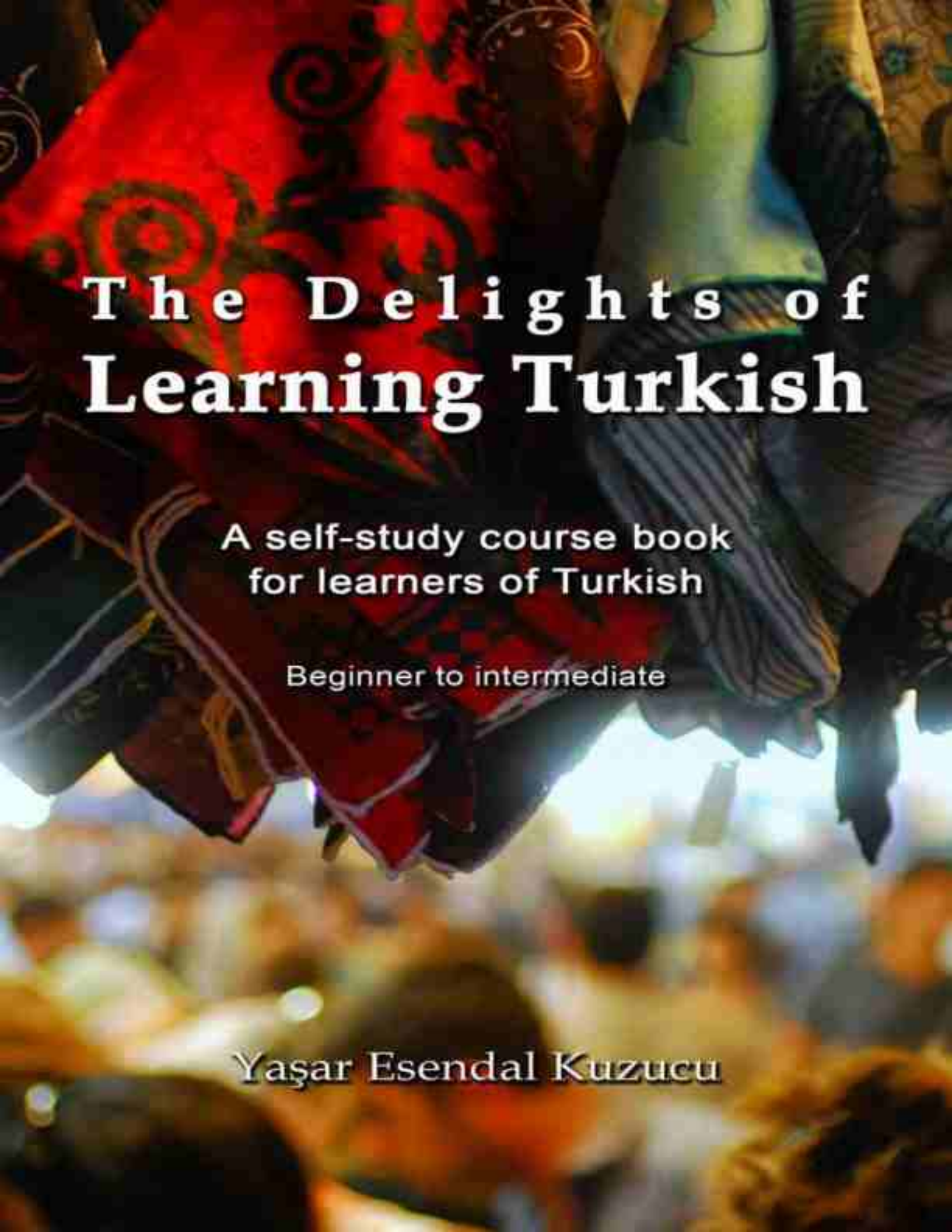

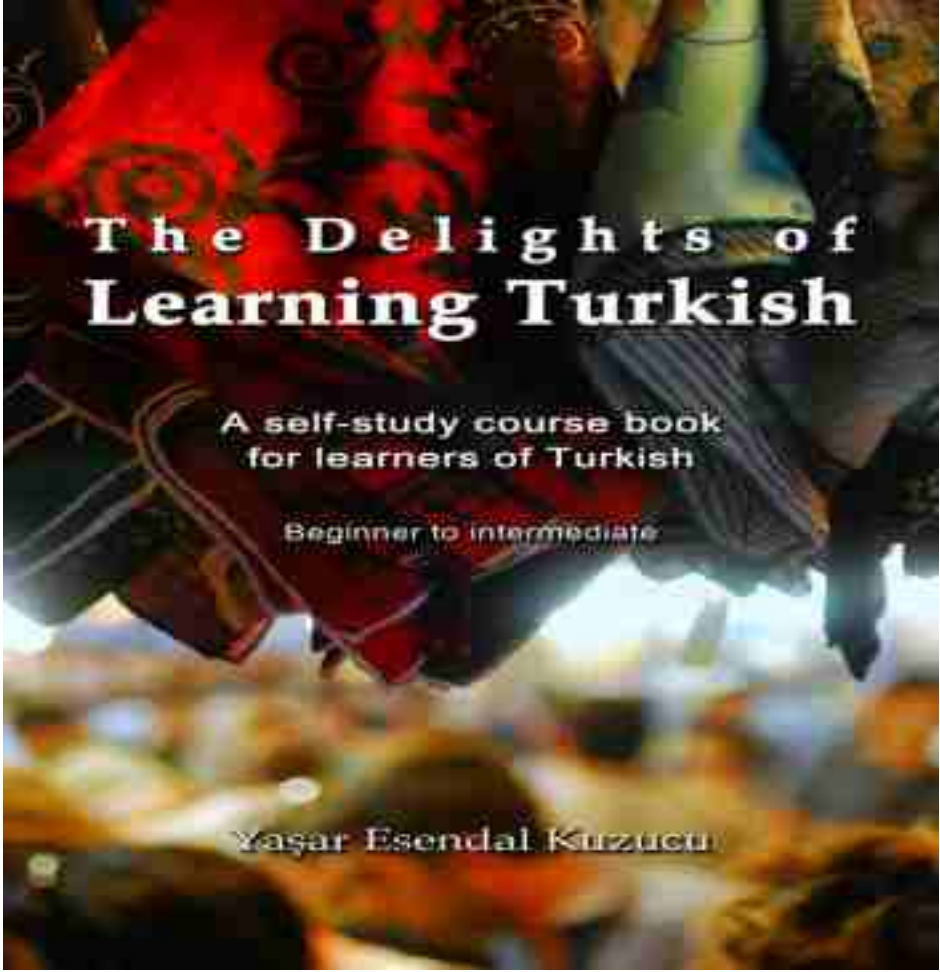

The Delights of Learning Turkish

A self-study course book
for learners of Turkish

Beginner to intermediate

Yaşar Esendal Kuzucu

The Delights of Learning Turkish

A self-study course book
for learners of Turkish

Beginner to intermediate

Yaşar Esendal Kırzucu

The Delights of Learning Turkish

**A self-study course book
for learners of Turkish**

Beginner to Intermediate

Yaşar Esendal Kuzucu

Copyright © 2013, Yaşar Esendal Kuzucu. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information, storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher and copyright owner. UK Copyright Service.

Cover photo: © Depositphotos.com/reflexions

To my Dear Wife Shirley

Acknowledgements

I would like to say thank you to Douglas Parkhill for proofreading and editing my book.

I would also like to say thank you to my wife Shirley for her support and help.

And I would like to say thank you to Rob Parkinson for his support.

Contents

[About the author](#)

[Introduction](#)

[About the book](#)

[The Turkish alphabet and Turkish language](#)

[The pronunciation chart](#)

[Unit 1](#)

greetings; asking name, nationality; asking where someone lives; asking what someone's job is; personal pronouns; the verb '*to be*' (*am, is, are*); indefinite article '*a*' and '*an*'; the numbers; plurals; making simple sentences

Merhaba! Nasılsınız? *Hello! How are you?*

İyi günler. Adınız ne? *Good day. What is your name?*

Nerelisiniz? *Where are you from?*

Milliyetiniz ne? *What is your nationality?*

Nerede oturuyorsunuz? *Where do you live?*

Ne iş yapıyorsunuz? *What is your job?*

[Unit 2](#)

verbs; the infinitive form of a verb; present continuous tense; what is happening now; time expressions; how to address people; words used in daily language

Hoş geldiniz *Welcome*

Bu ne? *What is this?*

Bu kim? *Who is this?*

Şimdi ne yapıyorsun? *What are you doing now?*

[Unit 3](#)

using the language when shopping; prepositions '*to*', '*at*' and '*from*'; vowel harmony; types of suffixes and the rules for using them; the days of the week; the months of the year; the seasons; question words; how to describe people; asking and telling the time

Alışveriş *Shopping*

Nereden geliyorsun? *Where are you coming from?*

Nereye gidiyorsun? *Where are you going?*

Kaç yaşındasın? *How old are you?*

Saat kaç? *What is the time?*

Unit 4

how to say *Mr, Mrs, Miss, Ms* in Turkish; adverbs of frequency; saying how and how often we do things; countries, nationalities and languages; imperative statements and making commands; making informal suggestions; adjectives; making adjectives with suffixes; how to describe things; colours; asking and giving directions

Altan Bey ve Ayşe Hanım *Mr San and Mrs San*

Tiyatroya geç kalıyoruz *We are late for the theatre*

Caddede *In the street*

Alışveriş merkezinde *At the shopping mall*

Unit 5

the past tense; how to tell about what we did in the past; how to say '*I have done*' in Turkish; time expressions for the past tense; the past form of the verb '*to be*' (*was, were*); more on daily language

Geçen yaz nereye gittiniz? *Where did you go last summer?*

Dün neler yaptın? *What did you do yesterday?*

Hiç Amerika'ya gittin mi? *Have you ever been to America?*

Dün çok güzel bir gündü *Yesterday it was a very nice day*

Unit 6

the *subjunctive mood*; making suggestions; to offer to do something; quantity words; ordering a meal at a restaurant; food names and some basic Turkish meals; auxiliary verbs in Turkish; occupations; demonstrative pronouns: *this, that, these, those*

Yardım edeyim mi? *Shall I help?*

Bir telefon konuşması *A telephone conversation*

Lokantada *At a restaurant*

Unit 7

using nouns in Turkish; hard and soft consonants and consonant changes; compound nouns/noun completions; possessives; how to say something belongs to you; possessive adjectives; how to say telephone numbers; possessive pronouns; reflexive pronouns; how to say '*by myself*'; verb '*to have*' in Turkish

Tren istasyonunda *At the train station*

Benim evim çok güzel *My house is very beautiful*

Hale, Ekrem'e adresini ve telefon numarasını sordu

Hale asked Ekrem his address and telephone number

Unit 8

future tense; talking about the future; talking about the weather; the cardinal points; adverbs; describing how and in what manner we do things; future form of 'to be' (*am, is, are*)

Yarın yağmur yağacak mı, yağmayacak mı?

Will it rain or will it not rain tomorrow?

Bugün kendimi tuhaf hissediyorum

I feel weird today

Unit 9

direct object of a verb; accusative case; how to use 'the' in Turkish; word order in a Turkish sentence; object pronouns; cases of personal pronouns, nouns and demonstrative pronouns; how to use the buffer letters

Kapıyı kilitledim mi? Have I locked the door?

Unit 10

the simple present tense; expressing general facts, daily, habitual or repeated actions; to express willingness to do something; making a polite request; how to request somebody to do something; to offer something to somebody; to talk about uncertain future; to tell stories and jokes; the habitual past; to talk about what we used to do; grammar explanations

Postane nerede söyler misin lütfen? Would you please tell me where the post office is?

Bu dolmuş nereye gider? Where does this shared taxi go?

Çocukken neler yapardık? What did we use to do when we were children?

Unit 11

making adjectives from verbs; how to use 'which', 'who', 'that' in Turkish; present, past and future participles as adjectives; how to report events (reported speech)

Otobüs durağında bekleyen adamı görüyor musun?

Do you see the man waiting at the bus stop?

Unit 12

the inferential; using 'apparently' in Turkish; talking about indefinite past; reporting what somebody else has said; prepositions of place; grammar points; telling jokes and stories; telling an address

Ayşe bir adamla tanışmış Apparently, Ayşe met a man

Pazara nasıl giderim? *How do I go to the bazaar?*

Unit 13

'if' forms of verbs; conditional sentences in different tenses; regretting; wish clauses; compare Turkish and English sentences; marital status; family members

Eğer erken kalkarsanız uyandırırım mı?

If you are going to get up early, shall we wake you up?

Unit 14

verbal noun; how to make nouns from verbs; 'have to'; 'must'; expressing obligation; necessity; need; talking about the things we like or dislike

Yürümeyi seviyorum *I like walking*

Gürültü yapmamalısın *You mustn't make a noise*

Unit 15

comparative and superlative forms of adjectives; making comparisons; giving advice; indefinite pronouns; making recommendations

Bugün daha iyiyim *I am better today*

Unit 16

to be able to do something; 'can', 'may', 'might'; passive construction; talking about the future in the past; the causative form of the verb

Türkçe konuşabiliyor musun? *Can you speak Turkish?*

Osman'ın evi soyuldu *Osman's house has been burgled*

Unit 17

talking about what we were doing in the past (the past continuous tense); past perfect tense (past in the past); participles in different constructions; 'would'; foreign words in Turkish vocabulary; a brief history of Turkey; about Mustafa Kemal Atatürk

Tam çıkıyorduk yağmur yağmaya başladı

Just as we were going out, it started to rain

Mustafa Kemal Atatürk ve modern Türkiye Cumhuriyeti

Mustafa Kemal Atatürk and the modern Republic of Turkey

Turkish proverbs

Turkish idioms

A traditional Turkish restaurant menu

Key to the exercises

Turkish - English glossary

[English - Turkish glossary.](#)
[Index](#)

About the author

Yaşar Esendal Kuzucu has extensive experience of teaching and lecturing in both English and Turkish. He taught English at high school and Ankara University before setting up courses for learners of Turkish in Turkey.

He has translated novels from English to Turkish including *Jonathan Livingston Seagull* by Richard Bach (*Martı*, published 1994), *Of Mice and Men* by John Steinbeck (*Fareler ve insanlar*, published 1995) and *The Zürau Aphorisms* by Kafka from its English edition (*Aforizmalar*, published 1997). He has also written a series of storybooks for children in English and grammar books for students of English in Turkey (published 1996).

He is currently an interpreter and linguist living in England where he has continued his own Turkish classes.

Introduction

If you want to communicate really effectively in a Turkish environment, you need more than a phrase book. What you will need to begin to develop is a grasp of the very different grammar and sentence construction of this rich and fascinating language. This is what this book will give you and whether you are planning to settle and live in Turkey itself or are visiting regularly for business or pleasure, studying what is presented here can deepen your experience immeasurably. It takes you from the beginner level to the intermediate level in Turkish. You will be able to construct your own sentences instead of depending on off-the-shelf phrases. More than that, it will introduce you to a culture and tradition.

First time around you may not be able to understand the dialogues and the grammar explanations thoroughly. Don't worry about that. Try to catch just as much meaning as you can. You will be able to refer to the same points again and again. Of course, if you want to learn effectively, it's best to study on a regular basis – practice, after all, makes perfect.

Use other sources in parallel with the book. Take as many opportunities as possible to read Turkish, whether in books or newspapers or magazines or whatever else is available. Use a dictionary – look up words that puzzle you or catch your interest. Watch Turkish television and listen to Turkish radio if you get the chance. There are, too, many online resources and you can also find Turkish versions of some websites which can help you to compare and understand the context in the language. You might enrol in a Turkish language course as well, but most of all practise your Turkish knowledge by speaking Turkish, ideally to people whose first language it is.

Familiarize yourself with the sound of Turkish, even if you only understand a fraction of it in the beginning. And if you make mistakes, that's no problem. Turkish people are generally very forgiving and encouraging to foreign speakers of their tongue and it is still not uncommon for the Turk in the street to express sheer delight that you are actually trying!

You will naturally correct your phrases in practice as you use them. Learn and practise – which is the essential secret. Listen and read and listen and practise and learn and listen.

About the book

The Delights of Learning Turkish is a self-study course book that takes the learner from the beginner level to the intermediate level in Turkish. It is designed for English speakers targeting adult and young adult learners, especially for those planning to settle and live in Turkey or visiting Turkey for business or pleasure.

It is a comprehensive, explanatory approach to Turkish language teaching how to construct and use the language both in formal and colloquial forms with dialogues, examples, grammar points, vocabulary and exercises. It shows the grammatical structures in detail, which enables the learners to make their own sentences.

Covering so many language points, this book is also a grammar reference that targets a wide range of audience including advanced learners.

The book is in 17 units. Each unit starts with a dialogue. A vocabulary section follows each dialogue explaining the new vocabulary used. Then comes the explanation of the grammar introduced in the dialogue itself, as well as general grammar rules with many examples. Additionally, there are more dialogues in every unit.

There are exercises after each unit to practise the knowledge that has been introduced. At the end of the book, you will find the keys to the exercises. There are also Turkish - English and English - Turkish glossary sections as well as Turkish proverbs and idioms added to the book with explanations. And finally, the index pages at the end mostly refer to the grammar points.

In the book, you can also find general information about the Turkish alphabet and Turkish language as well as notes on Turkish culture in daily life.

Although it seems to be a difficult language to learn and despite its grammatical structure being very different from the European languages, Turkish grammar is quite easy and simple once you get used to it. Other

than only a few exceptions, its grammar has its own way with a strong logic and a very good systematic structure.

When you apply the rules, it is quite easy to construct your own sentences. Once you get the gist of it, you will be surprised how it is easy to learn the language. The rest will depend on practising and practising.

Don't forget: Practising is the essential secret in learning the language.

Good luck!

The Turkish alphabet and Turkish language

The Turkish alphabet consists of 29 letters - 8 vowels and 21 consonants. Many of the letters have the same or similar sounds to those they would have in English. Though, there are some surprises: The Turkish alphabet does not have the letters **q, x, w**, but it does have the unfamiliar letters **ç, ğ, ö, ş, ü**. Also, in English, there is only one **'i'**, which is used as capital without a dot on it (**I**) and small **'i'** with a dot on it. In Turkish, letter **'i'** and letter **'ı'** are distinct letters and you can use both of them as capital or in lowercase: **I, ı, İ, i**. If you miss the dot on the letter, the meaning and the pronunciation of the word completely changes!

Then there is the letter **'ğ'**, which is called **yumuşak 'g' (soft 'g')** that softens the sound of **'g'** and lengthens the sound of the preceding vowel. It does not have a pronunciation itself and words do not begin with **'ğ'**. It always comes after a vowel and makes that vowel sound long, such as *Muğla (a city in Turkey)*, *yağmur (rain)*, *soğan (onion)*, *düğme (button)*.

Consonants in the Turkish alphabet cannot be pronounced on their own. You need a vowel to read them. Vowel **'e'** is used for this purpose. See the full pronunciation chart further on.

If all that sounds confusing, there is an easy bit: You read exactly what you write. In other words, you pronounce the Turkish words in the same way you spell them. The pronunciation and the written text are the same. In English, characters may not be pronounced in the same way as they are written or they may not be pronounced at all - think of words like *'ship'*, *'cheese'*, *'night'* or *'through'*.

There is only one sound for each letter no matter with which character you use it or where you place it in a word. In English, some consonants are not pronounced, whereas in Turkish, every single letter is always pronounced.

Stress is very slight. You may not even notice where a word is stressed. Other than with some exceptions, the stress is generally on the last syllable

of a word.

In Turkish, the words have no gender forms and there is no gender in personal pronouns. For the third singular person *he*, *she* and *it*, there is only one pronoun, which is '*o*'.

Turkish vocabulary has no resemblance to the European languages. However, there are words adopted from these languages, such as organ (*organ*), adaptör (*adaptor*), adaptasyon (*adaptation*), disiplin (*discipline*), akustik (*acoustic*), amblem (*emblem*), kart (*card*), etc.

Compared to English, Turkish uses a different word order. Therefore, the sentence construction is also different. For example:

'*Ali is watching TV*' is expressed as '*Ali TV watching*'.

The basic order in a simple Turkish sentence is:

subject + object + verb (*Ali + TV + watching*)

Whereas in English, the basic order is:

subject + verb + object (*Ali + watching + TV*)

(See 'Word order' in [Unit 9](#).)

So many suffixes are used in Turkish. The base structure of the grammar, which gives the meaning of prepositions, personal pronouns, possessive adjectives, all tenses, etc., is built and formed by adding suffixes onto each other after a word. Whereas in English, several words are used to express the same thing.

'*You must go*' in Turkish is only one word: '*Gitmeliisin*'. Suffixes are added after the verb **git** (*go*) as: **git** (*go*) + **meli** (*must*) + **sin** (*you*).

Another example is: '*We may not buy*' (*Almayabiliriz*). Suffixes are added after the verb **al** (*buy*) as: **al** (*buy*) + **ma** (*negative suffix*) + **y** (*buffer letter*) + **abil** (*may/be able to*) + **ir** (*present tense suffix*) + **iz** (*we*).

The rules for adding suffixes are very straightforward other than several exceptions.

The pronunciation chart

Aa	a	like the <u>a</u> in <i>a<u>fter</u></i>
Bb	be	like the <u>b</u> in <i>b<u>e</u>t</i>
Cc	ce	like the <u>j</u> in <i>j<u>a</u>m</i>
Çç	çe	like the <u>ch</u> in <i><u>ch</u>air</i>
Dd	de	like the <u>d</u> in <i>d<u>e</u>bit</i>
Ee	e	like the <u>e</u> in <i>l<u>e</u>ss</i>
Ff	fe	like the <u>f</u> in <i>f<u>e</u>rry</i>
Gg	ge	like the <u>g</u> in <i>g<u>a</u>me</i>
Ğğ	-	soft g (<i>no pronunciation itself</i>)
Hh	he	like the <u>h</u> in <i><u>h</u>air</i>
Iı	ı	like the <u>e</u> in <i>nov<u>e</u>l</i>
İi	i	like the <u>i</u> in <i>mach<u>i</u>ne</i>
Jj	je	like the <u>s</u> in <i>meas<u>u</u>re</i>
Kk	ke	like the <u>k</u> in <i><u>K</u>elly</i>
Ll	le	like the <u>l</u> in <i><u>l</u>amp</i>
Mm	me	like the <u>m</u> in <i><u>m</u>an</i>
Nn	ne	like the <u>n</u> in <i><u>n</u>eighbour</i>
Oo	o	like the <u>o</u> in <i><u>o</u>pen</i>
Öö	ö	like the <u>ea</u> in <i><u>e</u>arly</i>
Pp	pe	like the <u>p</u> in <i><u>p</u>encil</i>
Rr	re	like the <u>r</u> in <i><u>r</u>ailway</i>
Ss	se	like the <u>s</u> in <i><u>s</u>end</i>
Şş	şe	like the <u>sh</u> in <i><u>sh</u>ed</i>
Tt	te	like the <u>t</u> in <i><u>t</u>ennis</i>
Uu	u	like the <u>u</u> in <i><u>p</u>ull</i>
Üü	ü	like the <u>u</u> in <i><u>n</u>ude</i>
Vv	ve	like the <u>v</u> in <i><u>v</u>est</i>
Yy	ye	like the <u>y</u> in <i><u>y</u>es</i>
Zz	ze	like the <u>z</u> in <i><u>Z</u>en</i>

Some letters sometimes take circumflex accent ^ (hat) on them. This accent sometimes makes the pronunciation of a letter softer or longer than its actual sound. Here are some examples:

mahkûm *convict*

kâbus *nightmare*

dükkân *shop, store*

kâğıt *paper*

rüzgâr *wind*

hikâye *story*

Although officially it is used, people have generally begun to stop using it. There are still a few words which have letters with this accent. There are also words that you have to use this accent to distinguish them from other words, because these words have two meanings depending on the accent. If the accent is not used, the pronunciation and the meaning completely change. For example:

resmî *formal, official*

hâlâ *still*

kâr *profit*

âdet *custom, tradition*

âmâ *blind*

resmi *accusative form of 'picture'.*

hala *aunt (father's sister)*

kar *snow*

adet *unit, piece*

ama *but*

Some vocabulary

elma	<i>apple</i>
masa	<i>table</i>
kitap	<i>book</i>
otobüs	<i>bus</i>
telefon	<i>telephone</i>
maç	<i>match (sports)</i>
uçak	<i>plane</i>
yumurta	<i>egg</i>
balık	<i>fish</i>
bebek	<i>baby</i>
para	<i>money</i>
güneş	<i>sun</i>
deniz	<i>sea</i>
köpek	<i>dog</i>
şoför	<i>driver</i>
ağaç	<i>tree</i>
hafta	<i>week</i>
taksi	<i>taxi</i>
zeytin	<i>olive</i>
ışık	<i>light</i>
kapı	<i>door</i>
çiçek	<i>flower</i>
buğday	<i>wheat</i>
dağ	<i>mountain</i>
üzüm	<i>grape</i>
şeftali	<i>peach</i>
mısır	<i>corn</i>
ütü	<i>iron</i>
üniversite	<i>university</i>

İzmir	<i>a city in Turkey</i>
hediye	<i>present, gift</i>
ev hanımı	<i>housewife</i>
ders	<i>lesson</i>
gün	<i>day</i>
kahve	<i>coffee</i>
sabah	<i>morning</i>
öğle	<i>noon</i>
akşam	<i>evening</i>
gece	<i>night</i>
reçel	<i>jam</i>
tereyağı	<i>butter</i>
peynir	<i>cheese</i>
su	<i>water</i>
bıçak	<i>knife</i>
mektup	<i>letter</i>
çay	<i>tea</i>
araba	<i>car</i>
şeker	<i>sugar</i>
kedi	<i>cat</i>
pencere	<i>window</i>
resim	<i>picture</i>
meyve	<i>fruit</i>

Unit 1

Merhaba! Nasılsınız?

Hello! How are you?

Ahmet Merhaba! Nasılsınız?

Hello! How are you?

Ayşe İyiyim. Teşekkür ederim. Siz nasılsınız?

I'm fine. Thank you. How are you?

Ahmet Ben de iyiyim. Teşekkür ederim.

I'm also fine. Thank you.

İyi günler. Adınız ne?

Good day. What is your name?

Dilek İyi günler.

Good day.

Ali İyi günler.

Good day.

Dilek Adınız ne?

What is your name?

Ali Adım Ali. Sizin adınız ne?

My name is Ali. What is your name?

Dilek Benim adım Dilek.

My name is Dilek.

Ali Memnun oldum.

I'm pleased (to meet you).

Dilek Ben de memnun oldum.

I'm also pleased (to meet you).

merhaba - *hello*

nasıl - *how*

iyi - *good, well*

iyiyim - *I'm fine*

siz - *you*

ben - *I*

de - *too, also*

ad - *name*

ne - *what*

adınız - *your name*

adım - *my name*

sizin - *your*

benim - *my*

memnun oldum - *I'm pleased*

Nerelisiniz?

Where are you from?

Celil Merhaba! Nerelisiniz?

Hello! Where are you from?

Jane Londralıyım. İngiliz'im. Siz nerelisiniz?

I am from London. I am English. Where are you from?

Celil Ben Türk'üm. İstanbulluyum.

I'm Turkish. I am from İstanbul.

Jane Çok memnun oldum.

I'm very pleased (to meet you).

Celil Ben de.

Me too.

Milliyetiniz ne?

What is your nationality?

Altan Milliyetiniz ne? İngiliz misiniz?

What's your nationality? Are you English?

Judy Evet, İngiliz'im. Sizin milliyetiniz ne? Fransız mı?
Yes, I'm English. What is your nationality? Is it French?

Altan Hayır, Fransız değil. Türk'üm. Ankaralıyım. Adrien Fransız.
No, not French. I'm Turkish. I'm from Ankara. Adrien is French.

Judy Öyle mi? Memnun oldum.
Really? Pleased to meet you.

Adrien Ben de memnun oldum.
I'm also pleased to meet you.

değil - *not*

öyle mi? - *is that so? / really?*

Türk - *Turkish (person)*

milliyet - *nationality*

milliyetiniz - *your nationality*

İngiliz'im - *I'm English*

Fransız - *French (person)*

İngiliz - *English (person)*

Londra - *London*

Londralı - *Londoner*

çok - *very, a lot, much, many*

Nerede oturuyorsunuz?

Where do you live?

Memur Günaydın. İyi günler. Hoş geldiniz.
Good morning. Good day. Welcome.

Mary Günaydın. Hoş bulduk.
Good morning. Thanks for your welcome.

Memur Adınız ve soyadınız lütfen.
Your name and surname please.

Mary Adım Mary. Soyadım Smith.
My name is Mary. My surname is Smith.

Memur Nerede oturuyorsunuz?

Where do you live?

Mary Fethiye'de oturuyorum, Ölüdeniz'de.

I live in Fethiye, in Ölüdeniz.

Memur Öyle mi? Ben de Fethiye'de oturuyorum.

Really? I also live in Fethiye.

Ne iş yapıyorsunuz?

What is your job?

Akın Nerelisiniz?

Where are you from?

Paul Birminghamlıyım. İngiltere'de oturuyorum. Siz nerelisiniz?

I am from Birmingham. I live in England. Where are you from?

Akın Ben İzmirliyim, ama İstanbul'da oturuyorum.

I am from İzmir, but I live in İstanbul.

Paul Türkiye çok güzel bir yer. Harika.

Turkey is a very beautiful place. Wonderful.

Akın Evet, çok güzel.

Yes, very beautiful.

Paul Ne iş yapıyorsunuz?

What do you do?

Akın Öğretmenim. İngilizce öğretiyorum. Siz ne iş yapıyorsunuz?

I am a teacher. I teach English. What's your job?

Paul Ben öğrenciyim. Türkçe öğreniyorum.

I'm a student. I'm learning Turkish.

nerede - where

memur - officer, clerk

soyadı - surname

soyadınız - your surname

İngiltere - *England*
ama - *but*
öğrenci - *student*
Türkçe - *Turkish (language)*
Türkiye - *Turkey*
güzel - *beautiful, nice*
bir - *a/an, one*
harika - *wonderful*
iş - *job, work*
öğretmen - *teacher*
İngilizce - *English (language)*
öğretmenim - *I'm a teacher*
öğretiyorum - *I'm teaching*
öğrenciyim - *I'm a student*
öğreniyorum - *I'm learning*
yapıyorsunuz - *you are doing*
oturuyorsunuz - *you live (reside)*
oturuyorum - *I live, I reside*
yer - *place, seat, floor, ground*

Greetings, farewells and some daily expressions

merhaba	<i>hello</i>
selam	<i>hi</i>
hoş geldiniz	<i>welcome</i>
hoş bulduk	<i>thanks for your welcome</i>
iyi günler	<i>have a nice day, good day</i>
tünaydın	<i>good afternoon</i>
iyi akşamlar	<i>good evening</i>
iyi geceler	<i>good night</i>
görüşürüz	<i>see you</i>
sonra görüşürüz	<i>see you later</i>
güle güle	<i>goodbye</i>
allahısmarladık	<i>goodbye</i>

hoşça kal	<i>goodbye</i>
anlamadım	<i>I don't understand</i>
kendine iyi bak	<i>take care (of yourself)</i>
nasılsınız?	<i>how are you? (formal)</i>
nasılsın?	<i>how are you? (informal)</i>
kusura bakma	<i>sorry (informal)</i>
kusura bakmayın	<i>sorry (formal)</i>
evet	<i>yes</i>
hayır	<i>no</i>
pardon	<i>excuse me</i>
özür dilerim	<i>sorry, I apologize</i>
affedersiniz	<i>excuse me</i>
lütfen	<i>please</i>
teşekkür ederim	<i>thank you</i>
teşekkürler	<i>thanks (informal)</i>
sağ ol	<i>thanks, ta (more informal)</i>
bir şey değil	<i>not at all, you're welcome</i>
rica ederim	<i>not at all (very formal)</i>
tamam	<i>OK / okay, all right</i>
geçmiş olsun	<i>get well soon</i>
iyi şanslar	<i>good luck</i>
aferin	<i>well done</i>
tebrikler	<i>congratulations</i>
ne haber?	<i>what's up?</i>
selam söyle	<i>say hello</i>

You say '**güle güle**' to the person who is leaving where you mean '**go with a smile**'. The person who is leaving says '**allahaismarladık**'. '**hoşça kal**' can be said by both sides.

Personal pronouns

Pronouns are words that replace nouns, noun phrases or other pronouns. In other words, they substitute for them. *Personal pronouns* stand in the place of names of people or things.

ben - *I (first singular person)*

sen - *you (second singular person)*

o - *he/she/it (third singular person)*

biz - *we (first plural person)*

siz - *you (second plural person)*

onlar - *they (third plural person)*

In Turkish, there are two words that you use when you want to say '**you**'. You use the second singular person '**sen**' (**you**) when you are informal with somebody, when talking to a close friend or a child.

You use the second plural person '**siz**' (**you**) when you are addressing a person that you are formal with or when you are talking to more than one person.

Nasılsın? / Nasılsınız? (How are you?)

(sen) nasıl + sın?

(you) how are you?

(siz) nasıl + sınız?

(you) how are you?

When you say **nasılsın**, actually, it is **sen nasılsın**. The personal pronoun **sen** in the beginning (which is the subject here) is not commonly used. The ending **-sın**, which is added to **nasıl**, is the personal pronoun **sen** in suffix/ending form and it tells us what the subject of this sentence is. In other words, it stands for the personal pronoun '**sen**', which is the subject of this sentence.

Similarly, in the other sentence, **siz** in the beginning is dropped. **-sınız** is the suffixed personal pronoun, which stands for **siz (you)**.

- **Merhaba! İyi günler. Nasılsınız?**

Hello! Good day. How are you?

- **İyiyim, teşekkür ederim. Siz nasılsınız?**

I'm fine, thank you. How are you?

- **Ben de iyiyim. Teşekkür ederim.**

I'm also fine. Thank you.

The conversation above in an informal way can be:

- **Selam! İyi günler. Nasılsın?**

Hi! Good day. How are you?

- **İyiyim, sağ ol. Sen nasılsın?**

I'm fine, thanks. How are you?

- **Ben de iyiyim. Teşekkürler.**

I'm also fine. Thanks.

Here are some expressions in formal and informal way:

sen

(informal)

siz

(formal)

Nasılsın?

Nasılsınız?

Adın ne?

Adınız ne?

Soyadın ne?

Soyadınız ne?

Nerelisin?

Nerelisiniz?

Milliyetin ne?

Milliyetiniz ne?

Nerede oturuyorsun? Nerede oturuyorsunuz?

Ne iş yapıyorsun? Ne iş yapıyorsunuz?

Hoş geldin.

Hoş geldiniz.

Hoşça kal.

Hoşça kalın.

The verb 'to be' (*am, is and are*)

In English, ***am, is*** and ***are*** are called the forms of the verb ***to be***. They are not main verbs. They are used as auxiliary/helping verbs in a sentence.

Some examples are: '*I **am** tired*', '*The car **is** red*' and '*You **are** beautiful*'. In Turkish, there are no words for ***am, is*** and ***are***. They exist as suffixes, which are added onto words. Originally, they are the personal pronouns (personal endings) used in suffix forms as mentioned previously.

Below, you can find the personal pronouns in suffix forms, which are also the forms of ***to be (am, is and are)*** in the *present* form. Which one to use is subject to '*vowel harmony*' rules explained in this unit and extensively in [Unit 3](#).

ben ----- / **-im, -ım, -üm, -um**

sen ----- / **-sin, -sın, -sün, -sun**

o ----- / *(no suffix)* or **-dir, -dır, -dür, -dur**

biz ----- / **-iz, -ız, -üz, -uz**
siz ----- / **-siniz, -sınız, -sünüz, -sunuz**
onlar --- / (no suffix) or **-ler / -lar**
 or **-dir, -dır, -dür, -dur**
 or **-dirler, -dırlar, -dürler, -durlar**

Here are some examples with these endings:

Ben güzel**im**.
***I am** beautiful.*

Sen güzels**in**.
***You are** beautiful.*

O güzel(dir).
***He/She/It is** beautiful.*

Biz güzel**iz**.
***We are** beautiful.*

Siz güzels**iniz**.
***You are** beautiful.*

Onlar güzel(dir)/(ler)/(dirler).
***They are** beautiful.*

Türk'**üm**.
***I am** Turkish.*

When you say '**Türk'üm**' (***I am Turkish***), it is actually '**Ben Türk'üm**'. **ben (I)** in the beginning is commonly dropped. **-üm** at the end of the sentence is the suffixed personal pronoun that corresponds to **ben (I)**, which is the subject of the sentence. Also, it is the **verb to be** (here it is **am**).

The endings for the third singular and the third plural person are often omitted and not used in daily language. They are generally used to make an emphasis or used in public notices or warnings (See [Unit 4](#)). You use **-dir**

endings also to express general facts, such as 'Kedi bir hayvandır' (*Cat is an animal*).

hayvan - *animal*

General rules for using these suffixes are shown below:

When the last vowel of a word is:

i or *e* the suffix will be with *i*

ı or *a* the suffix will be with *ı*

ü or *ö* the suffix will be with *ü*

u or *o* the suffix will be with *u*

Here are some examples with the personal pronouns in suffix forms. In the examples below, you can also see how the rules for using these suffixes are applied. The personal pronouns and the endings are put in brackets meaning that they are optional to use.

(ben) öğretmen**im**.

(sen) öğretme**sin**.

(o) öğretmen(d**ir**).

(biz) öğretmen**iz**.

(Siz) öğretme**siniz**.

(onlar) öğretmen(d**ir**)/(ler)/(d**ir**ler).

(ben) yalnız**ım**.

(sen) yalnız**sın**.

(o) yalnız(d**ır**).

(biz) yalnız**ız**.

(Siz) yalnız**sınız**.

(onlar) yalnız(d**ır**)/(lar)/(d**ır**lar).

(ben) şoför**üm**.

(sen) şoför**sün**.

(o) şoför(d**ür**).

(biz) şoför**üz**.

(Siz) şoför**sünüz**.

(onlar) şoför(d**ür**)/(ler)/(d**ür**ler).

(ben) doktor**um**.

(sen) doktor**sun**.

(o) doktor(d**ur**).

(biz) doktor**uz**.
(Siz) doktors**unuz**.
(onlar) doktor(dur)/(lar)/(durlar).

When you start learning Turkish, in the beginning you may have difficulty with using the correct suffix. During a conversation, you may use a suffix with a wrong vowel, which may not give the right sound, but still this does not change the meaning of what you are saying.

In Turkish, two vowels are not used next to each other. When adding suffixes, letter **y** (mostly) is used as a buffer between two vowels (All the buffer letters will be discussed in [Unit 9](#)).

iyi + **y** + im
öğrenci + **y** + iz
ev hanımı + **y** + im
hasta + **y** + ız

(ben) iyi**yim**. *I am fine.*
(biz) öğrenci**yiz**. *We are students.*
(ben) ev hanımı**yım**. *I am a housewife.*
(biz) hasta**yız**. *We are sick.*

In order to make the negative form of the verb *to be* (*am, is, are*), you use **değil**, which means **not**. The suffixed personal pronouns are added to **değil**.

Ben öğretmen **değilim**.
*I **am not** a teacher.*

Sen ev hanımı **değilsin**.
*You **are not** a housewife.*

Ahmet profesör **değil**.
*Ahmet **is not** a professor.*

Biz öğrenci **değiliz**.
*We **are not** students.*

Siz Alman **değilsiniz**.
*You **are not** German.*

Onlar İngiliz **değil**(ler).
*They **are not** British.*

Question form of the *verb to be* (*am, is, are*) is made by using the question tag **mi, mı, mü** or **mu**. You decide which one to use according to the *vowel harmony* rules. The question tag is written separately with the *verb to be* form/personal suffix added onto it.

Ben yakışıklı **mıyım**?
***Am I** handsome?*

Sen doktor **musun**?
***Are you** a doctor?*

Mehmet yorgun **mu**?
***Is Mehmet** tired?*

Biz öğrenci **miyiz**?
***Are we** students?*

Siz profesör **müsünüz**?
***Are you** professors/a professor?*

Onlar ev hanımı **mı**?
***Are they** housewives?*

The endings for the third singular and the third plural person are explained more in the following units.

yalnız - *lonely, alone*
doktor - *doctor*
hasta - *sick, ill, patient*
yakışıklı - *handsome*
yorgun - *tired*

profesör - professor
Alman - German

Su soğuk mu?

Is the water cold?

Hayır, soğuk değil. Sıcak.

No, it is not cold. It is hot.

Siz İngiliz misiniz?

Are you British?

Hayır, biz İngiliz değiliz. Biz Türk'üz.

No, we are not British. We are Turkish.

Ben güzel miyim?

Am I beautiful?

Evet, çok güzelsin.

Yes, you are very beautiful.

Yorgun musun?

Are you tired?

Hayır, yorgun değilim.

No, I am not tired.

In order to make the negative question form of the verb 'to be', apply the rules to make the negative and the question forms.

Ben yakışıklı değil miyim?

Am I not handsome?

Sen berber değil misin?

Are you not a barber?

Nermin güzel değil mi?

Is Nermin not beautiful?

Biz öğrenci değil miyiz?

Are we not students?

Siz profesör **değil** misiniz?
Are you not professors/a professor?

Onlar ev hanımı **değil(ler)** mi?
Are they not housewives?

bir (*a/an*)

bir, which means **one**, also means **a/an**. It is not commonly used in a sentence.

Ayşe (**bir**) ev hanımıdır.
Ayşe is a housewife.

Nermin (**bir**) öğrencidir.
Nermin is a student.

Altan (**bir**) doktordur.
Altan is a doctor.

Ahmet (**bir**) profesördür.
Ahmet is a professor.

Bu (**bir**) elma.
This is an apple.

O ilginç (**bir**) kitap.
It is an interesting book.

berber - *barber, barbershop*

soğuk - *cold*

ilginç - *interesting*

sıcak - *hot*

Sayılar (*Numbers*)

0 sıfır

1 bir

2 iki

3 üç

4 dört

5 beş

6 altı

7 yedi

8 sekiz

9 dokuz

10 on

11 on bir

12 on iki

13 on üç

14 on dört

15 on beş

16 on altı

17 on yedi

18 on sekiz

19 on dokuz

20 yirmi

21 yirmi bir

22 yirmi iki

23 yirmi üç

24 yirmi dört

25 yirmi beş

26 yirmi altı

27 yirmi yedi

28 yirmi sekiz

29 yirmi dokuz

30 otuz

40 kırk

50 elli

60 altmış

70 yetmiş

80 seksen
90 doksan
100 yüz
400 dört yüz
300 üç yüz
200 iki yüz
55 elli beş
55 elli yedi
63 altmış üç
74 yetmiş dört
85 seksen beş
96 doksan altı
221 iki yüz yirmi bir
202 iki yüz iki
500 beş yüz
555 beş yüz elli beş
1.000 bin
1.001 bin bir
10.000 on bin
700.000 yedi yüz bin
1.000.000 bir milyon
1.000.000.000 bir milyar
1.237 bin iki yüz otuz yedi
2.061 iki bin altmış bir
12.984 on iki bin dokuz yüz seksen dört
404.027 dört yüz dört bin yirmi yedi
1.000.000.000.000 bir trilyon
8.641.234.369 sekiz milyar altı yüz kırk bir milyon iki yüz otuz dört bin üç yüz altmış dokuz

Saying the numbers in Turkish is easy. Parts of the numbers are pronounced without saying 'and'. Also, you use a full stop (.) instead of comma (,) every three digits.

sayı - *number*

rakam - *figure, number*

yarım / buçuk (*half*)

çeyrek (*quarter*)

yarım is used as an adjective. **buçuk** is used for the fractional part of a number.

yarım elma *half apple*

yarım saat *half an hour*

yarım kilo *half a kilo*

çeyrek final *quarter final*

iki buçuk saat *two and a half hours*

dört buçuk kilo *four and a half kilos*

bir buçuk porsiyon *one and a half portions (servings)*

porsiyon - *portion*

You separate the whole number from the decimal part with a '*comma*' instead of a '*point*'.

2,5 iki buçuk *two and a half*

4,5 dört buçuk *four and a half*

Çoğullar (*Plurals*)

A noun is a word used to name a person, thing, object, animal, place or idea. A noun can also be in plural. In Turkish, to make a noun plural, just add **-ler** or **-lar** as a suffix after the noun. Apply the vowel harmony rules: When the last vowel of the noun is thin (**e, i, ö** or **ü**), add **-ler** after the noun. When the last vowel of the noun is thick (**a, ı, o** or **u**), add **-lar**. See 'Vowel harmony' in [Unit 3](#).

kalem *pencil* **kalemler** *pencils*

çiçek *flower* **çiçekler** *flowers*

bebek *baby* **bebekler** *babies*

köpek <i>dog</i>	köpekler <i>dogs</i>
ev <i>house/home</i>	evler <i>houses/homes</i>
otel <i>hotel</i>	oteller <i>hotels</i>
fare <i>mouse</i>	fareler <i>mice</i>
sinek <i>fly</i>	sinekler <i>flies</i>
kitap <i>book</i>	kitaplar <i>books</i>
insan <i>human</i>	insanlar <i>people</i>
armut <i>pear</i>	armutlar <i>pears</i>
kuş <i>bird</i>	kuşlar <i>birds</i>
çocuk <i>child</i>	çocuklar <i>children</i>
at <i>horse</i>	atlar <i>horses</i>
kaz <i>goose</i>	kazlar <i>geese</i>
duvar <i>wall</i>	duvarlar <i>walls</i>

Türk *Turkish person*

İngiliz *English person*

Alman *German person*

Fransız *French person*

Türkler *Turkish people*

İngilizler *English people*

Almanlar *German people*

Fransızlar *French people*

In Turkish, uncountable nouns can also be used in plural, such as:

para <i>money</i>	paralar
su <i>water</i>	sular
bilgi <i>information</i>	bilgiler
şeker <i>sugar</i>	şekerler
kar <i>snow</i>	karlar
tuz <i>salt</i>	tuzlar

When you use a number before a noun, you use the singular form of the noun.

yedi elma

seven apples (not 'yedi elmalar')

beş kalem

five pencils (not 'beş kalemler')

üç gün

three days (not 'üç günler')

iki hafta

two weeks (not 'iki haftalar')

Plural form of a noun is used when the number of the item is not mentioned.

Elmalar tatlı.

The apples are sweet.

Çiçekler güzel.

Flowers are beautiful.

When it comes to greetings and some daily expressions, you use the plural forms in Turkish, such as:

iyi akşamlar *good evening*

iyi geceler *good night*

iyi günler *good day*

iyi şanslar *good luck*

In Turkish, nouns such as *glasses*, *trousers* and *scissors* are singular. They are not used as '*a pair of*'. When they are more than one pair, they can be used in plural.

pantolon *trousers*

iki pantolon *two pairs of trousers*

pantolonlar *more than one pair of trousers*

gözlük *glasses, spectacles*

üç gözlük *three pairs of glasses*

gözlükler *more than one pair of glasses*

makas *scissors*

iki makas *two pairs of scissors*

makaslar *more than one pair of scissors*

saat *hour, clock, watch, time*

çoğul *- plural*

tatlı *- sweet*

şans *- luck*

There are some words, which have been adopted from foreign languages, especially from Arabic. These words don't comply with the *vowel harmony rules* when the spelling is concerned.

For example: Although the last vowels of the words below are thick vowels (*a, ı, o* or *u*), they harmonize with the suffix **-ler** instead of **-lar**, because they are pronounced with a soft or long sound. Therefore, you use the suffix **-ler** to make them plural. Here are some examples:

saat *watch, clock, hour*

saatler *watches, clocks, hours*

protokol *protocol*

protokoller *protocols*

alkol *alcohol*

alkoller *alcohols*

hakikat *reality, truth, fact*

hakikatler *realities, truths, facts*

harf *letter (character)*

harfler *letters*

No two vowels next to each other

In Turkish, two vowels do not come together as you have learned in this unit. Also, there are no two vowels next to each other within a word.

However, there are words that use two vowels next to each other. They are the adopted words, which mostly come from Arabic, such as:

dair *related to, concerning*

muayenehane *doctor's surgery*

daire *circle, apartment*

maalesef *unfortunately*

maaş *salary, wage*

müsaade *permission*

fiil *verb*

aile *family*

tabii *of course, natural*

saat *watch, clock, hour*

Exercises

A. Answer the questions.

1. Adın ne?
2. Nerelisin?
3. Nerede oturuyorsun?
4. Ne iş yapıyorsun?

B. Fill in the blanks with the suitable statements below.

**teşekkür ederim / oturuyorum / ne iş yapıyorsunuz / oturuyorsunuz /
nerelisiniz / iyiyim**

Ali "Merhaba! Nasılsınız?"

Kelly "(a)....., teşekkür ederim. Siz nasılsınız?"

Ali "Ben de iyiyim. (b)"

Kelly "(c)?"

Ali "İstanbuldayım. Siz nerelisiniz?"

Kelly "Ben Londralıyım."

Ali "Nerede oturuyorsunuz?"

Kelly "İngiltere'de (d)
Siz nerede (e)?"

Ali "Ben Ankara'da oturuyorum."

Kelly "Ne iş yapıyorsunuz?"

Ali "Öğrenciyim. Üniversiteye gidiyorum.
Siz (f)?"

Kelly "Mühendisim."

mühendis - *engineer*

gidiyorum - *I am going*

C. Fill in the blanks with suitable sentences.

Robert "Nerelisiniz?"

Alain "Fransız'ım. (a)?"

Robert "Ben İngiliz'im."

Alain "(b)?"

Robert "Öğretmenim. Siz ne iş yapıyorsunuz?"

Alain "Ben öğrenciyim."

D. Fill in the blanks to complete the conversation.

Taner "(a)?"

Mary "Londralıyım. Sen nerelisin?"

Taner "Ben İstanbulluyum.
(b)?"

Mary "Londra'da oturuyorum.
Sen (c)?"

Taner "İstanbul'da oturuyorum."

E. Translate the conversation into Turkish.

Mary (a) "Hello! Good morning. How are you?"

Cemil (b) "I am very well. Thank you."
(c) "How are you?"

Mary (d) "I am also well. Thank you."

Cemil (e) "What is your name?"

Mary (f) "My name is Mary."

Cemil (g) "What is your surname?"

Mary (h) "My surname is Brown."

Cemil (i) "Where are you from?"

Mary (j) "I am from London."

Cemil (k) "Where do you live?"

Mary (l) "I live in London. What is your name?"

Cemil (m) "My name is Cemil. My surname is Tan.
(n) I am Turkish."

Mary (o) "What is your job?"

Cemil (p) "I am a doctor. What is your job?"

Mary (q) "I am a secretary."

Cemil (r) "I am pleased to meet you Mary."

Mary (s) "I am pleased to meet you too."

Cemil (t) "Goodbye Mary."

Mary (u) "Goodbye."

F. Write the statements in Turkish.

- (a) welcome
- (b) thanks for your welcome
- (c) not at all
- (d) OK
- (e) yes
- (f) no
- (g) sorry
- (h) see you
- (i) nice to meet you
- (j) take care
- (k) goodbye
- (l) hello
- (m) hi
- (n) thank you
- (o) thanks
- (p) please
- (q) good evening

G. What are the personal pronouns at the beginning of the sentences below?

For example: Ben öğrenciyim.

- a** öğrencisin.
b sekreteriz.
c aptal değiliz.
d şoför değil.
e doktor mu?
f yalnızım.
g Türk'üm.
h Türk'üz.
i Fransız mısınız?
j Fransız değiliz.
k akıllı mısın?
l iyisiniz.

aptal - *fool, silly, stupid*

sekreter - *secretary*

akıllı - *wise, intelligent*

H. Make plurals.

ekmek defter
saat gözlük
kiraz domates
erkek kutu
kitap ayak
bavul para
anahtar pil
kaz okul
insan patates
çanta diş
pantolon şehir
bayan gül
kadın el
ada haber

ekmek - *bread*
kiraz - *cherry*
erkek - *man*
bayan - *lady*
kadın - *woman*
çanta - *bag*
ada - *island*
domates - *tomato*
defter - *notebook*
patates - *potato*
kutu - *box*
ayak - *foot*
anahtar - *key*
pil - *battery*
okul - *school*
diş - *tooth*
şehir - *city*
gül - *rose*
el - *hand*
bavul - *suitcase*
haber - *news*

I. Make the statements negative.

1. Su sıcak.
2. Çirkin.
3. Masa.
4. Kötü.

J. Put the suitable question tags *mi*, *mı*, *mü* or *mu* in the blanks to make questions.

1. Çirkin? *Is it ugly?*
2. Su sıcak? *Is the water hot?*
3. Kötü? *Is it bad?*
4. Mutlu? *Is she happy?*
5. Masa? *Is it a table?*
6. Üzüm? *Is it a grape?*

7. Sandalye? *Is it a chair?*
8. Kutu? *Is it a box?*
9. İyi? *Is it good?*
10. Dokuz? *Is it nine?*

çirkin - *ugly*

mutlu - *happy*

kötü - *bad*

sandalye - *chair*

K. Turn the statements into negative questions.

1. Su sıcak.
2. O çirkin.
3. O masa.
4. O kötü.

L. Answer the questions with *yes* and *no* in full sentences.

1. Nermin öğrenci mi?
Evet, ...
Hayır, ...
2. Ayşe ev hanımı mı?
Evet, ...
Hayır, ...
3. Ahmet profesör mü?
Evet, ...
Hayır, ...
4. Altan doktor mu?
Evet, ...
Hayır, ...

M. Fill in the gaps with the appropriate personal endings.

For example: Ben öğretmenim, sen öğretmensin, O öğretmen, etc.

- 1 a** Ben marangoz....
b Sen marangoz....
c O marangoz.
d Biz marangoz....
e Siz marangoz....
f Onlar marangoz(....)

- 2 a** Ben iyi....
b Sen iyi....
c O iyi.
d Biz iyi....
e Siz iyi....
f Onlar iyi(....)

- 3 a** Ben heyecanlı....
b Sen heyecanlı....
c O heyecanlı.
d Biz heyecanlı....
e Siz heyecanlı....
f Onlar heyecanlı(....)

- 4 a** Ben mutlu....
b Sen sekreter....
c O kötü.
d Biz arkadaş....
e Siz misafir....
f Onlar komşu(....)

N. Write the sentences in Turkish.

1. I am not a student.
2. You are not well.
3. She is not happy.
4. We are not friends.
5. You are not ready.
6. They are not fools.

O. Put the appropriate question tag.

1. Biz arkadaş? *Are we friends?*
2. Biz arkadaş? *Are we not friends?*
3. O kötü? *Is she bad?*
4. O mutlu? *Is she happy?*
5. Siz misafir? *Are you a quest?*
6. Onlar komşu? *Are they not neighbours?*
7. Sen aptal? *Are you a fool?*
8. Sen sekreter? *Are you a secretary?*
9. Sen sekreter? *Are you not a secretary?*
10. O akıllı? *Is he intelligent?*

marangoz - *carpenter*

heyecanlı - *excited, exciting*

arkadaş - *friend*

misafir - *quest*

komşu - *neighbour*

P. Write the numbers in Turkish.

- a** 88
- b** 99
- c** 275
- d** 6.218.459
- e** 547.318
- f** 726.501
- g** 999.999
- h** 4.889

Q. Practise your vocabulary. Fill in with the corresponding language.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
anahtar	
.....	<i>bag</i>
.....	<i>bread</i>
.....	<i>dog</i>

bavul	
şehir	
.....	<i>table</i>
.....	<i>money</i>
kapı	
.....	<i>bus</i>
.....	<i>car</i>
.....	<i>day</i>
pencere	
uçak	
.....	<i>sea</i>
.....	<i>hour, clock, watch, time</i>

You can find the answers in the [Key to the exercises](#) section at the back of the book.

Unit 2

Hoş geldiniz

Welcome

Ahmet comes from Antalya with Güler to visit his father and mother. They bring a present for them from Antalya. They become so happy. They hug and kiss each other. Güler meets Ahmet's family for the first time.

Ahmet "Merhaba baba."

Enver "Hoş geldin oğlum. Nasılsın?"

Ahmet "Hoş bulduk. İyiyim baba. Sen nasılsın?"

Enver "Sağ ol. Ben de iyiyim. Nereden geliyorsunuz?"

Ahmet "Antalya'dan geliyoruz. Merhaba anne. Sen nasılsın?"

Dilek "Merhaba oğlum. Hoş geldin."

Ahmet "Tanıştırayım. Bak bu Güler."

Dilek "Merhaba Güler. Hoş geldiniz."

Güler "Hoş bulduk. Buyurun bu size."

Dilek "Bu ne?"

Güler "Bu bir hediye. Antalya'dan."

Dilek "Ooo, çok teşekkürler."

Güler "Bir şey değil."

oğlum - *my son, sonny*

anne - *mother*

tanıştırayım - *let me introduce*

geliyorsunuz - *you are coming*

baba - *father*

bak - *look*

kim? - *who?*

-dan - *from*

bu - *this*

size - *to you, for you*

nereden? - *where from?*

buyurun - *here you are*

Cheek-kissing

In Turkey, two women or two men kissing each other on both cheeks is appropriate and a social way to show friendliness among close friends and acquaintances as well as family members. It is a way of greeting. It has nothing to do with sexual interest. In Turkey, you can even see two men or two women walking arm in arm or holding hands in the street. This is only because they are close friends.

Bu ne? (*What is this?*)

Bu araba. *This is a car.*

Bu çanta. *This is a bag.*

Bu bavul. *This is a suitcase.*

Bu anahtar. *This is a key.*

Bu kim? (*Who is this?*)

Bu şoför. *This is a driver.*

Bu öğretmen. *This is a teacher.*

Bu Ayşe. *This is Ayşe.*

Bu öğrenci. *This is a student.*

Verbs - The infinitive form of a verb (The dictionary form)

Verb is an element in a sentence, which describes an action, event, occurrence or happening. In Turkish, when a verb is used on its own as in a dictionary, it has the suffix **-mek / -mak** in the end added to the stem of the verb. This ending puts the verb into the dictionary form. This is called the infinitive form of a verb.

For example, **gel** means *come*. It is the stem of the verb **gelmek (to come)**. You add **-mek** to the stem as **gel + mek (gelmek)**. In a dictionary, it is as **gelmek (to come)**. **-mek / -mak** corresponds to **'to'** in English, in this case.

When the last vowel of the verb stem is thin (*e, i, ö* or *ü*), **-mek** is added.
When the last vowel of the verb stem is thick (*a, ı, o* or *u*), **-mak** is added.
When no suffix is added onto a verb, it is the stem of a verb. It is also the imperative form.

gelmek	<i>to come</i>
gitmek	<i>to go</i>
gülmek	<i>to laugh</i>
yemek	<i>to eat</i>
içmek	<i>to drink</i>
bakmak	<i>to look at/after</i>
konuşmak	<i>to talk, to speak</i>
yapmak	<i>to do, to make</i>
dolaşmak	<i>to walk around</i>
oturmak	<i>to sit, to reside</i>
saymak	<i>to count</i>
güvenmek	<i>to trust, to rely on</i>
tanışmak	<i>to meet (for the first time)</i>
buluşmak	<i>to meet (at somewhere)</i>
beklemek	<i>to wait, to expect</i>

gel	<i>come</i>
git	<i>go</i>
gül	<i>laugh</i>
ye	<i>eat</i>
iç	<i>drink</i>
bak	<i>look at, look after</i>
konuş	<i>talk, speak</i>
yap	<i>do, make</i>
dolaş	<i>walk around</i>
otur	<i>sit, reside</i>
say	<i>count</i>
güven	<i>trust, rely on</i>

tanış *meet*

buluş *meet*

bekle *wait, expect*

To make them negative, add **-me/-ma** (depending on the vowel harmony) onto the verb stem.

gelme *do not come*

gitme *do not go*

gülme *do not laugh*

yeme *do not eat*

içme *do not drink*

bakma *do not look at/after*

konuşma *do not talk, do not speak*

yapma *do not do, do not make*

dolaşma *do not walk around*

oturma *do not sit*

sayma *do not count*

güvenme *do not trust*

tanışma *do not meet*

buluşma *do not meet*

bekleme *do not wait*

Şimdi ne yapıyorsun?

What are you doing now?

Derya and Gülnaz are talking on the phone. Derya is calling from Bodrum.

Derya "Selam. Ne yapıyorsun?"

Gülnaz "Şu anda bir arkadaşım var. Ders çalışıyoruz."

Derya "Aa öyle mi? Ben şu anda Bodrum'dayım. Pencereden denizi seyrediyorum, müzik dinliyorum, dinleniyorum."

Gülnaz "Ne olmuş yani?"

Derya "Şaka yapıyorum. Buraya ne zaman geliyorsun? Yakında mı?"

Gülnaz "Yakında mümkün değil. Bugün sınav için çalışıyoruz. Yarın sınava giriyoruz. İki sınav daha var."

Derya "Başarılar diliyorum. Ben burada bütün gün yüzüyorum, güneşleniyorum."

Gülnaz "Kıskanıyorum. Burada iki gündür yağmur yağıyor. Hava kötü."

Derya "Neyse. Şimdi kapatıyorum. Sonra görüşürüz. Kendine iyi bak."

Gülnaz "Görüşmek üzere."

ve - and

aramak - *to call, to look for*

şimdi - *now*

şu anda - *at this moment*

arkadaşım - *my friend*

var - *there is*

çalışmak - *to work, to study*

şaka - *joke*

seyretmek - *to watch*

müzik - *music*

dinlemek - *to listen*

dinlenmek - *to rest*

ne olmuş yani? - *so what?*

şaka yapmak - *to make a joke*

hava - *weather, air*

buraya - *(to) here*
ne zaman? - *when?*
yakında - *soon*
mümkün - *possible*
sınav - *exam, test*
-da/-de - *at, in, on*
için - *for*
yarın - *tomorrow*
sınava girmek - *to take a test*
daha - *more*
başarı - *success*
dilemek - *to wish*
bütün - *all, whole*
yüzmek - *to swim*
güneşlenmek - *to sunbathe*
kıskanmak - *to be jealous*
burada - *here*
iki gündür - *for two days*
gelmek - *to come*
yağmur yağmak - *to rain*
sonra - *later*
neyse - *anyway*
sen de - *you too*
görüşmek üzere - *see you soon*
kapatmak/kapamak - *to close, to hang up, to turn off*

Şimdiki zaman

The present continuous tense

This tense is used to tell what is happening right now. Suffix **-iyor, -ıyor, -üyor** or **-uyor** is added to the verb stem and the personal ending is added onto it. These suffixes can refer to the ending **-ing** in English. Literally, **çalışıyorum** is: **çalış** (work) + **-ıyor** (-ing) + **-um** (I am).

This tense is used

to describe an action happening now and still going on

Şimdi kitap okuyorum.

I am reading a book now.

O şu anda televizyon seyrediyor.

She is watching television at the moment.

Şimdi yiyoruz.

We are eating now.

to describe an action happening about this time, but not necessarily just at this moment

Türkçe öğreniyorum.

I am learning Turkish.

(It may not be just at this moment.)

İngilizce dersi alıyor.

He's taking English lessons.

(It may not be just at this moment.)

Tülin İngilizce öğretiyor.

Tülin is teaching English.

(It may not be just at this moment.)

televizyon - *television*

okumak - *to read*

İngilizce dersi - *English lesson*

öğrenmek - *to learn*

ders almak - *to take lesson*

öğretmek - *to teach*

almak - *to take, to buy, to get, to receive*

to express habits and the things we do every day.

In Turkish, commonly the *present continuous tense* is used to express habits and general, daily, everyday actions, whereas English uses the *simple present tense* for such statements.

Her gün erken kalkıyorum.

I get up early every day.

Muz seviyorum.

I like bananas.

Her gün okuyor.

She reads every day.

Her gün işe gidiyorum.

I go to work every day.

These sentences literally mean:

I am getting up early every day.

I am liking bananas.

She is reading every day.

I'm going to work every day.

to describe future actions

Yarın Londra'ya gidiyorum.

I am going to London tomorrow.

Gelecek arşamba konsere gidiyoruz.

We are going to a concert next Wednesday.

İki gün sonra arkadaşım geliyor.

My friend is coming two days later.

Bu akşam tiyatroya gidiyoruz.

We are going to the theatre this evening.

to describe an action that began at a certain time and is still continuing

1980'den beri Ankara'da oturuyorum.

I have lived in Ankara since 1980.

Saat ikiden beri güneşleniyorum.

I have been sunbathing since 2 o'clock.

İki aydır Türkçe öğreniyorum.

I have been learning Turkish for two months.

Ü gündür yağmur yağıyor.

It has been raining for three days.

In Turkish, you use the *present continuous tense* for the above statements, whereas English uses the *present perfect tense*. Here is the literal translation of the sentences above:

I am living in Ankara since 1980.

I am sunbathing since 2 o'clock.

I am learning Turkish for two months.

It is raining for three days.

erken - early

her gün - every day

kalkmak - to get up, to stand up

sevmek - *to love, to like*
muz - *banana*
gelecek - *next, the future*
çarşamba - *Wednesday*
konser - *concert*
bu akşam - *this evening*
-den beri - *since*
ay - *month, the moon*
-dür - *for*
her - *every*

Use of the suffixes **-iyor, -ıyor, -üyor** and **-uyor**

You add these suffixes onto the verb stem after dropping **-mek / -mak** from the infinitive form. As mentioned before, you usually don't use the personal pronoun at the beginning of a sentence. You can find out what the subject of the sentence is from the suffixed personal ending **-um, -sun, -uz** or **-sunuz**. The personal ending is added to **-iyor, -ıyor, -üyor** or **-uyor** at the end of the sentence.

Instead of saying **ben geliyorum** (*I'm coming*), you can say **geliyorum**. It still means *I'm coming*. The ending **-um** added to **geliyor** refers to **ben (I)**. You use the related personal ending for the related person. Here are some examples:

gelmek (<i>to come</i>)	
(ben)	gel-iyor-um
(sen)	gel-iyor-sun
(o)	gel-iyor
(biz)	gel-iyor-uz
(siz)	gel-iyor-sunuz
(onlar)	gel-iyor/gel-iyor-lar

Ben geliyorum. *I am coming.*

Sen geliyorsun. *You are coming.*

O geliyor. *He/she/it is coming.*

Biz geliyoruz. *We are coming.*

Siz geliyorsunuz. *You are coming.*

Onlar geliyor(lar). *They are coming.*

yazmak (<i>to write</i>)	
(ben)	yaz-ıyor-um
(sen)	yaz-ıyor-sun
(o)	yaz-ıyor
(biz)	yaz-ıyor-uz

(siz)	yaz- ıyor -sunuz
(onlar)	yaz- ıyor /yaz- ıyor -lar

Ben yazıyorum. *I am writing.*

Sen yazıyorsun. *You are writing.*

O yazıyor. *He/she/it is writing.*

Biz yazıyoruz. *We are writing.*

Siz yazıyorsunuz. *You are writing.*

Onlar yazıyor(lar). *They are writing.*

gülmek (<i>to laugh</i>)	
(ben)	gül- üyor -um
(sen)	gül- üyor -sun
(o)	gül- üyor
(biz)	gül- üyor -uz
(siz)	gül- üyor -sunuz
(onlar)	gül- üyor /gül- üyor -lar

Ben gülüyorum. *I am laughing.*

Sen gülüyorsun. *You are laughing.*

O gülüyor. *He/she is laughing.*

Biz gülüyoruz. *We are laughing.*

Siz gülüyorsunuz. *You are laughing.*

Onlar gülüyor(lar). *They are laughing.*

koşmak (<i>to run</i>)	
(ben)	koş- uyor -um
(sen)	koş- uyor -sun
(o)	koş- uyor
(biz)	koş- uyor -uz
(siz)	koş- uyor -sunuz
(onlar)	koş- uyor /koş- uyor -lar

Ben koşuyorum. *I am running.*
Sen koşuyorsun. *You are running.*
O koşuyor. *He/she/it is running.*
Biz koşuyoruz. *We are running.*
Siz koşuyorsunuz. *You are running.*
Onlar koşuyor(lar). *They are running.*

Again, in the sentence below, **ben (I)** is optional. The personal ending **-um** acts as the subject of the sentence, which is also the **verb to be (am)**. Also, compare the two sentences below regarding the word order in Turkish and in English.

(Ben) kahve içiyorum.
I am drinking coffee.

(Ben) (**subject**) + kahve (**object**) + iç-iyor-um (**verb + personal ending/subject**)

Literally, it is: coffee + drinking + I am

In English, the word order is:

I (**subject**) + am + drink-ing (**verb**) + coffee (**object**)

The suffixed personal pronouns, which are also the forms of the *verb to be* (*am, is, are*), are shown below in the *present continuous tense*.

(Ben) geliyorum. *I am coming.*
(Sen) geliyorsun. *You are coming.*
(O) geliyor. *He/she/it is coming.*
(Biz) geliyoruz. *We are coming.*
(Siz) geliyorsunuz. *You are coming.*
(Onlar) geliyor(lar). *They are coming.*

-um..... *I am*
-sun..... *you are*
(no suffix) *he/she/it is*
-uz..... *we are*

-sunuz..... *you are*
(no suffix) or **-lar**.... *they are*

Verbs used with the third plural person **onlar (they)** are commonly used without the **-lar** ending. Instead of saying '**onlar geliyorlar**', you can say '**onlar geliyor**'.

Some examples are: '**onlar yazıyorlar**' / '**onlar yazıyor**', '**onlar gülüyorlar**' / '**onlar gülüyor**', etc.

Here are more examples for the construction of the *present continuous tense* in Turkish.

<i>infinitive form of the verb</i>	
içmek	<i>to drink</i>
bakmak	<i>to look</i>
dolaşmak	<i>to stroll</i>
konuşmak	<i>to talk</i>
düşünmek	<i>to think</i>
yüzmek	<i>to swim</i>

<i>verb stem</i>	<i>-ing</i>	<i>'am', 'is', 'are' / the personal ending</i>
iç	<i>-iyor</i>	-um
bak	<i>-ıyor</i>	-sun
dolaş	<i>-ıyor</i>	
konuş	<i>-uyor</i>	-uz
düşün	<i>-üyor</i>	-sunuz
yüz	<i>-üyor</i>	(lar)

İçiyorum. *I am drinking.*

Bakıyorsun. *You are looking.*

Dolaşıyor. *He is strolling.*

Konuşuyoruz. *We are talking.*

Düşünüyorsunuz. *You are thinking.*

Yüzüyor(lar). *They are swimming.*

When a verb stem ends in a vowel, the last vowel of the verb stem is dropped before adding **-iyor**, **-ıyor**, **-üyor** or **-uyor**, because two vowels are not used next to each other.

For example: **uyu** + **uyor**

The last **u** of **uyu** is dropped. It is written and read as **uyuyor** + **personal ending**.

uyumak (to sleep)	
(ben)	uy u - u yor-um
(sen)	uy u - u yor-sun
(o)	uy u - u yor
(biz)	uy u - u yor-uz
(siz)	uy u - u yor-sunuz
(onlar)	uy u - u yor/uy u - u yor-lar

Ben uyuyorum. *I am sleeping.*

Sen uyuyorsun. *You are sleeping.*

O uyuyor. *He/she/it is sleeping.*

Biz uyuyoruz. *We are sleeping.*

Siz uyuyorsunuz. *You are sleeping.*

Onlar uyuyor(lar). *They are sleeping.*

Similarly, **e** of **ye** is dropped. It is written and read as **iyor** + **personal ending**.

yemek (to eat)	
(ben)	ye- i yor-um
(sen)	ye- i yor-sun
(o)	ye- i yor

(biz)	ye-iyor-uz
(siz)	ye-iyor-sunuz
(onlar)	ye-iyor/ye-iyor-lar

Ben yiyorum. *I am eating.*
Sen yiyorsun. *You are eating.*
O yiyor. *He/she/it is eating.*
Biz yiyoruz. *We are eating.*
Siz yiyorsunuz. *You are eating.*
Onlar yiyor(lar). *They are eating.*

More verb stems ending in a vowel:

yürü-mek *to walk*
bekle-mek *to wait*
ara-mak *to look for/to call*
oyna-mak *to play*
temizle-mek *to clean*
oku-mak *to read*

Ben yürüyorum. *I am walking.*
Sen bekliyorsun. *You are waiting.*
O arıyor. *He/she is calling.*
Biz oynuyoruz. *We are playing.*
Siz temizliyorsunuz. *You are cleaning.*
Onlar okuyor(lar). *They are reading.*

t of **git** changes to **d** when a suffix starting with a vowel is added onto **git** (See [Unit 7](#)).

gidiyor + personal suffix. It is written and read with **d**.

gitmek (<i>to go</i>)	
(ben)	git-iyor-um
(sen)	git-iyor-sun
(o)	git-iyor
(biz)	git-iyor-uz

(siz)	git-iyor-sunuz
(onlar)	git-iyor/git-iyor-lar

Ben gidiyorum. *I am going.*

Sen gidiyorsun. *You are going.*

O gidiyor. *He/she/it is going.*

Biz gidiyoruz. *We are going.*

Siz gidiyorsunuz. *You are going.*

Onlar gidiyor(lar). *They are going.*

Similarly, *t* of *seyret* changes to *d*.

seyrediyor + personal suffix. It is written and read with *d*.

seyretmek (<i>to watch</i>)	
(ben)	seyret-iyor-um
(sen)	seyret-iyor-sun
(o)	seyret-iyor
(biz)	seyret-iyor-uz
(siz)	seyret-iyor-sunuz
(onlar)	seyret-iyor/seyret-iyor-lar

Ben seyrediyorum. *I am watching.*

Sen seyrediyorsun. *You are watching.*

O seyrediyor. *He/she/it is watching.*

Biz seyrediyoruz. *We are watching.*

Siz seyrediyorsunuz. *You are watching.*

Onlar seyrediyor(lar). *They are watching.*

Here are the verb stems ending with *t*, which change *t* to *d*, when the added suffix starts with a vowel:

gitmek *to go*

tatmak *to taste*

ditmek *to shred*

etmek *to perform*
gütmek *to nourish*

gidd + iyorum **gidiyorum**
tadd + ıyorsun **tadıyorsun**
didd + iyor **didiyor**
edd + iyoruz **ediyoruz**
güdd + üyorlar **güdüyorlar**

etmek is an auxiliary verb, which is not used on its own as a verb (See [Unit 6](#)). It is used with nouns or adjectives to form a verb. **t** is changed to **d** in all verbs containing **etmek**.

telefon etmek *to telephone*
kahvaltı etmek *to have breakfast*
dans etmek *to dance*

Telefon ediyorum. *I am making a call.*
Kahvaltı ediyorsun. *You are having breakfast.*
Dans ediyor. *She is dancing.*

There are also shortened ones. Here are some examples:

seyretmek (seyir etmek) *to watch*
kaybetmek (kayıp etmek) *to lose*
zannetmek (zan etmek) *to assume, to think*
sabretmek (sabır etmek) *to be patient*

Seyrediyoruz. *We are watching.*
Kaybediyorsunuz. *You are losing.*
Zannediyorlar. *They assume.*
Sabrediyorum. *I am being patient.*

All the other verb stems ending with **t** keep their original spelling as **t** although a suffix starting with a vowel is added after **t**, such as:

ötmek *to hoot, to sing, to crow*
bitmek *to finish*

batmak *to sink, to set*

itmek *to push*

Kuş ötüyor. *The bird is singing.*

Film bitiyor. *The movie is finishing.*

Güneş batıyor. *The sun is setting.*

Araba itiyorum. *I am pushing a car.*

Ayşegül her gün ne yapıyor ne yapmıyor?

What does Ayşegül do and what doesn't she do every day?

Ayşegül her gün genellikle altıda kalkıyor. Kahvaltıdan önce duş alıyor, sonra giyiniyor. Daha sonra kahvaltı yapıyor. Kahvaltıda peynir ve ekmek yiyor, çay içiyor. Süt de seviyor. Reçel ve tereyağı sevmiyor. Kahvaltıdan sonra, kahve yapıyor ve kahve içiyor. Biraz televizyon seyrediyor. Daha sonra otobüse biniyor ve işe gidiyor.

Ayşegül Türk Telekom'da çalışıyor. Öğleyin yemek yemiyor. Akşam otobüse binmiyor. Eve yürüyor. Altıda eve geliyor. Biraz bahçede oturuyor. Yemek yiyor, televizyon seyrediyor. Akşamları, genellikle evde oturuyor. Bazen arkadaşları geliyor, dışarı çıkıyorlar. Bir yerde oturuyorlar, sohbet ediyorlar. Saat on birde yatıyor. Cumartesi ve pazar günleri çalışmıyor.

duş almak - *to take a shower*

giyinmek - *to get dressed*

kahvaltı yapmak - *to have breakfast*

otobüse binmek - *to get on a bus*

yemek yemek - *to have (eat) a meal*

sohbet etmek - *to chat*

binmek - *to get on/into a vehicle*

işe gitmek - *to go to work*

pazar günleri - *on Sundays*

süt - *milk*

de - *also, too*

biraz - *a little*

pazar - *Sunday, market, bazaar*

öğleyin - *at noon*

bahçe - *garden*

dışarı - *out*

çıkma - *to go out/up*

kahvaltı - *breakfast*

-e - *to*

genellikle - *generally*

kahvaltıda - *at breakfast*

daha sonra - *later on*
cumartesi - *Saturday*
yemek - *meal, to eat*
arkadaşları - *her friends*
yatmak - *to go to bed, to lie down*

önce (*first / firstly*)
sonra (*later / then*)

Önce yemek yiyoruz, **sonra** çay içiyoruz.
First, we're eating a meal, later we're drinking tea.

-den/-dan önce (*before ...*)
-den/-dan sonra (*after ...*) (*added after nouns*)

Öğleden önce sohbet ediyoruz.
We chat before noon.

Kahvaltıdan önce duş alıyorum.
I take a shower before breakfast.

On birden sonra uyuyorum.
I sleep after eleven.

Kahvaltıdan sonra çıkıyorum.
I go out after breakfast.

Time expressions

Time expressions are generally used at the beginning of a sentence.

şimdi *now*

şu anda *at the moment*

yarın *tomorrow*

gelecek hafta *next week*

akşam *evening/in the evening*

akşamleyin *in the evening*

akşamları *in the evenings*

öğleden sonra *afternoon*

öğleden sonra *in the afternoon*

öğle/öğlen *noon*

öğleyin/öğlen *at noon*

bu pazar *this Sunday*

her ay *every month*

cumartesileri *on Saturdays*

bu akşam *this evening*

bu hafta *this week*

gece *at night/night*

geceleyin *at night*

iki gün sonra *two days later*

hafta sonu *weekend/at the weekend*

hafta sonunda *at the weekend*

her gün *every day*

bugün *today*

sabah *morning/in the morning*

sabahleyin *in the morning*

sabahları *in the mornings*

her sabah *every morning*

pazar *Sunday/on Sunday*

pazar günü *on Sunday*

pazar günleri *on Sundays*

pazarları *on Sundays*

gelecek ay *next month*

gelecek pazar *next Sunday*

bu sabah *this morning*
her gece *every night*
bu ay *this month*

Şimdi kitap okuyorum.
*I am reading a book **now**.*

Şu anda televizyon seyrediyoruz.
*We are watching television **at the moment**.*

Yarın Türkiye'ye gidiyoruz.
*We are going to Turkey **tomorrow**.*

Gelecek hafta evleniyoruz.
*We are getting married **next week**.*

İki gün sonra tatil.
***Two days later**, it is holiday.*

Hafta sonu ne yapıyorsun?
*What are you doing **at the weekend**?*

Her gün yüzüyorum.
*I swim (am swimming) **every day**.*

Bugün soğuk.
***Today** is cold.*

Sabahları erken kalkıyorum.
*I get up early **in the mornings**.*

Akşamleyin görüşüyoruz.
*We see each other **in the evening**.*

Pazar günü dinleniyorum.
*I am resting **on Sunday**.*

Her gece geç yatıyoruz.
*We go to bed late **every night**.*

Uçak **geceleyin** iniyor.
*The plane lands **at night**.*

Şu anda çay içiyorum.
***At the moment**, I am drinking tea.*

Akşamları dışarı çıkıyorlar.
*They go out **in the evenings**.*

Öğleyin yemek yemiyorum.
*I do not eat **at noon**.*

Bu hafta çalışmıyor.
*She is not working **this week**.*

evlenmek - to get married

inmek - to land, to get off/out of a vehicle

tatil - holiday

dışarı çıkmak - to go out

görüşmek - to see one another, to have a talk with, to have an interview, to discuss

To make negative sentences in the *present continuous tense*, add the suffix -**me/-ma** (subject to vowel harmony) to the stem of the verb. If the last vowel of the verb is thin, add -**me**. If the last vowel of the verb is thick, add -**ma**.

Because you don't use two vowels next to each other, **e** of -**me** is dropped. -**me** and -**iyor** are joined as -**miyor**, which is written and read as -**miyor**.

gelmemek (<i>not to come</i>)	
(ben)	gel- me -iyor-um
(sen)	gel- me -iyor-sun
(o)	gel- me -iyor

(biz)	gel- me -iyor-uz
(siz)	gel- me -iyor-sunuz
(onlar)	gel- me -iyor / gel- me -iyor-lar

Ben gelmiyorum. *I am not coming.*
Sen gelmiyorsun. *You are not coming.*
O gelmiyor. *He/she/it is not coming.*
Biz gelmiyoruz. *We are not coming.*
Siz gelmiyorsunuz. *You are not coming.*
Onlar gelmiyor(lar). *They are not coming.*

Similarly, *a* of **-ma** is dropped and **-m** is joined with **-iyor**, which is written and read as **-mıyor**.

yazmamak (<i>not to write</i>)	
(ben)	yaz- ma -ıyor-um
(sen)	yaz- ma -ıyor-sun
(o)	yaz- ma -ıyor
(biz)	yaz- ma -ıyor-uz
(siz)	yaz- ma -ıyor-sunuz
(onlar)	yaz- ma -ıyor / yaz- ma -ıyor-lar

Ben yazmıyorum. *I am not writing.*
Sen yazmıyorsun. *You are not writing.*
O yazmıyor. *He/she/it is not writing.*
Biz yazmıyoruz. *We are not writing.*
Siz yazmıyorsunuz. *You are not writing.*
Onlar yazmıyor(lar). *They are not writing.*

Unlike the positive form, *t* is not changed to *d* in the negative form of **gitmek**, because after *t*, the suffix starts with a consonant (See [Unit 7](#)). Again, **-me** and **-iyor** are joined as **-mıyor**.

gitmemek (<i>not to go</i>)	

(ben)	git-me-iyor-um
(sen)	git-me-iyor-sun
(o)	git-me-iyor
(biz)	git-me-iyor-uz
(siz)	git-me-iyor-sunuz
(onlar)	git-me-iyor / git-me-iyor-lar

Ben gitmiyorum. *I am not going.*

Sen gitmiyorsun. *You are not going.*

O gitmiyor. *He/she/it is not going.*

Biz gitmiyoruz. *We are not going.*

Siz gitmiyorsunuz. *You are not going.*

Onlar gitmiyor(lar). *They are not going.*

Here are some more examples with the negative form in the *present continuous tense*:

Sen konuşmuyorsun.

You are not talking.

Onlar dolaşmıyorlar.

They are not strolling.

O yüzmüyor.

He/she/it is not swimming.

Siz oturmuyorsunuz.

You are not sitting.

Ben içmiyorum.

I am not drinking.

Sen koştumuyorsun.

You are not running.

Onlar almıyor.

They are not buying.

O çalışmıyor.

He is not working.

If the verb stem ends with a vowel, unlike the positive form, the last vowel of the verb stem is not dropped in the negative form, because the negative suffix **-me/-ma** starts with **m**, which is a consonant.

Ben yemiyorum.

I am not eating.

Biz yemiyoruz.

We are not eating.

O beklemiyor.

He/she/it is not waiting.

Siz dinlemiyorsunuz.

You are not listening.

Ben uyumuyorum.

I am not sleeping.

Biz uyumuyoruz.

We are not sleeping.

Onlar yürümüyorlar.

They are not walking.

Gül oynamıyor.

Gül is not playing.

Bu yaz tatile gidiyor musunuz, yoksa gitmiyor musunuz?

Are you going on a holiday this summer or are you not going?

Ayla ve Betül kapıda konuşuyorlar. Betül çöp döküyor. Ayla mutlu değil, çünkü bu yaz tatile gitmiyorlar.

Ayla "Bu yaz ne yapıyorsunuz? Tatil yapmıyor musunuz?"

Betül "Evet, yapıyoruz. Biz her yaz tatile gidiyoruz. Fethiye'de kalıyoruz."

Ayla "Evet, biliyorum. Fethiye çok güzel. Hava çok güzel, güneşli ve sıcak."

Betül "Hava, deniz, kum, güneş, ... Hepsi harika. Her gün Ölüdeniz'e gidiyoruz. Yüzüyoruz, kumsalda yürüyoruz, dolaşıyoruz, fotoğraf çekiyoruz."

Ayla "Biz bu yaz tatile gitmiyoruz. Aykut çalışıyor. Evdeyiz. Belki yaz sonu. Coşkun nerede?"

Betül "Coşkun şimdi telefonda. Yer ayırtıyor. Çocuklar ve Aykut ne yapıyorlar?"

Ayla "İyiler. Çocuklar şu anda oynuyorlar. Aykut gazete okuyor."

Betül "Neyse. Sonra görüşürüz. Selam söyle."

Ayla "Oldu. Görüşürüz."

kapıda - *at the door*

yaz - *summer*

çöp - *rubbish, litter*

dökmek - *to empty, to spill*

tatile gitmek - *to go on a holiday*

tatil yapmak - *to have a holiday*

fotoğraf çekmek - *to take a picture*

selam söylemek - *to say hello*

yer ayırtmak - *to book*

oldu - *OK*

çünkü - *because*

güneşli - *sunny*

kum - *sand*

hepsi - *all of it*
kumsal - *sandy beach*
fotoğraf - *photograph*
bu yaz - *this summer*
yoksa - *or*
bilmek - *to know*
belki - *maybe*
son - *end, last*
oynamak - *to play*
gazete - *newspaper*
yaz sonu - *end of summer*
kalmak - *to stay, to remain*

To make questions in the *present continuous tense*, question tag **mu** is used after **-iyor**, **-iyor**, **-üyor** or **-uyor**. Question tags are written separately with the personal ending added.

Buffer **y** is used between two vowels. Also, note that **mi** is used instead of **mu** after **-lar**, because of the vowel harmony rules. Here are some examples:

(ben)	gel-iyor mu -y-um?
(sen)	gel-iyor mu -sun?
(o)	gel-iyor mu ?
(biz)	gel-iyor mu -y-uz?
(siz)	gel-iyor mu -sunuz?
(onlar)	gel-iyor mu ? / gel-iyor-lar mi ?

Ben geliyor muyum? *Am I coming?*
Sen geliyor musun? *Are you coming?*
O geliyor mu? *Is he/she/it coming?*
Biz geliyor muyuz? *Are we coming?*
Siz geliyor musunuz? *Are you coming?*
Onlar geliyor mu? / geliyorlar mı? *Are they coming?*

(ben)	yaz-ıyor mu -y-um?

(sen)	yaz-ıyor mu -sun?
(o)	yaz-ıyor mu ?
(biz)	yaz-ıyor mu -y-uz?
(siz)	yaz-ıyor mu -sunuz?
(onlar)	yaz-ıyor mu ? / yaz-ıyor-lar mı ?

Ben yazıyor muyum? *Am I writing?*
Sen yazıyor musun? *Are you writing?*
O yazıyor mu? *Is he/she/it writing?*
Biz yazıyor muyuz? *Are we writing?*
Siz yazıyor musunuz? *Are you writing?*
Onlar yazıyor mu? / yazıyorlar mı? *Are they writing?*

Ben gülüyor muyum? *Am I laughing?*
Üşüyor musun? *Are you cold?*
Siz yiyor musunuz? *Are you eating?*
Onlar yürüyorlar mı? *Are they walking?*
Çay içiyor musun? *Are you drinking tea?*
Onlar çalışıyor mu? *Are they working?*
Ali koşuyor mu? *Is Ali running?*

Yarın ne yapıyorsun?
Yarın işe gidiyorum.

Bugün ne yapıyorsun?
Bugün yüzüyorum.

Şimdi ne yapıyorsun?
Şimdi çay içiyorum.

Kahvaltıda ne yiyorsun?
Kahvaltıda peynir ve ekmek yiyorum.

Nereden geliyorsun?
Çarşıdan geliyorum.

Nerede oturuyorsun?
İstanbul'da oturuyorum.

üşümek - *to be cold*
çarşı - *shops, market*

Hakan pazar günleri çalışıyor mu?

Does Hakan work on Sundays?

Hakan pazar günleri çalışmıyor. Erken kalkmıyor, geç kalkıyor, çünkü işe gitmiyor. Kahvaltıdan sonra bahçede oturuyor. Araba yıkıyor. Daha sonra, arkadaşları Nilgün, Özlem, Burak ve Hasan geliyorlar. Onlar da pazar günü çalışmıyorlar. Bahçede hep beraber sohbet ediyorlar, barbekü yapıyorlar, müzik dinliyorlar. Hakan bira seviyor. Hasan çok iyi gitar çalıyor. Nilgün şarkı söylüyor. Eğleniyorlar.

Daha sonra, Burak ve Hasan maç seyrediyorlar, Hakan seyretmiyor, çünkü futbol sevmiyor. Sonra arkadaşları gidiyor. Hakan bulaşık yıkıyor, biraz ütü yapıyor ve yatıyor. Hakan pazar günleri sadece tembellik yapıyor.

geç - *late*

yıkamak - *to wash*

arkadaşları - *his/her friends*

hep beraber - *all together*

barbekü yapmak - *to barbecue*

bira - *beer*

gitar - *guitar*

şarkı - *song*

şarkı söylemek - *to sing a song*

eğlenmek - *to have fun*

bulaşık yıkamak - *to wash the dishes*

ütü yapmak - *to iron*

sadece - *only, just*

tembellik - *idleness, laziness*

tembellik yapmak - *to be lazy*

çalmak - *to play a musical instrument, to steal, to ring*

To make the negative question form in the present continuous tense, apply the rules for the negative and the question forms. Don't forget to write the question tags separately.

e of **-me** is dropped and **m** is joined with **-iyor**. It is written and read as **-miyor**.

(ben)	gel- me -iyor mu -y-um?
(sen)	gel- me -iyor mu -sun?
(o)	gel- me -iyor mu ?
(biz)	gel- me -iyor mu -y-uz?
(siz)	gel- me -iyor mu -sunuz?
(onlar)	gel- me -iyor mu ? / gel- me -iyor-lar mı ?

Ben gelmiyor muyum?

Am I not coming?

Sen gelmiyor musun?

Are you not coming?

O gelmiyor mu?

Is he/she/it not coming?

Biz gelmiyor muyuz?

Are we not coming?

Siz gelmiyor musunuz?

Are you not coming?

Onlar gelmiyor mu? /

gelmiyorlar mı?

Are they not coming?

Similarly, *a* of **-ma** is dropped and **m** is joined with **-iyor**. It is written and read as **-mıyor**.

(ben)	yaz- ma -ıyor mu -y-um?
(sen)	yaz- ma -ıyor mu -sun?
(o)	yaz- ma -ıyor mu ?
(biz)	yaz- ma -ıyor mu -y-uz?

(siz)	yaz- ma -ıyor mu -sunuz?
(onlar)	yaz- ma -ıyor mu ? / yaz- ma -ıyor-lar mı ?

Ben yazmıyor muyum?

Am I not writing?

Sen yazmıyor musun?

Are you not writing?

O yazmıyor mu?

Is he/she/it not writing?

Biz yazmıyor muyuz?

Are we not writing?

Siz yazmıyor musunuz?

Are you not writing?

Onlar yazmıyor mu? /

yazmıyorlar mı?

Are they not writing?

Siz çay içmiyor musunuz?

Are you not drinking tea?

Biz çalışmıyor muyuz?

Are we not working?

Ben konuşmuyor muyum?

Am I not talking?

Sen gülmüyor musun?

Are you not laughing?

O uyumuyor mu?

Is he/she not sleeping?

In daily language

Here are some expressions that you can often hear in daily spoken Turkish.

yok / yo (very informal)	<i>no</i>
peki	<i>all right, well, well then</i>
tamam	<i>OK, all right</i>
oldu	<i>OK, all right</i>
olur mu?	<i>is that all right? / is it OK?</i>
olur	<i>it is all right, OK</i>
olmaz (informal)	<i>no, it is not all right</i>
nasıl gidiyor?	<i>how is it going?</i>
ne haber?	<i>how are things?/what's up?</i>
iyilik (response to 'ne haber?')	<i>I'm fine, goodness</i>
haydi	<i>let's ..., come on, go on</i>
hadi (very informal)	<i>let's ..., come on, go on</i>
geçmiş olsun	<i>get well soon</i>
başınız sağ olsun (formal)	<i>my condolences</i>
başın sağ olsun (informal)	<i>my condolences</i>
bir şey değil	<i>you're welcome, not at all</i>
rica ederim (very formal)	<i>you're welcome, not at all</i>
iyi tatiller	<i>have a nice holiday</i>
iyi yolculuklar	<i>have a nice journey</i>
aferin	<i>well done</i>
boş ver	<i>never mind</i>
yalnızca	<i>only, just</i>

abi, abla

In daily language, people often use **abi** and **abla**, which is a respectful and friendly way when addressing people older than themselves.

abi is the shortened form of **ağabey**, which means *elder brother*.
abla means *elder sister*.

yavrum, evladım, teyze, amca

yavrum, evladım (*sonny, deary*) is used when a very old person is addressing a very young person or a very young boy or girl.

teyze, which means *aunt*, is also a common way of showing friendliness when addressing a very old woman (although she is not your aunt).

amca, which means *uncle*, is also used to show friendliness when addressing a very old man (although he is not your uncle).

buyurun

buyurun is a word that you hear a lot in Turkey. You often hear people using it as **buyrun**. It has different meanings according to context. Some of them are:

Please come in.

Please have a seat.

Here you are.

What can I do for you?

Go ahead.

Feel free.

After you.

Welcome.

Help yourself.

Here we go.

Exercises

A. Fill in the blanks with the correct form of the verbs in brackets in *present continuous tense*.

Erkan ve Cemil Fethiye'de

Erkan and Cemil are in Fethiye

Erkan ve Cemil Fethiye'de tatil yapıyorlar. Fethiye'de hava çok güzel, sıcak ve güneşli.

Erkan "Sen bugün (yüzmemek) **(a)**.....? Hava çok iyi."

Cemil "Hayır, ben bugün (yüzmemek) **(b)**,
tekne gezisi (yapmak) **(c)** Kalkan'a (gitmek) **(d)**
....."

Erkan "Akşam (gelmemek) **(e)**?"

Cemil "Hayır, (gelmemek) **(f)** Bu akşam Kalkan'da
(kalmak) **(g)**
Arkadaşlar da Kalkan'da. Yarın dönüyorum."

Erkan "İyi o zaman. Ben Ölüdeniz'e gidiyorum. Yarın orada görüşürüz.
Yarın beraber (alışveriş yapmamak) **(h)**
.....?"

Cemil "Evet, alışverişe gidiyoruz."

Erkan "Tamam, o zaman. Yarın Ölüdeniz'de buluşuruz. İyi eğlenceler."

Cemil "Tamam, oldu. Görüşürüz. Hoşça kal."

Erkan "Unutma, yarın akşam Derya İstanbul'dan (gelmek) **(i)**
....."

Cemil "Biliyorum. Fethiye'ye yarın öğlen dönüyorum."

tekne - *boat*

gezi - *trip, cruise*

tekne gezisi - *boat trip*

o zaman - *then*

iyi o zaman - *well then*
alışveriş - *shopping*
beraber - *together*
orada - *there*
alışveriş yapmak - *to shop*
alışverişe gitmek - *to go shopping*
dönmek - *to turn, to come back*
eğlence - *entertainment, fun*
iyi eğlenceler - *have fun*
tekne gezisi yapmak - *to have a boat trip*
unutmak - *to forget*

B. Write the conversations in Turkish.

- (a) "What is this?"
- (b) "This is a chair."

- (c) "Who is this?"
- (d) "This is a pilot."

- (e) "Who is this?"
- (f) "This is Taner."

- (g) "What does Taner do?"
- (h) "He is a journalist."

pilot - *pilot*
gazeteci - *journalist*

C. Here are some verbs. Write the *imperative* and *negative imperative* forms of these verbs in Turkish as in the example.

Example:

anlatmak *to tell*

anlat *tell*

anlatma *don't tell*

almak *to buy, to take*

satmak *to sell*
yüzmek *to swim*
yapmak *to make, to do*
bakmak *to look at/after*
açmak *to open*
kapatmak *to close*
seyretmek *to watch*
durmak *to stop*
dinlemek *to listen*
bağırarak *to shout*
atmak *to throw, to dispose of*
kullanmak *to use*

D. Fill in the blanks with the appropriate *present continuous* suffixes.

a Ben pişiriyorum.
b Sen pişir....
c O pişir....
d Biz pişir....
e Siz pişir....
f Onlar pişir....

g Ben çalışıyorum.
h Sen çalış....
i O çalış....
j Biz çalış....
k Siz çalış....
l Onlar çalış....

m Ben sürüyorum.
n Sen sür....
o O sür....
p Biz sür....
q Siz sür....
r Onlar sür....

- s Ben oturuyorum.
- t Sen otur....
- u O otur....
- v Biz otur....
- w Siz otur....
- x Onlar otur....

E. Answer the questions related to the text about Hakan's Sundays.

1. Hakan pazar günleri erken kalkıyor mu?
2. Nilgün ve Hasan pazar günü çalışıyorlar mı?
3. Hakan maç seyrediyor mu?
4. Nilgün araba yıkıyor mu?
5. Hasan gitar çalıyor mu?

F. Make questions for the answers below.

1. Evet, tatile gidiyorum.
2. Hayır, şimdi müzik dinlemiyorum.
3. Evet, pazar günleri araba yıkıyorum.
4. Nermin, İstanbul'a gidiyor.
5. Şu anda gazete okuyorum.
6. Hayır, ben çay içmiyorum.
7. Yarın alışverişe gidiyoruz.

G. Answer the questions.

1. Şimdi ne yapıyorsun?
2. Yarın ne yapıyorsun?
3. Hafta sonu ne yapıyorsunuz?
4. Her akşam televizyon seyrediyor musun?
Evet, ...
Hayır, ...
5. Şu anda araba sürüyor musun?
Evet, ...
Hayır, ...
6. Sık sık alışveriş yapıyor musunuz?

- Hayır, ...
7. Her gün çalışıyor musun?
Evet, ...
Hayır, ...
8. Her gün işe gidiyor musun?
Evet, ...
Hayır, ...
9. Ayşe şimdi ne yapıyor? (use 'okumak')
10. Nilgün şimdi ne yapıyor? (use 'yemek pişirmek')

H. Translate the following into Turkish.

1. What is your job?
2. I am a cook.
3. I work at a school.
4. I cook a meal every day.
5. I am a student.
6. You are joking.
7. Ahmet is busy at the moment.

I. Fill in the blanks making negative statements. Use the suitable *present continuous* endings. The first lines have been given as examples.

almak

- a** Ben bilet almıyorum.
- b** Sen bilet al....
- c** O bilet al....
- d** Biz bilet al....
- e** Siz bilet al....
- f** Onlar bilet al....

dinlemek

- g** Ben caz dinlemiyorum.
- h** Sen caz dinle....
- i** O caz dinle....
- j** Biz caz dinle....
- k** Siz caz dinle....

I Onlar caz dinle....

sürmek

m Ben araba sürmüyorum.

n Sen araba sür....

o O araba sür....

p Biz araba sür....

q Siz araba sür....

r Onlar araba sür....

J. Use the verbs in brackets in *present continuous* tense.

1. Ben şu anda (yemek yapmak)
2. Sen (kahve içmemek)?
3. Biz şu anda (radyo dinlemek)
4. Ayşe şu anda (temizlik yapmak)
5. Ben şu anda (bulaşık yıkamak)
6. O (çamaşır yıkamak)
7. O bugün (çalışmamak)
8. Sen şimdi (gitmek)?

K. Here are some more verbs. Fill in the blanks below in the *present continuous tense*. Make positive statements unless you see the negative suffix.

Example: (Ben) Şu anda giyiniyorum.

telefon etmek *to telephone*

gezmek *to stroll, to tour*

gezmeye gitmek *to go for a stroll*

gezmeye çıkmak *to go out for a stroll*

yürüyüşe gitmek *to go for a walk*

yürüyüşe çıkmak *to go out for a walk*

vermek *to give*

temizlemek *to clean*

bakmak *to look at*

yaşamak *to live*

banyo yapmak *to have a bath*

yüz yıkamak *to wash face*
el yıkamak *to wash hand*
diş fırçalamak *to brush teeth*
saç taramak *to comb hair*
makyaj yapmak *to put on makeup*
kahvaltı etmek *to have breakfast*
denemek *to try*
unutmak *to forget*
hatırlamak *to remember*
selam vermek *to greet someone*
ziyaret etmek *to visit*
koşmak *to run*
otobüse binmek *to get on/take a bus*
otobüsten inmek *to get off a bus*

1. (Ben) Telefon ediyor.....
2. (Biz) Gez.....
3. (Siz) Gezmeye gitm.....?
4. (O) Gezmeye çık.....
5. (Onlar) Yürüyüşe gid.....
6. (Siz) Yürüyüşe çıkıyor mu.....?
7. (Biz) Para veriyor.....
8. (Sen) Temizl..... musun?
9. (Ben) Bakm.....
10. (Ben) Türkiye'de yaş.....
11. Ayşe şu anda banyoda banyo yap.....
12. (Ben) Her sabah yüz yık.....
13. (O) El yık..... mu?
14. (Sen) Sabahları diş fırçalıyor mu.....?
15. (Sen) Saç taram..... musun?
16. Nergis aynada makyaj yap.....
17. (Biz) Şimdi kahvaltı ed.....
18. (Ben) Ayakkabı den.....
19. (Sen) Hep unutuyor.....
20. (Sen) Hatırl..... musun?
21. (Ben) Selam verm.....
22. (Biz) Ziyaret ed.....

23. (O) Şimdi koş.....
24. (Biz) Otobüse bin.....
25. (Onlar) Otobüsten in.....

banyo - *bathroom*

yüz - *face, hundred*

saç - *hair*

fırçalamak - *to brush*

taramak - *to comb*

ayakkabı - *shoe*

makyaj - *makeup*

ayna - *mirror*

hep - *every time, always, forever, all, all the time*

L. Fill in the blanks with the suitable *present continuous* endings making questions. The first lines have been given as examples.

konuşmak

a Ben konuşuyor muyum?

b Sen konuş..... ?

c O konuş..... ?

d Biz konuş..... ?

e Siz konuş..... ?

f Onlar konuş..... ?

diş fırçalamak

g Ben diş fırçalıyor muyum?

h Sen diş ?

i O diş ?

j Biz diş ?

k Siz diş ?

l Onlar diş ?

bilmek

m Ben Türkçe biliyor muyum?

n Sen Türkçe ?

- o** O Türkçe?
- p** Biz Türkçe?
- q** Siz Türkçe?
- r** Onlar Türkçe?

M. Fill in the blanks with the suitable *present continuous* endings making negative questions. The first lines have been given as examples.

hatırlamak

- a** Ben hatırlamıyor muyum?
- b** Sen hatırla.....?
- c** O hatırla.....?
- d** Biz hatırla.....?
- e** Siz hatırla.....?
- f** Onlar hatırla.....?

düşünmek

- g** Ben düşünmüyor muyum?
- h** Sen düşün.....?
- i** O düşün.....?
- j** Biz düşün.....?
- k** Siz düşün.....?
- l** Onlar düşün.....?

unutmak

- m** Ben unutmuyor muyum?
- n** Sen?
- o** O?
- p** Biz?
- q** Siz?
- r** Onlar?

Unit 3

Alışveriş *Shopping*

Satıcı "İyi günler, buyurun efendim. Ne almak istiyorsunuz?"

Ayla "İyi günler. Bir kilo domates almak istiyorum. Kilosu kaç?"

Satıcı "2 Lira efendim."

Ayla "Tamam. İki kilo lütfen. Elmalar da çok güzel, bir kilo da elma."

Satıcı "Tabii efendim."

Ayla "Toplam ne kadar?"

Satıcı "6 Lira."

Ayla "Buyurun. İyi günler."

Satıcı "Teşekkürler, afiyet olsun. İyi günler."

satıcı - *salesman, seller*

buyurun - *please come in, here you are*

efendim - *sir, ma'am*

istemek - *to want*

kilosu kaç? - *how much is a kilo?*

kilo - *kilogram*

kaç? - *what is the price? / how much?*

kaç lira? - *what is the price? / how much?*

toplam - *total, totally, in total*

ne kadar? - *how much?*

Erkan ve Dilek alışveriş yapıyorlar

Erkan and Dilek are shopping

Erkan ve Dilek çarşıdalar. Erkan bir gömlek almak istiyor. Beraber bir mağazaya giriyorlar.

Satıcı "Buyurun. Hoş geldiniz."

Erkan "Hoş bulduk. Bir gömlek almak istiyorum."

Satıcı "Ne renk arzu edersiniz?"

Erkan "Beyaz ya da bej."

Dilek "Sen beyaz renk sevmiyorsun. Bu mavi gömlek nasıl?"

Erkan "Ben mavi gömlek almak istemiyorum. Bu sefer, beyaz gömlek almak istiyorum."

Dilek "Bu sarı gömlek nasıl?"

Erkan "Ben beyaz istiyorum."

Dilek "Bu yeşil gömlek iyi görünüyor. Bu gömlek kaç?"

Satıcı "59 Lira."

Erkan "Ben beyaz istiyorum, beyaz."

Satıcı "Almak istiyor musunuz yoksa almak istemiyor musunuz?"

Erkan "Evet, almak istiyoruz. Ne kadar?"

Satıcı "59 Lira."

Erkan "Tamam. Buyurun."

gömlek - *shirt*

mağaza - *department store*

girmek - *to enter, to go in*

ne renk? - *what colour?*

arzu etmek - *to wish, to want*

renk - *colour*

yeşil - *green*

ya da - *or*

bej - *beige*

mavi - *blue*

sarı - *yellow*

bu sefer - *this time*

beyaz - *white*

görünmek - *to seem, to look, to appear*

-mek/-mak istemek (*want to*)

You have learned the *infinitive form* of a verb in Unit 2, which is also called the *dictionary form*. You can also use this form with the verb **istemek** (*to want*). Here are some examples:

Araba **almak** istiyorum.

*I want **to buy** a car.*

Gitmek istiyorum.

*I want **to go**.*

Geri dönmek istemiyoruz.

*We do not want **to go back**.*

Koşmak istemiyor.

*He does not want **to run**.*

Konuşmak istiyor musun?

*Do you want **to talk**?*

Kahve **içmek** istemiyor musunuz?

*Don't you want **to drink** coffee?*

Prepositions *to, at and from*

Prepositions are words that link nouns, pronouns and phrases to other words in a sentence. Here are the prepositions ***to, at*** and ***from***. In Turkish, they are not separate words. They are in suffix forms added to words as endings.

-e/-a (***to***) (*dative case*)

-de/-da (***at, in, on***) (*locative case*)

-den/-dan (***from***) (*ablative case*)

nereye? *where to?*

nere (*where*) + y (*buffer*) + **e** (***to***)

nerede? *where at?*

nere (*where*) + **de** (***at***)

nereden? *where from?*

nere (*where*) + **den** (***from***)

Add **-e, -de, -den** to the words when the last vowel of the words are thin vowels: ***e, i, ö*** or ***ü***.

Add **-a, -da, -dan** to the words when the last vowel of the words are thick vowels: ***a, ı, o*** or ***u***.

Nereye gidiyorsun?

Where are you going (to)?

İzmir'e gidiyorum.

*I am going **to** İzmir.*

İngiltere'ye gidiyorum.

*I am going **to** England.*

Otele gidiyorum.

*I am going **to** the hotel.*

Londra'**ya** gidiyorum.
*I am going **to** London.*

Okula gidiyorum.
*I am going **to** school.*

İstanbul'**a** gidiyorum.
*I am going **to** İstanbul.*

If the word ends with a vowel, buffer **y** is put before the suffix which starts with a vowel, such as: 'İngiltere+**y**+**e** gidiyorum', 'Londra+**y**+**a** gidiyorum'.

Nerede oturuyorsun? <i>Where do you live (at/in)?</i>

İzmir'**de** oturuyorum.
*I live **in** İzmir.*

İngiltere'**de** oturuyorum.
*I live **in** England.*

Bahçede oturuyorum.
*I am sitting **in** the garden.*

Londra'**da** oturuyorum.
*I live **in** London.*

İstanbul'**da** oturuyorum.
*I live **in** İstanbul.*

Arabada oturuyorum.
*I am sitting **in** the car.*

-de/-da (at) also means **in** or **on** depending on the context. It means **in** when you say **İngiltere'de (in England)**, **nisanda (in April)**, **Londra'da (in London)**. In Turkish, they are literally: **at England, at April, at London**.

-de/-da (at) means *on* when you say **tatilde (on holiday)**, which is *at holiday* in Turkish or **telefonda**, which is *on the phone* in English.

Nereden geliyorsun? <i>Where are you coming from?</i>

İzmir'**den** geliyorum.
I am coming from İzmir.
(I've been to İzmir.)

İngiltere'**den** geliyorum.
I am coming from England.
(I've been to England.)

Otelden geliyorum.
I am coming from the hotel.
(I've been to the hotel.)

Londra'**dan** geliyorum.
I am coming from London.
(I've been to London.)

Okul**dan** geliyorum.
I am coming from school.
(I've been to school.)

İstanbul'**dan** geliyorum.
I am coming from İstanbul.
(I've been to İstanbul.)

Vowel harmony

Turkish grammar is based on 'vowel harmony', which does not exist in English grammar. Vowel harmony rules make almost all the construction for the grammar. The eight vowels in the Turkish alphabet are in two groups. They are the thin vowels and the thick vowels.

<i>thin vowels</i>	<i>thick vowels</i>
e, i, ö, ü	a, ı, o, u

The base structure in grammar, which gives the meaning of all tenses, personal pronouns, prepositions, possessive adjectives, etc., is formed by adding suffixes after each other onto words, whereas in English, you use a number of separate words to give the same meaning.

Vowel harmony states that, if the last vowel of a word is a thin vowel (this word can be a noun, verb, adjective, etc.), the suffix added after the word must be with a thin vowel. If the last vowel of a word is a thick vowel, the suffix added onto the word must be with a thick vowel. In other words, the suffix needs to harmonize with the word you add it onto, such as:

Mehmet'e to Mehmet
manava to the greengrocer's
sinemada at the cinema
Ayşe'den from Ayşe
sandalyeler chairs
bilgisayarlar computers
evde at home
halılar carpets
İstanbul'dan from İstanbul

As you've learned in Unit 1, although the last vowel of some words are thick, you add endings with thin vowels. They are the adopted foreign words. Their last vowels are pronounced with a soft sound. Therefore, they harmonize with the endings with thin vowels. Here are some more examples:

meşgul^üz we are busy
saat^ler watches, hours, clocks
alkol^ün the alcohol's
hakikatⁱn ... of the truth
protok^öller protocols
rol^ler roles

manav - greengrocer's shop
sinema - cinema
halı - carpet
bilgisayar - computer
rol - role
meşgul / yoğun - busy

The suffixes can be categorized as

-e suffixes

They can have two forms where the suffix can have **-e** or **-a**. For example the suffix **-ler** can be either **-ler** or **-lar** or the suffix **-de** can be either **-de** or **-da** according to the last vowel of the word they are added onto.

The rules for the -e suffixes are:

When the last vowel of a word is **e, i, ü** or **ö** the suffix will be with **e**.

When the last vowel of a word is **a, ı, u** or **o** the suffix will be with **a**.

Some examples for these types of suffixes are: **-e/-a (to)**; **-de/-da (at, in, on)**; **-den/-dan (from)**

-i suffixes

They can have four forms where the suffix can have **-i, -ı, -ü** or **-u** like the suffixes **-iyor, -ıyor, -üyor** and **-uyor** that you have learned in the previous units.

The rules for the -i suffixes are:

When the last vowel of a word is **i** or **e** the suffix will be with **i**.
When the last vowel of a word is **ı** or **a** the suffix will be with **ı**.
When the last vowel of a word is **ü** or **ö** the suffix will be with **ü**.
When the last vowel of a word is **u** or **o** the suffix will be with **u**.

Some examples for these types of suffixes are: **-i/-ı/-ü/-u** (*the suffixes which make the accusative case*); **-li/-lı/-lÜ/-lu** (*with, containing*); **-siz/-süz/-suz** (*without*) that you will learn in the following units.

Here are more examples with **to**, **at** and **from**.

-e / -a (*to*)

Bahçeye gidiyorum.

I am going to the garden.

Kediye yiyecek veriyor.

She is giving food to the cat.

Markete çok müşteri geliyor.

Lots of customers come to the market.

Okula gidiyorlar.

They are going to school.

Toplantıya gidiyorum.

I am going to the meeting.

Pazara gidiyorsunuz.

You are going to the bazaar.

-de / -da (*at, in, on*)

Düğünde eğleniyoruz.

We are having fun at the wedding reception.

Sandalyede oturuyorum.

I am sitting in the chair.

Otelde kalıyoruz.

We are staying at the hotel.

Telefonda sohbet ediyoruz.

We are chatting on the phone.

Restorandayım.

I am at the restaurant.

Havuzda yüzüyor.

She is swimming in the pool.

-den / -dan (from)

Evden geliyoruz.

We are coming from home.

Berberden çıkıyorum.

I am getting out of the barbershop.

Bahçeden geliyorum.

I am coming from the garden.

Ankara'dan geliyorum.

I am coming from Ankara.

Toplantıdan geliyorum.

I am coming from the meeting.

İstasyondan geliyorum.

I am coming from the station.

Proper nouns are the names of places or people, such as **İngiltere, Türkiye, Nermin, Mary**. They need to be capitalized. You also have to use apostrophe (') to separate them from the suffixes you add onto them. For example: **İngiltere'den, Türkiye'de, Nermin'e**.

You don't use apostrophe (') with common nouns. Some examples are:
okula, otelde, bahçeden, istasyondan.

The place of a preposition in a sentence is different in Turkish. In English, prepositions, such as **to, at, from** are put before the noun. In Turkish, they are used after the noun. For example:

Pazar+a gidiyorum.

I am going to+the market.

Pazar+da alışveriş yapıyorum.

I am shopping at+the market.

Pazar+dan geliyorum.

I am coming from+the market.

Nereden alıyorum?

Where am I buying from?

Nereye telefon ediyorsun?

Where are you calling?

Nerede tatil yapıyor?

Where is he having a holiday?

Nereye gidiyoruz?

Where are we going?

Nereden arıyorsunuz?

Where are you calling from?

Nerede çalışıyorlar?

Where do they work?

Hastaneye telefon ediyorum.

I am making a telephone call to the hospital.

Antalya'da tatil yapıyor.

He is having a holiday in Antalya.

Alanya'dan arıyoruz.

We are calling from Alanya.

Muğla'da çalışıyorlar.

They work in Muğla.

Ankara'dan İstanbul'a kaç kilometre?

How many kilometres is it from Ankara to İstanbul?

düğün - wedding reception

havuz - pool

yiyecek - food

toplantı - meeting

müşteri - customer

hastane - hospital

kaç? - how many?

istasyon - station

market - general store, grocery store, market

pazar - market place, bazaar, Sunday

de / da (too, as well, also)

de/da also means **too, as well** or **also** when written separately.

Ahmet "Merhaba! Nasılsın?"

"Hello! How are you?"

Ayşe "İyiyim, sağ ol. Sen nasılsın?"

"I'm fine, thanks. And how are you?"

Ahmet "Ben **de** iyiyim. Teşekkürler."

*"I'm **also** fine. Thanks."*

-de/-da means *at* when written together.

bende *on me (with me)*

onda *on him (with him) (n is a buffer)*

de/da means *too* when written separately.

ben de *me too*

o da *him too*

de/da may also mean *and* in a conversation.

Mary "Adım Mary."

"My name is Mary."

Ahmet "Benim adım **da** Ahmet."

"And my name is Ahmet."

ile (*with / by*)

ile means *with* or *by*. It is commonly shortened as **-le / -la** and added as a suffix onto a word.

Eve bisiklet **ile** gidiyorum.

Eve bisiklet**le** gidiyorum.

*I am going home **by** bicycle.*

Vapur **ile** gezinti yapıyoruz.

Vapurl**la** gezinti yapıyoruz.

*We are cruising **by** a ferry.*

Gülnaz **ile** buluşuyorum.

Gülnaz'**la** buluşuyorum.

*I am meeting (**with**) Gülnaz.*

Note that in Turkish, it is 'meeting with somebody' instead of 'meeting somebody'.

If the word ends with a vowel, then **y** is added before the suffix **-le** or **-la**, as **-yle** or **-yla**.

Gamze ile Gamze + **y** + le
araba ile araba + **y** + la
balta ile balta + **y** + la

Gamze'**yle** anlaşıyoruz.
*We get on **with** Gamze.*

İşe arabay**la** gidiyorum.
*I am going to work **by** car.*

Baltay**la** odun kesiyorum.
*I am cutting wood **with** an axe.*

When **ile** or its shortened form is used between two nouns, it can be translated as **and**.

Ayşe **ile** Nermin alışverişe gidiyorlar.
*Ayşe **and** Nermin are going shopping.*

Ali'**yle** Mehmet arkadaşlar.
*Ali **and** Mehmet are friends.*

Cüzdan**la** gözlük çantada.
*The wallet **and** the spectacles are in the bag.*

If you use **ile** after the second noun, then it is translated as **with** or **together with**.

Ayşe Nermin **ile** alışverişe gidiyor.
*Ayşe is going shopping **with** Nermin.*

Ali Mehmet'**le** arkadaş.
*Ali is friend **with** Mehmet.*

Cüzdan gözlükle çantada.
*The wallet is in the bag **with** the spectacles.*

ne ile? (*with what? / by what?*)
kim ile? (*with whom?*)

They are mostly shortened as **neyle** and **kimle**.

Bugün işe ne ile (neyle) gidiyorsun?
How are you going to work today?

Bugün işe otobüsle gidiyorum.
I am going to work by bus today.

Pazara neyle gidiyorsun?
How do you go to the market?

Pazara yürüyerek gidiyorum.
I go to the market on foot.

Partiye kimle gidiyorsun?
With whom are you going to the party?

Partiye Gamze'yle gidiyorum.
I am going to the party with Gamze.

bisiklet - bicycle
vapur - ferry
anlaşmak - to get on, to agree
odun - firewood
kesmek - to cut
balta - axe
yürüyerek - on foot
parti - party

Günler (*The days*)

pazartesi *Monday*

salı *Tuesday*

çarşamba *Wednesday*

perşembe *Thursday*

cuma *Friday*

cumartesi *Saturday*

pazar *Sunday*

In Turkish, you don't capitalize the days of the week unless they are special days.

Pazartesi günü / pazartesi (*on Monday*)

Pazartesi günü alışverişe gidiyoruz.

On Monday, we are going shopping.

Çarşamba işe gitmiyorum.

I am not going to work on Wednesday.

Perşembe günü ne yapıyorsun?

What are you doing on Thursday?

ertesi means *the following, ... after*

cuma + ertesi

cumartesi (*the day after Friday*)

pazar + ertesi

pazartesi (*the day after Sunday*)

ertesi hafta (*the following week*)

ertesi gün (*the following day*)

Bugün günlerden ne?

What day is it today?

Bugün (günlerden) pazartesi.

Today is Monday.

Bugünün tarihi ne?

What is today's date?

Bugün 3 Kasım 2010.

Today is 3 November 2010.

You read years as a single whole number unlike in English. For example, 1998 is read as 'bin dokuz yüz doksan sekiz' (*one thousand nine hundred and ninety eight*).

Aylar (*The months*)

ocak *January*

şubat *February*

mart *March*

nisan *April*

mayıs *May*

haziran *June*

temmuz *July*

ağustos *August*

eylül *September*

ekim *October*

kasım *November*

aralık *December*

In Turkish, you don't capitalize the months of the year either unless they are important dates.

You use **-de/-da** (*at*), which also means '*in*', when you want to say *in April* (**nisanda**), *in October* (**ekimde**), etc.

Temmuzda Türkiye'ye gidiyoruz.

We are going to Turkey in July.

Eylülde okul başlıyor.
School starts in September.

Mevsimler (*The seasons*)

ilkbahar *spring*
yaz *summer*
sonbahar *autumn*
kış *winter*

ilkbaharda *in spring*
yazın *in the summer*
sonbaharda *in autumn*
kışın *in winter*

İlkbaharda hava ısınıyor.
The weather gets warm in spring.

Yazın tatile gidiyoruz.
We go on a holiday in the summer.

Sonbaharda çok yağmur yağıyor.
It rains a lot in autumn.

Kışın kar yağıyor.
It snows in winter.

tarih - *date, history*
ay - *month, the moon*
mevsim - *season*
bugünün - *today's*
başlamak - *to start*
ısınmak - *to get warm, to warm up*
kar yağmak - *to snow*
kar - *snow*

Ne yapıyorsun?

What are you doing?

Hüseyin "Merhaba Ercan. Ne yapıyorsun?"

Ercan "Yemek yapıyorum. Bugün evdeyim. İşe gitmiyorum."

Hüseyin "Niye?"

Ercan "Nermin'e bakıyorum. Nermin çok hasta."

Hüseyin "Hasta mı? Neyi var?"

Ercan "Grip. Çok öksürüyor. Başı da ağrıyor."

Hüseyin "Öyle mi? Geçmiş olsun. Şimdi ne yapıyor?"

Ercan "Uyuyor."

Hüseyin "Çok üzüldüm."

Ercan "Sağ ol, Hüseyin. Sen neler yapıyorsun?"

Hüseyin "Ben alışverişe gidiyorum. Çarşıdan bir şey istiyor musun?"

Ercan "Hayır, istemiyorum. Sağ ol."

Hüseyin "Tamam, o zaman ben gidiyorum. Nermin'e selam söyle."

Ercan "Tamam. Görüşürüz."

Hüseyin "Bugünlerde çok sigara içiyorsun."

Ercan "Biliyorum. Elimde değil."

Hüseyin "Neyse. Kendine iyi bak. Hoşça kal."

yemek yapmak - *to make a meal*

neyi var? - *what's wrong with her?*

-e/-a bakmak - *to look after, to look at*

bir şey - *anything, something*

üzülmek - *to be/feel sad/sorry*

sigara - *cigarette*

niye? - *why?*

şey - *thing*

grip - *flu*

baş - *head*

ağrımak - *to ache*

öksürmek - *to cough*

çok üzüldüm - *I'm very sorry*

sigara içmek - *to smoke*

elimde değil - *I can't help it*

bugünlerde - *nowadays*

Ercan Nermin'e bakıyor

Ercan looks after Nermin

Ercan bugün işe gitmiyor, izinli, çünkü eşi Nermin hasta. Bugün Nermin'e bakıyor. Nermin evde uyuyor. Ercan dışarı çıkıyor. Önce bankaya gidiyor, para çekiyor sonra markete gidiyor; alışveriş yapıyor. Daha sonra eczaneye uğruyor. Eczaneden Nermin için ilaç alıyor. Daha sonra, eve geri dönüyor. Nermin uyanıyor. Ercan'a sesleniyor.

Nermin "Ercan neredesin?"

Ercan "Mutfaktayım."

Nermin "Ne yapıyorsun?"

Ercan "Bir bardak su alıyorum."

Nermin "İlaçlar nerede?"

Ercan "Burada. Şimdi getiriyorum."

Nermin "Bir tane de portakal getir. Canım çekiyor."

Ercan "Olur. Başka ne istiyorsun?"

Nermin "O kadar."

Ercan mutfaktan bir bardak su ve portakal alıyor. Odaya giriyor. Nermin'e ilaç veriyor.

Ercan "Şimdi nasılsın?"

Nermin "Fena değilim."

Nermin ilaç alıyor ve portakal yiyor. Sonra Ercan mutfakta yemek hazırlıyor ve beraber yemek yiyorlar. Yemekten sonra birlikte biraz televizyon seyrediyorlar. Sonra Nermin uyuyor.

eş - *spouse*

eşi - *her/his spouse*

izinli - *on leave*

ilaç - *medicine*

mutfak - *kitchen*

hazırlamak - *to prepare*

para çekmek - *to withdraw money*

geri dönmek - *to come back*
canım çekiyor - *I fancy, I crave for*
başka - *else, other, different*
uğramak - *to pop in*
eczane - *pharmacy*
banka - *bank*
oda - *room*
seslenmek - *to call out*
portakal - *orange*
o kadar - *that's all*
başka? - *what else?*
bardak - *glass*
uyanmak - *to wake up*
getirmek - *to bring, to get*
fena - *bad*
tane - *piece, item, each*
birlikte - *together*

When you say **mutfakta** (*in the kitchen*) or **mutfaktan** (*from the kitchen*), the endings **-de** and **-dan** change the letter *d* to *t*. Instead of saying **mutfak+da** you say **mutfak+ta** and instead of saying **mutfak+dan** you say **mutfak+tan**. See [Unit 7](#).

Some question words

nereye? *where (to)?*

nerede? *where (at)?*

nereden? *where (from)?*

ne? *what?*

neler? *(plural) what?*

kim? *who?*

kimler? *(plural) who?*

kimin? *whose?*

nasıl? *how?*

neden/niçin/niye? *why?*

kaç hafta? *how many weeks?*

ne zaman? *when?*

kaç sene? *how many years?*

saat kaçta? *what time?*

kaçta? *what time?*

kaç? *how much? (what's the price?)*

ne kadar? *how much? (what's the price?)*

ne kadar? *how much? (what amount?)*

kaç Lira? *how much? (what's the price?)*

kaç para? *how much? (what's the price?)*

hangi? *which?*

hangisi? *which one?*

kaç? *how many?*

kaç tane? *how many?*

ne sıklıkta? *how often?*

kaç kişi? *how many people?*

kaç yıl? *how many years?*

ne kadar (*how much*), besides referring to price, also refers to quantity meaning '*what amount*'. The question words **ne** and **kim** are also used in plural as **neler** and **kimler**.

Ne zaman gidiyorsun?

When are you going?

Yarın gidiyorum.

I am going tomorrow.

Eve **kaçta** geliyorsun?

***What time** are you coming home?*

Eve on birde geliyorum.

I am coming home at eleven.

Kaç tane elma?

***How many** apples?*

Beş tane elma.

Five apples.

Ne kadar şeker?

***How much** sugar? (quantity)*

Biraz.

A little.

Bir kilo şeker **ne kadar**?

***How much** is a kilo of sugar? (price)*

Bir kilo şeker 3 TL.

A kilo of sugar is 3 TL.

Hangi şehir güzel?

***Which** city is beautiful?*

İstanbul güzel.

İstanbul is beautiful.

Kimler çay içiyor?

***Who** is drinking tea?*

Biz çay içiyoruz.

We are drinking tea.

O kim?

***Who** is he?*

O Mehmet.

He is Mehmet.

Hangisi güzel?

***Which one** is beautiful?*

Bu güzel.

This is beautiful.

Bu kitap **kimin**?

***Whose** is this book?*

Bu kitap benim.

This book is mine.

Neden koşuyorsun?

***Why** are you running?*

Çünkü otobüs geliyor.

Because the bus is coming.

Ne düşünüyorsun?

***What** are you thinking?*

Düşünmüyorum.

I am not thinking.

Instead of saying '**eve on birde geliyorum**', if you say '**on birde geliyorum**' or even '**on birde**', it will be enough. Similarly, instead of '**beş tane elma**', you can say '**beş tane**' or '**beş**'.

- "**Kaç yaşındasın?**"

"How old are you?"

- "**32 yaşındayım. Sen kaç yaşındasın?**"

"I am 32 years old. How old are you?"

- "**Ben 27 yaşındayım.**"

"I am 27 years old."

- "**Mehmet kaç yaşında?**"

"How old is Mehmet?"

- **"Bilmiyorum. O çok yaşlı."**
"I don't know. He is very old."

yıl / sene - *year*
kişi - *person*
yaşlı - *old*
yaş - *age*

İnsanlar

People

Gölnaz G6rsoy

Gölnaz G6rsoy hemşire. Bir hastanede çalışıyor. 37 yaşında. Evli. Eşi aynı hastanede doktor. İki çocuklu. Çocukları Pelin ve Ercan. Pelin birinci sınıfa, Ercan 66nc6 sınıfa gidiyor. Ankara'da oturuyorlar. Gölnaz kitap okuyor ve m6zik dinliyor. Klasik m6zik seviyor. İngilizce biliyor. Tenis oynuyor, gitar çalıyor. Çok konuşkan, arkadaş canlısı bir kişi.

Pınar Yılmaz

Pınar Yılmaz sekreter. Bir b6roda çalışıyor. 33 yaşında. Bekâr. O da Ankara'da oturuyor. Bazen kitap okuyor. M6zik seviyor. İngilizce 6ğreniyor. Tenis oynamıyor, koşuyor. Sık sık fotoğraf çekiyor. Neşeli birisi.

Osman G6ng6r

Osman G6ng6r grafiker. Bir reklam ajansında alışıyor. Tasarım yapıyor. 27 yaşında. Bekâr. M6zik dinliyor, bisiklete biniyor, fotoğraf çekiyor, spor yapıyor, koşuyor ve y6z6yor. Zeki, yetenekli ve esprili birisi.

insan - *person, human*

evli - *married*

iki çocuklu - *with two children*

Çocukları - *his/her/their children*

arkadaş canlısı - *sociable, friendly*

spor yapmak - *to do sport*

reklam ajansı - *advertising agency*

sınıf - *class, grade, classroom*

zeki - *intelligent*

neşe - *joy, cheer*

aynı - *the same*

konuşkan - *talkative*

b6ro - *office*

yetenekli - *skilful*

neşeli - *cheerful*
tasarım - *design*
bekâr - *single (unmarried)*
birisi - *somebody*
grafiker - *graphic designer*
reklam - *advertisement*
esprili - *witty*

Ordinal numbers

They are the numbers indicating order, such as *first, second, third*, etc. In Turkish, they are not separate words. They are formed just by adding suffixes to the numbers. These suffixes are **-inci**, **-ıncı**, **-üncü** and **-uncu**. Vowel harmony rules determine which one to use. One of the vowels falls when there are two next to each other.

birinci *first*
ikinci *second*
üçüncü *third*
dördüncü *fourth*
beşinci *fifth*
altıncı *sixth*
yedinci *seventh*
sekizinci *eighth*
dokuzuncu *ninth*
onuncu *tenth*
yirmi beşinci *twenty fifth*
ellinci *fiftieth*
altmış yedinci *sixty seventh*
doksan ikinci *ninety second*

It is not 'ikiinci', one of the double 'i's falls.
It is not 'altıncı', one of the double 'ı's falls.
It is not 'yediinci', one of the double 'i's falls.
It is not 'elliinci', one of the double 'i's falls.

Kaçıncı?

Which? (in ordinal series)

Kaçıncı adam?

Which man? (in ordinal series)

Üçüncü adam.

The third man.

Kaçıncı sınıfta?

What school year is she/he in?

İkinci sınıfta.

She/he is in Year Two.

Kırkıncı gün.

Fortieth day.

adam - man, guy, chap

Zaman (Time)

In Turkish, **saat** is the only word for *hour*, *clock* and *watch*.

Saat kaç? (What time is it?)

Saat bir.

It is one o'clock.

Saat iki.

It is two.

Saat dört buçuk.

It is half past four.

Saat üçü çeyrek geçiyor.

It is quarter past three.

Saat sekizi çeyrek geçiyor.

It is quarter past eight.

Saat yediyi beş geçiyor.

It is five past seven.

Saat altıyı on geçiyor.

It is ten past six.

Saat yediye çeyrek var.

It is quarter to seven.

Saat ikiye yirmi var.

It is twenty to two.

Saat ona on var.

It is ten to ten.

geçiyor - *past*

var - *there is/are*

dakika - *minute*

saniye - *second*

buçuk - *half*

çeyrek - *quarter*

For '*past*', suffix **-i**, **-ı**, **-ü** or **-u** is used. See [Unit 9](#) for these suffixes. 'Saat yediyi beş geçiyor' literally means: *Five is passing seven o'clock.*

For '*to*', **-e/-a (to)** is used with **var**. 'Saat yediye beş var' literally means: *There is five to seven o'clock.*

geçiyor (... *past* ...)

Saat sekiz+**i** çeyrek geçiyor
(*quarter past eight*)

Saat dokuz+**u** beş geçiyor

(five past nine)

Saat üç+**ü** beş geçiyor
(five past three)

Saat on+**u** yirmi beş geçiyor
(twenty five past ten)

Saat on iki+y+**i** yirmi geçiyor
(twenty past twelve)

var (... to ...)

Saat bir+**e** çeyrek var
(quarter to one)

Saat dokuz+**a** yirmi var
(twenty to nine)

Saat altı+y+**a** on var
(ten to six)

Saat üç+**e** çeyrek var
(quarter to three)

Saat on iki+y+**e** beş var
(five to twelve)

You do not have to use **saat** when telling the time. It is enough to say '*Sekizi çeyrek geçiyor*' or even '*Sekiz on beş*'. There is no *a.m.* or *p.m.* in Turkish. 24-hour clock is used.

When asking the time, you can also say '**Saat kaç acaba?**' (*What's the time please?*). This is a polite way of asking where the word **acaba** acts like **please**. '**acaba**' means ***I wonder***.

'**yarım**' also means '***half past noon***' or '***half past midnight***', which is ***twelve-thirty***.

Nilgün'le (saat) kaçta buluşuyorsun?

What time are you meeting Nilgün?

Nilgün'le yarımda buluşuyorum.

I am meeting Nilgün at half past twelve.

kala and ***geçe*** meaning ***at***:

In order to mention about a time that an action happens, you use ***kala*** instead of ***var*** and you use ***geçe*** instead of ***geçiyor***. In English, they can be translated as ***at*** in this context.

Film saat dokuza çeyrek ***kala*** başlıyor.

*The movie starts ***at*** quarter to nine.*

Okul saat üçü yirmi ***geçe*** bitiyor.

*The school finishes ***at*** twenty past three.*

When you are talking about the time that the clock's long hand reaches twelve (on the hour), then you use ***-de / -da*** meaning ***at***.

Okul saat ikide bitiyor.

*The school finishes ***at*** two.*

Film saat dokuz***da*** başlıyor.

*The movie starts ***at*** nine.*

film - *film, movie*

saat - *hour, clock, watch*

Fractional numbers and percentage

altıda bir *one sixth*

yedide iki *two sevenths*

sekizde üç *three eighths*

onda iki *two tenths*

yüzde elli kâr

fifty percent profit (50% is written as %50 in Turkish)

yüzde yetmiş beş

seventy five percent (written as %75 in Turkish)

See below how numbers are used in daily spoken language to express approximate amounts.

beş on kişi

five or ten people (five to ten people) (meaning not many people)

üç beş gün

three or five days

iki üç gün

two or three days

Exercises

A. Read the conversation and fill in the blanks with the words from the list in correct forms.

çalışmak / çıkmak / yapmak / gitmek / kalkmak

Pınar ve Gülnaz her gün ne yapıyorlar?

What do Pınar and Gülnaz do every day?

Pınar "Sabah saat kaçta (a)?"

Gülnaz "Altıda kalkıyorum. Kahvaltı (b) ve kahvaltıdan sonra işe gidiyorum."

Pınar "Nerede (c)?"

Gülnaz "Hastanede çalışıyorum."

Pınar "Ne iş yapıyorsun?"

Gülnaz "Hemşireyim? Sen ne iş yapıyorsun?"

Pınar "Sekreterim, bir büroda çalışıyorum. Ben de erken kalkıyorum. Kahvaltı yapmıyorum. Saat yedide evden (d) Büroya (e)"

Gülnaz "Yorucu bir iş mi?"

Pınar "Evet, oldukça yorucu. Eve geç geliyorum. Erken yatıyorum, çünkü bütün gün çok yoruluyorum."

oldukça - quite

yorucu - tiring

yorulmak - to get/be tired

B. Read the conversation above and answer the questions.

1. Gülnaz sabah kaçta kalkıyor?
2. Gülnaz sabahleyin ne yapıyor?
3. Gülnaz ne iş yapıyor?
4. Gülnaz nerede çalışıyor?

5. Pınar ne iş yapıyor. Nerede çalışıyor?
6. Pınar sabahleyin kahvaltı yapıyor mu?
7. Pınar saat kaçta evden çıkıyor?
8. Pınar eve erken mi geliyor?

C. Answer the questions.

1. Nereden geliyorsun?
2. Tatile nereye gidiyorsunuz?
3. Sabah kaçta kalkıyorsun?
4. Kahvaltıda ne yiyorsun?
5. Kaç yaşındasın?
6. Akşam eve kaçta geliyorsun?
7. Bugün günlerden ne?
8. Şimdi saat kaç?
9. Sen doktor musun?
Evet, ...
Hayır, ...

D. Write the statements in Turkish.

- a. *We want to buy a house.*
- b. *She wants to eat a hamburger.*
- c. *I want to drink cola.*
- d. *Nermin wants to buy a kilo of potatoes.*
- e. *I want to read a book.*
- f. *I want to go to bed early tonight.*
- g. *We want to go to İstanbul on holiday.*

E. Fill in the blanks.

1. Londra'..... kaç kişi yaşıyor?
2. Çay sıcak?
3. Mehmet her gün Muğla'dan Bodrum'.... gidiyor.
4. Osman Amerika'.... yaşıyor.
5. Paul Londra'.... oturuyor.
6. Her gün iş..... otobüs..... gidiyor.
7. Bir restoran..... yemek yiyorlar.

8. Bir restoran.... gidiyorlar.
9. Restoran.... geliyorlar.
10. Ev..... geç geliyor. Biraz gazete okuyor, on bir.... yatıyor.
11. Temmuz... Fransa'.... gidiyor.

F. Make questions for the answers below.

1. Evet, İngiltere'de çok yağmur yağıyor.
2. Tatile temmuzda gidiyoruz.
3. İşe arabayla gidiyorum.
4. Saat ikiyi beş geçiyor.
5. Film saat üçü çeyrek geçte bitiyor.

G. Write the statements in Turkish.

- a. *It is five to five.*
- b. *It is a quarter to twelve.*
- c. *At twenty past eleven.*
- d. *At six o'clock.*
- e. *At ten past three.*
- f. *At a quarter to nine.*
- g. *It is quarter past eight.*
- h. *It is twenty-five past seven.*
- i. *At a quarter past two.*

H. Put the personal endings to *nerede* and write the meanings in English. The first one has been given as an example.

1. (Ben) neredeyim?
Where am I?

2. (Sen) nerede.....?
.....?

3. (O) nerede?
.....?

4. (Biz) nerede.....?
.....?

5. (Siz) nerede.....?
.....?

6. (Onlar) nerede.....?
.....?

I. Translate the following sentences. What are the differences?

1. Saat kaç?
2. Kaç saat?
3. Saat kaçta?
4. Saat kaç?

J. Fill in the blanks with *kaç*, *kaç*a, *kaç*ta

1. tane portakal?
(How many oranges?)
2. Turistler gün kalıyorlar?
(How many days are the tourists staying?)
3. Sırada kişi bekliyor?
(How many people are waiting in the queue?)
4. Bu elbise?
(How much is this dress?)
5. Film başlıyor?

(What time is the film starting?)

6. Saat, biliyor musun?
(What time is it, do you know?)

7. Nergiz yaşında?
(How old is Nergiz?)

8. işten çıkıyorsun?
(What time do you leave work?)

9. Muz?
(How much are the bananas?)

10. Günde sigara içiyorsun?
(How many cigarettes do you smoke a day?)

K. Translate the following into English.

- a. Saat on ikiyi yirmi geçiyor.
- b. Uçak Londra'dan saat sekizde geliyor.
- c. Tren Ankara'dan sekize on kala geliyor.
- d. Saat onu çeyrek geçiyor.
- e. Saat ona çeyrek var.
- f. Saat ikiye yirmi beş var.
- g. Uçak saat yediyi çeyrek geçce kalkıyor.
- h. Tren altıya çeyrek kala kalkıyor.
- i. Uçak yedide varıyor.
- j. Bir araba almak istiyorum.
- k. Bira içmek istiyor musun?
- l. Sırada bekliyoruz.

turist - *tourist*

hareket etmek - *to depart, to move*

sıra - *queue, desk, row*

elbise - *dress*

kalkmak - *to depart, to take off, to leave, to get/stand up*

L. Fill in the blanks with the meaning in the related language.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
1.	<i>year</i>
2. oldukça	
3.	<i>thirtieth</i>
4. yorulmak	
5.	<i>cheerful</i>
6. bardak	
7.	<i>to depart</i>
8.	<i>how much?</i>

M. You also add some more in the blanks below using your dictionary.

Karakter (*Character*)

dürüst *honest*

sabırlı *patient*

sabırsız *impatient*

gururlu *proud*

kaba *rude, impolite*

terbiyeli *polite*

nazik *kind, polite, gentle*

sessiz *quiet*

meraklı *curious*

sakar *clumsy*

düzenli *tidy*

düzensiz *untidy*

sıkıcı *boring*

zalim *cruel*

konuşkan *talkative*

iyi *good*

saf *naive*

iyimser *optimistic*
kötümser *pessimistic*
memnun *glad*
utangaç *shy*
garip *strange*
duygusal *emotional*
çılgın *crazy*
cana yakın *amiable*
yüzsüz *cheeky*
üzgün *sad*
şaşırtıcı *surprising*
ciddi *serious*
çekici *attractive, charming*
kızgın *angry*
sinirli, gergin *nervous, irritable*
küstah *arrogant*
kıskanç *jealous*
anlayışlı *understanding*
hoş *nice*
eğlenceli *amusing*
alçak gönüllü *modest*
tatlı *sweet*

.....
.....
.....
.....
.....

Unit 4

Altan Bey ve Ayşe Hanım

Mr San and Mrs San

Altan San ve eşi Ayşe San her sabah erken kalkıyorlar. Altan Bey önce duş alıyor, sonra giyiniyor. Ayşe Hanım kahvaltı hazırlıyor. Kızları Nermin biraz geç kalkıyor. Daha sonra hep birlikte kahvaltı ediyorlar, çay içiyorlar.

Sonra, Altan Bey arabaya biniyor, işe gidiyor. Altan Bey muhasebeci. Üniversitede çalışıyor. Nermin öğrenci. Üniversiteye gidiyor. Nermin yedide dışarı çıkıyor, bisikletle okula gidiyor.

Ayşe Hanım ev hanımı. Evde genellikle ev işi yapıyor, yemek pişiriyor. Alışverişe gidiyor. Arkadaşlarıyla buluşuyor. Altan Bey akşam saat altıda eve geliyor. Genellikle evde oturuyor. Nermin arkadaşlarıyla geziyor, eve geç geliyor. Yedide hep birlikte yemek yiyorlar. Sonra sohbet ediyorlar, televizyon seyrediyorlar. Nermin akşamları çoğunlukla odasında oturuyor. Bazen, arkadaşları geliyor, dışarı çıkıyorlar. Bazen kitap okuyor, bazen bilgisayarda çalışıyor.

kız - *girl, daughter*

kızları - *their daughter(s)*

çoğunlukla - *mostly, usually*

hep birlikte - *all together*

muhasebeci - *accountant*

ev işi - *housework*

odası - *her/his room*

Bey corresponds to **Mr** in English and **Hanım** corresponds to **Mrs, Miss** and **Ms**. They are used after the first name of the person instead of preceding the surname.

Ahmet Şen - Ahmet **Bey**

In English, it is **Mr** Şen

Özkan Akıncı - Özkan **Bey**
In English, it is **Mr** Akıncı

Zeynep Yılmaz - Zeynep **Hanım**
In English, it is **Ms, Miss** or **Mrs** Yılmaz

Gülnur Şahin - Gülnur **Hanım**
In English, it is **Ms, Miss** or **Mrs** Şahin

They can also be used after a job title, such as doktor (*doctor*), hemşire (*nurse*), şoför (*driver*), memur (*officer*), müdür (*manager*), etc.

doktor bey *doctor*
doktor hanım *doctor*
hemşire hanım *nurse*
şoför bey *driver*
memur bey *officer, any public official*
müdür bey *manager*

Also, people can address each other in a very polite, formal way, such as **beyefendi** (*Sir*), **hanımefendi** (*Madam*). '**bayan**' is also used meaning *lady*. '**bey**' is used meaning *gentleman*, e.g., **bu bayan** (*this lady*), **bu bey** or **bu bay** (*this gentleman*). When you use the surname or a job title, you do not say 'Ahmet Bay' or 'doktor bay'.

Adverbs

Adverbs modify verbs and adjectives in a sentence. They are placed before the verbs they modify. Here are some adverbs of frequency. You can find more adverbs in [Unit 8](#).

her zaman / hep *always*
çoğunlukla *mostly, usually*
genellikle *usually*
çoğu kez *frequently*
sık sık *often*
bazen *sometimes*

ara sıra *occasionally, sometimes*
arada bir *occasionally, sometimes*
nadiren *rarely*
hiç *never*
hiçbir zaman *never*
asla *never*

Bazen sohbet ediyoruz.
Sometimes we chat.

Sabahları **genellikle** erken kalkıyorum.
I usually get up early in the mornings.

Her zaman unutuyorsun.
You always forget.
(Literally: 'You're always forgetting'.)

Asla sigara içmiyorum.
I never smoke.

Hiçbir zaman konuşmuyor.
He never talks.

Sık sık yüzüyoruz.
We often swim.

Unlike English, Turkish uses **hiç / hiçbir zaman / asla (never)** in a negative statement. For example: '*Hiçbir zaman unutmuyorum*' literally means '*I am never not forgetting*'. Whereas in English, you use the verb in positive form with **never**. You say '*I never forget*'.

Ülkeler, milliyetler ve diller

Countries, nationalities and languages

ülke (*country*)

Türkiye *Turkey*

İngiltere *England*

Amerika *USA*

Fransa *France*

İspanya *Spain*

Almanya *Germany*

Rusya *Russia*

İtalya *Italy*

Yunanistan *Greece*

milliyet (*nationality*)

Türk *Turkish*

İngiliz *British*

Amerikalı *American*

Fransız *French*

İspanyol *Spanish*

Alman *German*

Rus *Russian*

İtalyan *Italian*

Yunan *Greek*

dil (*language*)

Türkçe *Turkish*

İngilizce *English*

Fransızca *French*

İspanyolca *Spanish*

Almanca *German*

Rusça *Russian*

İtalyanca *Italian*

Yunanca *Greek*

ülke - *country*

dil - *language, tongue*

Milliyetiniz ne? / Milliyetin ne?

What is your nationality?

Ben Türk'üm.

Sen İngiliz'sin.

O İtalyan.

Nikolaos Yunan.

Tom Amerikalı.

Nadya Rus.

Anna İspanyol.

Onlar Alman.

Adonis Yunan, Yunanca konuşuyor.

Onlar İtalyan, İtalyanca konuşuyorlar.

Mehmet Türk, Türkçe konuşuyor.

Hans Alman, Almanca konuşuyor.

Robert İngiliz, İngilizce konuşuyor.

Francois Fransız, Fransızca konuşuyor.

Tom Amerikalı, İngilizce konuşuyor.

Nadya Rus, Rusça konuşuyor.

In Turkey, people often ask where you are from. They often tell where they are from and talk about their hometown or city, e.g., 'Ben Ankaralıyım. Sen nerelisin?', 'Ben İstanbulluyum'.

You often add **-ce /-ca** to some nationalities to form the name of the related language.

<i>nationality</i>	<i>language</i>
Türk	Türkçe
İngiliz	İngilizce
Alman	Almanca
İspanyol	İspanyolca

Fransız	Fransız ca
Yunan	Yunan ca
Arap	Arap ça
Rus	Rus ça

c is changed to *ç* after a hard consonant. See [Unit 7](#).

There are cases that you add **-ce / -ca** to a country name to form the name of that country's language.

country	language
İsveç <i>Sweden</i>	İsveç çe <i>Swedish</i>
Hollanda <i>Holland</i>	Holland ca <i>Dutch</i>
Çin <i>China</i>	Çin ce <i>Chinese</i>
Portekiz <i>Portugal</i>	Portekiz ce <i>Portuguese</i>
İzlanda <i>Iceland</i>	İzland ca <i>Icelandic</i>
Norveç <i>Norway</i>	Norveç çe <i>Norwegian</i>

Also, you add the suffix **-li, -lı, -lü** or **-lu** onto some country names to form the nationality. **-li** suffixes are not separated by an apostrophe (') in this context although they are used with proper nouns.

country	nationality
İsviçre <i>Switzerland</i>	İsviçre li <i>Swiss</i>
İsveç <i>Sweden</i>	İsveç li <i>Swedish</i>
Kanada <i>Canada</i>	Kanada lı <i>Canadian</i>
Amerika <i>America</i>	Amerika lı <i>American</i>
Çin <i>China</i>	Çin li <i>Chinese</i>
İrlanda <i>Ireland</i>	İrlanda lı <i>Irish</i>
İskoçya <i>Scotland</i>	İskoçya lı <i>Scottish</i>

İskoçyalı is also used as **İskoç** meaning **Scottish**.

Tiyatroya geç kalıyoruz

We are late for the theatre

Cansu, Ömer, Deniz ve Vedat tiyatroya gidiyorlar. Cansu, Ömer ve Deniz evde tiyatroya gitmek için hazırlanıyorlar.

Cansu "Çabuk ol. Geç kalıyoruz. Tiyatroya geç kalmak istemiyorum."

Ömer "Tamam, hazırlanıyorum..... Telefon çalıyor."

Deniz "Ben bakıyorum."

Cansu "Saat kaç?"

Ömer "Saat yediye yirmi var. Oyun sekizde başlıyor."

Bu sırada Vedat arıyor. Geç kalmak istemiyor.

Deniz "Vedat telefonda. Tiyatroya geç kalmak istemiyor. 'Siz sonra gelin', diyor."

Cansu "Ona söyle. O gitsin, biz daha sonra geliyoruz."

Deniz "Tamam."

Cansu "Biletler nerede biliyor musun Ömer?"

Ömer "Burada. Ooo, hayır, bunlar bilet değil. Bunlar kupon. Bulamıyorum."

Cansu "Ne...? Biletler şurada, masada. Acele et."

Ömer "Oh.....!!!"

tiyatro - *theatre*

geç kalmak - *to be late*

için - *in order to, for*

hazırlanmak - *to get prepared, to get ready*

bu sırada - *meanwhile*

çabuk olmak - *to be quick, to hurry*

çabuk ol - *be quick, hurry up*

telefona bakmak - *to answer the phone*

oyun - *play, game*

acele etmek - *to hurry up*

ona - *to him/to her/to it*

söylemek - *to say, to tell*
demek - *to say*
bunlar - *these*
kupon - *coupon*
bulmak - *to find*
bulamıyorum - *I cannot find*
şurada - *there*

Making commands **(Imperative statements)**

You've learned about the imperative form of a verb in Unit 2. When the ending **-mek/-mak** is dropped from the infinitive form of a verb, you make the imperative form. To make the negative imperative form, you add **-me/-ma** after the stem of the verb.

gitmek *to go*
git *go*
gitme *don't go*

gelmek *to come*
gel *come*
gelme *don't come*

konuşmak *to speak*
konuş *speak*
konuşma *don't speak*

In English, there are imperative forms only for the *second singular person (you)* and the *second plural person (you)*. Whereas, in Turkish, imperative forms can also be used for the *third singular person (he, she, it)* and the *third plural person (they)*.

You use the imperative form for the *second plural person siz (you)* either when addressing a single person to be polite and formal or when addressing a number of people.

(sen) git

(o) git-**sin**

(siz) git-**in** (gidin) (*formal or plural*)

(siz) git-**iniz** (gidiniz) (*very formal or plural*)

(onlar) git-**sin** / git-**sin**-ler (*plural*)

t is changed to *d* when you say **gidin** or **gidiniz**. See [Unit 7](#).

In the negative forms **-me/-ma** is used. 'y' is a buffer between two vowels.

(sen) git-**me**

(o) git-**me**-sin

(siz) git-**me**-y-in (*formal or plural*)

(siz) git-**me**-y-iniz (*very formal or plural*)

(onlar) git-**me**-sin / git-**me**-sin-ler (*plural*)

In English, because imperative statements are not used for the *third singular* and the *third plural* person, the translations for these persons can be:

gitsin

(*tell him/her to go, let him/her go*)

gitsinler

(*tell them to go, let them go*)

gitmesin

(*tell him/her not to go, don't let him/her go*)

gitmesinler

(*tell them not to go, don't let them go*)

içmek

(sen) iç

(o) içsin

(siz) için/içiniz

(onlar) içsin/içsinler

yazmak

(sen) yaz

(o) yazsın

(siz) yazın/yazınız

(onlar) yazsın/yazsınlar

yürümek

(sen) yürü

(o) yürüsün

(siz) yürüyün/yürüyünüz

(onlar) yürüsün/yürüsünler

oturmak

(sen) otur

(o) otursun

(siz) oturun/oturunuz

(onlar) otursun/otursunlar

Yarın buraya gel.

Come here tomorrow.

Ona söyle yarın buraya gelsin.

Tell him to come here tomorrow.

Siz yarın buraya gelin/geliniz.

You come here tomorrow.

Onlara söyle yarın buraya gelsinler.

Tell them to come here tomorrow.

You can make the question forms with the third singular and the third plural person using the question tag **mi, mı, mü** or **mu**.

Partiye o da gelsin mi?

Should she also come to the party?

Alsınlar mı?

Should they buy?

Yürüsün mü?

Should he walk?

Otursun mu?

Should he sit?

Negative question form is formed using the rules to make negatives and questions.

Beklemesin mi?

Shouldn't he wait?

Almasınlar mı?

Shouldn't they buy?

Yapmasınlar mı?

Shouldn't they do?

Girmesinler mi?

Shouldn't they enter?

Here are some examples of the imperative forms often used in public notices and signs:

Lütfen yerleri kirletmeyiniz.

Please don't make the floor(s) dirty.

Lütfen çöpleri çöp kutusuna atınız.

Please put rubbish in the rubbish bin.

Çimlere basmayınız.

Keep off the grass.

Gürültü yapmayınız.

Don't make noise.

Garaj girişidir. Park etmeyiniz.

Garage entrance. Do not park.

-sene / -sana, -senize / -sanıza

(Making an informal suggestion)

There is also another form of the imperative form where you add the suffix **-sene/-sana** onto the stem of the verb. When addressing more than one person you add **-senize/-sanıza**. This form is used when making friendly, informal suggestions. In English, it refers to *'Why don't you ...'*, although it is in positive form in Turkish.

Gelsene!

'Why don't you come!'

Baksana!

'Why don't you look!', *'Look here!'*

Başlasanıza!

'Why don't you start!' *'Come on, start!'*

Sofraya gelsenize. Yemek soğuyor.

Why don't you come to the table! The meal is getting cold.

Ne bekliyorsunuz? Otursanıza.

What are you waiting for? Why don't you sit!

Niye bekliyorsun? Dersini çalışsana.

Why are you waiting? Why don't you study your lesson!

giriş - *entrance, entry*

park etmek - *to park*

sofra - *dinner table*

soğumak - *to get cold*

ayakta durmak - *to stand*

ders çalışmak - *to study lesson*

parti - *party*

yer - *floor, ground, place, seat*

kirletmek - *to make dirty, to pollute*

çöp kutusu - *rubbish bin*

basmak - *to tread/step on, to squash, to press*

gürültü yapmak - *to make noise*

garaj - *garage*

Adjectives

Adjectives are words that describe nouns and tell us what they are like. They usually precede nouns. Here are some examples:

küçük *small*

büyük *big*

soğuk *cold*

sıcak *hot*

iyi *good/well*

kötü *bad*

yeni *new*

eski *old (objects)*

yaşlı *old (people)*

genç *young*

sıkıcı *boring*

esmer *olive skinned*

sarı *yellow*

sessiz *quiet*

zayıf *thin*

şişman *fat*

ince *thin*

kalın *thick*

açık *open*

kapalı *closed*

dolu *full*

boş *empty, vacant*

mutsuz *unhappy*

sakin *calm, quiet*

geniş *wide*

uzun *long*

dar *narrow*

kısa *short*

güzel *beautiful*

çirkin *ugly*

yalnız *alone, lonely*

zor *difficult*

kolay *easy*
yüksek *high*
alçak *low*
sarışın *blonde*
tatlı *sweet*
beyaz *white*
ucuz *cheap*
pahalı *expensive*
evli *married*
ağır *heavy*
hafif *light*
yeşil *green*
mavi *blue*
siyah *black*
ilginç *interesting*
şirin *cute*

güzel hava *nice weather*
küçük çanta *small bag*
kırmızı elma *red apple*
yeni ev *new house/home*
sıcak çay *hot tea*
soğuk bira *cold beer*

Making adjectives with suffix *-li, -lı, -lÜ* or *-lu*

When suffix *-li, -lı, -lÜ* or *-lu* is added onto a noun, it makes an adjective. It means '*with ...*', '*containing ...*'.

şeker *sugar*
şekerli *with sugar*

dikkat *care, attention*
dikkatli *careful*

lezzet *taste*
lezzetli *delicious, tasty*

salça *tomato paste*
salçalı *with tomato sauce/paste*

başarı *success*
başarılı *successful*

şapka *hat*
şapkalı *with hat*

akıl *mind*
akıllı *wise, intelligent, clever*

hız *speed*
hızlı *fast*

süt *milk*
sütlü *with milk*

gözlük *spectacles*
gözlüklü *with spectacles*

gürültü *noise*

gürültülü *noisy*

tuz *salt*

tuzlu *with salt, salty*

bulut *cloud*

bulutlu *cloudy*

şekerli çay *tea with sugar*

tuzlu yemek *salty meal*

gürültülü cadde *noisy street*

başarılı adam *successful man*

sütlü kahve *coffee with milk*

akıllı çocuk *intelligent child*

çikolatalı dondurma *chocolate ice cream*

muzlu dondurma *banana ice cream*

çilekli dondurma *strawberry ice cream*

limonlu dondurma *lemon ice cream*

salamlı sandviç *sandwich with salami*

sucuklu sandviç *garlic sausage sandwich*

peynirli sandviç *cheese sandwich*

sosisli sandviç *sausage sandwich*

You can also add the suffix **-li**, **-lı**, **-lü** or **-lu** after some country or city names, places or institutions, which gives a meaning that you are from that country, city or that place. Such as:

Amerika

Amerikalı *American*

Çin

Çinli *Chinese*

Afrika

Afrikalı *African*

Londra

Londralı *Londoner*

Liverpool

Liverpoollu *fan of Liverpool*

Fethiye

Fethiyeli *a person from Fethiye*

İstanbul

İstanbullu *a person from İstanbul*

şehir

şehirli *townsman*

köy

köylü *villager*

lise

liseli *high school student*

çikolata - *chocolate*

çilek - *strawberry*

salam - *salami*

dondurma - *ice cream*

limon - *lemon*

köy - *village*

cadde - *street, avenue*

sandviç - *sandwich*

sucuk - *spicy garlic sausage*

lise - *high school*

Afrika - *Africa*

sosis - *sausage*

Making adjectives with suffix -siz, -sız, -süz or -suz

When suffix **-siz, -sız, -süz** or **-suz** is added onto a noun, it also makes an adjective. This suffix means **without**.

şekersiz *without sugar*
dikkatsiz *careless*
salçasız *without tomato paste*
başarısız *unsuccessful*
şapkasız *without hat, hatless*
akılsız *unintelligent, unwise*
çantasız *without bag*
sütsüz *without milk*
gözlüksüz *without spectacles*
tuzsuz *without salt, unsalted*
bulutsuz *cloudless*
lezzetsiz *not delicious, without taste*

şekersiz çay *tea without sugar*
dikkatsiz adam *careless man*
sütsüz kahve *coffee without milk*
başarısız adam *unsuccessful man*

To make an adjective stronger, **çok (very)** is used before the adjective.

çok hızlı araba *very fast car*
çok güzel kız *very beautiful girl*
çok yavaş tren *very slow train*
çok az süt *very little milk*
çok sıcak su *very hot water*
çok kalabalık cadde *very crowded street*

Making adjectives with suffix -lik, -lık, -lük or -luk

-lik, -lık, -lük or -luk is also added to a noun to make an adjective. This ending means *for* here.

bir gece *one night*
bir gecelik *for one night*

iki kişi *two people*
iki kişilik *for two people*

ay *month*
aylık *monthly*

hafta *week*
haftalık *weekly*

yaz *summer*
yazlık *for the summer*

kış *winter*
kışlık *for winter*

gün *day*
günlük *daily*

sezon *season*
sezonluk *seasonal*

yıl *year*
yıllık *annual*

bir gecelik oda *room for one night*
iki kişilik oda *room for two people*
aylık dergi *monthly magazine*
haftalık rapor *weekly report*
yazlık ev *summer house*
kışlık pantolon *winter trousers*
günlük gazete *daily newspaper*
sezonluk bilet *season ticket*

Here are more adjectives:

uzun boylu *tall (person)*
kısa boylu *short (person)*
bozuk *out of order, broken*
doğru *correct, straight*
yanlış *wrong*
zengin *rich*

fakir *poor*
üzüntülü *sad*
taze *fresh*
bayat *not fresh*
komik *funny*
eğlenceli *entertaining*
umutlu *hopeful*
ümitli *hopeful*
yakın *near, close*
uzak *far*
kirli *dirty*
temiz *clean*
geçerli *valid*
geçersiz *invalid*
kuvvetli *strong*
kuvvetsiz *weak*
sağlıklı *healthy*
sağlıksız *unhealthy*

güzel hava *nice weather*
hava güzel *the weather is nice*

soğuk su *cold water*
su soğuk *the water is cold*

sıcak hava *hot weather*
hava sıcak *the weather is hot*

iyi adam *good man*
adam iyi *the man is good*

eski araba *old car*
araba eski *the car is old*

tatlı kek *sweet cake*
kek tatlı *the cake is sweet*

lezzetli balık *delicious fish*
balık lezzetli *the fish is delicious*

uzun boylu adam *tall man*
adam uzun boylu *the man is tall*

yavaş - *slow*
tren - *train*
sağlık - *health*
rapor - *report*
kek - *cake*
dergi - *magazine*
kalabalık - *crowded*

Renkler (Colours)

mavi *blue*
yeşil *green*
kırmızı *red*
sarı *yellow*
turuncu *orange*
kahverengi *brown*
pembe *pink*
mor *purple*
siyah *black*
beyaz *white*
bej *beige*
gri *grey*
açık mavi *light blue*
koyu kırmızı *dark red*
lacivert *navy blue*
koyu gri *dark grey*
turkuaz mavisi *turquoise blue*
bordo *maroon*

kırmızı kalem *red pencil*

mavi gökyüzü *blue sky*

Elbise ne renk?

What colour is the dress?

Elbise lacivert.

The dress is navy blue.

Kalem kırmızı.

The pencil is red.

Gökyüzü mavi.

The sky is blue.

Araba ne renk?

What colour is the car?

Araba açık gri.

The car is light grey.

To tell about the tone of a colour, you use **açık** (*light*) and **koyu** (*dark*) before the colour. For example: **açık yeşil** (*light green*), **koyu mavi** (*dark blue*), **açık kırmızı** (*light red*).

Intensifying the meaning of adjectives

Many adjectives have an intensified form. Some examples are:

yeni *new*

yepyeni *brand new*

kırmızı *red*

kıpkırmızı *bright red, very red*

beyaz *white*

bembeyaz *pure white*

mavi *blue*

masmavi *bright blue*

dolu *full*

dopdolu *completely full*

boş *empty*

bomboş *completely empty*

düz *flat, straight*

dümdüz *completely straight*

karışık *mixed up*

karmakarışık *completely mixed up*

temiz *clean*

tertemiz *very clean*

uzun *long*

upuzun *very long*

yalnız *lonely*

yapayalnız *completely alone*

sarı *yellow*
sapsarı *bright yellow*

başka *different*
bambaşka *completely different*

taze *fresh*
taptaze *very fresh*

You can use some adjectives twice to intensify them. For example:

taze taze *very fresh*
sıcak sıcak *very hot*
kırmızı kırmızı *bright red*
soğuk soğuk *really cold*

taze taze ekmekler
very fresh bread

sıcak sıcak çorba
really hot soup

kırmızı kırmızı elmalar
bright red apples

soğuk soğuk biralar
very cold beers

You can also use some words twice to make them act like adjectives.

çıtır çıtır *crispy, crunchy*
çeşit çeşit *assorted, all kinds of, varied*
pırıl pırıl *very clean, squeaky clean*
gıcır gıcır *brand new*

çıtır çıtır ekmek
crispy bread

çeşit çeşit şekerler

assorted sweets

Ev pırıl pırıl.

House is very clean.

Ayakkabılar gıcır gıcır.

The shoes are brand new.

meşgul, yoğun (busy)

There are two words for **busy**. '**meşgul**' is mostly used meaning **occupied, engaged**. It can be a telephone line or somebody busy doing something. '**yoğun**' mostly means **intensive, dense, intense, concentrated**. It can also be used for somebody being busy. When it comes to traffic, you use **yoğun**, which means **busy** in this context.

Müdür şu anda meşgul/yoğun.

The manager is busy at the moment.

Bugün telefon hatları çok meşgul/yoğun.

Today the telephone lines are very busy.

Öğleden sonra trafik çok yoğun.

The traffic is very busy in the afternoon.

O şu anda çok meşgul/yoğun. Sonra ara.

She is very busy at the moment. Call later.

hat - line

çeşit - type, kind

trafik - traffic

gökyüzü - sky

Here is a revision of the general rules that show how to apply the suffixed personal endings and the *verb to be* (*am, is, are*) in the *present* form.

If the last vowel of a word is *e* or *i*, the suffix will be with *i*.

(ben) güzel**im**
(sen) güzels**in**
(o) güzel
(biz) güzel**iz**
(siz) güzels**iniz**
(onlar) güzel(ler)

(ben) zengin**im**
(sen) zengins**in**
(o) zengin
(biz) zengin**iz**
(siz) zengins**iniz**
(onlar) zengin(ler)

If the last vowel of a word is *a* or *ı*, the suffix will be with *ı*.

(ben) Alman'**ım**
(sen) Alman'**sın**
(o) Alman
(biz) Alman'**ız**
(siz) Alman'**sınız**
(onlar) Alman('lar)

(ben) yalnız**ım**
(sen) yalnız**sın**
(o) yalnız
(biz) yalnız**ız**
(siz) yalnız**sınız**
(onlar) yalnız(lar)

If the last vowel of a word is *ö* or *ü*, the suffix will be with *ü*.

(ben) şoför**üm**
(sen) şoför**sün**
(o) şoför
(biz) şoför**üz**

(siz) şoförs**ünüz**
(onlar) şoför(ler)

(ben) Türk'**üm**
(sen) Türk'**sün**
(o) Türk
(biz) Türk'**üz**
(siz) Türk'**sünüz**
(onlar) Türk('ler)

If the last vowel of a word is **o** or **u**, the suffix will be with **u**.

(ben) doktor**um**
(sen) doktors**un**
(o) doktor
(biz) doktor**uz**
(siz) doktors**unuz**
(onlar) doktor(lar)

(ben) yorgun**um**
(sen) yorguns**un**
(o) yorgun
(biz) yorgun**uz**
(siz) yorguns**unuz**
(onlar) yorgun(lar)

If the last letter of a noun or adjective is a vowel, then buffer **y** is used before the *first singular personal ending* **-im**, **-ım**, **-üm** or **-um** and the *first plural personal ending* **-iz**, **-ız**, **-üz** or **-uz**. For example:

(ben) iyiy**im**
(biz) iyiy**iz**

(ben) hastay**ım**
(biz) hastay**ız**

(ben) kötüy**üm**
(biz) kötüy**üz**

(ben) mutluyum
(biz) mutluyuz

To make them negative, **değil** (*not*) is used. The personal endings are added to **değil**.

(ben) çirkin **değilim**
(sen) çirkin **değilsin**
(o) çirkin **değil**
(biz) çirkin **değiliz**
(siz) çirkin **değilsiniz**
(onlar) çirkin **değil(ler)**

(ben) yaşlı **değilim**
(sen) yaşlı **değilsin**
(o) yaşlı **değil**
(biz) yaşlı **değiliz**
(siz) yaşlı **değilsiniz**
(onlar) yaşlı **değil(ler)**

(ben) şoför **değilim**
(sen) şoför **değilsin**
(o) şoför **değil**
(biz) şoför **değiliz**
(siz) şoför **değilsiniz**
(onlar) şoför **değil(ler)**

You make the question form of the *verb to be* (*am, is, are*) in the *present* form by adding the question tag **mi, mı, mü** or **mu** before the personal ending.

As mentioned before, question tags are written separately and don't forget to put **y** as a buffer between two vowels. **-ler/-lar** (*the plural suffix*) can be used with **onlar** (*they*), which is commonly dropped.

(ben) güzel **miyim?**
(sen) güzel **misin?**

(o) güzel **mi**?
(biz) güzel **miyiz**?
(siz) güzel **misiniz**?
(onlar) güzel(ler) **mi**?

(ben) Alman **mıyım**?
(sen) Alman **mısın**?
(o) Alman **mı**?
(biz) Alman **mıyız**?
(siz) Alman **mısınız**?
(onlar) Alman(lar) **mı**?

(ben) Türk **müyüm**?
(sen) Türk **müsün**?
(o) Türk **mü**?
(biz) Türk **müyüz**?
(siz) Türk **müsünüz**?
(onlar) Türk **mü**?/Türkler **mi**?

(ben) doktor **muyum**?
(sen) doktor **musun**?
(o) doktor **mu**?
(biz) doktor **muyuz**?
(siz) doktor **musunuz**?
(onlar) doktor **mu**?/doktorlar **mı**?

And here are the negative question forms:

(ben) güzel **değil miyim**?
(sen) güzel **değil misin**?
(o) güzel **değil mi**?
(biz) güzel **değil miyiz**?
(siz) güzel **değil misiniz**?
(onlar) güzel **değil(ler) mi**?

(ben) Türk **değil miyim**?
(sen) Türk **değil misin**?

(o) Türk **değil mi**?
(biz) Türk **değil miyiz**?
(siz) Türk **değil misiniz**?
(onlar) Türk **değil(ler) mi**?

(ben) Alman **değil miyim**?
(sen) Alman **değil misin**?
(o) Alman **değil mi**?
(biz) Alman **değil miyiz**?
(siz) Alman **değil misiniz**?
(onlar) Alman **değil(ler) mi**?

(ben) doktor **değil miyim**?
(sen) doktor **değil misin**?
(o) doktor **değil mi**?
(biz) doktor **değil miyiz**?
(siz) doktor **değil misiniz**?
(onlar) doktor **değil(ler) mi**?

The *third singular person* **o** (*he, she, it*) and the *third plural person* **onlar** (*they*) can be used with the forms of '**-dir**' suffixes which are the forms of the *verb to be* (*am, is, are*). This is mostly a formal use to make a statement formal rather than a daily, common use.

The suffixes for **o** (*he, she, it*) are **-dir, -dır, -dür** and for **onlar** (*they*) the suffixes are **-dirler, -dırler, -dürler** and **-durlar** in the *present* form. They are often omitted and generally not used with these persons. These endings are mostly used on official, public notices or warnings; in formal, official documents or in newspapers. The meaning does not change when you do not use them.

Some examples are: 'O öğretmendir', 'O yazardır', 'O doktordur', 'Onlar Türk'tür', 'Onlar üzgündürler'.

d is changed to **t** when you say '*Türk'tür*'. If you add a suffix starting with **d** or **c** onto a word ending in a hard consonant, such as **ç, f, h, k, p, s, ş** or **t**, then the first letter of the suffix changes as **d...** to **...t**, **c...** to **...ç**. (See [Unit 7](#) for consonant mutation).

Below you can find some official and public notices with these endings that you can often see in Turkey.

Park etmek yasaktır.

Parking is prohibited.

Sigara içmek yasaktır.

Smoking is prohibited (no smoking).

Ürünlerimiz tereyağlıdır.

Our products are buttered.

Bu villa satılıktır.

This villa is for sale.

Plaja servisimiz vardır.

We have a transport service to the beach.

villa - villa

plaj - beach

servis - service

var - there is, there are, to have

yasak - forbidden

ürün - product

ürünlerimiz - our products

satılık - for sale

yazar - author

Caddede

In the street

Arzu yolda yön soruyor.

Arzu "Affedersiniz, buralarda lokanta var mı?"

Ali "Düz gidin, köşede, sol tarafta."

Arzu "Teşekkür ederim. Acaba Palmiye Oteli nerede?"

Ali "Bu caddeden dosdoğru gidin. Yüz metre ileriden sağa dönün. Elli metre ötede."

Arzu "Sağ olun. Bu civarda çantacı var mı, biliyor musunuz?"

Ali "Evet, var. Doğru gidin, sola dönün, sağ tarafta bir çantacı var."

Arzu "Çok teşekkür ederim."

Ali "Rica ederim. İyi günler."

yol - *road, way*

yön - *direction*

acaba - *I wonder*

lokanta - *restaurant*

buralarda - *around here*

sormak - *to ask*

sol - *left*

sağ - *right*

taraf - *side*

köşe - *corner*

bu civarda - *around here*

çantacı - *bag store, bag seller*

dosdoğru - *straight ahead, straight*

ileri - *forward, ahead, advanced*

ötede - *further on, over there*

Alışveriş merkezinde

At the shopping mall

Çiğdem "Affedersiniz, acaba çiçekçi nerede?"

Metin "Birinci katta."

Çiğdem "Teşekkür ederim."

Metin "Bir şey değil."

Çiğdem "Buralarda telefon var mı? Biliyor musunuz?"

Metin "Evet, var. İkinci katta."

Çiğdem "Asansör nerede?"

Metin "Doğru gidin, sonra sağa dönün, solda."

Çiğdem "Çok teşekkür ederim. İyi günler."

Metin "Önemli değil. İyi günler."

asansör - *lift*

önemli - *important*

alışveriş merkezi - *shopping mall*

çiçekçi - *florist*

var (*there is / there are*)

var	<i>there is/there are</i>
yok	<i>there is not/there are not</i>
var mı?	<i>is there?/are there?</i>
yok mu?	<i>isn't there?/aren't there?</i>

Evde bilgisayar var mı?

Is there a computer at home?

Evet, evde bilgisayar var.

Yes, there is a computer at home.

Hayır, evde bilgisayar yok.

No, there is not a computer at home.

Arabada radyo var mı?

Is there a radio in the car?

Evet, arabada radyo var.

Yes, there is a radio in the car.

Hayır, arabada radyo yok.

No, there is not a radio in the car.

Buzdolabında kaç yumurta var?

How many eggs are there in the fridge?

Buzdolabında üç yumurta var.

There are three eggs in the fridge.

Çantada ne var?

What's in the bag?

Çantada cüzdan ve anahtarlar var.

There is a wallet and there are keys in the bag.

buzdolabı - *fridge*

There is no difference between the singular and the plural form of **var**, **yok**, **var mı** and **yok mu**. They are also used as the forms of the verb **to have**. See [Unit 7](#) for this construction.

'**var**' also means *it exists* and '**yok**' means *it does not exist*. The question form '**var mı**' also means *does it exist*. Another meaning of **var** is **in**. For example, **varım** means *I'm in*.

- **Kart oynuyoruz, var mısın?**

- *We are playing cards. Are you in?*

- **Tamam. Varım.**

- *OK. I'm in.*

- **Ben yokum.**

- *I'm not in.*

'var' with personal endings:

varım - *I'm here/there, I exist, I'm in*

varsın - *you are here/there, you exist, you are in*

var - *he/she/it is here/there, he/she/it exists, he/she/it is in*

varız - *we are here/there, we exist, we are in*

varsınız - *you are here/there, you exist, you are in*

var/varlar - *they are here/there, they exist, they are in*

'yok' with personal endings:

yokum - *I'm not here/there, I don't exist, I'm not in*

yoksun - *you are not here/there, you don't exist, you are not in*

yok - *he/she/it is not here/there, he/she/it does not exist, he/she/it is not in*

yokuz - *we are not here/there, we don't exist, we are not in*

yoksunuz - *you are not here/there, you don't exist, you are not in*

yok/yoklar - *they are not here/there, they don't exist, they are not in*

'var mı' with personal endings:

var mıyım? - *am I here/there? do I exist? am I in?*

var mısın? - *are you here/there? do you exist? are you in?*

var mı? - *is he/she/it here/there? does he/she/it exist? is he/she/it in?*

var mıyız? - *are we here/there? do we exist? are we in?*

var mısınız? - *are you here/there? do you exist? are you in?*

var mı?/varlar mı? - *are they here/there? do they exist? are they in?*

Here are some examples:

Yarın evde yokuz.

We are not (we will not be) at home tomorrow.

Evde kimse var mı?

Is there anybody at home?

Burada (hiç) kimse yok mu?

Is there not anybody here?

Yalnız mısın? Hayır, o da var.

Are you alone? No, there is him as well.

Burada ev yok.

There is not a house here.

Orada kimse var mı?

Is there anybody there?

var, yok, var mı and *yok mu* are also used with the **verb to be (am, is, are)** to make definite statements.

Sınıfta öğrenciler vardır.

There are students in the classroom.

Boş oda yoktur.

There is no vacant room.

Bir metrede yüz santimetre vardır.

There are a hundred centimetres in one metre.

Bazı ürünlerde defo vardır.

There is a defect in some products.

kart oynamak - *to play cards*

hiç kimse - *anybody, nobody*

kimse - *anybody, nobody*

metre - *metre*

ürün - *product*

santimetre - *centimetre*

hiç - *none, any, at all, nothing*

defo - *defect*

bazı - *some*

Exercises

A. Answer the questions.

1. Çay şekerli mi?
Evet, ...
Hayır, ...
2. Yemek tuzlu mu?
Evet, ...
Hayır, ...
3. Evde bilgisayar var mı?
Evet, ...
Hayır, ...
4. Bunlar ne? (mektup)
5. Sen yaşlı mısın?
Hayır, ...
6. Sabah kaçta kalkıyorsun?
7. Öğleyin kaçta yemek yiyorsun?
8. İşe neyle gidiyorsun?
9. Akşam saat kaçta eve geliyorsun?
10. Saat kaçta yatıyorsun?

B. Answer the questions related to the text about Altan Bey and Ayşe Hanım.

1. Altan Bey ne iş yapıyor?
2. Nermin akşamları çoğunlukla ne yapıyor?
3. Ayşe Hanım gazeteci midir?
4. Nermin okula arabayla mı gidiyor?
5. Altan Bey akşamları dışarı çıkıyor mu?
6. Nermin eve neden geç geliyor?

C. Add the suffixes *-li, -lı, -lü, -lu, -siz, -sız, -süz* or *-suz* to make adjectives.

1. bahçe..... ev
house with garden
2. iki oda..... ev
house with two rooms
3. araba..... kadın
woman with car
4. saç..... adam
man without hair (hairless man)
5. saygı..... öğrenci
disrespectful student (student without respect)
6. saygı..... satıcı
respectful salesman (salesman with respect)
7. bahçe..... ev
house without garden
8. şans..... çocuk
lucky child (child with luck)
9. şans..... adam
unlucky man (man without luck)
10. iş..... insan
unemployed person (person without job)

D. Make questions for the answers.

1. Evet, o güzel.
2. Hayır, cüzdanda para yok.
3. Bisiklet mavi.
4. Bahçede kocaman ağaçlar var.
5. Hayır, ben çirkin değilim.
6. Hayır, Türkçe zor değil.

7. Evet, plajda insanlar var.
8. Onlar Ankaralı.
9. Hayır, iyi değilim.
10. Evet, Ayşe hasta.

saygı - *respect*

kocaman - *huge*

E. Fill in the gaps in the conversation below with the words given. Use the verbs in *present continuous tense*.

iyi / telefon / yapmak / kötü / yüzmek / göndermek / ev / gelmek / etmek / değil

Bir telefon konuşması

A telephone conversation

Ebru İngiltere'den telefon **(a)** Ece Türkiye'de, **(b)** de. **(c)** da konuşuyorlar.

Ece "İngiltere'de ne **(d)** sunuz? Orada havalar nasıl? **(e)** mi?"

Ebru "Hayır, iyi **(f)** Çok **(g)** Çok yağmurlu, soğuk ve rüzgârlı. Burada güneş yok. Orada hava nasıl?"

Ece "Çok güneşli, harika. İnsanlar denizde **(h)** "

Ebru "Kıskanıyorum. Buradan sana bir kart **(i)** Biz de Temmuzda Türkiye'ye **(j)** uz."

Ece "Dört gözle bekliyorum."

Ebru "Kendine iyi bak."

Ece "Sen de. Hoşça kal."

buradan - *from here*

sana - *to you*

kart - *card, post card*

göndermek - *to send*

dört gözle beklemek - *to look forward to*

konuşma - *conversation*

yağmur - *rain*

yağmurlu - *rainy*

rüzgâr - *wind*

rüzgârlı - *windy*

kıskanmak - *to be jealous*

F. Match the opposites of the adjectives below.

1. şanslı
2. büyük
3. zengin
4. kolay
5. hızlı
6. uzak
7. geçerli
8. yanlış
9. dikkatsiz
10. zayıf
11. soğuk
12. açık
13. ücretli
14. yaşlı
15. eski

- a- zor
- b- yakın
- c- şişman
- d- şanssız
- e- sıcak
- f- geçersiz
- g- küçük
- h- doğru
- i- ücretsiz
- j- dikkatli

k- yavaş
l- kapalı
m- fakir
o- yeni
p- genç

ücret - *fee, price*

ücretsiz - *free of charge*

şanslı - *lucky*

G. Fill in the blanks with the suitable imperative forms of the verbs.

uyumak (*write the positive forms*)

(sen)

(o)

(siz)

(onlar)

beklemek (*write the positive forms*)

(sen)

(o)

(siz)

(onlar)

konuşmak (*write the negative forms*)

(sen)

(o)

(siz)

(onlar)

düşünmek (*write the negative forms*)

(sen)

(o)

(siz)

(onlar)

H. Fill in the gaps with the present form using the words in bold.

şişman

a (ben) şişmanım

b (sen)

c (o)

d (biz)

e (siz)

f (onlar)

şişman

g (ben) şişman değilim

h (sen) şişman

i (o) şişman

j (biz) şişman

k (siz) şişman

l (onlar) şişman

ciddi

m (ben) ciddiym

n (sen)

o (o)

p (biz)

q (siz)

r (onlar)

ciddi

s (ben) ciddi değilim

t (sen) ciddi

u (o) ciddi

v (biz) ciddi

w (siz) ciddi

x (onlar) ciddi

I. Here are some signs that you can see in Turkey. Fill in the blanks with *-dir*, *-dır*, *-dür* or *-dur* to make them sound more

formal. Make the necessary changes due to consonant mutation.

1. Sigara içmek yasak.....
No smoking. (Smoking is prohibited.)
2. Asansör bozuk.....
The lift is out of order.
3. Bu arsa satılık.....
This land is for sale.
4. Giriş ücretsiz.....
Entry is free.
5. Tuvalet kapalı.....
The toilet is closed.
6. Kapı açık.....
The door is open.

J. Add *li, -lı, -lü* or *-lu* to the country names and places below to form nationalities or to tell where the people are from.

1. Kıbrıs.....
2. Afrika.....
3. İzmir.....
4. Yeni Zelanda.....
5. Asya.....
6. Avrupa.....
7. Bodrum.....

Yeni Zelanda - *New Zealand*

Asya - *Asia*

Avrupa - *Europe*

arsa - *building plot, land*

satılık - *for sale*

tuvalet - *toilet*
Kıbrıs - *Cyprus*

K. What are your belongings at home? Look at the list below and add more.

Eşyalar (*Furniture / Belongings / Things*)

tencere *saucepan*
tabak *plate*
mum *candle*
lamba *lamp*
ampul *light bulb*
çerçeve *frame*
perde *curtain*
radyo *radio*
tava *frying pan*
şişe *bottle*
paspas *doormat*
çatal *fork*
bıçak *knife*
yatak *bed*
yorgan *duvet*
çarşaf *sheet*
yastık *pillow*
minder *cushion*
fırın *oven*
ocak *cooker*
koltuk *armchair*
kilim *rug*
sehpa *coffee table*
gardırop *wardrobe*
kaşık *spoon*
kitaplık *bookcase*
raf *shelf*
kanepe *sofa*
komodin *bedside table*

amaşır makinesi *washing machine*

bulaşık makinesi *dishwasher*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Unit 5

Geçen yaz nereye gittiniz?

Where did you go last summer?

Necdet "Geçen yaz ne yaptınız?"

Kemal "Geçen yaz Bodrum'a gittik. Yüzdük, güneşlendik, gezdik, fotoğraf çektik. Orada çok iyi zaman geçirdik. Kısacası iyi bir tatil yaptık. Her şey çok güzeldi. Deniz masmaviydi ve tertemizdi. Bodrum çok güzel bir tatil yeri."

Necdet "Mavi Yolculuk da yaptınız mı?"

Kemal "Mavi Yolculuk yapmadık, ama Turgutreis'e gittik, Gümbet'e gittik. Harikaydı."

Necdet "Ben de oraya iki yıl önce gittim. Hatırlıyorum çok sıcaktı."

Kemal "Çok alışveriş de yaptık. Çok güzel hediyelik eşyalar, halılar, kilimler, deri eşyalar, bakır eşyalar, el işleri, gümüş, altın ve çeşitli takılar vardı."

Necdet "Biliyorum. Bodrum'da çok güzel tarihî yerler de var."

Kemal "Evet, Bodrum Kalesi'ne ve antik tiyatroya da gittik. Bodrum'a yine gitmek istiyoruz."

kısacası - in brief

her şey - everything

Mavi Yolculuk - Blue Cruise

kale - castle

oraya - (to) there

hediyelik eşya - souvenir

deri - leather

deri aksesuarlar - leather accessories

bakır - copper

takı - jewellery

zaman geçirmek - to spend time

bakır eşyalar - copperware

el işleri - *handicrafts*

gümüş - *silver*

altın - *gold*

çeşitli - *various*

tarihî - *historical*

tarihî yer - *historical place*

antik - *ancient, antique*

yine / tekrar - *again*

geçirmek - *to spend, to get something through*

Mavi Yolculuk (*Blue Cruise*)

A Blue Cruise is a voyage on a gulet (a traditional wooden sailing vessel) along the beautiful Turkish coastline on the southwestern coast of Turkey. Blue Cruise generally starts from Bodrum, Marmaris, Kemer, Fethiye or Kuşadası. Due to the length of the journey, it may cover the coastline up to Antalya and it may last 3-15 days. It can be either a private yacht charter or a shared cabin cruise charter.

Belirli geçmiş zaman

(The past tense/The definite past tense)

This tense is used to tell about the actions or events that happened in the past. Suffix **-di, -dı, -dü** or **-du** (subject to vowel harmony) is added to the stem of the verb to make this past form. As mentioned before, the use of a personal pronoun at the beginning of a sentence is optional. You can find out what the subject of the sentence is from the suffixed personal ending, which is added after **-di, -dı, -dü** or **-du**.

Here are the personal endings for the past tense:

ben ----- / **-m**

sen ----- / **-n**

o ----- / *(no personal ending)*

biz ----- / **-k**

siz ----- / **-niz, -nız, -nüz, -nuz**

onlar ----- / *(no personal ending)* or **-ler / -lar** added onto the forms of **-di** suffix.

(ben)	gel- di -m
(sen)	gel- di -n
(o)	gel- di
(biz)	gel- di -k
(siz)	gel- di -niz
(onlar)	gel- di / gel- di -ler

Ben geldim. *I came.*

Sen geldin. *You came.*

O geldi. *He/she/it came.*

Biz geldik. *We came.*

Siz geldiniz. *You came.*

Onlar geldi(ler). *They came.*

(ben)	yaz- dı -m
(sen)	yaz- dı -n
(o)	yaz- dı
(biz)	yaz- dı -k
(siz)	yaz- dı -nız
(onlar)	yaz- dı / yaz- dı -lar

Ben yazdım. *I wrote.*

Sen yazdın. *You wrote.*

O yazdı. *He/she/it wrote.*

Biz yazdık. *We wrote.*

Siz yazdınız. *You wrote.*

Onlar yazdı(lar). *They wrote.*

(ben)	gül- dü -m
(sen)	gül- dü -n
(o)	gül- dü
(biz)	gül- dü -k
(siz)	gül- dü -nüz
(onlar)	gül- dü / gül- dü -ler

Ben güldüm. *I laughed.*

Sen güldün. *You laughed.*

O güldü. *He/she laughed.*

Biz güldük. *We laughed.*

Siz güldünüz. *You laughed.*

Onlar güldü(ler). *They laughed.*

(ben)	uyu- du -m
(sen)	uyu- du -n
(o)	uyu- du
(biz)	uyu- du -k
(siz)	uyu- du -nuz

|(onlar)| uyu-**du** / uyu-**du**-lar|

Ben uyudum. *I slept.*

Sen uyudun. *You slept.*

O uyudu. *He/she slept.*

Biz uyuduk. *We slept.*

Siz uyudunuz. *You slept.*

Onlar uyudu(lar). *They slept.*

Geçen hafta bir restoranda yemek yedik.

We had a meal at a restaurant last week.

Dün gece üç saat uyudum.

I slept three hours last night.

İki saat önce Türkiye'den geldi.

He came from Turkey two hours ago.

Geçen gün bahçede tilki gördüm.

I saw a fox in the garden the other day.

Ayşe sinemada çok güldü.

Ayşe laughed a lot at the cinema.

İstanbul'a saat ikide vardık.

We arrived in İstanbul at two o'clock.

Havalar ısındı.

The weather warmed up.

When the stem of a verb ends with a hard consonant (**ç, f, h, k, p, s, ş** or **t**) and the added suffix starts with **d**, then **d** is changed to **t**. (Explained in [Unit 7](#).)

(ben)	koş-tu-m
(sen)	koş-tu-n
(o)	koş-tu

(biz)	koş-tu-k
(siz)	koş-tu-nuz
(onlar)	koş-tu / koş-tu-lar

(ben)	git-ti-m
(sen)	git-ti-n
(o)	git-ti
(biz)	git-ti-k
(siz)	git-ti-niz
(onlar)	git-ti / git-ti-ler

(ben)	yap-tı-m
(sen)	yap-tı-n
(o)	yap-tı
(biz)	yap-tı-k
(siz)	yap-tı-nız
(onlar)	yap-tı / yap-tı-lar

Dün İzmir'e gittik. (*not* gitdik)

We went to İzmir yesterday.

Geçen yıl İngiltere'ye gittim. (*not* gitdim)

I went to England last year.

Kahvaltıda bir fincan kahve içtim. (*not* içdim)

I drank a cup of coffee at breakfast.

Some time expressions for the past tense

They are commonly used at the beginning of a sentence. '**geçen**' is used to mean *last*.

geçen salı *last Tuesday*

geçen yıl *last year*

bir yıl önce *one year ago*

dört saat önce *four hours ago*

üç yıl önce *three years ago*

bir süre önce *a while ago*

dün *yesterday*

dün gece *last night*

geçen ay *last month*

geçen hafta *last week*

geçen gün *the other day*

geçen gece *the other night*

evvelki gün *the day before yesterday*

İki gün önce yağmur yağdı.

It rained two days ago.

Dün sinemaya gittik.

We went to the cinema yesterday.

Geçen yıl Türkiye'de tatil yaptık.

We had a holiday in Turkey last year.

Sabah iki kilometre koştuk.

We ran two kilometres in the morning.

Cevdet **geçen ay** emekli oldu.

Cevdet retired last month.

önce *(before/ago)*

sonra *(later)*

iki gün önce *two days ago*
dört saat önce *four hours ago*
beş yıl önce *five years ago*
yedi gün sonra *seven days later*
bir saat sonra *one hour later*
iki yıl sonra *two years later*

İki gün önce bisiklete bindik.
We rode a bicycle two days ago.

Tren iki saat önce geldi.
The train arrived two hours ago.

Mehmet'le iki yıl sonra karşılaştık.
We came across with Mehmet two years later.

Üç ay sonra Türkiye'ye gidiyoruz.
We are going to Turkey three months later.

Uçak bir saat sonra kalkıyor.
The plane is taking off one hour later.

O bir saat sonra geldi.
He arrived one hour later.

kilometre - *kilometre*
varmak - *to arrive*
bisiklete binmek - *to ride a bicycle*
fincan - *cup*
tilki - *fox*
emekli olmak - *to retire*
karşılaşmak - *to come across/run into*

Dün neler yaptın?

What did you do yesterday?

Dün Pazardı. Bugün Ayşe ile Nermin iş yerinde sohbet ediyorlar.

Ayşe "Dün ne yaptın?"

Nermin "Sabah geç kalktım. Duş aldım, giyindim, sonra, kahvaltı yaptım, kahve içtim. Hava çok güzeldi. Kahvaltıdan sonra bahçeye çıktım. Biraz oturdum. Bir kahve daha içtim. Dinlendim. Sen ne yaptın?"

Ayşe "Biraz temizlik yaptım, çamaşır yıkadım. Mehmet biraz tamirat yaptı. Öğleden sonra arkadaşlar aradı. Telefonda biraz sohbet ettik."

Nermin "Ben de biraz ev işi yaptım. Gömlek, pantolon filan ütüledim. Komşuyla sohbet ettim. Sonra Onur'la beraber film seyrettik. Kitap okudum ve erken yattık."

Ayşe "Ben de dün iyice dinlendim, ama bugün yine işe geldim."

bir daha - *one more*

tamirat yapmak - *to do repairs*

iyice - *thoroughly*

ütülemek - *to iron*

iş yeri - *workplace*

filan - *and so on, etc.*

Hiç Amerika'ya gittin mi?

Have you ever been to America?

İki arkadaş bir restoranda yemek ısmarlıyorlar ve bu arada sohbet ediyorlar.

Remzi "Hiç kurbağa yedin mi?"

Timur "Kurbağa mı? Hayır, yemedim, ama salyangoz yedim."

Remzi "Ben yılan bile yedim."

Timur "Gerçekten mi? Ben bir kere yengeç yedim çok lezzetliydi."

Remzi "Hiç yurt dışına çıktın mı?"

Timur "Evet, Avustralya'ya gittim. Bak hatırlıyorum. Orada kanguru yedim. Sen hiç Avustralya'ya gittin mi?"

Remzi "Hayır, gitmedim, ama Çin'e gittim. Ben de orada timsah yedim."

Bu sırada garson geliyor ve servis yapıyor.

Garson "Buyurun siparişleriniz. Sahanda yumurta ve ıspanak."

gerçek - *real*

yurt dışı - *abroad*

yurt dışına çıkmak - *to go abroad*

kanguru - *kangaroo*

timsah - *crocodile*

garson - *waiter*

sipariş - *order*

sipariş vermek - *to order*

servis yapmak - *to serve up*

sahanda yumurta - *fried egg*

ıspanak - *spinach*

ısmarlamak - *to order*

bu arada - *in the meantime, by the way*

kurbağa - *frog*

salyangoz - *snail*

yılan - *snake*

bile - *even*

gerçekten mi? - *really?*

bir kere - *once, on one occasion*

yengeç - *crab*

yurt - *native country, dormitory*

dış - *out, outside*

hiç - *ever, never; none, any, at all*

How to say 'I have done'

In Turkish, there are no statements that correspond to '*I have done*', '*They have been*', '*She has studied*', which are in *present perfect tense* in English. You use the *past tense* instead in Turkish for these statements. You express them as '*I did*', '*They went*', '*She studied*'.

instead of saying

I have never been to Spain.

Have you ever eaten snail?

Have you ever been to America?

in Turkish you say

I never went to Spain.

İspanya'ya hiç gitmedim.

Did you ever eat snail?

Hiç salyangoz yedin mi?

Did you ever go to America?

Hiç Amerika'ya gittin mi?

And here is how to make negative statements in the *past tense*: In order to make negative statements in the definite past tense, suffix **-me/-ma** (subject to vowel harmony) is added to the stem of the verb. When the last vowel of a word is thin, **-me** is used and when the last vowel of a word is thick, **-ma** is used.

Bugün telefon etmedi.

She did not call today.

İki gün önce işe gitmedim.

I did not go to work two days ago.

O kitabı okumadım.

I did not read that book.

Dün çarşıya gitmedik.

We did not go to the market yesterday.

Dün gece hiç uyumadım.

I did not sleep at all last night.

(ben)	gel- me -di-m
(sen)	gel- me -di-n
(o)	gel- me -di
(biz)	gel- me -di-k
(siz)	gel- me -di-niz
(onlar)	gel- me -di / gel- me -di-ler

Ben gelmedim. *I did not come.*

Sen gelmedin. *You did not come.*

O gelmedi. *He/she/it did not come.*

Biz gelmedik. *We did not come.*

Siz gelmediniz. *You did not come.*

Onlar gelmedi(ler). *They did not come.*

(ben)	yaz- ma -dı-m
(sen)	yaz- ma -dı-n
(o)	yaz- ma -dı
(biz)	yaz- ma -dı-k
(siz)	yaz- ma -dı-nız
(onlar)	yaz- ma -dı / yaz- ma -dı-lar

Ben yazmadım. *I did not write.*
Sen yazmadın. *You did not write.*
O yazmadı. *He/she/it did not write.*
Biz yazmadık. *We did not write.*
Siz yazmadınız. *You did not write.*
Onlar yazmadı(lar). *They did not write.*

To make a question in the past tense, **mi**, **mı**, **mü** or **mu** is used separately after the suffixed personal ending.

(ben)	gel-di-m mi ?
(sen)	gel-di-n mi ?
(o)	gel-di mi ?
(biz)	gel-di-k mi ?
(siz)	gel-di-niz mi ?
(onlar)	gel-di mi ? / gel-di-ler mi ?

Ben geldim mi? *Did I come?*
Sen geldin mi? *Did you come?*
O geldi mi? *Did he/she/it come?*
Biz geldik mi? *Did we come?*
Siz geldiniz mi? *Did you come?*
Onlar geldi(ler) mi? *Did they come?*

(ben)	yaz-dı-m mı ?
(sen)	yaz-dı-n mı ?
(o)	yaz-dı mı ?
(biz)	yaz-dı-k mı ?
(siz)	yaz-dı-nız mı ?
(onlar)	yaz-dı mı ? / yaz-dı-lar mı ?

Ben yazdım mı? *Did I write?*
Sen yazdın mı? *Did you write?*
O yazdı mı? *Did he/she/it write?*

Biz yazdık mı? *Did we write?*
Siz yazdınız mı? *Did you write?*
Onlar yazdı(lar) mı? *Did they write?*

(ben)	göl-dü-m mü?
(sen)	göl-dü-n mü?
(o)	göl-dü mü?
(biz)	göl-dü-k mü?
(siz)	göl-dü-nüz mü?
(onlar)	göl-dü mü? / göl-dü-ler mi?

Ben güldüm mü? *Did I laugh?*
Sen güldün mü? *Did you laugh?*
O güldü mü? *Did he/she laugh?*
Biz güldük mü? *Did we laugh?*
Siz güldünüz mü? *Did you laugh?*
Onlar güldüler mi? *Did they laugh?*

(ben)	uyu-du-m mu?
(sen)	uyu-du-n mu?
(o)	uyu-du mu?
(biz)	uyu-du-k mu?
(siz)	uyu-du-nuz mu?
(onlar)	uyu-du mu? / uyu-du-lar mi?

Ben uyudum mu? *Did I sleep?*
Sen uyudun mu? *Did you sleep?*
O uyudu mu? *Did he/she sleep?*
Biz uyuduk mu? *Did we sleep?*
Siz uyudunuz mu? *Did you sleep?*
Onlar uyudular mı? *Did they sleep?*

Sabah gazete okudun mu?
Did you read newspaper in the morning?

Yemek yediniz mi?

Did you have a meal?

Ayşe çalıştı mı?

Did Ayşe work?

Dolaştınız mı?

Did you stroll?

Çay içtiler mi?

Did they drink tea?

Ne zaman geldin?

When did you come?

Kim aradı?

Who called?

The negative question form in the past tense:

(ben)	gel-me-di-m mi?
(sen)	gel-me-di-n mi?
(o)	gel-me-di mi?
(biz)	gel-me-di-k mi?
(siz)	gel-me-di-niz mi?
(onlar)	gel-me-di mi? / gel-me-di-ler mi?

Ben gelmedim mi? *Didn't I come?*

Sen gelmedin mi? *Didn't you come?*

O gelmedi mi? *Didn't he/she/it come?*

Biz gelmedik mi? *Didn't we come?*

Siz gelmediniz mi? *Didn't you come?*

Onlar gelmedi(ler) mi? *Didn't they come?*

(ben)	yaz-ma-dı-m mı?

(sen)	yaz- ma -dı-n mı ?
(o)	yaz- ma -dı mı ?
(biz)	yaz- ma -dı-k mı ?
(siz)	yaz- ma -dı-nız mı ?
(onlar)	yaz- ma -dı mı ? / yaz- ma -dı-lar mı ?

Ben yazmadım mı? *Didn't I write?*
Sen yazmadın mı? *Didn't you write?*
O yazmadı mı? *Didn't he/she/it write?*
Biz yazmadık mı? *Didn't we write?*
Siz yazmadınız mı? *Didn't you write?*
Onlar yazmadı(lar) mı? *Didn't they write?*

İki saat önce Türkiye'den gelmedi mi?
Didn't he come from Turkey two hours ago?

Sabah mektup yazmadın mı?
Didn't you write a letter in the morning?

O kitabı okumadın mı?
Haven't you read that book?

The place of a question tag in a sentence

You place the question tag after a verb in a sentence when you want it to refer to the verb. You may want to refer it to another element in a sentence. Then you place it after that element. Then you change what you want to express in that sentence. For example:

Ali geçen yaz Bodrum'a gitti **mi**?
Did Ali go to Bodrum last summer?

Ali geçen yaz Bodrum'a **mı** gitti?
Was it Bodrum that Ali went to last summer?

Ali geçen yaz **mı** Bodrum'a gitti?

Was it last summer that Ali went to Bodrum?

Ali **mi** geçen yaz Bodrum'a gitti?

Was it Ali who went to Bodrum last summer?

The *past tense* instead of the *present tense*

In Turkish, there are some statements that are expressed in the *past tense*, although they have present meanings. They are expressed in the *present tense* in English.

Bu çantayı beğendin mi?

Did you like this bag? (Literal translation)

Do you like this bag? (Meaning in English)

Anladım.

I understood. (Literal translation)

I understand. (Meaning in English)

Bu elbiseyi sevdim.

I liked this dress. (Literal translation)

I like this dress. (Meaning in English)

Geç kaldım.

I was late. (Literal translation)

I am late. (Meaning in English)

Anladın mı?

Did you understand? (Literal translation)

Do you understand? (Meaning in English)

Anlamadım.

I did not understand. (Literal translation)

I don't understand. (Meaning in English)

Acıktım.

I was hungry. (Literal translation)

I am hungry. (Meaning in English)

Susadım.

I was thirsty. (Literal translation)

I am thirsty. (Meaning in English)

Kayboldum.

I was lost. (Literal translation)

I am lost. (Meaning in English)

Üzüldüm.

I was sorry. (Literal translation)

I am sorry. (Meaning in English)

Çok üşüdüm.

I was very cold. (Literal translation)

I am very cold. (Meaning in English)

beğenmek - to like

anlamak - to understand

susamak - to be thirsty

kaybolmak - to get/be lost

acıkmak - to be hungry

Dün çok güzel bir gündü

Yesterday it was a very nice day

Dün sabah evde ekmek yoktu. Kahvaltıdan önce bakkala gittim. Ekmek aldım. Eve geldim. Bu sefer çay yoktu. Neyse, çaysız bir kahvaltı yaptım. Kahvaltıdan sonra dışarı çıktım. Tam bir saat otobüs bekledim. İşe geç kaldım. Patron biraz kızdı.

Akşamüstü işten çıktım. Cüzdanım yoktu. Kaybettim. Hiçbir şey almadan eve geldim. Elektrikler yoktu. Ev soğuktu. Bütün bunlardan sonra bir güzel uyudum. Hayat her şeye rağmen çok güzeldi. Neden mi? Çünkü dün çok güzel bir kızla tanıştım.

bakkal - *grocery store, grocer*

tam - *exactly, just, exact*

patron - *boss*

kızmak - *to be/get angry*

hiçbir şey - *anything, nothing*

almadan - *without buying*

dükkân - *shop, store*

yoktu - *there was/were not*

elektrik - *electricity*

elektrikler yok - *there's no power*

bütün bunlardan sonra - *after all these*

bir güzel - *very well*

hayat - *life*

rağmen - *in spite of*

her şeye rağmen - *in spite of everything*

The past form of the verb 'to be' (was, were)

The same suffixes **-di**, **-dı**, **-dü** and **-du** are used with the personal endings added onto them.

Geçen yıl öğretmendim.

I was a teacher last year.

Dün hava sıcaktı.
Yesterday the weather was hot.

Dün güzel bir gündü.
It was a nice day yesterday.

Ev soğuktı.
Home was cold.

O kimdi?
Who was he?

When a word ends in a vowel, **y** is put before **-di**, **-dı**, **-dü** or **-du**.

Biz öğrenciydik.
We were students.

Ayşe ev hanımıydı.
Ayşe was a housewife.

Dün kötüydün.
You were bad yesterday.

Dün uykuluydum.
I was sleepy yesterday.

Neredeydin?
Where were you?

uykulu - *sleepy, drowsy*

The suffixes **-di**, **-dı**, **-dü** and **-du** are the shortened forms of **idi** (*was/were*). They are adapted as suffixes using the vowel harmony rules. Instead of using **idi** as a separate word, it is commonly shortened and used in suffix forms.

Nermin öğrenci **idi**.
Nermin öğrenciy**di**.
Nermin öğrenci + **y** + **di**.
(*Nermin was a student.*)

Ayşe ev hanımı **idi**.
Ayşe ev hanımı**ydı**.
Ayşe ev hanımı + **y** + **dı**.
(*Ayşe was a housewife.*)

To make the negative form, add **-di** onto *değil* as **değildi**, which means *was not / were not*. You add the personal endings after **değildi**.

Onlar öğrenci **değildi**.
They were not students.

Geçen hafta evde **değildik**.
We were not at home last week.

Ahmet profesör **değildi**.
Ahmet was not a professor.

Dün ben iyi **değildim**.
I was not well yesterday.

'**değildi**' is the shortened form of *değil idi*.

For the question forms, add one of the tags **mi**, **mı**, **mü** or **mu** (subject to vowel harmony) separately to the word with **y** and the past suffix added with the personal ending in the end.

Nermin öğrenci **miydi**?
Was Nermin a student?

Dün hasta **miydınız**?
Were you ill yesterday?

Ahmet profesör **müydü**?

Was Ahmet a professor?

Sen doktor **muydun?**

Were you a doctor?

Mutluydun. *You were happy.*

Mutlu değildin. *You were not happy.*

Mutlu muydun? *Were you happy?*

Mutlu değil miydin? *Weren't you happy?*

Here is **değil** in the past tense with all the personal endings:

..... **değildim**

I was not

..... **değildin**

you were not

..... **değildi**

he/she/it was not

..... **değildik**

we were not

..... **değildiniz**

you were not

..... **değildi(ler) / değillerdi**

they were not

vardı (*there was / there were*)

The past suffix is added to **var**, **yok**, **var mı** and **yok mu**. And also, when making a question, add the past suffix to the question tag. Note that **y** is used between the two vowels as '*var mı-y-dı*', '*yok mu-y-du*'.

vardı	<i>there was/there were</i>
yoktu	<i>there was not/there were not</i>
var mıydı?	<i>was there?/were there?</i>
yok muydu?	<i>wasn't there?/weren't there?</i>

Evde bilgisayar var mıydı?

Was there a computer at home?

Evet, evde bilgisayar vardı.

Yes, there was a computer at home.

Hayır, evde bilgisayar yoktu.

No, there was not a computer at home.

Arabada radyo var mıydı?

Was there a radio in the car?

Evet, arabada radyo vardı.

Yes, there was a radio in the car.

Hayır, arabada radyo yoktu.

No, there was not a radio in the car.

Sinemada çok insan var mıydı?

Were there many people at the cinema?

Evet, sinemada çok insan vardı.

Yes, there were many people at the cinema.

Hayır, sinemada çok insan yoktu.

No, there were not many people at the cinema?

Buzdolabında kaç yumurta vardı?

How many eggs were there in the fridge?

Buzdolabında üç yumurta vardı.

There were three eggs in the fridge.

Evde bilgisayar yok muydu?

Wasn't there a computer at home?

Arabada radyo yok muydu?

Wasn't there a radio in the car?

Çarşıda

At the market

Tülin "Affedersiniz, eskiden burada bir kuaför yok muydu?"

Gül "Evet, vardı, ama kapandı."

Tülin "Ooo, peki, buralarda başka bir kuaför var mı?"

Gül "Evet, var. 200 metre ileride, solda."

Tülin "Teşekkür ederim. Bu çarşıda, büfe var mıydı, biliyor musunuz?
Karnım acıktı."

Gül "Evet, var. Alt katta. Bu çarşıda iyi bir lokanta da var."

Tülin "Aa, öyle mi? Aslında çok açım?"

Gül "Ben oraya sık sık gidiyorum, harika. İyi yemek yapıyorlar orada."

Tülin "O zaman, ben de gideyim. Alt katta mı dediniz?"

Gül "Evet, alt katta."

Tülin "Çok teşekkürler."

Gül "Bir şey değil."

eskiden - *in the past*

kuaför - *hairdresser*

kapanmak - *to be closed*

peki - *well, well then, all right*

başka bir - *another*

ileride - *further on, ahead*

demek - *to say*

büfe - *kiosk, food stand*

alt - *lower, below, bottom, under*

kat - *floor*

aslında - *actually, in fact*

aç - *hungry*

gideyim - *let me go, I should go, I will go*

karnı acıkmak - *to get/feel hungry*

Özlem Nermin'i ziyaret ediyor

Özlem visits Nermin

Nermin bugün çalışmıyor, çünkü hasta. Evde yalnız. Özlem Nermin'i ziyaret ediyor.

Özlem "Merhaba Nermin. Yalnız mısın? Evde kimse yok mu?"

Nermin "Merhaba! Yalnızım. Kimse yok. Ercan çalışıyor. Gel içeri."

Özlem "Şimdi nasılsın?"

Nermin "Biraz daha iyiyim. Teşekkürler."

Özlem "İlaç alıyor musun?"

Nermin "Evet, alıyorum. Günde üç defa yemeklerden sonra antibiyotik alıyorum."

Özlem "İşe ne zaman gidiyorsun?"

Nermin "Gelecek hafta herhâlde. Evde çok canım sıkılıyor."

Özlem "Biraz sabret. Ben de iki hafta önce hastaydım. Daha yeni iyileştim."

canım sıkılıyor - *I am bored*

kimse - *anybody*

sabretmek - *to be patient*

iyileşmek - *to get better, to recover*

ilaç almak - *to take medicine*

defa - *times*

antibiyotik - *antibiotic*

herhâlde - *possibly, presumably, certainly, maybe*

içeri - *inside, in, to the inside*

daha yeni - *recently, just*

defa / kez / sefer / kere (*times*)

bir defa / bir kez / bir sefer / bir kere

iki defa / iki kez / iki sefer / iki kere

üç defa / üç kez / üç sefer / üç kere

Almanya'ya üç defa gittik.

We have been to Germany three times.

kaç kere? / kaç defa? / kaç kez? / kaç sefer? (how many times?)

Sana kaç defa söyledim?

How many times have I told you?

İstanbul'a kaç kere gittiniz?

How many times have you been to İstanbul?

bu defa / bu kez / bu sefer (this time)

Seni bu sefer affediyorum.

I forgive you this time.

ilk defa / ilk kez / ilk sefer (for the first time)

Hayatımda ilk defa araba sürüyorum.

I am driving a car for the first time in my life.

birkaç defa / birkaç kez / birkaç sefer / birkaç kere (several times)

Londra'ya birkaç defa gittim.

I have been to London several times.

bir kere (once, on one occasion)

Bir kere asansörde kaldım.

I was once trapped in a lift.

**bir defa daha / bir kez daha / bir sefer daha / bir kere daha
(once more / once again)**

Londra'ya bir kere daha gittim.

I have been to London once more.

'bir daha' is used meaning *again, once more*. Alternatives for **bir daha** are: **tekrar, gene, yine**, which all mean *again*. It can mean *no more, not again* in negative sentences.

Yine görüşürüz.

See you again.

Bir daha söyleme.

Don't say it any more.

ilk - *first*

hayatımda - *in my life*

hayatım - *my life*

More 'In daily language'

sonunda	<i>at last, in the end</i>
en azından	<i>at least</i>
olsun	<i>let it be, forget it</i>
olabilir	<i>may be, maybe, it's possible</i>
belki	<i>maybe, perhaps, possibly</i>
anlamıyorum	<i>I don't understand</i>
anlamadım	<i>I don't understand</i>
anlıyorum	<i>I understand</i>
bir an önce	<i>at once</i>
birdenbire	<i>suddenly</i>
aniden	<i>suddenly</i>
acele et	<i>hurry up</i>
aynı zamanda	<i>at the same time</i>
bir yandan	<i>on one hand</i>
bir taraftan	<i>on one hand</i>
öte yandan	<i>on the other hand</i>
öbür taraftan	<i>on the other hand</i>
nitekim	<i>as a matter of fact</i>
bunun yanı sıra	<i>besides this</i>
her zamanki gibi	<i>as usual</i>
bundan başka	<i>other than this</i>
-den/-dan başka	<i>other than</i>
bu arada	<i>by the way</i>
bu arada	<i>in the meantime</i>
merak etme	<i>don't worry</i>
o zamandan beri	<i>ever since, since then</i>
eminim	<i>I'm sure</i>
umurumda değil	<i>I don't care</i>
örneğin	<i>for example</i>

şimdiden sonra	<i>from now on</i>
aslında	<i>actually, in fact</i>
elimde değil	<i>I can't help it</i>
sanırım	<i>I suppose so, I assume</i>
galiba	<i>presumably, probably</i>
önemli değil	<i>it's not important</i>
ne olur ne olmaz	<i>just in case</i>
bir dakika	<i>just a moment</i>
bilerek	<i>on purpose</i>
aşağı yukarı	<i>approximately, more or less</i>
er geç	<i>sooner or later</i>
neden olmasın?	<i>why not?</i>
fark etmez	<i>it makes no difference</i>
neyse	<i>anyway, whatever, never mind</i>
ne fark eder?	<i>what difference does it make?</i>

In daily language

'**afiyet olsun**' means *enjoy your meal, bon appetit*.

You say it to somebody who is eating or who has just finished eating.

'**elinize sağlık**' (formal) or '**eline sağlık**' (informal) literally means *health to your hand*.

You say it to somebody who has made a meal for you.

'**kolay gelsin**' literally means *may it come easy*.

You say it to someone who is working or who is going to work. Literally, it means *you finish that work easily*.

'**doğum günün kutlu olsun**' or '**yaş günün kutlu olsun**' means *happy birthday*.

'**doğum günü**' means *birthday*. People also use it as **yaş günü** (*birthday*).

'**geçmiş olsun**' is (*I hope you*) *get well soon* in English. You say it when

someone is ill or has had an accident.

'iyi eğlenceler' means *have a good time, have fun*.

'iyi seneler / iyi yıllar / mutlu seneler / mutlu yıllar' all mean *Happy New Year*.

'güle güle kullanın' (formal) or 'güle güle kullan' (informal) literally means *use it with a smile*.

You say it when someone buys clothes, furniture, shoes, car etc., to express your wish for that person to use it with joy.

'şerefe' means *cheers*.

It is a toast shouted just before drinking an alcoholic drink to express good wishes.

'çok yaşa' corresponds to *bless you* in English.

Literally, *çok yaşa* means *live long*.

It is an expression addressed to a person after they sneeze.

In return, the response to *çok yaşa* is *sen de gör (you see it too)*, meaning *you also have a long life*.

doğum - *birth*

kutlamak - *to celebrate, to congratulate*

kutlu olsun - *have a happy*

Exercises

A. Write the statements in Turkish.

- a. I saw Ali in the street yesterday.
- b. Have you ever been to İstanbul?
- c. On holiday, I have swum only three times.
- d. Last night I did not sleep at all.
- e. Where did you go yesterday?
- f. He sold a house last year.
- g. I bought a kilo of grapes from the greengrocer's.
- h. Have you ever eaten İskender?
- i. Wasn't there a dog in the garden a minute ago?
- j. I paid a bill.
- k. Where were they?
- l. The plane took off at six.

B. Fill in the blanks with suitable endings.

- 1. Gül öğretmen?
(*Was Gül a teacher?*)
- 2. Evet, Gül öğretmen.....
(*Yes, Gül was a teacher.*)
- 3. Hayır, Gül öğretmen
(*No, Gül was not a teacher.*)
- 4. Araba mavi?
(*Was the car blue?*)
- 5. Evet, araba mavi.....
(*Yes, the car was blue.*)
- 6. Hayır, araba mavi
(*No, the car was not blue.*)

7. Nermin güzel.....
(*Nermin was beautiful.*)

8. Ali hasta
(*Ali was not ill.*)

9. Hava kötü?
(*Was the weather bad?*)

10. Gül mutlu
(*Gül was not happy.*)

hesap - bill (in a restaurant, bar, etc.), calculation

ödemek - to pay

fatura - invoice, receipt, bill (electricity bill, etc.)

C. Fill in the gaps with the suitable endings in the past tense and write the meanings in English. The first one has been given as an example.

1. (Ben) neredeydim? Where was I?
2. (Sen) nerede.....?
3. (O) nerede.....?
4. (Biz) nerede.....?
5. (Siz) nerede.....?
6. (Onlar) nerede.....?

D. Match the questions and the answers.

1. Hiç kaplumbağa yedin mi?
2. Hiç Fransa'ya gittin mi?
3. Cüzdanda para var mıydı?
4. Torbada ne vardı?
5. Ne zaman görüştünüz?
6. Ne zaman mezun oluyorsun?
7. Günde kaç kere yiyorsun?
8. O sarhoş muydu?

- a. Hiç görüşmedik.
- b. Gelecek yıl.
- c. Bir kere.
- d. Sadece ekmekler.
- e. Değildi.
- f. İki defa gittim.
- g. Yemedim.
- h. Yoktu.

E. Answer the questions.

1. Dün araba yıkadın mı?
Hayır, ...
Evet, ...
2. Onlar geçen yaz Kıbrıs'a gittiler mi?
Hayır, ...
Evet, ...
3. Bavulda havlu var mıydı?
Hayır, ...
Evet, ...
4. Otel dolu muydu?
Hayır, ...
Evet, ...

kaplumbağa - *tortoise*

torba - *carrier bag*

mezun olmak - *to graduate*

günde - *in a day*

sarhoş - *drunk*

havlu - *towel*

F. Rewrite the text in past tense, in Turkish as if it happened yesterday.

Altan Bey ve eşi Ayşe Hanım her gün saat beşte kalkıyorlar. Altan Bey önce duş alıyor, sonra giyiniyor. Ayşe Hanım kahvaltı hazırlıyor. Nermin altıda kalkıyor. Hep birlikte kahvaltı ediyorlar. Radyo dinliyorlar.

Daha sonra, Altan Bey arabaya biniyor, işe gidiyor. Nermin yedide dışarı çıkıyor, bisikletle okula gidiyor. Ayşe Hanım bütün gün evde ev işi yapıyor. Altan Bey akşam saat altıda eve geliyor. Nermin arkadaşlarıyla buluşuyor. Eve geç geliyor. Yedide hep birlikte yemek yiyorlar. Sonra kahve içiyorlar, televizyon seyrediyorlar, sohbet ediyorlar. Altan Bey gazete okuyor. Nermin bilgisayarda çalışıyor. Erken yatıyorlar.

G. Make the sentences negative.

1. Masada bilgisayar var.
2. Sinemada arkadaşlar vardı.
3. Yemek yedin mi?
4. Film iyiydi.
5. Anladım.
6. Susadım.
7. Üzüldüm.

H. Fill in the blanks with the suitable *past tense* endings. The first lines have been given as examples.

konuşmak

- a** Ben konuştum mu?
- b** Sen konuş.....?
- c** O konuş.....?
- d** Biz konuş.....?
- e** Siz konuş.....?
- f** Onlar konuş.....?

kazanmak

- g** Ben kazandım mı?
- h** Sen kazan.....?
- i** O kazan.....?

- j Biz kazan..... ?
k Siz kazan..... ?
l Onlar kazan... ..?

bilmek

- m Ben bildim mi?
n Sen bil..... ?
o O bil..... ?
p Biz bil..... ?
q Siz bil..... ?
r Onlar bil..... ?

I. Fill in the blanks with the suitable past tense endings. The first lines have been given as examples.

hatırlamak

- a Ben hatırlamadım.
b Sen hatırla.....
c O hatırla.....
d Biz hatırla.....
e Siz hatırla.....
f Onlar hatırla.....

düşünmek

- g Ben düşünmedim.
h Sen düşün.....
i O düşün.....
j Biz düşün.....
k Siz düşün.....
l Onlar düşün.....

unutmak

- m Ben unutmadım.
n Sen unut.....
o O unut.....
p Biz unut.....

- q Siz unut.....
r Onlar unut.....

J. Fill in the blanks with the suitable past tense endings. The first lines have been given as examples.

duymak

- a Ben duymadım mı?
b Sen duy..... ?
c O duy..... ?
d Biz duy..... ?
e Siz duy..... ?
f Onlar duy..... ?

görmek

- g Ben görmedim mi?
h Sen gör..... ?
i O gör..... ?
j Biz gör..... ?
k Siz gör..... ?
l Onlar gör..... ?

söylemek

- m Ben söylemedim mi?
n Sen söyle..... ?
o O söyle..... ?
p Biz söyle..... ?
q Siz söyle..... ?
r Onlar söyle..... ?

K. Fill in the blanks with the suitable past tense endings. The first lines have been given as examples.

sormak

- a Ben sordum.
b Sen sor.....
c O sor.....
d Biz sor.....

e Siz sor.....

f Onlar sor.....

seyahat etmek

g Ben seyahat ettim.

h Sen seyahat et.....

i O seyahat et.....

j Biz seyahat et.....

k Siz seyahat et.....

l Onlar seyahat et.....

telefon etmek

m Ben telefon ettim.

n Sen telefon et.....

o O telefon et.....

p Biz telefon et.....

q Siz telefon et.....

r Onlar telefon et.....

L. Translate into Turkish.

- a. Was the man tall?
- b. Yes, the man was tall.
- c. No, the man was not tall.
- d. Was she not a secretary?
- e. Were you not ill?
- f. Were they not happy?
- g. Was I angry?
- h. You were not fat.
- i. Were they serious?

kazanmak - *to win, to earn, to gain*

duymak - *to hear*

görmek - *to see*

seyahat etmek - *to travel*

Unit 6

Yardım edeyim mi?

Shall I help?

Yaşlı bir adam caddede yürüyor. İki torba taşıyor. Genç bir oğlan yaşlı adama yardım etmek istiyor.

Delikanlı "Nasılsın amca? Nereden geliyorsun?"

Yaşlı adam "İyiym evladım. Pazardan geliyorum. Biraz alışveriş yaptım."

Delikanlı "Torbalar ağır mı? Yardım edeyim mi?"

Yaşlı adam "Sağ ol evladım. İyi olur."

Delikanlı "Ver, ben taşıyayım."

Yaşlı adam "Çok sağ ol."

Delikanlı "Evin nerede?"

Yaşlı adam "Biraz ileride."

Derken eve geliyorlar. Delikanlı torbaları içeri bırakmak istiyor. Evde yaşlı bir kadın var.

Delikanlı "Merhaba teyze. Ne yapıyorsun? Elini öpeyim."

Yaşlı kadın "Sağ ol evladım. Buyur. Gir içeri. Gel otur. Bir şey ikram edelim."

Delikanlı "Sağ ol. Girmeyeyim. Gidiyorum."

Yaşlı adam delikanlıya para uzatır.

Yaşlı adam "Çok sağ ol. Bunu al."

Delikanlı "Olmaz amca."

Yaşlı kadın "O zaman sana biraz börek verelim. Yeni yaptım."

Delikanlı "Tamam, oldu."

Yaşlı kadın "İşte burada."

Delikanlı "Sağ ol teyze. Kendinize iyi bakın. Hoşça kalın."

Yaşlı kadın "Hadi güle güle."

delikanlı - *young man*

yardım etmek - *to help*

taşımak - *to carry*

derken - *just then*

iyi olur - *it will be good*

börek - *filled pastry, pie*

uzatmak - *to hand, to extend, to pass*

işte - *here it is*

öpmek - *to kiss*

el - *hand*

elini - *your hand*

işte burada - *here it is, right here*

ikram etmek - *to offer something to someone*

bırakmak - *to leave, to give up, to drop off*

evin - *your house/home*

Note that in Turkish, it is ***to help to somebody*** instead of ***to help somebody***.

Ayşe'ye yardım ettim.

I helped Ayşe.

(Literally: I helped to Ayşe.)

Hand-kissing

Hand-kissing is a traditional way of showing respect to a person significantly older. After kissing the hand, the person who has kissed the hand will draw the hand to his/her own forehead. It is important in Turkish culture.

How to express desire, wish, suggestion / The subjunctive mood

In Turkish, you express wish, desire to do something in a different way where you use the '*subjunctive mood*'. You also use this form to make suggestions and to offer help, such as **haydi gidelim** (*come on let's go*), **yardım edeyim** (*let me help*), **gidelim mi?** (*shall we go?*).

The suffixes for this mood are:

(ben) **-eyim / -ayım**

(sen) **-esin / -asın**

(o) **-e / -a**

(biz) **-elim / -alım**

(siz) **-esiniz / -asınız**

(onlar) **-eler / -alar**

They are added onto the verb stem to make the *subjunctive form*. In practice, mostly, the first singular person and the first plural person forms are used.

Çay içeyim.

Let me drink tea. /

I would like to drink tea. /

I will drink tea.

Yardım edeyim.

Let me help. /

I will help.

Alışverişe gidelim.

Let's go shopping.

Haydi! Yürüyüşe çıkalım.

Come on! Let's go out for a walk.

Dinlenesiniz diye otelde yer ayırttım.

I booked the hotel (for you) so that you get some rest.

Bunu böylece bilesiniz.

You should know it this way.

Okuyasın diye kitaplar aldım.

I bought books (for you) so that you read.

You change *t* of *gitmek* to *d* as:

gideyim

gidesin

gide

gidelim

gidesiniz

gideler

When the verb stem ends in a vowel and the suffix starts with a vowel, buffer *y* is used.

uyuyayım *let me sleep*

uyuyalım *let's sleep*

yürüyeyim *let me walk*

yürüyelim *let's walk*

bekleyeyim *let me wait*

bekleyelim *let's wait*

In the negative forms, use the negative suffix **-me/-ma** with the buffer *y* between two vowels.

(ben) **-meyeyim** / **-mayayım**

(sen) **-meyesin** / **-mayasın**

(o) **-meye** / **-maya**

(biz) **-meyelim** / **-mayalım**

(siz) **-meyesiniz** / **-mayasınız**

(onlar) **-meyeler** / **-mayalar**

Çay içmeyeyim.

Literally: Let me not drink tea.

(Meaning: I will not/shouldn't drink tea.)

Ben almayayım.

Literally: Let me not take.

(Meaning: I shouldn't take. / I will not take.)

Gitmeyelim.

Let's not go.

Unutmayasın diye liste yaptım.

I made a list (for you) so that you don't forget.

diye - so that, in order to

böylece - in this way

liste - list

When making questions, use the question tags **mi** or **mu**, depending on the vowel harmony rules.

(Ben) yardım edeyim mi?

Shall I help?

(Ben) geleyim mi?

Shall I come?

(Ben) gideyim mi?

Shall I go?

(Ben) içeyim mi?

Shall I drink?

(Ben) kalkayım mı?

Shall I stand up?

(Biz) yardım edelim mi?

Shall we help?

(Biz) gelelim mi?

Shall we come?

(Biz) eve gidelim mi?

Shall we go home?

(Biz) bira içelim mi?

Shall we have beer?

(Biz) kalkalım mı?

Shall we get/stand up?

The negative question forms are made using the negative and the question forms together.

Çay içmeyeyim mi?

Shall I not drink tea?

Telefon etmeyelim mi?

Shall we not make a phone call?

Ben konuşmayayım mı?

Shall I not talk?

Alışverişe gitmeyelim mi?

Shall we not go shopping?

Çalışmayalım mı?

Shall we not work?

Yürüyüşe çıkmayalım mı?

Shall we not go out for a walk?

Bira içmeyelim mi?

Shall we not have beer?

Although the suffix for the third singular person ‘*o*’ is mentioned as *-e / -a* here, the imperative suffix (as you’ve learned in Unit 4) *-sin, -sın, -sün* or *-sun* can be used with this person to express a wish or hope for something to happen or not to happen.

Similarly, for the third plural person ‘*onlar*’, the imperative suffix *-sinler, -sınlar, -sünler* or *-sunlar* can be used again for the same purpose to express wish or hope. In this manner, here are some examples that you can often hear in everyday life.

Gelmesinler.

I hope they don't come.

Üzülmesin.

She shouldn't be sad. /

I'd like her not to be sad. /

Tell her not to be sad.

Afiyet olsun.

Bon appétit.

(Enjoy your meal. / Let good health be.)

Üstü kalsın.

Keep the change.

(Let the change stay.)

Sağlık olsun.

Never mind.

(Let it be good health.)

Kolay gelsin.

Hope your work goes well.

(Let it come easily.)

Geçmiş olsun.

(Hope you) get well soon.

(I wish it passed. / I hope it passes quickly.)

Bir telefon konuşması

A telephone conversation

Mete ile Aylin telefonda konuşuyorlar.

Mete "Şu anda nereden arıyorsun?"

Aylin "Londra'dan arıyorum. Yakında Türkiye'ye geliyorum."

Mete "Öyle mi? Çok iyi. Seni özledim."

Aylin "Buradan sana ne getireyim? Takım elbise alayım mı?"

Mete "Olur. Çok sağ ol. Sana para göndereyim mi?"

Aylin "Gerek yok. Param var."

Mete "Yakında görüşürüz o zaman."

Aylin "Görüşürüz. Kendine iyi bak."

gerek yok - *no need*

param var - *I have money*

takım elbise - *men's suit*

özlemek - *to miss somebody*

seni özledim - *I missed you*

sana - *to you/for you*

Lokantada

At a restaurant

Hüseyin ve Nilgün bir restorana gidiyorlar.

Garson "İyi akşamlar efendim, hoş geldiniz."

Hüseyin "İyi akşamlar. Hoş bulduk. Boş masa var mı?"

Garson "Evet, var efendim, bu tarafta."

Masaya oturuyorlar. Garson soruyor.

Garson "Ne arzu ediyorsunuz?"

Hüseyin "Neler var?"

Garson "Et yemekleri, sebze yemekleri, çorbalar, kebaplar, balık."

Nilgün "Balıklardan ne var?"

Garson "Hamsi, uskumru ve kalkan var."

Nilgün "Ben ızgara uskumru, midye tava ve salata alayım. Yanında da kırmızı şarap lütfen."

Garson "Tabii efendim. Siz ne alırsınız?"

Hüseyin "Ben önce meze alayım. Sonra çorba içeyim ve şiş köfte alayım?"

Garson "Ne içiyorsunuz? Siz de şarap alır mısınız?"

Hüseyin "Ben şarap almayayım, rakı tercih ediyorum. Buz ve beyaz peynir de getirin lütfen. Salata da istiyorum."

Nilgün "Bana tarator da lütfen ve ikişer şişe su."

Garson "Peki, hemen efendim."

Yemekten sonra Hüseyin hesap istiyor ve ödüyor. Garsona bahşiş veriyor.

Hüseyin "Hesap lütfen."

Garson "Buyurun efendim. Afiyet olsun."

Hüseyin "Buyurun. Üstü kalsın."

Garson "Teşekkür ederim."

Hüseyin "Önemli değil."

Garson "Yine bekleriz. Güle güle."

bu tarafta - *on this side, this way*
et yemekleri - *meat dishes*
sebze - *vegetable*
hamsi - *anchovy*
tercih etmek - *to prefer*
tava - *frying pan*
tava - *fried food*
midye - *mussel*
bana - *to me, for me*
rakı - *aniseed-flavoured alcoholic drink*
ızgara - *grill*
şarap - *wine*
şiş - *shish*
hemen - *right away*
meze - *starter*
alayım - *I'd like to have*
bahşiş - *tip*
buz - *ice*
yanında - *with it, next to*
uskumru - *mackerel*
tarator - *garlic sauce*
ikişer - *two each*
kalkan - *turbot*
hesap ödemek - *to pay a bill*
bahşiş vermek - *to tip*
yine bekleriz - *hope to see you again*

rakı

Rakı is an aniseed flavoured; very popular, strong alcoholic drink in Turkey. It is called: **Millî içki** (*the national drink*). It is mostly mixed with cold water. When you mix it with water, it turns to a white colour. Therefore, among people it is also called: **Arslan Sütü** (*lion's milk*). You drink it in typical **rakı glasses**, alongside with **meze** (*starter*). It is mostly served with **beyaz peynir** (*white cheese / feta cheese*) and **kavun** (*melon*). It is part of the culture, even the table you drink it at is called **rakı sofrası** (*rakı table*).

Some food names and basic Turkish meals

çorba	<i>soup</i>
dolma	<i>stuffed veg.</i>
köfte	<i>meatball</i>
salata	<i>salad</i>
pilav	<i>rice dish</i>
bezelye	<i>peas</i>
ıspanak	<i>spinach</i>
makarna	<i>pasta</i>
etli sebze	<i>stew</i>
güveç	<i>casserole</i>
semizotu	<i>purslane</i>
cips	<i>crisps</i>
karnıyarık	<i>an aubergine dish</i>
musakka	<i>an aubergine dish</i>
taze fasulye	<i>fresh beans</i>
kuru fasulye	<i>white beans</i>
patates tava	<i>chips</i>
bulgur pilavı	<i>cooked crushed wheat</i>
döner kebab	<i>doner kebab</i>
şekerpare	<i>a kind of dessert</i>
karnabahar	<i>cauliflower</i>
mantı	<i>Turkish ravioli</i>
börek	<i>filled pastry, pie</i>
şiş kebab	<i>shish kebab</i>
balık	<i>fish</i>
bamya	<i>okra</i>
tavuk	<i>chicken</i>
biftek	<i>steak</i>
kuzu pirzola	<i>lamb cutlets</i>

bonfile	<i>sirloin steak</i>
kebap	<i>roasted meat</i>
pide	<i>Turkish pizza</i>
baklava	<i>a kind of dessert</i>
kadayıf	<i>a kind of dessert</i>
revani	<i>a kind of dessert</i>
yoğurt	<i>yogurt</i>

In Turkish, *pasta* / *macaroni* means **makarna**. Turkish word **pasta** means *cake* in English and *cake* is **kek** in Turkish. You can find a traditional Turkish menu at the back of the book.

pide (*Turkish pizza*)

It is flat bread baked (mostly in a stone oven) with minced meat as a topping (called **kıymalı pide**), with cheese (**peynirli pide**), with spinach (**ispanaklı pide**), etc. It is baked at a restaurant called **pideci** and also there are small versions of these restaurants which are local. It is so likely to see one of them in the neighbourhood. There is also a thinner version of **pide** made with minced meat, pepper and onion, which is called **lahmacun**.

etmek, olmak

There are two main auxiliary verbs in Turkish, which are **etmek** and **olmak**. They are not used as verbs on their own. They are used with nouns and adjectives.

etmek *to do, to make, to perform*
olmak *to be, to become, to happen*

Gürültü beni rahatsız etti.
The noise disturbed me.

Gürültüden dolayı rahatsız oldum.
I was disturbed because of the noise.

beni - *me*
-den dolayı - *because of*

Here are some examples with **etmek**:

mutlu etmek *to make someone happy*
telefon etmek *to telephone*
kahvaltı etmek *to have breakfast*
teşekkür etmek *to thank*
tereddütlük etmek *to hesitate*
şikâyet etmek *to complain*
dans etmek *to dance*
takdir etmek *to appreciate*
park etmek *to park*
meşgul etmek *to take up someone's time*
tahmin etmek *to predict, to guess*
yardım etmek *to help*
altüst etmek *to upset someone/something*
fark etmek *to notice*
rahatsız etmek *to disturb*
tamir etmek *to repair*

tercih etmek *to prefer*
ihmal etmek *to neglect*
tekrar etmek *to repeat*
kontrol etmek *to check*
hayal etmek *to imagine*
yemin etmek *to swear (to take an oath)*
izole etmek *to insulate*
dikkat etmek *to watch out, to be careful*
muayene etmek *to examine (medically)*
hediye etmek *to give something as a gift*
tıraş etmek *to shave somebody*

Some of them are shortened. When the verb stem is with a single syllable that ends in a consonant, then the consonant is generally used twice.

sabır etmek/sabretmek *to be patient*
seyir etmek/seyretmek *to watch*
kayıp etmek/kaybetmek *to lose*
hal etmek/halletmek *to sort something out*
küfür etmek/küfretmek *to swear*
zan etmek/zannetmek *to suppose*
his etmek/hissetmek *to feel*
af etmek/affetmek *to forgive*
ret etmek/reddetmek *to refuse*

And here are some examples with **olmak**:

mutlu olmak *to be happy*
hasta olmak *to be ill*
hazır olmak *to be/get ready*
pişman olmak *to regret*
âşık olmak *to fall/be in love*
sabırlı olmak *to be patient*
tıraş olmak *to have a shave*
rahat olmak *to be comfortable*
dikkatli olmak *to be careful*
yardımcı olmak *to be helpful*
memnun olmak *to be pleased*

fena olmak *to become bad*
iyi olmak *to be/become well*
zengin olmak *to be rich*
meşgul olmak *to be busy, to occupy oneself*
yok olmak *to disappear*
rahatsız olmak *to be disturbed*
sarhoş olmak *to be/get drunk*
muayene olmak *to get examined (medically)*
altüst olmak *to be/get upset*

And here are some shortened ones:

kayıp olmak/kaybolmak *to get lost*
kahır olmak/kahrolmak *to be depressed, to be grieved*

hazır - *ready*
tereddüt - *hesitation*
şikâyet - *complaint*
takdir - *appreciation*
sabır - *patience*
seyir - *watching, cruising*
kayıp - *lost, loss*
fark - *difference*
âşık - *someone in love*
hasta - *patient (ill)*
sabırlı - *patient*
tıraş - *shave, shaving*
yardım - *help*
hal - *solution*
altüst - *upside down*
yardımcı - *helpful, assistant*
rahat - *comfortable*
rahatsız - *uncomfortable, ill*
tamir - *repair*
tercih - *preference*
ihmal - *negligence*
pişman - *regretful*

tekrar - *repetition*
kontrol - *control*
hayal - *imagination*
yemin - *oath*
küfür - *swear, swearing*
zan - *supposition*
his - *feeling*
af - *forgiveness*
ret - *refusal*
kahr - *suffering*

Meslekler (*Occupations*)

Here are some occupations:

öğretmen	<i>teacher</i>
mühendis	<i>engineer</i>
doktor	<i>doctor</i>
çiftçi	<i>farmer</i>
hemşire	<i>nurse</i>
avukat	<i>lawyer, solicitor</i>
memur	<i>civil servant, officer</i>
fotoğrafçı	<i>photographer</i>
kasap	<i>butcher</i>
elektrikçi	<i>electrician</i>
mimar	<i>architect</i>
tezgâhtar	<i>sales assistant</i>
inşaatçı	<i>builder</i>
marangoz	<i>carpenter</i>
itfaiyeci	<i>fire fighter</i>
sekreter	<i>secretary</i>
muhasebeci	<i>accountant</i>
aşçı	<i>cook</i>
şoför	<i>driver</i>
polis	<i>police officer</i>
emlakçı	<i>estate agent</i>

Suffixes **-ci**, **-cı**, **-cü** and **-cu**

These suffixes are added onto nouns. They change the meaning of nouns and form other nouns. They give the idea of someone carrying out a work or an action (mostly occupation). It is like **-er** in English, which is added to *teach* as *teacher*.

şarkı *song*
şarkıcı *singer*

mücevher *jewel*
mücevherci *jeweller, jewellery shop*

çiçek *flower*
çiçekçi *florist*

iş *work, job*
işçi *worker*

şikâyet *complaint*
şikâyetçi *complainant*

toptan *wholesale*
toptancı *wholesaler*

yalan *lie*
yalancı *liar*

şaka *joke*
şakacı *joker*

halı *carpet*
halıcı *carpet seller, carpet shop*

inşaat *building, construction*
inşaatçı *builder*

emlak *real estate*
emlakçı *real estate agent/agency*

yol *road*
yolcu *traveller, passenger*

oyun *play*

oyuncu *player*

musluk *tap*

muslukçu *plumber*

süt *milk*

sütçü *milkman*

posta *post*

postacı *postman, postwoman*

gazete *newspaper*

gazeteci *journalist, news agent*

futbol *football*

futbolcu *footballer*

baharat *spice*

baharatçı *spice shop, spice seller*

ayakkabı *shoe*

ayakkabıcı *shoe shop, shoe seller, shoe maker*

tamir *repair*

tamirci *repairman, mechanic, repair shop*

c changes to *ç* when you add it after a hard consonant (See [Unit 7](#)).

ikişer, üçer (*two each, three each*)

You use these types of adjectives to answer the question **kaçar?** (*how many each?*). In English, you answer this question using a number, whereas in Turkish, you add **-er / -ar** to the number. When the number ends with a vowel, you use *ş* as a buffer as **-şer / -şar**.

birer *one each*

ikişer *two each*

üçer *three each*
dörder *four each*
beşer *five each*
altışar *six each*
yedişer *seven each*
sekizer *eight each*
dokuzar *nine each*
onar *ten each*
on birer *eleven each*
on ikişer *twelve each*

birer elma *one apple each*
ikişer portakal *two oranges each*

Kaçar tane aldınız?
How many did you buy each?

Herkes birer kolye aldı.
Everybody bought a necklace each.

meslek - *occupation*
kolye - *necklace*
herkes - *everybody*

Demonstrative pronouns

bu, şu, o (*this, that, that*)

bunlar, şunlar, onlar (*these, those, those*)

Demonstrative pronouns substitute nouns.

(singular)	(plural)
bu <i>this</i>	bunlar <i>these</i>
şu <i>that</i>	şunlar <i>those</i>
o <i>that</i>	onlar <i>those</i>

bu and **bunlar** refer to something close.

şu and **şunlar** refer to something further.

o and **onlar** refer to something further away.

Bunlar elma.

These are apples.

Onlar kutuda.

Those are in the box.

Onlar ev.

Those are houses.

Bu bir kalem.

This is a pencil.

Şu ne?

What is that?

O bir araba.

That is a car.

Şunlar kitap mı?

Are those books?

Hayır, onlar kitap değil. Onlar defter.

No, those are not books. Those are notebooks.

When using the plural forms (**bunlar, şunlar, onlar**), you can use the nouns in singulars.

Bunlar ne?

What are these?

Bunlar mektup/mektuplar.

These are letters.

Bunlar neler?

What are these?

Bunlar dosya/dosyalar.

These are files.

When they define a noun, they are called **demonstrative adjectives** and they can only be used in the singular form, also with no added suffixes. For example, you say:

Bu kitaplar eski. (*These books are old*). You don't say ***Bunlar kitaplar eski.***

Bu kitap İngilizce.

This book is in English.

Şu masa kirli.

That table is dirty.

O ev rutubetli.

That house is damp.

Bu bavullar ağır.

These suitcases are heavy.

Şu sandalyeler kırık.

Those chairs are broken.

O insanlar nereli?

Where are those people from?

dosya - *file*

rutubetli - *damp, humid*

kırık - *broken*

Some quantity words

az *little, few*

az şeker *little sugar*

biraz *a little, a few, some*

biraz tuz *a little salt*

çok *a lot of, much, many, very, plenty*

çok para *a lot of money*

birçok *a lot of, so many*

birçok kere *so many times*

çok az *very little, very few*

çok az süt *very little milk*

fazla *much, extra, spare, too much*

fazla para *much money*

çok fazla *too much, too many*

çok fazla insan *too many people*

daha *more*

daha ye *eat more*

daha fazla *more*

daha fazla su *more water*

daha çok *more*

daha çok para *more money*

çok daha fazla *much more*

çok daha fazla süt *much more milk*

daha az *less*

daha az para *less money*

birkaç (tane) *a few, a couple of*

birkaç (tane) kitap *a few books*

yeterli *enough*

yeterli ücret *enough pay*

yetersiz *not enough, insufficient*

yetersiz maaş *insufficient wage*

hiç *none, any, no*

hiç yok *there is not any*

ne kadar? *how much?*

ne kadar maaş? *how much salary?*

kaç (tane)? *how many?*

kaç tane araba? *how many cars?*

bazı *some*

bazı insanlar *some people*

pek çok *quite a few*

pek çok insan *quite a few people*

bütün *all, whole*

bütün çocuklar *all the children*

Exercises

A. Fill in the blanks with the '*subjunctive forms*'.

Example: (ben) yürüyeyim

yürümek

(ben) yürüyeyim

(biz)

okumak

(question form)

(ben)?

(biz)?

uyumak

(ben)

(biz)

içmek

(negative question)

(ben)?

(biz)?

almak

(negative form)

(ben)

(biz)

B. Translate the following into English.

1. Çay içelim mi?
2. Yardım edeyim mi?
3. İki kilo domates alayım.
4. Yardım edeyim.
5. Oturalım.

6. Hiçbir şey yapmayalım.
7. Haydi! Gezelim.

C. Fill in the blanks with the correct 'subjunctive forms'.

1. Bekle.....?
Shall we not wait?
2. Bekle.....
I should wait.
3. Bekle.....?
Shall we wait?
4. Başla.....?
Shall we start?
5. Tanıştır.....
Let me introduce.
6. Müzik dinle.....?
Shall we listen to music?
7. Dışarı çık.....?
Shall we go out?

D. Read the dialogue between the old man and the young man and answer the questions.

1. Yaşlı adam nereden geliyor?
2. Yaşlı adam caddede ne taşıyor?
3. Yaşlı adama kim yardım ediyor?
4. Evde kim var?
5. Delikanlı eve giriyor mu?
6. Yaşlı kadın delikanlıya ne veriyor?

E. Read the dialogue between the old man and the young man and mark the statements as true or false.

1. Yaşlı adam evden geliyor. (T) (F)
2. Yaşlı kadın torba taşıyor. (T) (F)
3. Delikanlı yaşlı adama yardım ediyor. (T) (F)
4. Evde yaşlı kadın delikanlıya çay ikram ediyor. (T) (F)
5. Yaşlı adam delikanlıya para veriyor. (T) (F)
6. Yaşlı kadın delikanlıya börek veriyor. (T) (F)

F. Add *-ci, -cı, -cü* or *-cu* to the nouns to make the meaning of someone or a place carrying out work.

1. cam (*glass*)
..... (*glazier, glass shop*)
2. benzin (*petrol*)
..... (*petrol station*)
3. fırın (*oven, bakery*)
..... (*baker*)
4. kitap (*book*)
..... (*bookstore*)
5. çöp (*rubbish*)
..... (*dustman*)

tanıştırmak - *to introduce (somebody to another)*

G. Read the dialogue at the restaurant and answer the questions.

1. Nilgün restoranda ne sipariş veriyor?
2. Hüseyin restoranda ne ısmarlıyor?
3. Hüseyin kırmızı şarap içiyor mu?
4. Hüseyin ne tercih ediyor?
5. Nilgün çorba içiyor mu?
6. Hüseyin garsona bahşiş veriyor mu?

H. Translate the following into Turkish.

- a. Shall we have coffee?
- b. Shall I help?
- c. Let me close the door.
- d. Let me take your jacket.
- e. Shall I make tea?
- f. Shall we watch a movie?

I. Fill in the blanks writing the meaning in the related language.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
1.	<i>a little</i>
2. şoför	
3.	<i>a lot of</i>
4. emlakçı	
5.	how many?
6.	very
7.	<i>to lose</i>
8. ayakkabıcı	
9. tamirci	
10.	<i>to prefer</i>
11. özlemek	
12.	<i>to help</i>
13. göndermek	
14.	post office
15. taşımak	
16. ikram etmek	
17.	<i>petrol station</i>
18. cadde	

J. What is in town? Look at the list below. What else can you add to the list?

Şehirde (*In town*)

köprü *bridge*

sokak *street, road*

kitapçı/kitabevi *book store*

göbek *roundabout*

kuru temizleyici *dry cleaner's*

minibüs *minibus*

tren istasyonu *train station*

müze *museum*

pastane *patisserie*

postane *post office*

kütüphane *library*

park *park*

otopark *car park*

otobüs durağı *bus stop*

benzin istasyonu *petrol station*

benzinci *petrol station*

tiyatro *theatre*

pazar *bazaar, market*

kavşak *junction*

taksi *taxi*

mobilyacı *furniture shop*

hırdavatçı *hardware store*

kuyumcu *jeweller's*

havaalanı *airport*

yüzme havuzu *swimming pool*

züccaciyeci *glassware shop*

belediye *local authority*

belediye binası *city hall*

çay bahçesi *tea garden*

kasap *butcher's*

karakol *police station*

metro istasyonu *underground (tube) station*

çocuk bahçesi *children's playground*

otogar *bus (coach) station*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Unit 7

Tren istasyonunda

At the train station

Bengül İstanbul'a gitmek istiyor. Tren istasyonu kalabalık. Bilet gişesinde bilet alıyor.

Bengül "Merhaba! İstanbul'a gitmek istiyoruz. Hangi saatlerde tren var?"

Memur "Sabah treni saat sekizde, akşam treni saat sekiz buçukta."

Bengül "Bu sabah için hiç yer var mı?"

Memur "Evet, var. Kaç kişi?"

Bengül "Çocuğum ve ben. İki kişi."

Memur "Çocuğun yaşı kaç?"

Bengül "Yedi yaşında."

Memur "Çocuğa yarım ücret alıyoruz."

Bengül "Tren İstanbul'a kaçta varıyor?"

Memur "Kalkış saati 8.00, varış saati 16.00. Sekiz saat sürüyor."

Bengül "Peki, teşekkürler. Buyurun. Biletlerin ücreti."

Memur "Tamam, efendim. Buyurun. Biletleriniz. Yolcu salonu bu tarafta. İyi yolculuklar."

sabah treni - *morning train*

yolcu salonu - *passenger lounge*

akşam treni - *evening train*

kalkış saati - *departure time*

hareket saati - *departure time*

bilet gişesi - *ticket office*

bilet ücreti - *ticket fee*

kalkış - *departure*

varış saati - *arrival time*

varış - *arrival*

sürmek - *to take (time)*

yer - *seat, place*

çocuğum - *my child*

ücret - *fee*

salon - *lounge, hall*

Hard and soft consonants and consonant changes

There are two kinds of consonants in the Turkish alphabet. They are hard and soft consonants.

<i>hard consonants</i>	<i>soft consonants</i>
ç, f, h, k, p, s, ş, t	b, c, d, g, ğ, j, l, m, n, r, v, y, z

When a word ends with one of the hard consonants **ç, f, h, k, p, s, ş** or **t** and you add a suffix, which starts with **c** or **d** onto this word, then the first letter of the suffix changes. **d**.....becomes.....**t** and **c**.....becomes.....**ç**, which makes the pronunciation easier.

O ne yap + **dı**?

d....changes to....t

O ne yaptı?

What did he do?

Çay iç + **di** + m.

d....changes to....t

Çay içtim.

I drank tea.

Dün İzmir'e git + **di** + m.

d....changes to....t

Dün İzmir'e gittim.

I went to İzmir yesterday.

Sabah çok soğuk + **du**

d....changes to....t

Sabah çok soğuktu.

It was very cold in the morning.

Paris + **den** geliyorum.

d....changes to....t

Paris'ten geliyorum.

I am coming from Paris.

Koltuk + da oturuyorum.

d....changes to....t

Koltukta oturuyorum.

I am sitting in the armchair.

Türk + ce

c....changes to....ç

Türkçe

Turkish (language)

The same rule applies to the verb *to be (am, is, are)* with the third singular person when you use the suffix **-dir, -dır, -dür** or **-dur**.

Bu ekmektir.

O gençtir.

Bu armuttur.

O bir mektuptur.

Bu süttür.

Kutu büyüktür.

Bu kitaptır.

Tiyatro uzaktır.

Uçakta uyudum.

I slept on the plane.

Otobüsten indim.

I got off the bus.

Sokaktan insanlar geçiyor.

People are passing by in the street.

Kitapta resimler var.

There are pictures in the book.

Resepsiyon girişte, solda.

The reception is on the left, at the entrance.

When a word ends with one of the following consonants **ç, t, k** or **p** and the added suffix starts with a vowel, then these consonants change to **c, d, ğ** or **b**.

ç..... changes to **.....c**

t..... changes to **.....d**

k..... changes to **.....ğ**

p..... changes to **.....b**

Ağaç + a tırmanıyor.

ç....changes to**....c**

Ağaca tırmanıyor.

He is climbing the tree.

İstanbul'a git + iyor + um.

t....changes to**....d**

İstanbul'a gidiyorum.

I am going to İstanbul.

Çocuk + a bakıyorum.

k....changes to**....ğ**

Çocuğa bakıyorum.

I am looking after the child.

Kitap + a bak.

p....changes to**....b**

Kitaba bak.

Look at the book.

Kâğıta yaz changes to **Kâğıda yaz**

Write on the paper.

Geyike bakıyorum changes to **Geyiğe bakıyorum**

I am looking at the deer.

Dolapa koydum *changes to Dolaba koydum*
I put it into the cupboard.

Ben gençim *changes to Ben gencim.*
I am young.

Here are some verb stems ending with **t** that change **t** to **d** when a suffix is added starting with a vowel:

gitmek *to go*
I am going. *Gidiyorum.*

tatmak *to taste*
Tadıyorsun. *You are tasting.*

ditmek *to shred*
Didiyor. *He is shredding.*

etmek *to do*
Telefon ediyorlar. *They are making a phone call.*

Almost all the other verb stems ending with **t** keep their original spelling as **t**, although a suffix starting with a vowel is added after **t**.

ötmek *to crow, to sing, to toot*
Kuş ötüyor. *The bird is singing.*

bitmek *to finish*
Film bitiyor. *The movie is finishing.*

batmak *to sink, to set*
Güneş batıyor. *The sun is setting.*

itmek *to push*
Araba itiyorum. *I am pushing a car.*

When you add a suffix starting with a vowel to a word of foreign origin, the last vowel of the word does not change, such as:

pilot *pilot*

Pilotum. *I am a pilot.*

millet *nation*

Millete seslendi. *He addressed the Nation.*

Compound nouns / Noun completions

When a noun is used next to another noun, the first noun acts like an adjective and modifies the second one. This is called a *compound noun*. In this case, suffix **i**, **ı**, **ü** or **u** is added onto the second noun where in English you do not put any ending. For example:

boya + kalem

boya + kalem + **i**

boya kalemi *colouring pencil*

gemi + kaptan

gemi + kaptan + **ı**

gemi kaptanı *ship captain*

okul + müdür

okul + müdür + **ü**

okul müdürü *school manager*

araba + motor

araba + motor + **u**

araba motoru *car engine*

resepsiyon - *reception*

geçmek - *to pass*

dolap - *cupboard*

gemi - *ship*

kaptan - *captain*

motor - *engine*

tırmanmak - *to climb*

geyik - *deer*
boya - *paint, dye*
koymak - *to put*

doğum günü
birthday

otobüs şoförü
bus driver

tarih öğretmeni
history teacher

yaz yağmuru
summer rain

yaz tatili
summer holiday

polis karakolu
police station

tren bileti
train ticket

İngilizce dersi
English lesson

çiftlik peyniri
farm cheese

bilgisayar ekranı
computer screen

iş adamı
businessman

Antalya Oteli
Antalya Hotel

kış mevsimi
winter season

yolcu otobüsü
passenger bus (coach)

There are also some words like **havaalanı (airport)** or **havalimanı (airport)** that are made from the combination of **hava (air)** + **alan (field)** and **hava (air)** + **liman (port)**, which are written together as one word.

If the second noun ends with a vowel, **s** is used as a buffer after the second noun just before the suffix **-i, -ı, -ü** or **-u**. For example:

Atatürk + cadde
Atatürk Cadde + **s** + i
Atatürk Caddesi *Atatürk Street*

araba + kapı
araba kapı + **s** + ı
araba kapısı *car door*

koyun + sürü
koyun sürü + **s** + ü
koyun sürüsü *flock of sheep*

çam + koru
çam koru + **s** + u
çam korusu *pine wood (forest)*

kadın ayakkabısı
women's shoe

çocuk şapkası
children's hat

Galata Köprüsü

Galata Bridge

yatak odası

bedroom

çay bahçesi

tea garden

Galata Kulesi

Galata Tower

el çantası

handbag

posta kutusu

post box

kitap sayfası

book page

Türk kahvesi

Turkish coffee

domates çorbası

tomato soup

fotoğraf makinesi

camera

çamaşır makinesi

washing machine

bulaşık makinesi

dishwasher

Although buffer *s* is used with the second noun ending in a vowel, buffer for **su** (*water*) is always *y*, which is an exception.

limon suyu *lemon juice*
elma suyu *apple juice*
portakal suyu *orange juice*
maden suyu *mineral water*

Compound nouns mentioned here are non-descriptive noun completions where they state general statements. When we say **araba kapısı** (*car door*), the door can be the door of any car.

There are also descriptive compound nouns. You can find them on the following pages.

Consonant mutation rules apply to compound nouns as well. When the second noun ends with one of the following consonants **ç, t, k** or **p**, they change as **ç...** to **...c**, **t...** to **...d**, **k...** to **...ğ** and **p...** to **...b** and then you add the suffix **-i, -ı, -ü** or **-u**.

çam ağaç + ı
ç ... *changes to* ... **c**
çam ağacı *pine tree*

mektup kâğıt + ı
t ... *changes to* ... **d**
mektup kâğıdı *letter paper*

kurt köpek + i
k ... *changes to* ... **ğ**
kurt köpeği *wolf dog*

tarih kitap + ı
p ... *changes to* ... **b**
tarih kitabı *history book*

durak *stop*
otobüs + durak

otobüs durağı *bus stop*

ilaç *medicine*

öksürük + ilaç

öksürük ilacı *cough medicine*

uçak *plane*

yolcu + uçak

yolcu uçağı *passenger plane*

gözlük *glasses*

güneş + gözlük

güneş gözlüğü *sunglasses*

tat *taste*

elma + tat

elma tadı *apple taste*

bilek *wrist*

ayak + bilek

ayak bileğı *ankle*

çiftlik - *farm*

koyun - *sheep*

sürü - *flock, herd*

çam - *pine*

yatak - *bed*

kule - *tower*

maden - *mine, mineral*

bulaşık - *dirty dishes*

ekran - *screen, monitor*

öksürük - *cough*

koru - *wood, grove*

şişe - *bottle*

sayfa - *page*

kurt - *wolf, worm*
makine - *machine*

Compound nouns can also be plural, such as:

gazeteciler birliği (*journalists association*), **kapı anahtarları** (*door keys*)

Türk kahvesi (*Turkish coffee*)

Turkish coffee is made by boiling the finely ground roasted coffee beans (usually with sugar) in a pot (which is called *cezve*). It is served in a small coffee cup. You drink it after the grounds settle in the cup. A well-made Turkish coffee has thick foam at the top and the foam is the best part of it.

The grounds left in the cup after drinking the coffee can be used for fortune-telling, especially among women. The coffee cup is turned over into the saucer and after it cools down, the patterns of the coffee grounds on the cup and saucer are used for fortune-telling.

Galata Köprüsü (*Galata Bridge*)

Galata Bridge is a historical bridge that stretches over Golden Horn in Karaköy – İstanbul.

Galata Kulesi (*Galata Tower*)

Galata Tower is a historical, stone tower, built in 1300s, which is one of the most important sightseeing spots in Karaköy – İstanbul. It has a gorgeous view of the Bosphorus. On the upper floors there is a restaurant, a cafe and a night club.

Suffixes **-(n)in**, **-(n)ın**, **-(n)ün** and **-(n)un**

(Possessives - possessive 's / possessive of)

You use possessives when you want to say something belongs to someone or something else, such as ***Judy's car, the car's door, house of Tom, the gate of the garden***. In Turkish, you use the suffixes **-in**, **-ın**, **-ün** and **-un** meaning **'of', 'belonging to'**. They are also called *possessor endings*. In grammar, possessive forms are also called *genitive forms*.

You add endings as well after the thing, which is possessed by the possessor. These endings are **-i**, **-ı**, **-ü** and **-u**, which are the ones you use to make compound nouns as mentioned before. They are called *possessed endings* in this case. You again make compound nouns with two nouns. This time they are descriptive compound nouns. They are used with possessive suffixes. Here are some examples:

Özgür'**ün** kalemi

Özgür's pencil

Onur'**un** bavulu

Onur's suitcase

evin bahçesi

the garden of the house

kadın**ın** çantası

the woman's bag

bugün+**ün** tarih+**i**

Bugünün tarihi ne?

What is today's date?

ay+**ın** kaç+**ı**

Bugün ayın kaç?

What day of the month is it today?

ay+**ın** üç+**ü**

Bugün ayın üçü.

Today is the third of the month.

haziran+**ın** beş+i

Bugün haziran'ın beşi.

Today is the fifth of June.

When a word ends with a vowel, this time **n** is used as a buffer before the possessor suffix. Therefore, the suffixes **-in**, **-ın**, **-ün** and **-un** are changed as **-nin**, **-nın**, **-nün** and **-nun** after a vowel.

araba + **n** + **ın** kapısı

arabanın kapısı *the car's door*

Ayşe + **n** + **in** çantası

Ayşe'nin çantası *Ayşe's bag*

sunucu + **n** + **un** elbisesi

sunucunun elbisesi *the presenter's dress*

ütü + **n** + **ün** kutusu

ütünün kutusu *the iron's box*

When we say **arabanın kapısı** (*the car's door*), this time we know which car we are talking about, which is a defined statement.

su (*water*) is again an exception when a buffer is concerned. You use **y** as a buffer for **su**.

suyun şişesi (*the bottle of the water*).

Consonant changes apply to descriptive compound nouns as well. Both of the nouns may need to change their consonants according to the consonant mutation rules.

ağaç+**ın** yaprak+ı

ç ... changes to ... **c** and

k ... changes to ... **ğ**

ağacın yaprağı *the tree's leaf*

yurt+un kapı+s+1
t ... changes to ... d
yur**d**un kapısı *the dormitory's door*

köpek+in tasma+s+1
k ... changes to ... ğ
köpe**ğ**in tasmaşı *the dog's collar*

kitap+ın sayfa+s+1
p ... changes to ... b
kitab**ı**n sayfası *the book's page*

Çocuk+un kitap+ı nerede?
Çocu**ğ**un kitabı nerede?
Where is the child's book?

Yüzük+ün taşı yeşil.
Yüzü**ğ**ün taşı yeşil.
The stone of the ring is green.

Kitap+ın adı ne?
Kitab**ı**n adı ne?
What is the name of the book?

Şarap+ın şişesi kırmızı.
Şarab**ı**n şişesi kırmızı.
The wine's bottle is red.

Here are some examples for the plural ones:

ağac**ı**n yaprakları *the leaves of the tree*
çocukların odası *the children's room*
öğrencilerin kitapları *the students' books*

There are also chained noun completions where you chain more than two nouns to make a noun completion:

kiraz ağacının yaprakları
leaves of the cherry tree

Ayşe'nin eşyalarının kutusunun etiketi
the label of the box of Ayşe's belongings

etiket - *label, tag*
yaprak - *leaf*
birlik - *association*
sunucu - *presenter*
cam - *glass*

Consonant mutation rules do not apply to proper nouns in written Turkish, but they apply when you are reading them. For example:

Mehmet'in evi
pronounced as 'Mehmedin evi'
Mehmet's house

Ahmet'in arabası
pronounced as 'Ahmedin arabası'
Ahmet's car

Burak'a kitap verdim.
pronounced as 'Burağa kitap verdim.'
I gave a book to Burak.

Zonguldak'a gittim.
pronounced as 'Zonguldağa gittim.'
I have been to Zonguldak.

If a word has only one syllable, such as **saç**, then the related last consonant does not change.

saç *hair*
Ayşe'nin saç + 1
Ayşe'nin saç *Ayşe's hair*

ip *string*

ambalaj + ip + i
ambalaj ipi *parcel string*

tank *tank*
su tank + ı
su tankı *water tank*

kart *card*
kredi kart + ı
kredi kartı *credit card*

at *horse*
yarış at + ı
yarış atı *racehorse*

kök *root*
ağacın kök + ü
ağacın kökü *the root of the tree*

süt *milk*
inek süt + ü
inek sütü *cow's milk*

sap *handle*
çaydanlık sap + ı
çaydanlık sapı *teapot handle*

There are exceptions to this rule as well. Here are some one-syllable words that change their last consonant.

but *thigh*
tavuk but + u
tavuk budu *chicken thigh*

dip *bottom*
tencerenin dip + ı
tencerenin dibi *the bottom of the saucepan*

uç *tip, point, edge*

bıçağın uç + u

bıçağın ucu *the tip of the knife*

çok *much, a lot*

yemeğin çok + u

yemeğin çoğu *most of the meal*

kurt *worm, wolf*

tahta kurt + u

tahta kurdu *woodworm*

yurt *dormitory*

öğrenci yurt + u

öğrenci yurdu *student dormitory*

It is an exception that, when a word ends with **-nk** and the added suffix starts with a vowel, then **k** changes to **g** to soften and make the pronunciation easier, such as:

ağaç + renk

ağacın rengi

dükkân + kepenk

dükkânın kepengi

müzik + ahenk

müziğin ahengi

ahenk - *harmony*

kepenk - *shutter*

With compound nouns, you use **n** as a buffer letter. The rule is, buffer **n** is used when suffixes are added to nouns which are already suffixed. See [Unit 9](#) for buffer letters.

Dün Atatürk Caddesi'nde yürüdük.

Yesterday we walked in Atatürk Street.

Evin rengine bak.

Look at the colour of the house.

Bilet gişesinden bilet aldık.

We bought a ticket from the ticket office.

Mutfak dolabından fare çıktı.

A mouse came out of the kitchen cupboard.

When the first noun defines what the second noun is made of, in this case, they are written in the same manner as in English without adding any suffixes.

karton kutu *cardboard box*

çelik kapı *steel door*

plastik torba *plastic bag*

cam bardak *glass tumbler*

kâğıt tabak *paper plate*

tahta sandalye *wooden chair*

Similarly, no suffix is added when an adjective is used before a noun.

siyah araba *black car*

sarı kalem *yellow pencil*

sıcak hava *hot weather*

küçük ev *small house*

Kapalı Çarşı *Covered Market*

You have learned that **de/da** means **too** when you write it separately. If a word ends with a hard consonant and you add the tag **de/da (too)**, then you do not change it to **te/ta**. You change it when you use it meaning **'to'** as an added suffix. For example:

İstanbul'a iş için gittik, ama alışveriş de yaptık.

(It is not 'alışveriş te' yaptık)

We have been to İstanbul for business, but we did shopping as well.

ambalaj - *package, packing*

tahta - *wood, wooden*

çaydanlık - *teapot*

tencere - *saucepan*

karton - *cardboard*

plastik - *plastic*

çelik - *steel*

çoğu - *most of*

yarış atı - *racehorse*

yarış - *race*

Kapalı çarşı (*Covered Market*)

It is a historical market in İstanbul, which is also called **Grand Bazaar**. It is more than 500 years old and one of the largest covered markets in the world with its nearly 60 covered streets and more than 4,000 shops. There are also restaurants, mosques, cafes and banks in its covered area. You can mostly buy jewellery, Turkish carpets, rugs and textiles, Turkish ceramics, leather clothes and accessories, pottery, copperware, etc. It is one of the most interesting places to visit in İstanbul.

Benim evim çok güzel

My house is very beautiful

Benim evim çok güzel. İki katlı, bahçeli. Evimin duvarları sarı, pencereleri kırmızı. Evimde bir salon, üç yatak odası, bir mutfak, bir banyo ve iki de balkon var. Evimin bahçesi çok geniş. Bahçemde meyve ağaçları var. Ayrıca, fıskiye bir havuzum ve çiçeklerim var. Çocukları okuluna eve yakın. Komşuları iyi insanlar. Evimde çok mutluyum. Benim evim çok güzel.

balkon - *balcony*

Possessive adjectives

Possessive adjectives are the possessor forms of the personal pronouns. As you have learned previously, the possessor ending gives the idea that a thing or a person possesses something. This time you add a possessor ending to the personal pronoun. For example, the possessor form of the personal pronoun **ben (I)** is **benim (my)**.

Possessive adjectives are used with nouns. They are placed before nouns and function as adjectives.

benim	<i>my</i>
senin	<i>your</i>
onun	<i>his, her, its</i>

bizim	<i>our</i>
sizin	<i>your</i>
onların	<i>their</i>

benim evim	<i>my house</i>
senin evin	<i>your house</i>
onun evi	<i>his/her house</i>
bizim evimiz	<i>our house</i>
sizin eviniz	<i>your house</i>
onların evi	<i>their house</i>

evim *my house*
evin *your house*
evi *his/her house*
evimiz *our house*
eviniz *your house*
evi *their house*

When you say **evim**, actually it is **benim evim**. The possessive adjective **benim** may not be used. You may use it to stress the possessor. You understand who the house belongs to from the ending **-im** which is added onto **ev**. This ending is a possessed ending, which shows who the house belongs to. It has the same meaning as **benim**.

The suffixes added after the possessed objects owned by the possessors are:

benim /-im, -ım, -üm, -um
senin /-in, -ın, -ün, -un
onun /-i, -ı, -ü, -u
bizim /-imiz, -ımız, -ümüz, -umuz
sizin /-iniz, -ınız, -ünüz, -unuz
onların /-i, -ı, -ü, -u / -leri, -ları

benim anahtarım
my key

senin kalemin
your pencil

onun adı
his/her/its name

bizim soyadımız
our surname

sizin bavulunuz
your suitcase

onların köyü
their village

Anahtarım cebimde.
My key is in my pocket.

Senin kalemin siyah mı?
Is your pencil black?

Onun adı Kemal.
His name is Kemal.

Bizim soyadımız Acar.
Our surname is Acar.

Bavulunuz nerede?
Where is your suitcase?

Onların köyü uzak.
Their village is far away.

If a noun ends with a vowel, then you drop the vowel of the possessed ending that you add. With the third singular and third plural person, you use letter s between the noun and the possessed ending.

benim /-m

senin /-n

onun /-si, -sı, -sü, -su

bizim /-miz, -mız, -müz, -muz

sizin /-niz, -nız, -nüz, -nuz

onların /-si, -sı, -sü, -su / -leri, -ları

benim arabam *my car*

senin şapkan *your hat*

onun penceresi *her window*

bizim bahçemiz *our garden*

sizin ülkeniz *your country*

onların kutusu *their box*

onun pencere+s+i
onun kutu+s+u
onların kapı+s+ı
onun palto+s+u
onun ütü+s+ü
onların numara+s+ı
onun anne+s+i
onun baba+s+ı

Arabam bozuk.

My car is broken.

Şapkan çok güzel.

Your hat is very beautiful.

Onun penceresi kirli.

Her window is dirty.

Bahçemiz büyük.

Our garden is big.

Sizin ülkeniz sıcak.

Your country is hot.

Onların kutusu dolu.

Their box is full.

Benim evimin bahçesi büyük.

The garden of my house is big.

Onun annesinin adı Nermin.

Her mother's name is Nermin.

Arkadaşımın arkadaşının adı Ahmet.

My friend's friend's name is Ahmet.

Onun evinin kapısının kilidi bozuk.

The lock of the door of his house is broken.

Benim şapkam kahverengi.

My hat is brown.

Hayatında hiç kaplumbağa yedin mi?

Have you ever eaten turtle in your life?

Anahtarlarım nerede?

Where are my keys?

Arkadaşlarımız geldi.

Our friends came.

Bu palto senin palton mu?

Is this coat your coat?

Hayır, benim paltom değil. Onun paltosu.

No, (this is) not my coat. (It's) His coat.

Bu onun bilgisayar mı?

Is this his computer?

Hayır, onun bilgisayar değil.

No, (this is) not his computer.

Benim bilgisayarım.

(It's) My computer.

Doğum günün ne zaman?

When is your birthday?

Doğum günüm Temmuz'un yedisinde.

My birthday is on the seventh of July.

And here are the rules for using the possessed endings. They are the vowel harmony rules that you've learned in the previous units.

If the last vowel of a word is
e or *i*, use the suffix with *i*

(benim) kalem-**im**
(senin) kalem-**in**
(onun) kalem-**i**
(bizim) kalem-**imiz**
(sizin) kalem-**iniz**
(onların) kalem-**i**

(benim) iş-**im**
(senin) iş-**in**
(onun) iş-**i**
(bizim) iş-**imiz**
(sizin) iş-**iniz**
(onların) iş-**i**

If the last vowel of a word is
a or **ı**, use the suffix with **ı**

(benim) ad-**ım**
(senin) ad-**ın**
(onun) ad-**ı**
(bizim) ad-**ımız**
(sizin) ad-**ınız**
(onların) ad-**ı**

(benim) kız-**ım**
(senin) kız-**ın**
(onun) kız-**ı**
(bizim) kız-**ımız**
(sizin) kız-**ınız**
(onların) kız-**ı**

If the last vowel of a word is
ö or **ü**, use the suffix with **ü**

(benim) söz-**üm**
(senin) söz-**ün**
(onun) söz-**ü**
(bizim) söz-**ümüz**

(sizin) **söz-ünüz**
(onların) **söz-ü**

(benim) **gül-üm**
(senin) **gül-ün**
(onun) **gül-ü**
(bizim) **gül-ümüz**
(sizin) **gül-ünüz**
(onların) **gül-ü**

If the last vowel of a word is
o or **u**, use the suffix with **u**

(benim) **top-um**
(senin) **top-un**
(onun) **top-u**
(bizim) **top-umuz**
(sizin) **top-unuz**
(onların) **top-u**

(benim) **bavul-um**
(senin) **bavul-un**
(onun) **bavul-u**
(bizim) **bavul-umuz**
(sizin) **bavul-unuz**
(onların) **bavul-u**

palto - *coat*

söz - *promise, word*

kilit - *lock*

top - *ball*

hayatında - *in your life*

As mentioned before, when the noun ends with one of the following consonants **ç, t, k, p** and the suffix added starts with a vowel, then these consonants change to **c, d, ğ, b**.

ağaç (*tree*)

ç changes to *c*

(benim) ağa**c**ım

(senin) ağa**c**ın

(onun) ağa**c**ı

(bizim) ağa**c**ımız

(sizin) ağa**c**ınız

(onların) ağa**c**ı

yurt (*dormitory*)

t changes to *d*

(benim) yur**d**um

(senin) yur**d**un

(onun) yur**d**u

(bizim) yur**d**umuz

(sizin) yur**d**unuz

(onların) yur**d**u

köpek (*dog*)

k changes to *ğ*

(benim) köpe**ğ**im

(senin) köpe**ğ**in

(onun) köpe**ğ**i

(bizim) köpe**ğ**imiz

(sizin) köpe**ğ**iniz

(onların) köpe**ğ**i

kitap (*book*)

p changes to *b*

(benim) kita**b**ım

(senin) kita**b**ın

(onun) kita**b**ı

(bizim) kita**b**ımız

(sizin) kitabınız
(onların) kitabı

Hale, Ekrem'e adresini ve telefon numarasını sordu

Hale asked Ekrem his address and telephone number

Hale "Merhaba Ekrem. Neler yapıyorsun?"

Ekrem "Fena değil. Sen neler yapıyorsun?"

Hale "İyilik. Senin telefon numaran kaç?"

Ekrem "Telefon numaram, 0532 234 78 56. Seninki kaç?"

Hale "Benimki de 0532 233 75 54. Adresin ne?"

Ekrem "Adresim, Atatürk Caddesi, Bolu Apartmanı, No 27/4, Ortaköy/İstanbul. Seninki ne?"

Hale "Ben yurttta kalıyorum. Biraz ileride. Çok geç oldu. Benimle yurda kadar yürür müsün?"

Ekrem "Tabii. Olur."

numara - *number*

seninki - *yours, your one*

benimki - *mine, my one*

-a kadar - *as far as ..., up to, until*

yürür müsün? - *would you walk?*

adres - *address*

benimle - *with me*

In Turkish, telephone numbers are read in groups. For example, telephone number 0532 234 78 56 is read as 0 532 234 78 56 (sıfır; beş yüz otuz iki; iki yüz otuz dört; yetmiş sekiz; elli altı).

In an address, **numara (number)** is mostly shortened as **no**.

When somebody asks how you are, the answer is mostly **iyilik (goodness)**, meaning **'I'm fine.'**

personal pronoun + with /

possessive adjective + with

See below how *personal pronouns* and *possessive adjectives* are used with *ile (with)*. Both forms have the same meaning.

personal pronoun + with

benle *with me*

senle *with you*

onla *with him/her/it*

bizle *with us*

sizle *with you*

onlarla *with them*

possessive adjective + with

benimle *with me*

seninle *with you*

onunla *with him/her/it*

bizimle *with us*

sizinle *with you*

onlarla *(no change) with them*

Benimle (benle) sinemaya gelir misin?

Would you like to come to the cinema with me?

Seninle (senle) ne zaman tanıştık?

When did we meet?

Onunla (onla) çok iyi arkadaşız.

We are very good friends with him.

Dün bizimle (bizle) yemek yedi.

He had a meal with us yesterday.

Benimle (benle) evlenir misin?

Will you marry me?

Benimle (benle) konuşmuyor.

He is not talking to me.

Onun benimle (benle) bir ilgisi yok.

It has nothing to do with me.

(sizinle) Tanıştığımıza memnun oldum.

Pleased to meet you.

When you say ‘*Tanıştığımıza memnun oldum*’, actually it is ‘*Sizinle tanıştığımıza memnun oldum*’, where ‘*sizinle*’ is dropped. The literal translation is: ‘*I am pleased to our meeting with you.*’

Possessive pronouns

In Turkish, you can use possessive adjectives *my, your, his/her/its, our, your* and *their* without nouns. You just do not use the noun, but in English, when you use them without nouns, you have to use them as *mine, yours, his/hers, ours, yours* and *theirs*.

benim *mine*

senin *yours*

onun *his / hers*

bizim *ours*

sizin *yours*

onların *theirs*

Bu benim.

This is mine.

Şu senin.

That is yours.

Kırmızı araba onun.

The red car is hers.

Bu bizim mi?

Is this ours?

Şu senin mi?

Is that yours?

Bu ev bizim değil.

This house is not ours.

Bu senin mi?

Is this yours?

Hayır, benim değil. Onun.

No, it is not mine. It is hers.

You can also add **-ki** to the possessive adjective. **-ki** is the equivalent to **who, that, which**. See the following pages and [Unit 15](#) for the usage of **-ki**.

benimki *my one*
(*the one which is mine*)

seninki *your one*
(*the one which is yours*)

onunki *his/her one*
(*the one which is hers / his*)

bizimki *our one*
(*the one which is ours*)

sizinki *your one*
(*the one which is yours*)

onlarınki *their one*
(*the one which is theirs*)

Onun arabası yeşil.

His car is green.

Onunki yeşil.

His is green.

Onun elbisesi yeni.

Her dress is new.

Onunki yeni.

Hers is new.

Benim paltom mavi.

My coat is blue.

Benimki mavi.

Mine is blue.

Senin ceketin eski.

Your jacket is old.

Seninki eski.

Yours is old.

Possessive pronouns can be a subject or an object in a sentence.

Onunki mavi.

Hers is blue.

Sizinki nerede?

Where is yours?

Onlarınki eski.

Theirs is old.

Bu benimki.

This is mine.

(This is my one.)

Şu seninki.

That is yours.

(That is your one.)

Bu bizimki mi?

Is this ours?

(Is this our one?)

They can also be used in plural.

Benimkiler masada.

Mine are at the table.

Sizinkiler nerede?

Where are yours?

Possessive forms of *bu, şu, o, bunlar, şunlar* and *onlar*

bunun

(bu + n + un)

(of this)

şunun

(şu + n + un)

(of that)

onun

(o + n + un)

(of that)

bunların

(bunlar + ın)

(of these)

şunların

(şunlar + ın)

(of those)

onların

(onlar + ın)

(of those)

Bunun kapısı kapalı.

The door of this is closed.

(the door of this car)

Şunun adı ne?

What is the name of that?

(the name of that product)

Onun kilidi bozuk.

The lock of that is broken.

(the lock of that door)

Bunların tarihi geçti.

*The date of these has expired.
(the date of these drinks)*

Şunların rengi güzel.

*The colour of those is nice.
(the colour of those bottles)*

Onların etiketleri bunlar.

*These are the labels of those.
(the labels of those shirts)*

tarihi geçmek - to expire

Possessive forms of demonstrative pronouns used with the suffix *-ki*

bununki
(bunun + ki)
the one which belongs to this

şununki
(şunun + ki)
the one which belongs to that

onunki
(onun + ki)
the one which belongs to that

bunlarınki
(bunların + ki)
the one which belongs to these

şunlarınki
(şunların + ki)
the one which belongs to those

onlarınki
(onların + ki)
(the one which belongs to those)

-ki signifies ***who, that, which***. Note that suffix ***-ki*** does not comply with vowel harmony rules.

Bununki kırmızı.
The one, which belongs to this, is red.

Şununki nerede?
Where is the one, which belongs to that?

Onunki siyah.

The one, which belongs to that, is black.

Bunlarınki ne?

What is the one, which belongs to these?

Şunlarınki burada.

Here is the one, which belongs to those.

Onlarınki evde.

The one, which belongs to those, is at home.

Reflexive pronouns

kendi means *self*. You add a possessed ending to **kendi** to make a reflexive pronoun.

kendim *myself*

kendin *yourself*

kendi(si) *himself, herself, itself*

kendimiz *ourselves*

kendiniz *yourselves*

kendileri *themselves*

For the third singular person **o** (*he, she, it*) you either use **kendi** without an ending or you can use it with the suffix **-si** as **kendisi**. Commonly the suffix is dropped.

Reflexive pronouns are also used with suffixes. See the examples below with different suffixes, which can be applicable to all of the reflexive pronouns.

kendime *to myself*

kendine *to yourself, to herself/himself*

kendinden *from yourself*

kendimize *with ourselves*

kendinizin *of yourself, of yourselves*

kendimizden *from ourselves*

kendinizden *from yourself, from yourselves*

kendinde / **kendisinde** *on himself/herself*

Dün kendime bir telefon aldım.

Yesterday I bought a phone for myself.

Kendimde cesaret bulamıyorum.

I cannot find courage in myself.

O kendine çok güveniyor.

He is so sure about himself.

Kendimden eminim.

I am sure of myself.

Sizin kendinize güveniniz yok.

You do not have confidence in yourself.

Bu kendimin resmi.

This is a photograph of myself.

Kendine iyi bak.

Look after yourself. (Take care.)

kendi kendime

by myself / on my own

kendi kendine

by yourself / on your own

kendi kendine/kendi kendisine

by himself/herself/itself , on his/her/its own

kendi kendimize

by ourselves / on our own

kendi kendinize

by yourself / by yourselves / on your own

kendi kendilerine

by themselves / on their own

Kendi kendime Türkçe öğrendim.

I learned Turkish all by myself (on my own).

Kendi kendine karar verdi.

He decided on his own.

Kendi kendine mırıldanıyor.

He murmurs to himself.

Çocuklar kendi kendilerine oynuyorlar.

The children are playing on their own.

emin - *sure*

mırıldanmak - *to murmur*

cesaret - *courage*

karar - *decision*

karar vermek - *to decide*

güven - *trust, confidence*

emin olmak - *to be sure*

kendi (*own*)

kendi can also be used as an adjective meaning **own**.

kendi evim *my own house*

kendi araban *your own car*

kendi bahçesi *his own garden*

kendi işimiz *our own job*

kendi kararınız *your own decision*

kendi paraları *their own money*

verb ‘to have’ in Turkish

In Turkish, in order to say ***I have***, you use ***var*** (*there is/are*). In order to say ***I don’t have***, you use ***yok*** (*there is/are not*) and to say ***do I have***, you use ***var mı?*** (*is/are there?*).

Benim arabam var.

(like saying, ‘There is my car’)

I have a car. / I have got a car.

Çok borcum var.

(like saying, 'There's a lot of my debt')
I have a lot of debt.

Onun arabası yok.

(like saying, 'There's not his car')
He does not have a car.

Senin ehliyetin var mı?

(like saying, 'Is there your licence?')
Do you have a licence?

Bozuk paran var mı?

(like saying, 'Is there your change?')
Do you have small change?

Sizin eviniz var mı?

Do you have a house?

Evet, Fethiye'de bir evimiz var.

Yes, we have a house in Fethiye.

Onların çocukları var mı?

Do they have children?

Evet, iki çocuğu var.

Yes, they have two children.

Bir kız ve bir oğlan.

A girl and a boy.

Mehmet'in bilgisayarı var mı?

Does Mehmet have a computer?

Hayır, onun bilgisayarı yok.

No, he does not have a computer.

Çantan yok mu?

Don't you have a bag?

Hayır, yok.

No, I don't have.

isim - ismi

Some words ending in **consonant + vowel + consonant** drop the last vowel when a vowel is added onto these words as a suffix. This is to make the pronunciation easier.

isim *name*

Onun **ismi** ne?

What is his name?

oğul *son*

Ali'nin **oğlu** kaç yaşında?

How old is Ali's son?

vakit *time*

Akşam **vakti** serin oluyor.

It is cool in the evening time.

şehir *city*

Şehri gezelim mi?

Shall we walk around the city?

fikir *idea*

Benim hiçbir **fikrim** yok.

I do not have any idea.

resim *picture*

Onun **resmi** nerede?

Where is his picture?

burun *nose*

Pinokyo'nun **burnu** uzun.

Pinocchio's nose is long.

boyun *neck*

Zürafanın **boynu** uzun.

A giraffe's neck is long.

beyin *brain*

İnsan **beyni** nasıl çalışıyor?

How does a human brain work?

keyif *joy*

Onun **keyfi** yerinde.

He is full of joy.

karın *abdomen*

Karnım ağrıyor.

My stomach is aching.

metin *text*

Bu **metni** yayınlıyoruz.

We are publishing this text.

ufuk *horizon*

Onun **ufku** geniş.

His horizon is broad.

sabır *patience*

Sabrım tükendi.

I ran out of patience.

izin *permission*

Onun **izniyle** içeri girdik.

We entered with his permission.

keşif *discovery*

Amerika'nın **keşfi** ne zamandı?

When was the discovery of America?

bahis *bet*

Bahse girdiler.

They had a bet.

akıl *mind, intelligence*

Onun **aklı** havada.

His head is in the clouds.

When the added suffix starts with a consonant, no change is made. For example:

Resimde ne görüyorsun?

What do you see in the picture?

hiçbir - *any, no, not*

Pinokyo - *Pinocchio*

oğlan - *boy*

zürafa - *giraffe*

tükenmek - *to run out*

bahse girmek - *to bet*

borç - *debt*

keyfi yerinde - *full of joy*

yayınlamak - *to publish*

ehliyet - *driving licence*

içeri girmek - *to go in, to enter*

bozuk para - *small change*

Plurals also don't change, because the plural suffix **-ler** / **-lar** starts with a consonant.

isimler - isimleri

Onların **isimleri** ne?

What are their names?

oğullar - oğulları

Ali'nin **oğulları** kaç yaşında?

How old are Ali's sons?

vakitler - vakitleri

Akşam **vakitleri** serin oluyor.

It is cool at evening time.

şehirler - şehirleri

Şehirleri gezelim mi?

Shall we tour the cities?

fikirler - fikirleri

Onun **fikirleri** iyi.

His ideas are good.

resimler - resimleri

Ayşe'nin **resimleri** çantada.

Ayşe's pictures are in the bag.

burunlar - burunları

Onların **burunları** havada.

They are stuck-up.

burnu havada - *stuck-up*

Although some words have the same ending structure, they don't change.

Some of them are:

sınıf *class*

hazırlık **sınıfı**

preparation class

zehir *poison*

yılan **zehiri**

snake venom

tohum *seed*

buğday **tohumu**

wheat seed

Exercises

A. Fill in the blanks with the correct form of the suffixes in the brackets. Apply the vowel harmony or consonant mutation rules with necessary changes.

1. Dört..... lokanta..... buluşacağız. (-de, -de)
We will meet at the restaurant at four.
2. Konuklar saat beş..... geliyorlar. (-de)
The guests are coming at five o'clock.
3. Çorap..... kırmızı. (-im)
My sock is red.
4. Burak' evi..... bahçesi büyük. (-in, -in)
The garden of Burak's house is big.
5. Park..... yürüdük. (-de)
We walked in the park.
6. Otobüs durağı..... çok bekledim. (-de)
I waited long at the bus stop.
7. Sabah üç..... uyandım. (-de)
I woke up at three in the morning.
8. O Paris' oturuyor. (-de)
She lives in Paris.
9. Sabah dokuz..... iş başlıyor. (-de)
Work starts at nine in the morning.

B. Make compound nouns with the following nouns. Apply the necessary consonant changes.

1. benzin + istasyon *petrol station*
2. cep + telefon *mobile phone*
3. banka + kart *bank card*
4. yolcu + uçak *passenger plane*
5. konser + salon *concert hall*
6. diş + fırça *toothbrush*
7. kül + tabla *ashtray*
8. yaz + mevsim *summer season*
9. çöp + kutu *rubbish bin*
10. mercimek + çorba *lentil soup*
11. araba + lastik *car tyre*
12. elektrik + fatura *electricity bill*
13. kibrit + kutu *match box*
14. başvuru + form *application form*
15. biber + dolma *stuffed pepper*
16. uzay + mekik *space shuttle*
17. mutfak + dolap *kitchen cupboard*
18. nişan + yüzük *engagement ring*

In Turkish, *mobile phone* is called '*pocket phone*'.

çorap - *sock, stocking*

nişan - *engagement*

yüzük - *ring*

dolma - *filled in, stuffed*

kibrit - *match*

biber - *pepper*

park - *park*

fırça - *brush*

benzin - *petrol, fuel*

dolap - *cupboard*

kül - *ash*

cep - *pocket*

başvuru - *application*

form - *form*

konuk - *guest*

tabla - *tray*

harcamak - *to spend*

dolmuş - *minibus, full, shared taxi, stuffed*

C. Make compound nouns. Put the possessor endings as in the example.

araba + kapı arabanın kapısı

1. kadın + ayakkabı
2. çocuk + şapka
3. ev + bahçe
4. kadın + çanta
5. araba + pencere
6. çikolata + kutu
7. köpek + tasma
8. kitap + sayfa
9. çiçek + renk
10. portakal + yarı

D. Fill in the blanks with the related *possessive adjectives*.

1. çantası
2. kutunuz
3. arabası
4. ismim
5. bilgisayarımız
6. kitapları
7. anahtarlarım
8. evinin kapısı
9. başvurunuzun tarihi
10. iş adresi
11. karım
12. giyeceklerim

E. Translate into Turkish.

a. *This is my door lock.*

b. *Are these his sunglasses?*

- c. *Where is the wrapping paper?*
- d. *Your sunglasses are here.*
- e. *My car's tyre had a puncture.*
- f. *The letter's envelope is red.*
- g. *Atatürk is the founder of modern Turkey.*

F. Answer the questions in full sentences. Use the words in brackets.

- 1. Bu çanta kimin? (benim)
- 2. Bu ev senin mi? (evet)
- 3. Araban var mı? (hayır)
- 4. Şu CD seninki mi? (evet)
- 5. Kaç çocuğun var? (iki)
- 6. Bu seninki mi? (hayır)

G. Fill in the blanks.

- 1. Tom, Londra'..... kaç kişi yaşıyor, biliyor?
- 2. Onun annesi.... adı Maria, babası..... adı Martin.
- 3. Steve dün İstanbul'..... geldi. Yarın, Fethiye'.... gidiyor.
- 4. Araba... lastikleri eski.
- 5. Mehmet'... arkadaşı... ismi ne?

yarı - *half*

lastik - *tyre, rubber*

zarf - *envelope*

karı - *wife*

kurucu - *founder*

patlamak - *to explode, to blow out, to puncture*

ambalaj kağıdı - *wrapping paper*

modern - *modern*

giyecekler - *clothes*

giyecek - *clothes, clothing*

H. Write the following in Turkish.

- a. *my tree*
- b. *your child*
- c. *Atatürk Street*
- d. *their letter*
- e. *your flower*
- f. *her children*
- g. *your lip*
- h. *my armchair*
- i. *Nermin's glass*
- j. *Mehmet's sunglasses*
- k. *Arzu's dog*
- l. *the book's page*
- m. *your foot*
- n. *her ring*

I. Fill in the blanks writing the meaning in the related language.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
1.	<i>departure time</i>
2. hiç	
3.	<i>arrival time</i>
4. bozuk para	
5. telefon numarası	
6. cam	
7.	<i>pocket</i>
8. giyecek	

What do you have at home? Add more to the lists below using a dictionary.

J. Evimin bölümleri (*Parts of my house*)

koridor *corridor*

bodrum *basement*

zemin kat *ground floor*
teras *terrace*
şömine *fireplace*
tavan *ceiling*
tavan arası *loft*
kiler *cellar*
merdiven *stairs*
basamak *step*
çatı *roof*
duş *shower*
yer *floor*
ön kapı *front door*
arka kapı *back door*
salon *lounge*
yatak odası *bedroom*
yemek odası *dining room*
oturma odası *living room*
çocuk odası *child's bedroom*
üst kat *upper floor*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

K. Kişisel eşyalarım (*My personal belongings*)

banka kartı *bank card*
kredi kartı *credit card*
cüzdan *wallet*
kolye *necklace*
küpe *earring*
anahtarlık *key holder*
ajanda *diary*
saat *watch*
cep telefonu *mobile phone*
güneş gözlüğü *sunglasses*

bilezik *bracelet*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

L. Gardırobumdaki giyecekler (*Clothes in my wardrobe*)

etek *skirt*

palto *coat*

bluz *blouse*

terlik *slipper*

iç çamaşırı *underwear*

takım elbise *suit (men's)*

kemer *belt*

mont *jacket*

kazak *jumper*

hırka *cardigan*

külot *panties, pants*

fanila *vest*

çizme *boots*

pijama *pyjamas*

blucin *blue jeans*

bot *boots*

atlet *sleeveless vest*

şort *shorts*

kravat *tie*

ceket *jacket (formal)*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Unit 8

Yarın yağmur yağacak mı, yağmayacak mı?

Will it rain or will it not rain tomorrow?

Hava durumu (*Weather forecast*)

Son tahminlere göre yarın ülkemizin kuzeydoğu bölgeleri parçalı bulutlu ve çok bulutlu olacak, Orta ve Doğu Karadeniz kıyıları ile Sinop, Erzurum, Sivas ve kuzey bölgeleri gök gürültülü, sağanak yağışlı geçecek. Kıyı bölgelerinde deniz kaba dalgalı olacak.

Diğer yerler az bulutlu ve açık geçecek. Öğle saatlerinde rüzgâr güney ve güneybatı yönlerden kuvvetli esecek. Ankara'da hava az bulutlu ve açık geçecek. Gecenin en düşük sıcaklığı 5 derece, günün en yüksek sıcaklığı 15 derece olacak. İstanbul'da hava kapalı, gecenin en düşük sıcaklığı 7, yarın günün en yüksek sıcaklığı 18 derece olacak.

diğer - *other*

açık - *clear, open, light*

öğle saatleri - *noon time*

güney - *south*

güneybatı - *southwest*

kuzeybatı - *northwest*

güneydoğu - *southeast*

kaba - *rough*

dalga - *wave*

dalgalı - *wavy*

esmek - *to blow*

en - *most*

düşük - *low*

en düşük - *lowest, minimum*

sıcaklık - *temperature, heat*

en yüksek - *highest, maximum*

derece - *degree, temperature*

kapalı - *overcast, closed*

durum - *condition, state, situation*

tahmin - *forecast, prediction, guess*

-e/-a göre - *according to*

kuzeydoğu - *northeast*

bölge - *region*

parçalı bulutlu - *partly cloudy*

orta - *centre, middle*

doğu - *east*

batı - *west*

Karadeniz - *the Black Sea*

kıyı - *coast*

kuzey - *north*

gök - *sky*

gök gürültüsü - *thunder*

gök gürültülü - *thundery*

sağanak yağışlı - *stormy, with torrential rain*

Türkiye Haritası (*Map of Turkey*)

harita - *map*

Irak - *Iraq*

Suriye - *Syria*

İran - *Iran*

Akdeniz - *the Mediterranean Sea*

Ege Denizi - *the Aegean Sea*

Bulgaristan - *Bulgaria*

Gürcistan - *Georgia*

Ermenistan - *Armenia*

Gelecek zaman

Future tense

To make the future form of the verb, you add suffix **-ecek** or **-acak** (*subject to vowel harmony*) to the stem of the verb and add the personal ending after that. This suffix corresponds to **will** or **going to**.

Sabah mektup yazacağım.

I will write a letter in the morning.

İki gün sonra Türkiye'den gelecek.

He will come from Turkey two days later.

Kitap okuyacağım.

I will read a book.

Yarın İzmir'e gideceğiz.

We will go to İzmir tomorrow.

Türkiye'de ev alacağız.

We will buy a house in Turkey.

k changes to **ğ** due to consonant mutation. It is written and read with **ğ**.

(ben)	gel-ecek-im
(sen)	gel-ecek-sin
(o)	gel-ecek
(biz)	gel-ecek-iz
(siz)	gel-ecek-siniz
(onlar)	gel-ecek/gel-ecek-ler

Ben geleceğim. *I will come.*

Sen geleceksin. *You will come.*

O gelecek. *He/she/it will come.*

Biz geleceğiz. *We will come.*

Siz geleceksiniz. *You will come.*
Onlar gelecek(ler). *They will come.*

(ben)	yaz- acak -ım
(sen)	yaz- acak -sın
(o)	yaz- acak
(biz)	yaz- acak -ız
(siz)	yaz- acak -sınız
(onlar)	yaz- acak /yaz- acak -lar

Ben yazacağım. *I will write.*
Sen yazacaksın. *You will write.*
O yazacak. *He/she/it will write.*
Biz yazacağız. *We will write.*
Siz yazacaksınız. *You will write.*
Onlar yazacak(ler). *They will write.*

t of **git** changes to **d** (See [Unit 7](#)). It is written and read with **d**.

(ben)	git- ecek -im
(sen)	git- ecek -sin
(o)	git- ecek
(biz)	git- ecek -iz
(siz)	git- ecek -siniz
(onlar)	git- ecek /git- ecek -ler

Ben gideceğim. *I will go.*
Sen gideceksin. *You will go.*
O gidecek. *He/she/it will go.*
Biz gideceğiz. *We will go.*
Siz gideceksiniz. *You will go.*
Onlar gidecek(ler). *They will go.*

Here are some time expressions used for the *future tense*. They are usually placed at the beginning of a sentence.

yarın *tomorrow*
gelecek ay *next month*
gelecek hafta *next week*
gelecek çarşamba *next Wednesday*
öbür hafta *the week after next*
öbür gün *the day after tomorrow*
gelecek yıl *next year*
iki saat sonra *two hours later*
dört ay sonra *four months later*
gelecekte *in the future*
öbür ay *the month after next*

In the *future tense*, to make the negative form of the verb, add **-me/-ma** (again subject to vowel harmony) to the stem of the verb. After that, also add the future suffix **-ecek/-acak** and the personal ending in the end. Don't forget to use the buffer **y**.

Bugün gelmeyecek.
He will not come today.

Bu yıl İzmir'e gitmeyeceğiz.
We will not go to İzmir this year.

Mektup yazmayacağım.
I will not write a letter.

Bugün Kitap okumayacağım.
I will not read a book today.

Artık asla sigara içmeyeceğim.
From now on, I am never going to smoke.

Pazar günü çalışmayacağız.
We will not work on Sunday.

artık - *from now on, no longer, anymore*

Here is the construction for the negative form. Don't forget to change *k* to *ğ* when necessary. It is written and read with *ğ*.

(ben)	gel- me -y-ecek-im
(sen)	gel- me -y-ecek-sin
(o)	gel- me -y-ecek
(biz)	gel- me -y-ecek-iz
(siz)	gel- me -y-ecek-siniz
(onlar)	gel- me -y-ecek/gel- me -y-ecek-ler

Ben gelmeyeceğim. *I will not come.*

Sen gelmeyeceksin. *You will not come.*

O gelmeyecek. *He/she/it will not come.*

Biz gelmeyeceğiz. *We will not come.*

Siz gelmeyeceksiniz. *You will not come.*

Onlar gelmeyecek(ler). *They will not come.*

(ben)	yaz- ma -y-acak-ım
(sen)	yaz- ma -y-acak-sın
(o)	yaz- ma -y-acak
(biz)	yaz- ma -y-acak-ız
(siz)	yaz- ma -y-acak-sınız
(onlar)	yaz- ma -y-acak/yaz- ma -y-acak-lar

Ben yazmayacağım. *I will not write.*

Sen yazmayacaksın. *You will not write.*

O yazmayacak. *He/she/it will not write.*

Biz yazmayacağız. *We will not write.*

Siz yazmayacaksınız. *You will not write.*

Onlar yazmayacak(lar). *They will not write.*

To make the question form of a verb in the future tense, put **mi/mı** (*subject to vowel harmony*) before the personal ending. Question tags are written separately. **y** is used as a buffer.

(ben)	gel-ecek mi -y-im?
(sen)	gel-ecek mi -sin?
(o)	gel-ecek mi ?
(biz)	gel-ecek mi -y-iz?
(siz)	gel-ecek mi -siniz?
(onlar)	gel-ecek mi ?/gel-ecek-ler mi ?

Ben gelecek miyim? *Will I come?*
Sen gelecek misin? *Will you come?*
O gelecek mi? *Will he/she/it come?*
Biz gelecek miyiz? *Will we come?*
Siz gelecek misiniz? *Will you come?*
Onlar gelecek(ler) mi? *Will they come?*

(ben)	yaz-acak mı -y-ım?
(sen)	yaz-acak mı -sın?
(o)	yaz-acak mı ?
(biz)	yaz-acak mı -y-ız?
(siz)	yaz-acak mı -sınız?
(onlar)	yaz-acak mı ?/yaz-acak-lar mı ?

Ben yazacak mıyım? *Will I write?*
Sen yazacak mısın? *Will you write?*
O yazacak mı? *Will he/she/it write?*
Biz yazacak mıyız? *Will we write?*
Siz yazacak mısınız? *Will you write?*
Onlar yazacak(lar) mı? *Will they write?*

Sabah telefon edecek misin?

Will you call in the morning?

Dergi okuyacak mısın?

Will you read a magazine?

Çay içecek misiniz?

Will you drink tea?

Yemek yiyecek miyiz?

Are we going to have a meal?

Buluşacaklar mı?

Will they meet?

Ayşe yarın çalışacak mı?

Will Ayşe work tomorrow?

Yeni yılda neler yapacağım, neler yapmayacağım:

What I am going to do, what I am not going to do in the New Year:

- Sigara ve içki içmeyeceğim.

- I will not smoke and drink.

- Yalan söylemeyeceğim.

- I will not tell a lie.

- Çok para harcamayacağım.

- I will not spend much money.

- Tertipli olacağım.

- I will be tidy.

- Borç yapmayacağım.

- I will not get into debt.

- Zayıflayacağım.
- I will lose weight.

içki - *alcoholic drink*

yalan söylemek - *to tell a lie, to lie*

borç yapmak - *to get into debt*

tertipli - *organized, tidy*

tertipli olmak - *to be organized/tidy*

zayıflamak - *to lose weight*

To make the negative question form, apply the rules for the negative and the question forms.

(ben)	gel- me -y-ecek mi -y-im?
(sen)	gel- me -y-ecek mi -sin?
(o)	gel- me -y-ecek mi ?
(biz)	gel- me -y-ecek mi -y-iz?
(siz)	gel- me -y-ecek mi -siniz?
(onlar)	gel- me -y-ecek mi ?/gel- me -y-ecek-ler mi ?

Ben gelmeyecek miyim? *Will I not come?*

Sen gelmeyecek misin? *Will you not come?*

O gelmeyecek mi? *Will he/she/it not come?*

Biz gelmeyecek miyiz? *Will we not come?*

Siz gelmeyecek misiniz? *Will you not come?*

Onlar gelmeyecek(ler) mi? *Will they not come?*

(ben)	yaz- ma -y-acak mı -y-ım?
(sen)	yaz- ma -y-acak mı -sın?
(o)	yaz- ma -y-acak mı ?
(biz)	yaz- ma -y-acak mı -y-ız?
(siz)	yaz- ma -y-acak mı -sınız?
(onlar)	yaz- ma -y-acak mı ?/yaz- ma -y-acak-lar mı ?

Ben yazmayacak mıyım? *Will I not write?*
Sen yazmayacak mısın? *Will you not write?*
O yazmayacak mı? *Will he/she/it not write?*
Biz yazmayacak mıyız? *Will we not write?*
Siz yazmayacak mısınız? *Will you not write?*
Onlar yazmayacak(lar) mı? *Will they not write?*

As mentioned in Unit 2, the *present continuous tense* is also used to express future actions.

Çarşamba günü Londra'dan geliyor.
He is coming from London on Wednesday.

Yarın işe geliyor musun?
Are you coming to work tomorrow?

Akşamleyin dışarı çıkıyor muyuz?
Are we going out in the evening?

Bugün alışveriş yapıyorlar mı?
Are they shopping today?

Yarın partiye gitmiyoruz.
We are not going to the party tomorrow.

Yarın bu saatlerde yola çıkıyoruz.
This time tomorrow, we are setting off.

yola çıkmak - *to set off on a journey*

Coğrafi yönler (*The cardinal points*)

kuzey *north*

güney *south*

doğu *east*

batı *west*

kuzeydoğu *northeast*

kuzeybatı *northwest*

güneydoğu *southeast*

güneybatı *southwest*

kuzeyde *in the north*

güneyde *in the south*

batıda *in the west*

doğuda *in the east*
kuzeybatıda *in the northwest*
güneydoğuda *in the southeast*

kuzeyinde *in the north of*
güneyinde *in the south of*
batısında *in the west of*
doğusunda *in the east of*
kuzeydoğusunda *in the northeast of*
güneybatısında *in the southwest of*

coğrafi - *geographical*

Karadeniz kuzeydedir.
The Black Sea is in the north.

Karadeniz Türkiye'nin kuzeyindedir.
The Black Sea is in the north of Turkey.

Antalya güneydedir.
Antalya is in the south.

Antalya Türkiye'nin güneyindedir.
Antalya is in the south of Turkey.

Grönland kuzeydedir.
Greenland is in the north.

Muğla Türkiye'nin güneybatısındadır.
Muğla is in the southwest of Turkey.

Future form of 'to be' (am, is, are)

When there is not a main verb in a sentence, but there is **to be** (**am, is** or **are**), then it is constructed differently to make the future form. In English, you use the future form of the verb **to be** as **will be**, whereas in Turkish, the verb **olmak** (**to be**), which is a main verb, is used.

olacak (will be)

-acak is added to the stem of the verb **olmak** as **ol + acak**.

Gelecek yıl o öğretmen **olacak**.

*She **will be** a teacher next year.*

İlkbaharda ağaçlar yeşil **olacak**.

*Trees **will be** green in spring.*

Yarın yorgun **olacağım**.

*I **will be** tired tomorrow.*

Gelecek hafta hava sıcak **olacak**.

*Next week the weather **will be** hot.*

Hava soğuk. Hasta **olacaksın**.

*The weather is cold. You **will be** ill.*

Yarın bu saatlerde İstanbul'da **olacağız**.

*We **will be** in İstanbul by this time tomorrow.*

O öğretmen. *She is a teacher.*

Geçen yıl o öğretmendi. *She was a teacher last year.*

Gelecek yıl o öğretmen olacak. *She will be a teacher next year.*

Hava soğuk. *The weather is cold.*

Dün hava soğuktu. *The weather was cold yesterday.*

Yarın hava soğuk olacak. *The weather will be cold tomorrow.*

For the future form of **var** and **yok**, you use the verb **olmak**.

Burada masa var.

There is a table here.

Burada masa **olacak**.

*There **will be** a table here.*

Yerde halı var.

There is a carpet on the floor.

Yerde halı **olacak**.

*There **will be** a carpet on the floor.*

olmayacak (*will not be*)

To make the negative form, the verb **olmak** is used in the negative form as **olmamak**.

ol + ma + y + acak

Sonbaharda ağaçlar yeşil **olmayacak**.

*Trees **will not be** green in autumn.*

Yarın evde **olmayacağım**.

*I **will not be** at home tomorrow.*

Biz orada **olmayacağız**.

*We **will not be** there.*

olacak mı? (*will be?*)

Use **olacak mı** to make the question form of **to be** in the future form.

Arkadaşınla **olacak mısın?**

***Will you be** with your friend?*

Siparişler zamanında hazır **olacak mı**?
*Will the orders **be** ready on time?*

Yarın rüzgârlı **olacak mı**?
*Will it **be** windy tomorrow?*

olmayacak mı? (*won't be?*)

To make the future form of the verb **to be** in the negative question form, use **me/ma** and the question tag **mı** with **olmak** as **olmayacak mı**. Don't forget the buffer **y**.

Bugün Nermin evde **olmayacak mı**?
*Won't Nermin **be** at home today?*

Yarın Ankara'da **olmayacaklar mı**?
*Won't they **be** in Ankara tomorrow?*

Partide **olmayacak mısınız**?
*Won't you **be** at the party?*

çimen, çim, çimenler - *grass*
zamanında - *on time*

-iyor olmak (*will be + -ing*)

You can use **will be** with main verbs.

Akşam o saatte **uyuyor olacağım**.
*I **will be sleeping** at that time in the evening.*

Yarın denizde **yüzüyor olacağız**.
*We **will be swimming** in the sea tomorrow.*

Çarşamba öğleyin **çalışıyor olacak**.
*He **will be working** on Wednesday at noon.*

-e göre / -a göre (*according to*)

Hava raporuna **göre**, yarın hava yağmurlu olacak.

According to the weather forecast, it will be rainy tomorrow.

Haberlere **göre** her şey yolunda.

According to the news, everything is fine.

bence, sence

(*in my/your opinion, according to me/you*)

Bana göre o iyi bir insan.

According to me, he is a good person.

Bence o iyi bir insan.

In my opinion, he is a good person.

Sence ekonomi nasıl?

How is the economy in your opinion?

değil mi? (*question tag*)

It is put at the end of a sentence separately and used as a tag question for all tenses. It is also used as '**öyle değil mi**' which has the same meaning. Some English examples are:

did you?

didn't you?

would she?

do you?

don't you?

wasn't it?

wouldn't you?

won't he?

was it?

will you?

is she?

are they?

In Turkish, there is only one tag for all, which is ***değil mi*** or ***öyle değil mi***.

Araban kırmızı, **değil mi?**

Your car is red, isn't it?

Dün işe gitmedi, **öyle değil mi?**

She did not go to work yesterday, did she?

Yarın İstanbul'a gidecekler, **değil mi?**

They will go to İstanbul tomorrow, won't they?

Çok yiyorsun, **değil mi?**

You are eating a lot, aren't you?

Adverbs

As mentioned before, adverbs describe verbs and adjectives. They are put before the verbs they modify. Here are some examples in several categories.

Adverbs of time

şimdi *now*
sabahleyin *in the morning*
öğleyin *at noon*
akşamleyin *in the evening*
geceleyin *at night*
kışın *in winter*
yazın *in the summer*
sonbaharda *in autumn*
önce *first*
sonra *later*
daha sonra *later on*
biraz sonra *a little later*
daha *yet, still*
henüz *yet*
hâlâ *still*
gene *again*
yine *again*
tekrar *again*
artık *from now on*
artık *no longer*
yarın *tomorrow*
o zaman *then*

Adverbs of frequency

her zaman *always*
genellikle *usually, generally*
sık sık *often*
bazen *sometimes*
nadiren *rarely, seldom*
hiç *never*

hiçbir zaman *never*
asla *never*
ara sıra *occasionally*
arada bir *occasionally*

Adverbs of place

içeri, içeriye *inwards*
dışarı, dışarıya *outwards*
aşağı, aşağıya *downwards*
yukarı, yukarıya *upwards*
ileri, ileriye *forwards*
geri, geriye *backwards*
buraya *(to) here*
oraya *(to) there*

Adverbs of manner

kolayca *easily*
kolaylıkla *easily*
yavaşça *slowly*
dikkatlice *carefully*
sessizce *quietly*
çabuk *quickly, fast*
hızlı *fast*
şans eseri *luckily*
gizlice *secretly*

Some other adverbs

mutlaka *certainly*
kesinlikle *certainly*
öyle *like that*
böyle *like this*
şöyle *like that, in this way*
çok *a lot, very*
az *little*
biraz *a little*

Sentence adverbs

They modify a whole sentence, not just a part of it.

tahminen, tahmini olarak *presumably*

doğal olarak *naturally*

açıkça, anlaşılır biçimde *clearly*

temel olarak *basically*

aslında *actually*

neyse ki, şans eseri *fortunately, luckily*

maalesef, ne yazık ki *unfortunately*

inşallah, umarım, umarız *hopefully*

muhtemelen *probably*

doğrusu *honestly, to tell the truth*

doğrusunu söylemek gerekirse *honestly, to tell the truth*

Tahmini olarak (tahminen) evrende 200 milyar galaksi vardır.

Presumably, there are 200 billion galaxies in the universe.

Bütün olanlardan sonra doğal olarak onunla konuşmadı.

After all the things that have happened, naturally, he did not talk to her.

Problemi anlaşılır biçimde (açıkça) açıkladı.

He explained the problem clearly.

Neyse ki (şans eseri) yanımda para vardı.

Fortunately, I had money with me.

Maalesef (ne yazık ki) hasta oldu.

Unfortunately, he became ill.

İnşallah (umarım/umarız) yakında iyileşirsin.

Hopefully, you will get well soon.

Muhtemelen anahtarlarımı arabada unuttum.

Probably, I forgot my keys in the car.

Doğrusu, bu hiç sorun değil.

Honestly, it is not a problem at all.

açıklamak - *to explain*

galaksi - *galaxy*

doğal - *natural*

sorun - *problem*

evren - *universe*

olanlar - *the things that have happened*

Some adverbs are formed by adding **-ce / -ca** onto words. Don't forget to change **c** to **ç** when necessary.

sessiz *quiet*

sessiz + **ce**

sessizce *quietly*

dikkatli *careful*

dikkatli + **ce**

dikkatlice *carefully*

yavaş *slow*

yavaş + **ça**

yavaşça *slowly*

kolay *easy*

kolay + **ca**

kolayca *easily*

Sessizce oturdu.

He sat quietly.

Kolayca anlıyoruz.

We understand easily.

You can also make adverbs by saying some adjectives or some nouns twice.

yavaş yavaş *slowly*
hızlı hızlı *rapidly, speedily*
zaman zaman *from time to time*
avuç avuç *in handfuls*
sıcak sıcak *when it is hot*
soğuk soğuk *when it is cold*
adım adım *step by step*
derin derin *deeply*
karış karış *inch by inch*
ağır ağır *slowly*
güzel güzel *nicely, calmly, quietly*
hemen hemen *almost, nearly*

Yavaş yavaş yürüdük.

We walked slowly.

Hızlı hızlı yedik.

We ate quickly.

Zaman zaman başım ağrıyor.

I have headache from time to time.

Sıcak sıcak yiyelim.

Let's eat it hot.

(Let's eat without making it cold.)

Soğuk soğuk kola içmek istiyorum.

I want to drink cola cold. (when it is cold.)

Derin derin düşünüyor.

He is thinking deeply. (He is miles away.)

Çocuklar güzel güzel oynuyorlar.

The children are playing nicely.

Exercises

A. Read the text below and fill in the blanks with the future form of the verbs in brackets.

Bugün kendimi biraz tuhaf hissediyorum

I feel myself a bit weird today

Dün sabah yolda dört yapraklı bir yonca buldum ve bütün gün elim kaşındı. Sonunda bir piyango bileti aldım. Neyim var bilmiyorum, ama bugün kendimi bir tuhaf hissediyorum. Çünkü biliyorum, piyango bana çıkacak. Evet, bana çıkacak. Bugün benim şanslı günüm. Bana çıkacak.... bana çıkacak.

İkramiyeyle bakın neler yapacağım:

- Üç katlı bir villa ve bir araba (almak)
- Karayip Adaları'na (gitmek)
- Arkadaşlarıma mutlaka para (vermek)
- Bir dükkân (açmak)
- Çok (çalışmamak)
- İnsanlara (yardım etmek)

neyim var? - *what's wrong with me?*

kaşınmak - *to itch*

sonunda - *in the end, finally*

yonca - *clover*

piyango - *lottery*

ada - *island*

Karayip - *Caribbean*

tuhaf - *weird, strange*

ikramiye - *lottery prize*

piyango çıkmak - *to win a lottery*

mutlaka - *certainly, definitely*

B. Fill in the blanks with the correct future forms as in the examples.

- a** Ben söyleyeceğim.
- b** Sen söyle.....
- c** O söyle.....
- d** Biz söyle.....
- e** Siz söyle.....
- f** Onlar söyle.....

- g** Ben yiyecek miyim?
- h** Sen yiyecek?
- i** O yiyecek?
- j** Biz yiyecek?
- k** Siz yiyecek?
- l** Onlar yiyecek?

- m** Ben kalmayacağım.
- n** Sen kalma.....
- o** O kalma.....
- p** Biz kalma.....
- q** Siz kalma.....
- r** Onlar kalma.....

C. Fill in the blanks with the correct future forms using the verbs in brackets.

1. Yarın pazartesi. Trafik çok yoğun (olmak). (*will be*)
2. Hafta sonu pikniğe? (gitmemek).
(*aren't we going to go?*)
3. Ben yarın evde (olmamak).
(*I will not be*)
4. Siz pazar günü? (çalışmak).
(*are you going to work?*)
5. Onunla (konuşmamak).
(*I'm not going to talk*)

6. Yeni yılda (sigara içmemek).
(*she's not going to smoke*)

D. Choose the correct adverb(s) in the brackets to use in the sentences.

1. geç kalıyorsun. (*hiçbir zaman/her zaman*)
2. unutmayacağım. (*asla/hiç/hiçbir zaman/ara sıra*)
3. Onunla görüşüyoruz. (*nadiren/hiç*)
4. Onunla görüşmüyoruz. (*nadiren/hiç*)
5. Tren saat sekizde gelecek. (*henüz/muhtemelen*)
6. Nilgün'le konuşmadım. (*henüz/hâlâ/neyse ki/inşallah*)

E. Write the following in Turkish.

- a. *There is the Black Sea in the north of Turkey.*
- b. *İzmir is in the west of Turkey.*
- c. *Samsun is in the north of Turkey.*
- d. *You have forgotten again, haven't you?*

F. Read the text below and answer the questions.

Judy ve David'in Fethiye'de evleri var. Yeni aldılar. Pazar akşamı Türkiye'ye dönüyorlar. Türkiye'de fazla kalmayacaklar. Alışveriş yapacaklar, ev döşeyecekler. Yeni ev için mobilya, perde, beyaz eşya, halı gibi ev eşyaları alacaklar. Beraber bir liste yazdılar.

Planları şöyle:

pazartesi

1. Sabahleyin temizlikçiye ara. Perşembeye randevu al.
2. Perdeler için ölçü al. Sonra perdecieye git. Sipariş ver.
3. Mobilyacıya git. Halı da bak. Yolluk da al. Unutma.

salı

1. Sabah sekiz buçukta boyacıyla konuş.
2. Beyaz eşya bak. Buzdolabı derin donduruculu olsun. Çamaşır

makinesi kurutuculu olsun. Unutma.

3. Hırdavatçıya git. Çivi, vida, tornavida, kerpeten, kontrol kalemi, pense, çekiç, alçı, boya, fırça ve kova al.

çarşamba

1. Çarşamba tesisatçı gelecek. Bulaşık makinesi için ayrı musluk al. Unutma.

2. Yeni fayans al. Banyoda kırık fayanslar var.

3. Züccaciyeciye git. Tabak, çatal, kaşık, bardak, tencere, tava, çaydanlık, bıçak, sünger, tuzluk, vs. al.

perşembe

1. Sabah saat sekizde temizlikçi bayan gelecek.

2. Giysileri kuru temizleyiciye götür.

Now answer the questions.

1. Pazartesi günü ne için randevu alacaklar?

2. Tesisatçı ne gün gelecek?

3. Judy ve David neden fayans alacaklar?

4. Ne için sipariş verecekler?

5. Judy ve David Türkiye’de ne yapacaklar?

6. Judy giysileri kuru temizleyiciye ne gün götürecektir?

ev döşemek - *to furnish a house*

mobilya - *furniture*

perde - *curtain*

beyaz eşya - *white goods*

ev eşyaları - *household goods*

gibi - *like, such as*

bakmak - *to browse*

plan - *plan*

temizlikçi - *cleaner*

randevu almak - *to make an appointment*

ölçü almak - *to take measurements*

perdeci - *curtain shop*

mobilyacı - *furniture shop*

yolluk - *rug runner*
boyacı - *painter, shoeshine boy*
derin dondurucu - *deep freezer*
vs. / vesaire - *etc., so and so*
kurutucu - *dryer*
giysiler - *clothes*
çivi - *nail*
vida - *screw*
tornavida - *screwdriver*
kerpeten - *pincers*
kontrol kalemi - *mains tester*
pense - *pliers*
çekiç - *hammer*
alçı - *plaster*
kova - *bucket*
tesisatçı - *plumber*
ayrı - *separate*
fayans - *tile*
sünger - *sponge*
tuzluk - *salt shaker*
randevu - *appointment*

Unit 9

Kapıyı kilitledim mi?

Have I locked the door?

Her sabah evden aceleyle çıkıyorum. Bir kere kapıyı ve pencereyi açık unuttum, radyoyu kapatmadım, yemeği de ocakta bıraktım. Yağmur içeri girdi, yemek de yandı. İyi ki eve hırsız girmedi. O yüzden evin girişine kendim için bir not astım.

Not şöyle:

Pencereleri kapat, lambayı söndür, muslukları ve ocağı kontrol et, televizyonu ve radyoyu kapat, perdeleri çek, çiçekleri sula ve kapıyı kilitle.

Şimdi her şeyi iki defa kontrol ediyorum.

aceleyle - *in hurry*

yanmak - *to burn, to catch fire*

kilitlemek - *to lock*

o yüzden - *for that reason, therefore*

not - *note*

şöyle - *as follows, in the following way*

asmak - *to hang*

çekmek - *to pull, to draw*

sulamak - *to water*

hırsız - *thief*

söndürmek - *to turn off, to put out, to extinguish*
iyi ki - *fortunately, luckily, it's just as well that*

Direct object in a sentence (*accusative case*)

Object is an element in a sentence where the action is done to it by the subject. The subject performs the action and the object receives the action. When an action is done directly to the object by somebody or something or in other words when the object is the direct object of a verb, then in Turkish, **i, ı, ü** or **u** is added as a suffix onto the object. This is the *objective case (accusative case)* in grammar.

Ayşe Ahmet'**i** bekliyor.
Ayşe is waiting for Ahmet.

Özcan'**ı** gördün mü?
Have you seen Özcan?

Profesör**ü** tebrik ettim.
I congratulated the professor.

Ali okul**u** sevmiyor.
Ali does not like the school.

In the sentences above, **Ahmet, Özcan, profesör** and **okul** are the direct objects of the verbs. Here are some more examples:

Duvar**ı** boyuyorum.
I am painting the wall.

Bavul**u** taşıyorum.
I am carrying the suitcase.

Arabam**ı** tamirciye götürdüm.
I took my car to a repair shop.

Bu yemeğ*İ* kendim pişirdim.
I have cooked this meal myself.

Aynada kendini seyrediyor.
She is watching herself in the mirror.

Kendini nasıl hissediyorsun?
How do you feel yourself?

Bu resmi kendi boyadı.
She painted this picture herself.

Üzümleri yedim.
I have eaten the grapes.

Resimleri albüme koydum.
I have put the pictures in the album.

When the object ends in a vowel, **y** is put as a buffer before the suffix **i, ı, ü** or **u**.

Lütfen pencere-**y-i** aç.
Lütfen pencereyi aç.
Please open the window.

Para-**y-ı** harcadım.
Parayı harcadım.
I have spent the money.

Ütü-**y-ü** kaybettim.
Ütüyü kaybettim.
I have lost the iron.

Vazo-**y-u** kırdım.
Vazoyu kırdım.
I have broken the vase.

O Ayşe'yi seviyor.
He loves Ayşe.

Kırmızıyı tercih ederim.
I prefer red.

tebrik etmek - *to congratulate*

kırmak - *to break something*

albüm - *album*

vazo - *vase*

götürmek - *to take somebody or something from one place to another*

When further suffixes are added onto a word, which has already been extended by adding a possessed ending, then you use **n** as a buffer between two vowels. You do this with the third singular and third plural person.

anne + s + i + **n** + i

Dün onun annesini gördüm.
I saw his mother yesterday.

baba + s + ı + **n** + ı

Ayşegül hasta babasını ziyaret etti.
Ayşegül visited her sick father.

köpek + i + **n** + i

Onun köpeğini gezdirdim.
I took out her dog for a walk.

araba + s + ı + **n** + ı

Mehmet'in arabasını sürdüm.
I have driven Mehmet's car.

anahtarlar + ı + **n** + ı

Onların anahtarlarını buldum.
I have found their keys.

Object pronouns

Personal pronouns can also be the direct object of a verb where an action can be directly done to the personal pronouns. Then you add the same suffix **-i, -ı, -ü** or **-u** to the personal pronouns and you form the *object pronouns*.

beni *me*
seni *you*
onu *him, her, it*
bizi *us*
sizi *you*
onları *them*

Because of the irregularity, instead of **y**, this time you use **n** as a buffer when you say **onu** (*o-n-u*).

Here are some examples to show the construction with the object pronouns:

Seni seviyorum.

Sen-i + seviyorum
object verb + personal ending

I love you.

I + love + you
subject verb object

Onu kırdım.

O-n-u + kırdım
object verb + personal ending

I broke it.

I + broke + it
subject verb object

Beni arabayla okuldan aldı.
*He picked **me** up from school by car.*

Seni tanıyorum.
*I know/recognize **you**.*

Onu görmedim.
*I have not seen **him**.*

Bizi Londra'ya götürdü.
*She took **us** to London.*

Dün **sizi** pazarda gördüm.
*I saw **you** at the market yesterday.*

Onları özledim.
*I have missed **them**.*

'the' in Turkish

Direct object of a verb also states the article **'the'**. In English, **'the'** is used when the hearer or the reader knows what we are referring to. There is not a separate word for **'the'** in Turkish. It exists as an objective suffix **-i, -ı, -ü** or **-u**. Here are some examples:

Kalemi düşürdüm.
*I have dropped **the** pencil.*

Adamı gördün mü?
*Have you seen **the** man?*

Sütü iç.
*Drink **the** milk.*

Televizyonu aç.
*Turn on **the** television.*

In the examples below, there is no action done to the object. Therefore, the suffix meaning **'the'** is not used, although **'the'** is used in English.

Kalem düştü.

***The** pencil fell down.*

Adam geldi.

***The** man has arrived.*

Televizyon odada.

***The** television is in the room.*

Süt nerede?

*Where is **the** milk?*

Vazo kırmızı.

***The** vase is red.*

Bardak kırık.

***The** glass is broken.*

Tamirci arabayı tamir etti. ***The** mechanic repaired **the** car.*

In this sentence, **'the'** is not used for **tamirci (mechanic)** in Turkish, although it is used in English. The action is done to the **car**. Therefore, the suffix **-ı**, which appears to be **'the'**, is added to **araba (car)**. When you say **tamirci**, **'the'** before **mechanic** is already understood in the context.

tanımak - to know somebody, to recognize

düşmek - to fall down

düşürmek - to drop

almak - to pick up, to buy, to take, to get

gezdirmek - to take someone or animal for a walk/tour

Elma yedin mi?

Have you eaten apple?

(It could be any apple.)

Elmayı yedin mi?

*Have you eaten **the** apple?*

(We know which apple we are talking about.)

Bir adam gördüm.

I have seen a man.

(It could be any man.)

Adamı gördüm.

*I have seen **the** man.*

(We know which man we are talking about.)

In a similar way, here are the demonstrative pronouns **bu, şu, o, bunlar, şunlar, onlar** as the direct object of a verb.

bu bunu

şu şunu

o onu

bunlar bunları

şunlar şunları

onlar onları

Bunu gördün mü?

Did you see this?

Şunu alıyorum.

I am taking that.

Onu ne yapayım?

What should I do with that?

Bunları bavula koy.

Put these in the suitcase.

Şunları at.

Throw those away.

Onları yeme.

Don't eat those.

atmak - *to throw (away)*

personal pronoun + -e/-a (to)

bana to me

sana to you

ona to him, to her, to it

bize to us

size to you

onlara to them

When you say **bana (to me)**, **ben (I)** takes an irregular form. It becomes **bana** instead of **bene**. Similarly, you say **sana (to you)** instead of **sene**. This is because of the irregularity. Also, you use **n** as a buffer when you say **ona** (o-n-a).

Bana baktı.

*She looked at **me**.*

*(In Turkish, it is 'She looked **to me**')*

Sana ne verdi?

*What did he give **to you**?*

Ona para verdim.

*I gave money **to him**.*

Bize yemek ikram etti.

*He offered a meal **to us**.*

(He offered us a meal.)

Size ne dedi?

*What did he say **to you**?*

Onlara ne oldu?

*What happened **to them**?*

ait olmak (*to belong to*)

Another form of saying **this is mine** is saying it as **this belongs to me**. You form this construction with **personal pronoun + -e/-a + ait olmak** for this purpose. Some examples are:

Bu araba bana ait.

This car belongs to me.

(This car is mine.)

O bahçe onlara ait.

That garden belongs to them.

(That garden is theirs.)

Bu telefon ona ait.

This phone belongs to him.

(This phone is his.)

Ev Ali'ye aitti.

The house belonged to Ali.

(The house was Ali's.)

Cases of personal pronouns

<u>simple form</u> ben/sen/o/biz/siz/onlar
<u>accusative case</u> (<i>direct object</i>). beni/seni/onu/bizi/sizi/onları
<u>dative case</u> (<i>to</i>). bana/sana/ona/bize/size/onlara
<u>locative case</u> (<i>in, on, at, by</i>). bende/sendende/onda/bizde/sizde/onlarda
<u>ablative case</u> (<i>from</i>). benden/sendenden/ondan/bizden/sizden/onlardan
<u>possessive case</u> benim/senin/onun/bizim/sizin/onların

Because of the irregularity, again buffer *n* is used when you say *onu, ona, onda, ondan* and *onun*.

Ben yakışıklıyım.

I am handsome.

Ahmet beni görmek istiyor.

Ahmet wants to see me.

Bana ne dedi?

What did he say to me?

Bende para var.

I have money (on/with me).

Benden ne aldı?

What did he take from me?

Benim evim şurada.
My house is over there.

Cases of nouns

<u>simple form</u> ev/cüzdän/bavul/çanta/yüzük/kitap
<u>accusative case</u> (<i>direct object</i>). evi/cüzdän i /bavul u /çantay ı /yüzüğü ü /kitab ı
<u>dative case</u> (<i>to</i>). eve/cüzdän a /bavul a /çantay a /yüzüğü e /kitab a
<u>locative case</u> (<i>in, on, at, by</i>). ev de /cüzdan da /bavul da /çantad a /yüzük te /kitap ta
<u>ablative case</u> (<i>from</i>). ev den /cüzdan dan /bavul dan /çantad an /yüzük ten /kitap tan
<u>possessive case</u> ev im /cüzdan ım /bavul um /çant am /yüzüğü üm /kitab ım

Ev istiyorum.

I want a house.

Evi arıyorum.

I am calling home.

Eve gidiyorum.

I am going home.

(Literally: I'm going to home.)

Evde kalıyorum.

I am staying at home.

Evden geliyorum.

I am coming from home.

Evin odası küçük.

The room of the house is small.

Cases of demonstrative pronouns

<u>simple form</u> bu/şu/o/bunlar/şunlar/onlar
<u>accusative case</u> (<i>direct object</i>). bunu/şunu/onu/bunları/ şunları/ onları/
<u>dative case</u> (<i>to</i>). buna/şuna/ona/bunlara/şunlara/onlara
<u>locative case</u> (<i>in, on, at, by</i>). bunda/şunda/onda/bunlarda/şunlarda/onlarda
<u>ablative case</u> (<i>from</i>). bundan/şundan/ondan/bunlardan/şunlardan/onlardan
<u>possessive case</u> bunun/şunun/onun/bunların/şunların/onların

Gömlek pahalı.

Bu pahalı.

This is expensive.

Bilgisayarı istiyorum.

Bunu istiyorum.

I want this.

Çerçeveye bakıyorum.

Şuna bakıyorum.

I am looking at that.

Kutuda ne var?

Onda ne var?

What is in that?

Kutudan ne çıkarttın?

Bundan ne çıkarttın?

What did you take out of this?

Gömleğin etiketi yok.

Bunun etiketi yok.

This does not have a label.

çıkartmak, çıkarmak - *to take something/somebody out, to take off (clothes, shoes, tie, etc.)*

Demonstrative pronouns used with -le, -la (with / by)

demonstrative pronoun + with

bunla (bu+n+la)	<i>with this</i>
şunla (şu+n+la)	<i>with that</i>
onla (o+n+la)	<i>with that</i>
bunlarla (bunlar+la)	<i>with these</i>
şunlarla (şunlar+la)	<i>with those</i>
onlarla (onlar+la)	<i>with those</i>

demonstrative pronoun (possessive) + with

bununla	<i>with this</i>
şununla	<i>with that</i>
onunla	<i>with that</i>
bunlarla (no change)	<i>with these</i>
şunlarla (no change)	<i>with those</i>
onlarla (no change)	<i>with those</i>

Both forms have the same meaning.

Bunla/bununla ne yapıyorsun?

What are you doing with this?

Resmi şunla/şununla yapıştırdım.

I stuck the picture with that.

Kutuyu onla/onunla açtım.

I have opened the box with that.

Bunlarla zaman geçiriyorum.

I am passing the time with these.

Dolabı şunlarla doldurdum.

I have filled the cupboard with those.

Onlarla tamir ediyorum.

I am repairing with those.

burada, şurada, orada

(here, there, over there)

The raw forms are ***bura (here), şura (there) and ora (that - which is further away)***, which are not commonly used. Suitable suffixes are added to these raw forms to make the extended forms.

In Unit 3, you've learned to add the suffixes ***e/a, de/da, den/dan*** to ***nere***. You make the words ***nereye, neredede*** and ***nereden*** with these suffixes. Similarly, the same suffixes and some other suffixes can also be added to ***bura, şura, ora*** to make the words ***burada (here), şurada (there), orada (over there)*** and other extended forms.

bura + y + a

buraya *(to) here*

Buraya gel.

Come here.

şura + y + a

şuraya *(to) there*

Şuraya oturdu.

She sat there.

ora + y + a
oraya *(to) there*
Oraya gittik.
We went there.

bura + da
burada *(at) here*
Burada oturuyorum.
I live here.

şura + da
şurada *(at) there*
Şurada ne var?
What is there?

ora + da
orada *over there*
Evim orada.
My home is over there.

bura + dan
buradan *from here*
Buradan gidiyorum.
I am going from here.

şura + dan
şuradan *from there*
Şuradan sola dön.
Turn left from there.

ora + dan
oradan *from over there*
Oradan geldik.
We've come from over there.

The following forms are constructed with the third person suffix.

bura + sı

burası *this place, here*

Burası Ankara.

This place is Ankara.

şura + sı

şurası *that place*

Şurası onların bahçesi.

That place is their garden.

ora + sı

orası *that place*

Orası nerede?

Where is that place?

And these are the object forms:

bura + y + ı

burayı *this place, here*

Burayı gördüm.

I have seen this place.

şura + y + ı

şurayı *that place*

Şurayı imzalayın.

Sign there.

ora + y + ı

orayı *that place*

Orayı bilmiyorum.

I don't know that place.

And here are the object forms with the buffer letter **n**.

bura + sı + n + ı

burasını *this place, here*

Burasını gördüm.

I've seen this place.

şura + sı + n + ı

şurasını *that place, there*

Şurasını imzalayın.

Sign there.

ora + sı + n + ı

orasını *that place, there*

Orasını bilmiyorum.

I don't know that place.

- Seninle niye konuşmuyor?

Why isn't he talking to you?

- Orasını bilmiyorum.

I don't know that part of it.

yapıştırmak - *to stick*

zaman geçirmek - *to pass/kill time*

imzalamak - *to sign*

doldurmak - *to fill*

The *possessive forms*:

bura + n + ın

buranın *of this place, of here*

şura + n + ın

şuranın *of that place*

ora + n + ın

oranın *of that place over there*

or

bura + sı + n + in

burasının *of this place, of here*

şura + sı + n + in

şurasının *of that place*

ora + sı + n + in

orasının *of that place over there*

Buranın / burasının adı ne?

What is the name of this place?

Şuranın / şurasının anahtarı bende.

I have the key of that place.

Oranın / orasının manzarası güzel.

The view of that place is beautiful.

With *possessive adjectives*:

(benim) buram/şuram/oram

(senin) buran/şuran/oran

(onun) burası/şurası/orası

(bizim) buramız/şuramız/oramız

(sizin) buranız/şuranız/oranız

(onların) burası, buraları/şurası, şuraları/orası, oraları

When used with **with / by**:

bura + y + la

burayla *with this place here*

şura + y + la

şurayla *with that place there*

ora + y + la

orayla *with that place over there*

or

bura + sı + y + la

burasıyla *with this place here*

şura + sı + y + la

şurasıyla *with that place there*

ora + sı + y + la

orasıyla *with that place over there*

Burasıyla/burayla orası aynı.

This place and that place are the same.

Şurasıyla/şurayla burası bozuk.

That part and this part are broken.

Orayla/orasıyla ne yapacaksın?

What will you do with that place there? /

What will you do with that part of it there?

And here are the *plural forms*:

buralara *to hereabouts, to these places/parts*

şuralara *to around there, to those places/parts*

oralara *to thereabouts, to these places/parts*

buralarda *around here, hereabouts, at these places/parts*

şuralarda *around there, thereabouts, at these places/parts*

oralarda *thereabouts, around there, at these places/parts*

buralardan *from around here, from hereabouts, from these places/parts*

şuralardan *from around there, from thereabouts, from those places/parts*

oralardan *from thereabouts, from those places/parts*

buraları *these places/parts*
şuraları *those places/parts*
oraları *those places/parts over there*

buralarını *these places, these parts of*
şuralarını *those places, those parts of*
oralarını *those places over there, those parts of*

buraların *.... of these places/parts, ... of hereabouts*
şuraların *.... of those places/parts, ... of thereabouts*
oraların *.... of those places/parts over there, ... of thereabouts*

buralarının *.... of these places/parts, these places/parts of*
şuralarının *.... of those places/parts, those places/parts of*
oralarının *.... of those places/parts over there, those places/parts of*

buralarla *with these places/parts*
şuralarla *with those places/parts*
oralarla *with those places/parts over there*

buralarıyla *with these places/parts*
şuralarıyla *with those places/parts*
oralarıyla *with those places/parts over there*

Similarly, **nere**, which is the raw form, can also be used with various suffixes.

nere + y + e
nereye?
where (to)?

nere + de
nerede?
where (at)?

nere + den
nereden?
where (from)?

ner e + si

neresi?

what place/part?

ner e + y + i

ner eyi? (*object*)

where? / what place?

ner e + si + n + i

ner esi ni? (*object*)

where? / what place / what place of?

ner e + n + in

ner e nin? (*possessive*)

..... of where? / belonging to where?

ner e + si + n + in

ner esi nin? (*possessive*)

which place/part of? / belonging to where?

ner e + y + le

ner eyle?

with what place/part?

ner e + si + y + le

ner esiyle?

with what place/part of?

Orası neresi?

What place is that? /

What is that place?

Bu nerenin haritası?

Which place is this a map of? /

What is this a map of?

Senin neren ağrıyor?

What part of you is aching?

Evin neresinde?

In what part of the house is it?

O nerenin adresi?

What is that address?

(Meaning: Where does that address belong to?)

With *possessive adjectives*:

(benim) nerem? *Which part of me?*

(senin) neren? *Which part of you?*

(onun) neresi? *Which part of him/her/it?*

(bizim) neremiz? *Which part of us?*

(sizin) nereniz? *Which part of you?*

(onların) neresi / nereleri? *Which part of them?*

ner can also be used in plural as **nereler** and suffixes can be added on it as:
nerelerde (*whereabouts*), **nerelere** (*whereabouts to*) or **nerelerden** (*whereabouts from*).

Ev nerelerde?

Whereabouts is the house?

Nerelerdesin?

Where have you been?

reflexives in the direct object form:

kendimi / kendi kendimi

kendini / kendi kendini

kendini / kendisini / kendi kendini

kendimizi / kendi kendimizi

kendinizi / kendi kendinizi
kendilerini / kendi kendilerini

Kendimi çok iyi hissediyorum.

I feel very well.

(I feel myself very well.)

Kendini aynada gördün mü?

Have you seen yourself in the mirror?

O kendini çok beğenmiş.

He is so vain.

(He likes himself so much.)

Word order

The basic word order in a simple Turkish sentence is:

subject + object + verb

Adam anahtarlarını kaybetti.

The man lost his keys.

Literally, it is: The man his keys lost.

The subject (the person or the thing performing the action) comes in the beginning. The object (which the action is done to it by the subject) comes in between. The verb (the action word) always comes in the end.

Whereas in English, the word order in a simple sentence is:

subject + verb + object

The man lost his keys.

The verb comes after the subject and the object is in the end.

There may also be other parts in a sentence that express when and how an action happens. With these parts added, generally the order in a Turkish sentence will be:

subject + time expression + place + object + verb

Adam dün çarşıda anahtarlarını kaybetti.

Yesterday the man lost his keys at the market.

Although this is the general order, still, it is not very strict. You can construct this sentence as:

Dün adam çarşıda anahtarlarını kaybetti.

Yesterday the man lost his keys at the market.

You can also describe or emphasize a certain component in a sentence. If you want to describe *the man* in our sentence, you can put an adjective before **adam** (*the man*).

Yaşlı adam dün çarşıda anahtarlarını kaybetti.

Yesterday the old man lost his keys at the market.

If you want to put an adverb, you place it before the verb.

Yaşlı adam dün çarşıda anahtarlarını ne yazık ki kaybetti.

Yaşlı adam dün çarşıda ne yazık ki anahtarlarını kaybetti.

Ne yazık ki, yaşlı adam dün çarşıda anahtarlarını kaybetti.

Unfortunately, yesterday the old man lost his keys at the market.

As you've learned, '**ne yazık ki**' is a sentence adverb that modifies a whole sentence. Therefore, you are more flexible when placing this adverb in a sentence.

If you want to emphasize that it was ***the old man***, but nobody else who lost his keys, then you place **yaşlı adam (the old man)** just before the verb.

Dün çarşıda anahtarlarını yaşlı adam kaybetti.

(It was the old man who lost his keys at the market yesterday.)

If you want to emphasize the place where the old man lost his keys, then you place **çarşıda (at the market)** just before the verb.

Dün yaşlı adam anahtarlarını çarşıda kaybetti.

(It was the market where the old man lost his keys yesterday.)

If you want to emphasize the time when the old man lost his keys, then you place **dün (yesterday)** just before the verb.

Yaşlı adam anahtarlarını çarşıda dün kaybetti.

The old man lost his keys at the market yesterday.

(It was yesterday when the old man lost his keys at the market.)

Here is another example:

Ben yarın arabayla İstanbul'a gidiyorum.

I am going to İstanbul by car tomorrow.

It can also be constructed as:

Yarın ben arabayla İstanbul'a gidiyorum.

Yarın arabayla İstanbul'a gidiyorum.

If you want to emphasize how you are going to İstanbul, then you put **arabayla (by car)** before the verb.

Yarın ben İstanbul'a arabayla gidiyorum.

Ben yarın İstanbul'a arabayla gidiyorum.

Yarın İstanbul'a arabayla gidiyorum.

If you want to emphasize that the person who is going to İstanbul is you, but nobody else, then you put **ben (I)** before the verb.

Yarın İstanbul'a arabayla ben gidiyorum.

Yarın arabayla İstanbul'a ben gidiyorum.

The place of a question tag in a sentence

As you have learned in Unit 5, the place of a question tag in a sentence is right after the word it refers to.

Ali'ye gömlek alıyor musun?

Are you buying a shirt for Ali?

Ali'ye mi gömlek alıyorsun?

Is Ali the person you are buying a shirt for?

Ali'ye gömlek mi alıyorsun?

Is it a shirt that you are buying for Ali?

The place of *de/da (too)* in a sentence

The place of ***de/da (too)*** is right after the word it refers to.

Bende **de** para var.
I also have money on me.

Bende para **da** var.
I have money as well (as well as something else).

Ne dedin? (*What did you say?*)

bahsetmek *to mention*
cevaplamak *to answer, to respond*
soru *question*
cevap *answer, response*
tartışmak *to argue, to discuss*
münakaşa etmek *to quarrel*
demek *to say*
söylemek *to say*
anlatmak *to tell*
sormak *to ask*
soru sormak *to ask a question*
cevap vermek *to give an answer, to answer*

Ona, “Git,” dedim.
I said, “Go,” to him.

Ona güzel şeyler söyledim.
I said nice things to her.

Çocuklara masal anlatıyor.
She is telling a story to the children.

Olaydan bahsetme.
Don't mention about the incident.

Ali'ye ne sordun?
What did you ask Ali?

Geziniz hakkında sorular soracağız.

We will ask questions about your trip.

Lütfen sorulara cevap veriniz.

Please answer the questions.

Mektubu cevapladın mı?

Have you responded to the letter?

Konu hakkında tartıştık.

We argued about the matter.

Münakaşa ettiler.

They quarrelled.

masal - tale, story

olay - incident, event, occurrence

hakkında - about, concerning, with regard to

konu - subject, topic, issue

kazara - accidentally

Buffer letters y, s and n

y is used:

- when you use **-e/-a (to)**

Antalya'ya gittik.

Üniversiteye gidiyorum.

- with the direct object of a verb

Arabayı yıkadım.

Pencereyi açar mısınız?

s is used:

- with compound nouns when the second noun ends with a vowel

araba kapısı
yatak odası

- with possessed endings when the second noun ends with a vowel

evin penceresi
onun arabası

n is used:

- with a possessor ending

Ayşe'**n**in evi
araban**n**ın tekerleği

- after a word which has already been suffixed with a possessed ending

Annesini ziyaret etti.
Ali'nin evini beğendim.
Onların arabalarını gördüm.
Çay bahçesine gittik.
Yaz tatilinde ne yaptın?
Antalya Oteli'nden geliyoruz.

- with **bu**, **şu** and **o**

Bunu gördün mü?
Şunu ne yapalım?
Onu aldım.

- with the suffix **-ki**

Benimkini kullan.

Exercises

**A. Fill in the blanks with the correct suffixes of condition.
Apply the consonant changes if necessary.**

- a Otel... görüyorum.
- b Otel... gidiyorum.
- c Otel... kalıyorum.
- d Otel... geliyorum.
- e Otel... penceresi açık.

- f Okul... seviyoruz.
- g Okul... gidiyorum.
- h Okul... kalıyorum.
- i Okul... geliyorum.
- j Okul... bahçesi büyük.

- k Müze... gezdim.
- l Müze... gidiyoruz.
- m Müze... sıkıldım.
- n Müze... geliyorum.
- o Müze... kapısı kilitli.

- p Durak... görüyorum.
- q Durak... bakıyorum.
- r Durak... bekliyorum.
- s Durak... geliyorum.
- t Durak... rengi mavi.

kilitli - *locked*

sıkılmak - *to be/get bored*

B. Translate the following into Turkish.

- a. *I am drinking apple juice.*
- b. *She is drinking the orange juice.*
- c. *Ahmet is waiting for Ayşe.*

- d. *Have you drunk the milk?*
- e. *When did you eat the apple?*
- f. *She is visiting her mother and father in İstanbul.*
- g. *Have you seen Arzu?*
- h. *I have not seen him.*
- i. *I gave an apple to him.*
- j. *What did he say to you?*

C. Translate into English.

1. Bizi Londra'ya götürdü.
2. Bize yemek ikram etti.
3. Dün sizi pazarda gördüm.
4. Size ne anlattı?
5. Onlara telefon ettim.
6. Onu özledim.

D. Fill in the blanks with the suffixes -e/-a, -de/-da, -den/-dan, -ı/-i/-u/-ü, -le. Make the necessary consonant changes.

Ayşe ve Mehmet Paris'...**a**... Londra'...**b**... geliyor. Uçak Londra'...**c**... saat üç...**d**... iniyor. Yolcular uçak...**e**... iniyorlar. Ahmet havaalanı...**f**... Ayşe'...**g**... Mehmet'...**h**... bekliyor. Ayşe ve Mehmet yolcu salonu...**i**... yürüyorlar. Ahmet'...**j**... görüyorlar. Yolcu salonu...**k**... bir süre konuşuyorlar. Yarım saat sonra Ahmet, Ayşe ve Mehmet'...**l**... birlikte ev...**m**... gidiyor. Ev...**n**... dinleniyorlar. Akşam hep birlikte güzel bir restoran...**o**... gidiyorlar. Saat yedi...**p**... ev...**q**... geliyorlar. Ev...**r**... sohbet ediyorlar. Saat on bir...**s**... yatıyorlar. Sabah, Ahmet iş...**t**... otobüs...**u**... gidiyor. Ayşe ve Mehmet saat on bir...**v**... buluşuyorlar. Bir restoran...**w**... yemek yiyorlar ve konuşuyorlar.

E. Fill in the blanks with the suffixes e/a, de/da, den/dan, ı/i/u/ü, -la. Make the necessary consonant changes.

Dün saat dört...**a**... iş...**b**... çıktım. Önce alışveriş...**c**... gittim, sonra beş...**d**... ev...**e**... geldim. Ev...**f**... kimse yoktu. Duş aldım, koltuğum...**g**... oturdum. Sonra çocuklar okul...**h**... geldiler. Hep birlikte yemek yedik. Yemek...**i**... domates çorbası, biftek ve salata

vardı. Yemek...**j**... sonra televizyon...**k**... haberler...**l**... seyrettim. Sonra çocuklar...**m**... birlikte bilgisayar...**n**... oyun oynadık. Saat on bir...**o**... yattık. Yarın sabah saat yedi...**p**... iş...**q**... gideceğim. Öğleden sonra Londra'...**r**... uçak...**s**... arkadaşım gelecek. Üç...**t**... havaalanı...**u**... gideceğim, o...**v**... bekleyeceğim.

F. Fill in the blanks adding the correct suffixes to the simple form of the nouns to form the correct case. Make the consonant changes if necessary.

simple form

su / yemek / torba / halı / dolap / ceket

object of a verb

..... / / / / /

to

..... / / / / /

in, on, at, by

..... / / / / /

from

..... / / / / /

possessive case

..... / / / / /

with

..... / / / / /

G. Translate the following into Turkish.

- Have you called him?*
- I brushed my teeth before sleeping.*
- I have prepared my clothes for tomorrow.*

- d. *I have washed my face.*
- e. *Whom did you see in the street yesterday?*
- f. *I miss her.*
- g. *I love her.*
- h. *She loves me.*
- i. *I am cleaning the house at the moment.*
- j. *Did you eat the meal last night?*
- k. *Where did you park the car yesterday afternoon?*

H. Write the following sentences in English. Apply the correct word order.

- a. *I put the pictures in the album.*
- b. *I put my friend's pictures in the album.*
- c. *I put my friend's pictures carefully in the album.*
- d. *I put my friend's pictures carefully in my album.*

Unit 10

Postane nerede söyler misin lütfen?

Would you please tell me where the post office is?

Erkan postaneye yürür. O gün Bayram arifesidir. Yolda yaşlı bir kadına sorar.

Erkan "Merhaba teyze."

Yaşlı "Merhaba oğlum."

kadın

Erkan "Postane bugün açık mı, biliyor musunuz?"

Yaşlı "Efendim? Anlamadım. Ne dedin? Pastane mi dedin yoksa hastane
kadın mi?"

Erkan "Hayır, postane dedim, postane. Bugün açık mı yoksa kapalı mı?"

Yaşlı "Pastane her gün açık, evladım."

kadın

Erkan "Peki, peki sağ olun. Teşekkürler."

Yaşlı "Bana yardım eder misin evladım lütfen? Postane nerede gösterir
kadın misin? Bu paketi postalayacağım. Yarın Bayram tatili. Postane kapalı."

Erkan "Olur teyze. Yardım ederim. Postane biraz ileride, karşıda."

Birazdan postanenin önüne gelirler. Yaşlı kadın Erkan'a pastaneyi gösterir.

Yaşlı "Bak işte pastane tam karşıda, açık. Görüyor musun?"

kadın

Erkan "Tamam, teyze. Görüyorum. Yardımın için teşekkürler."

Yaşlı "Önemli değil evladım."

kadın

Erkan yaşlı kadının arkasından postaneye girer. Postaneden pul alır ve mektuplarını postalar.

paket - *parcel*
o gün - *that day*
arife - *eve*
bayram - *religious/national holiday*
efendim? - *what did you say?*
karşıda - *opposite*
arkasından - *after her/him/....*
pul - *stamp*
posta - *post*
postane - *post office*
birazdan - *a little later*
postalamak - *to post*
göstermek - *to show*
yardım - *help*

You use '**efendim**' when somebody says something and you don't hear. It means '**I beg your pardon?**'

'**efendim**' is also the first word when you pick up the phone, which means **hello**. You can also say **alo (hello)** when you receive a call.

'**efendim**' is also used meaning **sir** or **ma'am**.

'**bayram**' is the word for the day(s), which has a religious significance or which is important as a national matter. This day(s) is celebrated as a holiday/festival. Mostly it is a holiday. In English, it may correspond to **festival** or **holiday(s)**.

Geniş zaman

The simple present tense

This tense is literally called ‘the wide tense’ in Turkish. Suffixes **-r, -er, -ar, -ir, -ır, -ür** and **-ur** are used for this tense. They are added onto the verb stem and the personal endings are added onto these endings.

This tense is used

to express general facts; daily, habitual or repeated actions as in English

Su 100 derecede kaynar.

Water boils at 100 degrees centigrade.

Dondurmayı severim.

I like ice cream.

Sabahları genellikle erken kalkarım.

I usually get up early in the mornings.

Her gün işe otobüsle giderim.

I go to work by bus every day.

to express willingness to do something

Telefona ben bakarım.

I will take the call.

Ben giderim.

I (will) go.

derece - degree

kaynamak - to boil

telefona bakmak - to answer the phone

to request somebody to do something

Pencereyi kapatır mısınız lütfen?

*Would you close the window please?
(a polite request)*

Buraya gelir misiniz lütfen?

*Would you come here please?
(a polite command)*

to offer something to somebody

Yemek yer misiniz?

Would you like to have a meal?

Kahve içer misin?

Would you like to drink coffee?

to tell stories and jokes

Erkan postaneye yürür.

Erkan walks to the post office.

Yolda yaşlı bir kadına sorar.

He asks an old woman on the way.

to talk about uncertain future

Yarın görüşürüz.

*See you tomorrow.
(We will see each other tomorrow.)*

O lokantada yemek yeriz.

We (will) eat at that restaurant.

İskelet (Skeleton)

Bir iskelet bir gün bir bara gider.

Barmen sorar, “Buyurun, ne alırsınız?”

İskelet, “Bir bira, bir de paspas lütfen.”

bir gün - *one day*

bar - *bar*

barmen - *barman*

de - *and also*

almak - *to take, to buy, to receive, to get*

paspas - *mop, door mat*

(ben)	iç- er -im
(sen)	iç- er -sin
(o)	iç- er
(biz)	iç- er -iz
(siz)	iç- er -siniz
(onlar)	iç- er / iç- er -ler

(ben)	yaz- ar -ım
(sen)	yaz- ar -sın
(o)	yaz- ar
(biz)	yaz- ar -ız
(siz)	yaz- ar -sınız
(onlar)	yaz- ar / yaz- ar -lar

(ben)	gel- ir -im
(sen)	gel- ir -sin
(o)	gel- ir
(biz)	gel- ir -iz
(siz)	gel- ir -siniz
(onlar)	gel- ir / gel- ir -ler

(ben)	kaldır- ır -ım
(sen)	kaldır- ır -sın
(o)	kaldır- ır
(biz)	kaldır- ır -ız

(siz)	kaldır- ır -sınız
(onlar)	kaldır- ır / kaldır- ır -lar

(ben)	gör- ür -üm
(sen)	gör- ür -sün
(o)	gör- ür
(biz)	gör- ür -üz
(siz)	gör- ür -sünüz
(onlar)	gör- ür / gör- ür -ler

(ben)	konuş- ur -um
(sen)	konuş- ur -sun
(o)	konuş- ur
(biz)	konuş- ur -uz
(siz)	konuş- ur -sunuz
(onlar)	konuş- ur / konuş- ur -lar

Ben içerim. *I drink.*

Sen içersin. *You drink.*

O içer. *He/she/it drinks.*

Biz içeriz. *We drink.*

Siz içersiniz. *You drink.*

Onlar içer(ler). *They drink.*

Ben yazarım. *I write.*

Sen yazarsın. *You write.*

O yazar. *He/she/it writes.*

Biz yazarız. *We write.*

Siz yazarsınız. *You write.*

Onlar yazar(lar). *They write.*

git + er + im giderim (*I go*)

As you have learned in Unit 7, **t** of the verb stem **git** changes to **d** when a suffix starting with a vowel is added onto **git**. '**giterim**' becomes **giderim**.

If the verb ends with a vowel, then the vowel at the beginning of the suffix is dropped, such as:

uyu-ur-um **uyurum**

yürü-ür-üm **yürürüm**

ara-ır-ım **ararım**

oku-ur-um **okurum**

Rules to determine which suffix to use in the simple present tense

Verb stems ending in a vowel take **-r**

beklerim, söylersin, der, anlarız, okursunuz, yürürler

Most of the one-syllable verb stems ending in a consonant take **-er/-ar**

yaparım, gidersin, içer, koşarız, açarsınız, tadarlar

One-syllable verb stems ending in consonant **-r** or **-l** take **-ir / -ır / -ür / -ur**

görürüm, alırsın, gelir, kalırız, bilirsiniz, verirler

Multi-syllable verb stems ending in consonant take **-ir / -ır / -ür / -ur**

konusurum, oturursun, öğretir, kaldırırız, pişirirsiniz, buluşurlar

Making a negative statement in the *simple present tense* is different when compared with the other tenses. The negative suffix **-me/-ma** takes an irregular form as **-mez/-maz** except with the first singular person **ben (I)** and the first plural person **biz (we)**.

(ben)	iç- me -m
(sen)	iç- mez -sin
(o)	iç- mez
(biz)	iç- me -y-iz
(siz)	iç- mez -siniz
(onlar)	iç- mez / iç- mez -ler

(ben)	gel- me -m
(sen)	gel- mez -sin
(o)	gel- mez
(biz)	gel- me -y-iz
(siz)	gel- mez -siniz
(onlar)	gel- mez / gel- mez -ler

(ben)	gör- me -m
(sen)	gör- mez -sin

(o)	gör- mez
(biz)	gör- me-y-iz
(siz)	gör- mez-siniz
(onlar)	gör- mez / gör- mez-ler

(ben)	kaldır- ma-m
(sen)	kaldır- maz-sın
(o)	kaldır- maz
(biz)	kaldır- ma-y-iz
(siz)	kaldır- maz-sınız
(onlar)	kaldır- maz / kaldır- maz-lar

(ben)	yaz- ma-m
(sen)	yaz- maz-sın
(o)	yaz- maz
(biz)	yaz- ma-y-iz
(siz)	yaz- maz-sınız
(onlar)	yaz- maz / yaz- maz-lar

(ben)	konuş- ma-m
(sen)	konuş- maz-sın
(o)	konuş- maz
(biz)	konuş- ma-y-iz
(siz)	konuş- maz-sınız
(onlar)	konuş- maz / konuş- maz-lar

Ben içmem. *I do not drink.*

Sen içmezsin. *You do not drink.*

O içmez. *He/she/it does not drink.*

Biz içmeyiz. *We do not drink.*

Siz içmezsiniz. *You do not drink.*

Onlar içmez(ler). *They do not drink.*

Ben yazmam. *I do not write.*

Sen yazmazsın. *You do not write.*

O yazmaz. *He/she/it does not write.*

Biz yazmayız. *We do not write.*

Siz yazmazsınız. *You do not write.*

Onlar yazmaz(lar). *They do not write.*

To make the question form, just put the question tag **mi**, **mi**, **mü** or **mu** separately with the personal ending added onto it. Don't forget to put the buffer **y** when necessary.

(ben)	iç-er mi -y-im?
(sen)	iç-er mi -sin?
(o)	iç-er mi ?
(biz)	iç-er mi -y-iz?
(siz)	iç-er mi -sınız?
(onlar)	iç-er mi ? / iç-er-ler mi ?

(ben)	yaz-ar mı -y-ım?
(sen)	yaz-ar mı -sın?
(o)	yaz-ar mı ?
(biz)	yaz-ar mı -y-ız?
(siz)	yaz-ar mı -sınız?
(onlar)	yaz-ar mı ? / yaz-ar-lar mı ?

(ben)	gör-ür mü -y-üm?
(sen)	gör-ür mü -sün?
(o)	gör-ür mü ?
(biz)	gör-ür mü -y-üz?
(siz)	gör-ür mü -sünüz?
(onlar)	gör-ür mü ? / gör-ür-ler mi ?

(ben)	konuş-ur mu -y-um?
(sen)	konuş-ur mu -sun?
(o)	konuş-ur mu ?
(biz)	konuş-ur mu -y-uz?
(siz)	konuş-ur mu -sunuz?
(onlar)	konuş-ur mu ? / konuş-ur-lar mı ?

Ben içer miyim? *Do I drink?*
Sen içer misin? *Do you drink?*
O içer mi? *Does he/she/it drink?*
Biz içer miyiz? *Do we drink?*
Siz içer misiniz? *Do you drink?*
Onlar içer(ler) mi? *Do they drink?*

Ben yazar mıyım? *Do I write?*
Sen yazar mısın? *Do you write?*
O yazar mı? *Does he/she/it write?*
Biz yazar mıyız? *Do we write?*
Siz yazar mısınız? *Do you write?*
Onlar yazar(lar) mı? *Do they write?*

Here are some examples in the simple present tense:

Ne içersin(iz)?
What would you like to drink?

Bakar mısın(ız)?
Would you look?
(It is a way to get the attention of a waiter or a person.)

Çay içer misin(iz)?
Would you like to drink tea?

Çay ister misin(iz)?
Would you like to have tea?

Çay alır mısın(ız)?
Would you like to have tea?

Ne alırsın(ız)?
What would you like to have? (to drink or to eat)

Simit yer misin(iz)?
Would you like to eat simit?

Here are the negative question forms:

(ben)	İç-mez mi-y-im?
(sen)	İç-mez mi-sin?
(o)	İç-mez mi?
(biz)	İç-mez mi-y-iz?
(siz)	İç-mez mi-siniz?
(onlar)	İç-mez mi? / iç-mez-ler mi?

(ben)	yaz-maz mı-y-ım?
(sen)	yaz-maz mı-sın?
(o)	yaz-maz mı?
(biz)	yaz-maz mı-y-ız?
(siz)	yaz-maz mı-sınız?
(onlar)	yaz-maz mı? / yaz-maz-lar mı?

(ben)	gör-mez mi-y-im?
(sen)	gör-mez mi-sin?
(o)	gör-mez mi?
(biz)	gör-mez mi-y-iz?
(siz)	gör-mez mi-siniz?
(onlar)	gör-mez mi? / gör-mez-ler mi?

(ben)	konuş-maz mı-y-ım?
(sen)	konuş-maz mı-sın?
(o)	konuş-maz mı?
(biz)	konuş-maz mı-y-ız?
(siz)	konuş-maz mı-sınız?
(onlar)	konuş-maz mı? / konuş-maz-lar mı?

Ben içmez miyim? *Don't I drink?*

Sen içmez misin? *Don't you drink?*

O içmez mi? *Doesn't he/she/it drink?*

Biz içmez miyiz? *Don't we drink?*

Siz içmez misiniz? *Don't you drink?*
Onlar içmez(ler) mi? *Don't they drink?*

Türk çayı (*Turkish tea*)

Offering traditional Turkish tea to a guest is a symbol of hospitality in Turkey. It is served without milk, boiling hot, in a special curved, transparent, small tea glass on a saucer. Mostly there are sugar cubes on the saucer and a little spoon in the glass to stir. It can be **koyu** (*dark*) or **demli** meaning *strong* or **açık** (*light*) meaning *weak*.

simit

Simit is crunchy bread in a circular shape with sesame seeds. Mostly, the street vendors sell it in the streets on a tray on their heads. It tastes very nice when you have it with Turkish tea.

Doğum günü partisi

Birthday party

Deniz, doğum günü partisi verecek. Arkadaşlarını partiye davet ediyor.

Deniz "Merhaba Behzat. Uzun zamandır görmedim seni. Nereledesin?"

Behzat "İyiyim. Çalışıyorum. Senden ne haber?"

Deniz "Benden de iyilik. Ben de çalışıyorum. Cumartesi günü doğum günü partim var. Gelir misin?"

Behzat "Tabii gelirim. Eskiden, çocukluğumda doğum günü partilerini çok severdim. Parti nerede?"

Deniz "Evimde. Ben her yıl doğum günü partisi veririm. Senin doğum günün ne zaman?"

Behzat "Temmuz'un onunda. Daha çok var. Cumartesi önceden sana telefon ederim?"

Deniz "Tamam. Dört gözle bekliyorum."

Behzat "Öyleyse, cumartesi günü sana bir sürprizim var."

uzun zamandır - *for a long time*

çocukluk - *childhood*

daha - *yet, still, more, any, plus*

önceden - *beforehand*

parti vermek - *to give a party*

öyleyse - *then*

sürpriz - *surprise*

Bu dolmuş nereye gider?

Where does this shared taxi go?

Müşteri "Affedersiniz. Bu dolmuş Ölüdeniz'e gider mi?"

Şoför "Hayır, bu dolmuş Ölüdeniz'e gitmez. Dalyan'a gider."

Müşteri "Hangi dolmuş Ölüdeniz'e gider?"

Şoför "Biraz ileriden sola dönün, sağdan ikinci sokağı takip edin. Dolmuş durağı orada, köşede."

Müşteri "Eskiden dolmuşlar sinemanın önünden kalkardı. Bizim için kolay olurdu. Bu kadar yürümezdik."

Şoför "Bizim için de kolay oluyordu. Şimdi değiştirdiler."

Müşteri "Evet, o günden bugüne her şey değişti. Her neyse. Teşekkürler."

Şoför "Önemli değil."

sağdan - *from the right*

köşede - *on the corner*

bizim için - *for us*

takip etmek - *to follow*

değişmek - *to change*

dolmuş - *shared taxi/minibus*

her neyse - *anyway, whatever*

değiştirmek - *to change something*

bu kadar - *this much, that's it*

o günden bugüne - *from past to present*

ileri - *further*

-(n)ın önünden - *in front of*

(literally: from the front of ...)

the habitual past / used to

When the *past tense* suffixes **-di, -dı, -dü** and **-du** are added to the *present tense* suffixes **-r, -er, -ar, -ir, -ır, -ür** and **-ur**, then you express the habitual past (**.... used to**).

git-**er-di**-m (giderdim)
uyu-**ur-du**-k (uyurduk)
yat-**ar-dı**-n (yattardın)
üzül-**ür-dü**-m (üzülürdüm)

Sinemaya çok sık giderdim.
I used to go to the cinema very often.

Sen çok konuşurdun.
You used to talk a lot.

O eskiden sigara içerdi.
She used to smoke in the past.

Bahçede oynardık.
We used to play in the garden.

Onlar kırdan gezerlerdi.
They used to stroll in the field.

... *didn't use to* ...

Here are the negative forms of ... *used to* ...

git-**mez-di**-m (gitmezdim)
uyu-**maz-dı**-k (uyumazdık)
yat-**maz-dı**-n (yatmazdın)
üzül-**mez-di**-m (üzülmezdim)

Sinemaya çok sık gitmezdim.
I did not use to go to the cinema very often.

Sen tiyatroyı sevmezdin.
You did not use to like theatre.

O eskiden sigara içmezdi.
She did not use to smoke in the past.

Çok uyumazdık.

We did not use to sleep a lot.

Hiç konuşmazdınız.

You did not use to speak at all.

Çocuklar gürültü yapmazlardı.

The children did not use to make noise.

did you use to ...?

To make the question form of ... ***used to*** ..., put the question tag ***mi, mı, mü*** or ***mu*** between the *present tense* suffix and the *past tense* suffix.

git-er **mi-y-di-m?** (gider miydim?)

uyu-ur **mu-y-du-k?** (uyur muyduk?)

yat-ar **mı-y-dı-n?** (yatar mıydın?)

üzül-ür **mü-y-dü-n?** (üzülür müydün?)

Sen eskiden sigara içer miydin?

Did you use to smoke in the past?

O çok konuşur muydu?

Did he use to talk a lot?

Onlar çalışırlar mıydı?

Did they use to work?

didn't you use to ...?

To make the negative question form of ... ***used to*** ..., apply the rules to make negatives and questions. Here are some examples:

git-me~~z~~ **mi-y-di-m?** (gitmez miydim?)

üzül-me~~z~~ **mi-y-di-n?** (üzülmez miydin?)

göl-meş mi-y-di-k? (gölmez miydik?)
konuş-maz mı-y-dı-nız? (konuşmaz mıydınız?)

Bodrum’da deniz kenarında gezmez miydik?
Didn’t we use to stroll by the seaside in Bodrum?

Sen eskiden çok içmez miydin?
Didn’t you use to drink a lot in the past?

gürültü yapmak - *to make noise*
kır - *field, countryside*
deniz kenarı - *seaside*

I would like to, would you like to?

You can make a very polite, formal statement using the same construction of ‘... *used to* ...’. In this context, you are being very polite rather than meaning ‘... *used to* ...’.

formal

Kahve içer misiniz?
Would you like to drink coffee?

Çay içmez misiniz?
Wouldn’t you like to drink tea?

Ne yersiniz?
What would you like to eat?

Su içmek isterim.
I would like to drink water.

Ayran alır mısınız?
Would you like to have ayran?

more formal

Kahve içer miydiniz?

Would you like to drink coffee?

Çay içmez miydiniz?

Wouldn't you like to drink tea?

Ne yerdiniz?

What would you like to eat?

Su içmek isterdim.

I would like to drink water.

Ayran alır mıydınız?

Would you like to have ayran?

ayran

It is a drink made with yogurt. You mix yogurt with water and put some salt in it. It is served chilled.

Çocukken neler yapardık?

What did we use to do when we were children?

Eskiden ne güzel günlerdi onlar. Çocukken oyunlar oynardık. Hatırlıyorum. Okuldan eve gelince hemen bahçeye çıkardık. Mahallede arkadaşlarla bilye oynardık, saklambaç oynardık, bisiklete binerdik, ağaçtan atlardık. Kışın kardan adam yapardık, kızakla kaymak için tepelere tırmanırdık. Yollarda deliler gibi koşardık. Hemen hemen her şey bizim için bir eğlenceydi. O zamanlar küçüktük ve sanırım daha mutluyduk. Her şey daha başkaydı.

Bence onlar çok güzel günlerdi. Hayat şimdi daha farklı, ama hâlâ o günleri özlüyorum. O günlerden beri, ilk defa bugün kendimi çocuk gibi hissettim. Yıllardır yapmadığım bir şeyi yaptım. Çocuk bahçesinde oğlumla birlikte salıncaklara bindim. Eski günler kadar güzeldi.

deli - *mad*

sanmak - *to assume, to think*

daha - *more*

farklı - *different*

ilk defa - *for the first time*

yıllardır - *for years*

salıncak - *swing*

salıncağa binmek - *to ride on a swing*

atlamak - *to jump*

mahalle - *neighbourhood, district*

bilye - *marble*

bilye oynamak - *to play marbles*

saklambaç oynamak - *to play hide and seek*

kardan adam - *snowman*

kızak - *sledge*

kaymak - *to slide*

tepe - *hill*

o zamanlar - *then, those days*

iken (*while, as*)

i of **iken** is dropped and it is commonly used as **-ken** in suffix form. You can use **-ken** with the *simple present tense* form of the verb as well as in different tense forms. You don't add the personal ending in the end. **iken (-ken)** is also an exception which does not comply with the vowel harmony rules.

Yolda yürür **iken** onu gördüm.
*I saw him **while** I was walking in the street.*

Yolda yürürken onu gördüm.
*I saw him **while** I was walking in the street.*

Araba sürerken telefonda konuşmam.
*I don't talk on the phone **while** driving a car.*

Gazete okurken zil çaldı.
*The bell rang **while** I was reading a newspaper.*

Kapıyı açarken düştüm.
*I fell down **as** I was opening the door.*

Televizyon seyrederken uyuya kaldım.
*I fell asleep **while** I was watching TV.*

zil çalmak - to ring, to ring the bell
zil - bell
uyuyakalmak - to fall asleep, doze off

iken (*when*)

iken (-ken) is also used meaning **when**.

Yolda yürürken yağmur yağıyordu.
*It was raining **when** I was walking in the street.*

Onur'la konuşurken Binnur geldi.
*Binnur arrived **when** I was talking to Onur.*

iken (when) with the verb *to be (am, is, are)*

Genç**ken** sık sık sinemaya giderdim.

When I was young, I used to go to the cinema often.

Fethiye'dey**ken** çok yüzerdik.

We used to swim a lot when we were in Fethiye.

Arabaday**ken** sigara içmem.

I do not smoke when I am in the car.

Yorgun**ken** araba sürmem.

I do not drive when I am tired.

İstanbul'day**ken** müzeleri gezeceğiz.

When we are in İstanbul, we will visit the museums.

iken (just as about to)

When used with the future form of the verb, **iken** changes its meaning to 'just as ... about to'

Dün tam çıkacak**ken** Ali geldi.

Yesterday just as I was about to go out, Ali came.

Tam sohbet edecek**ken** telefon çaldı.

Just as we were about to chat, the telephone rang.

varken (while there is, when there is, as there is)

When **iken** is combined with **var (there is)**, it means, 'when there is'. **-ken** is added to **var**.

Evde yemek **varken** niye dışarıda yiyelim?

When there's a meal at home, why go out for dinner?

Ucuzluk **varken** alışverişimizi yapalım.
*Let's do our shopping **while there is** a sale.*

yokken (*while there is not, when there is not, as there is not*)

This is the negative form of **varken**. '**iken**' is combined with **yok** (*there is not*), which means '**when there is not**'. **-ken** is added to **yok**.

Buraya hiç kimse **yokken** geldik.
*We arrived **when there was** nobody here.*

Onlar evde **yokken** hırsız girdi.
*A thief broke in **when they were not** at home.*

To use **varken** and **yokken** in questions you use the question tag **mi**.

O evde varken **mi** ziyaret etti?
*Did he visit **when she was** at home?*

Paket sen evde yokken **mi** geldi?
*Did the parcel arrive **when you were not** at home?*

için (*for*)

için means *for*. When used with the personal pronouns, it is used with the possessive forms of the personal pronouns, except with the third plural person.

benim için *for me*
senin için *for you*
onun için *for him/her/it*
bizim için *for us*
sizin için *for you*
onlar için *for them*

Bu çiçekler kimin **için**?

***For** whom are these flowers?*

Bu çiçekler benim **için**.
*These flowers are **for** me.*

Bu hediye kimin **için**?
***For** whom is this present?*

Kız arkadaşım **için**.
***For** my girlfriend.*

Bu mektup benim **için** mi?
*Is this letter **for** me?*

Hayır, bu mektup senin **için** değil.
*No, this letter is not **for** you.*

***Onun için** also means **that's why** / **because of this**.*

Unlike English, Turkish uses the preposition after the word it refers to. For example:

Ayşe için for Ayşe
onun için for him
evimiz için for our home

An alternative way for **için (for)** is using the **-e/-a** ending.

bana *for me*
sana *for you*
ona *for him/her/it*
bize *for us*
siz *for you*
onlara *for them*

Bu çiçekler kime?

***For** whom are these flowers?*

Bu çiçekler Nermin'e.
*These flowers are **for** Nermin.*

Bu hediye kime?
***For** whom is this present?*

Kız arkadaşıma.
***For** my girlfriend.*

Bu mektup bana mı?
*Is this letter **for** me?*

Hayır, bu mektup sana değil.
*No, this letter is not **for** you.*

Bana bir bira lütfen.
*A beer **for** me please.*

Bu halıyı 200 Liraya aldım.
*I bought this carpet **for** 200 TL.*

Sana bir gömlek aldım.
*I bought a shirt **for** you.*

kız arkadaş - girlfriend
girmek - to break into, to enter, to go in
ucuzluk - sale
hırsız girdi - a thief broke in
uğramak - to drop by

İçin also means ***in order to***.

Sınavı geçmek **için** çok çalıştı.
***In order to** pass the exam, he studied hard.*

Onu görmek **için** hastaneye gittim.
*I have been to the hospital **to** see him.*

çünkü (*because*)

Dün çalışmadım, **çünkü** hastaydım.
*Yesterday I did not work, **because** I was sick.*

Otobüsler işlemiyor, **çünkü** hava kötü.
*The buses aren't running, **because** the weather's bad.*

neden? / **niçin?** / **niye?** (*why?*)

Dün partiye **neden** gelmedin?
***Why** didn't you come to the party yesterday?*

Niçin geç kaldın?
***Why** are you late?*

Niye çay içmiyorsun?
***Why** aren't you drinking tea?*

ve (*and*)

Ergin **ve** Ahmet öğrencidirler.
*Ergin **and** Ahmet are students.*

Çok çalıştı **ve** başardı.
*He worked very hard **and** succeeded.*

ama / **fakat** (*but*)

Gül'ü aradım, **ama** evde yoktu.
*I called Gül, **but** she was not at home.*

Ev güzel, **fakat** çok uzak.

*The house is beautiful, **but** it is very far.*

Arabam var, **ama** işe yürüyerek gidiyorum.
*I have a car, **but** I go to work on foot.*

veya / ya da / yoksa (or)

Kahvaltıda çay **ya da/veya** kahve içerim.
*I drink tea **or** coffee at breakfast.*

Londra'ya trenle **ya da** otobüsle gidiyoruz.
*We are going to London by train **or** by bus.*

Bugün sıcak mı olacak, **yoksa** soğuk mu?
*Will it be hot **or** cold today?*

yoksa / aksi takdirde (otherwise, if not)

Taksiye binelim **yoksa/aksi takdirde** geç kalırız.
*Let's take a taxi, **otherwise** we'll be late.*

Ali hatırlattı **yoksa/aksi takdirde** unutturdum.
*Ali reminded me, **otherwise** I would forget.*

-ir -mez / -er -mez / -ür -mez / -ır -maz / -ar -maz / -ur -maz (as soon as)

This case is only constructed with the *simple present tense* suffixes **-ir, -er, -ur, -ır, -ar** and **-ür**. This constructed structure can be used in any tense.

Eve gelir gelmez yemek pişiririm.
***As soon as** I come home, I cook.*

Dün sabah kalkar kalmaz kahve içtim.
***As soon as** I got up yesterday morning, I drank coffee.*

Yarın İstanbul'a varır varmaz onu ziyaret edeceğim.
*I will visit him **as soon as** I arrive in İstanbul tomorrow.*

-ir -mez / -er -mez / -ür -mez / -ır -maz / -ar -maz / -ur -maz (*the moment that ...*)

The same construction to say '**as soon as**' is also used to mean '**the moment that ...**'.

O eve gelir gelmez dışarı çıktık.
***The moment** she came home, we went out.*

O bürodan çıkar çıkmaz seni arayacağım.
*I'll call you **the moment** he goes out of the office.*

ne olur ne olmaz (*just in case*)

Yanımıza şemsiye alalım. **Ne olur ne olmaz.** Belki yağmur yağar.
*Let's take umbrella with us. **Just in case.** Maybe it will rain.*

başarmak - to succeed

yan - side

işlemek - to run, to function

geç gelmek - to come late

yanımıza - with us

şemsiye - umbrella

kadar (*as as*)

It is used when you want to express that two things/people are equal regarding an adjective. When you use it with personal pronouns, you use the genitive forms except with the third plural person. Similarly, when you use it with the demonstrative pronouns **bu**, **şu** and **o**, again you use the genitive forms.

benim kadar

senin kadar
onun kadar
bizim kadar
sizin kadar
onlar kadar

bunun kadar
şunun kadar
onun kadar

Ayşe, Nilgün **kadar** güzel.
*Ayşe is **as** beautiful **as** Nilgün.*

Bu araba Porsche **kadar** hızlı.
*This car is **as** fast **as** a Porsche.*

Ben senin **kadar** güzelim.
*I am **as** beautiful **as** you are.*

Onun **kadar** güçlü olmak istiyorum.
*I want to be **as** strong **as** he is.*

gibi (like)

Onun **gibi** birisiyle tanışmadım.
*I have never met somebody **like** him.*

Köpeğim arkadaş **gibi**.
*My dog is **like** a friend.*

Bir kuş **gibi** uçmak istiyorum.
*I want to fly **like** a bird.*

Sen bir melek **gibisin**.
*You are **like** an angel.*

Kendimi aptal **gibi** hissediyorum.
*I feel myself **like** a fool.*

When you use it with personal pronouns, you use the genitive forms except with the third plural person. With the demonstrative pronouns, you also use the genitive forms of **bu**, **şu** and **o**.

benim gibi (*like me*)
senin gibi (*like you*)
onun gibi (*like him/her/it*)
bizim gibi (*like us*)
sizin gibi (*like you*)
onlar gibi (*like them*)

bunun gibi (*like this*)
şunun gibi (*like that*)
onun gibi (*like that*)

gibi (*such as*)

Antalya ve Adana **gibi** şehirler çok sıcak.
*Cities, **such as** Antalya and Adana are very hot.*

onun için / bunun için / bu yüzden / o yüzden / ondan dolayı / bundan dolayı / bu nedenle (*therefore / that's why / because of this*)

bu/o nedenden dolayı / bu/o nedenle (*for that/this reason, therefore*)

-den/-dan dolayı (*because of*)

Sabahleyin arabam bozuldu, **onun için** geç kaldım.
*In the morning my car broke down, **that's why** I was late.*

Hava kötü. **Ondan dolayı** araba sürmüyorum.
*The weather is bad. **Therefore**, I am not driving a car.*

O elbise çok pahalıydı, **bu nedenden dolayı** onu almadım.
*That dress was too expensive, **for that reason** I did not buy it.*

Kardan dolayı yollar kapandı.
***Because of** the snow, the roads have been closed.*

-in/-ın/-ün/-un yüzünden, yüzünden (because of...)

Onun yüzünden otobüsü kaçırdım.
*I missed the bus **because of** him.*

Ali'nin yüzünden paramı kaybettim.
*I lost my money **because of** Ali.*

Senin yüzünden yanlış yaptım.
*I made a mistake **because of** you.*

O adam yüzünden geç kaldım.
*I was late **because of** that man.*

-(y)e kadar / -(y)a kadar (until)

Saat beşe **kadar** onu bitir.
*Finish it **until** five o'clock.*

Sabaha **kadar** konuştuk.
*We talked **until** morning.*

Şimdiye **kadar** hiç fil görmedim.
*I have never seen an elephant **until** now.*

bozulmak - to break down, to get out of order

şimdiye kadar - until now, so far

fil - elephant

güçlü, kuvvetli - strong

uçmak - to fly

melek - *angel*

bitirmek - *to finish*

-(y)e kadar / -(y)a kadar (*as far as / up to*)

Bu dolmuş nereye **kadar** gidiyor?

How far does this shared taxi go?

Bu dolmuş plaja **kadar** gidiyor.

This shared taxi goes as far as the beach.

Çarşıya **kadar** gittik.

We went as far as the market.

Kitabı sonuna **kadar** okumadım.

I have not read the book to the end.

-(y)ene kadar / -(y)ana kadar (*until*)

This suffix means **until**. It is added onto the stem of the verb.

O yemeğini bitirene **kadar** bekledik.

We waited until she finished her meal.

Bayılana **kadar** koştu.

She ran until she passed out.

Üşüyene **kadar** dışarıda oturduk.

We sat outside until we were too cold.

-(y)inceye kadar / -(y)ıncaya kadar / -(y)ünceye kadar / -(y)uncaya kadar (*until*)

This suffix also means **until**. It is also added onto the stem of the verb.

O yemeğini bitirinceye **kadar** bekledik.

*We waited **until** she finished her meal.*

Bayılıncaya **kadar** koştu.
*She ran **until** she passed out.*

Üşüyünceye **kadar** dışarıda oturduk.
*We sat outside **until** we were too cold.*

-(y)ince / -(y)ınca / -(y)ünce / -(y)unca (*when*)

This ending means **when**. It is added onto the verb stem. Also, see [Unit 11](#) for **when**.

Yaz gelince tatile gideriz.
***When** the summer comes, we go on a holiday.*

Araba alınca İzmir'e gittim.
***When** I bought a car, I went to İzmir.*

Onu görünce çok şaşırdım.
*I was very surprised **when** I saw him.*

Uyuyunca horluyor.
*He snores **when** he sleeps.*

hâlâ, daha (*still*)

O **hâlâ** gazete okuyor.
*He is **still** reading a newspaper.*

Hâlâ yağmur yağıyor.
*It is **still** raining.*

Daha çalışıyor.
*She is **still** working.*

daha (*yet*)

daha, which means **more**, is also used meaning **yet** as well as **still**.

Tren **daha** gelmedi.

*The train has not arrived **yet**.*

Mektupları **daha** okumadım.

*I have not read the letters **yet**.*

henüz (*yet, just, still*)

Tren **henüz** gelmedi.

*The train has not arrived **yet**.*

Mektupları **henüz** okumadım.

*I have not read the letters **yet**.*

Tren **henüz** geldi.

*The train has **just** arrived.*

Sınav **henüz** devam ediyor.

*The exam is **still** going on.*

daha şimdi (*just now, just*), **şimdi** (*just*), **daha yeni** (*just*), **yeni** (*just*)

Onu **daha şimdi** gördüm.

*I have seen him **just now**.*

(daha) Şimdi geldik.

*We have **just** arrived.*

Evi **(daha) yeni** topladım.

*I have **just** tidied the house.*

-den beri / -dan beri (since)

1980'den beri Ankara'da oturuyorum.
I have been living in Ankara since 1990.

Marttan beri onu görmedim.
I have not seen him since March.

Ne zamandan beri Türkçe öğreniyorsun?
Since when have you been learning Turkish?

The literal translations of these sentences are:
'I am living in Ankara since 1980.'
'I did not see him since March.'
'Since when are you learning Turkish?'

bayılmak - to pass out, to faint
şaşırmak - to be surprised
denize girmek - to have a swim (in the sea)
taşınmak - to move house
horlamak - to snore
yerleşmek - to settle
toplamak - to tidy, to gather, to pick, to add, to collect

-eli / -alı (since)

This is another form of **since**. **-eli/-alı** is added to the stem of the verb.

Türkiye'ye geleli yüzmedim.
*I have not swum **since** I came to Turkey.*

İstanbul'a gideli dört gün oldu.
*It has been four days **since** we went to İstanbul.*

Taşınalı daha yerleşmedik.
*We haven't settled in (yet) **since** we moved.*

-meyeli / -mayalı (since)

Here is another form of *since*. **-meyeli /-mayalı** is added to the stem of the verb.

Onu görmeyeli bir hafta oldu.
*It has been a week **since** I saw him.*

Konuşmayalı uzun zaman oldu.
*It has been a long time **since** we talked.*

-dir / -dır / -dür / -dur (for)

These suffixes must not be confused with those used as *am, is* and *are* for the third singular person. Here, they mean '*for*'.

Uzun süredir onu görmedim.
*I have not seen him **for** a long time.*

İki aydır Türkçe öğreniyorum.
*I have been learning Turkish **for** two months.*

Üç gündür yağmur yağıyor.
*It has been raining **for** three days.*

Ne kadar zamandır bekliyorsun?
***For** how long have you been waiting?*

Literally, these sentences are translated as:

'I didn't see him for a long time.'

'I'm learning Turkish for two months.'

'It is raining for three days.'

'For how long are you waiting?'

-den beri / -dan beri (for)

This suffix means *for* as well as *since*.

Uzun süreden beri Ankara'da oturuyorum.
*I have been (am) living in Ankara **for** a long time.*

Çoktan beri onu görmedim.
*I have not seen (did not see) him **for** a long time.*

İki aydan beri Türkçe öğreniyorum.
*I have been (am) learning Turkish **for** two months.*

zaten, çoktan, daha şimdiden (*already*)

O zaten çalışkan bir öğrenci.
*He is **already** a hardworking student.*

Okula kayıtlar çoktan başladı.
*Enrolment in school has **already** begun.*

Daha şimdiden kar yağmaya başladı.
*It has **already** started snowing.*

üzere (*about to*)

It is used after the infinitive form of the verb.

Yağmur yağmak üzere.
*It is **about to** rain.*

Dün tam çıkmak üzereydim Ali geldi.
*Yesterday I was just **about to** go out, Ali came.*

Üzere can also be used with *iken* meaning '*just as ... about to*'.

Dün tam çıkmak üzereyken Ali geldi.
*Yesterday **just as** I was **about to** go out, Ali came.*

-meden / -madan (*without -ing*)

It is added to the stem of the verb.

Yemek **yemedən** yattı.

*She went to bed **without** eating.*

Bütün gün konuş**madan** oturdu.

*He sat all day **without** talking.*

gittikçe, giderek (*more and more, gradually*)

They don't have anything to do with the verb **gitmek (to go)**. They mean **gradually**.

O **gittikçe (giderek)** yaşılanıyor.

He is gradually getting older.

Perdenin rengi **giderek (gittikçe)** soluyor.

The curtain's colour is fading gradually.

kayıt - registration, enrolment

kayıt olmak - to enrol, to register

yaşlanmak - to get old, to grow old

ne kadar zamandır - for how long

süre - duration, period

kurs - course, class

solmak - to fade

tam / tam -ken (*just as ...*)

Tam eve geldim, telefon çaldı.

***Just as** I came home, the telephone rang.*

Tam yolda yürüyordum, yağmur başladı.

***Just as** I was walking in the street, it started to rain.*

Tam kitap okurken elektrik kesildi.

***Just as** I was reading a book, the power went off.*

tam o anda, tam o sırada (*just at that moment*)

Televizyon seyrediyordum. **Tam o anda**, zil çaldı.
*I was watching TV. **Just at that moment**, the bell rang.*

-mekle / -makla (*by -ing*)

-le / -la is added to the infinitive form of the verb.

Tatilimi dinlenmekle geçirdim.
*I spent my holiday **by resting**.*

Okumakla zaman geçirdik.
*We spent time **by reading**.*

elektrik kesildi - *power went off*

Exercises

A. Fill in the blanks with the *formal* and *informal* forms in the correct column.

<i>formal</i>	<i>informal</i>
İngiliz misiniz?	
.....	Adresin ne?
Pencereyi açar mısınız, lütfen?	
Ne yersiniz?	
.....	Bir şey içer misin?
.....	Kitabı okudun mu?
Türkçeniz oldukça iyi.	
Gömleğiniz çok güzel.	
.....	İyi Türkçe konuşuyorsun.
.....	Ne zaman gideceksin?
.....	Kendine iyi bak.
Eviniz büyük.	
Yarın ne yapacaksınız?	
.....	İsmin ne?
.....	Çay içtin mi?
Müsaade eder misiniz?	
.....	İzin verir misin?

müsaade etmek and **izin vermek** both mean *to give permission, to permit*.

B. Read the dialogue between Erkan and the old woman and answer the questions below.

1. Erkan nereye gidiyor?
2. Yolda kimi görüyor?

3. Yaşlı kadın nereye gidiyor?
4. Postane açık mı?
5. Yaşlı kadın ne taşıyor?
6. Erkan postanede ne yapıyor?

C. Are the statements below regarding Erkan and the old woman true or false?

1. Erkan yolda yaşlı bir adam görür. (T) (F)
2. Erkan pastaneye gider. (T) (F)
3. Postane açık. (T) (F)
4. Erkan yaşlı kadına yardım etmez. (T) (F)
5. Yaşlı kadın bir torba taşıyor. (T) (F)
6. Yaşlı kadın hastaneye gider. (T) (F)
7. Erkan mektuplarını postalar. (T) (F)

D. Fill in the gaps with the suitable endings in the *simple present tense*. Make the necessary consonant changes. The first lines have been given as examples.

- a Ben giderim.
- b Sen git.....
- c O git.....
- d Biz git.....
- e Siz git.....
- f Onlar git.....

- g Ben bakarım.
- h Sen bak.....
- i O bak.....
- j Biz bak.....
- k Siz bak.....
- l Onlar bak.....

- m Ben gitmem.
- n Sen git.....
- o O git.....
- p Biz git.....

q Siz git.....
r Onlar git.....

s Ben uyumam.
t Sen uyu.....
u O uyu.....
v Biz uyu.....
w Siz uyu.....
x Onlar uyu.....

E. Fill in the blanks with the correct form of the verbs in the *simple present tense*. The first lines have been given as examples.

a Ben gelir miyim?
b Sen gel.... ?
c O gel..... ?
d Biz gel..... ?
e Siz gel..... ?
f Onlar gel.. ?

g Ben içer miyim?
h Sen iç... ?
i O iç..... ?
j Biz iç..... ?
k Siz iç..... ?
l Onlar iç.. ?

m Ben yapmaz mıyım?
n Sen yap..... ?
o O yap..... ?
p Biz yap..... ?
q Siz yap..... ?
r Onlar yap..... ?

s Ben görmez miyim?
t Sen gör..... ?
u O gör..... ?

- v Biz gör..... ?
w Siz gör..... ?
x Onlar gör..... ?

F. The statements below are about what Mehmet used to do when he was young. Fill in the blanks with the correct form of the verbs to make the forms of used to....

1. Mehmet gençken ailesinin yanında (kalmak)
2. Hiç (yemek yapmamak).....
3. Hep geç (yatmak).....
4. Çok kitap (okumak)
5. Çamaşır ve bulaşık (yıkamamak)
6. Ailesiyle TV (seyretmemek)
7. Sürekli müzik (dinlemek)
8. Hiçbir şeyi (umursamamak)

G. Fill in the gaps

1. Yolda yürü..... onu gördüm.
While I was walking in the street, I saw him.
2. Bahar gel..... çiçekler açar.
When spring comes, flowers bloom.
3. Film yüz..... geç kaldım.
Because of the film, I was late.
4. Yorul..... kadar yürüdük.
We walked until we got tired.
5. Tren kalkmadı.
The train has not departed yet.
6. O çalışıyor.
He is still working.
7. şimdi gitti.

He has gone just now.

8. İki gün..... hasta.
He has been ill for two days.

9. Sabah..... çalışıyorum.
I have been working since morning.

10. İlaç al..... iyileşmezsin.
You won't recover without taking medicine.

11. Ev..... koştuk.
We ran (up to) home.

12. Onun olmak istemem.
I wouldn't like to be like him.

13. Çok çalıştı. yorgun görünüyor.
He worked hard; therefore, he looks tired.

umursamak - to care about, to take notice

görünmek - to seem, to appear, to look

sürekli - continuously

çiçek açmak - to bloom

H. Write the statements in Turkish.

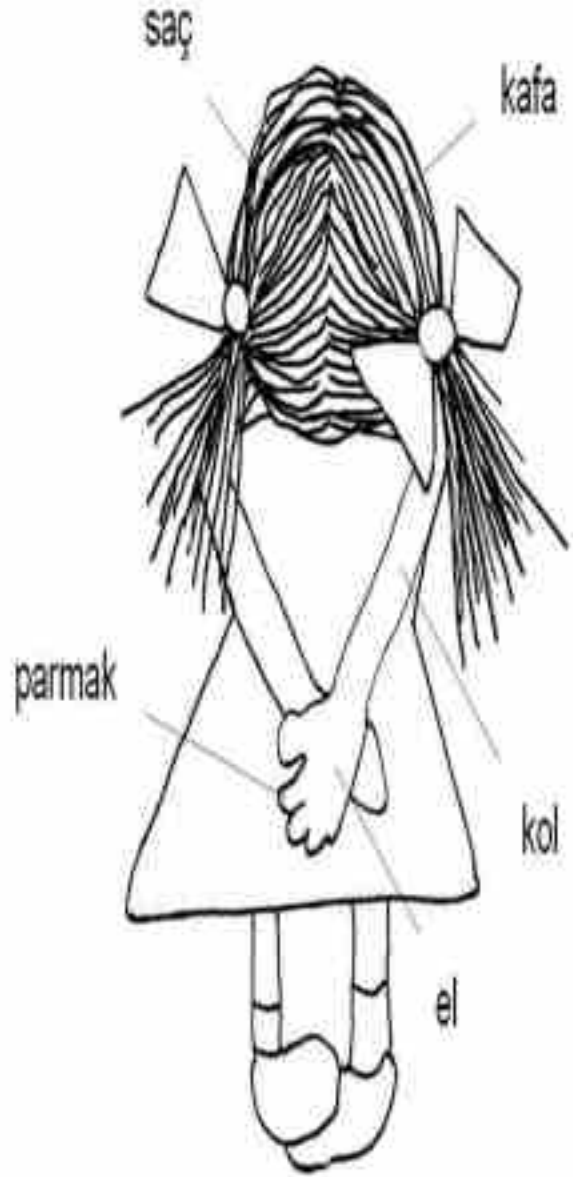
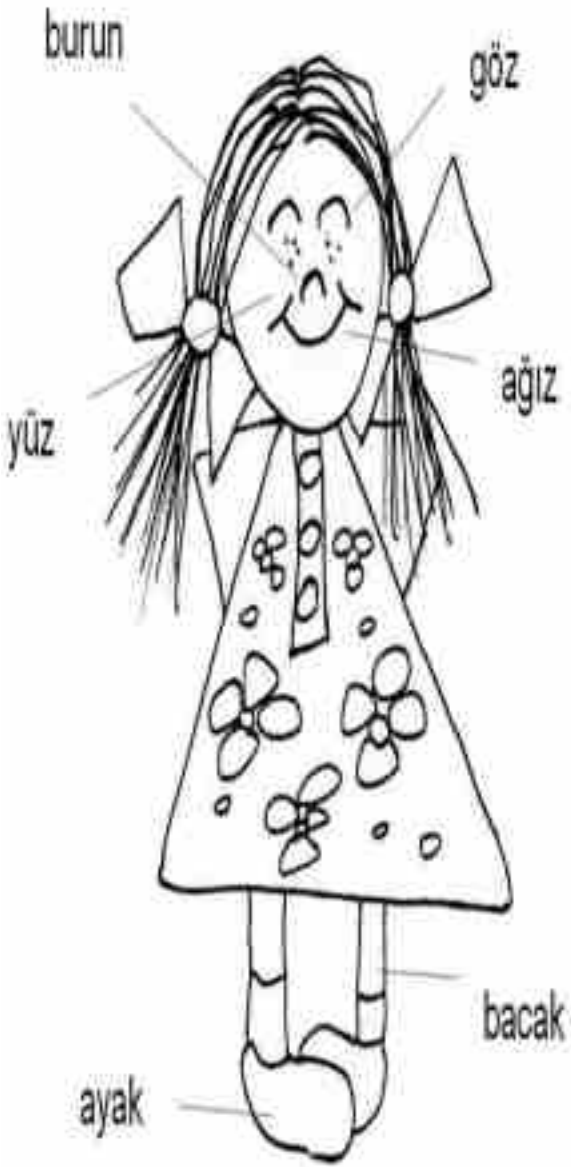
- a. *Just as we sat down the doorbell rang.*
- b. *It is about to rain.*
- c. *Today, I had only one beer.*
- d. *I do not smoke while I am working.*
- e. *She used to make cookies when we were eight.*
- f. *My friend used to call me every day.*
- g. *Don't speak while you are eating.*
- h. *We have been living in Turkey since 2006.*
- i. *We have been in Turkey since 2006.*
- j. *I have not been to work for two days.*
- k. *We have waited until six.*

- l. *I have been working since nine.*
- m. *I was late for work, because of Ayşe.*
- n. *This letter is for me.*
- o. *We took the bus to go to the beach.*

kurabiye - *cookie*

I. Look at the list below about our body. You also add to the list using your dictionary.

Vücudumuz (*Our body*)

bel *waist*
karın *abdomen*
kafa / baş *head*
kol *arm*
bacak *leg*
kulak *ear*
saç *hair*
tırnak *nail*
burun *nose*

ayak bileği *ankle*
topuk *heel*
bıyık *moustache*
yüz *face*
ağız *mouth*
dil *tongue*
yanak *cheek*
çene *chin*
boğaz *throat*
kirpik *eyelash*
göz kapağı *eyelid*
kaş *eyebrow*
alın *forehead*
bilek *wrist*
dirsek *elbow*
diz *knee*
sakal *beard*
omuz *shoulder*
parmak *finger*
baş parmak *thumb*
vücut *body*
kalp *heart*
akciğer *lung*
karaciğer *liver*
böbrek *kidney*
mide *stomach*
damar *vein*
kan *blood*
organ *organ*
göğüs *chest, breast*

.....

.....

.....

.....

.....

Unit 11

Otobüs durağında bekleyen adamı görüyor musun?

Do you see the man waiting at the bus stop?

Jane İstanbul'da tatildedir. Bir gün gezerken Elif ve Alev'le tanışır, arkadaş olurlar.

Jane "Doğduğun yer neresi?"

Elif "Doğduğum yer burası, İstanbul. Benim en sevdiğim şehir."

Jane "Evet, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan çok güzel, görkemli bir kent."

Elif "Şu karşıda gördüğün, benim büyüdüğüm ev. Onun yanındaki de gittiğim okul. Aaa bak, otobüs durağında bekleyen yaşlı adamı görüyor musun? O benim öğretmenimdi. Ne tesadüf!"

Alev "Türkçeyi çok güzel konuşuyorsun Jane."

Jane "Evet, uzun süredir Türkçe öğreniyorum, 1996'dan beri. 1996 yılında Türkiye'ye ilk defa beni çalıştığım şirket gönderdi. Türkiye ve Türk kültürü ilgimi çekiyor. Senin doğduğun yer neresi Alev?"

Alev "Ankara. Türkiye'nin başkenti biliyorsun. Ankara da İstanbul gibi büyük bir şehir. O şehirde çok fazla çocukluk anılarım var. Sen nerede doğdun?"

Jane "Ben Dublin'de doğdum. Şu anda yaşadığım yer İrlanda. Türkiye'ye sık sık tatile geliyorum. Benim de İstanbul'da çok güzel anılarım var. Bu şehre ilk geldiğim günü hatırlıyorum. Deniz kıyısında yürürken İstanbul Boğazı'na baktığımda çok etkilenmişim. İstanbul bazen bana oturduğum şehri hatırlatıyor."

en sevdiğim - *my favourite*

şirket - *company*

Türk kültürü - *Turkish culture*

ilgi çekmek - *to interest, to attract attention*

başkent - *capital city*

anı - *memory*

İstanbul Boğazı - *the Bosphorus*

etkilenmek - *to be impressed*

arkadaş olmak - *to be friends*

birbiri - *each other*

birbirine - *to each other*

bağlamak - *to connect*

görkemli - *magnificent, gorgeous*

tesadüf - *coincidence*

ne tesadüf - *what a coincidence*

kültür - *culture*

Adjectives formed by adding suffixes onto verbs

Verbs act like adjectives when they have some suffixes. These suffixes give the meaning of **which**, **that** and **who**, which are not used as separate words in such a case in Turkish. These words exist as suffixes. Here are the different types of endings that you add onto verb stems to make adjectives.

Adjectives formed by the suffix **-en** (present or past)

This type of adjective is used to describe the subject of a sentence. In other words, it describes who/which performs the action. Suffix **-en** or **-an** (subject to the vowel harmony rules) is added onto the stem of the verb. It is the *present participle* which is usually translated into English as ‘... **who -ing**’, ‘... **that -ing**’, ‘... **which -ing**’. It can have a present or past meaning according to the main verb of the sentence. This form of adjective is called the *subject participle* of a verb.

verb stem + -en / -an

telefon etmek + adam

telefon et + **en** adam

(the man who is/was making a call)

Telefon eden adam kim?

Who is the man making a call?

Telefon eden adam kimdi?

Who was the man (who was) making a call?

gülmek + çocuk

gül + **en** çocuk

(the child who is/was laughing)

Gülen çocuk benim oğlum.

The child who is laughing is my son.

Gülen çocuk benim oğlumdu.

The child who was laughing was my son.

oturmak + bayan

otur + **an** bayan

(the lady who is/was sitting)

Koltukta oturan bayan Nilgün'dür.

The lady who is sitting in the armchair is Nilgün.

Koltukta oturan bayan Nilgün'dü.

The lady who was sitting in the armchair was Nilgün.

konuşmak + kız

konuş + **an** kız

(the girl who is/was speaking)

İspanyolca konuşan kız kim?

Who is the girl speaking Spanish?

İspanyolca konuşan kız kimdi?

Who was the girl speaking Spanish?

If the stem of the verb ends in a vowel, then you put **y** between the verb and the ending.

beklemek + otobüs

beke + **y** + **en** otobüs

(the bus which is/was waiting)

Bekleyen otobüse bindik.

We got on the bus, which was waiting.

okumak + adam

oku + **y** + **an** adam

(the man who is/was reading)

Gazete okuyan adam Ergin.

The man who is reading a newspaper is Ergin.

Gazete okuyan adam Ergin'di.

The man who was reading a newspaper was Ergin.

When you want to use **-en/-an** type adjectives in negative form, you use the negative suffix **-me/-ma** as usual. Because **-me/-ma** ends in a vowel, buffer **y** is used.

gül + **me** + **y** + **en** çocuk

gülmeyen çocuk

(the child who is/was not laughing)

oku + **ma** + **y** + **an** adam

okumayan adam

(the man who is/was not reading)

Çalışmayan birçok insan var.

There are lots of people who are not working.

Ankara'ya giden tren kaçta kalkıyor?

What time is the train going to Ankara leaving?

Fransızca bilen tercüman yardımcı oldu.

The interpreter who knew French was helpful.

Caddede yürüyen çok insan var.

There are many people walking in the street.

İzmir'den gelen uçak havaalanına indi.

The plane, (which came) from İzmir, has landed at the airport.

tercüman - interpreter, translator

yardımcı olmak - to assist, to help

Adjectives formed by the suffix *-dik* (present or past)

They describe the object of an action in a sentence. You add the suffix **-dik** / **-dık** / **-dük** or **-duk** onto the stem of the verb. This ending is usually translated into English as **who**, **that** or **which**. You also add a possessed ending after this suffix. This form of adjective is called the **object participle** of a verb. This type of adjective can also refer either to the present or to the past. As you've learned before, **who**, **that** and **which** exist as suffixes in this case. Note that the **k** at the end of this suffix changes to **ğ**, because of the consonant mutation rules.

verb stem + *-dik* / *-dık* / *-dük* / *-duk* + possessed ending

yemek + yemek

ye + **diğ** + imiz yemek (*the meal we ate*)

(Bizim) dün yediğımız yemek lezzetliydi.

The meal, (which) we ate yesterday, was delicious.

yazmak + mektup

yaz + **dığ** + ım mektup (*the letter I wrote*)

(Benim) yazdığım mektubu dün gönderdim.

I sent the letter, (which) I wrote, yesterday.

görmek + resim

gör + **düğ** + ün resim (*the picture you see*)

(Senin) gördüğün resim Ayşe'nin resmi.

The picture, (which) you see, is Ayşe's picture.

okumak + kitaplar

oku + **duğ** + u kitaplar (*the books he is reading*)

(Onun) okuduğu kitaplar çok iyi.

The books, (which) he is (has been) reading, are very good.

These statements can have a past meaning as well as present.

Gördüğün resim Ayşe'nin resmiydi.

The picture (which) you saw was Ayşe's picture.

Okuduğu kitaplar iyi.

The books (that) he is/was reading are good.

The books (that) he reads/read are good.

Okuduğu kitaplar iyiydi.

The books he read were good.

İçtiğim su çok soğuktu.

The water (that) I drank was cold.

Burası benim oturduğum ev.

This is the house that I live in.

Benim hoşlandığım yemek karnıyarık.

The meal (which) I like is karnıyarık.

Burası benim oturduğum evdi.

This was the house which I lived in.

Verdiğim parayı kaybettin, değil mi?

You lost the money I gave you, didn't you?

İzmir'den aldığın kolye nerede?

Where is the necklace you bought from İzmir?

Bindiğimiz otobüs yanlış otobüstü.

The bus we got on was the wrong bus.

İzmir'e ilk geldiğim günü hatırlıyorum.

I remember the first day that I came to İzmir.

Sen kim olduğunu zannediyorsun?

Who do you think you are?

Arabamızı bıraktığımız yeri hatırlamıyorum.

I do not remember the place where we left our car.

hoşlanmak - to like

And here are the negative forms:

ye + **me** + **dik** + **im** yemek

yemediğim yemek

(the meal which I don't/didn't eat.)

oku + **ma** + **dık** + **ın** kitap

okumadığın kitap

(the book which you don't/didn't read.)

Kullanmadığınız eşyalarınızı atmayınız.

Don't throw away your belongings that you don't use.

Compare the following sentences.

okuyan adam

the man who is/was reading or

the man who reads/read

adamin okuduğu kitap

the book which the man is/was reading

or the book the man reads/read

mektup yazan bayan

the lady who is/was writing a letter or

the lady who writes/wrote a letter

bayanın yazdığı mektup

the letter which the lady is/was writing or

the letter which the lady writes/wrote

Adjectives formed by the suffix *-ecek* (future)

You use ***-ecek*** type adjectives to make ***who***, ***that*** or ***which*** sentences about the future. ***-ecek/-acak*** is added onto the stem of the verb and it also gets a possessive ending. This form of adjective is called the ***future participle*** of a verb. ***-ecek*** type adjectives are the future form of ***-en*** and ***-dik*** type adjectives. They are used both for the subject, which does the action and for the object of an action.

verb stem + *-ecek* / *-acak* + possessed ending

Again, the ***k*** at the end of ***-ecek/-acak*** changes to ***ğ***.

içmek + içki

iç + ***eceğ*** + in içkiler

(the drinks which you are going to drink)

İçeceğin içkiler bedava.

The drinks you are going to drink are free.

okumak + kitaplar

oku + y + **acağ** + ım kitaplar

(the books that I'm going to read)

Okuy**acağ**ım kitaplar çantada.

The books I am going to read are in the bag.

Çalışacağım firma Teknokit.

The firm, which I am going to work for, is Teknokit.

Trenin kalkacağı zamanı biliyor musun?

Do you know the time that the train will leave?

Taşınacağımız ev denize bakıyor.

The house we will move to is facing the sea.

Gideceğimiz yer uzak.

The place we will go is far away.

firma - company, firm

bakmak - to look, to face

bedava - free of charge

You use **-me/-ma** to make the **-ecek** type adjectives negative.

gör + **me** + y + **ecek** + **imiz** şehir

görmeyeceğimiz şehir

(the city which we won't see)

oku + **ma** + y + **acak** + **ım** gazete

okumayacağım gazete

(the newspaper which I won't read)

Onun yapmayacağı şeyler bunlar.
These are the things she will not do.

Here are some more examples:

present / past

Beni özleyen insan Nermin.
Nermin is the person who misses me.
Nermin is the person who missed me.

Benim özlediğim insan Nermin.
The person whom I miss is Nermin.
The person whom I missed is Nermin.

future

Beni özleyecek insan Nermin.
The person who will miss me is Nermin.

Benim özleyeceğim insan Nermin.
The person whom I will miss is Nermin.

You can use these types of adjectives without the nouns they describe. Then they function like nouns. You can also put the appropriate endings to these types of nouns to use them in a sentence.

-en type nouns (present and past)

-en type adjectives can be used without a noun. In such a case they function like nouns meaning '***-ing one***'.

Yürüyen adam kim?
Who is the man (who is) walking?

Yürüyen kim?
Who is the one walking?

When you omit **adam**, which is the noun in the sentence above, then you use the **-en** type adjective without a noun where the **-en** type adjective becomes a noun itself. The sentence will be: '**Yürüyen kim?**' '**yürüyen**' becomes a noun itself. We do this to shorten the sentence. **-me/-ma** is used as usual for the negative form.

-en / -an as adjective + noun

Gülen kız benim kızım.

The girl who is laughing is my daughter.

O şirkette çalış**an** adam Eren.

The man working at that company is Eren.

-en / -an as noun

Gülen benim kızım.

The one who is laughing is my daughter.

O şirkette çalış**an** Eren.

The one working at that company is Eren.

-i, -ı, -ü, -u, -e, -a, -den, -dan, -le, -la or another ending can be added to a noun, which is used with an **-en** type adjective. When the noun is omitted, then the ending of the missing noun is added to the **-en** type noun.

-en / -an as adjective + noun

Gülen adamı gördüm.

I have seen the man (who is) laughing.

Geçen arabaya baktık.

We looked at the car (which was) passing by.

Caddede sat**an** adam**dan** aldım.

I bought it from the man selling in the street.

Çok konuş**an** bayan**la** arkadaş olduk.
We made friends with the lady talking a lot.

-en / -an as noun

Gülen**i** gördüm.
I have seen who is laughing.

Geçene baktık.
We looked at the one passing by.

Caddede sat**andan** aldım.
I bought it from the one selling in the street.

Çok konuş**anla** arkadaş olduk.
We made friends with the one talking a lot.

-en type nouns can also be used in plural by adding **-ler / -lar**. You take the plural ending **-ler / -lar** (and other endings if added) from the missing noun and add to the **-en** type noun.

-en / -an as adjective + plural noun

Gülen adaml**ar** kim?
Who are the men (who are) laughing?

Türkçe konuş**an** öğrencil**er** burada.
The students who speak Turkish are here.

Bilet almayan yolcul**ar** lütfen bilet alsın.
The passengers who have not bought a ticket should buy a ticket.

-enler / -anlar as plural noun

Gülen**ler** kim?
Who are the ones (who are) laughing?

Türkçe konuş**anlar** burada.
Those who speak Turkish are here.

Bilet almay**anlar** lütfen bilet alsın.
Those who have not bought a ticket should buy a ticket.

When **-i, -ı, -ü, -u, -e, -a, -den, -dan, -le, -la** or another ending is added to a plural noun, which is used with an **-en** type adjective and the noun is omitted, then the ending(s) of the missing noun is added to the **-en** type noun.

-en / -an as adjective + plural noun

Gelen insan**ları** gördüm.
I saw the people who were coming.

Bekleyen yolcu**larla** sohbet ettik.
We chatted with the passengers who were waiting.

Alışveriş yapan bayan**ların** gittiği dükkân bu.
This is the shop where the shopping ladies go.

Çok konuş**an** insan**lardan** hoşlanmam.
I do not like people who talk too much.

Olan olay**lardan** sonra konuşmadı.
After the incidents that happened, he wouldn't talk.

-enler / -anlar as plural noun

Gelen**leri** gördüm.
I saw the ones who were coming.

Bekleyen**lerle** sohbet ettik.
We chatted with those who were waiting.

Alışveriş yapan**ların** gittiği dükkân bu.

This is the shop where the shoppers go.

Çok konuşan**lardan** hoşlanmam.
I do not like those who talk too much.

Olan**lardan** sonra konuşmadı.
After what happened, he wouldn't talk.

-dik type nouns (present and past)

-dik type adjectives can also be used without nouns. Then they function like nouns.

Yediğimiz döner kebab lezzetliydi.
The doner kebab we ate was delicious.

Yediğimiz lezzetliydi.
What we ate was delicious. /
The one we ate was delicious.

When you omit **döner**, which is the noun in the sentence, then you use the **-dik** type adjective without a noun where the **-dik** type adjective (**yediğimiz**) becomes a noun itself.

-dik as adjective + noun

Gördüğün resim Ali'nin resmiydi.
The picture that you saw was Ali's picture.

Televizyonda seyrettiğin film iyi mi?
Is the film you are watching on TV good?

-dik as noun

Gördüğün Ali'nin resmiydi.
What you saw was Ali's picture.

Televizyonda seyrettiğın iyi mi?
Is the one you are watching on TV good?

As mentioned before, different types of endings can be added to a noun. When the noun, which is used with a **-dik** type adjective, is omitted, then the ending of the omitted noun is added to the **-dik** type noun.

-dik as adjective + noun

Söylediğın kelimeyi hatırlamıyor musun?
Don't you remember the word you said?

Söylediği şeye aldırma.
Do not take any notice of the thing he says.

Yaptığın şeyle gurur duy.
Be proud of the thing you have done.

Konuştduğumuz şeyden bahsetme.
Do not mention the thing we talked about.

Yapmadığım şeyden sorumlu değilim.
I'm not responsible for the thing I haven't done.

Verdiğim şeyi biliyorum.
I know the thing I gave.

aldırmak - to take notice
gurur duymak - to be proud of
döner kebab - compacted sliced meat
sorumlu olmak - to be responsible

-dik as noun

Söylediğini hatırlamıyor musun?
Don't you remember what you said?

Söylediğine aldırma.

Do not take any notice of what he says.

Yaptığınla gurur duy.

Be proud of what you have done.

Konuştüğumuzdan bahsetme.

Do not mention what we talked about.

Yapmadığımdan sorumlu değilim.

I'm not responsible for what I haven't done.

Ne verdiğimi biliyorum.

I know what I gave.

-dik type nouns can also be used in plural by adding **-ler** or **-lar**. You take the plural suffix **-ler** / **-lar** (or any other ending if added) from the missing noun and add to the **-dik** type noun.

-dik as adjective + plural noun

Yaptığın şeyler önemli.

The things you have done are important.

Yediğimiz kebaplar lezzetliydi.

The kebabs we ate were delicious.

Gördüğümüz manzaralar inanılmaz.

The views we have seen are unbelievable.

Konuştüğumuz şeyler güzeldi.

The things we talked about were nice.

-dikler as plural noun

Yaptıkların önemli.

What you have done is important.

Yediklerimiz lezzetliydi.
What we ate was delicious.

Gördüklerimiz inanılmaz.
What we have seen is unbelievable.

Konuştuklarımız güzeldi.
What we talked about was nice.

Again, any ending added to a plural noun, which is used with a **-dik** type adjective, is added to the **-dik** type noun when the noun is omitted.

-dik as adjective + plural noun

Yaptığın şeylerle gurur duy.
Be proud of the things you have done.

Aldığımız çerçeveleri nereye koydun?
Where did you put the frames we bought?

Gördüğüm resimlere inanmadım.
I did not believe the pictures I saw.

Konuştüğümüz şeylerden bahsetme.
Do not mention the things we talked about.

manzara - view

inanılmaz - unbelievable

inanmak - to believe

-dikler as plural noun

Yaptıklarınla gurur duy.
Be proud of what you have done.

Aldıklarımızı nereye koydun?

Where did you put the things we bought?

Gördüklerime inanmadım?

I did not believe what I saw.

Konuştuklarımızdan bahsetme.

Do not mention what we talked about.

-ecek type nouns (future)

-ecek type adjectives can also be used without nouns. Then, they function like nouns.

İçeceğin içki bedava.

The drink, which you will drink, is free.

İçeceğin bedava.

The one that you will drink is free. /

What you will drink is free.

When you omit **içki**, which is the noun in the sentence above, then the **-ecek** type adjective (**İçeceğin**) becomes a noun itself.

-ecek / -acak as adjective + noun

Okuy**acağım** kitap çantada.

The book I am going to read is in the bag.

Bira iç**ecek** kimse var mı?

Is there anyone who will drink beer?

(Does anyone want to drink beer?)

İçeceğim içki sadece bir bira.

The drink I will have is only a beer.

-ecek / -acak as noun

Okuy**acağ**ım çantada.

What I am going to read is in the bag.

Bira iç**ecek** var mı?

Is there anyone who will drink beer?

(Does anyone want to drink beer?)

İç**eceğ**im sadece bir bira.

What I will have is only a beer.

Don't forget to add the ending of the omitted noun to the **-ecek** type noun.

-ecek / -acak as adjective + noun

Uzay'a gide**cek** astronotla tanıştım.

I've met the astronaut who will go to Space.

Buluş**acağ**ım kişiyi tanımıyorum.

I don't know the person that I'm going to meet.

Göndere**ceğ**in met**nin** kopyası var mı?

Is there a copy of the text that you will send?

-ecek / -acak as noun

Uzay'a gide**cek**le tanıştım.

I've met the one who will go to Space.

Buluş**acağ**ımı tanımıyorum.

I don't know whom I'm going to meet.

Göndere**ceğ**inin kopyası var mı?

Is there a copy of what you will send?

astronot - astronaut

kopya - copy

And again, don't forget to add the plural ending of the omitted noun to the **-ecek** type noun.

-ecek / -acak as adjective + plural noun

Bilet al**acak** yolcular sıraya girsin.

The passengers who will buy a ticket should queue up.

Ala**cağın** kitap**lar** bunlar mı?

Are these the books you are going to buy?

-ecekler / -acaklar as plural noun

Bilet al**acaklar** sıraya girsin.

Those who will buy a ticket should queue up.

Al**acakların** bunlar mı?

Are these the ones you are going to buy?

And, any ending(s) of the omitted noun is added to the **-ecek** type noun.

-ecek / -acak as adjective + plural noun

Ol**acak** şeyleri tahmin ettim.

I guessed the things that would happen.

Yap**acağın** şeyle**rl**e gurur duy.

Be proud of the things you are going to do.

-ecekler / -acaklar as plural noun

Ol**acakları** tahmin ettim.

I guessed what would happen.

Yap**acaklarınla** gurur duy.

Be proud of what you are going to do.

-dik noun + ...

- diği için *because, due to*
- diği halde *although*
- diği kadar *as much as, as far as*
- diği gibi *as*
- diği zaman *when*
- diğinden başka *apart from*
- diğinden dolayı *because of*
- diği sürece *as long as*

-ecek noun + ...

- eceği için *because, due to*
- eceği halde *although*
- eceği kadar *as much as, as far as*
- eceği gibi *as*
- eceği zaman *when*
- eceğinden başka *apart from*
- eceğinden dolayı *because of*
- eceği sürece *as long as*

In this construction, you add the related possessive suffixes after the **-dik** and **-ecek** type nouns. These combinations are used in the forms determined by the vowel harmony rules, such as **-dığımız gibi, -düğüm gibi, -duğunuz gibi, -dığı halde, -dügü kadar, -duğun zaman, -duğundan başka, -dığım için, -duğundan dolayı, -dügü sürece, -acağı gibi, -acağından dolayı**, etc.

Here are some examples:

Geç kaldığım için tartıştı.

She quarrelled, because I was late.

Çok çalıştığı halde sınıfta kaldı.

Although he studied hard, he failed the class.

İstedığın kadar iç.

Drink as much as you want.

Onun dediği gibi, projeyi ertelediler.

As he said, they postponed the project.

İçtiğim zaman sarhoş olmuyorum.

I don't get drunk when I drink.

Gürültü yaptığınızdan dolayı kızdılar.

They got angry, because you made a noise.

Çalıştığımız sürece sorun yok.

As long as we work, there is no problem.

Gideceğinden başka bir şey bilmiyorum.

I don't know anything apart from the fact that she'll go.

Gideceği için üzüılıyor.

She feels sad, because he will go.

Here are the negative forms:

-meyeceği gibi

-mayacağı halde

-meyeceği kadar

-mayacağı zaman

-meyeceğinden başka

-meyeceği için

-mayacağından dolayı

-meyeceği sürece

-madığı gibi

-mediği halde

-madığı kadar

-mediği zaman

-mediğinden başka

-madığı için

-mediğinden dolayı

-madığı sürece

And here are the plural forms:

-ecekleri gibi
-ecekleri halde
-acakları kadar
-acakları zaman
-eceklerinden başka
-ecekleri için
-eceklerinden dolayı
-acakları sürece

-dikleri gibi
-dikleri halde
-dikleri kadar
-dikleri zaman
-diklerinden başka
-dikleri için
-diklerinden dolayı
-dikleri sürece

Uyuyamadığından dolayı işe gitmedi.

He did not go to work, because he did not sleep.

Onu görmeyeceğim için telefon ettim.

I called her, because I wasn't going to see her.

Güldüğün zaman güzel görünüyorsun.

You look beautiful when you laugh.

Mektubu aldığım zaman mutlu oldum.

I became happy when I received the letter.

İzmir'e gittiğimizde alışveriş yapacağız.

We will shop when we go to İzmir.

Onu gördüğümde bahçedeydi.

When I saw him, he was in the garden.

Geleceğimiz zaman telefon ederiz.

We will call you when we are going to come.

İzmir'e gideceğinizde otelde yer ayırtın.

When you are going to İzmir, book the hotel.

Karşı çıkmadıkları sürece sorun yok.

There is no problem as long as they don't object.

İşi bitirmediği için ödemediler.

Because he didn't finish the job, they didn't pay him.

Yola çıkacağımızda çok erken kalktık.

When we were going to set off, we got up very early.

Konuştukları halde unuttu.

Although they had already talked, he forgot.

karşı çıkmak - to oppose, to object

ertelemek - to postpone, to delay

sınıfta kalmak - to fail the class

proje - project

birbiri (each other)

birbirimiz (used for 'we'), **birbiriniz** (used for 'you'), **birbirleri** (used for 'they')

Birbirimizi anlıyoruz.

We understand each other.

Birbirimize baktık.

We looked at each other.

Birbirinizden farklı değilsiniz.

You are not different from each other.

Birbirleriyle konuşmuyorlar.

They do not talk to each other.

Birbirinizin adını hatırlıyor musunuz?

Do you remember each other's names?

-diği için / -dığı için / -düğü için / -duğu için (because)

'için' also means *because* when used in **-diği için** form with verbs.

Çok kar yağdığı için alışverişe gitmedik.

Because it snowed a lot, we did not go shopping.

Otobüs geç geldiği için işe geç kaldım.

Because the bus arrived late, I was late for work.

-diği halde / -dığı halde / -düğü halde / -duğu halde (although)

They are added to the stem of the verb. Also, see [Unit 14](#) for another form of *although*.

Yediğimiz halde acıktık.

Although we ate, we are (still) hungry.

Kar yağdığı halde araba sürdük.

Although it was snowing, we (still) drove the car.

Üşüdüğün halde palto giymiyorsun.

Although you are cold, you are not wearing a coat.

Hasta olduğu halde işe gitti.

Although he was ill, he went to work.

-diği zaman / -dığı zaman / -düğü zaman / -duğu zaman (when)

Eve geldiğin zaman yemek yiyordum.
*I was eating **when** you arrived home.*

Kapıyı açtığım zaman onu gördüm.
*I saw him **when** I opened the door.*

Yaz geldiği zaman tatile gideriz.
***When** the summer comes, we go on a holiday.*

Uyuduğu zaman horluyor.
*He snores **when** he sleeps.*

-diğinde / -dığında / -düğünde / -duğunda (when)

This is another way of saying **when**. Also, see [Unit 10](#) for the other forms of **when**.

O geldiğinde konuşuruz.
*We talk **when** he comes.*

Eve geldiğinde yemek yiyordum.
*I was eating **when** you arrived home.*

Kapıyı açtığımda onu gördüm.
*I saw him **when** I opened the door.*

İstanbul'a vardığımızda çok soğuktu.
*It was very cold **when** we arrived in İstanbul.*

Onu gördüğünüzde benden selam söyleyin.
***When** you see him, say hello from me.*

-diğinden beri / -dğından beri / -düğünden beri / -duğundan beri (since)

Also, see [Unit 10](#) for the other forms of *since*.

Eve geldiğinden beri konuşuyor.
She has been talking since she came home.

Arabayı aldığımızdan beri hiç sürmedim.
I have not driven the car since we bought it.

Tatile gittiğinizden beri onu görmedim.
I have not seen him since you went on holiday.

-diği sürece (as long as)

It is added to the stem of the verb. According to the vowel harmony rules, it can be **-diği sürece** / **-dığı sürece** / **-düğü sürece** / **-duğu sürece**.

Kirayı ödediği sürece sorun yok.
As long as he pays the rent, there is no problem.

Paran olduğu sürece onu alabilirsin.
As long as you have money, you can buy it.

Reported speech

When somebody says something, it is the speaker's exact words. In other words, it is the *direct speech* we hear from that speaker. In written language, the *direct speech* is written in quotation marks. For example:

Ayşe, "Hastayım," dedi.
Ayşe said, "I am sick."

When you are transferring Ayşe's speech to another person, you usually do not use the speaker's exact words. You transform the *direct speech* into a *reported speech (indirect speech)* and you say **Ayşe said that she was sick.**

In Turkish, to do this you use **-dik** or **-ecek** type nouns. You express the

sentence above as: **Ayşe hasta olduğunu söyledi**, which is an indirect/reported speech.

The literal translation is: *‘Ayşe sick her being said’*.

Gişe memuru, “Bilet kalmadı,” dedi.

Ticket clerk said, “There are no tickets left.”

Gişe memuru, biletin kalmadığını söyledi.

Ticket clerk said that there were no tickets left.

Nilgün, “Tatile gideceğiz,” dedi.

Nilgün said, “We will go on a holiday.”

Nilgün, tatile gideceklerini söyledi.

Nilgün said that they were going to go on a holiday.

Ali, “Recep’le Derya evlendiler,” dedi.

Ali said, “Recep and Derya married.”

Ali, Recep’le Derya’nın evlendiklerini söyledi.

Ali said that Recep and Derya had married.

Dolmuşta

In a shared taxi

A shared taxi is travelling along, stuffed with people. A passenger hands the fee to the driver and the other passengers want to get off when they arrive at their destinations.

Müşteri 1 "Buyurun parayı."

Şoför "Sağ ol abla."

Müşteri 2 "Müsait bir yerde inecek var."

Şoför "Buyur abi."

Müşteri 3 "Ben de ileride, köşede ineceğim."

Şoför "Tamam, abi."

Müşteri 4 "Müsait bir yerde durur musunuz?"

Şoför "Olur abla."

Müşteri 5 "İnecek var."

Şoför "Buyur amca."

dolmuş

They are shared taxis, mostly van-type minibuses. They follow a certain route. They do not have a timetable. They depart when they are full and generally, they do not have predetermined stops other than the departure stop. They stop anywhere the passenger wants and they pick up passengers anywhere on the route.

'dolmuş' literally means **full, stuffed, filled**. The shared taxis are called **stuffed**, because they are mostly stuffed with people.

When you want to get out at your destination, you say to the driver either **'inecek var'**, which literally means **'there is someone who wants to get out'** or you say **'müsait bir yerde inecek var'**, which means **'there is someone who wants to get out at a suitable place.'**

'*müsait*' means *suitable, convenient, available* and '*inecek*' means *someone who wants to get out* (see the *-ecek type nouns* in this unit).

Some shop window advertisements and warning signs:

Here are some shop window advertisements and warning signs that you can often see in Turkey. Study the *-en type adjectives* used in these advertisements and the signs.

İngilizce bilen ve sigara kullanmayan tecrübeli resepsiyonist aranıyor.

An experienced, non-smoking receptionist required with English skills.

Literally: An experienced receptionist who knows English and who does not use cigarette (who does not smoke) is being sought.

Bilgisayar bilen eleman aranıyor.

A person with computer skills is required.

Literally: A worker who knows (about) computers is being sought.

Buraya ait olmayan araçların girmesi yasaktır.

Vehicles, which do not belong here, are forbidden to enter.

Kurallara uymayanlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.

Legal proceedings will be taken against those who break the rules.

tecrübeli - *experienced*

eleman - *staff, worker*

resepsiyonist - *receptionist*

aramak - *to look for, to seek*

aranıyor - *is being sought*

araç - *vehicle*

uymak - *to conform, to match, to suit, to fit*

kural - *rule*

yasal - *legal*

işlem - *procedure, process*

Exercises

A. Fill in the gaps with *-dik participle* of the verbs in brackets.

Çiğdem ve Taner kapıda kaldılar

Çiğdem and Taner have been locked out

Çiğdem ve Taner arkadaşlarının doğum günü partisinde çok içerler. Partiden sonra evlerine gelirler. İkisi de sarhoştur. Sokak kapısında anahtarlarını ararlar. Bir türlü bulamazlar.

Çiğdem "Anahtarları nereye (koymak) **(a)**..... hatırlamıyor musun?"

Taner "Sana (vermek) **(b)**..... biliyorum. Çantana bak. Ceplerime baktım. Ceplerimde yok. Paspasın altında bir yedek anahtar (saklamak) **(c)**..... hatırlıyorum, ama orada da yok."

Çiğdem "Şunu bir dene. İşyerinin anahtarı. Belki açar."

Taner "Yok, açmıyor."

Çiğdem "Bunu dene. Kardeşimin evinin anahtarı."

Taner "Yok, bu da açmıyor."

Çiğdem "Hah..... İşte buldum anahtarı. Pantolonumun cebinde. Al aç kapıyı."

Taner "Oh... Nihayet. Bu da açmıyor. Sen bizim burada oturduğumuzdan emin misin? Bizim dairenin kapısına benziyor, ama."

Çiğdem "Aa.... Evet, burası bizim ev değil herhâlde."

O sırada birisi kapıyı açar. Bağırmaya başlar. İmdat! İmdat! Polis! Hırsız var.

altında - *under*

paspasın altında - *under the door mat*

daire - *apartment, flat, circle*

benzemek - *to look like, to resemble*

o sırada - *at that moment*

imdat - *help! mayday*

polis - *police*
sokak kapısı - *front door*
bir türlü - *in no way*
yedek - *spare*
saklamak - *to hide*
kardeş - *sibling*
nihayet - *at last, eventually*
kapıda kalmak - *to get locked out*

B. Read the conversation between Çiğdem and Taner and answer the questions.

1. Taner ne biliyor?
2. Taner ne hatırlıyor?
3. Hangi anahtarları deniyorlar?
4. Evin anahtarını nerede buluyorlar?
5. Evlerinin anahtarı kapıyı neden açmıyor?
6. Kapıyı açan niye bağırıyor?

C. Translate the sentences into the related language between English and Turkish.

- a. Bindığımız otobüs yanlış otobüstü.
- b. *The place, which I come from, is hot.*
- c. İndiğimiz uçak Viyana'ya devam etti.
- d. *The plane, which landed, has come from Vienna.*
- e. Konuştuğumuz insanlar buralı.
- f. *The people who are talking are from here.*
- g. Burası çalışacağın yer.
- h. *Have you received the letter that I sent?*
- i. Acele ettiğimiz halde geç kaldık.
- j. *I have a friend who knows Turkish.*
- k. Onu sevmediğini söyledi.

uçaktan inmek - *to get off a plane*
devam etmek - *to carry on, to continue*
buralı - *from here*
orali - *from there*

D. Turn the ...*dik* type nouns and *adjectives* to ...*ecek* type nouns and *adjectives* as in the example.

1. Tatile gittiklerini duyduk.
Tatile gideceklerini duyduk.
2. Onunla buluştuğumuz günü düşünüyorum.
.....
3. Orada olduğumuzu nereden bileceksin?
.....
4. Sattığımızı konuşacağız.
.....
5. Kazandığımızı biriktireceğiz.
.....

biriktirmek - *to save up, to collect*

E. Turn the ...*ecek* type nouns and *adjectives* to ...*dik* type nouns and *adjectives* as in the example.

1. İzmir bizim yaşayacağımız şehir.
İzmir bizim yaşadığımız şehir.
2. Oturacağımız ev denize bakıyor.
.....
3. Gideceğimiz lokanta otele yakın.
.....
4. Onun evleneceği bayan İsveçli.
.....
5. Ona söylemeyeceğini düşündüm.
.....

F. Turn the reported statements below into direct speech in the original spoken words as in the example.

Görevli trenin sekizde kalacağını söyledi.

Görevli, 'Tren sekizde kalkacak,' dedi.

1. Taner dün işe gitmediğini söyledi.

Taner, '.....' dedi.

2. Nergiz, Nermin'in hasta olduğunu söyledi.

Nergiz, '.....' dedi.

3. Nilgün çok mutlu olduğunu söyledi.

Nilgün, '.....' dedi.

4. Ali telefon edeceğini söyledi.

Ali, '.....' dedi.

5. Şoför yolumuzun uzun olduğunu söyledi.

Şoför, '.....' dedi.

G. Turn the quoted statements below into reported speech as in the example.

Nilgün, 'Onu görmedim,' dedi.

Nilgün onu görmediğini söyledi.

1. Dilek, 'Onu özleyeceğim,' dedi.

Dilek söyledi.

2. Nergiz, 'Söylemedim,' dedi.

Nergiz söyledi.

3. 'Tatilde çok eğleniyoruz,' dediler.

..... söylediler.

4. Timur, 'Ona aşığım,' dedi.

Timur, ... söyledi.

5. Çiğdem, 'Babam İstanbul'da oturuyor,' dedi.

Çiğdem söyledi.

H. Translate the text into Turkish.

Derya is our neighbour. She has been our neighbour since 1990. She has been living here for twenty years. Although she is old, she does the housework herself and goes out for shopping almost every day. She is old, but she is as strong as a young woman. Maybe she feels a little lonely.

When the summer comes, she goes to her son. Her son lives in Marmaris. He is an accountant at a hotel. Yesterday while I was walking in the street, I saw her. She was very happy. She said that she received a letter from her son. "Summer is coming," she said, "I will see my son."

When the summer comes, she always goes to Marmaris.

Unit 12

Ayşe bir adamla tanışmış

Apparently, Ayşe met a man

Tülin "Geçen gün yeğenim Ayşe'yi gördüm. Dedikodu yapmayı hiç sevmem, ama geçen hafta bir adamla tanışmış. Adam çok yakışıklıymış. Ayşe'yle aynı iş yerinde çalışıyorlarmış. Beraber bir yerde oturup çay içmişler. Ondan sonra yürüyerek iş yerine gelmişler. Adam muhasebeciymiş. Teknokit firmasının muhasebe müdürüymüş."

Nesrin "Teknokit'in muhasebe müdürü müymüş?"

Tülin "Evet, Teknokit'in muhasebe müdürüymüş. Hani üzerime vazife değil, dedikoduyu hiç sevmem, ama adam Ayşe'ye karşı çok nazıkmiş. Ayşe adamdan çok hoşlanmış. Ayşe adamın da kendisinden çok hoşlandığını düşünüyor."

Nesrin "Ya! Demek adam da ondan çok hoşlanmış ha..?"

Tülin "Dedikodu yapmak hiç hoşuma gitmez, ama evet, adam da ondan çok hoşlanmış."

Nesrin "Bu adamın adı neymiş peki?"

Tülin "Kemal herhâlde."

Nesrin "Kemal mi? Kemal Gülnur'un abisi değil mi?"

Tülin "Aaa....! Evet, şimdi hatırladım. Gülnur'un abisi. Bak, dedikoduyu hiç sevmem, ama o adam" "

Nesrin "Biliyorum, biliyorum. Sen dedikodu yapmayı hiç sevmezsin!"

Tülin "....."

muhasebe - *accounting, accountancy*

...e karşı - *towards*

nazık - *kind, gentle, polite*

demek - *you mean to say that, to say*

koca - *husband*

ya! - *gosh (exclamation)*

dedikodu - *gossip*

yeğen - *nephew, niece*

dedikodu yapmak - *to gossip*

geçen gün - *the other day*

hani - *to tell the truth, well, where*

üzerime vazife değil - *it's none of my business*

The inferential

Suffix **-miş, -mış, -müş** or **-muş** is used to make this form. The **-miş** ending is the suffixed form of the word **imiŝ**. Instead of this word, the suffix form is commonly used. This suffix means **apparently, reportedly** or **supposedly**. We use this ending when we are talking about something which is heard from somebody else or from some other source. We hear and say what is heard from the source. We are not sure if it is certain or not.

This form is also used in jokes, anecdotes, tales and storytelling. The **-miş** ending can refer to the present, the past and the future.

Ali şu anda araba sürüyormuŝ.

Ali şu anda araba sürüyor **imiŝ**.

(as far as I've heard) Ali is driving a car at the moment.

Yarın kar yağacakmıŝ.

(I am not sure, but they say) It will snow tomorrow.

O eve her zaman geç gelirmiŝ.

(apparently) He always comes home late.

Ayşe bir adamla tanışmış.

(apparently) Ayşe met a man.

The indefinite past tense / The inferential past tense

This tense is used to tell about actions or events that reportedly happened in the past. You have heard that they happened, but you are not sure. Unlike

the *definite past tense*, the statements may not be certain. The *indefinite past* form is translated to English in the *definite past tense*, although it makes a lot of difference in Turkish. You use the **-miş, -mı, -mü** or **-mu** (*apparently*) ending in this case.

You've learned how to report events in Unit 11. Reporting events by using the suffixes **-miş, -mı, -mü** and **-mu** is also a way, which is easier.

(ben)	gel- miş -im
(sen)	gel- miş -sin
(o)	gel- miş
(biz)	gel- miş -iz
(siz)	gel- miş -siniz
(onlar)	gel- miş / gel- miş -ler

(ben)	yaz- mı -ım
(sen)	yaz- mı -sın
(o)	yaz- mı
(biz)	yaz- mı -ız
(siz)	yaz- mı -sınız
(onlar)	yaz- mı / yaz- mı -lar

(ben)	gör- mü -üm
(sen)	gör- mü -sün
(o)	gör- mü
(biz)	gör- mü -üz
(siz)	gör- mü -sünüz
(onlar)	gör- mü / gör- mü -ler

(ben)	konuş- mu -um
(sen)	konuş- mu -sun
(o)	konuş- mu
(biz)	konuş- mu -uz
(siz)	konuş- mu -sunuz
(onlar)	konuş- mu / konuş- mu -lar

Gelmişim.

*(supposedly) I came. /
I gather that I've come. /
They say that I've come.*

Yazmışsın.

*(reportedly) You wrote. /
Presumably you have written. /
They say that you have written.*

Görmüş.

(apparently) He saw.

Gitmişiz.

(presumably) I think that we went.

İçmişsiniz.

*(reportedly) You drank. /
They say that you drank.*

Tartışmışlar.

*(apparently) They argued. /
As far as I have heard they argued.*

Ahmet'le telefonda konuştum. Nilgün evde değilmiş.

I talked to Ahmet on the phone. Apparently, Nilgün was not at home.

Talking to Ahmet is the direct conversation that you made, but the second sentence about Nilgün not being at home is the information that you heard from Ahmet.

-me/-ma is added to the stem of the verb to make the negative forms.

(ben)	gel- me -miş-im
(sen)	gel- me -miş-sin
(o)	gel- me -miş
(biz)	gel- me -miş-iz

(siz)	gel- me -miş-siniz
(onlar)	gel- me -miş / gel- me -miş-ler

(ben)	yaz- ma -mış-ım
(sen)	yaz- ma -mış-sın
(o)	yaz- ma -mış
(biz)	yaz- ma -mış-ız
(siz)	yaz- ma -mış-sınız
(onlar)	yaz- ma -mış / yaz- ma -mış-lar

(ben)	gör- me -miş-im
(sen)	gör- me -miş-sin
(o)	gör- me -miş
(biz)	gör- me -miş-iz
(siz)	gör- me -miş-siniz
(onlar)	gör- me -miş / gör- me -miş-ler

(ben)	konuş- ma -mış-ım
(sen)	konuş- ma -mış-sın
(o)	konuş- ma -mış
(biz)	konuş- ma -mış-ız
(siz)	konuş- ma -mış-sınız
(onlar)	konuş- ma -mış / konuş- ma -mış-lar

Bugün işe gelmemiş.

(apparently) He did not come to work today.

Yarın yağmur yağmayacakmış.

(they say that) It will not rain tomorrow.

Bugün tiyatroya gitmiyorlarmış.

(as far as I've heard) They are not going to the theatre today.

Question forms are made by using the question tag **mi**, **mı**, **mü** or **mu**.

(ben)	gel-miş mi -y-im?

(sen)	gel-miş mi -sin?
(o)	gel-miş mi ?
(biz)	gel-miş mi -y-iz?
(siz)	gel-miş mi -sınız?
(onlar)	gel-miş mi ? / gel-miş-ler mi ?

(ben)	yaz-mış mı -y-ım?
(sen)	yaz-mış mı -sın?
(o)	yaz-mış mı ?
(biz)	yaz-mış mı -y-ız?
(siz)	yaz-mış mı -sınız?
(onlar)	yaz-mış mı ? / yaz-mış-lar mı ?

(ben)	gör-müş mü -y-üm?
(sen)	gör-müş mü -sün?
(o)	gör-müş mü ?
(biz)	gör-müş mü -y-üz?
(siz)	gör-müş mü -sünüz?
(onlar)	gör-müş mü ? / gör-müş-ler mi ?

(ben)	konuş-muş mu -y-um?
(sen)	konuş-muş mu -sun?
(o)	konuş-muş mu ?
(biz)	konuş-muş mu -y-uz?
(siz)	konuş-muş mu -sunuz?
(onlar)	konuş-muş mu ? / konuş-muş-lar mı ?

Bugün işe gitmiş mi?

(Do you know?) Did he go to work today?

Yarın yağmur yağacak mıymış?

(Do you have any idea?) Will it rain tomorrow?

Bugün tiyatroya gidiyorlar mıymış?

(Do you know?) Are they going to the theatre today?

To make the negative question form, use the rules for the negatives and the questions.

(ben)	gel- me -miş mi -y-im?
(sen)	gel- me -miş mi -sin?
(o)	gel- me -miş mi ?
(biz)	gel- me -miş mi -y-iz?
(siz)	gel- me -miş mi -siniz?
(onlar)	gel- me -miş mi ? / gel- me -miş-ler mi ?

(ben)	yaz- ma -mış mı -y-ım?
(sen)	yaz- ma -mış mı -sın?
(o)	yaz- ma -mış mı ?
(biz)	yaz- ma -mış mı -y-ız?
(siz)	yaz- ma -mış mı -sınız?
(onlar)	yaz- ma -mış mı ? / yaz- ma -mış-lar mı ?

(ben)	gör- me -miş mi -y-im?
(sen)	gör- me -miş mi -sin?
(o)	gör- me -miş mi ?
(biz)	gör- me -miş mi -y-iz?
(siz)	gör- me -miş mi -siniz?
(onlar)	gör- me -miş mi ? / gör- me -miş-ler mi ?

(ben)	konuş- ma -mış mı -y-ım?
(sen)	konuş- ma -mış mı -sın?
(o)	konuş- ma -mış mı ?
(biz)	konuş- ma -mış mı -y-ız?
(siz)	konuş- ma -mış mı -sınız?
(onlar)	konuş- ma -mış mı ? / konuş- ma -mış-lar mı ?

The usage of **-miş / -mîş / -müş / -muş** with the verb *to be (am, is, are)*

You can either use the word **imîş**, which is not common, or use the **-miş** endings as the suffixed form of **imîş**. When a word ends with a vowel, you put the buffer **y** before these endings as **-ymîş, -ymîş, -ymüş** and **-ymuş**.

These endings refer to the present, the past and the future.

O futbolcuymuş. (O futbolcu imîş.)

(they say) He is/was a footballer.

O restoranda yemekler güzelmiş.

(apparently) The food at that restaurant is/was nice.

Film çok iyiymiş.

(apparently) The film is/was very good.

O Türk'müş.

(they say) He is/was Turkish.

Mehmet kızgınmış.

(as far as I heard) Mehmet is/was angry.

Hastaymışım.

(I've been told that) I am/was (supposed to be) ill.

Nilgün hastaymış.

(they told that) Nilgün is/was ill.

Bu kış çok soğuk olacaktı.

(apparently) This winter it will be very cold.

In the negative form, **değil (not)** is used with **-miş** added onto **değil** as **değil + mîş**.

Nilgün hasta değilmiş.

(I've learned that) Nilgün is/was not ill.

O futbolcu değilmiş.

(they say that) He is/was not a footballer.

O restoranda yemekler güzel değilmiş.

(apparently) The food at that restaurant is/was not nice.

Film çok iyi değilmiş.

(apparently) The film is/was not very good.

Bu kış çok soğuk olmayacakmış.

(apparently) This winter it will not be very cold.

In the question form, the suffix **-miş**, **-mış**, **-müş** or **-muş** is added to the question tag **mi**, **mı**, **mü** or **mu** with the buffer **y** in between and the personal ending in the end.

Yemek hazır mıymış?

Is/was the meal ready?

(Do/did you know whether the meal is/was ready?)

Evde miymiş?

Is/was he at home?

(Do/did you know whether he is/was at home?)

Hasta mıymışım?

Am/was I ill?

(Do/did they say that I am/was ill?)

Film iyi miymiş?

Is/was the film good?

(Do/did they say the film is/was good?)

Bu kış çok soğuk olacak mıymış?

Will it be very cold this winter?

(Do/did they say that it will/would be very cold this winter? - Do you have any idea?)

Here are some examples for the negative question forms:

O tatilde değil miymiş?

Isn't/wasn't he on holiday?

(Do/did you know whether he is/was not on holiday?)

Ali mutlu değil miymiş?

Isn't/wasn't Ali happy?

(Do/did they say that Ali is/was not happy?)

Hasta değil miymişim?

Am/was I not ill?

(Do/did they say that I am/was not ill?)

Film iyi değil miymiş?

Isn't/wasn't the film good?

(Do/did they say that the film is/was not good?)

Bu kış soğuk olmayacak mıymiş?

Won't it be cold this winter?

(Do/did they say that it will/would not be cold this winter?)

Bir fıkra (A joke)

Bir adam bir gün doktora gitmiş. Doktor adamı muayene etmiş ve “Durum hiç iyi değil, fazla ömrünüz yok,” demiş.

Adam paniğe kapılmış ve telaşlanmış, “Ne kadar ömrüm var doktor bey?” demiş.

Doktor, “10,” demiş.

Adam, “10 ne? 10 yıl mı? 10 ay mı? 10 hafta mı? Yoksa 10 gün mü?”, demiş.

Doktor geriye saymaya başlamış, "10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, ..."

ömür - *life*

paniğe kapılmak - *to get into panic*

telaşlanmak - *to get into a flap*

geriye saymak - *to count down*

Nasreddin Hoca (*Nasreddin Hodja*)

Nasreddin Hoca bir gün ormana gitmiş. Bir dalın üstüne oturmuş, dalı kesmeye başlamış. Aşağıdan geçen bir yolcu Hoca'ya seslenmiş, "İnsan oturduğu dalı keser mi? Şimdi düşeceksin", demiş.

Hoca, adama aldırmamış, işine devam etmiş. Az sonra dal kırılmış, Hoca aşağı düşmüş. Düştüğü yerden perişan bir durumda adama seslenmiş, "Düşeceğimi bildin, bari ne zaman öleceğimi de söyle", demiş.

Nasreddin Hoca was a philosopher and a wise man believed to have lived in the 13th century in Akşehir/Turkey, known for his great sense of humour and his funny stories and jokes.

dal - *branch*

ölmek - *to die*

hoca - *hodja*

aldırmamak - *to ignore*

perişan - *miserable*

az sonra - *soon after*

orman - *forest*

bari - *may/might as well*

aşağı düşmek - *to fall down*

-miş ending is also added to question words. You can hear these forms so often in daily language. Here are some examples:

Nedenmiş?

Why? / Why did/do you say it was/is?

(Do you have any idea about the reason?)

Neymiş?

What did/do you say it was/is?

What was/is it?

What is/was it supposed to be?

Neredenmiş?

Where did/do you say he/she/it was/is from?

(Do you know?)

Ne kadarmış?

How much did/do you say it was/is?

(Do you have any idea?)

Neredeymiş?

Where did/do you say he/she/it was/is?

(Do you have any idea?)

Kimmiş?

Who did/do you say it was/is?

Who is/was he supposed to be?

(Do you have any idea about who it was/is?)

Hangisiymiş?

Which one did/do you say it was/is?

(Do you know?)

Kaç kişiymiş?

How many people did/do you say they were/are?

(Do you have any idea?)

Problem neymiş?

What is/was the problem?

(Do you know what the problem is/was?)

Gömlek ne kadarmış?

How much is the shirt?

(Have you checked the price?)

Müdür kimmiş?

Who is the manager?

(Do you know who the manager is?)

Ne demiş?

What did she say?

(Do you know?)

Forms of **-miş** ending are also added to **var**, **yok** and **var mı?**

varmış

It seems that there is/was/are/were

yokmuş

It seems that there isn't/wasn't/aren't/weren't

var mıymış?

Do you think / does it seem that there is/was/are/were?

(ben) varmışım

(sen) varmışsın

(o) varmış

(biz) varmışız

(siz) varmışsınız

(onlar) varmış/varlarmış *or* varmışlar

'... must have ...', 'I expect ...'

-miştir, -miştir, -müştür and **-muştur** and the plural forms **-mişlerdir, -mişlerdir, -müşlerdir** and **-muşlardır** are used meaning **'... must have ...'** or **'I expect ...'**

You use them when you are not sure if something has happened and you are assuming that it has happened.

Gitmiştir.

(I assume) He must have gone.

Paraları bitmiştir.

I expect they ran out of money.

Şimdi İstanbul'a varmışlardır.

They must have arrived in İstanbul by now.

Geç kalmışsındır.

You must have been late.

-miştir endings are also used in news reports and in official announcements, such as at a train station, at an airport, etc.

Uçağımız alana inmiştir.

Our plane has landed at the airport.

İstanbul treni birinci perona girmiştir.

The İstanbul train has arrived at platform one.

Ucuzluk başlamıştır.

Sale has started.

Başvuru süresi bitmiştir.

The application period has ended.

-(y)ip / -(y)ıp / -(y)üp / -(y)up (*and, also*)

You can combine and shorten two sentences with these endings without losing the meaning. Verbs act like adverbs when they have these endings. You use buffer *y* if the verb stem ends with a vowel.

Çay içtik ve denizi seyrettik.

We drank tea and watched the sea.

Çay içip denizi seyrettik.

We drank tea and watched the sea.

Bilet aldı ve otobüse bindi.

He bought a ticket and got on the bus.

Bilet alıp otobüse bindi.

He bought a ticket and got on the bus.

Güldük ve espri yaptık.

We laughed and made a joke.

Gülüp espri yaptık.

We laughed and made a joke.

Kitap okudum ve uyudum.

I read a book and slept.

Kitap okuyup uyudum.

I read a book and slept.

-(y)erek / -(y)arak (*by -ing, -ing*)

These endings are added onto the verb stem. Don't forget the buffer **y** between two vowels.

Otele yürüyerek gittik.

*We went to the hotel on foot (**by walking**).*

Kutuyu tornavida kullanarak açtım.

*I opened the box **by using** a screwdriver.*

Bilmeyerek ayağına bastım.

Unknowingly, I stepped on his foot.

(Literally: By not knowing)

İstemeyerek kalbini kırdım.

Unintentionally, I broke her heart.

(Literally: By not wanting)

Sohbet ederek yürüdük.

*We walked **chatting**.*

Resme bakarak ağladı.
She cried looking at the picture.

peron - platform
istemeyerek - unintentionally
espri yapmak - to make a witty remark
ağlamak - to cry
kalp - heart

olarak (*as*)

When you use the **-arak** ending with the verb **olmak**, it means **as**.

İngilizce Öğretmeni **olarak** çalışıyorum.
I am working as an English Teacher.

Fransa'ya turist **olarak** gittim.
I have been to France as a tourist.

Bu odayı oturma odası **olarak** kullanıyoruz.
We are using this room as the living room.

-e / -a (*by -ing*)

-e/-a is added to the stem of the verb and it is used twice. This is another form of **-erek / -arak (by -ing)**, which has the same meaning.

Sohbet ede ede yürüdük.
We walked chatting.

Resme baka baka ağladı.
She cried looking at the picture.

-e / -a (*after all that*)

-e or **-a** is added to the stem of the verb and it is used twice.

Ala ala bu gömleği mi aldın?

After all that, did you buy this shirt?

Gide gide o lokantaya mı gittiniz?

After all that, did you go to that restaurant?

-e karşı / -a karşı (*against, towards*)

Akıntıya **karşı** kürek çektik.

*We rowed **against** the current.*

Onun fikirlerine **karşıyım**.

*I am **against** his ideas.*

Ona **karşı** hisleri var.

*She has feelings **towards** him.*

Sabaha **karşı** uyandım.

I woke up as morning was coming.

*Literally: I woke up **towards** morning.*

akıntı - *flow, current*

kürek çekmek - *to row*

his - *feeling*

-e doğru / -a doğru (*towards*)

Şu anda eve **doğru** yürüyoruz.

*At the moment we are walking **towards** home.*

Adaya **doğru** yüzdük.

*We swam **towards** the island.*

Akşama **doğru** paket geldi.

*Literally: The parcel arrived **towards** evening.*

Öğlene **doğru** acıktım.

*Literally: I got hungry **towards** noon.*

ondan önce (*before that, previously*), **ondan sonra** (*after that, then, afterwards*)

Sinemaya gittik. Ondan önce yemek yedik.

We went to the cinema. Before that, we had a meal.

Çarşıya gittik. Ondan sonra Nermin'e uğradık.

We went to the shops. After that, we popped in to Nermin.

Pazara nasıl giderim?

How do I go to the bazaar?

Hüseyin yolun kenarında bir taksi şoförüne sorar.

Hüseyin "Affedersin. Buradan pazara nasıl giderim?"

Taksi şoförü "Karşıda kütüphanenin yanından sola dön, orada bir büfe göreceksin. Onun yanından sağa sap, sonra dümdüz git. Trafik ışıklarını geç. Dosdoğru devam et. Yol boyunca düz git. On beş dakika kadar yürü. Sonunda bir kırtasiyeciye geleceksin. Oradan sola dön. Ayakkabıcının yanında. Tam köşede."

Hüseyin "Ya!...."

Taksi şoförü "İstersen ben götürüyim abi."

Hüseyin "İyisi mi sen götür bari."

Taksi şoförü "Merak etme abi. Hemen."

trafik ışıkları - *traffic lights*

boyunca - *along*

sağa sap - *bear right*

kadar - *about, as as*

merak etmek - *to worry*

kırtasiyeci - *stationary shop*

iyisi mi - *rather, better*

Prepositions of place

içinde	<i>inside, in</i>
dışında	<i>outside</i>
önünde	<i>in front of</i>
arkasında	<i>behind</i>
karşısında	<i>opposite</i>
arasında	<i>between, among</i>
ortasında	<i>in the middle of</i>
etrafında	<i>around</i>
tarafında	<i>on 's side</i>
altında	<i>under, underneath, at the bottom, below</i>
üzerinde	<i>on, above, over</i>
üstünde	<i>on, above, over</i>
yanında	<i>beside, next to</i>

Kedi nerede?

Where is the cat?

Kedi yatağın altında.

The cat is under the bed.

Cüzdanım nerede?

Where is my wallet?

Masanın üzerinde.

On the table.

These prepositions have a possessive construction. The literal translations of these sentences are: *'The cat is at the bed's under', 'At the table's on'.*

Çocuk ağacın arkasında.

*The child is **behind** the tree.*

(at the tree's behind)

Onların evi sinemanın yanında.

*Their house is **next to** the cinema.*

O kutunun **içinde** ne var?

*What's **in** that box?*

Evin **önünde** araba bekliyor.

*A car is waiting **in front of** the house.*

Marketin **karşısında** oturuyoruz.

*We live **opposite** the market.*

Çalıların **arasında** sincap var.

*There is a squirrel **among** the bushes.*

Yolun **ortasında** durma.

*Don't stand **in the middle of** the road.*

Evin **etrafında** dolaştım.

*I walked **around** the house.*

Araba dükkânın **önünde** mi?

*Is the car **in front of** the shop?*

Dosyalar masanın **üstünde** değil.

*The files are not **on** the table.*

sincap - squirrel

çalı - bush

These prepositions are constructed from nouns. You use the possessor suffixes **-(n)in**, **-(n)ın**, **-(n)ün** and **-(n)un**. You also use possessed endings, which are combined with **-de/-da (at)**.

arka back

-in arkasında behind, at the back of

yan side

-in yanında *(at/by the side of), next to, beside*

iç *interior*

-in içinde *(at the) inside (of), in*

ön *front*

-in önünde *in front of*

karşı *opposite*

-in karşısında *opposite, at the opposite side of*

ara *gap*

-in arasında *between, among*

orta *middle*

-in ortasında *in the middle of*

etraf *surrounding(s)*

-in etrafında *around*

alt *bottom*

-in altında *under, at/by the under of, at the bottom of*

dış *exterior*

-in dışında *outside, at the outside of*

üst *top*

-in üstünde *on, on the top of*

'altında' also means *underneath, beneath, below* and 'üstünde' also means *over*.

arabanın arkasında

Arabanın arkasında durma.

Don't stand behind the car.

otobüsün önünde

Otobüsün önünde taksi gidiyor.

A taxi is going in front of the bus.

motorun altında

Motorun altında kablolar var.

There are cables under the engine.

hastanenin karşısında

Kasap hastanenin karşısında.

The butcher is opposite the hospital.

Ali'nin yanında

Ayşe Ali'nin yanında yürüyor.

Ayşe is walking beside Ali.

masanın üstünde

Bardaklar masanın üstünde.

The glasses are on top of the table.

Bardaklar dolabın içinde mi yoksa dışında mı?

Are the glasses inside or outside the cupboard?

Bardaklar dolabın içinde değil, tezgâhın üzerinde.

The glasses are not in the cupboard, they are on top of the worktop.

The construction for **-in arasında** (*between*) is: ile **-in arasında** (*between ... and ...*):

Okul, lokanta ile berberin arasında.

The school is between the restaurant and the barbershop.

You can also construct these prepositions with **-e / -a** (*to*) or **-den / -dan** (*from*).

-in arkasına

to the behind/back of

-in arkasından
from the behind/back of

-in yanına
to the side of

-in yanından
from the side of

-in içine
to the inside of, into

-in içinden
from the inside of

-in önüne
to the front of

-in önünden
from the front of

-in karşısına
to the opposite side of

-in karşısından
from the opposite side of

-in arasına
(in) between, to the between

-in arasından
from between

-in ortasına
to the middle of

-in ortasından

from the middle of

-in etrafına

to the surrounds of

-in etrafından

from around

-in altına

to the under of

-in altından

from underneath

-in dışına

to the outside of

-in dışından

from the outside of

-in üstüne

to the top of, onto

-in üstünden

from the top of, off the

Fare koltuğun altına gitti.

The mouse went under the armchair.

Masayı bahçenin ortasına koyduk.

We put the table in the middle of the garden.

Köpek yanıma oturdu.

The dog sat beside me.

Tabakları masanın üstüne koy.

Put the plates onto the table.

Köpek duvarın üstünden **atladı**.
The dog jumped from the top of the wall.

Kutunun içinden **ne** aldın?
What did you take from inside the box?

Sinemanın karşısından **sola** dön.
Turn left opposite the cinema.

Beni arabayla evin önünden **aldı**.
He picked me up in front of the house.
(Literally: He picked me up from the front of the house.)

onun dışında / bunun dışında (*apart from this/that, other than this/that*)

Türkiye’de tatil çok iyi ve rahat. Bunun dışında çok da ucuz.
Holiday in Turkey is so good and comfortable. Other than this, it is also cheap.

The verbs *yemek* (to eat) and *demek* (to say)

The stems of these verbs are **ye** and **de**. When you add a suffix, which starts with a vowel to these stems and you use **y** as a buffer between the two vowels, then **e** changes to **i**.

ye+y+en becomes.... yiye
ye+y+ince becomes.... yiyince
ye+y+ecek becomes.... yiyecek
ye+y+ip becomes.... yiyip
ye+y+elim becomes.... yiyelim
ye+y+e+me+m becomes.... yiyemem

de+y+en becomes.... diyen
de+y+ecek becomes.... diyecek

de+y+elim becomes.... diyelim
de+y+e+me+m becomes.... diyemem

deyince and **deyip** do not change in written language although you pronounce the change in a conversation.

Elma yiyen çocuk Ali.

The child who's eating an apple is Ali.

Çok yiyince kendimi rahatsız hissediyorum.

When I eat a lot, I feel uncomfortable.

Yemek yiyecekler buyursun.

Those who are going to eat, help yourselves please.

Yiyip içtik.

We ate and drank.

Hamburger yiyelim mi?

Shall we eat hamburger?

Çok yiyemez.

She cannot eat a lot.

Nerede yemek yiyeceksiniz?

Where are you going to have a meal?

Şu anda yemek yiyor.

At the moment he is having a meal.

Ona aptal diyen ben değilim.

I am not the one who said fool to him.

Ne diyeceksin?

What are you going to say?

O iyi diyelim.

Let's say she is well.

Ona hiçbir şey diyemeyiz.

We cannot say anything to him.

If the suffix starts with a consonant, then no change is made.

Daha fazla yemem.

I don't eat any more.

Daha sonra yeriz.

We eat later on.

Onlar çok yerler.

They eat a lot.

Ona hiçbir şey demem.

I don't/won't say anything to him.

Ona “Gel,” dedim.

I said, “Come,” to him.

Ona “Merhaba,” dersin.

You say “Hello,” to him.

adres (*address*)

Atatürk Caddesi,
Hanımeli Sokak, Marmara Apartmanı
No: 42/4 Çiçek Mahallesi
Çankaya / Ankara
06690

42 refers to the number of the apartment block and 4 refers to the number of the flat.

cadde is *street* or *avenue*

sokak is *street* or *road* which is a smaller, minor road

apartman means *block of flats*

no is the shortened form of *numara* which means *number*

daire means *apartment, flat*

kat means *floor*, such as *ikinci kat (second floor)*

bulvar means *boulevard* or *avenue*

yol means *way, road, route*

mahalle is *district, neighbourhood*

In an address, generally, abbreviations are used, such as:

Çiçek Mah. Atatürk Cad. Hanımeli Sok. Marmara Apt. No: 42 / 4 Çankaya
/ Ankara 080000

No. (numara)

D. (daire)

K. (kat)

Mah. (.... mahallesi)

Cad. (.... Caddesi)

Sok. (sokak / sokağı)

Apt. (apartmanı)

Exercises

A. Read the dialogue between Tlin and Nesrin and mark the statements as true or false.

1. Tlin geen gn bir adamla tanışmış. (T) (F)
2. Adam Teknokit firmasında alışıyormuş. (T) (F)
3. Adam Nesrin'in kocasıymış. (T) (F)
4. Tlin, Kemal'in karısıymış. (T) (F)
5. Kemal muhasebeciymış. (T) (F)

B. Read the joke of Nasreddin Hodja and answer the questions below.

1. Nasreddin Hoca aēata ne yapıyormuş?
2. Yoldan kim geiyormuş?
3. Nasreddin Hoca aēatan neden dşmş?
4. Hoca dştkten sonra adama ne demiş?

C. Read the joke of Nasreddin Hodja and mark the statements as true or false.

1. Nasreddin Hoca aēata elma topluyormuş. (T) (F)
2. Yolcu, Hoca'ya, "Dalı keřtiēinde aēaēı düşeceksin," demiş. (T) (F)
3. Hoca adamı dinlemiş ve aēatan aēaēı inmiş. (T) (F)
4. Nasreddin Hoca aēatan düşmüş, çünkü oturduēu dalı kesmiş. (T) (F)

aēaēı inmek - *to come down, to climb down*

elma toplamak - *to pick apples*

D. Read the text below and report it to your friend using -miş suffixes.

Dn Ankara-İstanbul karayolunda meydana gelen kazada bir araba karşı ynden gelen başka bir arabayla arpıştı. Kazada iki kişi yaralandı. Arabalardan biri yandı. Kaza yerine gelen kurtarma ekipleri

yaralıları hastaneye kaldırdı. İtfaiye ekipleri arabada çıkan yangını söndürdü. Karayolu bir saat trafiğe kapalı kaldı.

kurtarma - *rescue*

kaza yeri - *accident scene*

ekip - *team*

yaralı - *the injured, casualty*

kaldırmak - *to lift, to raise*

itfaiye - *fire brigade*

yangın - *fire*

söndürmek - *to put out, to extinguish*

karayolu - *highway, main road*

meydana gelmek - *to occur, to take place*

kaza - *accident*

karşı - *opposite*

çarpmak - *to collide*

yaralanmak - *to get injured*

-dan biri - *one of the*

hastaneye kaldırmak - *to take to hospital*

E. Translate the text above in exercise D into English.

F. Match the statements in bold and the ones in italic.

- 1. Çocukken çok şişmanmışsın.**
- 2. Buraya iki yaşında gelmişim.**
- 3. Duyduğuma göre, yer yokmuş.**
- 4. Neler olmuş?**
- 5. Söylediği ciddi değilmiş.**

- a. What's happened? (Do you know what's happened?)*
- b. According to what I've heard, there are no vacancies.*
- c. (They told me that) I came here when I was two.*
- d. Apparently, you were very fat when you were a child.*
- e. Apparently, what he said was not serious.*

G. Write the statements in Turkish.

- a. I know him. He must have spent all his money.
- b. He must have forgotten to buy a gift for her.
- c. She must have eaten a lot again.
- d. I assume (I expect) they did not remember.
- e. I know her. She must have talked a lot.

H. Fill in the blanks using the prepositions of place.

1. Şarap şişe.....
(The wine is inside the bottle.)
2. Araba köprü.....
(The car is under the bridge.)
3. Mehmet benim
(Mehmet is beside me.)
4. Çöpler kova.....
(The rubbish is inside the bucket.)
5. Bavul yatak.....
(The suitcase is under the bed.)
6. Mektup gazete.....
(The letter is on the newspaper.)
7. Postane pastane.....
(The post office is opposite the patisserie.)
8. Hastane pastane.....
(The hospital is behind the patisserie.)

I. Translate the sentences into English.

1. Patlamış mısır yiyerek film seyrettik.
2. O bir şirkette müdür olarak çalışıyor.
3. Sohbet ede ede çalıştık.
4. Benim düşüncelerime karşı.

5. Bula bula bunu mu buldun?
6. Adama bakarak güldük.
7. Bara gidip bira içelim mi?

J. Shorten the sentences by using the suffixes *-ip* / *-ı* / *-ü* / *-up*.

1. Çay içtik ve sohbet ettik.
2. Yeni bir iş bulacakmış ve eski işini bırakacakmış.
3. Onunla görüşüm ve karar verdim.
4. İlaç için ve yediklerine dikkat etsin.
5. Onunla her gün buluşuyoruz ve yürüyoruz.
6. Çok içmiştir ve sarhoş olmuştur.
7. Plaja gidelim ve güneşlenelim.

K. Use *-erek* / *-arak* endings with the verbs in brackets and fill in the gaps to complete the sentences.

1. (telefon etmek) randevu aldım.
2. Türkçeyi (çalışmak) öğrendik.
3. Patlamış mısır (yemek) film seyrettik.
4. Bütün gün (somurtmak) oturdu.
5. İlaç (kullanmak) iyileşti.
6. Çamurda (yürümek) eve geldik.

patlamış mısır - *popcorn*

çamur - *mud*

somurtmak - *to sulk, to pout*

L. Fill in the blanks writing the meanings in the related language.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
1.	<i>under</i>
2. apartman	
3.	<i>opposite</i>
4. daire	

5.	<i>behind</i>
6.	<i>next to</i>
7.	<i>between</i>
8. kat	
9. sokak	
10. önünde	
11.	<i>to worry</i>
12. ortasında	
13.	<i>to ignore</i>
14. içinde	
15.	<i>forest</i>
16. üzerinde	
17. geçen gün	
18.	<i>to cry</i>
19. nazik	
20. itfaiye	

Unit 13

Eğer erken kalkarsanız uyandıralım mı?

If you are going to get up early, shall we wake you up?

Kate ve Tony bir otele giderler. Onları resepsiyon görevlisi karşılar.

Görevli "Buyurun efendim. Hoş geldiniz."

Tony "Hoş bulduk. İki kişilik bir oda istiyoruz, lütfen. Hiç boş odanız var mı?"

Görevli "Tabi efendim. Kaç gece kalacaksınız?"

Kate "Bir hafta kalacağız."

Görevli "Deniz manzaralı odalarımız tutuldu. Cadde tarafında odalarımız var. Keşke dün gelseydiniz. En iyi odamızı verdik. Pasaportlarınız lütfen."

Kate "Buyurun bu benimki. Seninki nerede?"

Tony "Bilmiyorum. Daha şimdi elimdeydi. Hah.. işte burada, çantama koymuşum."

Görevli "Çok iyi Türkçe konuşuyorsunuz."

Tony "Türkiye'de yaşıyoruz. Fethiye'de. Fiyatlara yemek de dâhil mi?"

Görevli "Yemek dâhil değil, hariç, ama sabah kahvaltısı dâhil. Eğer yemek de alacaksınız, ayrıca restoranımız da var. Yemek almayacaksanız, zaten sabah kahvaltısı veriyoruz."

Kate "Çok iyi. Daha şimdiden acıktım. Buralarda bir Osmanlı kalesi varmış. Ne kadar uzaklıkta acaba? Yakınlarda mı? Uzak değilse yürümek istiyoruz."

Görevli "Eğer arabayla giderseniz sadece on dakika. Odanıza çıkarsanız yardımcı olayım."

Kate "Teşekkürler. Yakınlarda banka var mı?"

Görevli "Evet var. Şehir merkezinde. Çok yakında. Buyurun bu da odanızın anahtarı. Eğer sabahleyin erken kalkarsanız uyandırmamızı ister misiniz?"

Kate "Hayır, çok yorgunuz. Uyuyacağız. Ne zaman tatile gitsek

yoruluyorum."

Görevli "Peki efendim. İyi geceler. Bir şeye ihtiyacınız olursa söyleyin."

tutmak - *to hire, to hold*

uykum var - *I'm sleepy*

şehir merkezi - *city centre*

çok yakında - *very near*

ihtiyacı olmak - *to be in need of*

yakınlarda - *near, recently, hereabouts*

karşılama - *to welcome*

deniz manzaralı - *with sea view*

ayrıca - *additionally*

Osmanlı - *Ottoman*

hariç - *excluded*

ne kadar uzaklıkta? - *how far?*

resepsiyon görevlisi - *receptionist*

tutuldu - *booked, hired*

fiyat - *price*

en iyi - *the best*

ihtiyaç - *need*

dâhil - *included*

uyku - *sleep*

yakın - *close*

görevli - *attendant, officer*

‘If’ forms of verbs (*Conditional sentences*)

Suffix **-se / -sa** is used meaning **if**. This form is also used optionally with the word **eğer** or **şayet** in a sentence meaning **if**, but it is commonly dropped. The origin of the suffix **-se / -sa** comes from the word **ise**, which means **if**. It is a separate word, not a suffix where it is not commonly used. It is shortened as **-se / -sa**.

Conditional forms of the *present*

The **present if** form is used to talk about possible, future events. We are thinking about a particular condition in the future and what will happen as a result if the condition happens. Relying on this certain condition, the action may occur or may not occur.

Conditional form of the *simple present tense*

Suffix **-se / -sa** is added after the *simple present tense* form of the verb before the personal ending. The **present if** form is also called *the first conditional* in grammar.

(ben) gel-ir-**se**-m *if I come (I may)*
(sen) al-ır-**sa**-n *if you buy (you may)*
(o) iç-er-**se** *if she drinks (she may)*
(biz) konuş-ur-**sa**-k *if we talk (we may)*
(siz) gör-ür-**se**-niz *if you see (you may)*
(onlar) otur-ur-**sa** / otur-ur-lar-**sa** *if they sit (they may)*

(Eğer) telefon edersem gideriz.
If I call, we will go.

(Eğer) çok yersen şişmanlarsın.
If you eat a lot, you will get fat.

(Eğer) istersen yemek yiyelim.
If you want (like), let's have a meal.

(Eğer) onu görürsen benden selam söyle.
If you see him, say hello from me.

Gelmeden önce ararsan memnun olurum.
If you call before you come, I will be happy.

Bir şeye ihtiyacınız olursa söyleyin.
If you need anything, just say.

Arabayla giderseniz sadece on dakika.
If you go by car, it is only ten minutes.

Unlike English, Turkish mostly uses the present form of the verb rather than future form in the main part of the sentence as, '*If I call, we go*' instead of '*If I call, we will go*' or '*If you eat a lot, you get fat*' instead of '*If you eat a lot, you will get fat*'.

If you use the word **ise** instead of the suffix **-se/-sa**, then the construction will be: **ise + personal ending**. For example:
(Eğer) telefon eder **isem** gideriz.

To make the negative form with **-se/-sa**, you use **-mez/-maz** after the stem of the verb in the *present tense*.

(Eğer) telefon et**mezsem** bekleme.
If I don't call, don't wait.

(Eğer) çok y**emezsen** şişmanlamazsın.
If you don't eat a lot, you won't get fat.

(Eğer) çok çalış**mazsanız** başaramazsınız.
If you don't work hard, you cannot succeed.

(Eğer) uyum**mazsa** bu ilacı vereceğim.
If she does not sleep, I'll give this medicine.

unless (if not)

Erken yatmazsan geç kalkarsın.
Unless you go to bed early, you will get up late.
(*If you don't go to bed early, you will get up late.*)

İlaç almazsan iyileşmezsin.
Unless you take medicine, you won't recover.
(*If you don't take medicine, you won't recover.*)

Conditional present

(ben) gel-**se**-m *if I were to come (I might)*
(sen) al-**sa**-n *if you were to take (you might)*
(o) iç-**se** *if he were to drink (he might)*
(biz) konuş-**sa**-k *if we were to talk (we might)*
(siz) gör-**se**-niz *if you were to see (you might)*
(onlar) otur-**sa** / otur-**sa**-lar *if they were to sit (they might)*

Param olsa iyi bir araba alırım.
If I were to have money, I would buy a good car.

Biraz çalışsa borcunu öder.
If she were to work a little, she would pay her debt.

Yağmur yağsa biraz serinleriz.
If it were to rain, we would cool down a little.

Yardım etse iyi olur.
It would be good if he were to help.

şışmanlamak - *to put on weight*
borç ödemek - *to pay debt*
serinlemek - *to cool down*

To make the negative forms, you add **-me/-ma** after the verb stem, before **-se/-sa**.

Bugün işe gitmesen ne olur?
What would happen if you were not to go to work today?

Gelmese iyi olur.
It would be good if he were not to come.

Konuşsa ne olur, konuşmasa ne olur?
What if he were to talk or what if he were not?

You use this construction also in cases where the action does not rely on a condition.

Buraya otursam olur mu?

Would it be all right if I were to sit here?

Yarın gitsek olmaz mı?

Would it not be all right if we were to go tomorrow?

Ne yapsam acaba?

I wonder what I should do.

Bira içsek mi?

What about having beer?

Bilmiyorum nasıl yapsak.

I don't know how we would do it.

Ne söylesen haklısın.

Whatever you say, you are right.

Ben içmesem.

I should not drink really.

Ben gelmesem.

I should not really come. /

I don't really want to come.

Oturmasak.

We should not sit really. /

We don't really want to sit.

Conditional form of *the present continuous tense*

This is the *present conditional* form of expressing a condition which is happening now.

verb stem + iyor/ıyor/üyor/uyor + se/sa + personal ending

(ben) geliyor-**sa**-m *if I am coming*
(sen) alıyor-**sa**-n *if you are buying*
(o) içiyor-**sa** *if she is drinking*
(biz) konuşuyor-**sa**-k *if we are talking*
(siz) gidiyor-**sa**-nız *if you are going*
(onlar) oturuyor-**sa** / oturuyor-lar-**sa** /
oturuyor-**sa**-lar *if they are sitting*

Eğer uyuyorsa uyandırma.

If he is sleeping, don't wake him up.

Şimdi çalışıyorsan seni sonra ararım.

If you are working now, I will call you later.

Şimdi gidiyorsanız sonra uğrarım.

If you are going now, I will pop in later.

To make negative statements, place the negative suffix **-me/-ma** after the verb stem.

Eğer uyumuyorsa konuşayım.

If he is not sleeping, I will talk to him.

Çalışmıyorsan bira içelim mi?

If you are not working, shall we have beer?

Eğer onu kullanmıyorsan ben alayım.

If you are not using that, I will take it.

Future conditional (*expresses a condition for the future*)

verb stem + ecek/acak + se/sa + personal ending

(ben) gel-ecek-se-m *if I am going to come*
(sen) al-acak-sa-n *if you are going to buy*
(o) iç-ecek-se *if she is going to drink*
(biz) konuş-acak-sa-k *if we are going to talk*
(siz) gör-ecek-se-niz *if you are going to see*
(onlar) otur-acak-sa / otur-acak-lar-sa / otur-acak-sa-lar *if they are going to sit*

İstanbul'a gideceksen bilet al.
If you are going to go to İstanbul, buy a ticket.

Çalışacaksan, çalış.
If you are going to work, work.

Çay içecekseniz çay yapayım.
If you are going to drink tea, I will make tea.

Eğer gelmeyecekseniz telefon edin lütfen.
If you are not going to come, please call.

Odanıza çıkacaksanız yardımcı olayım.
Let me help you if you are going up to your room.

-dı past conditional (*past reality*)

This is the conditional mood of the past tense. It expresses a condition in the past.

verb stem + di/dı + y + se/sa + personal ending or
verb stem + di/dı + personal ending + se/sa

(ben) gel-di-y-se-m / gel-di-m-se *if I came / if I have come*
(sen) al-dı-y-sa-n / al-dı-n-sa *if you bought / if you have bought*
(o) iç-ti-y-se *if she drank / if she has drunk*
(biz) konuş-tu-y-sa-k / konuş-tu-k-sa *if we talked / if we have talked*
(siz) gör-dü-y-se-niz / gör-dü-nüz-se *if you saw / if you have seen*
(onlar) otur-du-y-sa / otur-du-lar-sa *if they sat / if they have sat*

Gördüyseniz lütfen söyleyin.

Please say if you have seen it.

Konuştusak yanlış mı yaptık?

Have we done something wrong if we have talked?

Eve geldiyse beni arasın.

If he has come home, tell him to call me.

O zaman demediysem şimdi diyorum.

If I did not say it then, I am saying it now.

Kabul etmedilerse, yine başvururum.

If they have not accepted, I will apply again.

uyandırmak - to wake someone up

kabul etmek - to accept, to admit

başvurmak - to apply

-miş conditional (The inferential conditional) (past)

This is another form to express a condition in the past. There is uncertainty. We are assuming about a condition and the result relying on that condition.

verb stem + miş/mış/müş/muş + se/sa + personal ending

(ben) gel-miş-se-m *if I have come / if I am said to have come*

(sen) al-miş-sa-n *if you have bought / if you are said to have bought*

(o) iç-miş-se *if she has drunk / if she is said to have drunk*

(biz) konuş-muş-sa-k *if we have talked / if we are said to have talked*

(siz) gör-müş-se-niz *if you have seen / if you are said to have seen*

(onlar) otur-muş-sa / otur-muş-lar-sa *if they have sat / if they are said to have sat*

Eve gelmişse kapıda kalmıştır.

If he came home, he must have been locked out.

Unutmuşlarsa hatırlatın lütfen.

If they have forgotten, please remind them.

Biletleri almamışsa ben alayım.

If he has not bought the tickets, I will buy them.

Eğer yanlış bir şey yapmışsa lütfen söyleyin.

If he has done something wrong, please say.

Conditional -miş

This is the **-miş** form, which expresses somebody's thought or wish about someone's action or state.

'alsaymışım' literally means: *They say that if I were to buy / They are saying of me, "If he were to buy" or "If only he would buy/had bought!"* In other words, they think that it would be/would have been different if I bought/had bought. In this form, the following sentences have a meaning as if they start with, *'they say that' / 'they are saying, ...'*

verb stem + se/sa + y + mış/miş + personal ending

(ben) al-**sa**-y-mış-ım *if I were to buy / if only I would buy/had bought*

(sen) iç-**se**-y-miş-sin *if you were to drink / if only you would drink/had drunk*

(o) gel-**se**-y-miş *if she/he/it were to come / if only he/she/it would/had come*

(biz) konuş-**sa**-y-miş-iz *if we were to talk / if only we would talk/had talked*

(siz) gör-**se**-y-miş-siniz *if you were to see / if only you would see/had seen*

(onlar) otur-**sa**-y-miş-lar / otur-**sa**-lar-**mış** *if they were to sit / if only they would sit/had sat*

In the negative form, use **-me/-ma** after the verb stem. Similarly,

gitmeseymiş literally means, *They are saying of her, "If she were not to go" or "If only she would not go/had not gone."* In other words, they think that it would be/would have been better (or worse) if she didn't go/had not gone.

You also use this form to talk about what might have presumably happened in the past if circumstances had been different. You presume about conditions and possible actions relying on these conditions that never happened in the past. For example:

Bir dakika geç kalsaymışım, otobüsü kaçıracakmışım.

(I am assuming that) If I had been one minute late, I would have missed the bus.

Unlikely conditional

Like the *present if* form, we are still thinking about a certain condition in the future and about the result we get if this condition happens, but there is not a real possibility that it is going to happen. The tense is past, but we are talking about the unreal present. We are assuming what would happen if the action occurred. In grammar, this is called *the second conditional*.

verb stem + se/sa + y + di/dı + personal ending

(ben) gel-se-y-di-m *if I came*

(sen) al-sa-y-dı-n *if you bought*

(o) iç-se-y-di *if she drank*

(biz) konuş-sa-y-dı-k *if we talked*

(siz) otur-sa-y-dı-nız *if you sat*

(onlar) ye-se-y-di / ye-se-ler-di / ye-se-y-di-ler *if they ate*

Piyangoyu kazansaydım ev alırdım.

If I won the lottery, I would buy a house.

(In reality, I didn't win the lottery, so I cannot buy a house.)

Sen benim yerimde olsaydın ne söylerdin?

If you were in my shoes, what would you say?

Daha çok çalışsaydın, başarırdın.

If you worked harder, you would succeed.

Şimdi gitseydik Ali'yi görürdük.

If we went now, we would see Ali.

O olsaydı ne yapardı.

If it were him, what would he do?

Param olsaydı araba alırdım.

If I had money, I would buy a car.

Yarın arasaydım, mutlu olur muydun?

If I called tomorrow, would you be happy?

Suffixes **-erdi, -ürdü, -urdu, -ırdı** used in the second part of these sentences do not mean ‘*used to*’ here. They mean ‘*would*’.

Some examples for the negative forms are: **çalışmasaydın** (*if you did not work*), **gitmeseydik** (*if we did not go*), **kazanmasaydın** (*if you did not win*), **istemeseydim** (*if I did not want*), etc.

These statements, in daily talk, can be used with the conditional phrases in *present* form where they still express unlikely conditions keeping the same meaning. In reality, the conditions are not fulfilled; therefore, the actions are not completed. Here are some examples:

Sen benim yerimde olsan ne söylerdin?

If you were me, what would you say?

Bizimle gelse daha iyi olurdu.

It would be better, if she came with us.

Param olsa iyi bir araba alırdım.

If I had money, I would buy a good car.

Yağmur yağsa biraz serinlerdik.

If it rained, we would cool down a little.

Mümkün olsa yapardık, ama mümkün değil.

If it were possible, we would do it, but it is not possible.

Conditional past (*past unreality*)

This is the past tense of the conditional mood. This form is used to talk about what might possibly have happened differently in the past if the circumstances had been different where the conditions and the possible actions relying on these conditions never happened. In grammar, this is called *the third conditional*.

verb stem + se/sa + y + di/dı + personal ending

(ben) gel-**se-y-di-m** *if I had come*

(sen) al-**sa-y-dı-n** *if you had bought*

(o) iç-**se-y-di** *if she had drunk*

(biz) konuş-**sa-y-dı-k** *if we had talked*

(siz) otur-**sa-y-dı-nız** *if you had sat*

(onlar) ye-**se-y-di** / ye-**se-ler-di** / ye-**se-y-di-ler** *if they had eaten*

Piyangoyu kazansaydım ev alırdım.

If I had won the lottery, I would have bought a house.

(In the past, I did not win the lottery, so I did not buy a house.)

Sen benim yerimde olsaydın ne söylerdin?

If you had been me, what would you have said?

Senin yerinde olsaydım, şikâyet ederdim.

If I had been you, I would have complained.

Çok çalışsaydın, başarırdın.

If you had worked hard, you would have succeeded.

Bilseydim erken gelirdim.

Had I known, I would have come early.

Eğer o zaman söyleseydim bunlar olmazdı.

If I had said it then, these would not have happened.

piyango - lottery

birisinin yerinde olmak - to be in someone's shoes

In daily talk, *unlikely conditional* and *conditional past* are often used in the following structure as well keeping the same meaning.

Bizimle gelmiş olsaydı, daha iyi olurdu.

If he came with us, it would be better. /

If he had come with us, it would have been better.

Sen benim yerimde olmuş olsaydın ne söylerdin?

If you were me, what would you say? /

If you had been me, what would you have said?

You can also hear the above statement in a daily conversation, with the same meaning as:

Sen benim yerimde olsan ne söylerdin?

If it had been you, what would you have said? /

If it were you, what would you say?

The *conditional past* form can also be used where the action does not rely on a condition.

Here are some examples:

Otursaydınız.

You should sit. (Why don't you sit?) /

You should have sat. (Why didn't you sit?)

Bir şey içseydiniz.

You should have something to drink.

(Why don't you have something to drink?) /

You should have had something to drink. (Why didn't you drink?)

Konuşsaydın.

You should have talked. (Why didn't you talk?)

Söyleselerdi. / Söyleseydiler.

They should have said it. (Why didn't they say?)

Here is the revision of the conditional forms:

the simple present conditional

gel-ir-se-m

if I come (I may)

conditional present

gel-se-m

if I were to come (I might)

present continuous conditional

gel-iyor-sa-m

if I am coming

future conditional

gel-ecek-se-m

if I am going to come

-miş conditional (past)

gel-miş-se-m

if I have come (assumption)

conditional -miş

gel-se-y-miş-im

(they say) if I were to come

past conditional (real)

gel-di-y-se-m / gel-di-m-se

if I came / if I have come

unlikely conditional

gel-se-y-di-m

if I came

conditional past (unreal)

gel-se-y-di-m

if I had come

keşke (I wish... / If only...) (the wish-condition mood) (present)

It expresses wishes. **-se/-sa** is added to the verb stem. Using **keşke** is optional where it is generally used to emphasize the meaning.

(ben) git-**se**-m *I wish I went / if only I would go*

(sen) gel-**se**-n *I wish you came / if only you would come*

(o) oku-**sa** *I wish he/she read / if only he/she would read*

(biz) konu-**ş-sa**-k *I wish we talked / if only we would talk*

(siz) al-**sa**-nız *I wish you bought / if only you would buy*

(onlar) çalış-**sa** / çalış-**sa**-lar *I wish they worked / if only they would work*

Param olsa araba alırım.

If I were to have money, I would buy a car.

Keşke param olsa.

I wish I had money.

Keşke daha genç olsam.

If only I were younger. /

I Wish I were younger.

Keşke tatile gitsek.

I wish we went on a holiday.

Keşke bugün sıcak olsa.

I wish it were hot today.

Keşke zengin bir adam olsam.

I wish I were a rich man.

Keşke gelmese.

If only he would not come.

Biraz daha beklesek onu görürüz/görürdük.

If we waited a little more, we would see him.

Keşke beklesek.

*I **wish** we waited.*

In daily language, these statements can also be used in the following forms keeping the same meaning.

Keşke param olsaydı.

I wish I had money.

Keşke daha genç olsaydım.

If only I were younger.

Keşke tatile gitseydik.

I wish we went on a holiday.

Keşke bugün sıcak olsaydı.

I wish it were hot today.

Keşke zengin bir adam olsaydım.

I wish I were a rich man.

daha genç - younger

daha - more

keşke (I wish... / If only...) (regretting) (past)

And here is the past form of **keşke** which is used to express **regret**, unrealized past wishes. You use the conditional past form of the verb with this construction.

(ben) çalış-**sa**-y-dı-m

I wish I had worked /

if only I had worked

(sen) bekle-se-y-di-n
*I wish you had waited /
if only you had waited*

(o) otur-sa-y-dı
*I wish he/she had sat /
if only he/she had sat*

(biz) ye-se-y-di-k
*I wish we had eaten /
if only we had eaten*

(siz) imzala-sa-y-dı-nız
*I wish you had signed /
if only you had signed*

(onlar) kal-sa-y-dı / kal-sa-lar-dı
*I wish they had stayed /
if only they had stayed*

Keşke ondan hiç bahsetmeseydi.
I wish she had never mentioned about him.

Keşke gitseydim.
If only I had gone.

Keşke o da gelseydi.
I wish he had also come.

Keşke onunla hiç tanışmasaydım.
I wish I had never met him.

Paraya ihtiyacın olduğunu bilseydim, biraz verirdim. Keşke bilseydim.
Had I known you needed money, I would have given you some. If only I had known.

Biraz daha bekleseydik onu görürdük. Keşke bekleseydik.

If we had waited a little more, we would have seen him. I wish we had waited.

The past form of **keşke**, is also used in the following structure, keeping the same meaning.

Keşke onunla hiç tanışmamış olsaydım.

I wish I had never met him.

Keşke hiç bahsetmemiş olsaydı.

I wish she had never mentioned.

Keşke telefon etmiş olsaydık.

I wish we had called.

keşke (*I wish ...*, *If only ...*) (future)

Keşke tatile bizimle sen de gelsen.

I wish you would also come with us for a holiday.

Keşke başvurumu kabul etseler.

I wish they would accept my application.

Keşke geç kalmasan.

I wish you would not be late.

The following statement can also have a future meaning:

Biraz daha beklesek onu görürüz/görürdük. Keşke beklesek.

If we waited a little more, we would see him. I wish we waited.

pişman olmak (*to regret*), *pişman* (*regretful*)

Oraya gitmediğimize pişman olduk. Keşke gitseydik.

We regret not going there. We wish we had gone.

Oraya gitmediğim için pişman oldum. Keşke gitseydim.
I regret that I didn't go. I wish I had gone.

Gitmedim. Şimdi pişmanım. Keşke gitseydim.
I didn't go. I am regretful now. I wish I had gone.

Söylemediğime pişmanım. Keşke söyleseydim.
I regret that I did not say it. I wish I had said it.

Söylemediğim için pişmanım. Keşke söyleseydim.
I am regretful, because I did not say it. I wish I had said it.

The present conditional of the verb *to be* (am, is, are)

(ben) doktor-**sa**-m *if I am a doctor*
(sen) hasta-y-**sa**-n *if you are sick*
(o) iyi-y-**se** *if she is well*
(biz) yorgun-**sa**-k *if we are tired*
(siz) mutlu-y-**sa**-nız *if you are happy*
(onlar) aç-**sa** / aç-**sa**-lar / aç-lar-**sa** *if they are hungry*

(Eğer) soğuks**a** bahçede oturmayız.
If it is cold, we won't sit in the garden.

(Eğer) hastays**an** işe gelme.
If you are sick, don't come to work.

(Eğer) hazırs**anız** başlayalım.
Let's begin if you are ready.

Eğer işteys**en** telefon ederim.
If you are at work, I will call you.

Şişmans**am** ne olmuş?
What if I am fat?

And here are the long forms with **ise**.

Soğuk **ise** bahçede oturmayız.
If it is cold, we won't sit in the garden.

Hasta **isen** işe gelme.
If you are sick, don't come to work.

The negative form of the present conditional of the verb *to be* (*am, is, are*)

To make the negative forms of the verb *to be* (*am, is, are*), you use **değil** with suffix **-se** as **değilse**. You add the personal ending onto it.

(ben) doktor değil-**se**-m *if I am not a doctor*
(sen) hasta değil-**se**-n *if you are not sick*
(o) iyi değil-**se** *if she is not well*
(biz) yorgun değil-**se**-k *if we are not tired*
(siz) mutlu değil-**se**-niz *if you are not happy*
(onlar) aç değil-**se** / aç değil-**se**-ler / aç değiller-**se** *if they are not hungry*

(Eğer) sıcak değilse bahçede oturmayız.
If it is not hot, we will not sit in the garden.

(Eğer) o iyi değilse işe gelmesin.
If she is not well, tell her not to come to work.

Aç değil **iseniz** (değilseniz) sonra yeriz.
If you are not hungry, we will eat later.

The past conditional of the verb *to be*

For the past conditional of the verb *to be*, you add **ise** to **idi**. As you have learned in the previous units, **idi** is the origin of the *past tense* suffix **-di**. You've also learned that you can shorten **ise** as **-se**.

noun/adjective + idi + y + se + personal ending

Hasta idiysen neden işe geldin?

If you were ill, why did you come to work?

Hastaydıysan neden işe geldin?

If you were ill, why did you come to work?

The negative form will be:

Hasta değildiysen (değil idiysen) neden işe gelmedin?

-miş conditional form of the verb *to be* (*am, is, are*)

O hastaymışsa (*hasta imişse*) neden gelmiş?

If he is/was ill, why has he come?

O hasta değilmişse (*değil imişse*) neden gelmemiş?

If he is not/was not ill, why didn't he come?

Şişmanmışsam ne olmuş?

What if I am/was fat?

(They say that I am/was fat, so what is wrong with that?)

Present conditional of *var* and *yok*

var + sa (*if there is/are*)

yok + sa (*if there is not/are not*)

Evde ekmek varsa ekmek almayayım.

If there is bread at home, I should not buy bread.

Bir sorun varsa lütfen söyleyin.

If there is a problem, please say it.

Otelde yer yoksa pansiyonda kal.

If there's no vacancy at the hotel, stay at a guesthouse.

'**varsa**' is the shortened form of **var + ise (var + sa)** meaning *if there is/are* or *if you have*.

'**yoksa**' is the shortened form of **yok + ise (yok + sa)** meaning *if there is not* or *if you don't have*.

'**yoksa**' also means *or, if not, otherwise* as you have learned before.

As you've studied in Unit 7, **var** also means *to have*. Here are some examples with the conditional form of **var** and **yok** meaning *have* and *do not have*.

Arabanız **varsa** beni bırakır mısınız?
If you have a car, would you please drop me off?

Paran **yoksa** biraz vereyim.
If you do not have money, I will give you some.

Personalized forms of **varsa** and **yoksa**

(ben) varsam *if I am in / if I exist*
(sen) varsan *if you are in / if you exist*
(o) varsa *if he/she/it is in / if he/she/it exists*
(biz) varsak *if we are in / if we exist*
(siz) varsanız *if you are in / if you exist*
(onlar) varsa / varsalar / varlarsa *if they are in / if they exist*

Ben de oyunda varsam gelirim.
If I am also in the game, I will come.

(ben) orada /.... varsam *if I am there/....*
(sen) orada /.... varsan *if you are there/....*
(o) orada /.... varsa *if he/she/it is there/....*
(biz) orada /.... varsak *if we are there/....*
(siz) orada /.... varsanız *if you are there/....*
(onlar) orada /.... varsa / varsalar / varlarsa *if they are there/....*

Eğer orada/toplantıda varsan konuşuruz.

If you are there/at the meeting, we will talk.

Commonly you say:

Eğer oradaysan/toplantıdaysan, konuşuruz.

The negative forms are:

(ben) yoksam *if I am not in / if I don't exist*

(sen) yoksan *if you are not in / if you don't exist*

(o) yoksa *if he/she/it is not in / if he/she/it does not exist*

(biz) yoksak *if we are not in / if we don't exist*

(siz) yoksanız *if you are not in / if you don't exist*

(onlar) yoksa / yoksalar / yoklarsa *if they are not in / if they don't exist*

O oyunda yoksa başka birisini bulalım.

If he is not in the game, let's find someone else.

ben) orada /.... yoksam *if I am not there/....*

(sen) orada /.... yoksan *if you are not there/*

(o) orada /.... yoksa *if he/she/it is not there/*

(biz) orada /.... yoksak *if we are not there/*

(siz) orada /.... yoksanız *if you are not there/*

(onlar) orada /.... yoksa / yoksalar / yoklarsa *if they are not there/*

Evde yoksam yarın ara.

If I am not at home, call me tomorrow.

Burada yoksa nerede?

If it is not here, then where is it?

pansiyon - *guesthouse, pension*

başka biri(si), başkası - *someone else*

Conditional past of *var* and *yok*

You use the verb ***olmak*** (*to be / to become*) for this construction.

(ben) olsaydım *if it/there were me / if it had been me*

(sen) olsaydın *if it/there were you / if it had been you*
(o) olsaydı *if it/there were him/her/it / if it had been him/her/it*
(biz) olsaydık *if it/there were us / if it had been us*
(siz) olsaydınız *if it/there were you / if it had been you*
(onlar) olsaydı / olsalardı / olsaydılar *if it/there were them / if it had been them*

Ben olsaydım yapmazdım.

If it were/had been me, I wouldn't/wouldn't have do/done it.

Siz olsaydınız ne yapardınız?

If it were/had been you, what would you do/have done?

(ben) orada /..... olsaydım *if I were there / if I had been there/.....*
(sen) orada /..... olsaydın *if you were there / if you had been there/.....*
(o) orada /..... olsaydı *if he/she/it were there / if he/she/it had been there /*
(biz) orada /..... olsaydık *if we were there / if we had been there/.....*
(siz) orada /..... olsaydınız *if you were there / if you had been there/.....*
(onlar) orada /..... olsaydı / olsalardı / olsaydılar *if they were there / if they had been there/.....*

Evde olsaydım konuşurduk.

If I were/had been at home, we would/would have talk/talked.

Orada olsaydım, ben yapardım.

If I were/had been there, I would/would have do/done it.

To make the negative form, just add **-ma** after **ol** keeping the rest of the structure the same.

(ben) olmasaydım *if it/there were not me / if it had not been me*
(sen) olmasaydın *if it/there were not you / if it had not been you*
(o) olmasaydı *if it/there were not him/her/it / if it had not been him/her/it*
(biz) olmasaydık *if it/there were not us / if it had not been us*
(siz) olmasaydınız *if it/there were not you / if it had not been you*
(onlar) olmasaydı / olmasalardı / olmasaydılar *if it/there were not them / if*

it had not been them

O olmasaydı ne yapardın?

If there were not/had not been him, what would you do/have done?

(ben) orada /..... olmasaydım *if I were not/had not been there/.....*

(sen) orada /..... olmasaydın *if you were not/had not been there/.....*

(o) orada /..... olmasaydı *if he/she/it were not/had not been there/.....*

(biz) orada /..... olmasaydık *if we were not/had not been there/.....*

(siz) orada /..... olmasaydınız *if you were not/had not been there/.....*

(onlar) orada /..... olmasaydı / olmasalardı / olmasaydılar *if they were not/had not been there/.....*

O burada olmasaydı yapmazdık.

If he were not/had not been here, we would not do/have done it.

Here are some other constructions with **-se/-sa**. **'her' (every)** is optional to use.

(her) ne zaman (*whenever*)

(Her) ne zaman tatile gitsek yoruluyorum.

Whenever we go on a holiday, I get tired.

(Every time we go on a holiday, I get tired.)

(her) kimse / kim ise (*whoever he/she is*)

O (her) kimse buraya gelsin.

Whoever he is, tell him to come here.

(her) neyse / ne ise (*whatever it is*)

O kutudaki her neyse çok ağır.

Whatever in that box is very heavy.

(her) neredeyse / neredede ise (*wherever he/she/it is*)

O neredeyse söyle.

Wherever he is, say it.

'neredeyse' also means *almost, nearly, soon* as a different word.

Neredeyse duvara çarpıyorduk.

We were nearly hitting the wall.

(her) nereyeyse (*wherever to*)

Bu otobüs her nereyeyse, bozulmuş.

Wherever this bus is to, it has broken down.

(her) neredense (*wherever from*)

O paket neredense masanın üzerinde.

Wherever that parcel is from, it is on the table.

(her) nereden + verb + se/sa (ise) + personal ending (*wherever from*)

Nereden aldıysan geri götür.

Wherever you bought it from, take it back.

(her) nereye + verb + se/sa (ise) + personal ending (*wherever to*)

Nereye gideceksen git.

Go wherever you are going to go.

(her) nedense (*for some reason*)

Nedense bugün benimle konuşmadı.

For some reason, he did not talk to me today.

(her) nasılsa (*somehow*)

Her nasılsa birdenbire yok oldu.

Somewhat, he suddenly disappeared.

(her) ne kadar (*although, however much*)

Her ne kadar arkadaşsak da, iş ayrı.

Although we are friends, business is different.

(her) ne kadarsa (*whatever the price/cost is*)

Fiyatı ne kadarsa ödeyeyim.

I will pay whatever the price is.

-se bile / -sa bile (*even if*)

Yüzmesek bile deniz kenarında otururuz.

Even if we don't swim, we will sit by the seaside.

-mektense / -maktansa (*rather than*)

-tense / -tansa comes from **-den ise / -dan ise**. It is added to the infinitive form of the verb.

Tatile gitmek**tense** evde dinleniriz.

***Rather than** go on a holiday, we rest at home.*

Onu almak**tansa** hiç almam.

***Rather than** buy that, I won't buy it at all.*

-se -se, -sa -sa (*only*)

When the conditional is used repeatedly, it expresses a meaning of **sadece** (*only*).

Bunu yapsa yapsa Ali yapar.

(Bunu sadece Ali yapar.)

Only Ali can do it.

Compare

There are some verbs which their objects take prepositions, whereas in English they don't. Here are some examples with **-e / -a (to)** used in Turkish.

Mehmet'e yardım ediyorum.

*I am helping **to** Mehmet. (Literally)*

I am helping Mehmet. (English translation)

Eve geldim.

*I came **to** home. (Literally)*

I came home. (English translation)

Alışverişe gidiyoruz.

*We are going **to** shopping. (Literally)*

We are going shopping. (English translation)

1999'da yurt dışına gittik.

*In 1999, we went **to** abroad. (Literally)*

In 1999, we went abroad. (English translation)

Mehmet'e sor.

*Ask **to** Mehmet. (Literally)*

Ask Mehmet. (English translation)

Ona inanıyorum.

*I believe **to** him. (Literally)*

I believe him. (English translation)

Nihat'a söz verdim.

*I promised **to** Nihat. (Literally)*

I promised Nihat. (English translation)

Binaya girdik.

*We entered **to** the building. (Literally)*

We entered the building. (English translation)

Ona haber verdim.

*I informed **to** him. (Literally)*

I informed him. (English translation)

Mehmet'e güvenmiyorum.

*I don't trust **to** Mehmet. (Literally)*

I don't trust Mehmet. (English translation)

Böceğe bastım.

*I squashed **to** the bug. (Literally)*

I squashed the bug. (English translation)

Cem'e vurdu.

*She hit **to** Cem. (Literally)*

She hit Cem. (English translation)

Ali'ye kötü davrandım.

*I treated **to** Ali badly. (Literally)*

I treated Ali badly. (English translation)

Ekrana dokunma.

*Don't touch **to** the monitor. (Literally)*

Don't touch the monitor. (English translation)

söz vermek - to promise

haber vermek - to inform

vurmak - to hit, to shoot

-e davranmak - to treat somebody

böcek - bug, insect

dokunmak - to touch

And here are some examples with **-den / -dan** (*from*) used in Turkish.

Bir**adan** hoşlanıyorum.

*I like **from** beer. (Literally)*

I like beer. (English translation)

O**ndan** nefret ediyorum.

*I hate **from** him. (Literally)*

I hate him. (English translation)

There are also verbs which their objects are used with different prepositions.

Kedi**ye** baktım.

*I looked **to** the cat. (Literally)*

*I looked **at** the cat. (English translation)*

Çocu**ğ**a bakıyor.

*She looks **to** the child. (Literally)*

*She looks **after** the child. (English translation)*

Şakaya**a** güldük.

*We laughed **to** the joke. (Literally)*

*We laughed **at** the joke. (English translation)*

Tatile**e** gittik.

*We went **to** a holiday. (Literally)*

*We went **on** a holiday. (English translation)*

Pikni**ğ**e gidecekler.

*They will go **to** a picnic. (Literally)*

*They will go **on** a picnic. (English translation)*

İzmir'**e** ikide vardık.

*We arrived **to** İzmir at two. (Literally)*

*We arrived **in** İzmir at two. (English translation)*

Fare**den** korkuyor.

*He is scared **from** mouse. (Literally)*

He is scared **of** mouse. (English translation)

Ondan bahsetti.

He mentioned **from** her. (Literally)

He mentioned **about** her. (English translation)

Balık yemekten bıktım.

I am fed up **from** eating fish. (Literally)

I am fed up **with** eating fish. (English translation)

Adamdan özür diledim.

I apologized **from** the man. (Literally)

I apologized **to** the man. (English translation)

Çiğdem'e âşık oldum.

I fell in love **to** Çiğdem. (Literally)

I fell in love **with** Çiğdem. (English translation)

Arabaya dikkat et.

Be careful **to** the car. (Literally)

Be careful **with** the car. (English translation)

Havaalanına indik.

We landed **to** the airport. (Literally)

We landed **at** the airport. (English translation)

Kuş ağaca kondu.

The bird perched **to** the tree. (Literally)

The bird perched **in** the tree. (English translation)

Duvara resim astım.

I hung a picture **to** the wall. (Literally)

I hung a picture **on** the wall. (English translation)

You use **-ile (with)** with the object of some verbs although you don't use any or use a different preposition in English.

Cemil, Nilgün'le evlendi.

*Cemil married **with** Nilgün. (Literally)*

Cemil married Nilgün. (English translation)

Mehmet, Nilgün'le evli.

*Mehmet is married **with** Nilgün. (Literally)*

*Mehmet is married **to** Nilgün. (English translation)*

Tom, Naz'la nişanlı.

*Tom is engaged **with** Naz. (Literally)*

*Tom is engaged **to** Naz. (English translation)*

Onunla kafede buluştum.

*I met **with** her at the cafe. (Literally)*

I met her at the cafe. (English translation)

Ali'yle tanıştım.

*I met **with** Ali. (for the first time) (Literally)*

I met Ali. (for the first time) (English translation)

Gülnur'la konuştum.

*I talked **with** Gülnur. (Literally)*

*I talked **to** Gülnur. (English translation)*

There are also verbs which their objects are used with the same prepositions as in English.

Ali, Gül'den boşandı.

*Ali has got divorced **from** Gül. (Literally)*

*Ali has got divorced **from** Gül. (English translation)*

nefret etmek - to hate

özür dilemek - to apologize

nişanlanmak - to get engaged in order to marry

boşanmak - to get divorced

nişanlı - engaged (to be married)

bıkmak - to be/get fed up

piknik - *picnic*

konmak - *to perch*

asmak - *to hang*

Reflexive verbs

Reflexive verbs also have the concept of reflexives that you have studied in the previous units. They are formed by putting the forms of **-in** after the verb stem. Some examples are:

giymek *to put on clothes (verb)*

giyinmek *to get dressed / to dress yourself (reflexive form)*

yıkamak *to wash something (verb)*

yıkanmak *to have a wash / to wash yourself (reflexive form)*

temizlemek *to clean something (verb)*

temizlenmek *to clean oneself up (reflexive form)*

soymak *to undress somebody (verb)*

soyunmak *to undress oneself (reflexive form)*

Takım elbise giyiyor.

Çamaşır yıkıyorum.

Evi temizliyor.

Bebeği soyuyor.

Şu anda giyiniyorum.

O şimdi yıkanıyor.

Çamurda yürüdük. Sonra temizlendik.

Soyundum ve yatağa girdim.

giymek, sürmek, takmak *(to wear, to put on)*

In Turkish, **to wear** and **to put on** are used differently for different occasions.

giymek *to wear clothes / to put on clothes*

sürmek *to put on or wear a perfume / to apply or to wear lipstick*

takmak *to wear or to put on a ring, necklace, tie, bracelet, earring*

makyaj yapmak *to put on or to wear makeup*

Bugün ne giyiyorsun?

What are you wearing today? (clothes)

Hangi parfümü sürdün?

What perfume did you wear? /

What perfume are you wearing?

Hangi parfümü kullanıyorsun?

What perfume do you wear?

Ruj sürdüm.

I have applied lipstick.

Yüzük takmıyor.

She is not wearing a ring.

Çok makyaj yapmış.

She is wearing too much makeup.

Takmak also means *to attach, to fasten, to fix*.

ruj - *lipstick*

binmek (*to get on/into a vehicle*), **inmek** (*to get off/out off a vehicle*)

In Turkish, **binmek** (*to get on*) and **inmek** (*to get off*) are also used differently. They are used for getting on/off a bus, car, taxi, bike, plane, horse, ship, etc.

binmek

otobüse binmek *to get on a bus*

arabaya binmek *to get into a car*

taksiye binmek *to get into a taxi*

gemiye binmek *to get on a ship*
uçığa binmek *to get on a plane*
trene binmek *to get on a train*
bisiklete binmek *to get on a bicycle*
ata binmek *to get on a horse*
salıncağı binmek *to get on a swing*

inmek

otobüsten inmek *to get off a bus*
arabadan inmek *to get out of a car*
taksiden inmek *to get out of a taxi*
gemiden inmek *to get off a ship*
uçaktan inmek *to get off a plane*
trenden inmek *to get off a train*
bisikletten inmek *to get off a bicycle*
attan inmek *to get off a horse*
salıncaktan inmek *to get off a swing*

When you say ***bisiklete biniyoruz***, it also means ***we are riding a bike***. It is not necessarily the action of getting on the bike.

Similarly, when you say ***ata bindim***, you mean ***I rode a horse***.

Again, ***çocuklar salıncağı biniyor*** means, ***the children are riding on the swing***.

The verb ***sürmek*** (*to drive*) also means ***to ride***. For example, ***bisiklet sürüyoruz*** (*we are riding a bike*).

Remember that the meaning of ***inmek*** is also ***to land*** and ***to come down***.

Bir kayıt formu

(A registration form)

Adı:	<u>Judy</u>
Soyadı:	<u>Smith</u>
Cinsiyeti:	<u>Bayan</u>
Milliyeti:	<u>İngiliz</u>
Doğum yeri:	<u>T. Wells, İngiltere</u>
Doğum tarihi:	<u>11.11.1971</u>
Mesleği:	<u>Hemşire</u>
Medeni hâli:	<u>Evli</u>
Pasaport numarası:	<u>211221</u>
Başvuru tarihi:	<u>11.11.2001</u>
Telefon numarası:	<u>712 21 21</u>
Adresi:	<u>Cumhuriyet Caddesi</u>
	<u>Pelin Sokak 12/2</u>
	<u>Ovacık / Fethiye, Türkiye</u>

Name:	<u>Judy</u>
Surname:	<u>Smith</u>
Gender:	<u>Female</u>
Nationality:	<u>British</u>
Place of birth:	<u>T. Wells, England</u>
Date of birth:	<u>11.11.1971</u>
Occupation:	<u>Nurse</u>
Marital status:	<u>Married</u>
Passport number:	<u>211221</u>
Application date:	<u>11.11.2001</u>
Telephone number:	<u>712 21 21</u>
Address:	<u>Cumhuriyet Caddesi</u>
	<u>Pelin Sokak 12/2</u>
	<u>Ovacık / Fethiye, Türkiye</u>

Medeni hâl (*Marital status*)

evli *married*
bekâr *single (unmarried)*
boşanmış *divorced*
dul *widow, widower*
nişanlı *engaged (to be married)*

Cinsiyet ile ilgili *(Gender related)*

kadın *woman*
erkek *man, male*
adam *man, guy*
kız *girl*
oğlan *boy*
hanım *Mrs, Miss, Ms, lady*
bey *gentleman, Mr*
hanımefendi *madam, ma'am*
beyefendi *sir*
bay *male*
bayan *female, lady*
dişi *female*
erkek arkadaş *boyfriend*
kız arkadaş *girlfriend*
partner *partner*

Aile üyeleri *(Family members)*

yeğen *nephew, niece*
kuzen *cousin*
kayınpeder *father-in-law*
kayınvalide *mother-in-law*
kaynana *mother-in-law*
baldız *sister-in-law*
bacanak *sister-in-law's husband*
damat *groom, son-in-law*
gelin *bride, daughter-in-law*
enişte *sister's husband*

torun *grandson, granddaughter*
ikiz *twin*
ikiz kardeş *twin brother or twin sister*
karı *wife*
koca *husband*
üvey anne *step mother*
üvey baba *step father*
üvey kardeş *step brother or step sister*
anne *mother*
baba *father*
kardeş *sibling*
kız kardeş *sister*
erkek kardeş *brother*
ağabey / abi *elder brother*
abla *elder sister*
oğul *son*
kız *daughter*
teyze *aunt (mother's sister)*
hala *aunt (father's sister)*
amca *uncle (father's brother)*
dayı *uncle (mother's brother)*
büyük baba *father of mother or father*
büyük anne *mother of father or mother*
babanne *grandmother (father's mother)*
anneanne *grandmother (mother's mother)*
eş *spouse*
nişanlı *fiance, fiancée, engaged to marry*

büyük baba (grandfather) can also be called **dede** if the person is very old.
büyük anne, babanne and **anneanne** can also be called **nine** if the person is very old.

medeni - *civil, civilized*
cinsiyet - *gender, sexuality*
ilgili - *related, concerning*

üye - *member*

hâl - *status, condition*

Different usage of *etmek* and *olmak*

In daily Turkish, you often hear the auxiliary verbs *etmek* and *olmak* in different meanings, such as:

İşinden oldu.

He lost his job.

Osman Ali'yi işinden etti.

Osman made Ali lose his job.

Yorgunluk onu sağlığından etti.

Tiredness made him lose his health.

İki iki daha dört eder.

Two plus two makes four.

Bu araba 50.000 TL etmez.

This car is not worth 50.000 TL

Bu yüzük 10.000 TL eder.

This ring is worth 10.000 TL

Bana neler etti.

What (bad things) she did to me.

Bebek yatağa etti.

The baby has wet the bed.

Toplam 75 TL ediyor.

It amounts to 75 TL.

Ay sonunu zor ettik.

We hardly reached the end of the month.

-den olmak is used meaning *to lose*.

-den etmek is used meaning ***to deprive someone of something***.

And other meanings of ***etmek*** are: ***to equal, to make, to be worth, to treat somebody badly, to wet a bed or underpants, to amount, to reach a time***.

Exercises

A. Fill in the blanks with the conditional forms. Add the suitable personal endings as in the examples.

a ben içersem

b sen iç.....

c o iç.....

d biz iç.....

e siz iç.....

f onlar iç.....

g ben alırsam

h sen al.....

i o al.....

j biz al.....

k siz al.....

l onlar al.....

m ben geleceksem

n sen gel.....

o o gel.....

p biz gel.....

q siz gel.....

r onlar gel.....

s ben yaptıysam

t sen yap.....

u o yap.....

v biz yap.....

w siz yap.....

x onlar yap.....

B. Choose the correct verb forms in the brackets to fill in the gaps.

1. Oraya (gitseydim / gittiysem) ne olmuş?
2. Onu (yapsaydım / yaptıysam) ne olurdu?
3. Her insan kendi evinin önünü (süpürseydi / süpürdüyse)
her yer temiz olurdu.
4. Yanlış bir şey (söyleseydim / söylediysem) kusura
bakma.
5. Bir hata (yapsaydı / yaptıysa) şimdi her şey kötü
olurdu.

C. Fill in the blanks using the words in brackets with suitable endings.

1. Eğer (acele etmemek) işe geç kalırsın.
2. Eğer paran (yok) para vereyim.
3. Eğer akşam (evde) size uğrayacağız.
4. Eğer partiye sen de bizimle (gelmek) sen de
eğlenirdin.
5. Eğer Ankara'ya gelerseniz, bize mutlaka (uğramak)
.....
6. Eğer bu akşam (kalmak) otelde yer ayırtın.
7. Eğer evden erken (çıkma) otobüse yetişirdin.
8. Keşke daha çok param (olmak)
9. (Ben) keşke oraya (gitmek)
10. Eğer zamanımız kalırsa, müzeyi de (gezmek)
11. Eğer daha çok (uğraşmak) kazanırdın.
12. Eğer sen onun yerinde olmuş olsaydın ne (yapmak)
.....?
13. Sen keşke daha erken (gitmek)

D. Fill in the blanks with suitable endings.

1. O film..... hoşlandınız mı?
Did you like that film?
2. Nilgün Ekrem'..... âşık oldu.
Nilgün fell in love with Ekrem.
3. Söylentiler..... inanıyor musun?

Do you believe the rumours?

4. Araba..... inerken ayağını burktu.
He twisted his ankle when getting out of the car.
5. Araba..... binerken kafamı çarptım.
I hit my head when getting into the car.
6. İnsanlar..... bak!
Look at the people.
7. O restoranda yemek yemek..... bıktım.
I am fed up with eating at that restaurant.
8. O..... evlendi.
She married him.
9. Adam..... çok güldük.
We laughed a lot at the man.
10. Dilek' bir pastanede buluştum.
I met Dilek at a patisserie.
11. Ders..... bahsetti.
He mentioned about the lesson.
12. Uçak İstanbul' kaçta vardı?
What time did the plane arrive in İstanbul?
13. Böcekler..... korkuyor musun?
Are you scared of bugs?
14. Geciktiği için öğretmen.... özür diledi.
He apologized to the teacher, because he was late.
15. Çimler..... basmayın.
Keep off the grass. (Literally: Don't step to the grass.)

16. Müdür..... konuştum.
I have talked to the manager.
17. Gülnur kim..... nişanlandı?
Who has Gülnur got engaged to?
18. O..... âşık oldum.
I fell in love with her.
19. Boya yapıyorum. Kapı..... dikkat et.
I am painting. Mind the door.
20. O..... güveniyor musun?
Do you trust him?
21. Nilgün, Ahmet' boşandı.
Nilgün has got divorced from Ahmet.

yetişmek - *to catch, to reach, to grow*
gecikmek - *to be late, to fall behind*
burkmak - *to twist (an ankle, a wrist etc.)*
çarpmak - *to hit, to strike*
süpürmek - *to sweep*
hata - *error, mistake*
söylenti - *rumour*
uğraşmak - *to make an effort, to deal with*

E. Fill in the gaps with the verbs in brackets in the correct forms. Make statements of regret about the past.

1. Keşke dün (acele etmemek) Her şey şimdi daha iyi olurdu.
2. (Sen) keşke onunla (tartışmamak) Üzüldüm şimdi.
3. Keşke acele (karar vermemek) Şimdi pişmanım.
4. Keşke (evlenmek) Şimdi yalnız olmazdım.

5. Nilgün'le geçinemiyoruz. (Ben) keşke onunla (evlenmemek)

.....

6. (O) keşke bu şirkette (çalışmamak)

7. (Ben) keşke onunla (tanışmamak)

8. Keşke ona iyi (davranmak) Şimdi pişmanım.

9. Onunla (konuşmamak) pişmanım.

-(y)le geçinmek - *to get on with*

yalnız olmak - *to be alone, to be lonely*

davranmak - *to behave, to treat*

F. Write the meanings in English.

a alırsam

b alsam

c alıyorsam

d alacaksam

e aldıysam

f alsaydım

g almışsam

h beklemezsem

i beklemesem

j beklemiyorsam

k beklemeyeceksem

l beklemediysem

m beklemeseydim

n beklememişsem

G. Fill in the gaps with the present conditional form.

a (ben) iyiysen

b (sen)

c (o)

d (biz)

e (siz)

f (onlar)

g (ben) iyi değilsem

h (sen) iyi
i (o) iyi
j (biz) iyi
k (siz) iyi
l (onlar) iyi

m (ben) ciddiysen
n (sen)
o (o)
p (biz)
q (siz)
r (onlar)

s (ben) ciddi değilsem
t (sen) ciddi
u (o) ciddi
v (biz) ciddi
w (siz) ciddi
x (onlar) ciddi

H. Fill in the blanks writing the meaning in the related language.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
1.	<i>to book</i>
2. evli	
3.	<i>single (unmarried)</i>
4. eş	
5.	<i>to get fed up</i>
6.	<i>to inform</i>
7.	<i>to apologize</i>
8. kabul etmek	
9. zannetmek	
10. benzetmek	

11. başvurmak	
12. bahsetmek	
13.	<i>to be afraid of</i>
14. söz vermek	
15.	<i>to believe</i>
16. dâhil	
17.	<i>excluded</i>
18. fiyat	
19. yakın	
20.	<i>husband</i>
21. teyze	
22. hala	
23.	<i>boyfriend</i>
24. torun	

Unit 14

Yürümeyi seviyorum

I like walking

Nermin is having a job interview.

Müdür "Boş zamanlarınızda genellikle neler yapıyorsunuz?"

Nermin "Yürümeyi ve yemek yapmayı seviyorum. Bugünlerde İngilizceyi ilerletmeye çalışıyorum. İngilizce bilmeme rağmen daha da geliştirmem lazım. Onun için İngilizce kitap okuyorum. Biraz daha çalışmam gerekiyor. Ayrıca, boş zamanlarımda çocuklarımla ilgileniyorum. Onların da bir yabancı dil öğrenmesini istiyorum."

Müdür "Çok güzel. Talip olduğunuz pozisyon iyi düzeyde İngilizce bilmenizi gerektiriyor. O yüzden İngilizcenizi geliştirmeye çalışmanız çok iyi. Başka hobileriniz var mı?"

Nermin "Evet, fotoğraf çekmeyi seviyorum. Bisiklete binmekten hoşlanıyorum."

Müdür "Çok iyi. CV'niz bizde. Telefonunuz da var. Başkalarıyla da görüşeceğiz. Biz sizi ararız."

boş zaman - *spare time*

ilerletmek - *to improve*

geliştirmek - *to improve, to develop*

daha da - *more, further, even more*

yabancı - *foreign, foreigner, stranger*

yabancı dil - *foreign language*

ilgilenmek - *to be interested, to pay attention*

talip olmak - *to apply for, to want*

pozisyon - *position*

düzyey - *level*

gerektirmek - *to require*

hobi - *hobby*

başkaları - *others, everybody else*

Verbal noun

You make a noun from the infinitive form (dictionary form) of a verb by omitting the letter **-k**. For example, when **-k** is dropped from the verb **yüzmek (to swim)** you get **yüzme**, which means *swimming*, which is a noun (not like 'I am swimming'). Below you can see some compound nouns where the first part is the noun derived from a verb by omitting the letter **-k**.

çalışmak *to work (verb)*

çalışma *working (noun)*

çalışma saati *working time*

anlaşmak *to agree (verb)*

anlaşma *agreement (noun)*

anlaşma koşulları *terms of agreement*

konusmak *to talk (verb)*

konuşma *conversation, speech (noun)*

konuşma tarzı *way of speaking*

dinlenmek *to rest (verb)*

dinlenme *resting (noun)*

dinlenme zamanı *resting time*

oturmak *to sit, to live, to reside (verb)*

oturma *sitting, living (noun)*

oturma odası *living room*

yüzmek *to swim (verb)*

yüzme *swimming (noun)*

yüzme havuzu *swimming pool*

The noun form of the verbs must not be confused with the negative imperative form where you add the negative suffix **-me/-ma** onto the verb

stem. For example, **çalışma** also means *do not work*, **yüzme** also means *do not swim* (See the imperatives in [Unit 2](#) and [Unit 4](#)). You can understand the difference easily through the context of the speech and by the emphasis on the syllable. Here are some examples with the emphasized syllables shown in bold.

Yüzme. *Don't swim!*

Oturma. *Don't sit!*

Konuşma. *Don't talk!*

yüz**me** havuzu *swimming pool*

otur**ma** odası *living room*

konus**ma** tarzı *way of speaking*

You can add **-i / -ı** to the end of this form to make these noun forms the direct object of a verb.

Yüzmey**i** seviyorum.

I like swimming.

Bu yaz tatile gitmey**i** düşünüyoruz.

We are thinking about going on a holiday this summer.

Gitar çalmay**ı** öğreniyorum.

I am learning to play the guitar.

Kapıyı kapamay**ı** unuttum.

I forgot to close the door.

In the example above, **yüzme (swimming)** is a noun and it is the direct object of the verb **sevmek**. That's why ending **-i** is added to **yüzme**. **y** is used as a buffer. Similarly, **tatile gitme** is the direct object of the verb **düşünmek**, **gitar çalma** is the direct object of **öğrenmek** and **kapıyı kapama** is the direct object of the verb **unutmak**. (See [Unit 9](#) for the direct object of a verb.)

Suffix **-e / -a (to)** can also be added to the noun form of the verb.

Sabah erken çalışmaya**a** başladım.
I started working early in the morning.

Sabahları erken kalkmaya**a** alışkınım.
I am used to getting up early in the mornings.

Burada yaşamaya**a** alışıyoruz.
We are getting used to living here.

Bebek konuşmaya**a** başladı.
The baby started talking.

Yeni bir araba almaya**a** karar verdik.
We have decided to buy a new car.

Baklava yemeye**e** bayılıyorum.
I love eating baklava.

alışkın olmak - *to be used to*
bayılmak - *to love doing something, to pass out*
-e/-a alışmak - *to get used to*

-e / -a (to) can also mean ***in order to*** when added to the noun form of the verb.

Onu görmeye**e** hastaneye gittim.
*I have been to the hospital **in order to** see him.*

Yemek yemeye**e** gittik.
*We went out **to** have a meal.*

Hasta annesini ziyaret etmeye gitti.
*He went **to** visit his ill mother.*

-ye çalışmak / -ya çalışmak is used meaning ***to try (to do something)***.
Suffix **-e/-a (to)** is added to the noun form of the verb for this construction.

Eve erken gelmeye **çalıştım**, ama olmadı.
I tried to come home early, but it did not happen.

Uyumaya **çalıştım**.
I tried to sleep.

Verbal nouns can also be used in a possessive form where they take possessed endings.

(Senin) sağlıklı olman **iyi**.
It's good that you are healthy.
(Your being healthy is good.)

(Benim) çok yemek yemem **kötü**.
It's bad that I'm eating too much.
(My eating too much is bad.)

Ayşe'nin iyileşmesi **bizi** mutlu etti.
Ayşe's recovery has made us happy.

(Sizin) yorgun olmanız **iyi** değil.
It's not good that you are tired.
(Your being tired is not good.)

-e / -a (to) can be added to possessed endings.

(Senin) çok yemek yemene **karşıyım**.
I'm against your eating so much.

Ali'nin çalışmamasına **kızıyorum**.
I'm angry about Ali's not working.

-den / -dan (from) can also be added to a possessed ending.

Ali'nin işe geç gelmesinden **şikâyetçiyim**.
I'm complaining about Ali's coming to work late.

Mehmet'in espri yapmasından **nefret** ediyorum.

I hate Mehmet making jokes.

(Literal meaning is: I hate from Mehmet's making jokes.)

-i / -ı (direct object endings) can be added to possessed endings.

(Senin) çok yemek yemeni sevmiyorum.

I don't like you eating so much.

(I don't like your eating so much.)

Ali'nin çalışmamasını eleştirdim.

I criticized Ali for not working.

(I criticized Ali's not working.)

-den önce / -dan önce (before -ing) with verbal nouns

Here is the construction when added to the noun form of the verbs.

Yemek yemed**en önce** ellerini yıka.

***Before eating** a meal, wash your hands.*

Yatmad**an önce** kitap okur.

*She reads a book **before going** to bed.*

rağmen (although)

When you use **rağmen** with a verb, you use the noun form of the verb in possessive form and add **-e/-a (to)** onto it.

Hasta olmasına **rağmen** işe gitti.

***Although** he was ill, he went to work.*

Kar yağmasına **rağmen** araba sürdük.

***Although** it snowed, we drove a car.*

İçmemesini söylememize **rağmen** içti.

*He drank **although** we told him not to drink.*

Sırada beklememe **rağmen** sıra gelmedi.
Although I waited in the queue, my turn didn't come.

sırada beklemek - to wait in a queue
sıra(sı) gelmek - ones turn to come
eleştirmek - to criticize

rağmen (*in spite of / despite*)

And here is the use of **rağmen** without main verbs, with **-e/-a** added onto the noun or pronoun.

Her şeye **rağmen** hayat güzel.
In spite of everything, life is beautiful.

Problemlere **rağmen** sonunda başardık.
In spite of the problems, we succeeded in the end.

Gürültüye **rağmen** konuşmaya çalıştık.
Despite the noise, we tried to talk.

lazım (*necessary / needed / have to*)

'**lazım**' is an adjective, which means *required, necessary, needed*. It is used to express obligation. It corresponds to '**have to**' in English. You use the noun form of the verb with **lazım**. Related possessed ending is added to this noun form.

When you say '**Benim gitmem lazım**', literally, you say *My going is required/needed*. It is like saying '**benim arabam**' (*my car*). You say '**benim gitmem**' (*my going*).

Although **lazım** has a *hat (circumflex accent)* (^) on '**a**' as **lâzım**, recently it has been being used without the hat on it.

(Senin) çok çalışman **lazım**.

You **have to** work hard.

(Onun) yemesi **lazım**.

She **has to** eat.

(Bizim) çabuk olmamız **lazım**.

We **need to** be quick.

(Benim) yarın oraya gitmem **lazım**.

I **have to** go there tomorrow.

Literally, these sentences mean '**Your working is needed**', '**Her eating is needed**', etc.

In the negative form, you say **lazım değil**. In the question form you say **lazım mı** and in the negative question form you say **lazım değil mi**.

Oraya gitmen lazım değil.

You **don't have to** go there.

Bunu yapmam lazım mı?

Do I **have to** do this?

İşe gitmen lazım değil mi?

Don't you **have to** go to work?

And here are some different examples with **lazım** .

Bu torba sana lazım mı?

Do you **need** this bag?

Bu sandalye bana lazım değil. Sen al.

I **don't need** this chair. You take it.

Bunlar lazım değilse atıyorum.

If these are not needed, I am throwing them away.

gerekli (*necessary / needed*)

'**gerekli**' is also an adjective, which means **lazım** (*necessary, needed, required*). It also means '*have to / need to*'.

Doktora gitmen **gerekli / lazım**.
*You **have to / need to** go to a doctor.*

Kibar olması **gereklidir / lazımdır**.
*He **has to / needs to** be polite.*

Özür dilemen **gerekli / lazım**.
*You **have to / need to** apologize.*

The negative form is **gerekli değil**, the question form is **gerekli mi** and the negative question form is **gerekli değil mi**.

Tam zamanında gelmeniz gerekli değil.
*You **don't have to** come just on time.*

Başvurmam gerekli mi?
*Do I **have to** apply?*

İmza atman gerekli değil mi?
*Don't you **have to** sign?*

gerekmek (*need to / have to / supposed to*)

'**gerekmek**' (*need to*) is a verb, which is also used meaning **lazım** with the same structure.

(Senin) nazik olman **gerekir**.
*You **have to** be kind.*

(Bizim) saat ikide orada olmamız **gerekir**.
*We **have to** (are supposed to) be there at two o'clock.*

Bu kâğıtları imzalaması **gerekiyor**.
*She **needs to / has to** sign these papers.*

imza atmak - *to sign*
tam zamanında - *just on time*

The negative form is **gerekmez / gerekmiyor**, the question form is **gerekir mi / gerekiyor mu** and the negative question form is **gerekmez mi / gerekmiyor mu**.

Kaba olman gerekmez.
You don't have to be rude.

Telefon etmem gerekir mi?
Do I have to call?

Teşekkür etmen gerekmez mi?
Don't you have to say thank you?

Cevap vermen gerekmiyor.
You don't have to reply.

Partiye gitmemiz gerekiyor mu?
Do we have to go to the party?

Nazik olman gerekmiyor mu?
Don't you have to be polite?

gerek (*a necessity / a need*)

'**gerek**' also means **have to**.

Senin kravat takman **gerek**.
*You **have to** wear a tie.*

Onun işe zamanında gelmesi **gerek**.

*She **has to** come to work on time.*

In order to make the negative form, you say **gerek değil**, to make the question form you say **gerek mi** and to make the negative question form you say **gerek değil mi**.

şart (*a must / a condition*)

'**şart**' has the same meaning as **lazım**, but with a stronger expression.

(Senin) yarın orada olman **şart**.

*You **have got to** be there tomorrow.*

(It's a must)

(Benim) onu görmem **şart**.

*I've **got to** see him.*

(It's a condition, a must)

And the other forms are **şart değil**, **şart mı** and **şart değil mi**.

Bugün alışveriş yapmamız şart değil.

We don't have to shop today.

Söylemem şart mı?

Have I got to say it?

Onu alman şart değil mi?

Haven't you got to take it?

past and -miş forms of 'have to'

lazımdı, gerekliydi, gerekirdi, gerekiyordu, gerekti, şarttı, lazımmış, gerekliymiş, gerekirmiş, gerekiyormuş, gerekmiş, şartmış

Telefon etmem lazımdı, ama unuttum.

I had to call, but I forgot.

Kaba olman gerekmezdi.
You did not have to be rude.

Eve gitmesi lazım mıydı?
Did he have to go home?

Ahmet'i görmem gerekti.
I had to see Ahmet.

İstanbul'a gitmesi gerekmiş.
Apparently, he had to go to İstanbul.

Onu görmem gerekmiyor muydu?
Didn't you have to see him?

Ali'yle konuşması gerekli miydi?
Did she have to talk to Ali?

Özür dilemen gerekirdi.
You had to apologize.

future forms of 'have to'

lazım olacak, gerekli olacak, gerekecek, gerek olacak, şart olacak

Yarın buluşmamız gerekecek.
We will have to meet tomorrow.

Salı günü erken kalkmamız gerekmeyecek.
We will not have to get up early on Tuesday.

Yolda harita lazım olacak.
We will need a map on the way.

Hediye almamız şart olacak.

It'll be absolutely necessary to buy a present.

And here are some examples with some other constructions:

(-en adjective)

Ödemem gereken borcum var.

I have debt that I have to pay.

(conditional mood-if)

Başka bir şey lazımsa alayım.

If anything else is needed, I will buy.

(conditional mood-if)

Ne yapman gerekiyorsa onu yap.

Do what you have to do.

More ways to express obligation

zorunda kalmak

to feel obliged to do something (not having any choice other than doing it)

zorunda olmak

to be obliged to do something

mecbur kalmak

to feel obliged to do something

mecbur olmak

to be obliged to do something

zorunlu

obligatory, compulsory, mandatory

They all mean **have to** with a stronger expression. They are constructed differently.

Kontratı kabul etmek zorunda kaldım.

I had to accept the contract.

Yarın toplantıya gitmek zorundayım.

I have to go to the meeting tomorrow.

Yarın toplantıya gitmem zorunlu.

It is compulsory for me to go to the meeting tomorrow.

With **mecbur, -e / -a (to)** is used with the noun form of the verb.

Kontratı kabul etmeye mecbur kaldım.

I had to accept the contract.

Yarın toplantıya gitmeye mecburum.

I am obliged to go to the meeting tomorrow.

ihtiyaç (need)

When you want to say **I need**, you use **ihtiyaç** in Turkish. Its use is with a different construction. When you use it with a verb, you use the noun form of the verb. Note that **ç** of **ihtiyaç** changes to **c** when necessary. You also add the related possessed ending after **ihtiyaç**.

-e/-a + ihtiyaç + possessed ending + var

Düşünmeye ihtiyacım var.

I need thinking.

Dinlenmeye ihtiyacı var.

She needs resting.

Yeni bir cüzdana ihtiyacım var.

I need a new wallet.

Ona ihtiyacım var.

I need her.

Neye ihtiyacın var?

What do you need?

Bir şeye ihtiyacınız var mı?

Do you need anything?

Hiçbir şeye ihtiyacımız yok.

We don't need anything.

'Yeni bir cüzdana ihtiyacım var' literally means *I have need to a new wallet.*

When making the question form, you use **var mı**. And you make the negative form with **yok**.

Infinitive form (the dictionary form) of a verb used as a noun

Onu görmek güzel.

It is nice to see her.

Sigara içmek yasak.

Smoking is forbidden.

Sabırlı olmak lazım.

It is necessary to be patient.

Türkçe öğrenmek zor mu?

Is learning Turkish difficult?

Önyargılı olmamak lazım.

It is necessary not to be prejudiced.

kontrat - contract, agreement

ön yargılı - prejudiced

ön yargı - prejudice

ön yargılı olmak - to be prejudiced

And you can add the suffix **-den / -dan** to the verbal noun form.

Yürümek**ten** yorulmuyorum.
I don't get tired of walking.

Bahçede oturmak**tan** hoşlanıyorum.
I like sitting in the garden.

Yüzmek**ten** korkuyorum.
I'm scared of swimming.

Tavuk yemek**ten** bıktım.
I'm fed up with eating chicken.

Her gün film seyretmek**ten** sıkıldım.
I'm bored of watching a movie every day.

görmemezlikten gelmek
(to pretend not to see, to ignore)

This is a case where **gelmek** is an auxiliary verb.

Onu görmemezlikten geldim.
I pretended not to see her.
(I pretended as if I did not see her.)

Beni görmemezlikten geliyor.
He pretends not to see me.
(He pretends as if he doesn't see me.)

-ip/-ıp/-üp/-up -mediğini/-madığını *(if or not)*

Note that you use the required personal ending as in the examples below.

Eve gelip gelmediğini bilmiyorum. *(present / past)*

I don't know if he comes/came home or not.

Alp almadıklarını söylemediler. (*present / past*)
They didn't say if they bought it or not.

Gelip gelmeyeceğimi bilmiyorum. (*future*)
I don't know if I'm going to come or not.

Gürültü yapmamalısın

You must not make noise

Cemil oğlunun odasının kapısına bir not asar. Oğlu da babasına bir not yazar.

Cemil'in oğluna yazdığı not:

Tembel olmamalısın.

Geç yatmamalısın.

Yolda top oynamamalısın.

Küfür etmemelisin.

Çok çikolata yememelisin.

Bağırmamalısın.

Abur cubur yememelisin.

Gürültü yapmamalısın.

Ders yaptıktan sonra oynamalısın.

Yaramazlık yapmamalısın.

Ödev yapmadan önce televizyon seyretmemelisin.

Oğlunun babasına yazdığı not:

Onu yapma, bunu yapma..... Peki ne yapmalıyım?

yaramazlık yapmak - *to be naughty*

ödev - *homework, duty*

tembel - *lazy*

tembel olmak - *to be lazy*

abur cubur - *junk food*

Another way of expressing obligation

-meli / -malı (*must, should, ought to, supposed to*)

Suffix **-meli** or **-malı** is added onto the stem of the verb (subject to vowel harmony) to make the '**must**' form. The personal ending is added in the end and **y** is used as a buffer.

(ben)	ye- meli -y-im
(sen)	ye- meli -sin
(o)	ye- meli
(biz)	ye- meli -y-iz
(siz)	ye- meli -siniz
(onlar)	ye- meli / ye- meli -ler

Ben yemeliyim. *I must eat.*

Sen yemelisin. *You must eat.*

O yemeli. *He/she must eat.*

Biz yemeliyiz. *We must eat.*

Siz yemelisiniz. *You must eat.*

Onlar yemeli(ler). *They must eat.*

(ben)	koş- malı -y-ım
(sen)	koş- malı -sın
(o)	koş- malı
(biz)	koş- malı -y-ız
(siz)	koş- malı -sınız
(onlar)	koş- malı / koş- malı -lar

Ben koşmalıyım. *I must run.*

Sen koşmalısın. *You must run.*

O koşmalı. *He/she must run.*

Biz koşmalıyız. *We must run.*

Siz koşmalısınız. *You must run.*

Onlar koşmalı(lar). *They must run.*

Çok çalış**malıs**ın.
*You **must** study hard.*

Şimdi otur**malıs**ın.
*You **must** sit down now.*

Hastaysan doktora git**melis**in.
*If you are ill, you **must** go to a doctor.*

In order to express obligation using ‘**should**’ or ‘**ought to**’, the same suffix -**meli/-malı** is added onto the stem of the verb.

Çok çalış**malıs**ın.
*You **should/ought to** study hard.*

Şimdi otur**malıs**ın.
*You **should/ought to** sit down now.*

Hastaysan doktora git**melis**in.
*If you are ill, you **should/ought to** go to a doctor.*

Dişlerini fırçalam**alı**sın.
*You **should/ought to** brush your teeth.*

-memeli / -mamalı

(must not, should not, ought not to, not supposed to)

For the negative forms of **must**, **should**, **ought to**, etc. add **-me/-ma** before -**meli/-malı**.

(ben)	ye- me -meli-y-im
(sen)	ye- me -meli-sin
(o)	ye- me -meli
(biz)	ye- me -meli-y-iz
(siz)	ye- me -meli-siniz
(onlar)	ye- me -meli / ye- me -meli-ler

Ben yememeliyim. *I must not eat.*
Sen yememelisin. *You must not eat.*
O yememeli. *He/she must not eat.*
Biz yememeliyiz. *We must not eat.*
Siz yememelisiniz. *You must not eat.*
Onlar yememeli(ler). *They must not eat.*

(ben)	koş- ma -malı-y-ım
(sen)	koş- ma -malı-sın
(o)	koş- ma -malı
(biz)	koş- ma -malı-y-ız
(siz)	koş- ma -malı-sınız
(onlar)	koş- ma -malı / koş- ma -malı-lar

Ben koşmamalıyım. *I must not run.*
Sen koşmamalısın. *You must not run.*
O koşmamalı. *He/she must not run.*
Biz koşmamalıyız. *We must not run.*
Siz koşmamalısınız. *You must not run.*
Onlar koşmamalı(lar). *They must not run.*

Sigara içmemelisin.
*You **mustn't/shouldn't** smoke.*

Çok içki içmemelisiniz.
*You **mustn't/shouldn't** drink a lot.*

İşe geç kalmamalıyız.
*We **mustn't/shouldn't** be late to work.*

Çok yorulmamalıyım.
*I **mustn't/shouldn't** get too tired.*

-meli mi? / -malı mı?
(must ...? / should ...? / ought ... to? / ... supposed to?)

To make the question form of **must**, **should**, **ought to**, etc. just add the question tag **mi/mı** after **-meli/-malı**.

(ben)	ye-meli mi -y-im?
(sen)	ye-meli mi -sin?
(o)	ye-meli mi ?
(biz)	ye-meli mi -y-iz?
(siz)	ye-meli mi -siniz?
(onlar)	ye-meli mi ? / ye-meli-ler mi ?

Ben yemeli miyim? *Must I eat?*

Sen yemeli misin? *Must you eat?*

O yemeli mi? *Must he/she eat?*

Biz yemeli miyiz? *Must we eat?*

Siz yemeli misiniz? *Must you eat?*

Onlar yemeli(ler) mi? *Must they eat?*

(ben)	koş-malı mı -y-ım?
(sen)	koş-malı mı -sın?
(o)	koş-malı mı ?
(biz)	koş-malı mı -y-ız?
(siz)	koş-malı mı -sınız?
(onlar)	koş-malı mı ? / koş-malı-lar mı ?

Ben koşmalı mıyım? *Must I run?*

Sen koşmalı mısın? *Must you run?*

O koşmalı mı? *Must he/she run?*

Biz koşmalı mıyız? *Must we run?*

Siz koşmalı mısınız? *Must you run?*

Onlar koşmalı(lar) mı? *Must they run?*

Ona telefon etmeli miyim?

Must/should I call her?

Ben de içmeli miyim?

Must/should I also drink?

Gitmeliler mi?

Must/should they go?

Erken gelmeli miyiz?

Must/should we come early?

-memeli mi? / -mamalı mı?

(must ... not? / should ... not? / ought ... not to ...?)

(ben)	ye- me -meli mi -y-im?
(sen)	ye- me -meli mi -sin?
(o)	ye- me -meli mi ?
(biz)	ye- me -meli mi -y-iz?
(siz)	ye- me -meli mi -sınız?
(onlar)	ye- me -meli mi ? / ye- me -meli-ler mi ?

Ben yememeli miyim? *Mustn't/Shouldn't I eat?*

Sen yememeli misin? *Mustn't/Shouldn't you eat?*

O yememeli mi? *Mustn't/Shouldn't he/she eat?*

Biz yememeli miyiz? *Mustn't/Shouldn't we eat?*

Siz yememeli misiniz? *Mustn't/Shouldn't you eat?*

Onlar yememeli(ler) mi? *Mustn't/Shouldn't they eat?*

(ben)	koş- ma -malı mı -y-ım?
(sen)	koş- ma -malı mı -sın?
(o)	koş- ma -malı mı ?
(biz)	koş- ma -malı mı -y-ız?
(siz)	koş- ma -malı mı -sınız?
(onlar)	koş- ma -malı mı ? / koş- ma -malı-lar mı ?

Ben koşmamalı mıyım? *Mustn't/Shouldn't I run?*

Sen koşmamalı mısın? *Mustn't/Shouldn't you run?*

O koşmamalı mı? *Mustn't/Shouldn't he/she run?*
Biz koşmamalı mıyız? *Mustn't/Shouldn't we run?*
Siz koşmamalı mısınız? *Mustn't/Shouldn't you run?*
Onlar koşmamalı(lar) mı? *Mustn't/Shouldn't they run?*

Ona telefon etmemeli miyim?
Mustn't / shouldn't I call her?

İlaç almamalı mısın?
Mustn't / shouldn't you take medicine?

Erken kalkmamalı mı?
Mustn't / shouldn't she get up early?

must/should in the past tense

Toplantıya gitmeliydin.
You had to go to the meeting.

İşe geç kalmamalıydın.
You shouldn't have been late for work.

Biz de gitmeli miydik?
Did we have to go too?

Çok konuşmamalıydın.
You shouldn't have talked much.

must with the -miş form

As you have learned in the previous units, the **-miş** form expresses the meaning of ***apparently, reportedly*** or ***supposedly***.

Toplantıya gitmeliymişsin.
(They say) You have to go to the meeting.

İşe geç kalmamalıymışım.

(As I was told) I must not be late for work.

Biz de gitmeli miymişiz?

(I wonder) Do we also have to go?

Binnur ne seviyor, ne sevmiyor?

What does Binnur like, what does Binnur dislike?

Binnur Kitap okumayı, müzik dinlemeyi ve spor yapmayı seviyor. Yüzmeyi çok seviyor. Koşmaktan ve yürümekten hoşlanıyor, ama her gün koşmaya ve yürümeye pek zamanı olmuyor, çünkü çalışması gerekiyor. Yemek yapmayı sevmediği halde eve geldikten sonra sık sık yemek pişirmek zorunda kalıyor. Yemek pişirmesini arkadaşı Nilgün'den öğrendi. Çok iyi yemek yaptığını sanmıyor.

Binnur bugünlerde Fransızca öğrenmeye başladı. İşten eve gelince yorgun olmasına rağmen Fransızca öğrenmeye çalışıyor. Yeni bir dil öğrenmeyi sevmiyor, ama Fransızca öğrenmesi zorunlu. İşten sonra yorgun olması, evde ders çalışmasını zorlaştırıyor.

Pazar günleri bahçede oturup çay içmek hoşuna gidiyor. Film seyretmeyi seviyor, ama televizyon seyretmekten hoşlanmıyor. Tatil günleri sabah erken kalkmak ve denize girmek hoşuna gidiyor.

Binnur bir şeyler yapmayı seviyor. Boş oturmaktan hoşlanmıyor.

zorlaştırmak - *to make something difficult*

bir şeyler - *something*

spor - *sport*

spor yapmak - *to do sport*

pek - *very, a lot, scarcely, not really, not much*

boş oturmak - *passing time without doing anything*

sevmek (*to love, to like*)

Seni seviyorum.

I love you.

(In Turkish, it is: 'I am loving you.')

Evi sevdim.

I loved the house.

Araba sürmeyi seviyorum.

I like driving a car.

Bahçede oturmayı seveceksin.

You will like sitting in the garden.

Boş oturmayı sevmiyorum.

I don't like sitting doing nothing.

hoşlanmak (to like)

-den/-dan is used at the end of the word used before **hoşlanmak**.

Ondan hoşlanıyorum.

I like her.

Araba sürmekten hoşlanıyor musun?

Do you like driving a car?

Koladan hoşlanıyorum.

I like cola.

Onun şaka yapmasından hoşlanmıyorlar.

They don't like him making jokes.

hoşa gitmek (to like)

Related possessed ending is used after **hoş**. **-e/-a (to)** is added after the possessed ending. Also see below how **hoşa gitmek** is used with verbs.

O hoşuma gidiyor.

I like him.

Limonata (benim) hoşuma gidiyor.

I like lemonade.

Araba sürmek (senin) hoşuna gidiyor mu?
Do you like driving a car?

Bahçede oturmak onun hoşuna gidiyor.
She likes sitting in the garden.

Bodrum’da tatil yapmak hoşumuza gitti.
We liked having a holiday in Bodrum.

Yaptığım kek hoşunuza gidecek.
You will like the cake I’ve made.

Sırada beklemek hoşuma gitmiyor.
I don’t like waiting in the queue.

Onun şaka yapması hoşuma gitmiyor.
I don't like him making jokes.

beğenmek (to like)

Ayşe’yi beğeniyorum.
I like Ayşe.

O filmi çok beğendim.
I liked that film very much.

Eminim siz de beğeneceksiniz.
I am sure you will also like it.

When *sevmek*, *beğenmek*, *hoşlanmak* and *hoşa gitmek* are used with *en* (*the most*), they mean (*the most*) *favourite*. Related possessed endings are added to these verbs.

en sevdiğin (your favourite)

(Senin) en sevdiğin çiçek hangisi?

What is your favourite flower?

Ayşe'nin en beğendiği aktör kim?

Who is Ayşe's favourite actor?

(Sizin) en hoşlandığınız film hangisi?

Which is your favourite movie?

(Senin) en hoşuna giden yemek ne?

What is your favourite meal?

limonata - lemonade

aktör - actor

en sevdiğim (my favourite)

(Benim) en sevdiğim çiçek gül.

My favourite flower is rose.

Onun en beğendiği aktör Tom Cruise.

Her favourite actor is Tom Cruise.

(Bizim) en hoşlandığımız film 'Not Defteri'.

Our favourite movie is 'The Notebook'.

(Benim) en hoşuma giden yemek biber dolması.

My favourite meal is stuffed peppers.

-dikten sonra / -dıktan sonra / -dükten sonra / -duktan sonra
(after -ing)

This ending is added onto the verb stem. See *'before -ing'* as well in this unit.

Yemek yedikten sonra kahve içtik.

*We drank coffee **after** eating meal.*

Mektubu yaz**dıktan sonra** postaladım.

*I posted the letter **after** writing it.*

Her gece kitap oku**duktan sonra** uyurum.

*Every night I sleep **after** reading a book.*

yine de (still, nevertheless)

Her şeye rağmen **yine de** o benim arkadaşım.

*In spite of everything, he is **still** my friend.*

Bu oteli sevmedik, ama **yine de** kalıyoruz.

*We didn't like this hotel, but **still** we are staying.*

In Turkish, when you are using adverbs, such as **when, after, before, as soon as, while, as, the moment .., just as ...**, the main part of the statement is generally at the end of the sentence.

Eve gelir gelmez duş aldım.

As soon as I came home, I took a shower. (Turkish construction)

I took a shower as soon as I came home. (English construction)

Yedikten sonra dışarı çıktık.

After we ate, we went out. (Turkish construction)

We went out after we ate. (English construction)

Yürürken konuşuyorduk.

While we were walking, we were talking. (Turkish construction)

We were talking while we were walking. (English construction)

Exercises

A. Read the dialogue about Nermin's job interview and answer the questions.

1. Nermin neden İngilizce kitap okuyor?
2. Nermin'in hobileri neler?
3. Nermin bugünlerde ne yapmaya çalışıyor?
4. Nermin boş zamanlarında neler yapıyor?
5. Nermin çocuklarının ne öğrenmesini istiyor?
6. Nermin'in neden biraz daha çalışması gerekiyor?

B. Fill in the blanks with the appropriate form of the verbs in brackets.

1. (Unutmak) korkuyorum.
I am scared of forgetting.
2. Türkçe (öğrenmek) çalışıyorum.
I am trying to learn Turkish.
3. Onun (gelmek) bekledim.
I waited for him to come.
4. Seni (aramak) unuttum.
I forgot to call you.
5. Burada (kalmak) istiyorum.
I want to stay here.
6. Senin burada (kalmak) istiyorum.
I want you to stay here.
7. Bilet (almak) isteyenler kim?
Who are those who want to buy a ticket?
8. (Gülmemek) çalıştık.

We tried not to laugh.

9. Pencereyi (açmak) unutma.
Don't forget to open the window.

10. Gürültü (yapmamak) çalış.
Try not to make a noise.

11. Araba (sürmek) öğreniyorum.
I am learning to drive a car.

12. Oraya (gitmek) isterim.
I would like to go there.

13. Fiyatını (sormak) unutma.
Don't forget to ask the price of it.

14. Onun oraya (gitmek) istiyorum.
I want him to go there.

15. İşe (geç kalmak) istemiyorum.
I don't want to be late for work.

16. İngilizce (öğrenmek) kolay.
It is easy to learn English.

17. Sizin buraya (gelmek) istiyorum.
I want you to come here.

18. Onun (üzülmek) istiyorum.
I want her not to be sad.

C. Fill in the blanks with the appropriate form of the words in brackets.

a. (yürümek)..... hoşlanmıyor musun?

b. (bira içmek)..... hoşlanıyor musun?

- c. (şarap)..... hoşlandım.
d. (güneş)..... hoşlanıyorum.
e. (koşmak)..... sevmiyorum.
f. (biber dolması yemek)..... seveceksin.
g. (çok konuşmak)..... seviyorum.
h. (Çiğdem).....sevdim.
i. (Kemal)..... hoşuma gidiyor.
j. (çay)..... hoşuma gitti.
k. (kahve içmek)..... hoşuna gitmiş.
l. (gezmek)..... hoşunuza gidecek.

D. Fill in the gaps with -mek, -mak, -meyi, -mayı, -meye, -maya, -mekten, -maktan

1. İzmir’de kal..... düşünüyor musunuz?
Do you think about staying in İzmir?
2. Yemekten sonra kahve iç..... hoşlanıyorum.
I like drinking coffee after meal.
3. Parkta yürü..... hoşuma gidiyor.
I like walking in the park.
4. Bugünlerde onu ziyaret et..... düşünüyoruz.
Nowadays, we are thinking of visiting him.
5. Pazar günleri evde otur..... seviyorum.
I like sitting at home on Sundays.
6. Üzüntüden dolayı sigara iç..... başladı.
Because of sorrow, he started smoking.
7. İşimi bitir..... çalışıyorum.
I am trying to finish my work.
8. Piyano çal..... öğreniyorum.
I am learning to play the piano.

9. Evde otur..... bıktım.
I am fed up with sitting at home.
10. Konuş..... zaman kalmadı.
There was no time left to talk.
11. Konuş..... yoruldum.
I am tired of talking.
12. Televizyon seyretmek..... sıkıldım.
I am bored of watching TV.
13. Mektup yaz..... unutma.
Don't forget to write a letter.
14. Televizyonu kapat..... unutma.
Don't forget to turn off the television.
15. Buzda düş..... korkuyorum.
I am scared of falling on ice.

E. Fill in the blanks with -dikten/-dıktan sonra, -den/-dan önce, -den/-dan sonra

1. İşe başlama..... onunla konuş.
Talk to him before you start work.
2. Film başla..... içeri girdik.
We entered after the film started.
3. Film..... kola içtik.
We had cola after the film.
4. Onu görme..... karar verme.
Do not decide before you see it.

5. Onu gör..... karar ver.
Decide after you see it.
6. Yemek yeme..... ellerini yıka.
Wash your hands before you have a meal.
7. Yemek ye..... yürüyüşe çıktık.
We went out for a walk after we ate.

F. Put appropriate endings to use with *rağmen*.

1. Sıcak..... rağmen çalıştık.
Despite the heat, we worked.
2. Doğru yap..... rağmen olmadı.
Although I did it correctly, it did not happen.
3. İlaç kullan..... rağmen iyileşmedi.
Although she used medicine, she didn't recover.
4. Üzüntüsü..... rağmen işe geldi.
Despite her sorrow, she came to work.
5. Konuşmama..... rağmen bizi dinledi.
Although he did not talk, he listened to us.
6. Soğuk olma..... rağmen yürüyerek gittik.
Despite it being cold, we went on foot.
7. Her şey..... rağmen onu hâlâ seviyorum.
I still love her in spite of everything.
8. Toplantıya katıl..... rağmen anlaşılamadı.
Although he participated in the meeting, he couldn't agree.

G. Make compound nouns using the noun form of the verbs.

1. başvurmak + tarih *applying date*
2. beklemek + salon *waiting room*
3. kullanmak + kılavuz *operating manual*
4. oturmak + oda *living room*

H. Fill in the blanks with the appropriate form of the verbs in brackets.

1. Yarın işe erken (gitmek) zorundayım.
I have to go to work early tomorrow.
2. Bu sefer doğru (yapmak) gerekiyor.
We have to do it correctly this time.
3. Para kazanman için (çalışmak) lazım.
In order to earn money, you have to work.
4. Onun doktora (gitmek) şart.
She has got to go to a doctor.
5. Sizin (söylemek) gerekirdi.
You had to say it.
6. Taksi yoktu. (Yürümek) zorunda kaldık.
There was no taxi. We had to walk.
7. Taksi yoktu. (Yürümek) mecbur kaldık.
There was no taxi. We had to walk.
8. Senin doğruyu (söylemek) şart mıydı?
Did you have to tell the truth?
9. Doğruyu (söylemek) zorunda mıydın?
Did you have to tell the truth?

katılmak - to participate, to join

üzüntü - sorrow, sadness

doğru - *truth, true, correct, right*
piyano - *piano*

I. Fill in the blanks with the correct form of the verbs in brackets. Use the related personal endings.

1. (Ben) (söz vermek) rağmen sözümü tutmadım.
2. (Sen) (hatırlatmak) rağmen unuttum.
3. (O) (şarap içmek) rağmen sarhoş olmadı.
4. (Biz) (erken kalkmak) rağmen uçağı kaçırdık.
5. (Siz) (randevu almak) rağmen gelmediniz.
6. Sekreter (randevu vermek) rağmen doktor yoktu.

randevu vermek - *to give someone an appointment*
söz tutmak - *to keep a promise*

J. Translate the text into English.

Dünyamızı temiz tutmalıyız

Dünyamızın atmosferi giderek kirleniyor. Dünyamızı temiz tutmak için çevremizi korumamız gerekiyor. Bu nedenden dolayı hepimizin sorumlulukları var. Dünyayı korumak için neler yapmalıyız?

Havayı kirletmemeliyiz.

Yerlere çöp atmamalıyız.

Ormanları korumalıyız.

Hayvanlara zarar vermemeliyiz.

Denizleri kirletmemeliyiz.

Enerji tasarrufu yapmalıyız.

Biten pilleri pil kutusuna atmalıyız.

Kimyasal atıkları uygun bir şekilde atmalıyız.

Cam, kâğıt ve teneke gibi geri dönüşümü olan maddeleri geri dönüşüm kutusuna atmalıyız.

Çöpleri çöp poşetinin ağzını sıkıca bağladıktan sonra çöp kutusuna

atmalıyız.

Bu dünya hepimize ait. Çevremizi korumalıyız.

dünya - *the world, the earth*

atmosfer - *atmosphere*

kirlenmek - *to get dirty, to get polluted*

tutmak - *to keep, to cost, to hold*

çevre - *environment*

korumak - *to protect*

sorumluluk - *responsibility*

zarar vermek - *to damage, to harm*

tasarruf yapmak - *to save money/energy, etc.*

enerji tasarrufu - *energy saving*

teneke - *tin*

kimyasal - *chemical*

atık - *waste product*

uygun - *suitable, appropriate*

uygun bir şekilde - *in a proper/suitable way*

şekil - *form, shape*

poşet - *carrier/plastic bag*

sıkı - *tight*

sıkıca - *tightly*

bağlamak - *to tie*

-e/-a ait - *belong to*

geri dönüşüm - *recycle*

K. Fill in the blanks with the corresponding meaning.

<i>Turkish</i>	<i>English</i>
1.	<i>someone else</i>
2. yabancı dil	
3.	<i>foreign</i>
4.	<i>suitable</i>
5.	<i>to be interested</i>
6.	<i>to damage</i>

7.	<i>environment</i>
8. tam zamanında	
9. uygun	
10. sırada beklemek	
11.	<i>spare time</i>
12. ondan önce	
13.	<i>to love</i>
14. hoşlanmak	
15.	<i>to protect</i>
16. ihtiyaç	
17. zorunlu	
18.	<i>to agree</i>
19. kirletmek	
20. en sevdiğim	

Unit 15

Bugün daha iyiyim

I am better today

Demet kendini dün iyi hissetmiyordu. Bugün daha iyi, ama arkadaşı Nilgün yine de onu doktora götürüyor. Muayenehanede onları sekreter karşılıyor.

Nilgün "Saat on birde randevumuz vardı."

Sekreter "Ah, evet, buyurun oturun. Doktor bey biraz gecikecek. Sizden önce bir hastası daha var. Kusura bakmayın."

Nilgün "Tamam. Önemli değil. Bekleriz. Ne kadar sürer?"

Sekreter "Yirmi dakika kadar. Çay alır mısınız?"

Nilgün "Evet, iyi olur. Teşekkürler."

Sekreter "Ya siz?"

Demet "Evet, lütfen."

Sıralarını beklerken çaylarını içerler. Demet koltukta uyuklar. Bir süre sonra sıraları gelir. Doktor Demet'i muayene ettikten sonra ona reçete yazar ve dinlenmesini tavsiye eder.

Doktor "Sabah ne yediniz?"

Demet "Hiçbir şey yemedim. Sadece çay içtim. Bütün gün evde oturduğum halde kendimi yine de yorgun hissediyorum, başım dönüyor."

Doktor "Keşke bana daha önce gelseydiniz. Neyse. Yediklerinize dikkat edin. Çok kilo almamalısınız. Biraz daha zayıflasanız iyi olur. Sizin için en kötü şey çok yemek yemek. Biraz spor yapın. Her gün yürümelisiniz. Verdiğim ilaçları düzenli olarak alırsanız kısa sürede iyileşirsiniz. Aksi takdirde, tedaviniz daha uzun sürer. Eğer iyileşmezseniz, tekrar gelin. İlaçlarınızı değiştiririm."

kusura bakmayın - *sorry about that*

ne kadar sürer? - *how long does it take?*

kadar - *about, as much as*

sıra beklemek - *to wait one's turn*

uyuklamak - *to doze off*

düzenli - *regular*

başı dönmek - *to feel dizzy*

tavsiye etmek - *to recommend*

reçete - *prescription*

ya siz? - *and you?*

kilo almak - *to put on weight*

düzenli olarak - *regularly*

kısa sürede - *in a short time*

sırası gelmek - *their turn to come*

süre - *period of time*

bir süre sonra - *after a while*

tedavi - *treatment*

Degrees of adjectives

Comparative form of adjectives

To make the comparative form of an adjective, put **daha** before the adjective. '**daha**' means **more**.

adjective

hızlı *fast*

güzel *beautiful*

soğuk *cold*

çalışkan *hardworking*

iyi *good*

kötü *bad*

az *little*

çok *lot of, much, many*

uzak *far*

comparative form

daha hızlı *faster*

daha güzel *more beautiful*

daha soğuk *colder*

daha çalışkan *more hardworking*

daha iyi *better*

daha kötü *worse*

daha az *less*

daha çok *more*

daha uzak *further*

hızlı araba *fast car*

güzel kız *beautiful girl*

iyi insan *good person*

çok para *a lot of money*

daha hızlı araba *faster car*

daha güzel kız *more beautiful girl*

daha iyi insan *better person*
daha çok para *more money*

O daha güzel.
She is more beautiful.

Bu araba daha hızlı.
This car is faster.

If two nouns are compared regarding an adjective, the following construction is used, which means **more than**.

-den/-dan daha + adjective

Ayşe Nilgün'den daha güzel.
*Ayşe is **more beautiful than** Nilgün.*

Bu film öbür filmden daha iyi.
*This film is **better than** the other film.*

Mehmet Hakan'dan daha çalışkan.
*Mehmet is **more hardworking than** Hakan.*

Benim arabam senin arabandan daha hızlı.
*My car is **faster than** your car.*

Ayşe güzel.
Ayşe is beautiful.

Ayşe daha güzel.
Ayşe is more beautiful.

Ayşe Nilgün'den daha güzel.
Ayşe is more beautiful than Nilgün.

'az' (*little*) can also be used in the comparative form as **daha az** meaning *less*.

daha az hızlı *less fast*
daha az yavaş *less slow*

Engin daha az zeki.
Engin is less intelligent.

Nermin daha az çirkin.
Nermin is less ugly.

Two nouns can also be compared using **daha az**.

-den/-dan daha + az + adjective

Ayşe, Nilgün'**den daha az** güzel.
Ayşe is less beautiful than Nilgün.

Mehmet, Hakan'**dan daha az** çalışkan.
Mehmet is less hardworking than Hakan.

Superlative form of adjectives

To make the superlative form, the word **en** is put before the adjective. It means ***the most***.

adjective

hızlı *fast*

güzel *beautiful*

soğuk *cold*

çalışkan *hardworking*

iyi *good*

kötü *bad*

az *little*

çok *lot of, much, many*

uzak *far*

superlative form

en hızlı *fastest*

en güzel *most beautiful*

en soğuk *coldest*

en çalışkan *most hardworking*

en iyi *best*

en kötü *worst*

en az *least*

en çok *most*

en uzak *furthest*

hızlı araba *fast car*

iyi film *good film*

soğuk gün *cold day*

kötü hava *bad weather*

en hızlı araba *the fastest car*

en iyi film *the best film*

en soğuk gün *the coldest day*

en kötü hava *the worst weather*

Sınıftaki **en güzel** kız kim?

*Who is the **most beautiful** girl in the class?*

Sınıfın **en güzel** kızı kim?

*Literally: Who is the **most beautiful** girl of the class?*

Bugün yılın **en sıcak** günü.

*Today is the **hottest** day of the year.*

Türkiye'nin **en büyük** kenti İstanbul'dur.

*Istanbul is the **biggest** city in Turkey.*

Dünyadaki **en yakışıklı** erkek benim.

*I am the **most handsome** man in the world.*

Dünyanın **en yakışıklı** erkeği benim.

*I am the **most handsome** man in the world.*

Suffix **-ki** meaning *who, that* and *which*

When **-de/-da (at/on/in)** is added to a noun and you add the suffix **-ki** onto it, you make an adjective. Suffix **-ki** does not comply with *vowel harmony* rules.

restorandaki garson

*the waiter (**who is**) at the restaurant*

dükkândaki satıcı

*the salesman (**who is**) at the shop*

cüzdanımdaki para

*the money (**which / that is**) in my wallet*

evdeki vazo

*the vase (**which / that is**) at home*

duvardaki resim
*the picture (**which** is) on the wall*

bahçedeki masa
*the table (**which** is) in the garden*

In English, **who**, **that** and **which** can be omitted in a sentence, whereas they must be used in Turkish.

If you know what you are talking about, the suffix **-ki** can be used without a noun.

restorandaki
the one which/who is at the restaurant

evdeki
the one which/who is at home

duvardaki
the one which is on the wall

dükkândaki
the one who/which is at the shop

içerideki
the one which/who is inside

içindeki
the one which/who is inside

alttaki
the one which/who is under

altındaki
the one which/who is under

arasındaki

the one which/who is among

arkasındaki

the one which/who is behind

arkadaki

the one which/who is behind

üstündeki

the one which/who is on top of

üstteki

the one which/who is on top

önündeki

the one which/who is in front of

öndeki

the one which/who is in front

karşısındaki

the one which/who is opposite

yanındaki

the one which/who is next to

The plurals are:

içeridekiler

those which/who are inside

arkadakiler

those which/who are behind

alttakiler

those which/who are under

altındakiler

those which/who are under

üsttekiler

the ones which/who are on top

öndekiler

the ones which/who are in front

önündekiler

those which/who are in front of

karşısındakiler

those which/who are opposite

arasındakiler

those which/who are among

yanındakiler

those which/who are next to

evdekiler

those which/who are at home

içindekiler

those which/who are inside, contents

Paketin içindeki ne, biliyor musun?

Do you know what's inside the packet?

Evin arkasındaki bahçeyi seviyorum.

I like the garden (which is) behind the house.

Kitabın altındaki ne?

What's the one (which is) under the book?

Gömleğin üstündeki etikette ne yazıyor?

What does it write on the tag on the shirt?

Okulun yanındaki otobüs çocukları bekliyor.

The bus near the school is waiting for the children.

Bakkalın karşısındaki ev bizim.

The house opposite the grocery store is ours.

Çalıların arasındaki ne?

What's the thing (which is) among the bushes.

Bizim evin yanındaki dükkânlar kapalı.

The shops (which are) near our house are closed.

Neredeki otel?

The hotel where?

Torbanın altındaki domatesler ezilmiş.

The tomatoes at the bottom of the bag are squashed.

Torbanın altındakiler ezilmiş.

The ones at the bottom of the bag are squashed.

ezilmiş - squashed

Bu Ayşe'nin çantası.

This is Ayşe's bag.

Bu Ayşe'nin.

This is Ayşe's.

Bu Ayşe'ninki.

This is the one which belongs to Ayşe.

Ahmet'inki nerede?

Where is Ahmet's? /

Where's the one which belongs to Ahmet?

-ki can also be used as a relative pronoun

Mehmet'in arabası, Ali'nin arabasından daha hızlı.

Mehmet's car is faster than Ali's car.

Mehmet'in arabası, Ali'ninkinden daha hızlı.

Mehmet's car is faster than Ali's.

Nilgün'ün saçı, Nermin'in saçından daha uzun.

Nilgün's hair is longer than Nermin's hair.

Nilgün'ün saçı, Nermin'inkinden daha uzun.

Nilgün's hair is longer than Nermin's.

aynı (the same), farklı (different)

Mehmet'in arabasıyla Ali'nin arabası aynı.

Mehmet's car and Ali's car are the same.

Mehmet'in arabası Ali'nin arabasından farklı.

Mehmet's car is different from Ali's car.

Onlar aynı.

They are the same.

Bunlar farklı.

These are different.

Bu ondan farklı.

It is different from that.

Bu onunla aynı.

It is the same as that.

Hakan yıllar sonra yolda Berna'yı görür

Hakan sees Berna in the street after years

Hakan ve Berna Ankara'da lisedeyken arkadaşlıklar. Mezun olduktan sonra uzun yıllar birbirlerini görmediler. Bir gün Hakan yolda Berna'ya rastlar.

Hakan "Selam, Berna. Uzun süredir görmedim seni. Nerelerdesin?"

Berna "Aaa... Merhaba! Yıllar sonra ne güzel bir sürpriz. Çok değişmişsin."

Hakan "Ama sen hâlâ genç görünüyorsun."

Berna "Teşekkür ederim. İltifat ediyorsun."

Hakan "Liseden beri epey oldu."

Berna "Evet, sanırım en az on beş yıl oldu. Neler yaptın görüşmeyeli? Her şey yolunda mı?"

Hakan "Yolunda. Evet, çok uzun süre oldu. Sen ne yapıyorsun? Hâlâ buralarda mısın?"

Berna "Evet, hâlâ burada oturuyorum. Evlendim. Kocam Hasan avukat. Bir bürosu var. İki çocuğumuz oldu. Biri kız, biri oğlan. Biri ilkokula gidiyor, öbürü ortaokula gidiyor."

Hakan "Çok güzel. Ben de evlendim. İstanbul'a taşındım. Benim de biri beş yaşında, öteki üç yaşında iki kızım var."

Berna "Ne kadar güzel. Liseden mezun olduğumuzdan beri sen hariç hemen hemen herkesi görüyorum. Aynı sırada birisiyle oturuyordun. Adı neydi? Ah... Hüseyin'di. Geçen gün onunla karşılaştım."

Hakan "Evet, onunla görüşüyoruz. Lisedeki arkadaşlığımız hâlâ devam ediyor. İstanbul'a geldiğinde hep bana uğrar. Birbirimizi unutmadık."

Berna "Hiçbirimiz de seni unutmadı. Gördüğüm herkes seni soruyor. Hepimizin çok güzel anıları var o okulda. Bazılarımız o okulda öğretmen bile oldu. Kimisinin çocukları o okulda okuyor. Bak ne diyeceğim. Bir gün Ankara'ya geldiğinizde neden eşinle bize gelmiyorsunuz? Hâlâ okulun arkasındaki aynı evdeyiz."

Hakan "Neden olmasın? Kesinlikle geliriz. Seni gördüğüme çok

sevindim."

Berna "Ben de. Kendine iyi bak. Bekliyoruz. Yine görüşelim."

Hakan "Olur. Hoşça kal."

yolunda - *all right, fine*

her şey yolunda - *all good, everything is fine*

ilkokul - *primary school*

ortaokul - *secondary school*

sıra - *desk, queue*

sevinmek - *to be delighted, to be happy*

arkadaşlık - *friendship*

lise - *high school*

mezun olmak - *to graduate*

-e/-a rastlamak - *to meet by chance*

iltifat etmek - *to compliment*

okumak - *to attend school, to read*

epey - *quite (a bit / a while)*

en az - *least, at least*

-le/-la karşılaşmak - *to run into*

ne? (*what?*)

You can add endings to **ne** (*what*). '**ne**' and its forms can be used in plural as well. Meaning does not change when you use them in plural.

ne? / neler? *what?*

neye? / nelere? *to what?*

nede? / nelerde? *on/at what?*

neden? / nelerden? *from what?*

neyi? / neleri? *what? (object)*

neyin? / nelerin? *of what?*

neyle? / nelerle? *with what?*

Orada ne var?

What's there?

Ne yapıyorsun?

What are you doing?

Dolaptan neyi aldın?

What did you take from the cupboard?

Neleri okuyorsun?

What are you reading?

Neyin adını sordu?

He asked the name of what?

Neler yapıyorsun?

What are you doing?

Nelere ilgi duyuyor?

What is he interested in?

Neyle yazdın?

What did you write with?

Nelerden hoşlanıyorsunuz?

What do you like?

Neye bakıyorsunuz?

What do you look at?

Onlar neler?

What are they?

kim? (who?)

kim (who) and its forms can also be used in plural. Meaning does not change when you use them in plural. You can add different endings to **kim** and its forms. Note that **kimle** has also a possessive form as **kiminle** which has the same meaning.

kim? / kimler? *kim?*

kime? / kimlere? *to whom?*

kimde? / kimlerde? *on/at whom?*

kimden? / kimlerden? *from whom?*

kimi? / kimleri? *whom? (object)*

kimin? / kimlerin? *whose?*

kimle? / kimlerle? *with whom?*

Kim tatlı yemek istiyor?

Who wants to eat dessert?

Kimler tatlı yemek istiyor?

Who wants to eat dessert?

Yolda kimi gördüm tahmin et.

Guess whom I saw in the street.

Kimde para var?

Who has got money?

Bunu kimden aldın?

From whom did you get it?

Biletleri kime verdin?

To whom did you give the tickets?

Bu araba kimin?

Whose is this car?

Yemeğe kiminle gitti?

With whom did she go for a meal?

Doğum günü partisine kimleri çağırdın?

Whom did you call for the birthday party?

Oyun için kimleri seçtin?

Whom did you choose for the play?

Here are some other uses of **ne**:

O ne biçim bir insan?

What sort of human is he?

Akdeniz’de ne tür bitkiler var?

What types of plants are there in the Mediterranean?

O ne çeşit bir meyve?

What type of fruit is it?

biçim/tür/çeşit - *kind, sort, type*

çağırmak - *to call, to invite, to call out*

seçmek - *to select, to choose, to elect*

Indefinite pronouns

An indefinite pronoun is used as a replacement when a noun is not definite in a sentence.

her şey	<i>everything</i>
bir şey (<i>singular</i>)	<i>something</i>
bir şeyler (<i>plural</i>)	<i>something</i>
hiçbir şey	<i>nothing</i>
herhangi bir şey	<i>anything</i>
herkes	<i>everybody</i>
biri / birisi (<i>singular</i>)	<i>somebody, one</i>
birileri (<i>plural</i>)	<i>some people</i>
birimiz	<i>one of us</i>
(bunlardan) biri / birisi	<i>one (of these)</i>
(onlardan) biri / birisi	<i>one (of them/those)</i>
hiç kimse, kimse	<i>nobody/anybody</i>
herhangi birisi, birisi	<i>anybody/somebody</i>
(bunların) hepsi, tümü	<i>all (of these)</i>
(onların) hepsi, tümü	<i>all (of those)</i>
hepsini	<i>all of it</i>
başkası, başka biri(si)	<i>someone else</i>
başkaları	<i>some others</i>
her biri	<i>each one</i>
pek çoğu	<i>quite a few of them</i>
birkaçı	<i>a few of them</i>
her yer	<i>everywhere</i>
diğeri	<i>the other one</i>
kimi(si)	<i>some of them</i>
hepimiz	<i>all of us</i>

hepiniz	<i>all of you</i>
(-in)(-den) hiçbirisi	<i>none of them</i>
(bunların) hiçbirisi	<i>none of these</i>
(onların) hiçbirisi	<i>none of them/those</i>
hiçbirimiz	<i>none of us</i>
hiçbiriniz	<i>none of you</i>
biriniz	<i>one of you</i>
(bunların) bazıı	<i>some (of these)</i>
(onların) bazıı	<i>some (of those)</i>
(bunların) bazıları	<i>some (of these)</i>
(onların) bazıları	<i>some (of those)</i>
bazılarımız	<i>some of us</i>
bazılarınız	<i>some of you</i>
(bunların) bir kısmı	<i>some part (of them)</i>
hiçbir yer	<i>nowhere</i>
öbürü	<i>the other one</i>
öbürleri	<i>the others</i>
öteki	<i>the other (one)</i>
ötekiler	<i>the others</i>
diğer	<i>other</i>
diğerleri	<i>the others</i>

Dolaptaki bu şey ne?

*What is this **thing** in the cupboard?*

Tabakta **hiç** kalmadı.

*There is **none** left on the plate.*

Her şey yolunda mı?

*Is **everything** all right?*

Masanın üzerinde **bir** şey var.

*There is **something** on the table.*

Hiçbir şey olmadı.

***Nothing** happened.*

Başka **herhangi bir** şey var mı?

*Is there **anything** else?*

Herkes iyi vakit geçiriyor mu?

*Is **everybody** having a good time?*

Birisi bana baktı.

***Somebody** looked at me.*

Hiç kimse onu dinlemedi.

***Nobody** listened to him.*

Orada **birisi** var mı?

*Is there **anybody** there?*

Birileri geldi.

***Some people** have come.*

Biri parayı ödemedi.

***One of them** did not pay the money.*

Partiye **kimse** gelmedi.

***Nobody** came to the party.*

Tümü rafta.

***All of them** are on the shelf.*

Bir kısmı dolapta.

***Some of them** are in the cupboard.*

Öğrencilerin **hiçbirisi** çalışmamış.

***None of the students** has studied.*

Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için.
All for one, one for all.

Her şeyden önce biz arkadaşız.
First of all we are friends.

Bunların hepsi benim.
All of these are mine.

Hiçbirimiz seni unutmadı.
None of us has forgotten you.

Bazılarımız öğretmen oldu.
Some of us became teachers.

her - every
şey - thing
hiç - none
hep - all, ever, always
bazı - some
öbür - other
herhangi bir - any
başka - else, other
diğer - other

In Turkish, when a pronoun has a negative meaning, it is used in a negative sentence and similarly, when it has a positive meaning, it is used in a positive sentence.

Burada hiç kimse yok.
There is nobody here.

The literal translation is '*There is not nobody here*'.

Whereas in English, negative statement '*nobody*' is used in a positive

sentence, as '*There is nobody here.*'

Hiçbir şey görmedim.

I did not see anything. (English)

I did not see nothing. (Turkish))

Hiç kimse konuşmadı.

Nobody talked. (English)

Nobody did not talk. (Turkish)

-den/-dan bazıları, -den/-dan bazısı (*some of the*)

Dünya'nın en büyük şehirlerinden bazıları New York, Londra ve Paris'tir.

Some of the biggest cities in the world are New York, London and Paris.

-den/-dan biri(si) (*one of the*)

Dünya'nın en büyük şehirlerinden birisi New York'tur.

One of the biggest cities in the world is New York.

başka (*other*) (*adjective*)

Bulgaristan Türkiye'nin komşusudur. Türkiye'ye komşu **başka** ülkeler de vardır.

*Bulgaria is a neighbour of Turkey. There are **other** neighbouring countries to Turkey.*

bir başka / başka bir / bir diğer / diğer bir (*another*) (*adjective*)

Türkiye'nin **bir başka** komşusu Yunanistan'dır.

***Another** neighbour of Turkey is Greece.*

bir başkası / bir diğeri (*another one*) (*pronoun*)

Türkiye'nin komşularından **bir başkası** da Suriye'dir.
Another one of Turkey's neighbours is Syria.

öteki / öbür / diğer (the other) (adjective)

Öbür komşu ülkeler de, İran, Irak, Nahçıvan, Ermenistan ve Gürcistan'dır.
And the other neighbouring countries are Iran, Iraq, Nakhchivan, Armenia and Georgia.

öteki / öbürü / diğeri (the other one) (pronoun)

Masada iki elma var. Biri çürük, **öbürü** iyi.
There are two apples on the table. One is rotten, the other one is good.

ötekiler / öbürleri / diğerleri
(the others / the other ones) (pronoun)

Masada beş elma var. Bunlardan ikisi çürük, **diğerleri** iyi.
There are five apples on the table. Two of them are rotten, the others are good.

They can also be pluralized and suffixed, such as:

ötekinin, ötekinde, ötekinden, ötekine, ötekiyle, ötekiler, ötekilerin, ötekilerdi, ötekilerden, ötekilere, öbüründen, öbürüyle, öbürünü, diğerinden, diğeriyle, diğerlerinde, diğerinde, etc.

Bu öbüründen/ötekinden/diğerinden farklı.
This is different from the other one.

Bu öbürüyle/ötekiyle/diğeriyle aynı.
This is the same as the other one.

'**öteki**' also means *respectively the further of two*. For example:

Bunu istemiyorum, ötekini istiyorum.

I don't want this, I want the other one over there.

When you use **öteki**, **diğer**, **öbür** or **bir başka** with a noun, they act like adjectives. Without nouns, they are pronouns. For example:

Öteki lokantada yedik.

We ate at the other restaurant.

Ötekinde yedik.

We ate at the other one.

Exercises

A. Read the text about Demet at the surgery and answer the questions.

1. Kim hasta?
2. Doktor neden gecikiyor?
3. Kim ay ikram ediyor?
4. Eğer Demet iyileşmezse doktor ne yapacak?

B. Read the text about Demet at the surgery and answer the question below filling the gaps. Use the verbs in brackets like in the example.

Doktor Demet'e neler tavsiye eder?

1. Doktor Demet'e (dinlenmek) dinlenmesini tavsiye eder.
2. Doktor Demet'e (yediklerine dikkat etmek) tavsiye eder.
3. Doktor Demet'e (kilo almamak) tavsiye eder.
4. Doktor Demet'e (zayıflamak) tavsiye eder.
5. Doktor Demet'e (spor yapmak) tavsiye eder.
6. Doktor Demet'e (yürümek) tavsiye eder.
7. Doktor Demet'e (ilaçlarını düzenli olarak almak) tavsiye eder.

C. Choose the correct word in brackets to fill in the blanks.

1. O otelde yer yoktu. (öbüründe / öbür / bir başkasında) otelde yer ayırttım.
2. Çok sıcaktı. (hepimiz / hiçbirimiz) uyumadı.
3. Dün yolda yürürken arkadaşım ile (karşılaşmak / rastlamak)
.....
4. Dün sabah işe giderken postacıya (karşılaşmak / rastlamak)
.....
5. (hiç / hep / her zaman) zürafa görmedim.
6. Toplantıya (hiç kimse / hep / öbür) gelmedi.

D. Write the comparative and superlative form of the adjectives.

acı
ekşi
sert
yumuşak
sağlam
mükemmel
imkânsız
değerli
sevimli

acı - *bitter, pain, hot*

ekşi - *sour*

yumuşak - *soft*

sert - *hard, rigorous, stiff*

değerli - *precious, valuable*

sağlam - *strong, firm, solid*

mükemmel - *perfect*

imkânsız - *impossible*

tüm - *all, whole*

sevimli - *pretty, nice*

E. Choose the correct pronoun in brackets to fill in the blanks.

1. Partide (her şey / hiçbir şey / hiçbirimiz) çok iyiydi.
2. Tatilde (diğer / hiçbir şey) iyi değildi.
3. (hiçbirimiz / hepimiz) evli.
4. Pazar günü (her yer / hiçbir yer) kapalı.
5. (her yer / hiçbir yer) karanlık.
6. (hepsi / hepsini / tümü) yedim.
7. Sabahtan beri (hiçbir şey / hepsi / her şey) içmedim.
8. Gördüğüm (hiçbir şeyi / her şey / her şeyi) hatırlıyorum.
9. (hepsi / tümünü) bavulda.
10. (hiçbirimiz / hiç kimse / herkes) üzüldü.

F. Read the dialogue between Hakan and Berna and mark whether the following statements are true or false.

1. Hakan yolda Berna'yla karşılaşıyor. (T) (F)
2. Berna'nın eşi avukat. (T) (F)
3. Hakan'ın bir kızı, bir oğlu var. (T) (F)
4. Berna'nın iki kızı var. (T) (F)
5. Berna liseden mezun olduğundan beri hi kimseyi grmyor. (T) (F)
6. Berna ve Hüseyin lisede aynı sırada oturuyorlardı. (T) (F)
7. Berna Ankara'da oturuyor. (T) (F)

G. Write the statements in Turkish.

- a. *This restaurant is more expensive than the other one.*
- b. *İskender is the most expensive meal at this restaurant.*
- c. *The Himalayas are the highest mountains in the world.*
- d. *İstanbul is more crowded than Fethiye.*
- e. *It is harder to get a driving licence now.*

H. Read the suggestions below and mark whether the statements are true or false.

Yaz için diyet tavsiyeleri ve bu konuda uzmanların nerileri.

Sağlıklı zayıflamanın pf noktaları:

- Ana yemeğiniz salata olsun.
- Taze meyve yemeye sınırlama yok.
- Patates, pirinç ve diğer nişastalı yiyecekleri daha az tüketin.
- Fasulye türleri diyet uygulayanların en iyi dostudur.
- Hayvansal rnler ve süt ürünlerini daha az yemelisiniz.
- Çok mantar yiyin.

Bunları yaparken, dengeli beslenmeyi unutmayın. Mutlaka bir diyet uzmanına danışın.

1. Salata yemek zayıflamak için önemli bir besin değildir. (T) (F)
2. Çok meyve yemek zayıflamak için iyidir. (T) (F)
3. Patates ve pirinç gibi yiyecekler şişmanlatmaz. (T) (F)
4. Fasulye türleri diyet için iyidir. (T) (F)
5. Hayvansal ürünler şişmanlatmaz. (T) (F)
6. Çok mantar yemek daha çok şişmanlatır. (T) (F)

I. Write the statements in Turkish.

- a. *The man at the bar is taller than Tom.*
- b. *That boy is the naughtiest student in the class.*
- c. *The man on the bus was angrier than the other man.*
- d. *This is fresher than the other one.*
- e. *What are the others doing?*
- f. *This is different from that.*
- g. *This is the same as that one.*
- h. *This car is the same as the other car.*

diyet - *diet*

tavsiye - *recommendation*

uzman - *expert*

öneri - *suggestion*

püf noktası - *tip (useful idea)*

dengeli - *balanced*

beslenme - *nutrition*

ana - *main, mother*

besin - *food*

sınırlamak - *to limit, to restrict*

sınırlama - *restriction*

Himalayalar - *the Himalayas*

nişasta - *starch*

tüketmek - *to consume*

süt ürünleri - *dairy products*

tür - *kind, type*

uygulamak - *to apply*

dost - *friend (close friend)*

mantar - *mushroom*

diyet uzmanı - *dietician*

danışmak - to consult

yaramaz - naughty

J. Read the text and Gülnaz's shopping list below and answer the questions.

Gülnaz'ın alışveriş listesi

Gülnaz's shopping list

Gülnaz alışveriş yapmak için bugün çarşıya gitti. Yanında 50 TL vardı. Alışveriş 61 TL tuttu. Parası yetmedi. Onun için karpuz ve pırasa almadı. Süt ve ekmek almayı da unuttu. Toplam 49 TL harcadı.

Aşağıdaki alışveriş listesine bir bakın ve soruları cevaplayın.

Alışveriş listesi

1. Bir kilo patates
2. Üç kilo domates
3. Bir kilo pırasa
4. Bir kilo soğan
5. Yarım kilo kıyma
6. İki şişe süt
7. İki ekmek
8. Bir kalıp beyaz peynir
9. On tane limon
10. Yarım kilo biber
11. Gazete
12. Yufka
13. Yoğurt
14. Ayçiçek yağı
15. Marul
16. Salatalık
17. Karpuz

1. Gülnaz arşıdan süt aldı mı?
2. Gülnaz arşıdan ısıpanak aldı mı?
3. Gülnaz kaç kilo domates aldı?
4. Kaç tane limon aldı?
5. Gülnaz'ın alışveriş için ne kadar parası vardı?
6. Parası yetti mi?
7. Kaç para harcadı?
8. Gülnaz'ın almayı unuttuğu ne?
9. Gülnaz neden karpuz ve pırasa almadı?
10. Gülnaz alışveriş yapmaya dün mü gitti?

yanında - *with it/her/him, near her/him*

yetmek - *to be enough*

bir bakın - *have a look*

kalıp - *mould, bar (of something)*

yufka - *filo pastry*

yoğurt - *yogurt*

ayçiçeği - *sunflower*

yağ - *oil*

K. You also add to the list below using a dictionary.

Hastalıklarla ilgili (*Sickness related*)

hasta, rahatsız *sick*

soğuk algınlığı *cold, chill*

soğuk almak *to catch a cold*

karın ağrısı *stomach ache*

mide bulantısı *nausea*

kalp krizi *heart attack*

ölser *ulcer*

kanser *cancer*

kızamık *measles*

bulaıcı *contagious*

migren *migraine*

grip *flu*

kaşıntı *itch*

.....
.....
.....
.....
.....

L. Kendinize bir alışveriş listesi yapın.

Make a shopping list for yourself.

Bugünlerde alışveriş yapacak mısınız? Eğer yapacaksanız, neler alacaksınız? Aşağıdaki meyve, sebze ve bakkaliye ürünlerini inceleyin. Siz neler alırdınız? Kendinize bir alışveriş listesi yapın.

incelemek - *to look through, to examine*

kendinize - *for yourself*

Meyveler (Fruits)

elma *apple*

armut *pear*

portakal *orange*

üzüm *grape*

kiraz *cherry*

vişne *sour cherry*

çilek *strawberry*

kayısı *apricot*

şeftali *peach*

mandalina *tangerine*

greyfurt *grapefruit*

incir *fig*

muz *banana*

limon *lemon*

karpuz *watermelon*

kavun *melon*

erik *plum*

avokado *avocado*

ananas *pineapple*

kuşüzümü *blackcurrant*

kivi *kiwi*
dut *mulberry*
böğürtlen *blackberry*
ahududu *raspberry*

Sebzeler (*Vegetables*)

kabak *courgette*
karnabahar *cauliflower*
fasulye *bean*
salatalık / hıyar *cucumber*
maydanoz *parsley*
marul *lettuce*
mantar *mushroom*
havuç *carrot*
domates *tomato*
patates *potato*
soğan *onion*
biber *pepper*
patlıcan *aubergine*
lahana *cabbage*
sarımsak *garlic*
ıspanak *spinach*

Bazı yiyecek ve içecekler (*Some food and drinks*)

mısır *corn*
kahve *coffee*
su *water*
sirke *vinegar*
bira *beer*
balık *fish*
şarap *wine*
kola *coke*
tavuk *chicken*

kek *cake*
dana eti *beef*
dana kıyma *minced beef*
kuzu kıyma *minced lamb*
kuzu eti *lamb*
şeker *sugar*
yumurta *egg*
un *flour*
tuz *salt*
et *meat*
kıyma *minced meat*
kuşbaşı *diced meat*
çikolata *chocolate*
salam *salami*
peynir *cheese*
çay *tea*
pirinç *rice (grain)*
zeytin *olive*
tereyağı *butter*
süt *milk*
ekmek *bread*
reçel *jam*
bal *honey*
bisküvi *biscuits*
makarna *pasta, macaroni*
sisis *sausage*

Bazı bakkaliye ürünleri (*Some grocery products*)

sıvı sabun *liquid hand wash*
diş macunu *toothpaste*
diş fırçası *toothbrush*
deodorant *deodorant*
çamaşır suyu *bleach*
çamaşır deterjanı *washing powder*
yumuşatıcı *fabric conditioner*

bulaşık deterjanı *washing up liquid*
tuvalet kâğıdı *toilet roll*
kâğıt mendil *tissue*
kâğıt havlu *kitchen roll*
ayakkabı boyası *shoe polish*
sabun *soap*
şampuan *shampoo*
salça *tomato paste*
turşu *pickle*
konserve *tinned food*
ketçap *ketchup*
salata sosu *salad sauce*
hardal *mustard*
baharat *spice*
kırmızı biber *red pepper, paprika*
karabiber *black pepper*
meyve suyu *fruit juice*

bakkaliye - *grocery*

Unit 16

Ne zaman Türkçe konuşabileceğim?

When will I be able speak Turkish?

Jane Türkçe öğrencisi. Arkadaşı Carol ile birlikte Türkçe kursuna gidiyor. Aysun İngilizce öğrencisi. Aysun ve Jane sohbet ediyorlar. Bu arada Carol Türkçe ödevi yapmaya çalışıyor.

Aysun "Türkçeyi oldukça iyi konuşuyorsun."

Jane "Evet, biraz Türkçe konuşabiliyorum, ama o kadar iyi değil. Aslında Türkçeyi hâlâ öğreniyorum. Carol oldukça iyi Türkçe konuşuyor. Umarım ben de yakında onun gibi konuşabileceğim."

Carol "Yarınki derse geliyor musun?"

Jane "Gelmeye çalışacağım, ama gelemeyebilirim de. Geçen akşam ödevimi yapamadım. Sen yapabildin mi?"

Carol "Ben de yapamadım. Tavla oynadık."

Jane "Biz de bara gittik."

Aysun "İngilizcen de Türkçen kadar iyi mi Jane?"

Jane "Ne demek istiyorsun? Tabii ki. İngilizce benim ana dilim."

Aysun "Biliyorum. Şaka yaptım. Bak ne diyeceğim. Eğer istersen kurstan sonra seninle gelebilirim, benimle biraz pratik yapabilirsin. Ben de seninle İngilizce pratik yaparım. Ne dersin?"

Jane "Tamam, anlaştık, ama önce bir şeyler içmem lazım."

ummak - *to hope*

tabii ki / elbette - *of course*

ne dersin? - *what do you think?*

tavla - *backgammon*

o kadar - *that much, not so*

ana dili - *mother tongue, native language*

pratik yapmak - *to practise*

demek istemek - *to mean*

-ebil / -abil (*can / be able to / may / might*)

-ebil / -abil is added after the stem of the verb. You can use this ending in different tenses. In order to do it, you just add the required ending for the required tense onto this suffix and then add the personal ending. **-ebil / -abil** is also used meaning **may** or **might** to express possibility or permission.

<u>aç</u>	+	<u>abil</u>	+	<u>ir</u>	+	<u>im</u>
verb stem		can/may		tense form		personal ending

Açabilirim. (*I can/may/might open*)

For present statements, generally the *simple present tense* is used.

-ebil/-abil (can / be able to) in the simple present tense (geniş zaman)

You put **-ebil/-abil** after the verb stem and add the *simple present tense* ending with the personal suffix added after that.

iç + **ebil** + **ir** + **im**

koş + **abil** + **ir** + **im**

İç**ebilirim**. *I can drink.*

İç**ebilirsin**. *You can drink.*

İç**ebilir**. *He/she/it can drink.*

İç**ebiliriz**. *We can drink.*

İç**ebilirsiniz**. *You can drink.*

İç**ebilir**/İç**ebilirler**. *They can drink.*

Koş**abilirim**. *I can run.*

Koş**abilirsin**. *You can run.*

Koş**abilir**. *He/she/it can run.*

Koş**abiliriz**. *We can run.*

Koş**abilirsiniz**. *You can run.*

Koş**abilir**/Koş**abilirler**. *They can run.*

git + **ebil** + **ir** + **im** gide**bilirim**

Note that **t** is changed to **d**. You say it as **gidebilirim** (*I can go*).

If the verb stem ends with a vowel, then you use the buffer **y**.

yürü + **y** + **ebil** + **ir** + **im**

uyu + **y** + **abil** + **ir** + **im**

Söyle**ye****bilirim**.

I can say.

Okuy**abil****irsin**.

You can read.

Oynayabilir.

He can play.

Yürüeyebiliriz.

We can walk.

Bekleyebilirsiniz.

You can wait.

Anlayabilirler.

They can understand.

The negative form of ‘can’ (-ebil/-abil) in the simple present tense

The negative form of **can** is formed just by inserting an **-e/-a** after the verb stem before the negative suffix **-me/-ma**. This negative form applies to ‘**can**’ form in all tenses.

iç + e + me + m

koş + a + ma + m

İçemem. *I can’t drink.*

İçemezsin. *You can’t drink.*

İçemez. *He/she/it can’t drink.*

İçemeyiz. *We can’t drink.*

İçemezsiniz. *You can’t drink.*

İçemez./İçemezler. *They can’t drink.*

Koşamam. *I can’t run.*

Koşamazsın. *You can’t run.*

Koşamaz. *He/she/it can’t run.*

Koşamayız. *We can’t run.*

Koşamazsınız. *You can’t run.*

Koşamaz./koşamazlar. *They can’t run.*

Do not forget the buffer **y** between two vowels.

yürü + **y** + e + me + m

uyu + **y** + a + ma + m

Söyleyemem.

I cannot say.

Okuyamazsın.

You cannot read.

Oynayamaz.

He cannot play.

Yürüyemeyiz.

We cannot walk.

Bekleyemezsiniz.

You cannot wait.

Anlayamazlar.

They cannot understand.

The question form of *-ebil/-abil* in the *simple present tense*

The question tag **mi** is used written separately with the personal ending added onto it.

İç**ebil**ir miyim? *Can I drink?*

İç**ebil**ir misin? *Can you drink?*

İç**ebil**ir mi? *Can he/she/it drink?*

İç**ebil**ir miyiz? *Can we drink?*

İç**ebil**ir misiniz? *Can you drink?*

İç**ebil**ir mi?/İç**ebil**irler mi? *Can they drink?*

Koş**abil**ir miyim? *Can I run?*

Koş**abil**ir misin? *Can you run?*

Koş**abil**ir mi? *Can he/she/it run?*

Koşabilir miyiz? *Can we run?*

Koşabilir misiniz? *Can you run?*

Koşabilir mi?/Koşabilirler mi? *Can they run?*

Yardım edebilir misiniz lütfen?

Can you help, please?

Bavulu taşıyabilir misin?

Can you carry the suitcase?

The negative question form of -ebil/-abil in the simple present tense

İçemez miyim? *Can't I drink?*

İçemez misin? *Can't you drink?*

İçemez mi? *Can't he/she/it drink?*

İçemez miyiz? *Can't we drink?*

İçemez misiniz? *Can't you drink?*

İçemez mi?/İçemezler mi? *Can't they drink?*

Koşamaz mıyım? *Can't I run?*

Koşamaz mısın? *Can't you run?*

Koşamaz mı? *Can't he/she/it run?*

Koşamaz mıyız? *Can't we run?*

Koşamaz mısınız? *Can't you run?*

Koşamaz mı?/Koşamazlar mı? *Can't they run?*

Bugün gidemez miyiz?

Can't we go today?

Bekleyemez misiniz?

Can't you wait?

-ebil/-abil (can / be able to) in the present continuous tense

This is also a present statement. You add **-ebil/-abil** after the verb stem and add the present continuous tense ending **-iyor** with the personal ending after that.

İç + **ebil** + **iyor** + **um** içebiliyorum
koş + **abil** + **iyor** + **um** koşabiliyorum

İç**ebil**iyorum. *I can drink.*
İç**ebil**iyorsun. *You can drink.*
İç**ebil**iyor. *He/she/it can drink.*
İç**ebil**iyoruz. *We can drink.*
İç**ebil**iyorsunuz. *You can drink.*
İç**ebil**iyor./İç**ebil**iyorlar. *They can drink.*

Koş**abil**iyorum. *I can run.*
Koş**abil**iyorsun. *You can run.*
Koş**abil**iyor. *He/she/it can run.*
Koş**abil**iyoruz. *We can run.*
Koş**abil**iyorsunuz. *You can run.*
Koş**abil**iyor./Koş**abil**iyorlar. *They can run.*

git + **ebil** + **iyor** + **um**
t is changed to *d* when you say:
Gidebiliyorum. *I am able to go.*

Don't forget the buffer **y** when the verb stem ends with a vowel.

yürü + **y** + **ebil** + **iyor** + **um**
yürü**y**ebiliyorum

uyu + **y** + **abil** + **iyor** + **um**
uyuy**y**abiliyorum

Söyley**ebil**iyorum.
I am able to say./
I can say.

Okuyabiliyorsun.
You are able to read./
You can read.

Oynayabiliyor.
He is able to play./
He can play.

Yürüyebiliyoruz.
We are able to walk./
We can walk.

Bekleyebiliyorsunuz.
You are able to wait./
You can wait.

Anlayabiliyorlar.
They are able to understand./
They can understand.

The negative form of *-ebil/-abil* in the *present continuous tense*

As stated before, the negative form of **can** is formed by inserting an **-e / -a** after the stem of the verb, before the negative suffix **-me / -ma**. Here, **e** of **-me** and **a** of **-ma** is dropped, because of the two vowels next to each other.

iç + **e** + **me** + iyor + um
(Ben) içemiyorum
I am not able to drink /
I cannot drink

koş + **a** + **ma** + ıyor + um
(Ben) koşamıyorum
I am not able to run /
I cannot run

İçemiyorum. *I can't drink.*

İçemiyorsun. *You can't drink.*
İçemiyor. *He/she/it can't drink.*
İçemiyoruz. *We can't drink.*
İçemiyorsunuz. *You can't drink.*
İçemiyor./İçemiyorlar. *They can't drink.*

Koşamıyorum. *I can't run.*
Koşamıyorsun. *You can't run.*
Koşamıyor. *He/she/it can't run.*
Koşamıyoruz. *We can't run.*
Koşamıyorsunuz. *You can't run.*
Koşamıyor./Koşamıyorlar. *They can't run.*

Do not forget the buffer **y** between two vowels.

yürü + **y** + e + me + iyor + um
yürüyemiyorum

uyu + **y** + a + ma + ıyor + um
uyuyamıyorum

Söyleyemiyorum.
I am not able to say /
I can't say.

Okuyamıyorsun.
You are not able to read /
You cannot read.

Oynayamıyor.
He is not able to play /
He can't play.

Yürüyemiyoruz.
We are not able to walk /
We cannot walk.

Bekleyemiyorsunuz.

You are not able to wait /

You can't wait.

Anlayamıyorlar.

They are not able to understand /

They cannot understand.

The question form of *-ebil /-abil* in the *present continuous tense*

The question tag ***mu*** is added before the personal ending and it is written separately.

iç + **ebil** + **iyor muyum?**

koş + **abil** + **iyor muyum?**

Yürü**ebiliyor muyum?** *Can I walk?*

Yürü**ebiliyor musun?** *Can you walk?*

Yürü**ebiliyor mu?** *Can he/she/it walk?*

Yürü**ebiliyoruz muyuz?** *Can we walk?*

Yürü**ebiliyor musunuz?** *Can you walk?*

Yürü**ebiliyor mu?**/Yürü**ebiliyorlar mı?** *Can they walk?*

Koş**abiliyor muyum?** *Can I run?*

Koş**abiliyor musun?** *Can you run?*

Koş**abiliyor mu?** *Can he/she/it run?*

Koş**abiliyoruz muyuz?** *Can we run?*

Koş**abiliyor musunuz?** *Can you run?*

Koş**abiliyor mu?**/Koş**abiliyorlar mı?** *Can they run?*

Uzaktaki tepeleri görebiliyor musunuz?

Can you see the hills in the distance?

İşten sonra alışveriş için zaman bulabiliyor musun?

Can you find time for shopping after work?

Türkçe konuşabiliyor musun?

Can you speak Turkish?

uzaktaki - *the in the distance*

The negative question form of *-ebil /-abil* in the *present continuous tense*

Apply the rules to make the negative and the question forms.

İçemiyor **muyum**? *Can't I drink?*

İçemiyor **musun**? *Can't you drink?*

İçemiyor **mu**? *Can't he/she/it drink?*

İçemiyor **muyuz**? *Can't we drink?*

İçemiyor **musunuz**? *Can't you drink?*

İçemiyor **mu**?/İçemiyorlar **mı**? *Can't they drink?*

Koşamıyor **muyum**? *Can't I run?*

Koşamıyor **musun**? *Can't you run?*

Koşamıyor **mu**? *Can't he/she/it run?*

Koşamıyor **muyuz**? *Can't we run?*

Koşamıyor **musunuz**? *Can't you run?*

Koşamıyor **mu**?/Koşamıyorlar **mı**? *Can't they run?*

Bunu yapamıyor mu?

Can't he do this?

Yürüyemiyor musun?

Can't you walk?

Tom Türkçe konuşamıyor mu?

Can Tom not speak Turkish?

And here are some examples with **can** in other tense forms:

can (*past*)

Bugün işe zamanında gelebildi.

She was able to come to work on time today.

Dün seni arayamadım.

I could not call you yesterday.

Kitabı okuyabildin mi?

Were you able to read the book?

Alışveriş yapamadın mı?

Weren't you able to shop?

can (future)

Tatilde dinlenebileceğim.

I will be able to rest on holiday.

Yarın toplantıya gidemeyeceğiz.

We will not be able to go to the meeting tomorrow.

Bu işi yapabilecek misin?

Will you be able to do this job?

Bugün gelemeyecek misiniz?

Will you not be able to come today?

can (-miş form)

Sorunun cevabını bilebilmişim.

(It seems) I was able to know the answer of the question.

Onu anlayamıyormuşum?

(They say) I am not able to understand her.

Otobüse yetişememiş.

Apparently, he couldn't catch the bus.

Düğüne gelebilecek miymiş?

Will she be able to come to the wedding?

(Do you have any idea?)

‘can’ used with ‘if’ in a sentence

Eğer bugün zaman bulabilirsen, elbisemi kuru temizleyiciden alabilir misin lütfen?

If you can find time today, can you take my dress from the dry cleaner’s, please?

can used with ‘keşke’ in a sentence

Keşke uçabilsem.

I wish I could fly.

Keşke yüzebilsem.

I wish I could swim.

can used with ‘-dik type adjectives’ and ‘-dik type nouns’

Başarabildiğim şeyler.

The things I’ve succeeded.

Başarabildiklerim.

Those I’ve succeeded.

can used with ‘-en type adjectives’ and ‘-en type nouns’

Türkçeyi iyi konuşabilen yabancılar da var.

There are also foreigners who can speak Turkish well.

Türkçeyi iyi konuşabilenler de var.

There are also those who can speak Turkish well.

***can* used with ‘-ecek type adjectives’ and ‘-ecek type nouns’**

Alabileceğim mobilyalar.

The furniture I can buy.

Alabileceklerim.

Those I can buy.

Osman'ın evi soyuldu

Osman's house has been burgled

Osman arkadaşının düğününde fazla içer. Gece geç vakit eve geldiğinde kapıyı açık bulur. Tam içeriye girerken o anda bir adam hızla kapıdan dışarı çıkar. Osman'ı iterek yere düşürür ve kaçar. Osman yerden kalkar. Eve girer ve bir süre oturur. Sarhoştur. Uyuyakalır. Uyandığında polisi arar. Değerli eşyaları çalınmıştır.

Polis "Eve tam olarak kaçta geldiğinizi hatırlayabilecek misiniz?"

Osman "Eve ne zaman geldiğimi hatırlayamıyorum, sarhoştum. İçkiyi fazla kaçırdım."

Polis "Ortalama bir saat söyleyebilir misiniz?"

Osman "Tam olarak bilemiyorum, ama iki olabilir. Ah... Başım çok ağrıyor."

Polis "Adamı tarif edebilir misiniz?"

Osman "Evet, tarif edebilirim. Siyah pantolonlu, kahverengi ceketliydi herhâlde. Her yer karanlıktı. Tam olarak göremedim, ama adamın yüzünü şimdi biraz hatırlayabiliyorum."

Polis "Çok iyi. Sabahleyin karakola gelebilecek misiniz? Bazı resimler göstereceğiz. Saat on uygun mu?"

Osman "Olabilir. Eğer şimdi biraz uyuyabilirsem çok iyi olur. Ayılmam lazım."

bir süre - *for a while*

ortalama - *approximately*

gibi - *around, as, like*

tarif etmek - *to describe*

karanlık - *dark*

ayılmak - *to sober up*

soymak - *to rob, to undress*

soyulmak - *to be robbed*

hızla - *quickly, rapidly*

düşürmek - *to push over, to drop*

kaçmak - *to run away, to escape*

tam olarak - *exactly*

içkiyi fazla kaçırmak - *to drink too much*

-ebil / -abil (*may / might*)

You can use **-ebil/-abil** also meaning **may** or **might** to express permission or possibility.

İçebilirim.

I can/may/might drink.

İçebilir miyim?

Can/may I drink?

Pencereyi açabilir misiniz lütfen?

Can/could you open the window, please?

Lütfen sırada bekleyebilir misiniz?

Can/could you please wait in the queue?

Bugün yağmur yağabilir.

It may/might rain today.

Yazın tatile gidebilirim.

I may/might go on a holiday in the summer.

olabilir (can be) (*'can' used with 'to be'*)

This is the form where **can** is used in a sentence when there is not a main verb. You use the verb **olmak (to be)** in this case as **olabilir (can be)**.

Gecenin bu saatinde kim olabilir?

Who can/could it be at this time of the night?

Nasıl yardımcı olabilirim?

How can I be of help?

Yarın saat ikide burada olabilir misin?

Can you be here at two o'clock tomorrow?

olabilir (may be), olmayabilir (may not be)

'*may be*', as written separately, means **olabilir** in Turkish, which means **it is possible**. This is the case where you use the verb **olmak (to be)**.

Yarın güneşli olabilir/olmayabilir.

Tomorrow it may be/may not be sunny.

O bu saatte evde olmayabilir.

He might not/may not be at home at this time.

olabilir (maybe, possible)

- Bira içmeye ne dersin?

- What about having beer?

- Olabilir.

- Maybe / possible.

See also **belki (maybe)** in [Unit 17](#).

-meyebil / -mayabil (might not)

The negative form of **might** is different from the negative form of **can**. You put the negative suffix **-me/-ma** after the stem of the verb and add **-ebil/-abil** after that.

iç + me + y + ebilir + im

Şarap içmeyebilirim.

I might not drink wine.

git + me + y + ebilir + im

Tiyatroya gitmeyebilirim.
I might not go to the theatre.

Tiyatroya gidemem.
I cannot go to the theatre.

Tiyatroya gitmeyebilirim.
I might not go to the theatre.

Tiyatroya gidemeyebilirim.
I might not be able to go to the theatre.

Passive form

This is used when you want to say '*is done*', '*was done*', '*will be done*', etc. Rather than the person who is performing the action, you talk about the person or thing affected by the action. This is the passive mood. To make this form, you add **-il**, **-ıl**, **-ül** or **-ul** onto the verb stem.

Yeni bir köprü inşa ediyorlar.

They are building a new bridge.

Yeni bir köprü inşa ediliyor.

A new bridge is being built.

Bu şirketi 1988 de kurdu.

He founded this company in 1988.

Bu şirket 1988 de kuruldu.

This company was founded (by him) in 1988.

Dükkânı saat dokuzda açtı.

She opened the shop at nine o'clock.

Dükkân saat dokuzda açıldı.

The shop was opened (by her) at nine o'clock.

Ali gökyüzünde bir uçan daire gördü.

Ali has seen a flying saucer in the sky.

Ankara civarında bir uçan daire görüldü.

A flying saucer has been seen around Ankara.

When the verb stem ends in '*I*', the ending will be **-in**, **-ın**, **-ün** or **-un**.

Bir cüzdan buldum.

I have found a wallet.

Bir cüzdan bulundu.

A wallet has been found.

Çantayı çaldı.

He stole the bag.

Çanta çalındı.

The bag was stolen.

When the stem of a verb ends in a vowel, the ending will be **-n**.

Evi boyayacak.

He will paint the house.

Ev boyanacak.

The house will be painted.

Hırsızı arıyor.

He is looking for the thief.

Hırsız aranıyor.

The thief is being sought.

You don't put the direct object ending **-i, -ı, -ü** or **-u** in a passive sentence, because the object of an active sentence becomes the subject in a passive sentence.

You use **tarafından** in a passive sentence to say **by**. It is not commonly used unless you want to emphasize the person who does the action.

Atatürk Türkiye Cumhuriyeti'ni kurdu.

Atatürk founded the Turkish Republic.

Türkiye Cumhuriyeti Atatürk **tarafından** kuruldu.

*The Turkish Republic was founded **by** Atatürk.*

uçan daire - *flying saucer*

civarında - *around, nearby*

inşa etmek - *to build*

kurmak - *to found, to establish*

When **tarafından** is used with a personal pronoun, you use the possessive form of the personal pronoun.

O mektubu postalayacak.

He will post the letter.

Mektup **onun** tarafından postalanacak.
The letter will be posted by him.

Bu evi o aldı.

She has bought this house.

Bu ev **onun** tarafından alındı.

This house has been bought by her.

And also, when you use **tarafından** with a personal pronoun, other than using the possessive form of the pronoun, you also use the related possessed ending in the middle of **tarafından**.

Ben arabayı yıkadım.

I've washed the car.

Araba benim tarafımdan yıkandı.

*The car has been washed **by me**.*

Mektuba cevap verdik.

We've responded to the letter.

Mektuba bizim tarafımızdan cevap verildi.

*The letter has been responded **by us**.*

Some more examples with the passive form:

O kolye altından yapılmış.

(they say that) That necklace is made of gold.

Plastik petrolden yapılır.

Plastic is made from oil.

Şarap üzümünden yapılır.

Wine is made from grapes.

Tüm uçuşlar iptal edildi.

All the flights have been cancelled.

Japonya'da yapılmıştır.

Made in Japan.

Here are some examples of public signs which are in passive voice:

Döviz alınır satılır.

Literally: Foreign currency is bought and sold.

Bilgisayar tamir edilir.

Computer repairs made.

İngilizce dersi verilir.

English lesson given.

Dekorasyon işleri yapılır.

Literally: Decoration works done.

Sigara içilmez.

No smoking.

Literally: Cigarette is not smoked.

Girilmez.

No entry.

Literally: It is not entered.

Park edilmez.

No parking.

dekorasyon - *decoration*

döviz - *foreign currency*

uçuş - *flight*

iptal etmek - *to cancel*

Passive form with *must*

(passive mood + -meli / -malı)

Tartışılmalı.

It must be discussed.

Konuşulmalı.

It must be talked about.

Passive form with *can*

(passive mood + -ebil / abil)

Okunabiliyor.

It can be read.

Konuşulabilir.

It can be talked about.

Passive form with *can* + *must*

(passive mood + -ebil / abil + -meli)

Tartışılabilmeli.

It must be able to be discussed.

Geçmişteki gelecek (*Future in the past*)

This tense is used to tell the actions that were going to happen in the past. Suffix **-ecekti / -acaktı** is added to the verb stem. This suffix is formed by adding the past tense suffix **-di / -dı** onto the future tense suffix **-ecek / -acak**. Again, the personal ending is added in the end.

-ecek + di / -acak + dı

***d* changes to *t* as -ecek + ti / -acak + tı**

Dün doktora gidecektim, ama gidemedim.

I was going to go to the doctor yesterday, but I couldn't go.

Dün sinemaya gidecekti, ama gitmedi.

Yesterday he was going to go to the cinema, but he did not go.

Onu aramadım, çünkü zaten buluş**acaktık**.

I did not call him, because we were already going to meet.

Dün doktora git**meyecektim**, ama gittim.

I was not going to go to the doctor yesterday, but I went.

Dün dışarı çık**mayacaktık**, ama çıktık.

Yesterday we were not going to go out, but we went out.

Onu beklemedim, çünkü gecike**cekti**.

I did not wait for him, because he was going to be late.

Tatile git**meyecek miydiniz**?

Were you not going to go on a holiday?

Geçen hafta sonu çalış**acak mıydın**?

Were you going to work last weekend?

Buraya gele**cek miydi**?

Was he going to come here?

Babanı ziyaret et**meyecek miydin**?

Were you not going to visit your father?

As mentioned before, *present continuous tense* can also be used to express actions in the future. When it is *future in the past*, similarly, *past continuous tense* can be used to express actions in the *future in the past*.

Hiçbir şey yemedik, çünkü partiye gidiyorduk.

We did not eat anything, because we were going to a party.

O gün Türkiye'ye gidiyorduk, ama uçuşumuz iptal edildi.

We were going to Turkey that day, but our flight was cancelled.

Future in the past form of the verb to be (am, is, are)

When using the verb **to be (am, is, are)** in the *future in the past tense*, in Turkish, **olmak (to be)** is used, which is a main verb. Add **-acak** to the stem

of this verb and also add the past suffix **-dı** in the end to make this form.

Because of the consonant change, the past tense suffix **-dı** becomes **-tı** at the end of **olacak**, as **olacaktı** (*was going to be*).

ol + acak + dı olacaktı

Geçen yıl o öğretmen **olacaktı**.
She was going to be a teacher last year.

Dün soğuk **olacaktı**, ama olmadı.
It was going to be cold yesterday, but it did not happen.

Study the examples in different tense forms:

O gazeteci. (*present*)
She is a journalist.

Geçen yıl o gazeteciydi. (*past*)
She was a journalist last year.

O gazeteciymiş. (*-miş*)
Apparently, she is/was a journalist.

Gelecek yıl o gazeteci olacak. (*future*)
She will be a journalist next year.

Gelecek yıl o gazeteci olacaktı. (*-miş*)
Apparently, she will be a journalist next year.

Geçen yıl o gazeteci olacaktı. (*future in the past*)
She was going to be a journalist last year.

To make the negative form of the *future in the past* form of **to be**, the verb **olmak** is used in the negative form as **olmamak** with the past suffix **-dı** added. Don't forget to change **d** to **t**.

ol + ma + y + acak + tı (wasn't going to be)

Kolay **olmayacaktı**.

*It was **not** going to be easy.*

And here are the question and the negative question forms:

Kolay **olacak mıydı?**

*Was it **going to be** easy?*

Düğün bugün **olmayacak mıydı?**

*Was the wedding ceremony **not** going to be today?*

Verb **olmak** is also used as the *future in the past* form of **var** and **yok**.

Yerde halı **olacaktı**.

*There was **going to be** a carpet on the floor.*

Burada masa var. (present)

There is a table here.

Burada masa vardı. (past)

There was a table here.

Burada masa varmış. (past indefinite)

Apparently, there was a table here.

Burada masa olacak. (future)

There will be a table here.

Burada masa olacaktı. (future in the past)

There was going to be a table here.

can (future in the past)

Konuşabilecektik.

We were going to be able to talk.

Çalışamayacaktım.

I wasn't going to be able to work.

Gelebilecek miydin?

Were you going to be able to come?

Gidemeyecek miydin?

Weren't you going to be able to go?

The causative form of the verb

Uyandım ve onu uyandırdım

I woke up and woke her up

The causative form of the verb gives the idea of someone causing something to happen or causing another person to do something. In Turkish, you make this form by adding endings as usual, such as: **uyanmak** (*to wake up*), **uyan+dır+mak** (*to wake somebody up*).

'**uyanmak**' (*to wake up*) is an intransitive verb, which does not have an object. '**uyandırmak**' (*to wake somebody up*) is the causative form, which is a transitive verb that has an object. In other words, when you are waking up, an action is happening, but when you are waking somebody up, you are causing an action to happen.

Although there are no certain rules to change the verb into the causative form, usually the causative verb form is made by adding the suffixes **-dir, -dır, -dür, -dur** or the forms of **-it, -ert, -ir, -er** or **-t** onto the verb stem. The only rule is: **-t** is used when the verb stem is multi-syllable and ends with **-l, -r** or a vowel. Don't forget to apply the *vowel harmony* and *consonant mutation* rules.

uyanmak *to wake up*

Altıda uyandım.

I woke up at six.

uyandırmak *to wake someone up*

Onu altıda uyandırdım.

I woke her up at six.

büyümek *to grow up*

Çocuk büyüyor.

The child is growing up.

büyütmek *to grow something, to raise*

Çocuk büyütüyor.

She is raising a child.

yemek *to eat*

Yemek yiyorum.

I'm eating a meal.

yedirmek *to feed*

Bebeğe yemek yediriyorum.

I'm feeding the baby.

pişmek *to cook*

Yemek pişiyor.

The meal is cooking.

pişirmek *to cook something*

Yemek pişiriyorum.

I'm cooking a meal.

düşmek *to fall down*

Bardak düştü.

The glass fell down.

düşürmek *to drop*

Bardağı düşürdüm.

I dropped the glass.

doğmak *to be born*

Londra'da doğdum.

I was born in London.

doğurmak *to give birth*

Bir kız doğurdu.

She gave birth to a girl.

durmak *to stop*

Yolda durdum.

I stopped in the road.

durdurmak to stop something or somebody

Arabayı durdurdum.

I stopped the car.

hatırlamak to remember

Onu hatırladım.

I remembered him.

hatırlatmak to remind

Ona hatırlattım.

I reminded him.

gülmek to laugh

Filmi seyrederken çok güldük.

We laughed a lot when watching the film.

güldürmek to make someone laugh (causative form)

Filmdeki adam bizi çok güldürdü.

The man in the film made us laugh a lot.

soğumak to cool down

Sofraya gelin. Yemek soğuyor.

Come to the dining table. The meal is getting cold.

soğutmak to cool something down (causative form)

Yemek çok sıcak. Onu biraz soğutuyorum.

The meal is very hot. I am cooling it down a bit.

korkmak to be scared of

Böceklerden korkmuyorum.

I am not scared of bugs.

korkutmak to make someone scared (causative form)

Bana bir böcek gösterip beni korkuttu.

She showed me a bug and made me scared.

çıkma *to go/come out*

Kira pahalıydı. O yüzden evden çıktım.

The rent was expensive. Therefore, I left the house.

çıkarmak/çıkartmak *to make someone/something go out (causative form)*

Ev sahibi onu evden çıkarttı.

The landlord made him leave the house.

değişmek *to change*

O son zamanlarda çok değişti.

She has changed a lot lately.

değiştirmek *to change something (causative form)*

Aldığım gömleği değiştirdim. Çok büyüktü.

I changed the shirt I bought. It was too big.

Causing another person to do something

This is the causative case when you have something done by somebody. In English, it is constructed by using ‘*have done by*’ or ‘*get done by....*’ where in Turkish, you use the *causative form* of the verb.

temizlemek *to clean*

temizletmek *to have someone clean*

Evi ona temizlettim.

I had him clean the house.

çekmek *to pull*

çektirmek *to have somebody pull*

Bugün diş çektirmiş.

Apparently, he had a tooth extracted today.

tamir etmek *to repair*

tamir ettirmek *to have somebody repair*

Buzdolabımı tamir ettirdim.

I had my fridge repaired.

sulamak *to water*

sulatmak *to have someone water*

Bahçeyi bahçıvana sulatacağım.

I will have the gardener water the garden.

kesmek *to cut*

kestirmek *to have someone cut*

Bugün saçlarımı kestirdim.

Today I had my hair cut.

unutmak *to forget*

unutturmak *to make someone forget*

Ona üzüntüsünü unutturmaya çalıştık.

We tried to make her forget her sorrow.

anlatmak *to tell*

anlattırmak *to make somebody tell*

Ona fıkra anlattırdık.

We made him tell a joke.

taşımak *to carry*

taşıtmak *to make somebody carry*

Yaşlı kadın bavulunu bana taşıttı.

The old woman made me carry her suitcase.

Causative form with ‘can’

Ona üzüntüsünü unutturamadık.

We weren't able to make her forget her sorrow.

Causative form with ‘must’

Arabayı daha önce tamir ettirmeliydin.

You should have had the car repaired before.

diş çekmek - *to pull out/to extract a tooth*

diş çektirmek - *to have a tooth extracted*

ev sahibi - *landlord, homeowner*

bahçıvan - *gardener*

kira - *rent*

daha önce - *previously, before*

Exercises

A. Read the text below and mark whether the statements are true or false.

Annene doğum günü hediyesi olarak ne alabiliriz?

What can we buy for your mother as a birthday present?

Pazartesi günü eşimin annesinin, yani benim kayınvalidemin doğum günü. Eşimle beraber ona bir hediye almak istiyoruz. Her şeyi de beğenmez. Ne alabiliriz? Bir türlü karar veremiyoruz. Geçen yıl ona bir resim çerçevesi aldık. Keşke almamış olsaydık. Evinde bir sürü çerçeve varmış. Bilmiyorduk. Akrabalar da almış. Bir tane daha çerçevesi oldu.

Neyse. Nelerden hoşlanır biliyoruz, ama daha farklı ne bulabiliriz bilemiyoruz. Eşime, 'Bu sefer de ona dijital bir resim çerçevesi alalım,' dedim. Güldü, ama neden olmasın? Evindeki bütün resimleri dijital çerçeveye aktarırız, böylece bütün çerçevelerden kurtulur. İyi fikir değil mi?

Ben "Hediye yerine onu yemeğe götürebiliriz. Ne dersin?"

Eşim "Olmaz. Yemeğe de götürürüz, ama doğum günü hediyesi de almamız gerekiyor. Şu anda hiçbir şey düşünemiyorum."

Ben "Benim de aklıma bir şey gelmiyor."

Eşim "Bir bluz alabiliriz."

Ben "Evvelki yıl bluz almıştık. Hatırlamıyor musun? Bir sürü kusur buldu.!! Yani rengini beğenmedi demek istedim. Bu yıl da DVD alabiliriz. Sevdiği filmlerden birini bulabiliriz."

Eşim "İyi fikir aslında. Geçenlerde, 'Bir zamanlar Amerika'dan bahsediyordu. Alacaktım, unuttum. Onu alabiliriz."

Ben "Çok iyi fikir. Yemeğe nereye götürebiliriz?"

Eşim "Cevdet'in Yeri'ne ne dersin? Onun sevdiği yemekleri yapıyorlar orada. Hem de hoş bir mekân."

Ben "Tamam. Oldu. Mükemmel. Bundan daha iyisini düşünemiyorum."

bir sürü - *loads of*

kusur - *fault*

evvelki - *previous*

dijital - *digital*

aktarmak - *to transfer*

yerine - *instead of*

geçenlerde - *lately, recently*

akraba - *relative*

yani - *in other words*

bir tane daha - *one more*

mekân - *place, environment, residence*

kurtulmak - *to get rid of, to escape*

kusur bulmak - *to find a fault*

böylece - *so, in this way, thus*

hem de - *also*

bir zamanlar - *once upon a time*

aklıma bir şey gelmiyor - *I cannot think of anything, nothing comes to mind*

Doğru mu, yanlış mı?

1. Pazartesi eşimin doğum günü. (D) (Y)
2. Evvelki yıl kayınvalideme bir resim çerçevesi aldık. (D) (Y)
3. Geçen yıl eşimin annesine dijital bir resim çerçevesi aldık. (D) (Y)
4. Eşimin alacağı filmin adı 'Bir zamanlar Amerika'. (D) (Y)
5. Bu yıl hediye olarak DVD alacağız. (D) (Y)
6. Kayınvalidemi yemeğe de götüreceğiz. (D) (Y)

B. Read the conversation related to the burglary at Osman's house and mark whether the following statements are true or false.

1. Osman geceleyin evine arkadaşının düğününden gelir. (T) (F)
2. Osman arkadaşının düğününde çok içer. (T) (F)
3. Osman eve giremez çünkü kapı kilitlidir. (T) (F)
4. Osman adamı tarif edemez. (T) (F)
5. Osman adamın yüzünü hatırlayabiliyor. (T) (F)
6. Polis Osman'ı sabahleyin karakola çağırıyor. (T) (F)

C. Write the statements in Turkish.

- a. *I will have him repair my bicycle.*
- b. *I will have my hair cut tomorrow.*
- c. *You made me scared.*
- d. *The children made her tell a story.*
- e. *The old woman made the man carry the parcel.*
- f. *I was going to be an architect, but I became a doctor.*
- g. *We were going to go to the cinema yesterday, but because of the rain, we couldn't go out.*

D. Fill in the gaps using the verbs below in the passive form.

**ıçmemek / yapmak / park yapmamak / çalmak /
açmak / kapamak / çalmak / yakalamak**

1. Dün gece yarısı zil (*past*)
2. Bu yolda (*present*)
3. Sigara (*present*)
4. Boğaziçi Köprüsü kimin tarafından? (*past*)
5. Genelde dükkânlar sabah saat sekizde akşam saat yedide
..... (*present*)
6. Dün arkadaşımın cüzdanı (*past*)
7. Aranan adam iki gün önce polis tarafından (*past*)

E. Turn the sentences below into passive statements.

1. Karşımızdaki evi yıktılar.
2. Çay içiyorlar, kahvaltı ediyorlar.
3. Eleman alacak.
4. Gürültü yapıyor.
5. Atatürk modern Türkiye'yi kurdu.
6. Orhan Pamuk 'Kara Kitap'ı yazdı.
7. Ne yapmalı?
8. Havada bir leylek gördüm.
9. Bir masal anlatacak.

F. Write the statements in Turkish.

- a. *We might not be able to see you tomorrow.*
- b. *I might not come to the bar tonight.*
- c. *I might not be able to come to work on time.*
- d. *I cannot go to work tomorrow.*

gece yarısı - *midnight*

son zamanlarda - *lately, recently*

Boğaziçi / İstanbul Boğazı - *the Bosphorus*

leylek - *stork*

genelde - *in general*

bu gece - *tonight*

yıkma - *to demolish*

G. Choose the correct verbs in brackets and use them in the correct form to fill in the gaps.

- 1. Ben dün onu (korkmak / korkutmak)
- 2. Ben köpeklerden (korkmak / korkutmak)
- 3. O şu anda bebeğe yemek (yemek / yedirmek)
- 4. Otobüs kazasında iki kişi (öldü / öldürüldü)
- 5. O son zamanlarda çok (değişmek / değiştirmek)
- 6. Aldığım radyo bozuk. Yarın onu (değişmek / değiştirmek)
- 7. Onlar dün sabah erken (uyanmak / uyandırmak)
- 8. Geçen gece eve geç gelip gürültü yaptın. Bebek
(uyanmak / uyandırmak)
- 9. Otel memuru yarın sabahleyin onu telefonla erken
(uyanmak / uyandırmak)

H. Translate the statements (English to Turkish and Turkish to English).

- 1. *I cannot wait, but I am waiting.*
.....
- 2. *Bekleyebiliyordum, ama beklemedim.*
.....

3. *I could wait, but I didn't wait.*

.....

4. Bekleyebilirdim, ama beklemedim.

.....

5. *I can wait.*

.....

I. Fill in the gaps.

1. Tuzu uzat..... lütfen?

(Can you pass me the salt please?)

2. Tatile git..... ya da gitme.....

(I may go on a holiday or I may not go.)

3. Kapıyı kapat..... lütfen?

(Can you please close the door?)

4. Sizin için ne yap.....?

(What can I do for you?)

5. Yardımcı ol..... lütfen?

(Can you please be of some help?)

J. Write the sentences in Turkish. The first lines have been given as examples.

1. Present

a Yapabilirim. *I can do.*

b *You can do.*

c *He/she can do.*

d *We can do.*

e *You can do.*

f *They can do.*

g Yapabilir miyim? *Can I do?*
h *Can you do?*
i *Can he/she do?*
j *Can we do?*
k *Can you do?*
l *Can they do?*

m Yapamam. *I can't do.*
n *You can't do.*
o *He/she can't do.*
p *We can't do.*
q *You can't do.*
r *They can't do.*

s Yapamaz mıyım? *Can't I do?*
t *Can't you do?*
u *Can't he/she do?*
v *Can't we do?*
w *Can't you do?*
x *Can't they do?*

2. Past

a Yapabildim. *I was able to do.*
b *You were able to do.*
c *He/she was able to do.*
d *We were able to do.*
e *You were able to do.*
f *They were able to do.*

g Yapabildim mi? *Was I able to do?*
h *Were you able to do?*
i *Was he/she able to do?*
j *Were we able to do?*
k *Were you able to do?*
l *Were they able to do?*

m Yapamadım. *I couldn't do.*
n *You couldn't do*
o *He/she couldn't do.*
p *We couldn't do.*
q *You couldn't do.*
r *They couldn't do.*

s Yapamadım mı? *Wasn't I able to do?*
t *Weren't you able to do?*
u *Wasn't he/she able to do?*
v *Weren't we able to do?*
w *Weren't you able to do?*
x *Weren't they able to do?*

3. Future

a Yapabileceğim. *I will be able to do.*
b *You'll be able to do.*
c *He/she'll be able to do.*
d *We'll be able to do.*
e *You'll be able to do.*
f *They'll be able to do.*

g Yapamayacağım. *I won't be able to do.*
h *You won't be able to do.*
i *He/she won't be able to do.*
j *We won't be able to do.*
k *You won't be able to do.*
l *They won't be able to do.*

m Yapabilecek miyim? *Will I be able to do?*
n *Will you be able to do?*
o *Will he/she be able to do?*
p *Will we be able to do?*
q *Will you be able to do?*
r *Will they be able to do?*

s	Yapamayacak mıyım?	<i>Won't I be able to do?</i>
t		<i>Won't you be able to do?</i>
u		<i>Won't he/she be able to do?</i>
v		<i>Won't we be able to do?</i>
w		<i>Won't you be able to do?</i>
x		<i>Won't they be able to do?</i>

4. Past indefinite

a	Yapabilmişim.	<i>I was able to do. (It seems)</i>
b		<i>You were able to do.</i>
c		<i>He/she was able to do.</i>
d		<i>We were able to do.</i>
e		<i>You were able to do.</i>
f		<i>They were able to do.</i>

g	Yapamamışım.	<i>I wasn't able to do. (It seems)</i>
h		<i>You weren't able to do.</i>
i		<i>He/she wasn't able to do.</i>
j		<i>We weren't able to do.</i>
k		<i>You weren't able to do.</i>
l		<i>They weren't able to do.</i>

m	Yapabilmiş miyim?	<i>Was I able to do? (I wonder)</i>
n		<i>Were you able to do?</i>
o		<i>Was he/she able to do?</i>
p		<i>Were we able to do?</i>
q		<i>Were you able to do?</i>
r		<i>Were they able to do?</i>

s	Yapamamış mıyım?	<i>Wasn't I able to do? (Not sure)</i>
t		<i>Weren't you able to do?</i>
u		<i>Wasn't he/she able to do?</i>
v		<i>Weren't we able to do?</i>
w		<i>Weren't you able to do?</i>
x		<i>Weren't they able to do?</i>

Unit 17

Tam çıkıyorduk yağmur yağmaya başladı

Just as we were going out, it started to rain

Dün tam evden çıkıyorduk yağmur başladı. Hem resim sergisine gidecektik hem de deniz kenarında bir çay bahçesinde oturacaktık, ama ne resim sergisine gidebildik, ne de deniz kenarında oturabildik. Neyse, onların yerine evde oturup pencereden yağmura baka baka kahvelerimizi içtik. Yağmur öyle bir yağıyordu ki, sel basacağını bile düşündük.

Bugün ya evde oluruz ya da fırsat bulursak yine resim sergisine gitmeye çalışırız. Daha sonra belki güneşli olur. Şu anda o kadar sıkıldım ki ne yapacağımı bilmiyorum. Şimdi aklıma geldi. Çekmeceleri toplayacaktım. Bari onu yapayım.

sel - *flood, flooding*

fırsat bulmak - *to find an opportunity*

akla gelmek - *to come to mind*

o kadar - *so that, such, too that*

sergi - *exhibition*

öyle (bir) - *such a*

ki - *that, so ... that*

sel basmak - *to flood*

The past continuous tense

This tense is the past form of the *present continuous tense*. It describes an action that was taking place in the past. Suffix **-iyordu, -ıyordu, -üyordu** or **-uyordu** is added to the stem of a verb. These suffixes are the combination of the *present continuous tense* suffixes **-iyor/ -ıyor/-üyor/-uyor** and the past tense suffix **-du**. Don't forget to add the personal ending in the end.

(ben)	gel-iyor-du-m
(sen)	gel-iyor-du-n
(o)	gel-iyor-du
(biz)	gel-iyor-du-k
(siz)	gel-iyor-du-nuz
(onlar)	gel-iyor-du / gel-iyor-lar-dı

Ben geliyordum. *I was coming.*

Sen geliyordun. *You were coming.*

O geliyordu. *He/she/it was coming.*

Biz geliyorduk. *We were coming.*

Siz geliyordunuz. *You were coming.*

Onlar geliyordu / geliyorlardı. *They were coming.*

In the negative form, **-me/-ma** is used. *e* of **-me** is dropped and **m** is joined with **-iyor**. Written and read as **-miyordum**.

(ben)	gel-me-iyor-du-m
(sen)	yaz-ma-ıyor-du-n
(o)	ye-me-iyor-du
(biz)	dolaş-ma-ıyor-du-k
(siz)	bekle-me-iyor-du-nuz
(onlar)	iç-me-iyor-du / iç-me-iyor-lar-dı

Ben gelmiyordum. *I wasn't coming.*

Sen yazmıyordun. *You weren't writing.*

O yemiyordu. *He/she wasn't eating.*

Biz dolaşmıyorduk. *We weren't strolling.*

Siz beklemiyordunuz. *You weren't waiting.*
Onlar içmiyordu / They weren't drinking.
içmiyorlardı.

Here are some more examples: **içmiyordum, yapmıyordun, gülmüyordu, uyumuyorduk.**

In the question form, **mu** is used as a separate tag. Again, **u** of **-um** is dropped and **-du** is joined with the personal ending. Written and read as **-muydum**.

(ben)	gel-iyor mu-y-du-m?
(sen)	gel-iyor mu-y-du-n?
(o)	gel-iyor mu-y-du?
(biz)	gel-iyor mu-y-du-k?
(siz)	gel-iyor mu-y-du-nuz?
(onlar)	gel-iyor mu-y-du? / gel-iyor-lar mı-y-dı?

Ben geliyor muydum? *Was I coming?*
Sen geliyor muydun? *Were you coming?*
O geliyor muydu? *Was he/she/it coming?*
Biz geliyor muyduk? *Were we coming?*
Siz geliyor muydunuz? *Were you coming?*
Onlar geliyor muydu? / Were they coming?
geliyorlar mıydı?

And here are the negative question forms. Written and read as **-miyor muydum, -miyor muydun, -miyor muydu**, etc.

(ben)	gel-me-iyor mu-y-du-m?
(sen)	yaz-ma-ıyor mu-y-du-n?
(o)	ye-me-iyor mu-y-du?
(biz)	dolaş-ma-ıyor mu-y-du-k?
(siz)	bekle-me-iyor mu-y-du-nuz?
(onlar)	iç-me-iyor mu-y-du? / iç-me-iyor-lar mı-y-dı?

Ben gelmiyor muydum? *Was I not coming?*
Sen yazmıyor muydun? *Were you not writing?*
O yemiyor muydu? *Was he/she/it not eating?*
Biz dolaşmıyor muyduk? *Were we not strolling?*
Siz beklemiyor muydunuz? *Were you not waiting?*
Onlar içmiyor muydu? / *Were they not drinking?*
içmiyorlar mıydı?

can (*past continuous*)

Almanca konuşabiliyordum.
I was able to speak German.

Uyuyamıyor muydun?
Weren't you able to sleep?

hem hem de (*both and*)

Tatilde **hem** çalıştım **hem de** eğlendim.
*I **both** worked **and** had fun on holiday.*

ya ya da (*either or*)

Ya bugün **ya da** hafta sonu gideriz.
*We go **either** today **or** at the weekend.*

Ya telefon ederim **ya da** mesaj yollarım.
*I **either** call **or** send a message.*

ne ne de (*neither nor*)

Ne yüzebildik **ne de** dolaşabildik.
*We could **neither** swim **nor** stroll.*

Ne gezebileceğiz **ne de** dinlenebileceğiz.
*We will **neither** be able to go around **nor** rest.*

yerine (*instead of*)

Çay yoktu. Çay **yerine** kahve içtim.
*There wasn't tea. I had coffee **instead of** tea.*

Uçak **yerine** arabayla gitmeyi tercih ederim.
*I prefer going by car **instead of** plane.*

onun yerine, -(n)in/-(n)ın/-(n)ün/-(n)un yerine
(*instead of that / instead of*)

Çay içmedim. **Onun yerine** kahve içtim.
*I did not drink tea. **Instead of that**, I had coffee.*

Takıma Ali'nin **yerine** Onur'u seçtiler.
*They've selected Onur **instead of** Ali to the team.*

-eceğine / -acağına (*instead of*)

Here is a different type of construction to say ***instead of***:
verb stem + -ecek / -acak + possessed ending + e / a

İşe gideceğine evde oturuyorsun.
***Instead of** going to work, you are staying at home.*

Çay içeceğimize bir şeyler yiyelim.
***Instead of** drinking tea, let's have something to eat.*

Evde oturacağıma çalışayım.
*I should work **instead of** sitting at home.*

-mek yerine / -mak yerine (*instead of*)

And here is another form of '***instead of***' used with the infinitive form of the verb in Turkish.

İşe gitmek yerine evde oturuyorsun.

Instead of going to work, you are staying at home.

Evde oturmak yerine çalışayım.

I should work instead of sitting at home.

-ecek yerde / -acak yerde (*instead of*)

And another form of '**instead of**' with another construction is:

Yarışmayı kazanacak yerde kaybetti.

Instead of winning the competition, he lost it.

Dışarıda gezecek yerde kart oynadık.

Instead of strolling outside, we played cards.

takım - team

yollamak - to send

mesaj - message

yarışma - competition

böylece (*so, in this way, as a result, thus*)

Onlar geç vakte kadar çalıştılar, böylece eve gece yarısı geldiler.

They worked until late, so arrived home at midnight.

Böylece birbirlerini gördüler.

And so, they saw each other.

belki (*maybe, perhaps, possibly*)

Yarın belki güneşli olacak.

Maybe it will be sunny tomorrow.

O **belki** iyi birisi.
Maybe he is someone good.

sanki (*as if*)

Sanki bir rüyadaydım.
As if I was in a dream.

Sanki birbirimizi tanıyorduk.
As if we knew each other.

-miş gibi / -mış gibi / -müştü gibi / -muş gibi (*as if*)

This suffix means '*as if*'. It is also optionally used with **sanki** in the beginning.

(Sanki) gülüyormuş **gibi** bakıyor.
He is looking as if he is laughing.

(Sanki) düşecekmiş **gibi** yürüyordu.
He was walking as if he was going to fall.

(Sanki) sarhoşmuş **gibi** konuştu.
He talked as if he was drunk.

ki (*that, so that*)

You have learned **-ki** as a suffix, which means **who, that, which**. When you say **masadaki adam** (*the man who is at the table*), the suffix **-ki** acts like an adjective. There is another **ki**, which is a separate word (not a suffix), which means **that, so that**.

Biliyorsun **ki** o iyi birisi.
You know that he is a good person.

Sanmam **ki** telefon etsin.

*I don't think **that** he will call.*

Erken kalktım **ki**, işe erken gideyim.
*I got up early **so that** I go to work early.*

öyle ki (*so that*)
o kadar ki (*so that*)

This is another construction with the word **ki**. '**öyle**' and '**o kadar**' are used meaning **so**.

Film **o kadar** komikti **ki** çok güldük.
*The film was **so** funny **that** we laughed a lot.*

O kadar karanlıktı **ki** korktuk.
*It was **so** dark **that** we got scared.*

Öyle açım **ki**, bir somun ekmek yiyebilirim.
*I am **so** hungry **that** I can eat a loaf of bread.*

bir somun ekmek - *a loaf of bread*
somun - *loaf*
rüya - *dream*

Would

In Turkish, to express the meaning of **would**, a number of tense forms are used, such as:

- the *present tense* with the suffixes **-er / -ar / -ir / -ır / -ür / -ur** to request somebody politely to do something or to offer something to someone,
- 'used to' form with the suffixes **-erdi / -ardı**,
- *future in the past tense* with the suffixes **-ecekti / -acaktı**,
- the *past continuous tense* with the suffixes **-iyordu / -ıyordu / -üyordu / -uyordu**.

Kapıyı açar mısınız lütfen?
Would you open the door please?

Yemek yer misiniz?
Would you like to have a meal?

Ben şarap içmek isterim.
I would like to drink wine.

Gitmek istiyor.
He would like to go.

O eskiden çalışmazdı.
He wouldn't (didn't used to) work in the past.

Çok daha sonra istifa edecekti.
He would resign much later.

Çay içer miydiniz?
Would you like to drink tea?

Yarın bana telefon edeceğini söyledi.
She said she would call me tomorrow.

Yeni bir araba almaya karar verdi.
She decided she would buy a new car.

Herkesi etkileyecek bir konuşma yaptı.
He made a speech that would impress everybody.

Araba çalışmıyordu.
The car wouldn't start.

Buyurun.
What would you like?

istifa etmek - *to resign*
etkilemek - *to impress*

Foreign words in Turkish vocabulary

Here you can find some words used in Turkish that are borrowed from other languages, mostly from English, which may sound interesting.

problem *problem*

kart *card*

menü *menu*

trafik *traffic*

program *program*

alternatif *alternative*

deterjan *detergent*

efekt *effect*

kaos *chaos*

medya *media*

metot *method*

modern *modern*

otel *hotel*

otomatik *automatic*

biyoloji *biology*

dinamik *dynamic*

enerji *energy*

istatistik *statistics*

maksimum *maximum*

minimum *minimum*

strüktür *structure*

enternasyonal *international*

teyp *tape*

sandviç *sandwich*

telefon *telephone*

perspektif *perspective*

petrol *petrol*

sistem *system*

sosyal *social*

stres *stress*

turizm *tourism*

dijital *digital*
otomobil *automobile*
televizyon *television*
 radyo *radio*
fotoğraf *photograph*
kargo *cargo*
roket *rocket*
mekanik *mechanic*
şort *shorts*

Past perfect tense (*Past in the past*)

In Turkish, there are no equivalents to the statements like '*I have been ...*', '*She has gone ...*', '*Have you been to ...*' which are in the *present perfect tense*. You use the *past definite* instead, but *past perfect tense* does exist in Turkish where you can say, '*I had been ...*', '*She had seen ...*'. Past perfect tense expresses the idea that an action happened before another action in the past.

To form the *past perfect tense*, you add the past tense suffix **-di, -dı, -dü** or **-du** to the suffix **-miş, -mış, -müş** or **-muş**. You get the suffix **-mişti, -mişti, -müştü** or **-muştü** which is used for this tense. You add the personal ending after this suffix.

Although you use the **-miş** suffix, this tense has nothing to do with the *indefinite past tense* and it does not express the meaning of '*apparently*' despite the **-miş** ending.

Here are some examples:

Havaalanına geldiğim zaman, uçak (çoktan) kalk**mıştı**.
When I arrived at the airport, the plane had (already) taken off.

İş için başvurduğumda, birisini çoktan işe alm**ışlardı**.
When I applied for the job, they had already employed someone.

Ben oraya geldiğimde, sen git**miştin**.
When I arrived there, you had gone.

-me/-ma is used for the negative forms.

Hayatımda ilk kez araba sürdüm. Daha önce hiç sürmemiştim.
I drove a car for the first time in my life. I had never driven before.

Havaalanına geldiğimde, uçak daha kalkmamıştı.
When I arrived at the airport, the plane had not yet taken off.

And here are the question and the negative question forms:

Hayatında ilk kez mi araba sürdün? Daha önce hiç sürmüş müydün?
Was it the first time you drove a car in your life? Had you driven before?

Havaalanına geldiğinde, uçak kalkmış mıydı?
When you arrived at the airport, had the plane taken off?

Hayatında ilk kez mi yengeç yedin? Daha önce hiç yememiş miydin?
Was it the first time you ate a crab in your life? Had you not eaten one before?

Onu 2005 yılındaki ziyaretinden önce hiç görmemiş miydin?
Had you not seen her before your visit in 2005?

When it comes to the forms of **to be (am, is, are)**, you use **olmuştu**. In the negative form, you use **olmamıştı** and you make the question form by using **olmuş muydu**.

Onu gördüğümde yüzü kıpkırmızı olmuştu.
When I saw her, her face had been completely red.

Participles in different constructions

You've studied **-en type**, **-dik type** and **-ecek type adjectives** and **nouns** in Unit 11. Here, you can find examples of these types of adjectives and nouns

in *passive mood* and with *-ebil/-abil (can)*.

Examples in *passive mood*:

İstanbul'dan beklenen Boğaziçi Ekspresi birinci perona girmek üzeredir.

Boğaziçi Express, which is expected from İstanbul, is about to arrive at platform one.

Beklenenler olmadı.

The things expected have not happened.

Yeni yapılan binalar depreme dayanıklı mı?

Are the buildings, which are newly built, earthquake resistant?

Beklenmeyen nedenlerden dolayı uçuşlar iptal edildi.

Because of the unexpected reasons, the flights have been cancelled.

Burası arabaların üretildiği fabrika.

This place is the factory where the cars are manufactured.

Sanırım yılbaşı gecesi alkolün en çok tüketildiği zaman.

I assume, New Year's Eve is the time when alcohol is consumed the most.

Bu ürün, daha öncekiyle karşılaştırıldığında, daha kaliteli.

This product, when compared with the previous one, is of better quality.

fabrika - factory

neden - reason, why?

karşılaştırmak - to compare

yılbaşı gecesi - New Year's Eve

(daha) önceki - the previous one

üretmek - to produce/manufacture

bina - building

davranış - behaviour

dayanıklı - durable, resistant

Examples with *can* / *able to*:

İngilizce konuşabilenler tercih ediliyorlar.

Those who can speak English are preferred.

Tatil yapabilen insanlar şanslı.

People who are able to have a holiday are lucky.

İnşaatta çalışabilecek elemanlar aranmaktadır.

Staff who will be able to work in construction are being sought.

Yiyebildiğim yemek bu.

This is the meal I am able to eat.

Bulabildiklerim bunlar.

These are the ones that I am able to find.

Görebildiğim kadarıyla bu iş çabuk bitmez.

As far as I can see, this job won't finish quickly.

Yiyebildiğin kadar ye.

Eat as much as you can.

Examples in *passive mood* and *can* together:

Konuşulabilen hiçbir şey kalmadı.

Nothing has been left that can be talked about.

Çözülemeyen bir problem var mı?

Is there a problem, which cannot be solved?

İstanbul'da yapılabilecek en güzel şeylerden birisi bir Boğaz turu yapmak.

One of the most beautiful things, which can be done in İstanbul, is having a Bosphorus cruise.

Doktor Jivago bir zamanlar seyredilebilecek en iyi filmlerden birisiydi.

Once upon a time, Doctor Zhivago was one of the best films that could be watched.

Burası bütün şehrin görülebildiği kule.

This is the tower where the whole city can be seen.

Anlaşılabildiği kadarıyla sorun motorda.

As far as it can be understood the problem is in the engine.

beklenen *which is waited for/expected/hoped for*

beklenenler *those who/which/that are expected*

yapılan *which is done/made*

beklenmeyen *which is not expected/unexpected*

beklenecek *which will be expected*

üretildiği *where/when is manufactured*

tüketildiği *where/when is consumed*

konuşabilenler *those who can talk*

yapabilen *the one who is able to do/make*

çalışabilecek *the one who will be able to work*

yiyebildiğim *the thing which I can eat*

bulabildiklerim *the things which I am/was able to find*

görebildiğim *the thing which I am/was able to see*

yiyebildiğin *the thing which you are/were able to eat*

konuşulabilen *which can be talked*

çözülemeyen *which cannot be solved*

görülebildiği *where/when can be seen*

anlaşılabildiği *where/when can be understood*

anlaşılamadığı *where/when cannot be understood*

yapılabilecek *which can be done*

seyredilebilecek *which can be watched*

çözmek - *to solve*

tur - *tour*

anlaşılma - *to be understood*
kule - *tower*

olan

'**olan**' comes from the verb **olmak** (*to be, to become*). '**olan**' is used to make a similar case as **-en type** and **-ecek type adjectives** and **nouns**. It's used meaning *the one who, the one that, the one which*

-mekte olan / -makta olan

(the one who/which/that is) (present)

It is used after the infinitive form of the verb. **-de/-da** is added to the infinitive form of the verb.

beklemek + te olan *the one who is waiting*

konuşmak + ta olan *the one who is talking*

yürümek + te olanlar *those who are walking*

çalışmak + ta olanlar *those who are working*

Yemek yemekte olan adam benim arkadaşım.

The man who is having a meal (at the moment) is my friend.

Çıkış kapısında beklemekte olanlar İstanbul yolcuları.

Those who are waiting at the exit door are İstanbul passengers.

-ecek olan / -acak olan

(the one who/which/that is) (future)

'**olan**' is also used with a similar construction with **-ecek/-acak**, which is added this time not to the infinitive form, but to the verb stem.

İstanbul yönüne gidecek olan Boğaziçi Ekspresi birinci perondan hareket etmek üzeredir.

Boğaziçi Express, which will go in the direction of İstanbul, is about to leave (from) platform one.

Bilet alacak olanlar lütfen sıraya girsin.

Those who will buy a ticket, please queue.

çıkış - exit

sıraya girmek - to queue up

-miş olan/-miş olan/-müş olan/-muş olan
(the one who/which/that is) (past)

Another construction with *olan* is using it with **-miş** suffixes. These suffixes are added to the stem of the verb, which is used with *olan*. In such a context, **-miş** suffixes do not have a reportative meaning that you have learned before. '*olan*' means *who*, *that* or *which* in this context as well.

Kitaplarını almamış olan öğrenciler lütfen alsınlar.

The students who have not bought their books should buy their books, please.

Biletlerini almış olanlar otobüse binebilir.

Those who bought their tickets can get on the bus.

adjective + olan + noun

(the one who/which/that is)

Pahalı olan bir ev aldım.

I bought a house, which is expensive.

Evimizin yanında satılık olan bir villa var.

There is a villa (which is) for sale near our house.

adjective + olan

(the one(s) which , the one(s) that , the one(s) who

Here are some examples with **olan** without a noun.

Hangi renkleri tercih edersiniz?

Which colours would you prefer?

Koyu olanları tercih ederim.

I would prefer the dark ones. (the ones which are dark)

Hangi gömleği almak istiyorsunuz?

Which shirt do you want to buy?

Beyaz olanı, lütfen.

The white one, please. (the one which is white)

Takıma uzun boylu olanlar kabul edildi.

Those who are tall have been accepted to the team.

-mekte / -makta / -mektedir / -maktadır

These suffixes express that you are in the process of carrying out an action. They have the meaning of the *present/past continuous tense*. This form is used mostly in written Turkish rather than in daily, spoken language.

Şu anda eve doğru yürümekteyiz.

Now, we are (in the process of) walking towards home.

O sırada İstanbul'a gitmekteydim.

I was (in the process of) going to İstanbul at that moment.

O uyurken gürültü yapmaktaymışsınız.

(Apparently) you were (in the process of) making noise while she was sleeping.

Different points

In Turkish, *açmak*, *kapatmak/kapamak*, *yakmak* and *söndürmek* are also used in different meanings.

açmak *to open* also means *to turn on, to switch on*
kapatmak/kapamak *to close* also means *to turn off, to switch off*
yakmak *to burn* also means *to turn on, to switch on, to light*
söndürmek *to extinguish* also means *to turn off, to switch off, to put out*

ışığı açmak *to turn on the light*
elektriği açmak *to turn on the light*
lambayı açmak *to turn on the lamp*
bilgisayarı açmak *to turn on the computer*
televizyonu açmak *to turn on the television*
radıoyu açmak *to turn on the radio*
müzik setini açmak *to turn on the stereo*

ışığı kapatmak *to turn off the light*
elektriği kapatmak *to turn off the light*
lambayı kapatmak *to turn off the lamp*
bilgisayarı kapatmak *to turn off the computer*
televizyonu kapatmak *to turn off the television*
radıoyu kapatmak *to turn off the radio*
müzik setini kapatmak *to turn off the stereo*

ışığı yakmak *to turn on the light*
elektriği yakmak *to turn on the light*
lambayı yakmak *to turn on the lamp*
kaloriferi yakmak *to turn on the heater*
sigara yakmak *to light a cigarette*

ışığı söndürmek *to turn off the light*
elektriği söndürmek *to turn off the light*
lambayı söndürmek *to turn off the lamp*
kaloriferi söndürmek *to turn off the heater*
sigara söndürmek *to put out a cigarette*

Some of them can also be used in plural, such as:

ışıkları açmak/kapatmak
elektrikleri açmak/kapatmak

lambaları açmak/kapatmak
kaloriferleri yakmak/söndürmek.

'**açmak**' (*to open*) can also be used meaning ***to turn up the volume***

müziğin sesini açmak *to turn up the volume of the music*
televizyonun sesini açmak *to turn up the volume of the television*
radyonun sesini açmak *to turn up the volume of the radio*

'**kısmak**' (*to turn down, to reduce*) is used when you want to say ***turn down the volume***

müziğin sesini kısmak *to turn down the volume of the music*
televizyonun sesini kısmak *to turn down the volume of the television*
radyonun sesini kısmak *to turn down the volume of the radio*

Evden çıkmadan önce ışıkları kapatmayı (kapamayı) unutma.
Don't forget to turn off the lights before you leave the house.

Havalar soğuyunca kaloriferleri yaktık.
When the weather got cold, we turned on the heater.

Lambayı yak. Hiçbir şey göremiyorum.
Turn on the light. I cannot see anything.

Televizyonun sesini biraz aç. Duyamıyorum.
Turn up the volume of the television a little. I cannot hear.

Radyonun sesini kıs. Çok gürültü var.
Turn down the volume of the radio. There is a lot of noise.

Kendime bir kahve yaptım. Televizyonu açtım ve maçı seyrettim.
I made a coffee for myself. I turned on the television and watched the match.

kalorifer - *heater, radiator*

maç - *football match*

ses - *sound, noise, voice*

Türkiye'nin kısa bir tarihi

A brief history of Turkey

Mustafa Kemal Atatürk ve modern Türkiye Cumhuriyeti

Mustafa Kemal Atatürk and the modern Republic of Turkey

Mustafa Kemal Atatürk (1881 – 10 Kasım 1938), büyük lider, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Türkiye'nin ilk Cumhurbaşkanı'ydı. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğu'nun yenilgisinden sonra, Atatürk, zaferle sonuçlanan Kurtuluş Savaşı'na (19 Mayıs 1919 – 24 Temmuz 1923) önderlik etti. Osmanlı İmparatorluğu sona erdi. 29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti ilan edildi ve Atatürk Türkiye'nin ilk Cumhurbaşkanı oldu.

Daha sonra, Atatürk Türkiye'yi modern, demokratik, laik ve çağdaş bir millî devlete dönüştürmek için politik, ekonomik ve kültürel devrimler başlattı. Atatürk'ün devrimlerinden bazıları şunlardır.

- Batılı modellere dayalı medeni kanunun kabul edilmesi. Yeni kanuna göre, kadınlar erkeklerle eşit haklara sahip oldu.
- Arapça harfler yerine Latin alfabesine dayalı yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi.
- Şapka ve kıyafet devrimi. Şapka ve kıyafetin modernleştirilmesi.
- Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik.
- Laiklik. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması.
- Yasal reformlar.
- Eğitim reformları.

Atatürk 10 Kasım 1938 de öldü. Mustafa Kemal Atatürk Ankara'da, Anıtkabir'de yatmaktadır.

Türkiye laik ve demokratik bir ülkedir. Ülke, halk tarafından seçilen Hükümet tarafından yönetilir. Hükümet, Başbakan ve Bakanlardan oluşur. Ayrıca, Devletin başında Cumhurbaşkanı vardır. Cumhurbaşkanı Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milleti'nin birliğini temsil eder.

Ülkedeki en yaygın din İslam'dır, fakat devletin resmî dini yoktur. Ülkenin resmî dili Türkçedir.

Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevrilidir. Batısında Ege Denizi, kuzeyinde Karadeniz, kuzey batısında Marmara Denizi ve güneyinde Akdeniz vardır. Türkiye'nin başkenti Ankara'dır. En büyük şehirlerinden bazıları da İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa, Adana ve Konya'dır.

Türkiye Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı noktadadır. İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı Avrupa ile Asya'yı birbirinden ayırırlar.

Türkiye'de birçok tarihî yerler ve doğal güzellikler vardır. En önemli tarihî yerlerden bazıları, Selçuk - İzmir'de Efes Antik Kenti; Antalya'da Aspendos Antik Tiyatrosu ve İstanbul'da Ayasofya Müzesi ve Topkapı Sarayı'dır.

Türkiye'nin en güzel yerlerinden bazıları da Denizli'de Pamukkale; Nevşehir yakınlarında Kapadokya; Adıyaman'da Nemrut Dağı; Fethiye'de Ölüdeniz ve Antalya'da Manavgat Şelalesi'dir.

Bodrum, Marmaris, Fethiye, Kalkan, Antalya ve Kaş Türkiye'deki en güzel kıyı bölgelerinden bazılarıdır.

Çanakkale Boğazı; Kaçkar Dağları; Ağrı Dağı; İstanbul'da Galata Kulesi; Süleymaniye Camii ve Sultan Ahmet Camii; yine İstanbul'da Kız Kulesi ve Rumeli Hisarı; Mersin'de Kızkalesi; Konya'da Mevlana Müzesi de Türkiye'de görmeye değer yerlerdir.

Türkiye'nin nüfusu 2011 yılında 74.724.269'du. En kalabalık kenti İstanbul'dur. Türkiye'nin doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık bir zaman farkı vardır. Doğudan batıya genişliği 1.660 kilometredir. Yüzölçümü 814.578 kilometre karedir.

Türkiye'de farklı iklim tipleri vardır. Ege ve Akdeniz kıyıları ılıman Akdeniz iklimine, Karadeniz'deki kıyı bölgeleri Karadeniz iklimine ve iç bölgeler karasal iklime sahiptir. İç bölgelerde ve bazı kıyı bölgelerinde kışın

kar yağar. Uludağ, Sarıkamış, Kartalkaya, Elmadag'da kayak merkezleri vardır.

Türkiye dünyadaki en güzel ülkelerden birisidir.

Cumhuriyet - *Republic*

Cumhurbaşkanı - *the President of the Republic*

savaş - *war*

kurtuluş - *liberation*

Kurtuluş Savaşı - *the Turkish War of Independence*

yakınlarında - *near of, about, by the side of*

ardından - *afterwards*

Osmanlı - *Ottoman*

imparatorluk - *empire*

sona ermek - *to finish/end, to come to an end*

politik - *political*

kültürel - *cultural*

devrim - *revolution, reform*

reform - *reform*

çağdaş - *contemporary*

şunlardır - *as follows*

hak - *right*

şapka - *headgear, hat*

kıyafet - *dress*

sahip olmak - *to own, to have*

harf - *letter, character*

ölçü - *measure*

alfabe - *alphabet*

Medeni Kanun - *Civil Law, Civil Code*

medeni - *civil*

kanun - *law*

Çanakkale Boğazı - *the Dardanelles*

değmek - *to be worth of, to touch*

görmeye değer - *worth to see*

kayak - *ski*

merkez - *centre*

eşit - *equal*
lider - *leader*
yenilgi - *defeat*
ilan etmek - *to proclaim*
dönüştürmek - *to transform*
dayalı - *based on*
değer - *worth, value*
takvim - *calendar*
eğitim - *education*
yasa - *law*
demokratik - *democratic*
laik - *secular*
halk - *people, public*
başbakan - *prime minister*
bakan - *minister*
oluşmak - *consist of*
hükümet - *government*
yönetmek - *to govern, to administer*
devlet - *state*
başında - *at the head of, at the beginning*
birlik - *unity*
temsil etmek - *to represent*
çevrili - *surrounded*
kıta - *continent*
yaklaşmak - *to get close, to approach*
nokta - *point, full stop, spot*
ayırmak - *to separate (something)*
yaygın - *common, widespread*
din - *religion*
İslam - *Islam*
güzellik - *beauty*
şelale - *waterfall*
cami - *mosque*
nüfus - *population*
millî - *national*
yüzölçümü - *surface area*
iklim - *climate*

ılıman - *temperate, mild*

karasal iklim - *continental climate*

zafer - *victory*

sonuçlanmak - *to end up*

önderlik etmek - *to lead*

Exercises

A. Read the text about the brief history of Turkey and mark whether the following statements are true or false.

1. Cumhuriyet'in kurulmasından önce Osmanlı İmparatorluğu vardı. (T) (F)
2. Mustafa Kemal Atatürk devrimler yaptı ve modern Türkiye'yi kurdu. (T) (F)
3. Türkiye demokratik bir ülkedir. (T) (F)
4. Hükümet Başbakan ve Bakanlardan oluşur. (T) (F)
5. Devletin başında Cumhurbaşkanı vardır. (T) (F)
6. Türkiye'de birçok tarihî ve doğal güzellikler vardır. (T) (F)

B. Write the statements in Turkish.

- a. *It was so hot that we had to take our shirts off.*
- b. *We buy either a necklace or a ring as a present.*
- c. *We buy both a necklace and a ring as a present.*
- d. *Would you like to have anything to drink?*
- e. *He is so drunk that he can hardly walk.*
- f. *Yesterday when we came home, he had already gone.*
- g. *Would you please turn on the light?*
- h. *I turned the computer on, but it did not work.*

C. Answer the questions.

1. Siz Başbakan olsaydınız neler yapardınız?
2. Gece yarısı kapınız çalınsa açar mıydınız?
3. Yeniden doğmuş olsaydınız ne meslek seçerdiniz?
4. Dünya'yı değiştirmek isteseydiniz neler yapardınız?
5. Millî piyangodan büyük ikramiye çıksaydı parayı nasıl harcardınız?

ikramiye - *prize*

yeniden - *again*

millî piyango - *national lottery*

D. Read the letter and fill in the gaps with the words below.

**kaldığım / alışverişe / ederken / gideceğiz / gördüm
/ oturduk / aldı / duş aldım**

Sevgili Helen,

Seni çok özledim. Geçen gün sana telefon(a)..... telefon kesildi, çünkü jetonum bitti. Telefonda anlattığım gibi burada çok güzel bir tatil yapıyorum. Birçok kişiyle tanıştım. Yeni arkadaşlarım oldu. Burada yerli turistlerin yanı sıra İrlandalı ve İskoçyalı turistler de var.

.....(b)..... kasaba çok güzel bir yer. Doğa çok güzel. Çevrede çok ilginç tarihî yerler de var. Buradaki turistler denizden çok tarihî yerlerle ilgileniyorlar. Günün birinde senin de bu kasabayı görmeni umuyorum.

Burada kimi(c)..... biliyor musun? Türkiye'deyken bana tanıştırdığın, İskoçya'da beraber çalıştığını söylediğin arkadaşın Ann'i gördüm. Çok şaşırdım. Bir çay bahçesinde oturduk. Dün de(d)..... gittik. Birlikte biraz pastanede(e)..... Dondurmalı pasta yedik. Senden bahsettik. Baharatçılar çarşısına da uğradık. Ann her çeşit baharattan aldı. İskoçya'daki arkadaşları için biraz hediye baktı. Bir sürü şey(f)..... . Onunla çok güzel zaman geçirdik. Hava öyle sıcaktı ki eve gelir gelmez hemen soğuk bir(g)..... Gelecek hafta onunla pikniğe(h).....

Kısacası burada tatilin tadını çıkartıyorum. Senin de buraya yakında gelmeni dört gözle bekliyorum. Sana söylemeyi unuttum. Seni yolcu ettikten sonra İstanbul'dan ayrılırken neredeyse otobüsü kaçıracaktım.

Şimdilik bu kadar. Kendine iyi bak. Seni öpüyorum ve kucaklıyorum. En iyi dileklerle.

Sevgiler,

Derya

en iyi dileklerimle - *with my best wishes*
-in tadını çıkartmak - *to enjoy something*
kasaba - *small town (large village)*
çevre - *environment, surroundings*
-den/-dan çok - *rather than*
ilgilenmek - *to be interested*
günün birinde - *someday, one day*
bir sürü şey - *loads of things*
şaşırmak - *to be surprised*
ayrılmak - *to leave*
kaçırmak - *to miss a vehicle*
Sevgili - *Dear (informal)*
Sayın - *Dear (formal)*
yerli - *local, not foreign*
yanı sıra - *as well as, other than*
doğa - *nature*
jeton - *token*
yolcu etmek - *to see someone off*
piknik - *picnic*
pikniğe gitmek - *to go on a picnic*

E. Read Derya's letter and answer the questions.

1. Helen'e kim mektup yazıyor?
2. Derya nerede kalıyor?
3. Derya kasabada kimi görüyor?
4. Ann arkadaşları için hediye alıyor mu?
5. Derya telefon ederken neden telefon kesiliyor?
6. Helen'e kim telefon ediyor?
7. Derya Ann ile nerede karşılaşılıyor?

F. Read Derya's letter and mark whether the following statements are true or false.

1. Derya İstanbul'da tatil geçiriyor. (T) (F)
2. Derya telefon ederken telefon kesiliyor, çünkü telefon bozuluyor.

(T) (F)

3. Turistler denizle daha çok ilgileniyorlar. (T) (F)
4. Derya Helen'le biraz pastanede oturuyor. (T) (F)
5. Derya Ann'le bir çay bahçesinde oturuyor. (T) (F)
6. Ann arkadaşları için hediye almadı. (T) (F)
7. Derya İstanbul'da otobüsü kaçırdı. (T) (F)

G. Study the translation of the text about the brief history of Turkey in the *Key to the exercises* section.

H. Translate the statements into English.

- a. *Işıkları aç.*
- b. *Televizyonun sesini biraz açtım.*
- c. *Radyonun sesini kısar mısın lütfen? Çok gürültü var.*
- d. *Burası çok karanlık. Lambayı yak.*
- e. *Büyük olanı tercih ederim.*
- f. *Öyle soğuktu ki, kaloriferi yaktık.*
- g. *O kadar heyecanlandım ki, kalbim duracak zannettim.*
- h. *Onu gördüğümü çoktan unutmuştum.*
- i. *Öyle muthuydum ki iş yerindeki herkese sarılabılırdim.*
- j. *Onu öyle seviyorum ki onu kucakladım.*

-e/-a sarılmak - to hug

heyecanlanmak - to get/be excited

-i/-ı/-ü/-u kucaklamak - to hug

I. Fill in the blanks using the appropriate *past continuous tense* suffixes. The first lines have been given as examples.

konuşmak

- a Ben konuşuyor muydum?
- b Sen konuş..... ?
- c O konuş..... ?
- d Biz konuş..... ?
- e Siz konuş..... ?

f Onlar konuş..... ?

içmek

g Ben bira içmiyor muydum?

h Sen bira iç..... ?

i O bira iç..... ?

j Biz bira iç..... ?

k Siz bira iç..... ?

l Onlar bira iç..... ?

bilmek

m Ben onu biliyordum.

n Sen onu

o O onu

p Biz onu

q Siz onu

r Onlar onu

J. Fill in the blanks using the appropriate *past continuous tense* suffixes. The first lines have been given as examples.

hatırlamak

a Ben hatırlamıyor muydum?

b Sen hatırla..... ?

c O hatırla..... ?

d Biz hatırla..... ?

e Siz hatırla..... ?

f Onlar hatırla..... ?

düşünmek

g Ben düşünmüyordum.

h Sen düşün.....

i O düşün.....

j Biz düşün.....

k Siz düşün.....

l Onlar düşün.....

konuşmak

m Ben konuşmuyordum.

n Sen konuş.....

o O konuş.....

p Biz konuş.....

q Siz konuş.....

r Onlar konuş.....

K. Fill in the blanks with the correct tense forms. Add the related personal endings.

present continuous

(ben) geliyorum

(sen)

(o)

(biz)

(siz)

(onlar)

past definite

(ben)

(sen) özledin

(o)

(biz)

(siz)

(onlar)

future

(ben)

(sen)

(o) evlenecek

(biz)

(siz)

(onlar)

past indefinite

(ben)
(sen)
(o)
(biz) varmışsınız
(siz)
(onlar)

present

(ben)
(sen)
(o)
(biz)
(siz) gidersiniz
(onlar)

past continuous

(ben)
(sen)
(o)
(biz)
(siz)
(onlar) uyuyordu/uyuyorlardı

future in the past

(ben) yiyecektim
(sen)
(o)
(biz)
(siz)
(onlar)

past perfect

(ben)
(sen) almıştın
(o)
(biz)
(siz)

(onlar)

passive (past)

(ben)

(sen)

(o) uyandırıldı

(biz)

(siz)

(onlar)

if (present)

(ben)

(sen)

(o)

(biz) içersek

(siz)

(onlar)

must not

(ben)

(sen)

(o)

(biz)

(siz) yapmamalısınız

(onlar)

can (present)

(ben)

(sen)

(o)

(biz)

(siz)

(onlar) gönderebilir/gönderebilirler

must

(ben) çalışmalıyım

(sen)

(o)
(biz)
(siz)
(onlar)

causative

(ben)
(sen) taşıttın
(o)
(biz)
(siz)
(onlar)

used to

(ben)
(sen)
(o) oynardı
(biz)
(siz)
(onlar)

L. Put the correct endings after *var* and *yok*.

present

(ben) varım
(sen)
(o)
(biz)
(siz)
(onlar)

past

(ben)
(sen) vardın
(o)
(biz)
(siz)
(onlar)

past indefinite

(ben)
(sen)
(o) varmış
(biz)
(siz)
(onlar)

when/while

(ben)
(sen)
(o)
(biz) varken
(siz)
(onlar)

if

(ben)
(sen)
(o)
(biz)
(siz) varsanız
(onlar)

present

(ben) yokum
(sen)
(o)
(biz)
(siz)
(onlar)

past

(ben)
(sen) yoktun
(o)

(biz)
(siz)
(onlar)

past indefinite

(ben)
(sen)
(o) yokmuş
(biz)
(siz)
(onlar)

when/while

(ben)
(sen)
(o)
(biz) yokken
(siz)
(onlar)

if

(ben)
(sen)
(o)
(biz)
(siz) yoksanız
(onlar)

Turkish proverbs

Here are some Turkish proverbs:

Ağaç yaşken eğilir.

Literally, it means: The tree is bent when it is green.

Meaning: You can train somebody in the early years.

(You can't teach an old dog new tricks.)

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Literally, it means: What does one hand have? Two hands have a sound.

Meaning: People work better if they cooperate.

Damlaya damlaya göl olur.

Literally, it means: Drop by drop it becomes a lake.

(Many a mickle makes a muckle.)

Gülü seven dikenine katlanır.

Literal translation is: The one, who loves a rose, endures its thorn.

Meaning: If you love somebody/something, you accept her/his/its undesirable attributes.

(Love me, love my dog.)

Denize düşen yılanı sarılır.

Literally, the meaning is: He who falls into the sea takes hold (even) of a snake.

Meaning: If you are in bad circumstances, you may even have to choose an unpleasant alternative for help.

Her horoz kendi çöplüğünde öter.

Literally, it means: Every rooster crows on its own dunghill.

(Every rooster crows in its own pen.)

Meaning: People are more courageous when they are in their own territory.

Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.

Literal meaning is: The one, who has burnt his/her mouth when drinking

milk, will blow yogurt before eating it.

Meaning: Once you have had a bad experience, the next time you will be cautious even in the least dangerous situation.

Ayağını yorganına göre uzat.

Literally, it is: Stretch your feet to the size of your duvet.

It means: Don't spend more than your means.

Ne ekersen onu biçersin.

Its literal meaning is: You harvest what you sow.

Meaning: Your past actions are responsible for the present situation or you get what you put into it.

(You reap what you sow.)

Dereyi görmeden paçaları sıvama.

Literally, it means: Do not roll up your trousers before you see the stream.

Meaning: Don't be too eager and hopeful about an outcome.

(Don't count your chickens before they are hatched.)

Her koyun kendi bacağından asılır.

Its literal meaning is: Every sheep is hung by its own leg.

Meaning: Everybody is responsible for their own actions.

Davulun sesi uzaktan hoş gelir.

Literally, it means: The sound of a drum sounds nicely from a distance.

(The grass always looks greener on the other side.)

yaş - wet

eğilmek - to bend

çöplük - the tip

katlanmak - to put up with, to endure

sarılmak - to take hold of, to hug

paça - lower part of the trouser leg

uzatmak - to stretch, to extend

ötmek - to crow, to hoot

atasözü - proverb

damlamak - to drip

damla - *drop*

göl - *lake*

diken - *thorn*

yılan - *snake*

horoz - *rooster*

yanmak - *to burn*

üflemek - *to blow*

ekmek - *to sow, bread*

biçmek - *to harvest*

dere - *stream*

sıvamak - *to roll up*

asmak - *to hang*

davul - *drum*

Turkish idioms

And here are some Turkish idioms:

adam gibi

Literally: like a man

It means: properly, proper

İşini adam gibi yap.

Do your job properly.

doğru dürüst

Literally: right honest

It means: properly, proper

İşini doğru dürüst yap.

Do your job properly.

iki ayağını bir pabuca sokmak

Literally: to put two feet in one shoe

Meaning: to make someone rush to do something immediately.

Patron, “İşler çarşambaya kadar bitecek,” dedi, iki ayağımı bir pabuca soktu.

burnundan gelmek

Literally: coming from his/her nose

Meaning: to suffer, to feel sick and tired

Bodrum’a tatile gittik. Diş ağrım yüzünden tatil burnumuzdan geldi.

We have been to Bodrum. Because of my toothache, we suffered on the holiday.

bir çuval inciri berbat etmek

Literally: to spoil a bagful of fig

Meaning: You put so much effort into doing something. Everything is going very well, but you make a silly mistake and spoil everything.

(To upset the apple-cart)

Sakarlığı yüzünden bir çuval inciri berbat etti.

He spoiled everything because of his clumsiness.

başkasının ipiyle kuyuya inmek

Literally: to go down a well with someone else's rope.

Meaning: You cannot trust, rely on someone else.

Onun ipiyle kuyuya inilmez.

You cannot trust/rely on him.

bir taşla iki kuş vurmak

To kill two birds with one stone.

Hem tatil yaptı, hem de para kazandı. Bir taşla iki kuş vurdu.

He both had a holiday and made money. He killed two birds with one stone.

canı çekmek

Meaning: to fancy, to crave for

Elmalar öyle güzel görünüyordu ki, çok canım çekti.

The apples were looking so nice that I fancied them.

dalga geçmek

Meaning: to make fun of, to kid

Adamın elbisesi öyle komikti ki, adamla dalga geçtiler.

The man's suit was so funny that they made fun of him.

findık kabuğunu doldurmaz

Literally, it means: It does not fill a nutshell.

Meaning: unimportant

Fındık kabuğunu doldurmayacak bir şey için kavga ettiler.

They fought for a silly thing.

ortada fol yok, yumurta yok

Literally, it means: There is no nest, no egg.

Meaning: There is no apparent reason.

Ortada fol yok, yumurta yokken tartışılar.

They quarrelled when there was no apparent reason whatsoever.

sıkmak - to squeeze, to embarrass

canı sıkılmak - to be/get bored

dalga - wave, trick (slang)
ortada - obvious, apparent, in the middle
inmek - to go/climb down
berbat etmek - to spoil
sokmak - to insert, to put in
pabuç - shoe
kabuk - shell, skin
findık - hazelnut
ip - string, rope
fol - nest
incir - fig
can - life, soul, spirit
patron - boss
taş - stone
sakar - clumsy
sakarlık - clumsiness
kuyu - well
deyim - idiom
çuval - sack, bag

tabanları yağlamak

Literally: to oil the soles

Meaning: to take to one's heels, to run off

Adam çantayı kaptıktan sonra tabanları yağladı.

The man ran off after snatching the bag.

hoşa gitmek

Literally: to go to nice/pleasant

Meaning: to like

Film hoşuma gitti.

I liked the film.

hoş görmek

Literally: to see nicely

Meaning: to tolerate

Öğretmen öğrenciyi hoş gördü.

The teacher tolerated the student.

olsa olsa

Literally: if it is it is

Meaning: at the very most

Olsa olsa 10 TL dir.

I don't think it is more than 10 TL.

(At the very most, it is 10 TL)

You also often hear swear words every day. Here are some 'midrange'
Turkish swear words and phrases:

Cehenneme git!

Go to hell!

Cehennemin dibine git!

Literally: Go to the bottom of hell!

Cehenneme kadar yolun var!

You can go to hell for all I care!

Cehennemin dibine kadar yolun var!

Literally: You can go to the bottom of hell for all I care!

Eşek!

Donkey!

Eşşoğlu eşek!

Son of a donkey!

Lanet olsun!

Bloody hell!

Damn it!

Lanet olası!

Bloody!

Kör olası!

Bloody!

Literally: May he become blind!

Geberesi!

Literally: May he die!

Defol!

Clear off!

Allah kahretsin!

Damn it!

Allah belanı versin!

Damn you!

taban - *sole, base*

yağlamak - *to oil*

kapmak - *to snatch*

cehennem - *hell*

lanet - *damn*

kör - *blind*

bela - *trouble*

küfür - *swear word*

A Turkish restaurant menu

And here, by way of contrast, is a traditional Turkish restaurant menu:

ÇORBALAR

SOUPS

Domates çorbası *Tomato soup*

Sebze çorbası *Vegetable soup*

Mercimek çorbası *Lentil soup*

Tavuk çorbası *Chicken soup*

Yayla çorbası *Yogurt soup*

Ezogelin çorbası *Red lentil soup*

Tarhana çorbası *Soup with dried yogurt and flour*

PİLAVLAR

RICE

Tereyağlı pilav *Rice with butter*

Şehriyeli pilav *Rice with vermicelli*

Fasulyeli pilav *Rice with white beans*

Bulgur pilavı *Bulgur rice*

MAKARNA – HAMUR İŞLERİ

PASTA – PASTRY DISHES

Domatesli makarna *Pasta with tomato*

Kıymalı makarna *Pasta with minced meat*

Peynirli makarna *Pasta with cheese*

İspanaklı börek *Pastry with spinach*

Peynirli börek *Pastry with cheese filling*

ETLİ SEBZE YEMEKLERİ

STEW DISHES

Biber dolma *Stuffed green pepper with minced meat*

Patlıcan musakka *Aubergines with minced meat*

Karnıyarık *Aubergines with minced meat filling*

Yaprak dolma *Stuffed grape leaves with minced meat*
Ispanak *Spinach*
Karnabahar *Cauliflower*
Kuru fasulye *White beans*
Bezelye *Pea stew*
Türlü *Stew with mixed vegetables*
Güveç *Casserole*

IZGARA ETLER

GRILLED MEATS

Kuzu şiş ızgara *Lamb shish kebab*
Kuzu pirzola *Lamb cutlets*
Dana bonfile *Beef tenderloin*
Dana biftek *Beefsteak*
Ciğer ızgara *Lamb's liver grilled*
Tavuk şiş ızgara *Chicken shish kebab*
Köfte *Meat balls*
Döner kebab *Doner kebab*
İskender kebab *Doner kebab with yogurt and sauce*

ZEYTİNYAĞLI YEMEKLER

COLD DISHES IN OLIVE OIL

Zeytinyağlı yaprak dolma *Stuffed grape leaves with rice*
Zeytinyağlı biber dolma *Stuffed green pepper with rice*
Zeytinyağlı lahana dolma *Stuffed cabbage leaves with rice*
Zeytinyağlı pırasa *Leek in olive oil*
Zeytinyağlı fasulye *Stringless beans in olive oil*
İmambayıldı *Aubergines with onions*
Barbunya pilaki *Roman beans*

SALATALAR

SALAD

Yeşil salata *Green salad*
Çoban salata *Shepherd's salad*
Cacık *Yogurt with chopped cucumber*

TATLILAR

DESSERTS

Baklava *Layered pastry filled with nuts or pistachio*

Kadayıf *Shredded pastry in syrup*

Şekerpare *Pastry in small cake shape, in syrup*

Revani *Sweet semolina pastry*

Tulumba *Semolina doughnut in syrup*

Muhallebi *Rice pudding*

Key to the exercises

Note that the answers to the questions in all the exercises may vary according to your actual name, where you are from, where you live, what you do or what you want to say.

Unit 1 - Key.

A 1 Adım Nergis. 2 Ankaralıyım / Londralıyım or Türk'üm. 3 Ankara'da oturuyorum. 4 Öğrenciyim.

B a İyiyim b Teşekkür ederim c Nerelisiniz d oturuyorum e oturuyorsunuz f ne iş yapıyorsunuz

C a Siz nerelisiniz b Ne iş yapıyorsunuz

D a Nerelisin b Nerede oturuyorsun c nerede oturuyorsun

E a Merhaba! Günaydın. Nasılsınız/Nasılsın b Çok iyiyim Teşekkür ederim c Siz nasılsınız / Sen nasılsın d Ben de iyiyim. Teşekkür ederim. e Adınız/Adın ne f Adım Mary. g Soyadınız/Soyadın ne h Soyadım Brown.

i Nerelisiniz/Nerelisin j Londralıyım k Nerede oturuyorsunuz/Oturuyorsun l Londra'da oturuyorum. Sizin adınız ne/Senin adın ne m Benim adım Cemil. Soyadım Tan. n Türk'üm. o Ne iş yapıyorsunuz/yapıyorsun? p Doktorum. Siz ne iş yapıyorsunuz/Sen ne iş yapıyorsun q Ben sekreterim. r Memnun oldum Mary. s Ben de memnun oldum. t Hoşça kal Mary. u Hoşça kal.

F a hoş geldiniz/hoş geldin b hoş bulduk c bir şey değil/rica ederim d tamam/oldu/olur e evet f hayır g özür dilerim h görüşürüz i tanıştığımıza memnun oldum j kendine iyi bak k hoşça kal/hoşça

kalın/allahaismarladık/güle güle l merhaba m selam n teşekkür ederim o sağ ol/sağ olun/teşekkürler p lütfen q iyi akşamlar

G a Sen b Biz c Biz d O/Onlar e O/Onlar f Ben g Ben h Biz i Siz j Biz k Sen l Siz

H ekmekler saatler kirazlar erkekler kitaplar bavullar anahtarlar kazlar insanlar çantalar pantolonlar bayanlar kadınlar adalar defterler gözlükler domatesler kutular ayaklar paralar piller okullar patatesler dişler şehirler güller eller haberler

I 1 Su sıcak değil. 2 (O) çirkin değil. 3 (O) (bir) masa değil. 4 (O) kötü değil.

J 1 mi 2 mı 3 mü 4 mu 5 mı 6 mü 7 mi 8 mu 9 mi 10 mu

K 1 Su sıcak değil mi? **2** O çirkin değil mi? **3.** O (bir) masa değil mi? **4** O kötü değil mi?

L 1 Nermin öğrenci. Nermin öğrenci değil. **2** Ayşe ev hanımı. Ayşe ev hanımı değil. **3** Ahmet profesör. Ahmet profesör değil. **4** Altan doktor. Altan doktor değil.

M 1 a um b sun c d uz e sunuz f lar **2** a yım b sin c d yiz e siniz f ler **3** a yım b sin c d yız e siniz f lar **4** a yum b sin c d ız e siniz f lar

N 1 Ben bir öğrenci değilim. **2** Sen iyi değilsin. **3** O mutlu değil. **4** Biz arkadaş değiliz. **5** Sen hazır değilsin. **6** Onlar aptal değil.

O 1 mıyız **2** değil miyiz **3** mü **4** mu **5** misiniz **6** değil mi/değiller mi **7** mısın **8** misin **9** değil misin **10** mı

P a seksen sekiz **b** doksan dokuz **c** iki yüz yetmiş beş **d** altı milyon iki yüz on sekiz bin dört yüz elli dokuz **e** beş yüz kırk yedi bin üç yüz on sekiz **f** yedi yüz yirmi altı bin beş yüz bir **g** dokuz yüz doksan dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz **h** dört bin sekiz yüz seksen dokuz

Q key, çanta, ekmek, köpek, suitcase, city/town, masa, para, door, otobüs, araba, gün, window, aeroplane, deniz, saat

Unit 2 - Key.

A a yüzmüyor musun? **b** yüzmüyorum **c** yapıyorum **d** gidiyorum **e** gelmiyor musun? **f** gelmiyorum **g** kalıyorum **h** alışveriş yapmıyor muyuz? **i** geliyor

B a Bu ne? **b** Bu bir sandalye. **c** Bu kim? **d** Bu bir pilot. **e** Bu kim? **f** Bu Taner. **g** Taner ne iş yapıyor? **h** O bir gazeteci.

C al-alma sat-satma yüz-yüzme yap-yapma bak-bakma aç-açma kapat-kapatma seyret-seyretme dur-durma dinle-dinleme bağır-bağırma at-atma kullan-kullanma

D b -iyorsun **c** -iyor **d** -iyoruz **e** -iyorsunuz **f** -iyor/-iyorlar **h** -iyorsun **i** -iyor **j** -iyoruz **k** -iyorsunuz **l** -iyor/-iyorlar **n** -üyorsun **o** -üyor **p** -üyoruz **q** -üyorsunuz **r** -üyor/-üyorlar **t** -uyorsun **u** -uyor **v** -uyoruz **w** -uyorsunuz **x** -uyor/-uyorlar

E 1 Hayır, (Hakan pazar günleri) erken kalkmıyor. **2** Hayır, (Nilgün ve Hasan Pazar günü) çalışmıyor/çalışmıyorlar. **3** Hayır, (Hakan maç) seyretmiyor. **4** Hayır, (Nilgün araba) yıkamıyor. **5.** Evet, (Hasan gitar) çalıyor.

F 1 Tatile gidiyor musun/gidiyor musunuz? **2** Şimdi müzik dinliyor

musun/dinliyor musunuz? **3** Pazar günleri araba yıkıyor musun/yıkıyor musunuz? **4** Nermin nereye gidiyor? **5** Şu anda ne yapıyorsun/yapıyorsunuz? / Şu anda ne okuyorsun/okuyorsunuz? **6** (Sen) çay içiyor musun? **7** Yarın nereye gidiyorsun/gidiyorsunuz? / Yarın ne yapıyorsun/yapıyorsunuz?

G **1** Şimdi Türkçe öğreniyorum. **2** Yarın çalışıyorum. **3** Hafta sonu evde dinleniyoruz. **4** (Evet) her akşam televizyon seyrediyorum. (Hayır) her akşam televizyon seyretilmiyorum. **5** (Evet) şu anda araba sürüyorum. (Hayır) şu anda araba sürmüyorum. **6** (Hayır) sık sık

alışveriş yapmıyoruz. **7** (Evet) her gün çalışıyorum. (Hayır) her gün çalışmıyorum. **8** (Evet) her gün işe gidiyorum. (Hayır) her gün işe gitmiyorum. **9** Ayşe şimdi okuyor. **10** Nilgün şimdi yemek pişiriyor.

H **1** Ne iş yapıyorsunuz/yapıyorsun? **2** Ben bir aşçıyım. **3** (Ben) bir okulda çalışıyorum. **4** Her gün yemek pişiriyorum. **5** Ben (bir) öğrenciyim. **6** Şaka yapıyorsun/yapıyorsunuz. **7** Ahmet şu anda meşgul.

I **b** -mıyorsun **c** -mıyor **d** -mıyoruz **e** -mıyorsunuz **f** -mıyor/-mıyorlar **h** -mıyorsun **i** -miyor **j** -mıyoruz **k** -mıyorsunuz **l** -mıyor/-mıyorlar **n** -müyorsun **o** -müyor **p** -müyoruz **q** -müyorsunuz **r** -müyor/-müyorlar

J **1** Ben şu anda yemek yapıyorum. **2** Sen kahve içmiyor musun? **3** Biz şu anda radyo dinliyoruz. **4** Ayşe şu anda temizlik yapıyor. **5** Ben şu anda bulaşık yıkıyorum **6** O çamaşır yıkıyor. **7** O bugün çalışmıyor. **8** Sen şimdi gidiyor musun?

K **1** -um **2** -iyoruz **3** -iyor musunuz **4** -ıyor **5** -iyor/-iyorlar **6** -sunuz **7** -uz **8** -iyor **9** -iyorum **10** -iyorum **11** -iyor **12** -iyorum **13** -iyor **14** -sun **15** -iyor **16** -iyor **17** -iyoruz **18** -iyorum **19** -sun **20** -iyor **21** -iyorum **22** -iyoruz **23** -uyor **24** -iyoruz **25** -iyor/-iyorlar

L **b** -uyor musun **c** -uyor mu **d** -uyor muyuz **e** -uyor musunuz **f** -uyor mu/-uyorlar mı **h** fırçalıyor musun **i** fırçalıyor mu **j** fırçalıyor muyuz **k** fırçalıyor musunuz **l** fırçalıyor mu/fırçalıyorlar mı **n** biliyor musun **o** biliyor mu **p** biliyor muyuz **q** biliyor musunuz **r** biliyor mu/biliyorlar mı

M **b** -mıyor musun **c** -mıyor mu **d** -mıyor muyuz **e** -mıyor musunuz **f** -mıyor mu/-mıyorlar mı **h** -müyor musun **i** -müyor mu **j** -müyor muyuz **k** -müyor musunuz **l** -müyor mu/-müyorlar mı **n** unutmuyor musun **o** unutmuyor mu **p** unutmuyor muyuz **q** unutmuyor musunuz **r** unutmuyor mu/unutmuyorlar mı

Unit 3 - Key.

A a kalkıyorsun b yapıyorum c çalışıyorsun d çıkıyorum e gidiyorum

B 1 Gülnaz sabah altıda kalkıyor. 2 Kahvaltı yapıyor ve işe gidiyor. 3 Gülnaz hemşire. 4 Bir hastanede çalışıyor. 5 Pınar sekreter. Bir büroda çalışıyor. 6 Hayır, Pınar sabahleyin kahvaltı yapmıyor. 7 Pınar saat yedide evden çıkıyor. 8 Hayır, Pınar eve erken gelmiyor. Geç geliyor.

C 1 Ankara'dan geliyorum. 2 Bodrum'a gidiyoruz. 3 Sabah yedide kalkıyorum. 4 Peynir, reçel, yağ ve zeytin yiyorum. 5 Kırk altı yaşındayım. 6 Akşam eve altı buçukta geliyorum. 7 Bugün günlerden Çarşamba. 8 Şimdi saat dokuza çeyrek var. 9 (Evet) doktorum. (Hayır) doktor değilim.

D a Biz bir ev almak istiyoruz. b O hamburger yemek istiyor. c Ben kola içmek istiyorum. d Nermin bir kilo patates almak istiyor. e Ben kitap okumak istiyorum. f Ben bu gece erken yatmak istiyorum. g Tatilde İstanbul'a gitmek istiyoruz.

E 1 -da 2 mı / değil mi 3 -a 4 -da 5 -da 6 -e, -le 7 -da 8 -a 9 -dan 10 -e, -de 11 -da, -ya

F 1 İngiltere'de çok yağmur yağıyor mu? 2 Tatile ne zaman gidiyorsunuz? 3 İşe neyle gidiyorsun? 4 Saat kaç? 5 Film kaçta bitiyor?

G a (Saat) beşe beş var. b (Saat) on ikiye çeyrek var. c (Saat) on biri yirmi geçe. d (Saat) altıda. e (Saat) üçü on geçe. f (Saat) dokuza çeyrek kala. g (Saat) sekizi çeyrek geçiyor. h (Saat) yediyi yirmi beş geçiyor. i (Saat) ikiyi çeyrek geçe.

H 2 -sin Where are you? 3 Where is he/she/it? 4 -yiz Where are we? 5 -siniz Where are you? 6 / -ler Where are they?

I 1 What's the time? 2 How many hours? 3 At what time? 4 How much is the watch/clock?

J 1 kaç 2 kaç 3 kaç 4 kaç 5 kaçta 6 kaç 7 kaç 8 kaçta 9 kaç 10 kaç

K a It's twenty past twelve. b The plane comes from London at eight. c The train comes from Ankara at ten to eight. d It is quarter past ten. e It is quarter to ten. f It's twenty five to two. g The plane is leaving at quarter past seven. h The train departs at quarter to six. i The plane arrives at seven. j I want to buy a car. k Do you want to drink beer? l We are waiting in the queue.

L 1 yıl/sene 2 quite 3 otuzuncu 4 to be/get tired 5 neşeli 6 glass 7 hareket etmek/kalkmak 8 ne kadar?/kaç lira?/kaç para?/kaç?

M tembel (*lazy*), komik (*funny*), mutlu (*happy*), mutsuz (*unhappy*),

çalışkan (*hardworking*), nazik (*kind*), kötü (*bad*), kibar (*kind, polite*), zeki (*intelligent*), yetenekli (*skilful*)

Unit 4 - Key.

A 1 (Evet) (çay) şekerli. (Hayır) (çay) (şekerli) değil. 2 (Evet) (yemek) tuzlu. (Hayır) (yemek) (tuzlu) değil. 3 (Evet) (evde) (bilgisayar) var. (Hayır) (evde) (bilgisayar) yok. 4 (Bunlar) mektup. 5 (Hayır) (yaşlı) değilim. 6 Sabah yedide kalkıyorum. 7 (Öğleyin) on ikide (yemek) yiyorum. 8 (İşe) arabayla/otobüsle/yürüyerek gidiyorum. 9 (Akşam) (saat) sekizde (eve) (geliyorum). 10 (Saat) onda (yatıyorum).

B 1 Altan Bey muhasebeci. 2 (Nermin akşamları çoğunlukla) odasında oturuyor. (Bazen kitap okuyor, bazen bilgisayarda çalışıyor.) 3 Hayır, Ayşe Hanım gazeteci değil. 4 Hayır, (Nermin) okula arabayla gitmiyor. Bisikletle gidiyor. 5 Hayır, (dışarı çıkmıyor.) 6 Çünkü arkadaşlarıyla geziyor.

C 1 -li 2 -lı 3 -lı 4 -sız 5 -sız 6 -lı 7 -siz 8 -lı 9 -sız 10 -sız

D 1 O güzel mi? 2 Cüzdanda para var mı? 3 Bisiklet ne renk? 4 Bahçede ne/neler var? 5 Sen çirkin misin? 6 Türkçe zor mu? 7 Plajda insanlar var mı? 8 Onlar nereli? 9 İyi misin? 10 Ayşe hasta mı?

E a ediyor b ev c telefon d yapıyor e iyi f değil g kötü h yüzüyor/yüzüyorlar i gönderiyorum j geliyor

F 1-d 2-g 3-m 4-a 5-k 6-b 7-f 8-h 9-j 10-c 11-e 12-l 13-i 14-p 15-o

G (sen) uyu, (o) uyusun, (siz) uyuyun, (onlar) uyusun/uyusunlar (sen) bekle, (o) beklesin, (siz) bekleyin, (onlar) beklesin/beklesinler (sen) konuşma, (o) konuşmasın, (siz) konuşmayın, (onlar) konuşmasın/konuşmasınlar (sen) düşünme, (o) düşünmesin, (siz) düşünmeyin, (onlar) düşünmesin/düşünmesinler

H b şişmansın c şişman d şişmanız e şişmansınız f şişman/şişmanlar h değilsin i değil j değiliz k değilsiniz l değil/değiller n ciddisin o ciddi p ciddiyiz q ciddisiniz r ciddi/ciddiler t değilsin u değil v değiliz w değilsiniz x değil/değiller

I 1 -tır 2 -tur 3 -tır 4 -dir 5 -dır 6 -tır

J 1 -lı 2 -lı 3 -li 4 -lı 5 -lı 6 -lı 7 -lu

K sandalye (*chair*), masa (*table*), ütü (*iron*), halı (*carpet*), buzdolabı (*fridge*)

Unit 5 - Key.

A a Dün caddede Ali'yi gördüm. b Hiç İstanbul'a gittin mi/gittiniz mi? c

Tatilde sadece üç kere/kez/sefer yüzdüm. **d** Dün gece hiç uyumadım. **e** Dün nereye gittin/gittiniz? **f** Geçen yıl bir ev sattı. **g** Manavdan bir kilo üzüm aldım. **h** Hiç İskender yedin mi? **i** Bir dakika önce bahçede bir köpek yok muydu? **j** Fatura/hesap ödedim. **k** Onlar neredeydi/neredeydiler? **l** Uçak altıda kalktı.

B 1 miydi 2 -di 3 değildi 4 miydi 5 -ydi 6 değildi 7 -di 8 değildi 9 müydü 10 değildi

C 2 -ydin Where were you? 3 -ydi Where was he/she/it? 4 -ydik Where were we? 5 -ydiniz Where were you? 6 -ydi/-ydiler Where were they?

D 1-g 2-f 3-h 4-d 5-a 6-b 7-c 8-e

E 1 (Hayır) (dün araba) yıkamadım. (Evet) (dün araba) yıkadım. 2 (Hayır) (onlar geçen yaz Kıbrıs'a) gitmediler. (Evet) gittiler. 3 (Hayır) (bavulda havlu) yoktu. (Evet) (bavulda havlu) vardı. 4 (Hayır) (otel) dolu değildi. (Evet) (otel) doluydu.

F Altan Bey ve eşi Ayşe Hanım dün saat beşte kalktılar. Altan Bey önce duş aldı, sonra giyindi. Ayşe Hanım kahvaltı hazırladı. Nermin altıda kalktı. Hep birlikte kahvaltı ettiler. Radyo dinlediler. Daha sonra, Altan Bey arabaya bindi, işe gitti. Nermin yedide dışarı çıktı, bisikletle okula gitti. Ayşe Hanım bütün gün evde ev işi yaptı. Altan Bey akşam saat altıda eve geldi. Nermin arkadaşlarıyla buluştu. Eve geç geldi. Yedide hep birlikte yemek yediler. Sonra kahve içtiler, televizyon seyrettiler, sohbet ettiler. Altan Bey gazete okudu.

Nermin bilgisayarda çalıştı. Erken yattılar.

G 1 Masada bilgisayar yok. 2 Sinemada arkadaşlar yoktu. 3 Yemek yemedin mi? 4 Film iyi değildi. 5 Anlamadım. 6 Susamadım. 7 Üzülmedim.

H b -tun mu c -tu mu d -tuk mu e -tunuz mu f -tu mu/-tular mı h -dın mı i -dı mı j -dık mı k -dınız mı l -dı mı/-dılar mı n -din mi o -di mi p -dik mi q -diniz mi r -di mi/-diler mi

I b -madın c -madı d -madık e -madınız f -madı/-madılar h -medin i -medi j -medik k -mediniz l -medi/-mediler n -madın o -madı p -madık q -madınız r -madı/-madılar

J b -madın mı c -madı mı d -madık mı e -madınız mı f -madı mı/-madılar mı h -medin mi i -medi mi j -medik mi k -mediniz mi l -medi mi/-mediler mi n -medin mi o -medi mi p -medik mi q -mediniz mi r -medi mi/-mediler mi

K b -dun c -du d -duk e -dunuz f -du/-dular h -tin i -ti j -tik k -tiniz l -

ti/-tiler **n** -tin **o** -ti **p** -tik **q** -tiniz **r** -ti/-tiler

L a Adam uzun boylu muydu? **b** Evet, adam uzun boyluydu. **c** Hayır, adam uzun boylu değildi. **d** O sekreter değil miydi? **e** Hasta değil miydin/miydiniz? **f** Onlar mutlu değil miydi/değiller miydi? **g** Ben kızgın mıydım? **h** Sen şişman değildin. **i** Onlar ciddi miydi/ciddi miydiler?

Unit 6 - Key

A (biz) yürüyelim (ben) okuyayım mı, (biz) okuyalım mı (ben) uyuyayım, (biz) uyuyalım (ben) içmeyeyim mi, (biz) içmeyelim mi (ben) almayayım, (biz) almayalım

B 1 Shall we have tea? **2** Shall I help? **3** I'll/I should buy two kilos of tomatoes. (Let me buy two kilos of tomatoes.) **4** Let me help. **5** Let's sit. **6** Let's not do anything. **7** Let's stroll.

C 1 -meyelim mi? **2** -yeyim **3** -yelim mi? **4** -yalım mı? **5** -ayım **6** -yelim mi? **7** -alım mı?

D 1 Pazardan geliyor. **2** İki torba taşıyor. **3** Genç bir oğlan. / Delikanlı. **4** Yaşlı bir kadın var. **5** Hayır, (delikanlı eve) girmiyor. **6** (Yaşlı kadın delikanlıya) börek veriyor.

E 1 F **2** F **3** T **4** F **5** T **6** T

F 1 camcı **2** benzinci **3** fırıncı **4** kitapçı **5** çöpçü

G 1 (Nilgün restoranda) ızgara uskumru, midye tava, salata ve kırmızı şarap (sipariş veriyor). **2** (Hüseyin restoranda) meze, çorba, şiş köfte ve rakı ısmarlıyor. **3** Hayır, (Hüseyin kırmızı şarap) içmiyor. **4** (Hüseyin) Rakı tercih ediyor. **5** Hayır, (Nilgün) çorba içmiyor. **6** Evet, (Hüseyin garsona bahşiş) veriyor.

H a Kahve içelim mi? **b** Yardım edeyim mi? **c** Kapıyı kapatayım. **d** Ceketini / ceketinizi alayım. **e** Çay yapayım mı? **f** Film seyredelim mi?

I 1 biraz **2** driver **3** çok / birçok **4** estate agent **5** kaç tane? **6** çok **7** kaybetmek **8** shoe store / shoe seller **9** mechanic / repair shop **10** tercih etmek **11** to miss (someone) **12** yardım etmek **13** to send **14** postane **15** to carry **16** to offer something to someone **17** benzin istasyonu/benzinci **18** street / avenue

J berber (*barbershop*), kuaför (*hairdresser's*), restoran / lokanta (*restaurant*), manav (*greengrocer's*), sinema (*cinema*)

Unit 7 - Key

A 1 -te, -da **2** -te **3** b-ım(çorabım)/-larım(çoraplarım) **4** -ın, -nin **5** -ta **6** -

nda 7 -te 8 -te 9 -da

B 1 benzin istasyonu 2 cep telefonu 3 banka kartı 4 yolcu uçağı 5 konser salonu 6 diş fırçası 7 kül tablası 8 yaz mevsimi 9 çöp kutusu 10 mercimek çorbası 11 araba lastiğı 12 elektrik faturası 13 kibrit kutusu 14 başvuru formu 15 biber dolması 16 uzay mekiğı 17 mutfak dolabı 18 nişan yüzüğü

C 1 kadının ayakkabısı 2 çocuğun şapkası 3 evin bahçesi 4 kadının çantası 5 arabanın penceresi 6 çikolatanın kutusu 7 köpeğin tasmaı 8 kitabın sayfası 9 çiçeğin rengi 10 portakalın yarısı

D 1 onun / onların 2 sizin 3 onun / onların 4 benim 5 bizim 6 onun / onların 7 benim 8 senin / onun / onların 9 sizin 10 onun / onların 11 benim 12 benim

E a Bu benim kapı kilidim. b Bu onun güneş gözlüğü mü? c Ambalaj kâğıdı nerede? d Senin güneş gözlüğün burada. e Arabamın lastiğı patladı. f Mektubun zarfı kırmızı. g Atatürk modern Türkiye'nin kurucusudur.

F 1 Bu çanta benim. 2 Evet, bu ev benim. 3 Hayır, arabam yok. 4 Evet, (o CD) benimki. 5 İki çocuğum var. 6 Hayır, bu benimki değil.

G 1 -da, musun 2 -nin, -nın 3 -dan, ye 4 -nın 5 -in, -nın

H a benim ağacım b senin çocuğun c Atatürk Caddesi d onların mektubu e senin çiçeğin f onun çocukları g senin dudağın h benim koltuğum i Nermin'in bardağı j Mehmet'in güneş gözlüğü k Arzu'nun köpeğı l kitabın sayfası m senin ayağın n onun yüzüğü

I 1 hareket saati / kalkış saati 2 ever, never, none, any, at all 3 varış saati 4 small change 5 telephone number 6 glass 7 cep 8 clothes / clothing

J pencere (*window*), kapı (*door*), banyo (*bathroom*), oda (*room*)

K yüzük (*ring*), çanta (*bag*), gözlük (*glasses*), anahtar (*key*)

L pantolon (*trousers*), gömlek (*shirt*), şapka (*hat*), tişört (*t-shirt*)

Unit 8 - Key.

A alacağım, gideceğim, vereceğim, açacağım, çalışmayacağım, yardım edeceğim

B b -yeceksin c -yecek d -yeceğiz e -yeceksiniz f -yecek/-yecekler h - misin i -mi j -miyiz k -misiniz l -mi/-ler mi n -yacaksın o -yacak p - mayacağız q -yacaksınız r -yacak/-yacaklar

C 1 olacak 2 gitmeyecek miyiz 3 olmayacağım 4 çalışacak mısınız 5 konuşmayacağım 6 sigara içmeyecek

D 1 her zaman 2 hiçbir zaman, asla, hiç 3 nadiren 4 hiç 5 muhtemelen 6 henüz, hâlâ, neyse ki

E a Türkiye'nin kuzeyinde Karadeniz var(dır). b İzmir Türkiye'nin batısındadır. c Samsun Türkiye'nin kuzeyindedir. e Yine/gene/tekrar unuttun, değil mi?

F 1 Pazartesi günü temizlikçi için randevu alacaklar. 2 Tesisatçı Çarşamba günü gelecek. 3 Çünkü banyoda kırık fayanslar var. 4 Perdeler için sipariş verecekler. 5 Judy ve David Türkiye'de alışveriş yapacaklar, ev dönecekler. Yeni ev için mobilya, perde, beyaz eşya, halı gibi ev eşyaları alacaklar. 6 Perşembe günü.

Unit 9 - Key.

A a -i b -e c -de d -den/-e e -in f -u g -a h -da i -dan/-a j -un k -yi l -ye m -de n -den/-ye o -nin p Durağ_ı q Durağ_a r Durak_ta s Durak_tan/Durağ_a t Durağ_{ın}

B a Elma suyu içiyorum. b O portakal suyunu içiyor. c Ahmet Ayşe'yi bekliyor. d Sütü içtin mi? e Elmayı ne zaman yedin? f İstanbul'da annesini ve babasını ziyaret ediyor. g Arzu'yu gördün mü? h Onu görmedim. i Ona bir elma verdim. j Sana ne dedi?

C 1 He/she took us to London. 2 He/she offered us meal. 3 I saw you at the market yesterday. 4 What did he tell you? 5 I called them. 6 I've missed her/him.

D a -ten b -ya c -ya d -te e -tan f -nda g -yle h -i i -na j -i k -nda l -le m -e n -de o -a p -de q -e r -de s -de t -e u -le v -de w -da

E a -te b -ten c -e d -te e -e f -de g -a/-da h -dan i -te j -ten k -da l -i m -la n -da o -de p -de q -e r -dan/-ya s -la t -te u -na v -nu

F *object of a verb* suyu yemeği torbayı halıyı dolabı ceket

to suya yemeğe torbaya halıya dolaba cekete

in, on, at, by suda yemekte torbada halıda dolapta ceketle

from sudan yemekten torbadan halıdan dolaptan ceketten

possessive case suyun yemeğin torbanın halının dolabın ceketin

with suyla yemekle torbayla halıyla dolapla ceketle

G a Onu aradın mı? / Ona telefon ettin mi? b Uyumadan önce dişlerimi fırçaladım. c Yarın için giysilerimi hazırladım. d Yüzümü yıkadım. e Dün caddede kimi gördün? f Onu özlüyorum. g Onu seviyorum. h O beni seviyor. i Şu anda evi temizliyorum. j Dün gece yemeği yedin mi? k Dün öğleden sonra arabayı nereye park ettin?

H a Resimleri albüme koydum. **b** Arkadaşımın resimlerini albüme koydum. **c** Arkadaşımın resimlerini dikkatlice albüme koydum. **d** Arkadaşımın resimlerini dikkatlice albümüne koydum.

Unit 10 - Key

A İngiliz misin? Adresiniz ne? Pencereyi açar mısın lütfen? Ne yersin? Bir şey içer misiniz? Kitabı okudunuz mu? Türkçen oldukça iyi. Gömleğin çok güzel. İyi Türkçe konuşuyorsunuz. Ne zaman gideceksiniz? Kendinize iyi bakın. Evin büyük. Yarın ne yapacaksın? İsminiz ne? Çay içtiniz mi? Müsaade eder misin? İzin verir misiniz?

B 1 Erkan postaneye gidiyor. **2** Yaşlı bir kadını görüyor. **3** Yaşlı kadın postaneye gidiyor. **4** Evet, postane açık. **5** Yaşlı kadın bir paket taşıyor. **6** Erkan postaneden pul alıyor ve mektuplarını postalıyor.

C 1 F 2 F 3 T 4 F 5 F 6 F 7 T

D b -ersin (gidersin) **c** -er (gider) **d** -eriz (gideriz) **e** -ersiniz (gidersiniz) **f** -er/-erler (gider/giderler) **h** -arsın **i** -ar **j** -arız **k** -arsınız **l** -ar/-arlar **n** -mezsin **o** -mez **p** -meyiz **q** -mezsiniz **r** -mez/-mezler **t** -mazsın **u** -maz **v** -mayız **w** -mazsınız **x** -maz/-mazlar

E b -ir misin **c** -ir mi **d** -ir miyiz **e** -ir misiniz **f** -ir mi/-irler mi **h** -er misin **i** -er mi **j** -er miyiz **k** -er misiniz **l** -er mi/-erler mi **n** -maz mısın **o** -maz mı **p** -maz mıyız **q** -maz mısınız **r** -maz mı/-mazlar mı **t** -mez misin **u** -mez mi **v** -mez miyiz **w** -mez misiniz **x** -mez mi/-mezler mi

F 1 kalırdı **2** yemek yapmazdı **3** yatardı **4** okurdu **5** yıkamazdı **6** seyretmezdi **7** dinlerdi **8** umursamazdı

G 1 -rken **2** -ince **3** -ünden **4** -uncaya / -ana **5** henüz / daha **6** hâlâ **7** daha **8** -dür / -den beri **9** -tan beri **10** -madan **11** -e kadar **12** gibi **13** bu yüzden / o yüzden / bundan dolayı / ondan dolayı / onun için / bunun için / bu nedenle

H a Tam oturduk, kapı (zili) çaldı. **b** Yağmur yağmak üzere. **c** Bugün sadece bir bira içtim. **d** Çalışırken sigara içmem. **e** Biz sekiz yaşındayken kurabiye yapardı. **f** Arkadaşım beni her gün arardı. **g** Yerken konuşma. **h** 2006'dan beri Türkiye'de yaşıyoruz. **i** 2006'dan beri Türkiye'deyiz. **j** İki gündür işe gitmedim. **k** Altıya kadar bekledik. **l** Dokuzdan beri çalışıyorum. **m** Ayşe'nin yüzünden işe geç kaldım. **n** Bu mektup bana. **o** Plaja gitmek için otobüse bindik.

I dudak (*lip*), ayak (*foot*), göz (*eye*)

Unit 11 - Key.

A a koyduğunu b verdiğini c sakladığını

B 1 Taner anahtarları Çiğdem'e verdiğini biliyor. 2 Taner paspasın altına bir yedek anahtar sakladığını hatırlıyor. 3 İşyerinin anahtarını ve Çiğdem'in kardeşinin evinin anahtarını deniyorlar. 4 Evin anahtarını Çiğdem'in cebinde buluyorlar. 5 Çünkü o ev onların evi değil. / Çünkü o evde oturmuyorlar. 6 Çünkü Çiğdem ve Taner yanlış kapıdalar.

C a The bus we got on was the wrong bus. b Geldiğim yer sıcak. c The plane we got off carried on to Vienna. d İnen uçak Viyana'dan geldi. e The people we talk / talked are from here. f Konuşan insanlar buralı. g This is the place that you are going to work at. h Gönderdiğim mektubu aldın mı? i Although we hurried, we were late. j Türkçe bilen bir arkadaşım var. k She said that she did not love him.

D 2 Onunla buluşacağımız günü düşünüyorum. 3 Orada olacağımızı nereden bileceksin? 4 Satacağımızı konuşacağız. 5 Kazanacağımızı biriktireceğiz.

E 2 Oturduğumuz ev denize bakıyor. 3 Gittiğimiz lokanta otele yakın. 4 Onun evlendiği bayan İsveçli. 5 Ona söylemediğini düşündüm.

F 1 Dün işe gitmedim. 2 Nermin hasta. 3 Çok mutluyum. 4 Telefon edeceğim. 5 Yolumuz uzun.

G 1 onu özleyeceğini 2 söylemediğini 3 Tatile çok eğlendiklerini 4 Timur ona âşık olduğunu 5 Çiğdem babasının İstanbul'da oturduğunu söyledi.

H Derya komşumuzdur. 1990'dan beri komşumuz. Yirmi yıldır burada oturuyor. Yaşlı olmasına rağmen, ev işini kendisi yapar ve hemen hemen her gün alışveriş için dışarı çıkar. O yaşlı ama genç bir kadın kadar güçlü. Belki kendini biraz yalnız hissediyor. Yaz gelince oğluna gider. Oğlu Marmaris'te oturuyor. Bir otelde muhasebeci. Dün yolda yürürken onu gördüm. Çok mutluydu. Oğlundan bir mektup aldığını söyledi. "Yaz geliyor," dedi, "Oğlumu göreceğim." Yaz gelince, o her zaman Marmaris'e gider.

Unit 12 - Key.

A 1 F 2 T 3 F 4 F 5 T

B 1 (Nasreddin Hoca ağaçta) dal kesiyormuş. 2 (Yoldan) bir yolcu geçiyormuş. 3 Çünkü oturduğu dalı kesmiş. 4 Nasreddin Hoca adama, "Düşeceğimi bildin, bari ne zaman öleceğimi de söyle", demiş.

C 1 F 2 T 3 F 4 T

D Dün Ankara-İstanbul karayolunda meydana gelen kazada bir araba karşı yönden gelen başka bir arabayla çarpışmış. Kazada iki kişi yaralanmış. Arabalardan biri yanmış. Kaza yerine gelen kurtarma ekipleri yaralıları hastaneye kaldırmış. İtfaiye ekipleri arabada çıkan yangını söndürmüş. Karayolu bir saat trafiğe kapalı kalmış.

E Yesterday in an accident, which occurred on the Ankara-İstanbul highway, a car collided with another car coming from the opposite direction. Two people were injured in the accident. One of the cars caught fire. The rescue teams, which arrived at the accident scene, took the injured to the hospital. The fire brigade extinguished the fire that started in the car. The highway stayed closed to traffic for one hour.

F 1-d 2-c 3-b 4-a 5-e

G **a** Onu bilirim. Bütün parasını harcamıştır. **b** Ona hediye almayı unutmuştur. **c** Yine çok yemiştir. **d** Sanırım hatırlamamışlardır. **e** Onu bilirim. Çok konuşmuştur.

H **1** -nin içinde. **2** -nün altında. **3** yanımda. **4** -nın içinde **5** -ın altında (yatağın altında) **6** -nin üstünde **7** -nin karşısında. **8** -nin arkasında.

I **1** We watched a movie eating popcorn. **2** He works as a manager at a company. **3** We worked chatting. **4** He is against my ideas. **5** After all this did you find this? **6** We laughed looking at the man. **7** Shall we go to a bar and have beer?

J **1** Çay içip sohbet ettik. **2** Yeni bir iş bulup eski işini bırakacakmış. **3** Onunla görüşüp karar verdim. **4** İlaç içip yediklerine dikkat etsin. **5** Onunla her gün buluşup yürüyoruz. **6** Çok içip sarhoş olmuştur. **7** Plaja gidip güneşlenelim.

K **1** Telefon ederek **2** çalışarak **3** yiyerek **4** somurtarak **5** kullanarak **6** yürüyerek

L **1** altında **2** block of flats **3** karşısında, karşıda **4** flat, apartment, circle **5** arkasında **6** yanında **7** arasında **8** floor **9** street, road **10** in front of **11** merak etmek **12** in the middle of **13** aldırmamak **14** in, inside **15** orman **16** on, on top of **17** the other day **18** ağlamak **19** kind, gentle, polite **20** fire brigade

Unit 13 - Key

A **b** -ersen **c** -erse **d** -ersek **e** -erseniz **f** -erse/-içerlerse **h** -ırsan **i** -ırsa **j** -ırsak **k** -ırsanız **l** -ırsa/-ırlarsa **n** -eceksen **o** -ecekse **p** -eceksek **q** -ecekseniz **r** -ecekse/-eceklerse **t** -tıysan **u** -tıysa **v** -tıysak **w** -tıysanız **x** -

tıysa / -tılarsa

B 1 gittiysem 2 yapsaydım 3 süpürseydi 4 söylediysem 5 yapsaydı

C 1 acele etmezsen 2 yoksa 3 evdeyseniz 4 gelseydin 5 uğrayın 6

kalacaksanız 7 çıksaydın 8 olsaydı / olsa 9 gitseydim / gitsem 10

gezeceğiz / gezeriz 11 uğraşsaydın 12 yapardın 13 gitseydin / gitsen

D 1 -den 2 -e 3 -e 4 -dan 5 -ya 6 -a 7 -ten 8 -nunla 9 -a 10 -le 11 -ten

12 -a 13 -den 14 -den 15 -e 16 -le 17 -le 18 -na 19 -ya 20 -na 21 -ten

E 1 acele etmeseydim 2 tartışmasaydın 3 karar vermeseydim 4

evlenseydim 5 evlenmeseydim 6 çalışmasaydı 7 tanışmasaydım 8

davransaydım 9 konuşmadığıma / konuşmadığım için

F a if I buy/take b if I (should) buy (as I might) c if I am buying d if I am

going to buy e if I bought it f if I bought it g if I bought it h if I don't

wait i if I don't (shouldn't really) wait j if I am not waiting k if I am not

going to wait l if I didn't wait m if I didn't wait n if I didn't wait

G b iyiysen c iyiye d iyiye e iyiyseniz f iyiye/iyiyseler/iyilerse h

değilsen i değilse j değilse k değilseniz l değilse/değilseler/değillerse n

ciddiysen o ciddiye p ciddiye q ciddiyseniz r

ciddiye/ciddiyseler/ciddilerse t değilsen u değilse v değilse w

değilseniz x değilse/değilseler/değillerse

H 1 yer ayırtmak 2 married 3 bekâr 4 spouse 5 bıkmaq 6 haber vermek

7 özür dilemek 8 to accept 9 to assume 10 to look like 11 to apply 12 to

mention 13 korkmak 14 to promise 15 inanmak 16 included 17 hariç 18

price 19 close 20 koca 21 aunt 22 aunt 23 erkek arkadaş 24 grandchild

Unit 14 - Key.

A 1 İngilizcesini geliştirmek için İngilizce kitap okuyor. 2 Yürümek, yemek yapmak, fotoğraf çekmek, bisiklete binmek. 3 Nermin bugünlerde İngilizcesini ilerletmeye çalışıyor. 4 Nermin boş zamanlarında çocuklarıyla ilgileniyor. 5 Nermin çocuklarının bir yabancı dil öğrenmesini istiyor. 6 İngilizcesini geliştirmek için biraz daha çalışması gerekiyor.

B 1 Unutmaktan 2 öğrenmeye 3 gelmesini 4 aramayı 5 kalmak 6 kalmanı 7 almak 8 Gülmemeye 9 açmayı 10 yapmamaya 11 sürmeyi 12 gitmek 13 sormayı 14 gitmesini 15 geç kalmak 16 öğrenmek 17 gelmenizi 18 üzülmemesini

C a Yürümekten b Bira içmekten c Şaraptan d Güneşten e Koşmayı f Biber dolması yemeyi g Çok konuşmayı h Çiğdem'i i Kemal j Çay k Kahve içmek l Gezmek

D 1 -mayı 2 -mekten 3 -mek 4 -meyi 5 -mayı 6 -meye 7 -meye 8 -
mayı 9 -maktan 10 -maya 11 -maktan 12 -mekten 13 -mayı 14 -mayı 15
-mekten

E 1 -dan önce 2 -diktan sonra 3 -den sonra 4 -den önce 5 -dükten sonra
6 -den önce 7 -dikten sonra

F 1 -a (sıcağa) 2 -mama 3 -masına 4 -ne / olmasına 5 -sına 6 -sına 7 -e
8 -masına

G 1 başvurma tarihi 2 bekleme salonu 3 kullanma kılavuzu 4 oturma
odası

H 1 gitmek 2 yapmamız 3 çalışman 4 gitmesi 5 söylemeniz 6 Yürümek
7 Yürümeye 8 söylemen 9 söylemek

I 1 söz vermeme 2 hatırlatmana 3 şarap içmesine 4 erken kalkmamıza 5
randevu almanıza 6 randevu vermesine

J We must keep our world clean

Our world's atmosphere is gradually being polluted. In order to keep our
world clean, we have to protect our environment. Because of this reason,
we all have responsibilities. What must we do to protect the world?

We must not pollute the air.

We must not drop litter on the ground.

We must protect the forests.

We must not harm animals.

We must not pollute the seas.

We must save energy.

We must dispose of used batteries in the battery bins._

We must dispose of chemical waste in a proper way.

We must put recyclable materials, such as glass, paper and tin into recycle
bins._

We must put the rubbish into the bin after we tie the bin bag firmly._

This world belongs to all of us. We must protect our environment.

K 1 başkası / başka biri(si) 2 foreign language 3 yabancı 4 uygun /
müsait 5 ilgilenmek 6 zarar vermek 7 çevre 8 just on time 9 suitable,
appropriate 10 to wait in the queue 11 boş zaman 12 before that 13
sevmek / hoşlanmak 14 to like 15 korumak 16 need 17 obligatory 18
anlaşmak 19 to pollute / to make dirty 20 my favourite

Unit 15 - Key

A 1 Demet hasta. 2 Çünkü bir hastası daha var. 3 Sekreter (çay ikram

ediyor). 4 Demet'in ilaçlarını değiştirecek.

B 2 yediklerine dikkat etmesini 3 kilo almamasını 4 zayıflamasını 5 spor yapmasını 6 yürümesini 7 ilaçlarını düzenli olarak almasını

C 1 öbür 2 hiçbirimiz 3 karşılaştım/karşılaştık 4 rastladım 5 hiç 6 hiç kimse

D daha acı/en acı daha ekşi/en ekşi daha sert/en sert daha yumuşak/en yumuşak daha sağlam/en sağlam daha mükemmel/en mükemmel daha imkânsız/en imkânsız daha değerli/en değerli daha sevimli/en sevimli

E 1 her şey 2 hiçbir şey 3 hepimiz 4 her yer 5 her yer 6 hepsini 7 hiçbir şey 8 her şeyi 9 hepsi 10 herkes

F 1 T 2 T 3 F 4 F 5 F 6 F 7 T

G a Bu lokanta öbüründen/ötekinden/diğerinden daha pahalı. b İskender bu lokantadaki en pahalı yemek. c Himalayalar dünyanın en yüksek dağlarıdır. / Himalayalar dünyadaki en yüksek dağlardır. d İstanbul Fethiye'den daha kalabalıktır. e Şimdi ehliyet almak daha zor.

H 1 F 2 T 3 F 4 T 5 F 6 F

I a Bardaki adam Tom'dan daha uzun/uzun boylu. b O oğlan sınıftaki en yaramaz öğrenci. / O oğlan sınıfın en yaramaz öğrencisi. c Otobüsteki adam öbür/öteki/diğer adamdan daha kızgındı. d Bu öbüründen/ötekinden/diğerinden daha taze. e Diğerleri/öbürleri/ötekiler ne yapıyor? f Bu şundan daha farklı. g Bu şunla/şununla aynı. h Bu araba öbür/öteki/diğer arabayla aynı.

J 1 Hayır, (Gülnaz çarşıdan süt) almadı. 2 Hayır, (Gülnaz çarşıdan ıspanak) almadı. 3 (Gülnaz) üç kilo domates aldı. 4 On tane limon aldı. 5 (Gülnaz'ın alışveriş için) 50 TL si vardı. 6 Hayır, parası yetmedi. 7 49 TL harcadı. 8 (Gülnaz'ın almayı unuttuğu) süt ve ekmek. 9 Çünkü parası yetmedi. 10 Hayır, (Gülnaz) alışveriş yapmaya bugün gitti.

K baş ağrısı (*headache*), diş ağrısı (*toothache*), bronşit (*bronchitis*)

L elma, üzüm, karpuz, biber, salatalık, soğan, domates, patlıcan, pirinç, çay, şeker, tuz, reçel, ekmek, süt, kahve, tavuk, yumurta, et, tuvalet kâğıdı, salça, diş macunu, sabun, deodorant

Unit 16 - Key

A 1 Y 2 Y 3 Y 4 D 5 D 6 D

B 1 T 2 T 3 F 4 F 5 T 6 T

C a Ona bisikletimi tamir ettireceğim. b Yarın saçımı / saçlarımı kestireceğim. c Beni korkuttun. d Çocuklar ona masal anlattırdılar. e Yaşlı

kadın paketi adama taşıttı. **f** Mimar olacaktım, ama doktor oldum. **g** Dün sinemaya gidecektik, ama yağmurdan dolayı dışarı çıkamadık.

D 1 çalındı 2 park yapılmaz 3 içilmez 4 yapıldı 5 açılır, kapanır 6 çalındı 7 yakalandı

E 1 Karşımızdaki ev yıkıldı. 2 Çay içiliyor, kahvaltı ediliyor. 3 Eleman alınacak. 4 Gürültü yapılıyor. 5 Modern Türkiye Atatürk tarafından kuruldu. 6 Kara Kitap Orhan Pamuk tarafından yazıldı. 7 Ne yapılmalı? 8 Havada bir leylek görüldü. 9 Bir masal anlatılacak.

F **a** Yarın sizi/seni göremeyebiliriz. **b** Bu akşam bara gelmeyebilirim. **c** İşe zamanında gelemeyebilirim. **d** Yarın işe gidemem.

G 1 korkuttum 2 korkarım 3 yediriyor 4 öldü 5 değişti 6 değiştireceğim 7 uyandı/uyandılar 8 uyandı 9 uyandıracak

H 1 Bekleyemem, ama bekliyorum. 2 I was able to wait, but I didn't wait. 3 Bekleyebilirdim, ama beklemedim. 4 I could wait, but I didn't wait. 5 Bekleyebilirim / Bekleyebiliyorum.

I 1 -abilir misin / -abilir misiniz 2 -ebilirim (gidebilirim), -yebilirim 3 -abilir misin / -abilir misiniz 4 -abilirim 5 -abilir misin / -abilir misiniz

J 1 **b** Yapabilirsin. **c** Yapabilir. **d** Yapabiliriz. **e** Yapabilirsiniz. **f** Yapabilir / Yapabilirler. **h** Yapabilir misin? **i** Yapabilir mi? **j** Yapabilir miyiz? **k** Yapabilir misiniz? **l** Yapabilir mi? / Yapabilirler mi? **n** Yapamazsın. **o** Yapamaz. **p** Yapamayız. **q** Yapamazsınız. **r** Yapamaz / Yapamazlar. **t** Yapamaz mısın? **u** Yapamaz mı? **v** Yapamaz mıyız? **w** Yapamaz mısınız? **x** Yapamaz mı? / Yapamazlar mı?

2 **b** Yapabildin. **c** Yapabildi. **d** Yapabildik. **e** Yapabildiniz. **f** Yapabildi / Yapabildiler. **h** Yapabildin mi? **i** Yapabildi mi? **j** Yapabildik mi? **k** Yapabildiniz mi? **l** Yapabildi mi? / Yapabildiler mi? **n** Yapamadın. **o** Yapamadı. **p** Yapamadık. **q** Yapamadınız. **r** Yapamadı / Yapamadılar. **t** Yapamadın mı? **u** Yapamadı mı? **v** Yapamadık mı? **w** Yapamadınız mı? **x** Yapamadı mı? / Yapamadılar mı?

3 **b** Yapabileceksin. **c** Yapabilecek. **d** Yapabileceğiz. **e** Yapabileceksiniz. **f** Yapabilecek / Yapabilecekler. **h** Yapamayacaksın. **i** Yapamayacak. **j** Yapamayacağız. **k** Yapamayacaksınız. **l** Yapamayacak / Yapamayacaklar. **n** Yapabilecek misin? **o** Yapabilecek mi? **p** Yapabilecek miyiz? **q** Yapabilecek misiniz? **r** Yapabilecek mi? / Yapabilecekler mi? **t** Yapamayacak mısın? **u** Yapamayacak mı? **v** Yapamayacak mıyız? **w** Yapamayacak mısınız? **x** Yapamayacak mı? / Yapamayacaklar mı?

4 **b** Yapabilmişsin. **c** Yapabilmiş. **d** Yapabilmişiz. **e** Yapabilmişsiniz. **f**

Yapabilmiş / Yapabilmişler. **h** Yapamamışsın. **i** Yapamamış. **j** Yapamamışsınız. **k** Yapamamışsınız. **l** Yapamamış / Yapamamışlar. **n** Yapabilmiş misin? **o** Yapabilmiş mi? **p** Yapabilmiş miyiz? **q** Yapabilmiş misiniz? **r** Yapabilmiş mi? / Yapabilmişler mi? **t** Yapamamış mısın? **u** Yapamamış mı? **v** Yapamamış mıyız? **w** Yapamamış mısınız? **x** Yapamamış mı? / Yapamamışlar mı?

Unit 17 - Key

A 1 T 2 T 3 T 4 T 5 T 6 T

B a Öyle sıcaaktı ki, gömleklerimizi çıkartmak zorunda kaldık. **b** Hediye olarak ya bir kolye ya da bir yüzük alırsın. **c** Hediye olarak hem kolye hem de yüzük alırsın. **d** Bir şey içmek ister misiniz? **e** Öyle sarhoş ki zor yürüyebiliyor. **f** Dün eve geldiğimizde o çoktan gitmişti. **g** Işığı yakabilir misin/yakabilir misiniz lütfen? **h** Bilgisayarı açtım, ama çalışmadı.

C 1 Ben başbakan olsaydım ülkem için çalışırdım. **2** (Gece yarısı kapım/kapımız çalınsa) açmazdım. **3** Yeniden doğmuş olsaydım mimar olurdu. **4** Dünyayı değiştirmek isteseydim dünyaya barışı getirirdim. **5** Millî piyangodan büyük ikramiye çıksaydı iyi bir ev alırdım ve dünyayı dolaşırdım.

D a ederken **b** Kaldığım **c** gördüm **d** alışverişe **e** oturduk **f** aldı **g** duş aldım **h** gideceğiz

E 1 Derya. **2** Bir kasabada. **3** Ann'i görüyor. **4** Evet, alıyor. **5** Çünkü jeton bitiyor. **6** Derya telefon ediyor. **7.** Kasabada.

F 1 F 2 F 3 F 4 F 5 T 6 F 7 F

G A brief history of Turkey - Mustafa Kemal Atatürk and the modern Republic of Turkey

Mustafa Kemal Atatürk (1881 – 10 November 1938), the great leader, the founder of the modern Republic of Turkey was the first President of Turkey. Atatürk led the Turkish War of Independence (19 May 1919 – 24 July 1923), which ended with victory, after the Ottoman Empire's defeat in World War 1. The Ottoman Empire ended. On 29 October 1923, the Republic of Turkey was proclaimed and Atatürk became the first President of Turkey.

Atatürk then started political, economic and cultural revolutions to transform Turkey into a modern, democratic, secular and contemporary nation state. Some of Atatürk's revolutions are:

- Adoption of civil codes based on Western models. Under the new code,

women gained equal rights with men.

- Adoption of the new Turkish alphabet based on Latin alphabet as replacement for the old Arabic script.
- The hat and dress Revolution. The modernization of the headgear and dress.
- Changes in calendar, time and numerals.
- Secularism. The separation of religions and state affairs from each other.
- Legal reforms.
- Educational reforms.

Atatürk died on 10 November 1938. Mustafa Kemal Atatürk has been laid to rest in Anıtkabir (literally, 'memorial tomb' - the mausoleum of Mustafa Kemal Atatürk), in Ankara.

Turkey is a secular and democratic country. The country is governed by the government elected by the people. It consists of the Prime Minister and the Ministers. And also, there is the President at the head of the State. The President represents the Turkish Republic and the unity of the Turkish Nation.

The most common religion in the country is Islam, but the state does not have an official religion. The country's official language is Turkish.

The three sides of Turkey are surrounded by seas. There is the Aegean Sea in the west, the Black Sea in the north, the Marmara Sea in the northwest and the Mediterranean Sea in the south of Turkey. The capital of Turkey is Ankara. Some of its biggest cities are İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya, Bursa, Adana and Konya.

Turkey is in the location where Europe, Asia and Africa continents are at the closest point. The Bosphorus and the Dardanelles separate Europe and Asia from each other.

There are so many historical sites and places of natural beauty in Turkey. Some of the most important historical sites are Ephesus Antique City in Selçuk – İzmir; Aspendos Antique Theatre in Antalya and Hagia Sophia Museum and Topkapı Palace in İstanbul.

And some of Turkey's most beautiful places are Pamukkale in Denizli; Kapadokya near Nevşehir; Mount Nemrut in Adıyaman; Ölüdeniz in Fethiye and Manavgat Waterfall in Antalya.

Bodrum, Marmaris, Fethiye, Kalkan, Antalya and Kaş are some of the most beautiful coastal areas in Turkey.

And some other places worth seeing in Turkey are The Dardanelles, Kaçkar

Mountains, Mount Ağrı and in İstanbul, Süleymaniye Mosque; Sultan Ahmet Mosque; the Maiden's Tower; Galata Tower and Rumelian Castle, in Mersin, Maiden's Castle; in Konya, Mevlana Museum.

Turkey's population was 74.724.269 in 2011. Its most crowded city is İstanbul. There is a time difference of 76 minutes between the east and the west of Turkey. The width from the east to the west is 1.600 kilometres. Its area is 814.578 square kilometres.

There are different types of climates in Turkey. The coastal areas bordering the Aegean and the Mediterranean Sea have a temperate Mediterranean climate, the coastal areas bordering the Black Sea have a mild oceanic climate and the inner regions have a continental climate. In the inner parts and in some coastal areas it snows in winter. In Uludağ, Sarıkamış, Kartalkaya, Elmadağ, there are skiing centres.

Turkey is one of the most beautiful countries in the world.

H a Turn on the lights. **b** I turned up the volume of the television a little. **c** Would you please turn down the volume of the radio. There is too much noise. **d** It's too dark here. Put the lamp on. **e** I prefer the big one. **f** It was so cold that we turned on the radiator.

g I got so excited that, I thought my heart was going to stop. **h** I had already forgotten that I saw him. **i** I was so happy that I could hug everybody at the workplace. **j** I love her so much that I hugged her.

I b -uyor muydun? **c** -uyor muydu? **d** -uyor muyduk? **e** -uyor muydunuz? **f** -uyor muydu? / -uyorlar mıydı? **h** -mıyor muydun? **i** -mıyor muydu? **j** -mıyor muyduk? **k** -mıyor muydunuz? **l** -mıyor muydu? / -mıyorlar mıydı? **n** biliyordun **o** biliyordu **p** biliyorduk **q** biliyordunuz **r** biliyordu / biliyorlardı

J b -mıyor muydun? **c** -mıyor muydu? **d** -mıyor muyduk? **e** -mıyor muydunuz? **f** -mıyor muydu? / -mıyorlar mıydı? **h** -müyordun **i** -müyordu **j** -müyorduk **k** -müyordunuz **l** -müyordu / -müyorlardı **n** -muyordun **o** -muyordu **p** -muyorduk **q** -muyordunuz **r** -muyordu / -muyorlardı

K

.....
geliyorsun
geliyor
geliyoruz
geliyorsunuz
geliyor / geliyorlar

özledim

.....

özledi

özledik

özlediniz

özledi / özlediler

evleneceğim

evleneceksin

.....

evleneceğiz

evleneceksiniz

evlenecek / evlenecekler

varmışım

varmışsın

varmış

.....

varmışsınız

varmış / varmışlar

giderim

gidersin

gider

gideriz

.....

gider / giderler

uyuyordum

uyuyordun

uyuyordu

uyuyorduk

uyuyordunuz

.....

.....

yiyecektin
yiyecekti
yiyecektik
yiyecektiniz
yiyecekti / yiyeceklerdi

almıştım
.....
almıştı
almıştık
almıştınız
almıştı / almışlardı

uyandırıldım
uyandırıldın
.....
uyandırıldık
uyandırıldınız
uyandırıldı / uyandırıldılar

içersem
içersen
içerse
.....
içerseniz
içerse / içerlerse

yapmamalıyım
yapmamalısın
yapmamalı
yapmamalıyız
.....
yapmamalı / yapmamalılar

gönderebilirim
gönderebilirsin
gönderebilir

gönderebiliriz
gönderebilirsiniz

.....

.....
çalışmalısın
çalışmalı
çalışmalıyız
çalışmalısınız
çalışmalı / çalışmalılar

taşıttım
.....
taşıttı
taşıttık
taşıttınız
taşıttı / taşıttılar

oynardım
oynardın
.....
oynardık
oynardınız
oynardı / oynarlardı

L

.....
varsın
var
varız
varsınız
var / varlar

vardım
.....
vardı
vardık

vardınız
vardı / vardılar / varlardı

varmışım
varmışsın

.....
varmışız
varmışsınız
varmış / varlarmış / varmışlar

varken
varken
varken
.....
varken
varken

varsam
varsan
varsa
varsak
.....
varsa / varlarsa / varsalar

.....
yoksun
yok
yokuz
yoksunuz
yok / yoklar

yoktum
.....
yoktu
yoktuk
yoktunuz
yoktu / yoktular / yoklardı

yokmuşum
yokmuşsun

.....

yokmuşuz
yokmuşsunuz
yokmuş / yokmuşlar / yoklarmış

yokken
yokken
yokken

.....

yokken
yokken

yoksam
yoksan
yoksa
yoksak

.....

yoksa / yoklarsa / yoksalar

Turkish - English glossary

abi *elder brother*
abla *elder sister*
acaba *I wonder*
acele etmek *to hurry*
acı *pain*
acıkmak *to be hungry*
acımak *to hurt, to have pity on somebody*
aç *hungry*
açık *open*
açıklamak *to explain*
açmak *to open*
ad *name*
ada *island*
adam *man, guy, chap*
âdet *custom, tradition*
adet *unit, piece*
adım *footstep*
adres *address*
affedersiniz *sorry, excuse me*
affetmek *to forgive*
afiyet olsun *bon appétit*
Afrika *Africa*
Afrikalı *African (person)*
ağabey *elder brother*
ağaç *tree*
ağır *heavy, slow*
ağız *mouth*
ağlamak *to cry*
ağrımak *to ache*
ağustos *August*
aile *family*
ait olmak *to belong*
ajanda *diary*
akciğer *lung*

Akdeniz *the Mediterranean Sea*
akıl *mind*
akıllı *clever, smart, wise*
akraba *relative*
akşam *evening*
aktarmak *to transfer*
aktör *actor*
alçak *low*
alçı *plaster*
aldırmamak *to ignore*
alışveriş merkezi *shopping mall*
alışveriş *shopping*
alışveriş yapmak *to shop*
alışverişe gitmek *to go shopping*
alkol *alcohol*
almak *to take, to buy, to get, to receive*
Alman *German (person)*
Almanca *German (language)*
Almanya *Germany*
alt *bottom*
altı *six*
altın *gold*
altında *under*
altmış *sixty*
ama *but*
ambalaj *packing, package*
amca *uncle*
Amerika *America*
Amerikalı *American (person)*
ampul *light bulb*
ana dili *native language*
anahtar *key*
anahtarlık *key ring*
anı *memory*
aniden *suddenly*
anlamak *to understand*
anlaşmak *to agree, to get along*

anlatmak *to tell*
anne *mother*
anneanne *grandmother (mother's mother)*
apartman *block of flats*
aptal *silly, stupid*
ara sıra *sometimes, occasionally*
araba *car*
araç *vehicle*
arada bir *sometimes, occasionally*
aralık *December*
aramak *to look for, to telephone*
Arapça *Arabic (language)*
arasında *between, among*
arka *back*
arkadaş *friend*
arkadaş olmak *to be friends*
arkasında *behind*
armut *pear*
arsa *plot, land*
artık *from now on, no longer*
arzu etmek *to wish, to desire*
asansör *lift*
asla *never*
aslında *actually*
asmak *to hang*
Asya *Asia*
aşağı düşmek *to fall down*
aşağı yukarı *approximately*
aşçı *cook*
âşık olmak *to fall in love*
at *horse*
atlamak *to jump*
atlet *sleeveless vest, athlete*
atmak *to throw*
Avrupa *Europe*
avuç avuç *handful*
avukat *lawyer, solicitor*

ay *moon, month*
ayak bileği *ankle*
ayak *foot*
ayakkabı boyası *shoe polish*
ayakkabı *shoe*
ayakkabıcı *shoe store, shoe seller*
ayakta durmak *to stand*
ayna *mirror*
aynı *the same*
aynı zamanda *at the same time*
ayrı *separate*
ayrıca *additionally, moreover*
ayrılmak *to leave, to separate*
az *little*
az sonra *shortly, a little later*

baba *father*
babaanne *grandmother (father's mother)*
bacak *leg*
bağımsız *independent*
bağırarak *to shout*
bağlamak *to tie*
baharat *spice*
bahçe *garden*
bahçıvan *gardener*
bahis *bet*
bahse girmek *to bet*
bahsetmek *to mention*
bahşış vermek *to tip*
bakkal *grocery store*
baklava *a dessert*
bakmak *to look after*
bakmak *to look at*
bal *honey*
balık *fish*
balkon *balcony*
banka *bank*

banyo *bathroom*
banyo yapmak *to have a bath*
barbekü yapmak *to have barbecue*
bardak *glass*
basmak *to tread on, to squash*
baş *head*
başbakan *prime minister*
başı ağrımak *to have headache*
başı dönmek *to feel dizzy*
başka bir *another*
başka *other, different*
başka? *what else?*
başkaları *others*
başkası, başka biri(si) *someone else*
başkent *capital city*
başlamak *to start*
başvurmak *to apply*
başvuru *application*
başvuru tarihi *application date*
batı *west*
batmak *to sink, to set*
bay *male*
bayan *female, lady*
bayat *stale*
bayılmak *to faint, to love doing something*
bayram *public holiday*
bazen *sometimes*
bazı *some*
bebek *baby*
bedava *free of charge*
beğenmek *to like*
bej *beige*
bekâr *single person*
beklemek *to wait*
bel *waist*
belediye *local authority, district council*
belki *maybe*

ben *I*
bence *in my opinion*
benim *my, mine*
benimki *my one*
benimle *with me*
benzemek *to look like, to resemble*
benzin *fuel, petrol*
benzin istasyonu *petrol station*
beraber *together*
berber *barber*
beş *five*
bey *Mr*
beyaz *white*
beyaz eşya *white good*
beyefendi *Sir*
beyin *brain*
bıçak *knife*
bıkmak *to get fed up*
bırakmak *to leave, to give up*
bıyık *moustache*
biber *pepper*
biftek *steak*
bile *even*
bilek *wrist*
bilet *ticket*
bilezik *bracelet*
bilgi *knowledge*
bilgisayar *computer*
bilmek *to know*
bina *building*
binmek *to get onto/into a vehicle*
bir *one, a/an*
bir an önce *at once*
bir daha *once more*
bir süre *for a while*
bir süre sonra *after a while*
bir sürü *loads of*

bir şey *something, anything*
bir zamanlar *once upon a time*
bira *beer*
biraz *a little*
birbiri *each other*
bir çok *a lot of, so many*
birdenbire *suddenly, all of a sudden*
birinci *first*
birisi *someone*
birkaç *a few*
birlikte *together*
bisiklet *bicycle*
bitirmek *to finish*
biz *we*
bizim *our*
blucin *blue jeans*
bluz *blouse*
boğaz *throat*
Boğaz *the Bosphorus*
Boğaziçi *the Bosphorus*
borç *debt*
boş *empty, free, vacant*
boşanmak *to get divorced*
bot *boot, boat*
boya *paint*
boyacı *painter, shoeshine boy*
boyamak *to paint*
boyun *neck*
boyunca *along*
bozuk *broken, out of order*
bozuk para *small change*
böcek *bug, insect*
böğürtlen *blackberry*
bölge *district, region*
börek *pastry*
böyle *like this*
böylece *so, thus*

bu *this*
bu arada *in the meantime, by the way*
bu kadar *that's it*
bu sefer *this time*
bu sırada *at that moment*
buçuk *half*
bugün *today*
bugünlerde *nowadays*
buğday *wheat*
bulaşıcı *contagious*
bulaşık *dirty dishes*
Bulgaristan *Bulgaria*
bulmak *to find*
buluşmak *to meet*
bulut *cloud*
bulvar *boulevard*
bunun için *because of this*
burada *here*
buralarda *hereabouts*
burun *nose*
buz *ice*
buzdolabı *fridge*
büfe *food stand*
büro *office*
bütün *all*
büyük *big*

cadde *street, avenue*
cami *mosque*
canı çekmek *to fancy*
canım *darling*
canı sıkılmak *to get bored*
caz *jazz*
ceket *jacket*
cep *pocket*
cep telefonu *mobile phone*
cesaret *courage*

cevap *answer*
cevap vermek *to reply*
cevaplamak *to answer*
ciddi *serious*
cinsiyet *gender*
cips *crisps*
civarında *about, around*
cuma *Friday*
cumartesi *Saturday*
cumhuriyet *republic*
cüzdan *wallet, purse*

çabuk olmak *to be quick*
çağırarak *to call out*
çalışkan *hardworking*
çalışmak *to work*
çalmak *to steal, to ring, to play a musical instrument*
çam *pine*
çamaşır yıkamak *to do the washing*
çamur *mud*
çamurlu *muddy*
çanta *bag*
çarpmak *to collide*
çarpmak *to hit*
çarşaf *sheet*
çarşamba *Wednesday*
çarşı *shops, shopping centre*
çay *tea*
çay bahçesi *tea garden*
çaydanlık *teapot*
çekmek *to pull, withdraw (money)*
çerçeve *frame*
çeşit *variety, sort, kind, type*
çeşitli *various*
çevre *environment*
çeyrek *quarter*
çıkış *exit*

çıkmaq *to go out, to come out*

çıtır çıtır *crispy*

çiçek *flower*

çiçekçi *florist*

çiftlik *farm*

çikolata *chocolate*

çilek *strawberry*

çimen, çim *grass*

Çin *China*

Çince *Chinese (language)*

Çinli *Chinese (person)*

çizmek *to draw*

çocuk *child*

çocukluk *childhood*

çok *very*

çok az *very little*

çok daha fazla *much more*

çoktan *already*

çorap *sock, stocking*

çorba *soup*

çöp *litter; rubbish*

çöp kutusu *rubbish bin*

çünkü *because*

dağ *mountain*

daha *more*

daha sonra *later on*

daha şimdi *just now*

daha şimdiden *already*

dâhil *included*

dair *related*

daire *flat, apartment, circle*

dakika *minute*

danışma *information, advice, consultation*

danışmak *to consult*

dar *narrow*

davet etmek *to invite*

davranış *behaviour*
davranmak *to behave*
dayı *uncle*
de *too, also*
-de *at*
defa *time, occasion*
defter *note-book*
değerli *valuable*
değil *not*
değişmek *to change*
deli *mad*
demek *to say*
-den beri *since*
denemek *to try*
deniz *sea*
deniz kenarı *seaside*
derece *degree*
dergi *magazine*
ders *lesson*
ders almak *to take lesson*
ders çalışmak *to study*
devam etmek *to continue*
dışarı çıkmak *to go out*
dışarıda *outside*
diğer *other*
dikkat etmek *to pay attention, to mind*
dikkatli *careful*
dikkatlice *carefully*
dikkatsiz *careless*
dil *tongue, language*
dilemek *to wish*
dinlemek *to listen*
dinlenmek *to rest*
diş *tooth*
diş ağrısı *toothache*
diş hekimi *dentist*
diş fırçalamak *to brush teeth*

diş fırçası *toothbrush*
diş macunu *toothpaste*
ditmek *to shred*
doğa *nature*
doğal *natural*
doğru *correct, true, straight*
doğu *east*
doğum *birth*
doğum günü *birthday*
doksan *ninety*
doksanıncı *ninetieth*
dokuz *nine*
dolap *cupboard*
dolaşmak *to stroll, to tour*
doldurmak *to fill*
dolmuş *shared taxi*
dolu *full*
domates *tomato*
dondurma *ice-cream*
dost *close friend*
dosya *file*
dökmek *to pour, to spill, to empty*
dönmek *to turn, to return*
döviz *foreign exchange*
dudak *lip*
durmak *to stop*
durum *condition, situation*
duş *shower*
duş almak *to take shower*
duvar *wall*
duymak *to hear*
dükkan *shop, store*
dün *yesterday*
dünya *world*
düşmek *to fall*
düşünmek *to think*
düşürmek *to drop*

düz *straight*
düzenli *regular, tidy*
düzenli olarak *regularly*

eczane *chemist's*
efendim *Sir, Madam*
efendim? *pardon?*
Ege Denizi *the Aegean Sea*
eğer *if*
eğlence *entertainment*
eğlenceli *entertaining*
eğlenmek *to have fun*
ehliyet *licence*
ekim *October*
eklemek *to add*
ekmek *bread*
ekran *screen*
el *hand*
elbise *dress*
elektrik *electric*
elektrikçi *electrician*
eleman *staff, personnel*
eleştirmek *to criticize*
elma *apple*
emekli *retired*
emekli olmak *to retire*
emin *sure, certain*
emlak *real estate, property*
emlakçı *estate agent*
en *most*
en azından *at least*
erkek *man, male*
erkek arkadaş *boyfriend*
erken *early*
ertelemek *to postpone*
eski *old*
eskiden *in the past*

espri *joke*
espri yapmak *to make a joke*
eş *spouse*
eşya *belonging*
etek *skirt*
et *meat*
ev *house, home*
ev hanımı *housewife*
ev işi *housework*
ev sahibi *homeowner*
evlenmek *to get married*
evli *married*
evren *universe*
evvelki *previous*
evvelki gün *the day before yesterday*
eylül *September*

fabrika *factory*
fakat *but*
fanila *vest*
fare *mouse*
fark *difference*
fark etmek *to notice*
farklı *different*
fatura *bill*
fazla *too much*
fena *bad*
fırça *brush*
fırçalamak *to brush*
fikir *idea*
fincan *cup*
fiş *receipt, plug*
fiyat *price*
Fransa *France*
Fransız *French (person)*
Fransızca *French (language)*
futbol *football*

galiba *presumably, I assume*
garaj *garage*
gardırop *wardrobe*
garip *strange, awkward*
garson *waiter*
gazete *newspaper*
gece *night*
gecikmek *to be late*
geç *late*
geç kalmak *to be late*
geçen gün *the other day*
geçerli *valid*
geçersiz *invalid*
geçinmek *to get on, to get by*
geçirmek *to pass (time)*
geçmek *to pass*
gelecek *the future*
gelecekte *in the future*
geliş *arrival*
geliştirmek *to develop something*
gelmek *to come*
gemi *ship, boat*
genç *young*
gençlik *youth*
gene *again*
genelde *generally, in general*
genellikle *generally*
gerçek *real, true*
gerçekten mi? *really?*
gerçekleşmek *to come true*
gerçekleştirmek *to make come true, to realize*
gerekli *necessary, needed*
geri *back*
geri dönmek *to return*
getirmek *to bring*
gezi *tour*

gezmek *to stroll, to walk around*
gezmeye çıkmak *to go out for a stroll*
gezmeye gitmek *to go for a stroll*
gibi *like*
giriş *entrance, entry*
girmek *to enter*
gitmek *to go*
giyinmek *to get dressed*
giymek *to wear*
gök *sky*
gök gürültüsü *thunder*
gökyüzü *sky*
gömlek *shirt*
göndermek *to send*
görev *duty*
görmek *to see*
görüşmek *to see one another*
göstermek *to show*
göz *eye*
gözlük *spectacles*
gri *grey*
grip *flu*
güçlü *strong*
gül *rose*
gülmek *to laugh*
gümüş *silver*
gün *day*
güneş *sun*
güneş gözlüğü *sunglasses*
güneşlenmek *to sunbathe*
güneşli *sunny*
güney *south*
günlük *daily*
gürültü *noise*
gürültülü *noisy*
güveç *casserole*
güven *trust*

güvenmek *to trust*

haber *news*

hadi *come on*

hafıza *memory*

hafta *week*

hafta sonu *weekend*

hakkında *about*

hâlâ *still, yet*

halı *carpet*

hangi *which*

hangisi *which one*

hanım *lady, Mrs / Miss / Ms*

hanımefendi *Madam*

harcamak *to spend*

hariç *excluded, except*

harika *wonderful*

hasta *ill*

hastane *hospital*

hat *line*

hata *error, mistake, fault*

hatırlamak *to remember*

hatırlatmak *to remind*

hatta *even*

hava *weather, air*

havaalanı *airport*

havuç *carrot*

havuz *pool*

hayal etmek *to imagine*

hayat *life*

haydi *come on*

hayır *no*

hayvan *animal*

hazır *ready*

hazırlamak *to make something ready*

hazırlanmak *to get ready*

haziran *June*

hediye *gift*
hediyelik eşya *souvenir*
hemen *straight away*
hemen hemen *almost*
hemşire *nurse*
henüz *yet, still, just now*
hep *always, forever, all, all the time*
hep beraber *all together*
hep birlikte *all together*
hepimiz *all of us*
hepsi *all of it*
her *every*
her gün *every day*
her neyse *whatever, anyway*
her şey *everything*
her yer *everywhere*
her zaman *always*
herhâlde *presumably, surely, certainly, maybe*
herkes *everybody*
hesap *bill*
heyecanlı *exciting, excited*
hırsız *thief*
hızlı *fast, quick*
hiç kimse *nobody*
hiçbir şey *nothing*
hiçbir zaman *never*
hissetmek *to feel*
Hollanda *Holland*
Hollandalı *Dutch (person)*
hoşlanmak *to like*

Irak *Iraq*
ısı *temperature*
ısmarlamak *to order*
ısınmak *to warm up*
ıslak *wet*
ıslık *whistle*

ıslık çalmak *to whistle*
ışık *light*

iç çamaşırı *underwear*
için *for, because*
içki *alcoholic drink*
içmek *to drink*
ihmal etmek *to neglect*
ihtiyaç *need*
iki *two*
ilaç *medicine*
ile *with*
ileride *further on, ahead, in the future*
ilginç *interesting*
ilk *first*
ilkbahar *spring*
imdat *help*
imkânsız *impossible*
imzalamak *to sign*
inanılmaz *unbelievable*
inanmak *to believe*
İngiliz *English (person)*
İngilizce *English (language)*
İngiltere *England*
inmek *to get off, to land, to get out of*
insan *human, person*
inşa etmek *to build*
ip *thread, string*
iptal etmek *to cancel*
İrlanda *Ireland*
İrlandalı *Irish*
isim *name*
İskoçya *Scotland*
İskoçyalı *Scottish*
İspanya *Spain*
İspanyol *Spanish (person)*
İspanyolca *Spanish (language)*

istasyon *station*
istemek *to want*
İsveç *Sweden*
İsveççe *Swedish (language)*
İsveçli *Swedish (person)*
İsviçre *Switzerland*
İsviçreli *Swiss*
iş *work, job*
işçi *worker*
işte *here it is*
İtalya *Italy*
İtalyan *Italian (person)*
İtalyanca *Italian (language)*
itmek *to push*
iyi *good*
izin *permission*

jandarma *military police*
Japon *Japanese (person)*
Japonca *Japanese (language)*
Japonya *Japan*
jel *gel*
jelatin *gelatine*
jeton *token*

kabul etmek *to accept, to admit*
kaç *how many*
kaç tane *how many*
kaçmak *to run away, to escape*
kadar *as far as, (-e) until*
kadayıf *a dessert*
kadın *woman*
kafa *head*
kâğıt *paper*
kahvaltı *breakfast*
kahve *coffee*
kahverengi *brown*

kalabalık *crowded*
kaldırmak *to lift*
kale *castle*
kalem *pen*
kalın *thick*
kalite *quality*
kalkış *departure*
kalkmak *to get up, to depart*
kalmak *to stay*
kalp *heart*
Kanada *Canada*
kanepe *sofa*
kapalı *closed*
kapamak, kapatmak *to close*
kapı *door, gate*
kaptan *captain*
kar *snow*
karanlık *dark*
karar vermek *to decide*
kardeş *brother or sister*
karşı *against*
karşılaştırmak *to compare*
kasap *butcher*
kasım *November*
kaşık *spoon*
kat *floor*
kaybetmek *to lose*
kaybolmak *to be lost*
kayıt olmak *to register*
kaza *accident*
kazak *jumper*
kazanmak *to win, to earn, to gain*
kedi *cat*
kek *cake*
kesinlikle *certainly*
kesmek *to cut*
keşke *if only, I wish*

Kıbrıs *Cyprus*
kırk *forty*
kırmak *to break*
kırmızı *red*
kış *winter*
kıyı *shore*
kıyma *minced meat*
kız *girl, daughter*
kız kardeş *sister*
kızmak *to get angry*
kibar *polite*
kilim *rug*
kilit *lock*
kilitlemek *to lock*
kim *who*
kimin *whose*
kira *rent*
kiraz *cherry*
kirli *dirty*
kişi *person*
kitap *book*
koca *husband*
kolay *easy*
koltuk *armchair*
komik *funny*
komşu *neighbour*
konser *concert*
kontrol etmek *to check*
konuşmak *to talk*
korkmak *to be afraid of*
koşmak *to run*
köfte *meatball*
köpek *dog*
köprü *bridge*
köşe *corner*
kötü *bad* kuaför *hairdresser*
kulak *ear*

kule *tower*
kullanmak *to use*
kum *sand*
kurmak *to establish, to found*
kurs *course*
kusura bakmayın *forgive me, sorry*
kusursuz *faultless, perfect*
kuş *bird*
kutlamak *to celebrate*
kutu *box, tin*
kuvvetli *strong*
kuyruk *queue, tail*
kuzen *cousin*
küçük *small, young*
küfür etmek *to swear*
külot *panties, underpants, pants*
kültür *culture*
küpe *earring*
küstah *arrogant*
kütüphane *library*

lacivert *navy blue*
lamba *lamp*
lavabo *sink*
lazım *necessary, needed*
lezzet *taste, flavour*
lezzetli *delicious*
limonata *lemonade*
liste *list*
lokanta *restaurant*
lüks *luxurious*
lütfen *please*

maalesef *unfortunately*
maaş *salary*
maç *sports match*
maden suyu *mineral water*

mahalle *district, neighbourhood*
makarna *pasta, macaroni*
makas *scissors*
makine *machine*
makyaj *makeup*
manav *greengrocer*
mandalina *tangerine*
mantar *mushroom, cork*
manzara *view*
marangoz *carpenter*
market *grocer's*
mart *March*
masa *table*
mavi *blue*
maydanoz *parsley*
mayıs *May*
mayo *swimming costume*
mektup *letter*
memnun *glad, happy*
memur *official, civil servant*
mendil *handkerchief*
menü *menu*
merak etmek *to worry*
merdiven *stairs*
merkez *centre*
mesaj *message*
meslek *job, profession*
meşrubat *drink*
meşgul *busy, occupied*
mevsim *season*
meydan *town or village square*
meyve *fruit*
meze *starter*
midye *mussel*
millî *national*
millî piyango *national lottery*
milliyet *nationality*

mimar *architect*
mırıldanmak *to murmur*
misafir *guest*
mobilya *furniture*
mont jacket
motor *engine*
muayene etmek *to examine*
müdür *manager*
mühendis *engineer*
mükemmel *perfect*
mümkün *possible*
münakaşa etmek *to quarrel*
müsaade etmek *to permit*
müşteri *customer*
müze *museum*
mum *candle*
muslukçu plumber
mutfak *kitchen*
mutlaka *surely, definitely*
mutlu *happy*
mutsuz *unhappy*
muz *banana*

nadiren *rarely*
nasıl *how*
nazik *gentle*
ne kadar *how much*
ne *what*
ne zaman *when*
neşeli *cheerful*
neden *why, reason*
nefret etmek *to hate*
nerede *where*
nereli *what nationality, where from*
neresi *whereabouts*
nezle olmak *to have a cold*
niçin *why*

nihayet *eventually, at last*
nisan *April*
nişanlı *engaged*
niye *why*
numara *number*

o *he, she, it*
o yüzden *therefore*
o zaman *then, in that case*
ocak *January*
oda *room*
oğlan *boy*
oğul *son*
okul *school*
okumak *to read*
olay *event, occurrence, incident*
oldu *right, OK*
oldukça *quite*
olmak *to be, to become*
olumsuz *negative*
on *ten*
orada *there*
oralarda *thereabouts*
orası *there, that place*
orman *forest*
orta *middle*
ortalama *approximately*
Osmanlı *Ottoman*
otel *hotel*
otobüs durağı *bus stop*
otogar *bus station*
otopark *car park*
oturmak *to sit, to reside (live)*
otuz *thirty*
oynamak *to play*
oyun *play, game*
oyuncu *player*

öbür *the other*
öbürü *the other one*
ödemek *to pay*
ödünç vermek *to lend*
öğle *noon, midday*
öğrenci *student*
öğrenmek *to learn, to find out*
öğretmek *to teach*
öğüt *advice*
öksürmek *to cough*
öksürük *cough*
ömür *life*
ön *front*
önce *firstly, earlier, ago*
önemli *important*
öneri *suggestion*
öpmek *to kiss*
örneğin *for example*
öyle *like that*
öyle mi? *really?*
özel *special, private*
özlemek *to miss someone*
özür dilemek *to apologize*

pahalı *expensive*
paket *parcel*
palto *coat*
pamuk *cotton*
pansiyon *guest house*
pantolon *trousers*
para *money*
park etmek *to park*
parmak *finger*
parti *party*
pasaj *passage*
pasta *cake*

pastane *patisserie*
patates *potato*
patlıcan *aubergine*
patron *boss*
pazar *Sunday*
pazarlık yapmak *to bargain*
pazartesi *Monday*
pek *very, a lot*
pencere *window*
perde *curtain*
perşembe *Thursday*
peynir *cheese*
pil *battery*
pilav *rice (meal)*
piliç *chicken*
pis *dirty*
pişirmek *to cook, to bake*
pişman olmak *to regret*
plaj *beach*
plan *plan*
planlamak *to plan*
polis *police*
portakal suyu *orange juice*
Portekiz *Portugal*
Portekizce *Portuguese*
posta *post*
postacı *postman/postwoman*
postalamak *to post*
postane *post office*
pratik *practice*
proje *project*
pul *stamp*

radyo *radio*
raf *shelf*
rahat *comfortable*
rahatsız olmak *to be disturbed*

rahatsız etmek *to disturb*
rakam *figure, digit*
rakı *aniseed-flavoured alcoholic drink*
randevu *appointment*
randevu almak *to make an appointment*
rapor *report*
rastlamak *to meet by chance*
reçel *jam*
reçete *prescription*
rejim *diet*
renk *colour*
renkli *colourful*
resim *picture*
ressam *painter, artist*
restoran *restaurant*
revani *a dessert*
rica etmek *to request*
rüya *dream*
rüzgâr *wind*
ruh *spirit, soul, character*
ruj *lipstick*
Rus *Russian (person)*
Rusça *Russian (language)*
Rusya *Russia*
rutubetli *damp*

saat *clock, watch, hour*
sabah *morning*
sabırlı olmak *to be patient*
sabırlı *patient*
sabretmek *to be patient*
sabun *soap*
saç *hair*
saç kestirmek *to have a haircut*
sade *plain*
sadece *only*
sağ ol, sağ olun *thanks*

sağ *right, alive*
sağlamak *to provide*
sağlık *health*
sahil *coast*
sakin *quiet, calm*
saklamak *to hide*
salata *salad*
salep *a drink made from sahlelep in hot milk*
salı *Tuesday*
samimi *sincere*
sanat *art*
sanatçı *artist, actor*
sanayi *industry*
sandalye *chair*
sandviç *sandwich*
sanırım *I suppose, I think*
saniye *second*
sanki *as if*
sanmak *to suppose, to think, to reckon*
sapmak *to turn*
sarhoş *drunk*
sarı *yellow*
sataşmak *to harass*
satıcı *salesman*
satılık *for sale*
satmak *to sell*
saygı *respect*
sayı *number*
Sayın ... *Dear ... (formal)*
saymak *to count*
sebze *vegetables*
seçmek *to choose, to vote*
sefer *time, occasion*
sekiz *eight*
seksen *eighty*
selam *hi*
selam söylemek *to say hello*

sen *you*
sene *year*
serin *cool*
ses *sound, voice*
sessiz *quiet*
sessizce *quietly*
Sevgili... *Dear... (informal)*
sevmek *to love, to like*
seyahat *journey, travel*
seyretmek *to watch*
sezon *season*
sıcak *hot*
sıcaklık *temperature, heat*
sıfır *zero*
sık sık *often*
sıkıcı *boring*
sıkılmak *to get bored, to get fed up*
sınav *exam*
sınıf *class, grade, classroom*
sıra *queue, row, line, turn*
sıra beklemek *to wait one's turn*
sırada beklemek *to wait in the queue*
sinema *cinema*
sigara *cigarette*
sigara içmek *to smoke*
silme *to wipe*
sinirli *irritable*
sipariş *order*
siyah *black*
sizce *in your opinion*
soğuk *cold*
soğumak *to cool down*
sohbet etmek *to chat*
sokak *street*
sol *left*
solmak *to fade*
son *last, end*

sonbahar *autumn*
sonra *later*
sonunda *in the end*
sormak *to ask*
soru *question*
sis *sausage*
soyadı *surname*
söylemek *to say, to sing*
söylenmek *to mutter*
söz vermek *to promise*
spiker *announcer*
su *water*
sürdürmek *to continue, to keep on*
sürekli *continuously*
sürmek *to drive, to last, to rub, to spread*
sürpriz *surprise*
süt *milk*
sunucu *presenter*
süper *super*
sure *period of time*
Suriye *Syria*
susamak *to get thirsty, to be thirsty*

şaka *joke*
şaka yapmak *to joke*
şans *luck*
şanslı *lucky*
şapka *hat*
şarap *wine*
şarkı *song*
şarkı söylemek *to sing a song*
şart *condition, necessity*
şaşırmak *to be surprised*
şaşırtıcı *surprising*
şayet *if*
şehir *city*
şeker *sugar, sweets*

şemsiye *umbrella*
şerefe *cheers*
şey *thing*
şikâyet *complaint*
şikâyet etmek *to complain*
şimdi *now*
şimdilik *for the moment, for now*
şirket *company*
şişe *bottle*
şişman *fat*
şişmanlamak *to get fat*
şoför *driver*
şort *shorts*
şömine *fireplace*
şu *that*
şu anda *at this moment*
şubat *February*
şube *branch, office*

tabak *plate*
tabii *certainly, of course*
tahmin etmek *to guess*
tahmin *guess, forecast*
tahta *wood*
takdir etmek *to appreciate*
takım elbise *suit*
takım *team, set, kit*
takip etmek *to follow*
takmak *to attach, to fasten, to wear*
tam *exactly, whole, just*
tamam *OK*
tamir etmek *to repair*
tane *item, piece*
tanımak *to know someone*
tanışmak *to meet for the first time*
tanıştırmak *to introduce*
taraf *side*

tarak *comb*
taramak *to comb*
tarif etmek *to describe*
tarih *date, history*
tarihî *historical*
tarihî yer *historical place*
tartışmak *to argue, to discuss*
taşımak *to carry*
tasma *collar*
tat *taste*
tatil *holiday*
tatile gitmek *to go on a holiday*
tatlı *sweet*
tatmak *to taste*
tatsız *tasteless*
tavsiye etmek *to recommend*
tavuk *chicken*
taze *fresh*
tebrik etmek *to congratulate*
tecrübeli *experienced*
tedbirli *cautious*
tehlikeli *dangerous*
teklif etmek *to offer*
teklif *offer*
tekne gezisi *boat trip*
tekrar *again*
tekrar etmek *to repeat*
tekstil *textile*
telefon etmek *to telephone*
televizyon *television*
temiz *clean*
temizlemek *to clean*
temmuz *July*
tepe *hill*
tercih etmek *to prefer*
tercüman *interpreter*
tereddüt etmek *to hesitate*

terk etmek *to leave, to abandon*
terlemek *to sweat*
ters *opposite*
tesadüf *coincidence*
teslim etmek *to deliver*
teşekkür etmek *to thank*
teyze *aunt (mother's sister)*
tilki *fox*
tipik *typical*
tıraş olmak *to shave*
tıraş *shave*
tırmanmak *to climb*
tişört *T-shirt*
top *ball*
toplamak *to tidy up, to pick, to add, to gather*
toplantı *meeting*
torba *bag*
torun *grandchild*
tur *tour*
turist *tourist*
turuncu *orange*
tutmak *to keep, to hold, to hire*
tuvalet *toilet*
tuz *salt*
tüm *all, whole*
tür *kind, type*
Türk *Turkish (person), Turk*
Türkçe *Turkish (language)*
Türkiye *Turkey*

uçak *aeroplane*
uçmak *to fly*
uçuş *flight*
ucuz *cheap*
ufak *small*
ufuk *horizon*
uğramak *to drop by, to pop in*

ummak *to hope*
umutlu *hopeful*
unutmak *to forget*
utangaç *shy*
uyanık *alert, awake*
uyanmak *to wake up*
uyandırmak *to wake someone up*
uygun *suitable*
uyku *sleep*
uyumak *to sleep*
uyuyakalmak *to fall asleep*
uzak *far*
uzatmak *to extend, to stretch, to pass*
uzun boylu *tall (person)*
uzun *long*

üç *three*
ücret *fee, price, wage*
ücretsiz *free of charge*
ülke *country*
üniversite *university*
ünlü *famous*
ürün *product*
üst *top*
üstü kalsın *keep the change*
üşümek *to be cold*
ütülemek *to iron*
üye *member*
üzeri *outer surface*
üzgün *sad*
üzülmek *to be sorry*
üzüm *grape*

vakit *time*
vapur *ferry*
var *there is/are*
var etmek *to create*

var olmak *to exist*
varmak *to arrive*
vazo *vase*
ve *and*
vejetaryen *vegetarian*
vergi *tax*
vermek *to give*
veya *or*
viski *whisky*
vurmak *to hit*
vücut *body*

ya ... ya ... *either ... or ...*
ya da *or*
yabancı *stranger, foreigner*
yabancı dil *foreign language*
yağ *oil, fat*
yağmur *rain*
yağmur yağmak *to rain*
yağmurlu *rainy*
yakın *close, near*
yakında *soon*
yakınlarda *hereabouts, near, recently*
yakışıklı *handsome*
yakışmak *to suit*
yakmak *to burn, to light, to turn on*
yalan *lie*
yalancı *liar*
yalnız *alone*
yalnızca *only, just*
yangın *fire*
yani *in other words, I mean*
yanlış *wrong*
yanmak *to burn*
yan *side*
yapışmak *to stick*
yapıştırmak *to stick something*

yapmak *to do, to make*
yaprak *leaf*
yaramaz *naughty*
yaratmak *to create*
yardım etmek *to help someone*
yarım *half, half past noon/midnight*
yarın *tomorrow*
yarısı *half of it*
yaş *age*
yaş günü *birthday*
yasak *forbidden*
yasal *legal*
yaşamak *to live*
yaşlı *elderly, old*
yat *yacht*
yatak *bed*
yatak odası *bedroom*
yatmak *to go to bed, lie down*
yavaş *slow, slowly*
yavrum *darling, dear, honey*
yaya *pedestrian*
yaz *summer*
yazmak *to write*
yedek *spare*
yedi *seven*
yedinci *seventh*
yemek *meal, to eat*
yemek pişirmek *to cook*
yemek yemek *to have a meal, to eat*
yeni *new, recently, just now*
Yeni Zelanda *New Zealand*
yer *place, the ground, seat*
yerine *instead*
yerleşmek *to settle*
yerli *local, not foreign*
yeşil *green*
yeterince *sufficient, enough*

yeterli *sufficient, enough*
yetişmek *to grow, to grow up, to catch, to reach*
yetmek *to be enough*
yetmiş *seventy*
yıkamak *to wash*
yıkınmak *to wash yourself*
yıkınmak *to demolish*
yıl *year*
yıldız *star*
yine *again, still*
yine de *still*
yirmi *twenty*
yiyecek *food*
yoğurt *yogurt*
yok olmak *to disappear*
yok *there isn't*
yoksa *or else*
yol *way, road*
yolcu *passenger*
yolculuk *journey*
yollamak *to send*
yorgun *tired*
yorulmak *to be tired, to get tired*
yön *direction*
yüksek *high, loud*
yürümek *to walk*
yürüyerek *on foot*
yürüyüşe çıkmak *to go out for a walk*
yürüyüşe gitmek *to go for a walk*
yüz *hundred, face*
yüzme havuzu *swimming pool*
yüzmek *to swim*
yüzük *ring*
yumurta *egg*
yumuşak *soft*
Yunan *Greek (person)*
Yunanca *Greek (language)*

Yunanistan *Greece*
yurt *country, dormitory*
yurt dışı *abroad*

zaman *time*
zaman zaman *from time to time*
zamanında *on time*
zannetmek *to assume, to think*
zarf *envelope*
zaten *already, anyhow, in any case*
zayıf *weak, slim*
zayıflamak *to lose weight*
zeki *clever, intelligent*
zengin *rich*
zeytin *olives*
zil *bell*
zil çalmak *to ring the bell*
ziyaret *visit*
ziyaret etmek *to visit*
zor *difficult*
zorunlu *obligatory*

English - Turkish glossary

a, an bir

to be able to -ebil/-abil

about hakkında, aşağı yukarı

above yukarı, üstünde

to accept kabul etmek

acquaintance tanıdık

ache ağrı

to ache ağrımak

to add up toplamak

to admit kabul etmek

adult yetişkin

to adjust ayarlamak

advertisement reklam

to be afraid korkmak

Africa Afrika

African Afrikalı

after sonra

again tekrar, yine, gene

against karşı

age yaş

ago önce

to agree anlaşmak

ahead ileri, ileride

air hava

aeroplane uçak

alcohol alkol

alike benzer

all bütün, hep, hepsi

to allow izin vermek

also hem, de

always her zaman, hep

am -im

among arasında

amount miktar

and ve
angry kızgın
to get angry kızmak
animal hayvan
answer cevap
to answer cevap vermek
annual yıllık
any hiç, herhangi
anyway her neyse
to apologize özür dilemek
to appear görünmek
apple elma
April nisan
are -dirler, -dırler, -dürler, -durlar
area / region alan, semt, bölge
to argue tartışmak
arm kol
armchair koltuk
to arrange düzenlemek
to arrive varmak
as olarak
as far as -e kadar
to ask sormak
at -de/-da
aubergine patlıcan
August ağustos

baby bebek
back geri, arka
backwards geriye, geriye doğru
bad kötü, fena
ball top
banana muz
bank banka
basic temel
to be olmak
bear ayı

to bear katlanmak
beautiful güzel
bed yatak
before önce
to begin başlamak
behind arkada
to believe inanmak
bell zil
best en iyi
better daha iyi
between arasında
big büyük
bird kuş
black siyah
block of flats apartman
blood kan
blue mavi
boat tekne, gemi
body vücut
book kitap
to be born doğmak
both ikisi
bottom alt
box kutu
boy erkek çocuk
bread ekmek
to break kırmak
to bring getirmek
broad geniş
brother erkek kardeş
brown kahverengi
to build inşa etmek
to burn yanmak
busy meşgul
but ama, fakat
to buy satın almak, almak
by yanında, ile

to call telefon etmek, çağırmak
camp kamp
can -ebil/abil
capital city başkent
captain kaptan
car araba
card kart
careful dikkatli
to carry taşımak
cat kedi
to catch yakalamak
town centre şehir merkezi
century yüzyıl
certain emin, kesin
chair sandalye
chance şans, tesadüf, fırsat
change bozuk para
to change değiştirmek, değişmek
to check kontrol etmek
child çocuk
to choose seçmek
circle daire
city şehir, kent
class sınıf
clean temiz
clear açık
to climb tırmanmak
clock saat
close yakın
to close kapatmak
clothes giysi
cloud bulut
cloudy bulutlu
coast sahil, deniz kenarı
coat palto
cold soğuk

to collect toplamak
colour renk
to come gelmek
company şirket
to compare karşılaştırmak
competition yarışma
complete tam, tamam
to complete tamamlamak
condition durum
to connect bağlamak
to consider göz önüne almak
consonant sessiz harf
to continue devam etmek
collar tasma
cook aşçı
to cook pişirmek
cool serin
copy kopya
corn mısır
corner köşe
correct doğru
cost fiyat
cotton pamuk
to count saymak
country ülke
course kurs
cow inek
to create yaratmak
cross, angry kızgın
to cross (karşıya) geçmek
crowd kalabalık
to cry ağlamak
to cry out bağlamak
curtain perde
to cut kesmek

dad baba

daffodil nergis
damp rutubetli, nemli
dance dans
to dance dans etmek
dangerous tehlikeli
dark karanlık, koyu
daughter kız
day gün
dear sevgili
debt borç
December aralık
to decide karar vermek
deep derin
deer geyik
to define tanımlamak
degree derece
to describe tanımlamak
desert çöl
to design tasarlamak
determined azimli
to develop geliştirmek
dictionary sözlük
to die ölmek
difference fark
different farklı, ayrı, başka
difficult zor
to discuss tartışmak, ele almak
distant uzak
to do yapmak
doctor doktor
document doküman
dog köpek
dollar dolar
door kapı
down aşağı
to draw çizmek
dream rüya

dress elbise
to get dressed giyinmek
to drink içmek
to drive sürmek (araba)
to drop düşürmek
drowsy uykulu
drunk sarhoş
dry kuru
dye boya

each her
ear kulak
early erken
earring küpe
earth dünya, toprak
east doğu
easy kolay
easily kolayca
to eat yemek
edge kenar
effort çaba
egg yumurta
eight sekiz
either ya ya da
electric elektrik
else başka, ayrıca
end son
to end bitirmek
enemy düşman
energy enerji
engine motor
enough yeter, yeterli
to enter girmek
entry giriş
equal eşit
especially özellikle
establish kurmak

even bile, hatta
ever şimdiye kadar, hiç
evening akşam
event olay
every her
exact tam
to examine incelemek, muayene etmek
example örnek
except hariç
exciting heyecan verici, heyecanlı
exercise alıştırma
to expect beklemek, ummak
experienced deneyimli
eye göz
eyeglasses gözlük

fabulous harika, inanılmaz
face yüz
factory fabrika
to fade solmak
to fall düşmek
family aile
famous meşhur
far uzak
farm çiftlik
fascinating büyüleyici
fast hızlı, çabuk
fat şişman (*person*), yağ (*on meat*)
father baba
favour iyilik
fear korku
to fear korkmak
February şubat
to feed beslemek
to feel hissetmek
female dişi, kadın
few az

field kır, tarla
to fill doldurmak
to find bulmak
fine güzel, iyi
finger parmak
to finish bitirmek
fire yangın, ateş
first birinci, ilk
fish balık
to fit uymak
five beş
flat daire (*apartment*), düz (*straight*)
floor yer, kat (*storey*)
flower çiçek
fly sinek
to fly uçmak
to follow takip etmek, izlemek
food yemek
foot ayak
for için, -e
foreign yabancı
forest orman
forward ileri
four dört
France Fransa
French Fransız (*person*), Fransızca (*language*)
free bedava (*free of charge*),
özgür (*not imprisoned*)
fresh taze
Friday cuma
friend arkadaş, dost
from -den/-dan
front ön
fruit meyve
full dolu, tam
fun eğlence
funny komik

to furnish döşemek
furniture mobilya

game oyun
garden bahçe
gas gaz, benzin (*petrol*)
gate kapı
general genel
generally (usually) genellikle
gentle kibar
to get almak
girl kız
to give vermek
glad memnun
glass cam, bardak
to go gitmek
gold altın
golf golf
good iyi
grass çimen, çim
great büyük, çok iyi
green yeşil
grey gri
ground yer
group grup
to grow büyümek
to guess tahmin etmek
guide rehber, kılavuz
guitar gitar
gun silah

hair saç
half yarım, buçuk
hammer çekiç
hand el
handsome yakışıklı
to happen olmak

happy mutlu
harbour liman
hard sert, zor (*difficult*)
hat şapka
to have sahip olmak
he o
head kafa
headache baş ağrısı
to hear duymak
heart kalp
heat sıcaklık
heavy ağır
help yardım
to help yardım etmek
her onun
here burada, buraya
hi selam, merhaba
to hide saklamak
high yüksek
hill tepe
him onu, ona
to hire kiralamak
his onun
history tarih
to hit vurmak
to hold tutmak
home ev
hope ümit, umut
horse at
hot sıcak
hour saat
house ev
housewife ev hanımı
how nasıl
huge kocaman
human insan
hundred yüz

hungry aç
to be/get hungry acıkmak
to hurt acımak, acıtmak
to hurry acele etmek
husband koca

I ben
ice buz
idea fikir
if eğer, -se/-sa, şayet
imagine hayal etmek
in içinde
included dâhil
industry endüstri
insect böcek
interesting ilginç
iron ütü, demir (*the metal*)
is -dir, -dır, -dür, -dur
island ada
it o
Italian İtalyan (*person*), İtalyanca (*language*)
Italy İtalya

January ocak
Japan Japonya
Japanese Japon (*person*), Japonca (*language*)
job iş
to join katılmak
journalist gazeteci
joy neşe, keyif
joyful neşeli, sevinçli
July temmuz
to jump atlamak
just sadece, yalnızca
just now daha şimdi

to keep tutmak

key anahtar
key ring anahtarlık
kilometre kilometre
kind çeşit, tür, tip (*type*), nazik (*polite*)
knee diz
knife bıçak
to know bilmek

lady kadın, hanımefendi
lake göl
land arsa, arazi, toprak
to land inmek (*aeroplane*), konmak (*bird, fly*)
language dil
large geniş, büyük
last son
late geç
later daha sonra
latest en geç
to laugh gülmek
to learn öğrenmek
least en az
to leave ayrılmak, terk etmek
left sol
leg bacak
lemon limon
length uzunluk
less daha az
letter mektup, harf
lettuce marul
to lie yalan söylemek
to lie down uzanmak
life hayat
lift asansör
to lift kaldırmak
light ışık, hafif (*not heavy*), açık (*colour*)
like gibi
to like hoşlanmak, sevmek

list liste
to listen dinlemek
little küçük (*small*), az (*quantity*)
to live yaşamak, oturmak
local yerli (*not foreign*)
lonely yalnız
long uzun
to look bakmak
to lose kaybetmek
to love sevmek
low alçak
luxurious lüks

machine makine
mad deli
magazine dergi
main ana
make marka (*make of a product*)
to make yapmak
man erkek, adam
many çok
map harita
March mart
market pazar, çarşı
married evli
to marry evlenmek
match kibrit (*as in 'box of matches'*); maç (*football*)
to match uymak
may -ebil/-abil
May mayıs
me beni, bana
to mean demek istemek
meat et
meatball köfte
mechanic tamirci
medicine ilaç, tıp (*the study*)
to meet buluşmak

melon kavun
member üye
middle orta
might -ebil/-abil
mile mil
milk süt
million milyon
mind akıl
mine benim, benimki
minute dakika
Mrs / Miss / Ms Hanım
to mix karıştırmak
mobile phone cep telefonu
moment an
Monday pazartesi
money para
month ay
moon ay
more daha
morning sabah
most çoğu
mother anne
mountain dağ
mouth ağız
move hareket etmek
much çok
mulberry dut
mushroom mantar
music müzik
mussel midye
must -meli/-malı
my benim

name isim
nation millet
national millî
nationality milliyet

natural doğal
nature doğa
naughty yaramaz
near yakın
necessary gerekli, lazım
neck boyun
need ihtiyaç
neighbour komşu
never hiç, asla, hiçbir zaman
new yeni
next sonraki, gelecek (*future/coming*)
night gece
nine dokuz
no hayır
noise gürültü
noisy gürültülü
noon öğle, *at noon* öğleyin
north kuzey
nose burun
note not
nothing hiçbir şey, hiç
noun isim
November kasım
now şimdi
number sayı, rakam, numara
nurse hemşire

October ekim
of -den, -nin, -li
off -den
offer teklif
office büro, ofis
often sık sık
oil yağ
old eski
on üstünde
once bir kere

one bir
only sadece, yalnızca
open açık
to open açmak
opposite karşı
or veya, ya da
other başka, diğer
our bizim
ours bizim, bizimki
out dışarı
outside dışarı
own kendi
to own sahip olmak

page sayfa
pain acı
paint boya
to paint boyamak
pair çift
paper kâğıt
to pass geçmek
past geçmiş
to pay ödemek
peace barış
people halk, insanlar
perhaps belki
period süre
to permit izin vermek
picture resim
piece parça, adet (*unit*)
place yer
plain sade
plant bitki
platform peron
play oyun
to play oynamak
please lütfen

to point göstermek
poor fakir
population nüfus
port liman
position konum, yer
possible mümkün
post posta
to post postalamak
post office postane
practice pratik
to practise pratik yapmak
to prepare hazırlamak
present (gift) hediye
to press basmak
to presume tahmin etmek, sanmak
pretty sevimli, güzel
probably muhtemelen
problem problem
product ürün
profession meslek
property eşya (*belongings*), emlak (*real estate*)
to provide sağlamak
public umumi, halk (*people*)
to pull çekmek
to push itmek
to put koymak

quarter çeyrek
question soru
queue kuyruk, sıra
quick çabuk
quickly çabucak
quiet sessiz
quietly sessizce
quite oldukça

rabbit tavşan

radio radyo
railway demiryolu
rain yağmur
to rain yağmur yağmak
to read okumak
ready hazır
real gerçek
reason neden, sebep
to receive almak
to recover iyileşmek, kurtarmak
red kırmızı
region bölge
to rely güvenmek
remember hatırlamak
to remind hatırlatmak
to repair tamir etmek
to repeat tekrarlamak
reply cevap
to reply cevap vermek
residence ikamet
to rest dinlenmek
result sonuç
rich zengin
to ride binmek, sürmek (*a bicycle or horse*)
right sağ, doğru (*correct*)
ring yüzük
river nehir, ırmak
road yol
rock kaya, taş
room oda
rose gül
round yuvarlak
row sıra (*line*)
rubbish çöp (*garbage*), saçma (*nonsense*)
rule kural
to run koşmak

salt tuz
same aynı
sand kum
Saturday cumartesi
to say söylemek, demek
scent koku
school okul
sea deniz
seaside deniz kıyısı
to search aramak
season mevsim
seat koltuk
second ikinci
to see görmek
seed tohum
to select seçmek
self kendi
to sell satmak
to send göndermek
sense duygu, duyu
sentence cümle
separate ayrı
September eylül
to serve servis yapmak
seven yedi
several birkaç
to share paylaşmak
sharp keskin
she o
sheet çarşaf
shell kabuk
to shine parlamak
ship gemi
shoe ayakkabı
shop dükkân, mağaza
to shop alışveriş yapmak/etmek
shopping alışveriş

shore sahil
short kısa
shoulder omuz
to shout bağırmak
to show göstermek
side yan, taraf, kenar
sign işaret
to sign imza atmak, imzalamak
signature imza
silent sessiz
silver gümüş
similar benzer
simple basit
since -den/-dan beri
to sing şarkı söylemek
single tek, bekâr (*unmarried*)
sister kız kardeş
to sit oturmak
six altı
size beden, numara
skin deri
sky gök
to sleep uyumak
slow yavaş, ağır
small küçük
smell koku
to smile gülümsemek
snow kar
so böylece
soft yumuşak
soil toprak
soldier asker
solution çözüm
to solve çözmek
some bazı, biraz
son oğul
song şarkı

soon yakında
sound ses
south güney
space yer, boşluk
to speak konuşmak
special özel
speech konuşma
speed hız
to spend harcamak (*money*), geçirmek (*time*)
spring ilkbahar
square kare
to stand ayakta durmak
star yıldız
start başlangıç
to start başlamak
state durum (*condition*), devlet (*government*)
station istasyon
to stay kalmak
steel çelik
step adım
to stick yapıştırmak
still hâlâ
stone taş
stop durak
to stop durmak
store dükkân, mağaza
story hikâye, masal (*tale*)
straight düz, doğru
strange acayip
stranger yabancı
street cadde, sokak
to stretch germek
string ip
strong kuvvetli, güçlü
student öğrenci
to study ders çalışmak
subject konu

success başarı
successful başarılı
such böyle (*like that*)
such as örneğin
suddenly aniden
sugar şeker
to suggest önermek
suit takım elbise
to suit yakışmak
summer yaz
sun güneş
sunny güneşli
Sunday pazar
sure emin
surprise sürpriz
sweet tatlı
to swim yüzmek
system sistem

table masa
to take almak
to talk konuşmak
tall uzun boylu
to teach öğretmek
team takım
tell anlatmak
temperature sıcaklık
temporary geçici
ten on
than -den/-dan
to thank teşekkür etmek
that o, şu
their onların
them onları, onlara
then o zaman (*at that time*)
then ondan sonra (*after that*)
there orada, oraya

these bunlar
they onlar
thick kalın
thin ince, zayıf
thing şey
to think düşünmek
third üçüncü
this bu
those onlar
though yine de
thought düşünce
thousand bin
three üç
through arasından
to throw fırlatmak, atmak
Thursday perşembe
thus böylece
tie kravat
to tie bağlamak
time saat, zaman, vakit, defa
tiny minik
to be tired yorulmak
tyre lastik
to -e/-a
together beraber
too de/da (*also*), fazla (*too much*)
tool alet
tooth diş
top üst
total toplam
to touch dokunmak
towards -e doğru
town şehir, kent
train tren
travel yolculuk
to travel yolculuk etmek/yapmak
tree ağaç

trip gezi, seyahat
trousers pantolon
true gerçek, doğru
to try denemek
Tuesday salı
turn dönüş
to turn dönmek
twenty yirmi
two iki
type tip, tür, çeşit

ugly çirkin
umbrella şemsiye
under altında
until -e kadar / -a kadar
up yukarı, yukarıda
us bizi
to use kullanmak
usual her zamanki
usually genellikle

vacancy boş (oda, pozisyon)
to vary değişmek
verb fiil
very çok
village köy
to visit ziyaret etmek
voice ses
vowel sesli harf

waist bel
to wait beklemek
to wait in the queue sırada beklemek
to wait one's turn sıra beklemek
waiter garson
to walk yürümek
wall duvar

to want istemek
warm ılık
was idi, -di, -dı, -dü, -du
to wash yıkamak
watch saat
to watch seyretmek
water su
wave dalga
to wave hand el sallamak
way yol
we biz
to wear giymek, takmak
weather hava
Wednesday çarşamba
week hafta
weekend hafta sonu
weekly haftalık
weight ağırlık
welcome hoş geldiniz, hoş geldin
well iyi
well done aferin
were idi, -di, -dı, -dü, -du
west batı
week hafta
weekend hafta sonu
weight ağırlık
wheel tekerlek
when ne zaman, -ince
where nerede
whether eğer, -se/-sa
which hangi
which one hangisi
while iken, -ken
white beyaz
who kim
whole bütün
whose kimin

why neden, niçin, niye
wide geniş
wife karı
to win kazanmak
wind rüzgâr
windy rüzgârlı
window pencere
winter kış
wish dilek
to wish dilemek
with ile
woman kadın
to wonder merak etmek
wonderful harika
wood tahta
word kelime
work iş
to work çalışmak
world dünya
to write yazmak
wrong yanlış

yacht yat
year yıl, sene
yellow sarı
yes evet
yesterday dün
yet henüz
you sen (*informal*), siz (*formal*)
young genç
youngster genç, delikanlı
youth gençlik
your senin (*informal*), sizin (*formal*)

Index

- a / -e (to)-(dative) [Unit 3](#)
- adjectives [Unit 4](#)
- address [Unit 12](#)
- adverbs [Unit 4](#), [Unit 8](#)
- ait olmak (to belong to) [Unit 9](#)
- ama (but) [Unit 10](#)
- apostrophe [Unit 3](#)
- art (causative) [Unit 16](#)
- article 'the' (definite) [Unit 9](#)
- article 'a/an' (indefinite) [Unit 1](#)
- aynı (the same) [Unit 15](#)
- başka (different) [Unit 4](#)
- başka (other) [Unit 15](#)
- başka (else) [Unit 3](#)
- başka bir (another) [Unit 15](#)
- başkası (someone else) [Unit 15](#)
- be (am, is, are)
 - present form [Unit 1](#), [Unit 4](#)
 - past form [Unit 5](#)
 - past indefinite form [Unit 12](#)
 - future form [Unit 8](#)
- belki (maybe) [Unit 17](#)
- bence (in my opinion) [Unit 8](#)
- bey (Mr) [Unit 4](#)
- bir (a/an, one) [Unit 1](#)
- bir başka (another) [Unit 15](#)
- birbiri (each other) [Unit 11](#)
- biri / birisi (someone) [Unit 15](#)
- biri / birisi (one of) [Unit 15](#)
- buçuk (half) [Unit 1](#)
- buffer letters [Unit 9](#)
- bundan dolayı (therefore) [Unit 10](#)
- buyurun [Unit 2](#)
- böylece (so) [Unit 17](#)

can [Unit 16](#)
causatives [Unit 16](#)
-ce / -ca [Unit 4](#)
-ci / -cı / -cü / -cu [Unit 6](#)
circumflex accent [Turkish alphabet](#)
commands (imperative form) [Unit 2](#), [Unit 4](#)
comparative form of adjectives [Unit 15](#)
compound nouns [Unit 7](#)
conditionals [Unit 13](#)
 first conditional [Unit 13](#)
 second conditional [Unit 13](#)
 third conditional [Unit 13](#)
consonant changes [Unit 7](#)
countries [Unit 4](#)
çeyrek (*quarter*) [Unit 3](#)
çoktan (*already*) [Unit 10](#)
çünkü (*because*) [Unit 10](#), [Unit 11](#)
daha (*yet/still*) [Unit 10](#)
daha (*more*) [Unit 6](#)
daha şimdi (*just now*) [Unit 10](#)
daha şimdiden (*already*) [Unit 10](#)
daily expressions [Unit 1](#), [Unit 2](#), [Unit 5](#)
daily language [Unit 2](#), [Unit 5](#)
days [Unit 3](#)
-de / -da (*at*)-(locative) [Unit 3](#)
de / da (*too, as well, also*) [Unit 3](#)
değil (*not*) [Unit 1](#)
değil mi? (*question tag*) [Unit 8](#)
demonstrative pronouns [Unit 6](#)
-den / -dan (*from*)-(ablative) [Unit 3](#)
-den başka / -dan başka (*other than*) [Unit 5](#)
-den beri / -dan beri (*since*) [Unit 10](#)
-den beri / -dan beri (*for*) [Unit 10](#)
-den biri(si) / -dan biri(si) (*one of*) [Unit 15](#)
-den dolayı / -dan dolayı (*because of*) [Unit 10](#)
-den önce / -dan önce (*before*) [Unit 2](#), [Unit 14](#)
-den sonra / -dan sonra (*after*) [Unit 2](#)

-di / -dı / -dü / -du (*the past tense*) [Unit 5](#)
diğer (*the other*) [Unit 15](#)
diğer bir (*another*) [Unit 15](#)
-diğinde (*when*) [Unit 11](#)
-diği sürece (*as long as*) [Unit 11](#)
-diği zaman (*when*) [Unit 11](#)
-dik type adjectives [Unit 11](#)
-dik type nouns [Unit 11](#)
-dikten sonra (*after -ing*) [Unit 14](#)
-dir / -dır / -dür / -dur (*is*) [Unit 4](#)
-dir / -dır / -dür / -dur (*for*) [Unit 10](#)
-dir / -dır / -dür / -dur (*causative*) [Unit 16](#)
direct object (*accusative case*) [Unit 9](#)
-e- (*can't*) [Unit 16](#)
-e / -a (*by -ing*) [Unit 12](#)
-e / -a (*to*)-(dative) [Unit 3](#)
-e / -a 'after all that' [Unit 12](#)
-ebil / -abil (*can*) [Unit 16](#)
-ebil / -abil (*may/might*) [Unit 16](#)
-eceğine / -acağına (*instead of*) [Unit 17](#)
-ecek olan / -acak olan (*the one who/which is*) [Unit 17](#)
-ecek yerde / -acak yerde (*instead of*) [Unit 17](#)
-ecek / -acak (*future tense*) [Unit 8](#)
-ecek / -acak type adjectives [Unit 11](#)
-ecek / -acak type nouns [Unit 11](#)
-ecekti / -acaktı (*future in the past*) [Unit 16](#)
-e doğru (*towards*) [Unit 12](#)
-e göre / -a göre (*according to*) [Unit 8](#)
-e kadar / -a kadar (*until / as far as / up to*) [Unit 10](#)
-e karşı / -a karşı (*against, towards*) [Unit 12](#)
-eli / -alı (*since*) [Unit 10](#)
-elim / -alım (*subjunctive mood*) [Unit 6](#)
-en / -an type adjectives [Unit 11](#)
-en / -an type nouns [Unit 11](#)
-ene kadar / -ana kadar (*until*) [Unit 10](#)
-er / -ar / -ir / -ır / -ür / -ur (*the simple present tense*) [Unit 10](#)
-er + di (*used to*) [Unit 10](#)

-erek / -arak (*by -ing*) [Unit 12](#)
-ert (*causative*) [Unit 16](#)
etmek (*auxiliary verb*) [Unit 2](#), [Unit 6](#)
-eyim / -ayım (*subjunctive mood*) [Unit 6](#)
fakat (*but*) [Unit 10](#)
farklı (*different*) [Unit 15](#)
future conditional [Unit 13](#)
future tense [Unit 8](#)
geçe (*at*) [Unit 3](#)
gibi (*like, such as*) [Unit 10](#)
gittikçe / giderek (*more and more, gradually*) [Unit 10](#)
greetings [Unit 1](#)
hâlâ (*still*) [Unit 8](#), [Unit 10](#)
hanım (*Mrs*) [Unit 4](#)
to have [Unit 7](#)
henüz (*yet, just, still*) [Unit 10](#)
hem hem de (*both and*) [Unit 17](#)
(her) ne zaman (*whenever*) [Unit 13](#)
-i / -ı / -ü / -u (*direct object*) [Unit 9](#)
-i / -ı / -ü / -u (*possessed ending*) [Unit 7](#)
için (*for*) [Unit 10](#)
için (*because*) [Unit 10](#), [Unit 11](#)
için (*in order to*) [Unit 10](#)
idi [Unit 5](#)
ihtiyaç (*need*) [Unit 14](#)
iken (*while, as*) [Unit 10](#)
iken (*just as about to*) [Unit 10](#)
iken (*when*) [Unit 10](#)
iken (*when*) with the verb to be (*am, is, are*) [Unit 10](#)
ile (*with, by*) [Unit 3](#)
-il / -ıl / -ül / -ul (*passive form*) [Unit 16](#)
imperative statements [Unit 2](#), [Unit 4](#)
-in (*passive form*) [Unit 16](#)
-in / -in / -ün / -un (*possessor endings*) [Unit 7](#)
-in yüzünden (*because of ...*) [Unit 10](#)
-ince / -ınca / -ünce / -unca (*when*) [Unit 10](#)
-inceye kadar (*until*) [Unit 10](#)

indefinite pronouns [Unit 15](#)
inferential [Unit 12](#)
infinitive form of verbs [Unit 2](#)
intensified adjectives [Unit 4](#)
intransitive verbs [Unit 16](#)
-ip / -ıp / -üp / -up (*and, also*) [Unit 12](#)
-ip/-ıp/-üp/-up -memek/-mamak (*if ... or not*) [Unit 14](#)
-ir (*causative*) [Unit 16](#)
-ir (*the simple present tense*) [Unit 10](#)
-ir + di (*used to*) [Unit 10](#)
-ir -mez/-ır -maz/-ür -mez/-ur -maz (*as soon as / the moment that ...*) [Unit 10](#)
-it (*causative*) [Unit 16](#)
-iyor/-ıyor/-üyor/-uyor (*present continuous tense*) [Unit 2](#)
-iyordu (*past continuous tense*) [Unit 17](#)
kadar (*as as*) [Unit 10](#)
kala (*at*) [Unit 3](#)
-ken (*while, when, just as about to*) [Unit 10](#)
keşke (*I wish, if only*) [Unit 13](#)
kendi (*own*) [Unit 7](#)
kendi kendime (*by myself / on my own*) [Unit 7](#)
ki (*that, so that*) [Unit 17](#)
-ki (*who, that, which*) [Unit 7](#)
kim ile? / kimle? (*with whom?*) [Unit 3](#)
lazım (*have to*) [Unit 14](#)
-le / -la (*with, by*) [Unit 3](#)
-ler / -lar (*plurals*) [Unit 1](#)
-li / -lı / -lü / -lu (*adjectives*) [Unit 4](#)
-lik / -lık / -lük / -luk (*adjectives*) [Unit 4](#)
adopted words [Unit 1](#)
-meden / -madan (*without -ing*) [Unit 10](#)
-me / -ma (*don't*) [Unit 2](#)
-mek / -mak (*infinitive form as a noun*) [Unit 14](#)
-mek / -mak (*infinitive form of verbs*) [Unit 2](#)
-mek istemek / -mak istemek (*to want to*) [Unit 3](#)
-mek yerine / -mak yerine (*instead of*) [Unit 17](#)
-mekle / -makla (*by ...ing*) [Unit 10](#)

-mekte / -makta (*in the process of*) [Unit 17](#)
-mektedir / -maktadır (*in the process of*) [Unit 17](#)
-mekte olan / -makta olan (*the one who/which is*) [Unit 17](#)
-mektense / -maktansa (*rather than*) [Unit 13](#)
-meli / -malı (*must, should, ought to*) [Unit 14](#)
-meyebil/ -mayabil (*might not*) [Unit 16](#)
-meyeli / -mayalı (*since*) [Unit 10](#)
mi / mı / mü / mu (*question tags*) [Unit 1](#)
-miş / -mı / -müş / -mu (*conditional*) [Unit 13](#)
-miş / -mı / -müş / -mu (*apparently, supposedly*) [Unit 12](#)
-miş / -mı / -müş / -mu (*past indefinite*) [Unit 12](#)
-miş gibi / -mı gibi / -müş gibi / -mu gibi (*as if*) [Unit 17](#)
-miş olan (*the one who/which is-(past)*) [Unit 17](#)
-mişti / -mı / -mü / -mu (*past perfect tense*) [Unit 17](#)
-miştir/-miştir/-müştür/-muştur (*I expect, must have*) [Unit 12](#)
months [Unit 3](#)
must [Unit 14](#)
might [Unit 16](#)
might not [Unit 16](#)
-n- (*buffer*) [Unit 7](#), [Unit 9](#)
nationalities [Unit 4](#)
ne ne de (*neither nor*) [Unit 17](#)
neden? / niçin? / niye? (*why?*) [Unit 10](#)
ne ile? / neyle? (*with what? / by what?*) [Unit 3](#)
ne olur ne olmaz (*just in case*) [Unit 10](#)
-nin / -nın / -nün / -nun (*possessor endings*) [Unit 7](#)
-(n)in yerine (*instead of*) [Unit 17](#)
numbers [Unit 1](#)
object pronouns [Unit 9](#)
obligation [Unit 14](#)
olabilir (*can be*) [Unit 16](#)
olabilir (*may be, maybe*) [Unit 16](#)
olacak (*will be*) [Unit 8](#)
olan (*the one which / the one who*) [Unit 17](#)
olarak (*as*) [Unit 12](#)
olmak (*verb to be - am/is/are*) [Unit 1](#), [Unit 4](#)
olmak (*auxiliary verb*) [Unit 6](#)

ondan dolayı (*because of that, that's why*) [Unit 10](#)
ondan önce (*before that, previously*) [Unit 12](#)
ondan sonra (*after that, then, afterwards*) [Unit 12](#)
onun için (*because of that, that's why*) [Unit 10](#)
onun yerine (*instead of*) [Unit 17](#)
ordinal numbers [Unit 3](#)
öbür (*the other*) [Unit 15](#)
öbürü (*the other one*) [Unit 15](#)
önce (*first / firstly*) [Unit 2](#)
önce (*before/ago*) [Unit 5](#)
önceki (*the previous one*) [Unit 17](#)
öteki (*the other, the other one*) [Unit 15](#)
participles [Unit 11](#)
 present participle [Unit 11](#)
 past participle [Unit 11](#)
 future participle [Unit 11](#)
passive form [Unit 16](#)
past conditional [Unit 13](#)
past continuous tense [Unit 17](#)
past form of the verb 'to be' (*was/were*) (**-di**) [Unit 5](#)
past indefinite form of the verb 'to be' (**-miş**) [Unit 12](#)
past perfect tense (*past in the past*) [Unit 17](#)
past tense [Unit 5](#)
past indefinite [Unit 12](#)
personal pronouns [Unit 1](#)
plurals [Unit 1](#)
possessed endings [Unit 7](#)
possessive adjectives [Unit 7](#)
possessive pronouns [Unit 7](#)
possessives [Unit 7](#)
possessor endings [Unit 7](#)
prepositions [Unit 3](#)
prepositions of place [Unit 12](#)
present form of the verb 'to be' (**-dir**) [Unit 1](#), [Unit 4](#)
present tense [Unit 10](#)
present continuous tense [Unit 2](#)
proper nouns [Unit 3](#)

quantity words [Unit 6](#)
question words [Unit 3](#)
rağmen (*although / in spite of / despite*) [Unit 14](#)
reflexive pronouns [Unit 7](#)
reflexive verbs [Unit 13](#)
reported speech [Unit 11](#)
-se / -sa (*if*) [Unit 13](#)
-se -se, -sa -sa (*only*) [Unit 13](#)
sanki (*as if*) [Unit 17](#)
the seasons [Unit 3](#)
sen (*you*)-informal [Unit 1](#)
-sene / -sana (*why don't you?*) [Unit 4](#)
-seydi / -saydı (*second and third conditional*) [Unit 13](#)
-si / -sı / -sü / -su (*possessed ending*) [Unit 7](#)
-sin (*subjunctive mood*) [Unit 6](#)
-sin (*imperative form*) [Unit 4](#)
-siz, -siz, -süz, -suz (*adjectives*) [Unit 4](#)
siz (*you*)-formal [Unit 1](#)
sonra (*later, then*) [Unit 2](#)
superlative forms of adjectives [Unit 15](#)
-t (*causative*) [Unit 16](#)
tam / tam -ken (*just as ...*) [Unit 10](#)
tam o anda/tam o sırada (*just at that moment*) [Unit 10](#)
time [Unit 3](#)
time expressions [Unit 2](#), [Unit 5](#), [Unit 8](#)
transitive verbs [Unit 16](#)
used to [Unit 10](#)
üzere (*about to*) [Unit 10](#)
var (*there is, there are*) [Unit 4](#)
vardı (*there was, there were*) [Unit 5](#)
varken (*while/when/as there is/are*) [Unit 10](#)
varmış (*apparently there is/was/are/were*) [Unit 12](#)
ve (*and*) [Unit 10](#)
verbal noun [Unit 14](#)
verbs [Unit 2](#)
veya (*or*) [Unit 10](#)
would [Unit 17](#)

would like to [Unit 6](#), [Unit 10](#)
vowel harmony [Unit 3](#)
vowels [Unit 3](#)
word order [Unit 9](#)
-y- (buffer) [Unit 1](#), [Unit 9](#)
ya ya da (either or) [Unit 17](#)
ya da (or) [Unit 10](#)
yarım (half) [Unit 1](#)
yarım (half past noon) [Unit 13](#)
-ye çalışmak / -ya çalışmak (to try to) [Unit 14](#)
yerine (instead of) [Unit 17](#)
yine de (still, nevertheless) [Unit 14](#)
yok (there is not / there are not) [Unit 4](#)
yokken (while/when/as there is/are not) [Unit 10](#)
yoksa (or) [Unit 10](#)
yoktu (there was not / there were not) [Unit 5](#)
yokmuş (apparently there isn't/wasn't/aren't/weren't) [Unit 12](#)
zaten (already) [Unit 10](#)

Table of Contents

[Acknowledgements](#)

[Contents](#)

[About the author](#)

[Introduction](#)

[About the book](#)

[The Turkish alphabet and Turkish language](#)

[Unit 1](#)

[Unit 2](#)

[Unit 3](#)

[Unit 4](#)

[Unit 5](#)

[Unit 6](#)

[Unit 7](#)

[Unit 8](#)

[Unit 9](#)

[Unit 10](#)

[Unit 11](#)

[Unit 12](#)

[Unit 13](#)

[Unit 14](#)

[Unit 15](#)

[Unit 16](#)

[Unit 17](#)

[Turkish proverbs](#)

[Turkish idioms](#)

[A Turkish restaurant menu](#)

[Key to the exercises](#)

[Turkish - English glossary](#)

[English - Turkish glossary](#)

[Index](#)